1963
4982

A FŐVÁROSI KÖNYVTÁR ÉRTESÍTŐJE

1909 ◘ 3. ÉVFOLYAM ◘ 1909

BULLETIN DE LA BIBLIOTHÈQUE MUNICIPALE DE BUDAPEST

1909 ◘ 3e ANNÉE ◘ 1909

BUDAPEST

X 2440

Ex. Bibl. Civ. Budapestiensis

7/60225

TARTALOMJEGYZEK — TABLE DES MATIÈRES

A Fővárosi Könyvtár 1908-ban 3
A Fővárosi Könyvtár az 1909. év első felében 91

Útmutató a Fővárosi Könyvtár látogatói számára 31

Varró István: Magyar társadalomtudományi bibliográfia 1908-ról 77

Basch Imre: Könyvtári impressziók Amerikából. I. II. 131, 187

Kurrens folyóiratok jegyzéke 1909-ben . . . 10

I. Pótlék a községi pénzügy katalógusához. 1908. 21

A Fővárosi Könyvtár szerzeményei 1909 januárjától decemberéig . . . 39, 92, 134, 190

Betűrendes tárgy- és névmutató az 1909. évi szerzemények jegyzékéhez 242

Adományozók jegyzéke 1909-ben 85, 123, 179, 242

Apró közlemények:

A berlini városi könyvtár rendeltetése . . 25

A brooklyni könyvtárosnői iskola 25

Budapest nagyobb könyvtárai 1907-ben . 86

Magyar városi könyvtárak 1907-ben . . . 86

Brooks Adams a nyilvános könyvtárakról 87

†Körösy József könyvtára 125
Amerikai és budapesti könyvtári statisztika 125
A közkönyvtár a politikai elméletben és gyakorlatban 126
Hírek a Fővárosi Könyvtárból 182
Budapest nagyobb könyvtárai 1908-ban . 255

La Bibliothèque municipale en 1908 3

La Bibliothèque municipale dans la première moitié de l'année 1909 91

Guide des visiteurs de la Bibliothèque municipale 31

Varró, Etienne: Bibliographie sociologique hongroise de 1908 77

Basch, Emèric: Impressions d'Amérique. I. II. 131, 187

Liste des périodiques courants de la Bibliothèque en 1909 10

Ier Supplément au Catalogue des finances communales. 1908 21

Publications entrées à la Bibliothèque en 1909 . . . . . 39, 92, 134, 190

Tables alphabétiques des matières et des noms des auteurs contenues dans les listes des publications entrées à la Bibliothèque durant l'an 1909 242

Donations à la Bibliothèque en 1909 . . 85, 123, 179, 242

Miscellanées:

Les buts de la Bibliothèque communal de Berlin 25
L'école des bibliothécaires-femmes à Brooklyn 25
Les grandes bibliothèques de Budapest en 1907 86
Les bibliothèques communales hongroises en 1907 86
Brooks Adams sur les bibliothèques publiques 87
La bibliothèque de feu Joseph Körösy . . 125
Statistique des bibliothèques americaines . 125
La bibliothèque publique dans la théorie et dans la pratique politiques 126
Nouvelles de la Bibliothèque municipale . 182
Les grandes bibliothèques de Budapest en 1908 255

A FŐVÁROSI KÖNYVTÁR ÉRTESÍTŐJE

1909 FEBRUÁR
III. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM

Fővárosi bizottsági tagoknak és tisztviselőknek, intézeteknek, testületeknek, valamint a Fővárosi Könyvtárban bárkinek ingyen; előfizetési ára egész évre 1 K

TARTALOM:

A Fővárosi Könyvtár 1908-ban 3
Kurrens folyóiratok jegyzéke 1909-ben 10
I. pótlék a községi pénzügy katalógusához. 1908. 21
Apró közlemények 25

A Fővárosi Könyvtár (IV., Károly-körút 28.) mindenki számára nyitva van:

köznapokon 9-től 2-ig,
vasár- és ünnepnap 9-től 12-ig.

Mutató a kurrens folyóiratok jegyzékéhez

I. **Könyvtártan. Könyvészet** 10
Könyvtártan — Országos könyvészet — Szakbibliográfiák

II. **Általános folyóiratok és hirlapok** 10

V. **Társadalomtudomány** 11
Társadalomtudományi bibliográfia — Szociológia

VI. **Statisztika és demológia** 11—14
Statisztikai bibliográfia — Elméleti statisztika és gyűjtőmunkák — Országos és városi statisztika.

VII. **Közgazdaságtan** 14—15
Közgazdasági bibliográfia — Elméleti közgazdaságtan — Közgazdasági politika — Általában — Mező- és erdőgazdaság — Ipar — Kereskedelem. Pénz- és hitelügy. Tőzsde. Biztosításügy — Külkereskedelem. Vámügy — Közlekedés — Lakáskérdés. Telekpolitika

VIII. **Munkáskérdés. Szociálpolitika** 15—16
Általában — Munkásstatisztikai hivatalok — Munkáltató és munkásszervezetek

IX. **Jótékonyság. Szegényügy** 16—17

X. **Államtudomány. Politika** 17

XI. **Jogtudomány** 17

XII. **Közjog és közigazgatás** 17—18
Bibliográfia — Általában — Községi igazgatás — Törvény-, rendelet- és döntvénygyűjtemények — Helyi hivatalos lapok

XIII. **Pénzügytan** 18

XIV. **Közművelődés. Közoktatás** 18

XV. **Történelem** 19

XVI. **Földrajz. Néprajz** 19

XVII. **Természettudomány** 19

XVIII. **Orvostudomány. Közegészségügy** 19—20
Bibliográfia — Orvostudomány — Közegészségügy

XIX. **Matematika és technika** 20

XX. **Nyelvészet** 20

Megjelent

és a Fővárosi Könyvtárban s minden könyvkereskedésben kapható

Szakkatalógus:

1. füzet: A lakáskérdés és a városszabályozás kapcsolatos kérdései. 56 lap. 1907. . . . . Ára 1 K
2. füzet: A községi pénzügy. VIII + 139 lap. 1908. . . . . „ 1 „

Legközelebb megjelenik:

A választóreform. Válogatott jegyzék a demokrácia, a parlamentárizmus, a politikai pártok, a parlamenti és községi választójog irodalmából.

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS
HÁZINYOMDÁJA — 1909. —

A Fővárosi Könyvtár 1908-ban

La Bibliothèque Municipale en 1908

A Fővárosi Könyvtár az elmult évben is azon volt, hogy azokon a nyomokon haladjon, amelyeket szabályzata, de még inkább a gyakorlati szükséglet parancsoló szava számára kijelölt: a fővárosi közigazgatás tudományos és irodalmi segédszervének szerepét összeegyeztetni igyekezett a társadalomtudományi és politikai közkönyvtár funkcióival. A könyvtár használati statisztikája azt mutatja, hogy az elmult évben ez utóbbi szerepe erősebben nyomult előtérbe, sajnos, közigazgatási funkciója rovására. Míg 1907-ben a fővárosi közigazgatás kötelékébe tartozó személyek (bizottsági tagok, hivatalnokok, tanítók) 1186 esetben használták a könyvtárt és az egész évben olvasott kötetek összes számából 22·2% esett rájuk, addig 1908-ban csak 935-ször vették igénybe könyvtárunkat és részesedésük a használt kötetek számában 17·8%-ra csökkent. Alig hisszük, hogy tévednénk, ha ezt a csökkenést olyan hiányok rovására írjuk, amelyeket előterjesztésekben és nyilvánosan is ismételten fölpanaszoltunk.

Amikor 1903-ban az új fővárosi könyvtárt szervezték, nem láthatták előre, hogy az új intézet rövidesen oly arányokban fog gyarapodni és használata oly lendületet fog venni, miként az az utóbbi években bekövetkezett. Nem tudhatták, hogy a nem egészen 1800 kötetnyi évi gyarapodás, amellyel 1904-ben kellett a könyvtár kicsi személyzetének megbirkóznia, az 1908-ik évig a 9000 kötetet is meghaladja majd, s ezzel a Fővárosi Könyvtárt — ha a Nemzeti Múzeum és az Akadémia könyvtárainak számszerint megtévesztő és tényleges növekedést csak kis részben jelentő köteles példányait nem tekintjük — a növekedés tempója tekintetében az összes magyarországi könyvtárak közt az első helyre rúgtatja; másrészt, habár az új könyvtár is közhasználatú intézménynek volt szánva, nyilván arra sem számítottak, hogy naponkint egy-két embernél több fog valaha is ilyen speciális szakkönyvtárban megfordulni. Ilyenformán a rohamosan fejlődő könyvtárnak hamarosan meg kellett éreznie, hogy úgy a személyzet, mint a könyvtári helyiségek teljességgel elégtelenek, hogy feladatának oly tökéletességgel felelhessen meg, ahogy azt kulturmissziójának tudatos magasrabecsülésével elejétől kezdve szerette volna.

1908-ban Manchester városa, hogy azelőtt is pompás nyilvános könyvtára számára mindenképen modern új hajlékot készítsen elő, bizottságot küldött ki az Egyesült Államok és Kanada könyvtárainak tanulmányozására. Ez a bizottság igen figyelemreméltó jelentésében[1] összeállította azokat az elemi irányelveket, amelyeket az amerikai könyvtárak tervezésénél első sorban szoktak tekintetbe venni. Ez elvek a következők:

---

[1] City of Manchester. Libraries committee. *Report of a visit to libraries in the United States and Canada by representatives of the Committee.* Manchester: printed for the Corporation 1908. (71, 29 tab.)

1. Illő bejárat a nyilvános használatra szánt helyiségekhez.
2. Tágas kölcsönző és olvasóhelyiségek.
3. Külön dolgozószobák tudósok és tanulók számára.
4. A könyvek kényelmes és koncentrált raktározása a kiadó helyiségek közelében.
5. Kézikönyvtár és speciális gyűjtemények számára való helyiségek.
6. Igazgató-, kezelő- és munkahelyiségek.
7. Hely gépház, fűtő- és világítótelep számára.
8. Minden helyiség úgy legyen elrendezve, hogy könnyen legyen tisztán tartható.
9. Kielégítő fűtés, világítás és szellőzés.
10. Tartós szerkezet és diszítés.
11. Méltóságos és előkelő külső.
12. Finomság és harmónia a belső kialakításban, teljes összhangban a helyiségek céljával.

Hozzáteszi a bizottság, hogy tapasztalása szerint a legtöbb új könyvtárépület teljesen megfelel ezeknek a követelményeknek.

Ezzel szemben ha valaki csak egyszer tette is be lábát a Fővárosi Könyvtárba, meg kell látnia, hogy az amerikai könyvtárak tizenkét pontja között nincs egyetlenegy sem, amelyről azt mondhatnók, hogy a mi könyvtárunknál alkalmazást nyert. Valóban nehéz könyvtárhelyiséget találni, amely rendeltetésének kevésbé megfelelő volna.

Nem lehet hát csodálni, hogy a könyvtár csekély vonzóerőt gyakorol a fővárosi tisztviselőkre. Közismert tény, hogy barátságos, kényelmes, de kivált alkalmas időben nyitva tartott könyvtárhelyiségek mily erős hatással vannak az olvasókedvre, és mindennél inkább nevelik a közönséget és szoktatják hozzá a könyvtárakhoz. A Fővárosi Könyvtár olvasószobája — hogy egyéb helyiségeiről ne szóljunk — szűk, sötét, kényelmetlen, barátságtalan, nyugtalan, és derűs napokon is igen kevéssé csábító tartózkodási hely; arról, hogy este vagy délután is nyitva tartsuk, amikor a nappal keresete és dolga után járó közönség könnyebben látogathatná, a könyvtár mai el- és berendezése mellett szó sem lehet. Így nemcsak a nappal hivatalában elfoglalt tisztviselői kar részesedési aránya a használatban csökkent, hanem egyéb, hasonló munkabeosztású rétegeké is, mint a magántisztviselőké, tanítóké, tanároké és bérmunkásoké, míg némely szabadfoglalkozásúaké és a tanulóké emelkedett. Nem mondhatjuk, hogy a könyvtár használatának ilyen fejlődése kedvező volna.

E kedvezőtlen fejlődést más körülmény is támogatta. Sokszor fejtettük ki — előterjesztésekben és nyilvánosan — hogy ha egy könyvtár puszta számbeli gyarapodásának egy-egy alkalmazottra eső hányada bizonyos magasságot meghalad, lehetetlenné válik, hogy a személyzet a könyvtár látogatóinak — akik számára és akiknek hasznára a könyvtár egyedül kell hogy létezzék — annyi figyelmet szentelhessen, amennyi okvetlenül szükséges, hogy az olvasókat tartósan lekösse és a használatot kívánatos irányokba terelje. Nos, a Fővárosi Könyvtár ebben a tekintetben az összes magyarországi tudományos könyvtárak közt a legkedvezőtlenebb helyzetben van. Az évi gyarapodásból már 1906-ban 1060 kötet esett egy-egy alkalmazottjára, a következő évben már 1390 és 1908-ban csak valamivel kevesebb: **1309**, holott a munkateher dolgában közvetlenül utánunk következő magyar könyvtárban is ez a szám alig magasabb nyolcszáznál, más könyvtárakban feleannyi sem és még kevesebb. Lehet-e ilyen körülmények közt az olvasók kellő kiszolgálásáról, felvilágosításáról, útbaigazításáról, irányításáról szó?

Pedig ma alig lehet kétség arról, hogy nyilvános könyvtár használata mennyiség tekintetében ugyan főként a közönségtől, de minőség tekintetében inkább a

könyvtár személyzetétől függ. Egy mindenképen kitünő emlékiratban, amelyet a dresden-plaueni közkönyvtár vezetője, Walter Hofmann, a drezdai főpolgármesterhez intézett[1], igen érdekes és a laikust is meggyőző adatokat találunk erről. Kilenc német város könyvtárának statisztikájából kimutatta, hogy a használatnak a tudományos irodalomra eső hányada egyenes arányban van a könyvtárak személyzeti kiadásaival és hogy számra és képességre gyönge személyzet okvetlenül a használat minőségi rosszabbodásának lesz oka. *Mutatis mutandis*, ezt a mi könyvtárunkra is teljességgel érvényesnek kell mondanunk. Minálunk ugyan nem annyira arról van szó, hogy rossz könyvek olvasásáról le-, és jók olvasására rászoktassuk a közönséget, hanem inkább arról, hogy bizonyos tekintetben kényes, és bizonyos tekintetben nagyobb igényű réteget kevés olvasásról többre szoktassunk, illetve egyáltalán a tudományos irodalom szeretetére rávezessünk. Aki csak egyszer is próbálkozott ily irányban, tudja, mennyi türelmet, mennyi tapintatot, mennyi irodalmi ismeretet és itéletet, és fizikailag mennyi időt követel ez. Honnan vegye mindezt az egyéb munkával annyira túlterhelt könyvtári személyzet!?

Az elmult évben mégis biztató lépések történtek a fennálló bajoknak legalább részben enyhítése irányában. Tárgyalások indultak meg a könyvtár helyiségének kibővítése dolgában és közgyűlési határozattal javították a személyzet számbeli és fizetési viszonyait; azonban ezen intézkedések gyümölcseit legjobb esetben az 1909-ik év második felében élvezhetjük majd.

Mindazonáltal a könyvtár az elmult évben is igyekezett teljesítéseit fokozni, mennyiségileg és minőségileg egyaránt. A gyarapodás művekben valamivel csökkent, de kötetekben emelkedett. Lényegesen nőtt a használat is, bár a statisztika szerint látszólag csökkent (aminek magyarázatát alább adjuk). Folytattuk az *Értesítő* kiadását, amelyben több cikk, kisebb bibliográfia és az új gyarapodásból kb. 2900 cím jelent meg. A *Közlemények*-nek, sajnos, megint csak egy füzete jelent meg, a *Községi pénzügyek* irodalmát körülbelül 1600 címben tartalmazó; de előkészületben van és félig sajtókészen három további füzet: egy a parlamenti és községi választójogról, egy a községi üzemekről, egy, melyben a könyvtár szakkatalógusának új sémáját közölnők. Megkezdtük a könyvtár egész állományának rendszeres revizióját, hogy a sok egyesítés, összeolvasztás, selejtezés okozta helyenkinti zavarokat kiküszöböljük és a művek számát is pontosan megállapítsuk. Ezt a munkát arra is fölhasználjuk, hogy úgy betűrendes, mint szakkatalógusunkból második példányt készítsünk, a nemzetközi formájú kartoncédulákon (12·5 × 7·5 cm.), az olvasók szabad használatára majd. Végül a könyvkötést is erősebben szorgalmaztuk, hogy a korábbi évek kényszerű mulasztásait e téren kissé pótoljuk.

*

Részletesebb képet nyújtanak a Fővárosi Könyvtár 1908. évi működéséről a következő statisztikai táblázatok:

Gyarapodás művekben és darabokban 1905—1908-ig

Accroissement en ouvrages et en volumes de 1905 à 1908

	Művek száma *Nombre des ouvrages*	Darabok *des volumes*
1905	1933	2592
1906	3262	5298
1907	5178	8337
1908	4436	9162

[1] *Denkschrift, betr. die Neugestaltung der Dresdner städtischen Volksbibliotheken.* Ratsdrucksache. 1908. Megjelent kivonatosan a *Blätter für die gesamten Sozialwissenschaften* 1908. évi októberi és novemberi füzeteiben is.

Ha ebből a táblázatból a könyvtár folytonos és fokozatos számbeli növekedését látjuk, az alábbi táblázat — nagyjából — azt mutatja, hogy az egyes tudományszakok, valamint az egyes városok és országok irodalmi képviselete abszolut számokban és az egész gyarapodás százalékában hogyan fejlődött:

Gyarapodás művekben felállítási szakok szerint 1908-ban

Accroissement selon le classement sur les rayons en 1908

		1907 végén mű *à la fin de 1907 ouvrages*	1908 végén mű *à la fin de 1908 ouvrages*	Az egész gyarapodás %-ában *percentage de l'accroissement total*
Városok irodalma *Littérature de villes*				
Bp. Budapestiensék	*Budapestiensa*	3038	3290	7·8
I. Magyar városok	*autres villes hongroises*	564	654	2·9
II. Osztrák „	*villes autrichiennes*	344	413	2·1
III. Német „	*villes allemandes*	1144	1508	11·4
IV. Brit „	*villes anglaises*	240	425	5·7
V. Francia „	*villes françaises*	342	463	3·9
VI. Olasz „	*villes italiennes*	190	279	2·8
VII. Egyéb európai városok	*autres villes européennes*	365	455	2·9
VIII. Amerikai városok	*villes américaines*	140	187	1·5
IX. Egyéb városok	*autres villes*	—	2	0·1
Összesen	*Total*	6367	7676	41·1
Némely tudományszak általános irodalma *Littérature générale de quelques branches de science*				
X—XII. Statisztika és demológia	*Statistique et démologie*	801	846	1·4
XVI. Könyvtártan és könyvészet	*Bibliothéconomie et bibliographie*	521	627	3·3
XVII. Társadalomtud. és szociálpolit.	*Sociologie et politique sociale*	1294	1529	7·4
XVIII. Közgazdaságtan	*Économie politique*	764	854	2·9
XIX. Pénzügytan	*Finances publiques*	191	214	0·7
XX. Államtudomány és közigazgatás	*Droit public et administration*	529	620	2·9
XXI. Jogtudomány	*Droit et jurisprudence*	261	287	0·8
XXII. Közművelődés és közoktatás	*Culture intellectuelle, enseignement*	264	284	0·6
XXIII. Közegészségügy	*Médecine et hygiène publique*	778	852	2·3
XXIV. Történelem	*Histoire*	172	181	0·3
Egyéb szakok	*Autres branches*	1130	1161	0·9
Összesen	*Total*	6705	7455	23·5
Magyarországra vonatkozó némely szak *Hungarica*				
Mo XVII. Társadalomtud. és szociálpolit.	*Sociologie et politique sociale*	150	206	1·8
Mo XVIII. Közgazdaságtan	*Économie politique*	157	184	0·8
Mo XIX. Pénzügytan	*Finances publiques*	159	189	0·9
Mo XX. Államtudomány és közigazgatás	*Droit public et administration*	613	717	3·3
Mo XXI. Jogtudomány	*Droit et jurisprudence*	285	317	1·0
Mo XXII. Közművelődés és közoktatás	*Culture intellectuelle, enseignement*	382	418	1·1
Mo XXIII. Közegészségügy	*Médecine et hygiène publique*	184	201	0·5
Mo XXIV. Történelem	*Histoire*	690	720	0·9
Egyéb szakok	*autres branches*	1768	1847	2·5
Összesen	*Total*	4388	4799	12·8
Egyéb államokra vonatkozó irodalom *Littérature se rattachant à des autres pays*				
Au Ausztria	*Autriche*	666	764	3·1
Nm Német birodalom	*Allemagne*	1609	1878	8·4
Fr Franciaország	*France*	464	587	3·9
Br Nagybritannia	*Grande Bretagne*	400	457	1·8
Ol Olaszország	*Italie*	271	288	0·5
Egyéb európai országok	*autres pays européens*	897	965	2·1
Am Amerika	*Amérique*	448	515	2·1
Egyéb földrészek	*autres continents*	157	178	0·7
Összesen	*Total*	4912	5632	22·6
Mindössze	*Totaux*	22372	25562	100·0

Látnivaló, hogy 1908-ban is, miként az azelőtti évben, a gyarapodás aránylag legnagyobb része — 3190 új munkából 1309, vagyis 41% — a városok irodalmára esett: ez a szám legjobban mutatja, hogy könyvtárunk nem téveszti szem elől legfőbb hivatását, a városi közigazgatás szolgálatát.

Nem kis része a gyarapodásnak származik ajándékokból és csereviszonyokból. Az *Értesítő*-ben ismételten köszönettel soroltuk föl az adományozókat, de helyénvalónak tartjuk, hogy ez évi jelentésben külön is köszönettel adózzunk azon uraknak, akik adományokkal adták érdeklődésük jelét a könyvtár iránt. Ezek: Barcza Imre, Bárczy István, Basch Imre, Dobján László, Forbáth Imre, Gárdonyi Albert, Glück Frigyes, Gonda Béla, Harrer Ferenc, Havas Rezső, Kunfi Zsigmond, Madzsar József, Márffy Ede, Ödönfi Miksa, Pikler J. Gyula, Selymes Károly, Staindl Mátyás, Szabó Ervin, Taubner Vilmos, Thirring Gusztáv, Toldy László és Wildner Ödön urak.

A használati statisztikára vonatkozólag ismételten hangsúlyozzuk, hogy míg 1907-ben azokat is számláltuk, akik az olvasószobában kitett kb. 70 folyóiratot és a kézikönyvtárt használták, az 1908-iki számlálás ezeket nem ölelte föl; minthogy ezen esetek száma — hozzávetőleges becslés szerint — legalább felét teszi az egyéb használatnak, az összesen használt darabok számát legalább 10.000-re kell tennünk, ami lényeges emelkedést, és ezzel újra fokozott munkaterhet jelent az előző évhez képest.

A használat fejlődését a következő összeállítások mutatják:

A használat hónapok szerint 1908-ban

Statistique du service de lecture par mois en 1908

Hónap *Mois*	Hány napon volt nyitva? *Nombre des jours d'ouverture*	A könyvtár helyiségein belül *Communication*		A könyvtár helyiségein kívül *Prêt*		Összesen *Totaux*	
		olvasók *lecteurs*	olv. kötetek *volumes communiqués*	kölcsönző *emprunteurs*	kölcs. kötet *volumes empruntés*	használó *fréquenteurs*	haszn. kötet *volumes*
Január . . . . . *Janvier*	30	315	450	192	257	507	707
Február . . . . . *Février*	29	300	432	150	192	450	624
Március . . . . . *Mars*	30	278	421	204	262	482	683
Április . . . . . *Avril*	28	197	280	138	188	335	468
Május . . . . . *Mai*	31	157	214	166	209	323	423
Június . . . . . *Juin*	28	163	212	171	245	334	457
Július . . . . . *Juillet*	31	238	354	152	200	390	554
Augusztus . . . . *Août*	30	371	565	144	173	515	738
Szeptember . . . *Septembre*	30	210	308	179	244	389	552
Október . . . . . *Octobre*	31	205	288	213	256	418	544
November . . . *Novembre*	30	253	352	214	268	467	620
December . . . . *Décembre*	29	288	411	200	254	488	665
Összesen . . *Total* . . .	357	2975	4287	2123	2748	5098	7035

A könyvtár használata az olvasók foglalkozása és a könyvek jellege szerint 1908-ban

Statistique par profession des lecteurs et par nature des ouvrages en 1908

Az olvasók foglalkozása *Profession des lecteurs*	A használók száma *Nombre des lecteurs*					A használt művek kötetszáma szakok szerint *Livres lus par nature des ouvrages*																				Az egész használat százalékában *Percentage*	
	olvasó *sur place*		kiköl-csönző *à domicile*		Mindössze *Totaux*	Könyvészet *Bibliographie*	Általános művek *Ouvrages généraux*	Bölcsészet *Philosophie*	Vallás, egyház *Religion, Théologie*	Társadalomtudomány *Sociologie*	Statisztika *Statistique*	Közgazdaság *Économie politique*	Munkáskérdés *Question ouvrière*	Jótékonyság *Assistance*	Államtudomány, politika *Politique*	Jogtudomány *Droit*	Közigazgatás *Droit publ., administr.*	Pénzügy *Finances publiques*	Közművelődés *Enseignement*	Történelem *Histoire*	Földrajz *Géographie, Ethnogr.*	Természettudomány *Sciences naturelles*	Orvostudomány, közeg. *Médecine, Hygiène publ.*	Mathematika, technika *Mathématique, Technique*	Nyelvészet, szépirodal. *Littérature, Dictionnaires*	Összesen *Total*	1908	1907
	férfi *hommes*	nő *femmes*	férfi *hommes*	nő *femmes*																								
1. Főv. bizotts. tag . . *Conseillers municipaux* .	7	—	21	—	28	—	—	—	—	3	3	1	—	—	3	—	43	12	—	—	—	—	—	—	—	65	0·9	1·2
2. Főv. tisztviselő . . *Fonctionnaires municip.* .	38	—	776	42	856	29	14	18	1	191	33	188	38	8	92	35	201	40	59	87	20	9	29	5	18	1.125	15·9	18·6
3. Egyéb közhivatalnok *Autres fonctionnaires* . .	64	—	39	1	104	—	13	—	—	9	—	16	9	3	2	4	25	11	10	38	15	—	1	—	—	156	2·2	1·2
4. Főv. tanszemélyzet . *Instituteurs communaux* .	24	2	22	3	51	7	2	1	—	13	6	—	—	1	—	2	6	—	23	6	—	2	—	—	—	69	1·0	2·4
5. Egyéb „ *Autres instituteurs* . . .	79	26	77	19	201	20	19	6	1	68	8	32	2	—	17	—	6	—	46	36	4	6	—	5	—	276	4·0	5·8
6. Ügyvéd és ügyvédj. *Avocats*	406	—	359	—	765	1	24	2	1	227	65	187	141	24	146	57	72	18	5	15	20	6	1	—	10	1.022	14·6	3·9
7. Orvos, gyógysz. . . *Médecins, pharmaciens* . .	45	—	4	5	54	—	—	—	—	14	26	6	4	2	1	1	9	3	—	9	—	1	14	—	—	90	1·3	1·1
8. Mérnök, építész . . *Ingénieurs, architectes* . .	68	—	30	—	98	—	2	—	—	8	12	6	2	3	—	1	39	24	2	4	1	2	15	16	—	137	2·0	2·3
9. Író és hirlapíró . . . *Ecrivains, journalistes* . .	173	3	207	—	383	7	27	2	6	75	53	138	19	2	81	1	25	13	7	61	7	17	7	12	—	560	8·0	9·9
10. Iparos . . . . . *Industriels*	11	—	—	—	11	—	3	—	—	3	—	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	0·1	0·2
11. Kereskedő . . . . . *Commerçants*	18	—	—	—	18	—	2	—	—	6	—	3	—	—	—	—	6	—	—	1	—	—	6	—	—	24	0·3	0·7
12. Bérmunkás . . . . *Ouvriers*	188	—	37	—	225	6	20	14	—	85	23	38	19	1	7	4	4	—	6	26	19	8	4	4	1	289	4·1	7·0
13. Magántisztviselő . . *Employés civils*	188	9	71	2	270	1	6	10	—	59	19	61	36	1	10	1	41	7	9	57	16	11	22	—	—	367	5·2	6·6
14. Főiskolai hallgató . *Etudiants*	811	7	308	1	1.127	59	65	68	11	321	64	347	29	6	180	46	66	58	51	64	18	32	40	5	26	1.556	22·1	22·1
15. Közép- és szakisk. *Elèves de gymn. et d'éc. spéc.*	516	—	64	5	585	22	40	36	1	158	5	98	8	—	5	1	8	2	56	128	32	198	9	9	16	832	11·8	8·3
16. Magánzó . [tanuló *Rentiers*	197	—	18	1	216	2	6	5	—	117	91	41	7	—	—	—	2	8	—	7	1	1	14	—	—	302	4·3	6·0
17. Egyéb . . . . . *Divers*	86	9	6	5	106	—	31	5	—	38	9	3	2	—	11	2	17	8	14	5	3	—	5	—	—	153	2·2	2·7
Összesen . . . *Totaux* . . .	2.919	56	2.039	84	5.098	154	274	167	21	1.395	417	1.170	317	51	555	155	570	204	288	554	156	293	167	56	71	7·035	100·0	100·0
%	58·3		41·7		100	2·1	4·0	2·4	0·3	19·9	5·9	16·6	4·5	0·7	8·0	2·1	8·1	2·9	4·0	8·0	2·2	4·1	2·4	0·8	1·0	100·0		

A használat fejlődése 1905—1908-ban

Statistique de la communication et du prêt de 1905 à 1908

Év *Années*	Olvasó *Lecteurs*	Kölcsönző *Emprunteurs*	Olv. kötet *Volumes communiqués*	Kölcs. kötet *Volumes empruntés*	Együtt *Nombre total des volumes*
1905	428	308	—	—	1.329
1906	1.404	682	—	—	2.518
1907	3.331	1.465	5.455	1.870	7.325
1908	2.975	2.123	4.287	2.748	7.035

A kölcsönzők számának körülbelül 50 százalékkal emelkedése megokolja a használat összes számának emelkedésére vonatkozólag fentebb tett megjegyzésünket.

A használók foglalkozás szerinti megoszlásában beállott változásokról már feljebb volt szó; nem kisebb az ingadozás a könyvek jellege szerinti megoszlásban is. Mindkét tény mutatja, mennyire meg nem állapodott intézmény még könyvtárunk.

Sokat kell még tenni, hogy jobb eredményekről számolhassunk be.

Budapesten, 1909 február elején.

Kurrens folyóiratok jegyzéke a Fővárosi Könyvtárban 1909-ben.

Liste des périodiques courants de la Bibliothèque municipale en 1909.
Verzeichnis der laufenden Zeitschriften der Stadtbibliothek 1909.

I. Könyvtártan. Könyvészet

Bibliothéconomie. Bibliographie
Bibliothekswesen. Bibliographie

Könyvtártan

Bibliothéconomie — Bibliothekswesen

Blätter für Volksbibliotheken und Lesehallen. Leipzig.
Bulletin de l' Institut International de bibliographie. Bruxelles.
Library journal. New York.
Magyar könyvszemle. Bp.
Muzeumi és könyvtári értesítő. Bp.
Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Leipzig.
Literarisches Zentralblatt. Beilage: Die schöne Literatur. Leipzig.
Bologna. L'archiginnasio. Bullettino della biblioteca comunale di Bologna. Bologna.
Budapest. A fővárosi könyvtár értesítője. — Bulletin de la Bibliothèque municipale de Budapest.
Manchester. Public free libraries quarterly record. Manchester.
New York. Bulletin of the New York public library New York.

Országos könyvészet

Bibliographie nationale — Nationale Bibliographie

Magyarország. Corvina. A „Magyar könyvészet" melléklettel. Bp.
Belgium. Bibliographie de Belgique. Bruxelles
Egyesült-Államok. The publishers' weekly. The american book trake journal. New York.
Franciaország. Bibliographie de la France. Paris.
Nagybritannia. The publisher's circular and booksellers record. London.
Németország. Wöchentliches Verzeichnis der erschienenen und der vorbereiteten Neuigkeiten des deutschen Buchhandels. Leipzig.
Bibliographie der deutschen Zeitschriften-Literatur. Leipzig.
Németország. Halbmonatliches Verzeichnis von Aufsätzen aus deutschen Zeitungen in sachlich-alphabetischer Anordnung. Mit Beiblatt: Die bibliographisch-literarische Auskunft. Leipzig.
Olaszország. Bollettino delle pubblicazioni italiane. Firenze.

Szakbibliográfiák

Bibliographies spéciales — Fachbibliographien

Bibliographie der Sozial- und Wirtschaftsgeschichte. Berlin.
Blätter für die gesamten Sozialwissenschaften. Bibliographisches Zentralorgan. Dresden.
Hygienisches Zentralblatt. Vollständiges internationales Sammelorgan für das gesamte Gebiet der Hygiene. Leipzig.
Literatur-Anzeiger [des Archivs für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik]. Tübingen.
Deutsches statistisches Zentralblatt. Leipzig.
Társadalomgazdaságtani bibliographia. Berlin.

II. Általános folyóiratok és hirlapok

Revues générales. Journaux
Allgemeine Zeitschriften und Zeitungen

Budapesti Szemle. Bp.
Dokumente des Fortschritts. Berlin.
Erdélyi Múzeum. Kolozsvár.
Katholikus Szemle. Bp.
Rivista di scienza. „Scientia". Bologna.

—

Budapesti Hirlap. Bp.
A Nap. Bp.
Pester Lloyd. Bp.
Revue d'Orient et de Hongrie. Bp.

V. Társadalomtudomány

Sociologie — Sciences sociales — Soziologie

Társadalomtudományi bibliográfia

Bibliographie sociologique
Sozialwissenschaftliche Bibliographie

A Fővárosi könyvtár értesítője. — Bulletin de la Bibliothèque municipale de Budapest.
Bibliographie der Sozial- und Wirtschaftsgeschichte. Berlin.
Blätter für die gesamten Sozialwissenschaften. Bibliographisches Zentralorgan. Dresden.
Literatur-Anzeiger [des Archivs für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik]. Tübingen.

Szociológia

Sociologie

The American journal of sociology. Chicago.
Annalen des Deutschen Reichs für Gesetzgebung, Verwaltung und Volkswirtschaft. München.
The Annals of the american academy of political and social science. Philadelphia.
Archiv für Rassen- u. Gesellschaftsbiologie. München.
Archiv für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik. Tübingen.
Archiv für Volkswohlfahrt. Berlin.
Biometrika. A journal for the statistical study of biological problems. Cambridge.
Dokumente des Fortschritts. Internationale Revue. Berlin.
Értekezések a társadalmi tudományok köréből. Bp.
Huszadik Század. Társadalomtudományi és szociálpolitikai szemle. Bp.
Jahrbuch für Gesetzgebung, Verwaltung und Volkswirtschaft im Deutschen Reich. Leipzig.
Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Jena.
Magyar társadalomtudományi szemle. Bp.
Monatschrift für Soziologie. Leipzig.
Le Mouvement socialiste. Paris.
Die Neue Zeit. Wochenschrift der deutschen Sozialdemokratie. Stuttgart.
A nő és a társadalom. Bp.
Politisch-Anthropologische Revue. Leipzig.
Revue d'économie politique. Paris.
Sozialistische Monatshefte. Berlin.
Szocializmus. Bp.
Társadalmi forradalom. Bp.
Vierteljahrsschrift für Sozial- und Wirtschaftsgeschichte. Berlin.
Zeitschrift für Demographie und Statistik der Juden. Berlin-Halensee.
Zeitschrift für Politik. Berlin.
Zeitschrift für die gesamte Staatswissenschaft. Tübingen.
Zeitschrift für Sozialwissenschaft. Breslau.
Zeitschrift für Volkswirtschaft, Sozialpolitik und Verwaltung. Wien.

VI. Statisztika és demológia

Statistique et Démologie
Statistik und Bevölkerungslehre

Statisztikai bibliográfia

Bibliographie de la statistique — Bibliographie der Statistik

Blätter für die gesamten Sozialwissenschaften. Bibliographisches Zentralorgan. Dresden.
Deutsches statistisches Zentralblatt. Leipzig.

Elméleti statisztika és gyűjtőmunkák

Théorie et sources statistiques
Theorie der Statistik und Sammelwerke

Allgemeines statistisches Archiv. Tübingen.
Biometrika. A journal for the statistical study of biological problems. Cambridge.
Bollettino di statistica e di legislazione comparata. Roma.
Bulletin hebdomadaire de statistique démographique et médicale. Bruxelles.
Bulletin de l'Institut international de statistique.
Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Jena.
Journal of the Royal Statistical Society. London.
Journal de la Société de statistique de Paris. Paris.
Mitteilungen der Grossherzoglich Hessischen Zentralstelle für die Landesstatistik. Darmstadt.
Statistische Monatschrift. Brünn.
Statistisk Tidskrift. Stockholm.
Zeitschrift des königlich Bayerischen statistischen Bureaus. München.
Zeitschrift für Demographie und Statistik der Juden. Berlin.
Zeitschrift des königlich Preussischen statistischen Landesamts. Berlin.
Zeitschrift des k. Sächsischen statistischen Landesamtes. Dresden.
Zeitschrift für Schweizerische Statistik. — Journal de statistique Suisse. Bern.

Országos és városi statisztika

Statistiques nationales et locales — Nationale und lokale Statistik

Magyarország. Statisztikai havi közlemények. Bp.
Horvátország. Mjesečni statistički izvještaji. — Monatliche statistische Mitteilungen. Zagreb.

Horvátország. Glavni izvjestaji o stanju usjeva i o gospodarskim prilikama u obće. Zagreb.

—

Ausztrália. Trade, shipping, oversea migration, and finance of the Commonwealth of Australia. Melbourne.

Ausztria. Statistische Monatschrift. Wien.

Wochenausweis über Geburten u. Sterbefälle i. d. grösseren österr. Städten u. Gemeinden. Wien.

Baden. Statistische Mitteilungen über das Grossherzogtum Baden. [Karlsruhe.]

Bajorország. Zeitschrift des königl. bayerischen statistischen Bureaus. München.

Belgium. Bulletin hebdomadaire de statistique démográphique et médical. Bruxelles.

Bulgária. Bulletin mensuel de la direction générale de statistique du Royaume de Bulgarie. Sophia.

Cuba. Informe mensual sanitario y demografico de la republica de Cuba. Habana.

Egyiptom. Weekly return [of the] Department of public health [of] Egypt. Cairo.

Görögország. *Μηνιαιον δελτιον θανατων εν 12 πολεσι της Ελλαδος.* — Bulletin mensuel des décès de 12 villes de Grèce. Athen.

Hessen. Mitteilungen der grossherzogl. Hessischen Zentralstelle für die Landesstatistik. Darmstadt.

Nagybritannia. Weekly return of births and deaths in London and in seventy-five other great towns. London.

Quarterly return of marriages, births, and deaths [in] England and Wales. London.

Weekly returns of births and deaths in the Dublin registration area, and in twenty-one of the principal urban districts in Ireland. Dublin.

Quarterly returns of the marriages, births and deaths in Ireland. Dublin.

Weekly return of births, deaths, and marriages in eight principal towns of Scotland. Edinburgh.

Monthly return of the births, deaths, and marriages registered in eight of the principal towns of Scotland. Edinburgh.

Quarterly return of the births, deaths, and marriages in Scotland. Edinburgh.

Németalföld. Maandschrift van het central bureau voor de statistiek. Revue mensuelle du bureau central de statistique des Pays-Bas. 's-Gravenhage.

Statistiek der geboorten en der sterfte naar den leeftijd en de oorzaken van den dood in Nederland. 'sGravenhage.

Németbirodalom. Vierteljahrshefte zur Statistik des Deutschen Reichs. Berlin.

Olaszország. Bollettino sanitario. Roma.

Poroszország. Zeitschrift des königl. preussischen statistischen Landesamtes. Berlin.

Sachsen-Meiningen. Statistik d. Herzogtums Sachsen-Meiningen. Meiningen.

Spanyolország. Estadística de las defunciones y de los nacímientos ocurridos en las provincias de la Nación española. Madrid.

Svájc. Sanitarisch-demographisches Wochenbulletin der Schweiz. — Bulletin démographique et sanitaire suisse. Bern.

Zeitschrift für schweizerische Statistik. Bern.

—

Budapest. Budapest székesfőváros közegészségi állapota.

Statisztikai heti kimutatás.

Budapest főváros statisztikai havi füzetei.

—

Aachen. Statistische Monatsberichte der Stadt Aachen.

Altona. Monatsberichte des statistischen Amts der Stadt Altona.

Amsterdam. Weekbericht van het bureau van statistiek der Gemeente Amsterdam. — Bulletin hebdomadaire du bureau de statistique de la ville d'Amsterdam.

Maandbericht van het bureau van statistiek der Gemeente Amsterdam. — Bulletin mensuel du bureau de statistique de la ville d'Amsterdam.

Barcelona. Boletin municipal de Barcelona.

Barmen. Statistischer Monatsbericht der Stadt Barmen.

Berlin. Wochenberichte des statistischen Amts der Stadt Berlin.

Monatsberichte des statistischen Amts der Stadt Berlin.

Besançon. Statistique démographique et médicale [de la] ville de Besançon.

Bilbao. Bolletin mensual de estadistica sanitaria de Bilbao.

Boston. Monthly bulletin of the statistics department [of the] city of Boston.

Monthly statement of deaths [of the] Health department of the city of Boston.

Bremen. Monatsberichte des Bremischen statistischen Amts.

Mitteilungen des Bremischen statistischen Amts.

Brescia. Bolletino statistico mensile [del] Comune di Brescia.

Breslau. Monatsberichte des statistischen Amts der Stadt Bresiau.

Brünn. Mitteilungen des Stadtrates der Landeshauptstadt Brünn. Monatsbericht.

Bruxelles. Bulletin hebdomadaire de statistique démographique et médicale. Dressé par la division d'hygiène de la ville de Bruxelles.

Bulletin trimestriel de statistique démographique et médicale. Dressé par la division d'hygiène de la ville de Bruxelles.

Bucuresti. Bulletin hebdomadaire de statistique démographique [de la] ville de Boucarest.

Buletin statistic. Primaria comunei Bucureşti.

Buenos Aires. Monthly bulletin of municipal statistics of the city of Buenos Aires.

Bulletin mensuel de statistique municipale de la ville de Buenos Aires.

Boletin mensual [de la] dirección general de estadistica de la provincia de Buenos Aires.

Cartagena. Boletin de estadistica sanitaria [del] Ayuntamiento de Cartagena.

Charlottenburg. Monatsberichte des statistischen Amtes der Stadt Charlottenburg.

Chemnitz. Monatliche Mitteilungen des statistischen Amtes der Stadt Chemnitz.

Chicago. Statistics quarterly [of the] City of Chicago.

Cöln. Mitteilungen des statistischen Amtes über die Bewegung der Bevölkerung der Stadt Cöln.

Cölnische statistische Vierteljahrshefte.

Córdoba. Boletin mensual de estadistica municipal de la ciudad de Córdoba.

Düsseldorf. Statistische Monatsberichte der Stadt Düsseldorf.

Firenze. Bollettino statistico mensile del comune di Firenze.

Genova. Rassegna medico-statistica [del] municipio di Genova.

Habana. Informe sanitario y demografico del termino municipal de la Habana.

Halle a. S. Statistische Monatsberichte der Stadt Halle a. S.

Hamburg. Eheschliessungen, Geburten, Sterbefälle im hamburgischen Staate.

Hannover. Monatsberichte des statistischen Amts der Stadt Hannover.

Jassy. Bulletin statistique [de la] ville de Jassy.

Karlsruhe. Statistische Monatsberichte der Haupt- und Residenzstadt Karlsruhe.

Kiel. Statistische Monatsberichte der Stadt Kiel.

Königsberg. i. Pr. Monatsberichte des statistischen Amtes der Stadt Königsberg i. Pr.

Kraków. Sprawozdanie statystyczne. — Bulletin mensuel de statistique municipale.

Le Havre. Bulletin hebdomadaire de statistique démographique et médicale [de la] ville du Havre.

Leipzig. Nachweis der Bevölkerungsvorgänge in Leipzig.

Lemberg. Lwów w cyfrach. Miesiecznik statystyczny. Léopol en chiffres. Bulletin mensuel de statistique municipale.

Lübeck. Übersicht der Eheschliessungen, Geburten und Sterbefälle i. d. Stadt Lübeck.

Madrid. Estadistica demográfica [del] ayuntamiento de Madrid.

Mannheim. Statistische Monatsberichte der Stadt Mannheim.

Marsala. Rassegna statistica quadrimestale [del] comune di Marsala.

Michigan. Monthly bulletin of vital statistics [of the city of] Michigan.

Milano. Bollettino statistico mensile [della] città di Milano.

Montevideo. Boletín mensual de estadistica municipal del departemento de Montevideo.

Montpellier. Bulletin mensuel de statistique démographique et sanitaire.

Moszkva. Ežemĕejačp'y bulleten' po goradu Moskvě — Bulletin statistique mensuel de la ville de Moscou.

Sbedenija ob' umeršnch' o' Moskvě. — Décès dans la ville de Moscou.

München. Wochenberichte des statistischen Amtes der Stadt München.

Monatsbericht [des] Statistischen Amtes der Stadt München.

Mitteilungen des statistischen Amtes der Stadt München.

Nancy. Bulletin hebdomadaire de statistique démographique et médicale [de la] ville de Nancy.

Bulletin mensuel de statistique démographique et médicale [de la] ville de Nancy.

Napoli. Bollettino statistico mensile [del] municipio di Napoli.

Sintesi mensile di demografia [del] municipio di Napoli.

New York. Weekly report of the Department of health of the City of New York. New York.

Monthly bulletin [of the] State department of health [of the City of] New York.

Condensed quarterly report of bureau of records [of the] Department of health [of the] City of New York.

Quarterly report of the Board of health of the of the department of health of the City of New York.

Odessza. Eženedel'n' ej bjulleten' sanitarioj statistiki g Odess'i. — Bulletin hebdomadaire de statistique sanitaire de la ville d'Odessa.

Palermo. Bollettino statistico [del] comune di Palermo.

Paris. Bulletin hebdomadaire de statistique municipale [de la] ville de Paris.

Plauen. Bericht über die Bewegung der Bevölkerung in Plauen i. V.

Posen. Statistische Monatsberichte der Stadt Posen.

Prag. Týdenni zpráva o podorech a úmrtich v Praze. Wochenbericht über die Geburten und Sterbefälle in Prag und den Vororten.

Riga. Monatsbericht über die Bevölkerungsbewegung in Riga.

Roma. Bullettino demografico-meteorologico [del] comune di Roma.

Bullettino mensile di statistica sanitaria [del] comune di Roma.

Rosario. Boletin mensual de estadística municipal de la ciudad del Rosario de Santa-Fe.

Rouen. Bulletin mensuel de statistique [de la] ville de Rouen.

St. Pétersburg. Eženedêl'nik-statističeskago otdelenija S. Peterburgskoj gorodskoj uprav'i. — Bulletin hebdomadaire du bureau de statistique de la ville de St.-Pétersbourg.

Bulletin mensuel du bureau de statistique de la ville de St.-Pétersbourg.

San Francisco. Bulletin [of the] Health department of the city and county of San Francisco.

San Luis Potosi. Boletin demografico-meteorológico [de la] ciudad de San Luis Potosi.

Boletin de la inspección general de salubridad pública [de la] ciudad de San Luis Potosi.

Santa Fe. Boletin de estadística municipal de la Ciudad de Santa Fe.

Schöneberg. Statistische Monatsberichte der Stadt Schöneberg.

Vierteljahrsberichte des Statistischen Amts der Stadt Schöneberg.

Stockholm. Vecko öfversikt af Stockholms sanitära statistik. — Bulletin hebdomadaire de la statistique sanitaire de Stockholm.

Statistisk Månadsskrift.

Torino. Bollettino statistico [della] città di Torino.

Triest. Bollettino demografico-meteorologico del comune di Trieste.

Bollettino statistico mensile del comune di Trieste.

Tucuman. Mouvement de population de la ville de Tucuman.

Venezia. Bollettino ebdomadario di statistica demografica [della] città di Venezia.

Bollettino mensile [del] comune di Venezia.

Wien. Mitteilungen der statistischen Abteilung des Wiener Magistrats. Wochenbericht.
Mitteilungen der statistischen Abteilung des Wiener Magistrats. Monatsbericht.
Wiesbaden. Statistische Monatsberichte d. Stadt Wiesbaden.
Zürich. Monatsberichte des statistischen Amtes der Stadt Zürich.

VII. Közgazdaságtan

Économie politique et sociale — Sozialökonomie

Közgazdasági bibliográfia

Bibliographie économique — Bibliographie der Sozialökonomie

Blätter für die gesamten Sozialwissenschaften. Bibliographisches Zentralorgan. Dresden.
Bibliographie der Sozial- und Wirtschaftsgeschichte. Berlin.
Társadalomgazdaságtani bibliographia. Berlin.

Elméleti közgazdaságtan

Théorie de l'économie politique — Theoretische Sozialökonomie

The Annals of the american academy of political and social science. Philadelphia.
Archiv für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik. Tübingen.
The Economic journal. London.
Ekonomisk Tidskrift. Stockholm.
Jahrbuch der Bodenreform. Jena.
Jahrbuch für Gesetzgebung, Verwaltung und Volkswirtschaft im Deutschen Reich. Leipzig.
Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. [Nebst] Beilage: Volkswirtschaftliche Chronik. Jena.
Journal of the Royal Statistical Society. London.
Közgazdasági Szemle. Budapest.
Magyar gazdák szemléje. Budapest.
Die Neue Zeit. Stuttgart.
Revue d'économie politique. Paris.
Sozialistische Monatshefte. Berlin.
Vierteljahrschrift für Sozial- und Wirtschaftsgeschichte. Berlin.
Zeitschrift für Sozialwissenschaft. Leipzig.
Zeitschrift für die gesamte Staatswissenschaft. Tübingen.
Zeitschrift für Volkswirtschaft, Sozialpolitik und Verwaltung. Wien.

Közgazdasági politika

Politique économique — Volkswirtschaftspolitik

Általában

Généralités — Allgemeines

Annalen des Deutschen Reichs für Gesetzgebung, Verwaltung und Volkswirtschaft. München.
Archiv für Volkswohlfahrt. Berlin.
The Board of trade journal. London.
Bollettino di legislazione e statistica doganale e commerciale. Roma.
Jahrbuch der Bodenreform. Jena.
Közgazdasági Értesítő. Bp.
Közgazdasági Lapok. Bp.
Közlemények. A Magyar gyáriparosok országos szövetsége hivatalos közlönye. Bp.
Köztelek. Az Orsz. magy. gazdasági egyesület hivatalos közlönye. Bp.
Kommunale Praxis. Wochenschrift für Kommunalpolitik und Gemeindesozialismus. Berlin.
Kommunale Rundschau. Berlin.
Magyar ipar. Az Orsz. iparegyesület közlönye. Bp.
Magyar Nemzetgazda. Bp.
Moniteur commercial roumain. Bucarest.
Der österreichische Ökonomist. Wien.
Österreichisches wirtschaftspolitisches Archiv. Wien.
O. M. K. E. Az Orsz. magy. kereskedelmi egyesülés hivatalos közlönye. Bp.
Städte-Zeitung vereinigt mit Deutsche Städtezeitung. Berlin.
Szövetkezés. Gazdasági és szociálpolitikai folyóirat. Bp.
Volkswirtschaftliche Chronik [der Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik]. Jena.

Mező- és erdőgazdaság

Agriculture. Sylviculture — Land- und Forstwirtschaft

Baromfitenyésztők lapja. Bp.
Erdészeti lapok. Bp.
Földmívelési értesítő. Bp.
Grosshandelspreise wichtiger Waren [in Deutschland und] Grosshandelspreise von Getreide im Auslande. Berlin.
Köztelek. Az Orsz. magy. gazdasági egyesület hivatalos közlönye. Bp.
Magyar gazdák szemléje. A Magyar gazdaszövetség folyóirata. Bp.
Néplap. Gazdasági heti ujság a földmívelő nép számára. Bp.
Statistische Nachrichten aus dem Gesamtgebiete der Landwirtschaft. Wien.
Szövetkezés. Gazdasági és szociálpolitikai folyóirat. Bp.

Ipar

Industrie

Építőipar. Bp.

Közlemények. A Magyar gyáriparosok országos szövetsége hivatalos közlönye. Bp.

Közszállítási Értesítő. Bp.

Magyar Ipar. Bp.

Mészárosok és Hentesek Lapja. Bp.

Molnárok Lapja. Bp.

A munkaadó. A Magyar építőiparosok orsz. szövetsége hivatalos közlönye és a hazai munkaadószervezetek lapja. Bp.

Vállalkozók és iparosok lapja. Bp.

Kereskedelem. Pénz- és hitelügy. Tőzsde. Biztosításügy.

Commerce. Économie financière. Assurances.
Handel. Geld-, Kredit- und Börsenwesen. Versicherungswesen

Biztosítási és közgazdasági lapok. Bp.

A budapesti árú- és értéktőzsde hivatalos árjegyző lapja. Bp.

Budapesti marha- és sertéskereskedelmi közlöny. Bp.

Grosshandelspreise von Getreide an deutschen und fremden Börsenplätzen. Berlin.

Grosshandelspreise wichtiger Waren [in Deutschland und] Grosshandelspreise von Getreide im Auslande. Berlin.

A hitel. Bp.

Hivatalos árjegyzés Budapest székesfőváros vásárcsarnokaiban és nyilt piacain eladott élelmi cikkekről. Bp.

Közgazdaság. Bp.

Központi Értesitő. Bp.

Magyar kereskedők lapja. Magyar Lloyd. Mellékletei: Vállalkozók és iparosok lapja és Hiteles sorsolási értesítő. Bp.

Magyar pénzügy. Bp.

Nachweisung über die Einfuhr von verzehrungssteuerpflichtigen Gegenständen in die geschlossene Stadt Brünn. Brünn.

O. M. K. E. Az Országos magyar kereskedelmi egyesülés hivatalos közlönye. Bp.

Preis-Zusammenstellungen des statistischen Amtes der Stadt Berlin. Berlin.

Ludwig Schönbergers Börsen- und Handelsbericht. Wien.

Sertésvásári jelentés. Bp.

Ungarische Finanzen. Bp.

Zeitschrift für die gesamte Versicherungswissenschaft. Berlin.

Külkereskedelem. Vámügy

Commerce extérieur. Douanes — Aussenhandel. Zollwesen

The Board of trade journal. London.

Bollettino di legislazione e statistica doganale e commerciale. Roma.

—

Argentina. El comercio exterior argentino. Buenos Aires.

Ausztrália. Trade, shipping, oversea migration, and finance of the commonwealth of Australia. Melbourne.

Ausztria. Monatliche Nachweise des Zwischenverkehres zwischen den im Reichsrate vertretenen Königreichen und Ländern und den Ländern der ungarischen Krone. Wien.

Bulgária. Dbiženie na türgobijata na Bulgarija s i čuždit duržabi. — Mouvement commercial de la Bulgarie avec les pays étrangers. Sofia.

Egyptom. Quarterly return of shipping, cargo and passenger traffic in the ports of Egypt and Suez Canal transits. Cairo.

Görögország. Bulletin trimestriel du commerce spécial de la Grèce avec les pays étrangers. Athène.

Magyarország. A magy. szent korona országai külkereskedelmi forgalmának havi eredményei. Bp.

Közlekedés

Transports — Verkehrswesen

Fuvarosok és szállítók lapja. Bp.

A magyar királyi posta- és távirda-rendeletek tára. Bp.

Municipal engineering. New York.

The Municipal journal and engineer. New York.

Technisches Gemeindeblatt. Berlin.

Vasúti és közlekedési közlöny. Bp.

Lakáskérdés. Telekpolitika.

Habitation. Politique foncière
Wohnungs- und Bauwesen. Bodenpolitik

Bericht über die Bautätigkeit i. d. Stadt Cöln.

Bulletin trimestriel [de la] Société française des habitations à bon marché. Paris.

A családi ház. A Tűzhely, háztulajdont szerzők egyesülete hivatalos lapja. Bp.

Deutsche Hausbesitzer-Zeitung. Dresden.

Építő ipar. Bp.

The Garden city. London.

Grundstücks-Archiv. Berlin.

Jahrbuch der Bodenreform. Jena.

Mitteilungen der Zentralstelle für Wohnungsreform in Österreich. Wien.

Zeitschrift für Wohnungswesen. Berlin.

VIII. Munkáskérdés. Szociálpolitika

Question et législation ouvrières — Sozialpolitik

Általában

Généralités — Allgemeines

Blätter für die gesamten Sozialwissenschaften. Bibliographisches Zentralorgan. Dresden.

—

The Annals of the american academy of political and social science. Philadelphia.

Archiv für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik. Tübingen.

Archiv für Volkswohlfahrt. Berlin.

Bulletin du Comité permanent des congrès internationaux des assurances sociales. Paris.

Charities and the commons. New York.

Dokumente des Fortschritts. Berlin.

Huszadik század. Társadalomtudományi és szociálpolitikai szemle. Bp.

The Industrial Union bulletin. Official publication of the Industrial Workers of the World. Chicago.

Kommunale Praxis. Wochenschrift für Kommunalpolitik und Gemeindesozialismus. Berlin.

Magyar gazdák szemléje. Bp.

Le Mouvement socialiste. Paris.

Die Neue Zeit. Wochenschrift der deutschen Sozialdemokratie. Stuttgart.

A nő és a társadalom. Bp.

Revue d'économie politique. Paris.

Revue politique et parlementaire. Paris.

Soziale Praxis. Berlin.

Sozialistische Monatshefte. Berlin.

Szociálizmus. Bp.

Szövetkezés. Gazdasági és szociálpolitikai folyóirat. Bp.

Zeitschrift für Volkswirtschaft, Sozialpolitik und Verwaltung. Wien.

Munkásstatisztikai hivatalok

Offices du travail — Arbeitsämter

Bulletin des Internationalen Arbeitsamts. Jena.

Bulletin of the Bureau of labor. Washington.

Bulletin de l'Office du travail. Paris.

The Labour gazette. London.

Meddelanden fran k. kommerskollegii afdelning for arbetsstatistik. Stockholm.

Munkásbiztosítási közlöny. A m. kir. állami munkásbiztosítási hivatal hivatalos lapja. Bp.

Reichsarbeitsblatt. Berlin.

Revue du travail. Bruxelles.

Soziale Rundschau. Wien.

A Társadalmi Múzeum értesítője. Bp.

Munkáltató és munkásszervezetek

Organisations patronales et ouvrières
Organisation der Arbeitgeber und -nehmer

Die deutsche Arbeitgeber-Zeitung. Berlin.

A munkaadó. A Magy. építőiparosok orsz. szövetségének és a magyarországi munkaadó szervezetek központjának hivatalos lapja. Bp.

—

American federationist. Washington.

Correspondenzblatt der Generalkommission der Gewerkschaften Deutschlands [mit] Statistischen Beilagen [und] Adressen-Beilagen. Berlin.

The Industrial Union bulletin. Publ. by the Industrial Workers of the World. Chicago.

Szakszervezeti Értesítő. Bp.

—

A cipész. A magyarországi cipész- és csizmadiamunkások érdekeit védő lap. Bp.

Építőmunkás. A Magyarországi építőmunkások orsz. szövetségének hivatalos közlönye. Bp.

Fachblatt der Eisenbahner. Bp.

Festők szaklapja. A magyarországi szoba-, cím-, díszletfestő stb. munkások érdekeit képviselő szakközlöny. Bp.

Die Gewerkschaft. Organ des Verbandes der Gemeinde- und Staatsarbeiter. Berlin.

Der Kampf. Fachblatt der Fuhrwerks- Speditions-, Kohlen-, Getreide- und Verkehrsarbeiter. Bp.

A kereskedelmi alkalmazott. A Kereskedelmi alkalmazottak orsz. egyesületének közlönye. Bp.

Könyvkötők lapja. Bp.

Küzdelem. A fuvarozó-, szállító-, szén-, gabona- és közlekedési munkások szaklapja. Bp.

A magánalkalmazott. A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak országos szövetségének hivatalos lapja. Bp.

Magyar utazó kereskedő. Bp.

Magyar vasutas. Bp.

Magyarországi ácsok szaklapja. Bp.

Die Sanitätswerte. Organ zur Vertretung der Interessen des gesamten Personals in Kranken- und Irrenanstalten, Sanatorien, usw. Beilage zur Gewerkschaft. Berlin.

Szabók szaklapja. Bp.

Törekvés. A Magyarországi bőröndös, szíjgyártó és nyerges munkások szakegyletének hivatalos lapja. Bp.

Typographia. A magyarországi könyvnyomdászok és betűöntők egyesületeinek hivatalos közlönye. Deutsche Beilage: Gutenberg. Bp.

Üveges. A magyarországi üveges és rokonszakmák munkásainak érdekeit képviselő közlöny. Bp.

Vas- és fémmunkások lapja. Bp.

Világszabadság. A magyarországi földmunkások hetilapja. Bp.

IX. Jótékonyság. Szegényügy

Bienfaisance. Assistance
Armenwesen. Wohltätigkeit

Archiv für Volkswohlfahrt. Berlin.

Blätter für das Strassburger Armenwesen. Strassburg i. E.

Charities and the commons. New York.

Gyermekvédelmi lap. Az Orsz. gyermekvédő liga hivatalos közlönye. Melléklete: A gyermek. A Gyermektanulmányi társaság hivatalos közlönye. Bp.

The Municipal journal. London.

Revue des établissements de bienfaisance et d'assistance. Paris.
Rivista dei comuni, delle provincie e delle opere pie. Firenze.
Zeitschrift für das Armenwesen Berlin.
Zeitschrift für soziale Medizin, Säuglingsfürsorge und Krankenhauswesen. Leipzig.

X. Államtudomány. Politika

Politique — Politik

Blätter für die gesamten Sozialwissenschaften. Bibliographisches Zentralorgan. Dresden.

—

The Annals of the american academy of political and social science. Philadelphia.
Dokumente des Fortschritts. Berlin.
Huszadik század. Társadalomtudományi és szociálpolitikai szemle. Bp.
Jahrbuch für Gesetzgebung, Verwaltung und Volkswirtschaft im Deutschen Reich. Leipzig.
Revue du droit public et de la science politique en France et à l'étranger. Paris.
Revue politique et parlementaire. Paris.
Zeitschrift für Politik. Berlin.
Zeitschrift für die gesamte Staatswissenschaft. Tübingen.
Zeitschrift für Volkswirtschaft, Sozialpolitik und Verwaltung. Wien.

—

A magyar országgyülés képviselőházának irományai. Bp.
Országgyülési Értesítő. Bp.

XI. Jogtudomány

Droit — Rechtswissenschaft

Jogállam. Bp.

—

Ügyvédi kamarai közlöny. Bp.

XII. Közjog és közigazgatás

Droit public et administration
Staats- und Verwaltungsrecht

Bibliográfia

Bibliographie

Blätter für die gesamten Sozialwissenschaften. Bibliographisches Zentralorgan. Dresden.
A Fővárosi könyvtár értesítője. Bp.

Általában

Généralités — Allgemeines

Annalen des Deutschen Reichs für Gesetzgebung, Verwaltung und Volkswirtschaft. München.
The Annals of the american academy of political and social science. Philadelphia.
Magyar közigazgatás. Bp.
Oesterreichische Zeitschrift für Verwaltung. Wien.
Revue du droit public et de la science politique en France et à l'étranger. Paris.
Revue générale d'administration Paris.
Revue politique et parlementaire. Paris.
Verwaltungsarchiv. Berlin.
Zeitschrift für Politik. Berlin.
Zeitschrift für die gesamte Staatswissenschaft. Tübingen.
Zeitschrift für Volkswirtschaft, Sozialpolitik und Verwaltung. Wien.

Községi igazgatás

Administration communale — Gemeindeverwaltung

Községi közlöny. A Magyar községi és körjegyzők országos központi egyesületének hivatalos közlönye. Bp.
Kommunale Praxis. Wochenschrift für Kommunalpolitik u. Gemeindesozialismus. Berlin.
Kommunale Rundschau. Halbmonatschrift für das gesamte Städtewesen. Berlin.
Mitteilungen der Zentralstelle des deutschen Städtetages. Berlin.
The municipal journal. London.
The municipal journal and engineer. New York.
The municipal gazette and London Argus. London.
National Civic Federation review. New York.
Preussisches Verwaltungsblatt. Berlin.
Revue communale. Paris.
Revue communale de Belgique. Bruxelles.
Revue municipale. Organe de l'Association communale de France. Paris.
Rivista dei comuni, delle provincie e delle opere pie. Firenze.
Der Stadtverordnete. Oberhausen Rhld.
Städtezeitung vereinigt mit Deutscher Städte-Zeitung. Berlin.
Városi Szemle. Bp.
Városok lapja. Bp.

—

Állatvédelem. Bp.
Les Annales de la régie directe. Genève.
Építő ipar. Bp.
Die Gewerkschaft. Organ des Verbandes der Gemeinde- und Staatsarbeiter. Berlin.
A Magyar mérnök- és építészegylet heti értesítője. Bp.
A Magyar mérnök- és építészegylet közlönye. Bp.
Monatschrift für Deutsche Beamte. Organ des Verbandes Deutscher Beamten-Vereine. Berlin.
Municipal engineering. New York.

Bibl. Civ. Budapestiensis

Revue de l'Institut international d'art public Bruxelles.
Revue pratique d'hygiène municipale urbaine et rurale. Paris.
The Sanitary record and journal of sanitary & municipal engineering. London.
Der Staedtebau. Berlin.
Technisches Gemeindeblatt. Berlin.
Zeitschrift für Wohnungswesen. Berlin.

—

Budapest. A főváros. Bp.
Független Budapest. Bp.
Magyar székesfőváros. Bp.

Törvény, rendelet- és döntvénygyűjtemények

Collections de lois et de décrêts
Gesetz- und Verordnungsammlungen

Magyarország. Belügyi Közlöny. Bp.
Budapesti Közlöny. Bp.
A magyar közigazgatási bíróság általános közigazgatási osztályának döntvényei és elvi jelentőségű határozatai. Bp.
A magyar közigazgatási bíróság pénzügyi osztályának döntvényei és elvi jelentőségű határozatai. Bp.
Magyarországi rendeletek tára. Bp.
Országos törvénytár. Bp.
Törvények gyűjteménye. Bp.

—

Ausztria. Reichsgesetzblatt. [Wien.]
Franciaország. Bulletin officiel annoté de tous les ministères. Paris.
Journal officiel de la République Française. Paris.
Németbirodalom. Reichsgesetzblatt [Berlin.]

Helyi hivatalos lapok

Publications officielles locales — Lokale Amtsblätter

Budapest. Fővárosi Közlöny. Bp.
Budapest székesfőváros közegészségi állapota. Bp.
Budapest törvényhatósági bizottsága közgyűlésének jegyzőkönyvei. Bp.
Jegyzőkönyv a kerületi elüljárók értekezletéről. Bp.
A székesfővárosi vízművek igazgatóságának jelentése. Bp.

—

Anvers. Bulletin communal [de la] Ville d'Anvers.
Berlin. Gemeindeblatt der Haupt- u. Residenzstadt Berlin.
Verwaltungs-Bericht des Magistrats zu Berlin.
Vorlage für die Stadtverordnetenversammlung zu Berlin.
Fiume. Avvisatore ufficiale del municipio di Fiume.
London. The London County Council gazette.
Madrid. Boletin del ayuntamiento de Madrid.
Nancy. Bulletin administratif [de la] ville de Nancy.
Paris. Bulletin municipal officiel de la ville de Paris.
Sheffield. Minutes of the council and minutes and reports of committees [of the] city of Sheffield.
Temesvár. Városi Közlöny.
Toulouse. Bulletin municipal de la ville de Toulouse.
Wien. Amtsblatt der k. k. Haupt- u. Residenzstadt Wien.
Protokoll über die öffentlichen Sitzungen des Gemeinderates der k. k. Reichshaupt- und Residenzstadt Wien.
Protokoll über die vertraulichen Sitzungen des Gemeinderates der k. k. Reichshaupt- und Residenzstadt Wien.
Zágráb. Glavni izvještaji o stanju usjeva i o gospodarskim prilikama u obće. Zagreb.

XIII. Pénzügytan

Finances publiques — Finanzwissenschaft

Blätter für die gesamten Sozialwissenschaften. Bibliographisches Zentralorgan. Dresden.

—

Les Annales de la régie directe. Genève.
Bollettino di legislazione e statistica doganale e commerciale. Roma.
Bolletino di statistica e di legislazione comparata. Roma.
Bulletin de statistique et de législation comparée. Paris.
Finanzarchiv. Stuttgart.
Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. Jena.
Kommunale Praxis. Berlin.
Kommunale Rundschau. Berlin.

—

Pénzügyi Közlöny. Bp.
Trade, shipping, oversea migration, and finance of the Commonwealth of Australia. Melbourne.

XIV. Közművelődés. Közoktatás

Culture. Enseignement
Erziehungs- und Bildungswesen

Az Orsz. paedagógiai könyvtár és tanszermúzeum hivatalos értesítője. Bp.

—

Akadémiai értesítő. Bp.
Népmívelés. Bp.
Néptanítók lapja. Bp.
Országos középiskolai tanáregyesületi közlöny. Bp

XV. Történelem

Histoire — Geschichte

Adalékok Zemplén vármegye történetéhez. Sátoraljaújhely.

Archaeologiai értesítő. Bp.

A Bács-Bodrog vármegyei történelmi társulat évkönyve. Zombor.

Értekezések a történeti tudományok köréből. Bp.

A hunyadmegyei történeti és régészeti társulat évkönyve. Déva.

Numizmatikai közlöny. Bp.

Századok. A Magyar történelmi társulat közlönye. Bp.

Történelmi Tár. Bp.

Turul. A Magyar heraldikai és genealogiai társaság közlönye. Bp.

Vierteljahrschrift für Sozial- und Wirtschaftsgeschichte. Berlin.

XVI. Földrajz. Néprajz

Géographie. Ethnographie — Geographie

Bulletin de la Société royale belge de Géographie Bruxelles.

Az Erdélyi Kárpátegyesület értesítője. Kolozsvár.

Ethnographia. A Magyar néprajzi társaság értesítője. Bp.

Földrajzi közlemények. Melléklete: Abrégé. Bp.

Földtani közlöny. Bp.

A magyar nemzeti múzeum néprajzi osztályának értesítője. Bp.

Mitteilungen des Vereins für Erdkunde zu Dresden. Dresden.

Mitteilungen der geographischen Gesellschaft in München.

—

A m. kir. országos meteorológiai intézet följegyzései. Bp.

Monatliche Mitteilungen der k. k. Zentralanstalt f. Meteorologie u. Geodynamik. Wien.

XVII. Természettudomány

Sciences naturelles — Naturwissenschaften

Biometrika. Journal for the statistical study of biological problems. Cambridge.

Mathematikai és természettudományi értesítő. Bp.

Mathematikai és természettudományi közlemények. Bp.

Természettudományi közlöny [és] Pótfüzetek. Bp.

XVIII. Orvostudomány. Közegészségügy

Médecine. Hygiène publique — Medizin. Öffentliche Gesundheitspflege

Bibliográfia

Bibliographie

Hygienisches Zentralblatt. Vollständiges internationales Sammelorgan für das gesamte Gebiet der Hygiene. Leipzig.

Orvostudomány

Médecine — Medizin

Elme- és idegkórtan. Melléklet az Orvosi Hetilaphoz. Bp.

Gynaekologia. A bp. kir. orvosegyesület gynaekologikus szakosztályának hivatalos közlönye. Melléklet az Orvosi Hetilaphoz. Bp.

Journal d'hygiène. Paris.

Orvosi Hetilap. [Mellékletei. Szemészet. Gynaekologia. Elme- és Idegkórtan és Urologiai Szemle.] Bp.

Pester medizinisch-chirurgische Presse. Bp.

Szemészet. Melléklet az Orvosi Hetilaphoz. Bp.

Urologiai Szemle. Melléklet az Orvosi Hetilaphoz. Bp.

Zeitschrift für Krebsforschung. Berlin.

Közegészségügy

Hygiène publique — Sozialhygiene

Centralblatt für allgemeine Gesundheitspfege. Bonn.

Egészség. Az Országos közegészségi egyesület lapja. Bp.

Közegészségügy. Az Országos közegészségi tanács hivatalos lapja. Bp.

Közegészségügyi kalauz. Budapest.

Public health. Michigan.

Revue pratique d'hygiène municipale. Paris.

The sanitary record and journal of sanitary & municipal engineering. London.

Veröffentlichungen des kaiserl. Gesundheitsamtes. Beilagen: Auszüge aus gerichtlichen Entscheidungen, betr. den Verkehr mit Nahrungsmitteln, Genussmitteln und Gebrauchsgegenständen. — Sammlung gerichtlicher Entscheidungen auf dem Gebiete der öffentlichen Gesundheitspflege [ausschl. Nahrungs- u. Genussmittel]. Beihefte: Medizinalstatistische Mitteilungen aus dem kaiserl. Gesundheitsamte. Berlin.

Vierteljahrschrift für öffentliche Gesundheitspflege. Braunschweig.

Zeitschrift für soziale Medizin, Säuglingsfürsorge und Krankenhauswesen. Leipzig.

—

Az alkoholizmus. Bp.

Mentők lapja. Bp.

Die Sanitätswarte. Organ zur Vertretung der Interessen des gesamten Personals in Kranken- und Irrenanstalten, Sanatorien usw. Beilage zur „Gewerkschaft". Berlin.

Tuberkulózis. Bp.

Túristák lapja. Bp.

XIX. Mathematika és technika

Mathématique — Technique

Magyar építőművészet. Bp.

A Magyar mérnök- és építészegylet heti értesítője. Bp.

A Magyar mérnök- és építészegylet közlönye. Bp.

Mathematikai és természettudományi értesítő. Bp.

Polytechnikai szemle. Bp.

Revue de l'Institut international d'art public. Bruxelles.

XX. Nyelvészet

Philologie — Sprachwissenschaft

Értekezések a nyelv- és széptudományok köréből. Bp.

Nyelvtudomány. Bp.

Nyelvtudományi közlemények. Bp.

Die Schöne Literatur. Beilage zum Literarischen Zentralblatt. Leipzig.

I. pótlék a községi pénzügy katalógusához, 1908 július—december.

Ier Supplément au Catalogue des finances communales. Juillet à Décembre 1908.

I. Nachtrag zum Katalog über Gemeindefinanzwesen. Juli bis Dezember 1908.

Átnézet	Tableau synoptique	Übersicht
a) Általános munkák	*a)* Généralités	*a)* Allgemeine Werke
Leírás, történet és statisztika	Description, histoire et statistique	Beschreibung. Geschichte u. Statistik
c) Bevételek	*c)* Recettes	*c)* Einnahmen
Adók	Impôts	Steuern
Telekértékemelkedési adók	Impôts sur la plus-value immobilière	Wertzuwachssteuern
Kereseti, jövedelmi és vagyonadó	Impôt des patentes, sur le revenu et sur la fortune	Gewerbe-, Einkommen- und Vermögensteuern
Fogyasztási adók	Octrois	Verzehrungssteuern
Illetékek és díjak	Taxes	Gebühren und Beiträge
Államsegély	Subventions de l'État	Staatszuschüsse
Adómentességek	Exemptions des droits communaux	Gemeinde-Steuerfreiheiten
d) Községi vagyon, különösen földtulajdon	*d)* Biens communaux	*d)* Gemeindevermögen, insbes. Grundeigentum
e) Adósság és kölcsönügy	*e)* Dette et emprunts communaux	*e)* Kommunales Schulden- u. Anleihewesen
f) Pénzügyi kezelés és számvitel	*f)* Comptabilité communale	*f)* Rechnungswesen
g) Költségvetések és zárszámadások	*g)* Budgets et comptes	*g)* Haushaltspläne und Rechnungen

a) Általános munkák

Généralités — Allgemeine Werke

***Szabó** Ervin: Szakkatalógus. 2. A községi pénzügy. — Les finances communales. — Das Gemeindefinanzwesen. Bp. 1908. (VIII, 139)
= A főv. könyvtár *közleményei.* 2. — XVI 575

—

******Gemeindefinanzen.* Bd. 1. System der Gemeindebesteuerung in Hessen, Württemberg, Baden, Elsass-Lothringen, Bayern, Sachsen, Preussen. Leipzig: Duncker & Humblot 1908. (XI, 318)
= Schr. d. Vereins f. Sozialpolitik. 123. — XVIII 523

Most, Otto: Kommunale Finanzstatistik und städtische Vermögensnachweisungen.
= Komm. Rundschau 2. 1908/9. (121—8) — XX q 19

x) Leírás, történet és statisztika

Description, histoire et statistique — Beschreibung, Geschichte und Statistik

Közgyülési *határozat* [az 1908. évi költségvetés tárgyában. Bp. [Házi ny.] 1908. (16) 4° — Bp q 933
[2 példány.]

A pénzügyi bizottmány kebeléből kiküldött albizottság jelentése az 1908. évi költségelőirányzat tárgyában.
= Fővárosi Közl. 1908. 8. sz. — Bp q 75

Az 1908. évi költségvetés a pénzügyi bizottság előtt.
= Főv. Közl. 1908. 13. sz. Mell. — Bp q 57

—

Finanzen grösserer (österreichischer) Städte in den Jahren 1899—1902. Wien 1904—1906. 2 He
— II 119

—

Mowry, E.: Cost of municipal government in Massachusetts.
= Mun. Journal & Eng. 25. 1908. (543) — XX q 18

—

Documents relatifs au projet de budget [de la] ville de Lyon de 1908. Rapport présenté par le maire. Lyon: Impr. Réunies 1907. — V 338

—

Allcock, John: Points in municipal finance.
= Mun. Journal 17. 1908. (799) — IV q 14

Carpenter, Edw.: The village and the landlord.
= Carpenter & Dymond: Socialism & agriculture. 1908. (5—19) — XVII 1449

Urban district finance.
= Mun. Journal 17. 1908. (841) — IV q 14

—

Blume, W. v: Reichsfinanzreform und Gemeindefinanzpolitik.
= Komm. Rundschau 2. 1908/9. (39—40) XX q 19

***Kuntze,** Oskar: Sparkassen und Gemeindefinanzen, deren gegenwärtige und zukünftige Gestaltung und Einrichtung. Berlin: C. Heymann 1882. (IX, 176)
— III 756

Strutz: Die finanzielle Entwicklung der preussischen Städte unter dem Kommunalabgabengesetz.
= Preuss. Verw: Blatt 30. 1908/9. (133—6, 150—2) — Pr q 32

Tzschoppe: Die Zuschusspflicht der Betriebsgemeinden.
= Preuss. Verw. Blatt 1908/9. (17—22, 33—6) — Pr q 32

Die *Beteiligung* der Personen mit einem jährlichen Einkommen von nicht mehr als 900 Mark an der Aufbringung der Gemeindelasten der Stadt Aachen und die städtische Aufwendungen, die diesen Personen zugute kommen. (Aufgest. durch das statistische Amt.) Aachen: La Ruelle'sche Accidenzdr. (8) 4⁰ — III q 315

*Das *Finanzwesen* der öffentlichen Körperschaften Deutschlands. Berlin 1908. (V, 857) 4⁰
= Denkschriftenband z. Begründung der Reichsfinanzreform. 1. — Nm q 71

—

***Guyer-Feuler,** Ed.: Kritische Betrachtungen über Staats- und Gemeinde-Haushalt. Zürich: Orell Füssli 1903. (39) — VII 370

β) Adók

Impôts — Steuern

Márffy Ede: A városi adók és illetékek.
= Városi Szemle 1. 1908. (491—527) — XX 580

Márffy Ede: A városi adók és illetékek a külföldön.
= Városi Szemle 1. 1908. (585—629) — XX 580

—

A városok és az adóreform.
= Városi Szemle 1. 1908. (550—6) — XX 580

—

***Czoernig,** Karl Freih. v.: Geschichte der Triester Staats-, .Kirchen- und Gemeinde-Steuern. Triest: Schimpff 1872. (105) — II 123

—

Bray, R. A.: The equalisation of rates in London.
= Econ. Journal 1908. (231—41) — XVIII 586

—

Becker: Die Kommunalbesteuerung im Grossherzogtum Hessen.
= Schr. d. Ver. f. Sozialpolitik. 126. 1. 1908. (3—52) — XVIII 523

Ehrler, Jos.: Die Gemeindebesteuerung im Grossherzogtum Baden.
= Schr. d. Ver. f. Sozialpolitik. 126. 1. 1908. (115—162) — XVIII 523

Eichelmann: Das System der Gemeindebesteuerung in Elsass-Lothringen.
= Schr. d. Ver. f. Sozialpolitik. 126. 1. 1908. (173—190) — XVIII 523

Kutzer, Th.: Die öffentlich-rechtlichen Einnahmen der Gemeinden in Bayern.
= Schr. d. Ver. f. Sozialpolitik. 126. 1. 1908. (215—241) — XVIII 523

Nostitz, Hans v.: Die Gemeindebesteuerung im Königreich Sachsen.
= Schr. d. Ver. f. Sozialpolitik. 126. 1. 1908. (245—272) — XVIII 523

Schaff: Königsberger Abgabenbuch. Die Gemeindeabgabenordnungen der Stadt Königsberg i. Pr. *[1895.]* 2. durchges. Aufl. Königsberg: Hartung 1903. (72) — III 791

Scholz, Ernst: Das heutige Gemeindebesteuerungssystem in Preussen.
= Schr. d. Ver. f. Sozialpolitik. 126. 1. 1908. (281—312) — XVIII 523

Trübinger: Die Kommunalbesteuerung in Württemberg.
= Schr. d. Ver. f. Sozialpolitik. 126. 1. 1908. (56—110) — XVIII 523

Gemeindesteuern in preussischen Grossstädten.
= Komm. Praxis 8. 1908. (1254—6) — XX q 2

—

Steiger, J.: Steuerstatistik des schweizerischen Städteverbandes pro 1907/8. — Statistique de l'impôt de l'Union des villes suisses. Bern: Stämfli & Cie 1908. 1 H. (Extr. du Journal de statistique suisse.) — VII 363

Steiger, J.: Steuerstatistik des schweizerischen Städteverbandes.
= Zeitschrift f. Schweiz. Statistik 1908. (253—306) — Sv 1

δ) Telekértékemelkedési adók

Impôts sur la plus-value immobilière
Wertzuwachssteuern

Devadder, Victor: Les taxes communales de plus-value immobilière. Bruxelles: Vve Larcier 1908. (114) — XIX 206

Diefke, Max: Die Wertzuwachssteuer. Im Auftrage des Verbandes der deutschen Terrain-Interessenten. Berlin: Bruer & Co. 1908. (36) — XIX 209

***Foehr:** Die Grundsteuer nach dem gemeinen Wert. Mit einem Anhang: Tatsachen und Antworten. Berlin 1903. (24)
= Soziale Streitfragen 15. — XVII 255

Seligman, E. R. A.: The theorie of betterment.
= Festgaben f. Karl K n i e s. 1896. (57—85) — XVIII 830

***Wesselsky:** Die Beteiligung der Städte am Bodenwertzuwachse. Berlin 1905. (22)
= Soziale Streitfragen 23. — XVII 255

—

A nagyváradi betterment-szabályrendelet.
= Városi Szemle 1. 1908. (558—60) — XX 580

—

Ploner, E.: Wertzuwachssteuer und verwandte Abgaben.
= Stat. Monatschrift N. F. 13. 1908. (475—80) — X 13

Reiners, Heinr.: Zur Frage der Besteuerung des Wertzuwachses am städtischen Boden in Österreich. Diss. Würzburg: J. M. Richter [1907?] (72) — II 120

Gesetzentwurf, mit welchem die Gemeinden zur Erlassung einer Wertzuwachs-Steuerordnung ermächtigt werden. Beschluss des 6. österr. Städtetages.
= Wiener Communalblatt 34. 1908. (382—3) — Bécs q 34

—

Weil, Bruno: Die Behandlung des unverdienten Wertzuwachses am Boden in der französischen Gesetzgebung.
= Jb. d. Bodenref. 4. 1908. (161—84) — XVIII 616

—

Cohen, Max: Eine Reichsgrundwertsteuer.
= Dtsche Hausbesitzer-Ztg. 15. 1908. Nr. 43 — Nm q 34

Freudenberg, Friedr. Karl: Die Wertzuwachssteuer in Baden. Karlsruhe: G. Braun 1908. (44) — Bd 52

Grafen: Die Wertzuwachssteuer und das preussische Oberverwaltungsgericht.
= Dtsche Hausbesitzer-Zeitung 15. 1908. Nr 29. — Nm q 34

Maentel: Die Umsatzsteuer- und Wertzuwachssteuer-Ordnung der Stadt Wiesbaden. Mit Anmerkungen. Wiesbaden: H. Giess 1908. (18) — III 847

Schimmelmann: Über die Erschliessung neuer kommunaler Einnahmequellen auf dem Wege der Bodenreform.
= Städte-Zeitung 5. 1907/8. (657—62) — XX 436

Schimmelmann: Über die Erschliessung neuer kommunaler Einnahmequellen auf dem Wege der Bodenreform.
= Preuss. Verw.-Blatt 29. 1907/8. (848—51) — Pr q 32

Entwurf eines Wertzuwachssteuergesetzes für Bayern.
= Techn. Gemeinde-Blatt 11. 1908/9. (290—1) — XX q 4

Die Wertzuwachssteuer in kleineren Gemeinden Sachsens.
= Komm. Praxis 8. 1908. (804—7) XX q 2

ε—δ) Kereseti, jövedelmi és vagyonadó

Impôt des patentes, sur le revenu et sur la fortune
Gewerbe-, Einkommen- und Vermögenssteuer

Heinroth: Das Gesellschaftssteuergesetz und seine Wirkung auf die Finanzen der Gemeinden.
= Preuss. Verw.-Blatt 30. 1908/9. (83—5) — Pr q 34

—

Denis, H.: L'impôt sur le revenu. Rapport et documents présentés à MM. les membres du Collège et du Conseil communal de la ville de Bruxelles. Bruxelles: J. Beartson 1881. (XXXI, 291) — VII 364

—

Ehrler, Jos.: Die neue Vermögenssteuer und die Gemeindesteuerreform in Baden.
= Jahrbücher f. Nationalök. u. Statistik 3. F. 36. 1908. (59—77) — XVIII 13

ϰ) Fogyasztási adók

Octrois — Verzehrungssteuern

Kautsky, K.: Die indirekten Steuern in der Gemeinde.
= Neue Zeit 27. 1. 1908/9. (454—8) — XVII 753

Lethbridge, Roger: Octroi.
= Dictionary of pol. economy 3. 1908. (760—3) — XVIII 678

Schiller, Hans: Abschaffung aller indirekten Steuern [in der Gemeinde].
= Neue Zeit 27. 1. 1908/9. (452-4) — XVII 753

Schippel, Max: Kommunale und einzelstaatliche Lebensmittelauflagen.
= Sozialist. Monatshefte 12. 1908. (1649—53) — XVII 1400

Weissenborn, H.: Kommunale Elektrizitätssteuer.
= Preuss. Verw.-Blatt 30. 1908/9. (53—55) — Pr q 32

π) Illetékek és díjak

Taxes — Gebühren und Beiträge

Heyser, Erich: Die Naturalleistungen des städtischen Grundbesitzes in historischer Entwicklung insbes. unter dem Einfluss der modernen Geldwirtschaft. T. 2. Göttingen 1908. 1 H. — XIX 208
2. Die historische Entwicklung in ihrer volkswirtschaftlichen und finanzpolitischen Analysis. 1908. (32)

—

Moeglich, Alfr.: Strassendurchbrüche und Anliegerbeiträge in Breslau.
= Städte-Zeitung 5. 1907/8. (346—8) — XX 436

Antrag (des Senats der Stadt Hamburg an die Bürgerschaft) auf Erlass eines Gesetzes betr. die Stempelabgabe [nebst] Anlage.
= Verhandl. zw. Senat u. Bürgerschaft 1901. (505—545) — Hamb q 6

Gebührenordnung für die Genehmigung, Beaufsichtigung und die Abnahme von Neubauten, Erweiterungsbauten und anderen baulichen Herstellungen. Kiel: Druck v. Vollbehr & Riepen 1907. (4) — III 731

Die Kanalsteuer, in Halle a. d. S.
= Städte-Zeitung 4. 1906/7. (570—574) — XX 436

*Ortspolizeiliche *Vorschriften* und Gebührenordnung für den Schlacht- und Viehhof und die Freibank der Stadt Nürnberg. [Nürnberg:] Druck v. A. Shick 1905. (64) — III 765

Ortstatut über die Erhebung von städtischen Abgaben bei dem Übergange des Eigentums an Grundstücken im Bezirke der Gemeinde Jena.
= Jahrb d. Bodenref. 4. 1908. (189—96) — XVIII 616

Reglement und Tarif für die Erhebung der Platzgelder, Kran-, Wiege- u. Messgebühren. Strassburg i. E.: Strassburger Druckerei & Verlagsanstalt 1906. (15) — III 763

—

[Regolamenti per la tassa di occupazione di spazi ed aree pubbliche. 1—4.] 1899—1907. 4 br. — VI 184
1. Regolamento per la tassa di occupazione di spazi ed aree pubbliche. 1. Dicembre 1899. Torino: tip. E. Botta 1899. (34)
2. Tariffa per la tassa di occupazione di suolo pubblico. Uffizio di polizia municipale [della] città di Genova. Genova: Frat. Pagano 1903. (17)
3. Regolamento per l'applicazione della tassa sulle occupazioni di aria e di suolo pubblico. Firenze: tip. R. Lastrucci 1905. (14)
4. Regolamento per la occupazione di spazi acquei nei canali e rivi comunali. Venezia: tip. C. Ferrari 1907. (7)

Regolamento per la tassa di occupazione di spazi ed aree pubbliche e per le tasse e diritti diversi sulle concessioni municipali. Roma: tip. L. Cecchini 1905. (21) 4⁰ — VI q 53

ϱ) Államsegély

Subventions de l'État — Staatliche Zuschüsse

Törvényjavaslat Budapest fő- és székváros fejlesztéséről s a háztartásának rendezése végett teendő állami intézkedésekről. — Módosítások. Bp.: Házi ny. 1908. (5) 4⁰ — Bp q 721

A főváros fejlesztéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása.
= Országgyűl. Ért. 1908. 263.

—

Leggi e regolamenti sulla Cassa depositi e prestiti. Milano: Soc. ed. libr. 1905. (44) (Coll. legisl. portafoglio.) — OI 207

σ) Adómentességek

Exemptions des droits communaux
Gemeinde-Steuerfreiheiten

Zitzlaff: Zur Aufhebung des Gemeindesteuerprivilegs der Beamten.
= Preuss. Verw.-Blatt 30. 1908/9. (66—68) — Pr q 32

Zitzlaff: Der Entwurf eines Gesetzes, betr. die Heranziehung der Beamten zur Gemeindeeinkommensteuer.
= Preuss. Verw.-Blatt 30. 1908/9. (152—3) — Pr q 32

Községi vagyon, különösen földtulajdon

Biens communaux
Gemeindevermögen, insbes. Grundeigentum

Szerződés [Budapest tulajdonát képező területek bérbeadása tárgyában.] Bp.: Házi ny. 1908. (8) 4⁰ — Bp q 722

—

Avrède, Georges: Un immense domaine foncier pour la ville de Paris.
= Rev. municipale 11. 1908. (329—31) — XX 576

*Vigier, Emman.: Du partage des biens communaux en Auvergne sous l'ancien régime et étude sommaire de la question de la Révolution à nos jours. Thèse. Paris: Larose & Tenin 1908. (138) — I 343

**Local funds,* including statistics relating to municipalities and local boards. 1908. 1 vol. 2⁰
= *Statistics* of Br. India for 1906—7. P. 8. — Ázs q 34

e) Adósság és kölcsönügy

Dette et emprunts communaux
Kommunal-Schulden- und Anleihewesen

Berényi Pál: Városok pénzszükséglete.
= M. Nemzetgazda 25. 1908. 41. — Mo XVIII q 17

Lukács Ödön: A városok hitele.
= Vár. Lapja 3. 1908. 15. — I q 155

Várhidy Lajos: A városok kölcsönei.
= Vár. Lapja 3. 1908. 18. — I q 155

—

Dietzsch, E. H.: Eine neuartige Anleihetilgung.
= Komm. Rdschau 1. 1907/8. (356—7) — XX q 19

Dietzsch, E. H.: Schuldenstand und Schuldenaufnahme der deutschen Städte 1897—1907.
= Komm. Rdschau 1. 1907/8. (368—72) — XX q 19

***Kuntze**, Oskar: Sparkassen und Gemeindefinanzen, deren gegenwärtige und zukünftige Gestaltung und Einrichtung. Berlin 1882. (IX, 176) — III 756

Lévy, Aug.: Études sur les emprunts de la ville de Paris. Thèse. Paris: A. Rousseau 1896. (204) — V 342

Most, Otto: Das städtische Anleihewesen von 1897—1907.
= Komm. Praxis. 1908. (1446—50) — XX q 2

Plate, A.: Munizipalsozialismus und städtisches Anleihewesen in England.
= Jahrbuch f. Gesetzgebung Verw. & Volkw. N. F. 30 1906. (51—82, 1170—1211) — XVIII 116

Rosé, Ed.: Das deutsche Städteanleihewesen 1897—1907.
= Städte-Zeitung 5. 1907/8. (544—5) — XX 426

Scholz: Eine neuartige Anleihetilgung.
= Preuss. Verw.-Blatt 29. 1907/8. (761—2) — Pr q 32

Scholz: Die Anleiheaufnahme der grösseren deutschen Städte im Jahrzehnt 1897—1907.
= Preuss. Verw.-Blatt 29. 1907/8. (905—6) — Pr q 32

Weissenborn, H.: Kommunalanleihengesetz.
= Preuss. Verw.-Blatt 29. 1907/8. (946—9) — Pr q 32

Woell: Der Kreditbedarf im Haushalt der Städte.
= Verhandl. d. 2. deutsch. Städtetages. 1908. (8—14, 59) — III q 278

Zitzlaff & Kutzer: Die Formen und Wege zur Befriedigung des Kreditbedarfs der Städte. Referat nebst Diskussion.
= Verhandl. d. 2. Deutschen Städtetages 1908. (14—33) — III q 278

Zur Frage der Konzentration des Kommunalkredits.
= Komm. Rundschau. 1. 1907/8. (485—8) — XX q 19

Zur Verschuldung der preussischen Städte.
= Komm. Rdschau 2. 1908/9. (136—7) — XX q 19

—

**Leggi* e regolamenti sulla Cassa depositi e prestiti. Milano: Soc. ed. libr. 1905. (44) (Coll. legisl. portafoglio.) — Ol 207

Testo unico delle disposizioni legislative in materia di prestiti della Cassa depositi e prestiti e della sezione autonoma di credito comunale e provinciale a provincie, comuni e consorzi, appr. 5 settembre 1907. Napoli: E. Pietrocola 1908. (41) (Bibl. legale. 380) — VI 198

f) Pénzügyi kezelés és számvitel

Comptabilité communale
Rechnungswesen der Gemeinden

Heston, A. M.: The municipal accounting system of Atlantic City.
= Mun. engineer 35. 1908. (238—301) — XX 179

Machowicz, A.: Grundsätze für das Etats-, Kassen-, Rechnungs-, Revisions- und Anleihewesen (Finanzordnung) der Stadtgemeinden in Form einer Geschäftsanweisung mit zahlreichen Musterformularen und Mustereintragungen. *[1907.]* 3. Aufl. Berlin: F. Vahlen 1908. (XXV, 325) — III 874

Mangold: Kassen- u. Rechnungswesen der grösseren Stadt-Gemeinden.
= Der Stadtverordnete 3. 1908. 8—9. — XX 577

Marasca, Antonio: I limiti della vigilanza governativa sulle spese comunali a calcolo. Noci: tip. E. Cressati 1908. (125) — VI 199

Raab, G.: Die neuesten Bestimmungen über die Betreibung und Sicherung der Gemeindeausstände mit Erläuterungen und Zusätzen nebst einem Anhang über die Betreibung der Beiträge zur Arbeiterversicherung. Ettlingen: R. Barth 1903. (68) — III 845

Waldschmidt, Walther: Kaufmännische Buchführung in staatlichen und städtischen Betrieben. Nebst einem Anhange, enthaltend Auszüge aus den Haushaltsplänen des Preussischen Staates, der Städte Wiesbaden, Wien und Frankfurt am Main. Berlin: O. Leibmann 1908. (53) — XIX 208

Licence duties transfer.
= Mun. Journal 17. 1908. (619) — IV q 14

Réglement sur la comptabilité des recettes et des dépenses de la ville de Paris. Table alphabétique des matières. Paris: Impr. Nat. 1880. (107) — V 348

Scheckverkehr der Behörden.
= Städte-Zeitung 5. 1907/8. (514—5) — XX 436

g) Költségvetések és zárszámadások

Budgets et comptes — Haushaltspläne und Rechnungen

Debrecen sz. kir. város házipénztárának és az általa kezelt alapoknak *költségelőirányzata* az 1900—1904., 1906—1907. évre. Debrecen város könyvny.-váll. 1899—1906. 7 f. 2⁰ — I q 157

[Debrecen sz. kir. város] alapitványi pénztárainak 1905—1906. évi *költségelőirányzata*. Debrecen: Debrecen város könyvny.-váll. 1904—1905 2. f. 2⁰ — I q 158

Debrecen sz. kir. város házipénztárának és a házipénztár által kezelt alapitványoknak *zárószámadása* az 1900—1907. évről. Debrecen: Debrecen város könyvny.-váll. 1901—1908. 8 f. 4⁰ — I q 156

—

Haushaltspläne der Haupt- und Residenzstadt Dessau für die Rechnungsjahre vom 1. Juli 1906 bis 30. Juni 1908. Dessau: Druck v. C. Dünnhaupt 1906—1908. 3 Bde — III 877

Voranschläge der Stadtverwaltung Ulm a. D. pro 1908. Ulm: E. Reinecke (u. andere) 1908. 2⁰ — III q 314

—

Presupuestos de ingresos y gastos del Ayuntamiento de Bilbao para el anno 1908. Bilbao: impr. „Tipográfica Popular“ 1908. 1 v. — VII 366

APRÓ KÖZLEMÉNYEK

A berlini városi könyvtár rendeltetése. Azon alkalomból, hogy Berlin városa a városi könyvtár számára külön könyvtárépületet emeltet, a *Berliner Tageblatt* megjegyzéseket tesz a könyvtár rendeltetéséről. A városi könyvtár — úgymond — legyen igazán városi könyvtár, gyűjtse rendszeresen mindazon munkákat, melyek a német városügyre vonatkoznak. A kijelölt cél szolgálatában teljesen szakkönyvtárrá válnék a városi könyvtár s e szakkönyvtár a berlini könyvtárak sorában hézagot pótolna. Nem lehet a városi könyvtár rendeltetése, hogy kölcsönkönyvtárpótló községi intézmény legyen, vagy az állami és egyéb szakkönyvtárakkal felvegye a versenyt, hanem megfelelő teret kell elfoglalnia s e teret a könyvtár neve jelöli meg. Teljes mértékben helyes a *Berliner Tageblatt* okoskodása s mi megelégedéssel utalhatunk arra, hogy a Fővárosi Könyvtárunk kiegészítése és továbbfejlesztése a könyvtár újjászervezése óta állandóan ez irányban folyik. Csupán egyben nem értünk egyet a *Berliner Tageblatt* programmjával, és pedig abban, hogy a városi könyvtár csupán a német városüggyel foglalkozzék. A modern nagyvárosok kialakulásának okai és következményei nem csupán hasonlók, hanem csaknem teljesen azonosak. A német nagyvárosok bajai azonosak a francia, angol stb. nagyvárosok bajaival s e bajok orvoslása is hasonló vagy azonos módon történhetik. Németország határán túl is kell tehát tekinteni, ha jó városi könyvtárt akarunk szervezni. E követelmény elől a berlini városi könyvtár vezetői nem zárkóznak el, ha a városi könyvtár rendeltetésének teljes tudatában vannak. Micsoda szerény s mily tökéletlen intézmény volna Fővárosi Könyvtárunk is, ha csupán a magyar városügyre helyezett volna súlyt s nem gyűjtötte volna ugyancsak figyelemmel a külföldi városi irodalmat is.

Óriási nehézséggel kell majd megküzdeni a berlini városi könyvtár vezetőinek, míg az intézmény egységes jellegét megalkothatják. A berlini városi könyvtár t. i. túlnyomóan adományokból keletkezett s az adományok természete szerint nagyon vegyes anyagot tartalmaz. Kényes lesz a selejtezés s sok nem szakbavágó munkát kell kegyeletből megtartani. Fővárosi Könyvtárunk újjászervezése alkalmával is sok nehézséget okozott a nem szakbavágó könyvanyag kiválasztása, mert itt nem csupán adományok — szerény és értéktelen adományok — hanem köteles példányok is kerültek a könyvállományba s fárasztó selejtezéssel kellett megtisztítani az értéktelen és szakba nem vágó munkáktól a könyvállományt.

A brooklyni könyvtárosnői iskola. Az amerikai könyvtárak elért nagy eredményeiket nem csupán a bőségesen rendelkezésükre álló pénznek köszönhetik, hanem munkaerőik szakszerű előképzésének is. Egyike a legjobb ilyen iskoláknak, az albániai New York State Library School után, a brooklyni Pratt Institute Library School. Ezt az iskolát 1890-ben alapították a Pratt Institute Free Library épületében. Az iskola a könyvtárépület két nagy termében van elhelyezve. A termek egyikében évről-évre növekedő szakkönyvtár áll a növendékek rendelkezésére. Minthogy az amerikai könyvtárakban túlnyomó a női munkaerő — 10 asszonyra talán egy férfi jut — ezért nagyobbára nőkről van itt szó. Körülbelül 3 éve Mary W. Plummer áll az iskola élén, kinek neve egyébként is igen ismeretes. A tanítást részint ő maga, részint a könyvtárban alkalmazott nők, részint máshonnan meghivott tanerők végzik. Az iskola két 9 hónapos tanfolyamot tart fenn, az általános tanfolyamot (*general course*) és a haladó tanfolyamot (*advanced course*); ez utóbbit csak néhány évi időközben rendezik, mert a résztvevők száma aránylag nagyon kicsi. Ez a tanfolyam leginkább történelmi és bibliográfiai munkálkodásra készít elő. Csak olyan tanítványokat vesznek föl, akik az általános tanfolyamot elvégezték, vagy hasonló előképzettséggel bírnak. Az általános tanfolyam a tananyag elrendezése alapján 3 negyedévre oszlik. Minden évnegyed végén vizsgák vannak. A tanítás hat hónapon keresztül csak elméleti, az első, vagy utolsó évnegyedben azonban a tanítványok részt vesznek az egyes osztályvezetők felügyelete mellett a könyvtár minden munkájában, hogy a könyvtár különböző munkáiban tapasztalatokat szerezzenek. A tanítványok a nap 8 óráját a könyvtár épületében töltik, ezen idő felét a tulajdonképeni tanítás foglalja le, másik felére jut a feladványok elvégzése és a számos előadás és felolvasás.

A tanítás anyaga a következő: könyvek, folyóiratok, parlamenti iratok és térképek katalógizálása, rendszavak és utalások önálló megállapítása, (minden

növendék készít egy betűrendes és egy szakkatalógust, azonkívül egy könyvhöz egy névmutatót és egy tárgymutatót); könyvek szakbeosztása a Dewey-féle tizedes rendszer és a Cutter expansive rendszer alapján; művelődéstörténet, újabbkori irodalomtörténet, európai és amerikai könyvtárak története, régi könyvek, a könyvnyomás és az inkunábulumok ismerete, könyvtártan; korrektura, gépírás, kereskedelmi levelezés, különös tekintettel a könyvtechnikai kifejezésekre; könyvtári törvényhozás, könyvtárépítészet és könyvtárigazgatás; könyvkikölcsönzési módok, könyvkötés, könyvjelzés, szóval a könyvtári munka minden apró részlete. Mivel a brooklyni könyvtárban külön gyermekolvasóterem is van, kellő jártasságot szereznek a növendékek az ifjúsági irodalomban is. Sok más dologban a növendékeknek maguknak kell ismereteket szerezniök a szakfolyóiratokból és szakkönyvekből. Ugyanezen célt szolgálják a különböző előadások és felolvasások. Minden héten két órán át megbeszélések vannak a tanítványok és az iskola vezetője között, a fontosabb napi politikai, szociális és pedagógiai kérdésekről, úgyszintén a könyvpiac legújabb termékeiről. Azonkívül az iskola vezetője minden tizennégy napban előadást tart a könyvtárvilágban előforduló nevezetesebb eseményekről. A tanfolyam utolsó évnegyedében az iskola 8 napi tanulmányutat tesz, nagyobb városokba, ahol a különböző könyvtárakat megtekintik, s a látottakat később részletesen megbeszélik. Ugyanígy az utolsó évnegyedben minden héten egy délutánt New Yorkban töltenek a növendékek, hogy a nevezetesebb könyvtárakat, intézeteket, szépművészeti gyűjteményeket és könyvkereskedéseket megismerjék. Egyes növendékek bizonyos részletek behatóbb tanulmányozását vállalják. Amint látjuk, a növendékek alapos és igen részletes kiképzést nyernek. Az iskolát elvégezvén igen könnyen jutnak állásokhoz, mint aszisztensek, osztályvezetők, vagy tanítónők könyvtárosi iskoláknál. Az aszisztensek kezdő fizetése havi 240 korona.

(Bl. f. Volksbibl. u. Lesehallen.)

Kivonat a könyvtári szabályrendeletből.

(1903/89. kgy. sz.)

1. §. A fővárosi könyvtár célja egyrészt a közigazgatás menetét általában, másrészt a statisztikai hivatal feladatát különösen elősegíteni, továbbá a fővárosra vonatkozó mindennemű irodalmi termékeket gyűjteni. Ezen könyvtár részére kizárólag csak közigazgatási érdekű, avagy olyan könyvek, folyóiratok stb. szerezhetők be, amelyek a fővárosra bármi tekintetben vonatkozással bírnak, vagy amelyekre a székesfőváros statisztikai hivatalának, többi hivatalainak és intézeteinek van szükségük.

6. §. A fővárosi könyvtár működési köréhez tartozik a főváros összes kiadványainak kezelése, valamint más belföldi vagy külföldi hatóságokkal való csereviszony gyakorlása. Evégből a kezelési nyomtatványokat kivéve, mindenféle nyomtatvány a fővárosi könyvtár igazgatója által a kinyomtatás előtt előre megállapítandó példányszámban a könyvtárnak megküldendő.

7. §. Minden, akármily úton a főváros hatósága címére érkező nyomtatvány a fővárosi könyvtárhoz beküldendő és a könyvtárban elhelyezendő; mindazon nyomtatványok azonban, melyeket valamely hivatal, illetőleg szakközeg önállóan beszerzett, valamint amelyek hozzá címezve érkeznek be, az illető szakkönyvtárban maradhatnak, azonban jegyzékbe vétel végett a fővárosi könyvtárnak bejelentendők.

14. §. A könyvtárból az alulírott feltételek alatt könyveket kölcsön kapnak:

a) a polgármester;

b) a fővárosi törvényhatósági bizottság tagjai;

c) a tanács tagjai és a főtisztviselők;

d) a fővárosi hivatalok, ügyosztályok, szakosztályok és intézetek főnökei és a törvényhatósági bizottság által választott tisztviselők, a tiszti személyzet többi tagjai, az illető hivatal, ügyosztály, szakosztály vagy intézet főnökének aláírására és felelősségére;

e) a statisztikai hivatal személyzete;

f) a hazai és külföldi hatóságok és tudományos intézetek;

g) a tudományos célból kutatók.

Hat kötetnél többet egyszerre senki sem vehet ki a könyvtárból.

Ki nem kölcsönözhetők:

a) olyan munkák, melyeket a könyvtárban gyakran használnak;

b) diszművek és ritka vagy drága munkák;

c) szótárak, enciklopédiák, törvény- és rendeletgyűjtemények, politikai lapok, térképek, tervek, szépirodalmi munkák és olyan művek, amelyekre a fővárosi hivatalok vagy intézetek személyzetének rendszerint gyakran van szükségük;

d) kötetlen vagy a könyvjegyzékbe még fel nem vett könyvek, folyóiratok vagy füzetes munkák.

15. §. Aki a könyvtárból valamely könyvet használatra kivett, azt két hónapon belül visszaadni köteles. A könyv azonban, feltéve, hogy arra időközben más valaki magát elő nem jegyezte, új térítvény és a könyv bemutatása mellett két hónapra ismét kiadható. Ha azonban valamely kivett könyvre a főváros hivatalainak hivatalos célra szükségük van, a kölcsönző azt eziránti felszólításra rögtön visszaadni tartozik.

BULLETIN
DE LA
BIBLIOTHÈQUE MUNICIPALE
DE BUDAPEST

FÉVRIER 1909
IIIe ANNÉE, Nº 1

TABLE DES MATIÈRES:

La Bibliothèque municipale en 1908 3
Liste des périodiques courants de la Bibliothèque en 1908 10
Ier Supplément au Catalogue des finances communales. 1908. 21
Miscellanées 25

A FŐVÁROSI KÖNYVTÁR ÉRTESÍTŐJE

1909 ÁPRILIS
III. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM

Fővárosi bizottsági tagoknak és tisztviselőknek, intézeteknek, testületeknek, valamint a Fővárosi Könyvtárban bárkinek ingyen; előfizetési ára egész évre 1 K

TARTALOM:

Utmutató a Fővárosi Könyvtár látogatói számára 31
A Fővárosi Könyvtár szerzeményei az 1909. év I. negyedében 39
Varró István: Magyar társadalomtudományi bibliográfia 1908-ról 77
Adományozók jegyzéke az 1909. év I. negyedében 85
Apró közlemények 86

A Fővárosi Könyvtár (IV., Károly-körút 28.) mindenki számára nyitva van:

köznapokon 9-től 2-ig,

vasár- és ünnepnap 9-től 12-ig.

Mutató a legújabb szerzeményekhez

I. **Könyvtártan. Általános könyvészet** 39—40
Könyvtártan 39 — Bibliográfia 39 — Irodalomtörténet 40

II. **Általános munkák** 40

III. **Bölcsészet** 40

IV. **Egyház** 40

V. **Társadalomtudomány. Társadalmi kérdés** 40—44
Módszer. Történet. Elmélet 40 — Társadalmi képződmények. Család. Osztályok. Vallás. Erkölcs 41 — Faj és nemzetiségi kérdés 41 — Szociográfia 42 — Keresztény szociálizmus 42 — Szociálizmus 43 — Anarchizmus 44 — Nőkérdés 44

VI. **Statisztika. Demológia** 44—46
Elmélet. Módszer. Történet 44 — Évkönyvek. Kongresszusok 44 — Egyes országok és városok statisztikája 45 — Népesedés. Népszámlálások 45 — Halandóság 46 — Vándorlások. Gyarmatosítás. Urbanizmus 46

VII. **Közgazdaságtan** 46—54
Elmélet. Módszer. Történet 46 — Gazdaságtörténet és leírás 47 — Részvénytársaság. Kartell. Trösztök 47 — Szövetkezés 48 — Földtulajdon 48 — Lakásügy 48 — Olcsó lakások 49 — Telek és háztulajdon. Telekpolitika 49 — Mezőgazdaság. Bányászat 49 — Ipar 50 — Ipari törvényhozás 50 — Munkáltató szervezetek 51 — Kereskedelem 51 — Külkereskedelem. Vámügy 51 — Közlekedés 52 — Városi közlekedés 52 — Hajózás 52 — Pénz- és hitelügy. Tőzsde 53 — Bankügy 53 — Biztosításügy 53

VIII. **Munkáskérdés és törvényhozás** 54—56
Általában és egyes országokban 54 — Egyes munkáskategóriák 54 — Hatósági munkások. Munkaviszonyok közmunkáknál 55 — Tanoncügy 55 — Munkabér és munkaidő 55 — Munkanélküliség. Munkaközvetítés 55 — Munkásbiztosítás és -egészségügy 56 — Munkáskamarák 56 — Szakegyletek. Sztrájk 56

IX. **Szegényügy. Jótékonyság** 57—58
Általában és egyes országokban 57 — Anya- és gyermekvédelem 57 — Gyámság 58 — Nyilvános jogi tanács 58

X. **Államtudomány** 58—60
Értekezések. Kézikönyvek 58 — Egyes országok politikai viszonyai 59 — Parlamentárizmus. Demokrácia. Állam 59 — Állam és egyház 60 — Politikai pártok 60

XI. **Jogtudomány** 60—61
Magánjog 60 — Büntetőjog 61 — Törvénykezés 61 — Lakásbérlet jog 61 — Nemzetközi jog 61

XII. **Közjog és közigazgatás** 61—67
Magyar közjog és közigazgatás 61 — Külföldi közjog és közigazgatás 62 — Választójog 63 — Köztisztviselők 63 — Községi igazgatás 63 — Magyar községi igazgatás és politika 63 — Német községi igazgatás és politika 64 — Egyéb külföldi községi igazgatás 64 — Községi tisztviselők 65 — Ügykezelés 65 — Közmunkák. Közszállítások 66 — Kisajátítás. Községi bekebelezés 66 — Városépítés. Építésrendészet. Középületek 66 — Csatornázás. Tűzrendészet 67 — Útépítés. Kövezés 67 — Rendőrség 67 — Hadügy 67

XIII. **Pénzügytan** 67—69
Adók 68 — Községi pénzügyek 68 — Községi adók és illetékek 69

XIV. **Közművelődés. Közoktatás** 70—71
Iskolaügy. Pedagogia 70 — Iskolaegészségügy. Sport 70 — Elemi oktatás 70 — Közép- és felsőoktatás 71 — Szakoktatás 71 — Szabad oktatás 71 — Művészet. Műemlékek 71

XV. **Történelem** 71—73
Budapest története 72 — Egyéb várostörténetek 72 — Életrajzok. Emlékiratok 72

XVI. **Földrajz** 73

XVII. **Természettudomány** 73

XVIII. **Közegészségügy** 73—76
Elmélet 73 — Közegészségi állapotok és törvényhozás 73 — Gyógyító személyzet 74 — Kórházak. Fürdők 74 — Köztisztaság. Utcahigiéne 74 — Élelmiszerhigiéne 74 — Lakásegészségügy 75 — Fertőző betegségek. Tuberkulozis 75 — Alkoholizmus 75 — Temetkezés. Halottégetés 75

XIX. **Mathematika. Technika** 76

XX. **Nyelvészet. Szépirodalom** 76

Megjelent

és Kilián F. útján minden könyvkereskedésben kapható:

En vente chez F. Kilián Succ. librairie, Budapest (IV., Váci-utca 1.):

Közlemények. — Publications:

1. A lakáskérdés és a városszabályozás kapcsolatos kérdései. 56 lap. 1907. . . . . K 1·—
(L'habitation et la construction des villes. — Wohnungswesen und Städtebau.)
2. A községi pénzügy. VIII + 139 lap. 1908. . . . . „ 1·—
(Finances communales. — Gemeindefinanzwesen.)
3. A választóreform. Válogatott jegyzék a parlamenti és községi választójog irodalmából. . . „ —·50
(La réforme électorale. — Die Wahlreform.)

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS
HÁZINYOMDÁJA — 1909. —

Útmutató a Fővárosi Könyvtár látogatói számára

Guide des visiteurs de la Bibliothèque municipale

A könyvtár célja és feladata

A Fővárosi Könyvtár nem akar egyéb fővárosi könyvtárakkal versenyezni, egyelőre arra sem törekszik, hogy általános könyvtárrá fejlődjék. Kereteit meghatározza az 1903/89. kgy. sz. szabályrendelet, melynek értelmében „célja egyrészt a közigazgatás menetét általában, másrészt a statisztikai hivatal feladatát különösen elősegíteni, továbbá a fővárosra vonatkozó mindennemű irodalmi termékeket gyűjteni".

Működési kör

A Fővárosi Könyvtár tehát **elsősorban községi közigazgatási és statisztikai szakkönyvtár.** Gyűjti ennélfogva — részben vásárlás, részben csere útján — a magyar városokén kívül — főként a német, angol, francia és olasz nyelvterületek jelentékenyebb városainak közigazgatási, pénzügyi és statisztikai jelentéseit ill. évkönyveit, és a nyugateurópai városigazgatás egyéb irodalmát s ebben, amennyire a körülmények engedik, lehetőleg teljességre törekszik. Figyelemmel kisérjük a városok **szociálpolitikai, közgazdasági és közegészségügyi** feladatairól és tevékenységéről szóló irodalmat, járatunk nagyszámú, e szakokba vágó külföldi folyóiratot és azon vagyunk, hogy ne hiányozzék gyűjteményünkből egyetlen nevezetesebb városügyi nyomtatvány sem.

Ezenkívül gyűjtünk minden **Budapestre** vonatkozó hazai és külföldi nyomtatványt, olyanokat is, amelyeknek tárgya nem illik szorosan a könyvtár kereteibe vagy amelyeknek még ma nincs irodalmi értékük s talán csak a jövőben fogják Budapest történetiróit érdekelni.

Szakrendszer

A könyvtár beszerzéseiről egyébként közelebbről tájékoztat az olvasószoba asztalán található szakkatalógus, mely a mi ideiglenes szakrendszerünket tartalmazza. Főcsoportjai:

I. **Könyvészet és könyvtárügy.** II. Általános munkák. III. Bölcsészet. IV. Vallás és egyház. V. **Társadalomtudomány és szociálpolitika.** VI. **Statisztika és demológia.** VII. **Közgazdaságtan.** VIII. **Munkáskérdés.** IX. **Jótékonyság, szegényügy.** X. **Államtudomány és politika.** XI. Jogtudomány. XII. Közjog és **közigazgatás.** XIII. **Pénzügytan.** XIV. Közművelődés és közoktatás. XV. Történelem. XVI. Földrajz. XVII. Természettudomány. XVIII. Orvostudomány és **közegészségügy.** XIX. Mathematika és technika. XX. Nyelvészet és szépirodalom.

E szakok közül a könyvtár gondoskodásának főtárgyai azok, amelyek a városüggyel foglalkoznak vagy ezzel szoros kapcsolatban állanak, tehát főként a vastagon nyomott szakok, míg a bölcsészet, vallástudomány, magán- és büntetőjog, közjog, általános földrajz, természettudomány, orvostudomány, mathematika, technika és nyelvészet csak igen kevéssé és leginkább néhány főmunkával van képviselve. Megjegyezzük még, hogy újabban pedagógiai irodalmat nem gyűjtünk, mert a Fővárosnak külön *Pedagógiai Könyvtára* van.

A főcsoportokat számos alcsoportra osztottuk, különösen a bővebben kultivált szakokat s ebből a részletezésből is kitűnik a könyvtár fejlesztésének iránya.

Kiadványaink

Könyvtári értesítő

A könyvtár anyagáról azonban legjobban tájékoztat a legalább negyedévenként megjelenő *Fővárosi Könyvtár Értesítője*, mely 1907-ben indult meg s az első két évben a könyvtár új beszerzéseinek válogatott jegyzékét tartalmazta, 1909-től kezdve pedig közli összes új beszerzéseink bibliografiai jegyzékét tárgycsoportok szerint.

A könyvtári értesítő egyes számait fővárosi bizottsági tagoknak és tisztviselőknek, valamint a Fővárosi Könyvtárban bárkinek ingyen adjuk; hivatalok, intézetek, testületek, egyletek kiadványaikért cserébe, vagy — ha könyvtárunkba illő kiadványaik nincsenek — szintén ingyen kaphatják; előfizetési ára egész évre 1 K.

A könyvtári Közlemények

Kiadjuk továbbá a *Fővárosi Könyvtár Közleményei* című sorozatot, melyben eddig szakkatalógusunk három csoportjának címjegyzékét adtuk közé.

Ezek:

1. *A lakáskérdés és a városrendezés kapcsolatos kérdései.* 1907. Megjelenése óta már a második pótlékot bocsájtottuk ki.

2. *A községi pénzügy.* 1908. Az 1909-ben megjelent pótlékkal.

3. *A választóreform.* Válogatott jegyzék a parlamenti és községi választójog a parlamentárizmus, a demokrácia és a politikai pártok irodalmából. 1909.

Előkészületben vannak és legközelebb megjelennek: 4. *A községi üzemek* és 5. *A községi igazgatás* szakjegyzékei.

Nyomtatásban megjelent jegyzékeinkben feldolgoztuk az illető kérdés teljes irodalmát egybegyűjtöttük a folyóiratokban vagy gyűjteményes munkákban megjelent fontosabb cikkeket is.

A címmásolatok formája

Minden munkánál megadjuk a szerző nevét, a könyv pontos címét, a megjelenés helyét, a kiadó nevét, a megjelenés évét és több kötetes munkáknál a kötetek számát, egyes köteteknél vagy cikkeknél pedig kerek zárójelben az oldalak számát.

Önálló munkákat petit kurrens betűkkel nyomatunk. Ha a munka valamely gyűjteményes munkának része, akkor a cím elé keresztet (†), újabban csillagot (*) teszünk. A folyóiratokból vagy egyes könyvekből idézett cikkeket nonpareille betűkkel szedetjük s alája egyenlőségi jel (=) után tesszük a könyvnek vagy folyóiratnak címét, melyből a cikket vettük és zárjelben ismét feltüntetjük az oldalszámot.

Ha a könyvnek vagy cikknek szerzője nincs megnevezve, akkor a címben a r e n d szót régebben r i t k í t o t t a n szedettük, ujabban **kövér** betűvel. A címet mindig úgy vesszük fel, ahogy a könyvön van fogalmazva, de ha a címnek valamely hiányzó adatát mi egészítettük ki, akkor a [kiegészítést] szögletes zárjelbe foglaljuk.

Helyszám

Minden cím után a jobb sarokban áll a könyv könytári **helyszáma;** ugyanezt a számot magán a könyvön is megtalálja az olvasó és pedig a borítók felső bal szögletében és a címlap hátán. Jó erre azért is ügyelni, mert szintén tájékoztathatja az olvasót a könyv tartalmára vonatkozólag, amennyiben betűkkel jelezzük az egyes országokra vonatkozó könyveinket. Pl.: *Nm* jelenti a Német birodalmat, *Mo* Magyarországot, *Fr* Franciaországot, stb. I—IX-ig terjedő római számmal jelöljük a városok helyi irodalmát, X—XXVII-ig az általános tudományszakokat. E jegyek után a *q* betű quart alakú könyvet, az *f* foliót jelent. Az arabs szám a könyv sorszáma. **Ezt az úgynevezett helyszámot könyvkérés alkalmával mindig igen pontosan rá kell jegyezni a kérőlapra.**

Kérjük olvasóinkat, hogy ne tévesszék össze a lapszám adatait a helyszámmal. A lapszám ugyanis mindig kerek zárójelben áll, a helyszám elé pedig gondolatjelet teszünk.

Az olvasószoba

Mikor van a könyvtár nyitva

A könyvtár olvasószobája nyitva van hétköznapokon d. e. 9—2, vasárnap és ünnepnapokon d. e. 9—12. Újévkor, nagypénteken, husvét vasárnapján és hétfőjén, pünkösd vasárnapján, Szt. István napján (aug. 20.), karácsony első és második ünnepén zárva marad.

Az olvasószobába a hivatalos órák alatt díjtalanul beléphet minden 16 éven felüli férfi vagy nő, aki a könyvtár szabályainak aláveti magát.

Kézikönyvtár és folyóiratok

Az olvasószobában elhelyezett folyóiratokat és könyveket mindenki külön kérés nélkül használhatja. Szabályul csak azt kívánjuk tekinteni, hogy olvasótársa érdekében senki se vegyen magához egyszerre többet egy folyóiratnál vagy a kézikönytár egy köteténél, bánjon avval kiméletesen és használat után tegye ismét vissza előbbi helyére.

Az olvasóban beszélgetni vagy dohányozni nem szabad.

Tilos továbbá a könyvekbe jegyezni, szókat aláhúzni, lapokat behajtani vagy könyveket megcsonkítani. Könyvtári értesítőre, kérőlapra vagy egyéb nyomtatványainkra jegyezni szintén nem szabad; szükség esetén szívesen segítjük ki az olvasót papirossal, amelyre jegyezhet.

Az olvasóteremben kb. 120 folyóiratnak legújabb száma állandóan ki van téve. A folyóiratokat nyelvek szerint (magyar, német, francia, angol és olasz), ezeken belül betűrendben helyeztük el.

Megjegyezzük, hogy a könyvtár ezeknél sokkal több folyóiratot járat. Ezeknek teljes nyomtatott jegyzéke az olvasószoba asztalán található és olvasótermi használatra bármely szám, vagy egyes folyóiratok összes megjelent számai kérhetők.

Az olvasószoba kézikönyvtárában azokat a munkákat helyeztük el, amelyekre laikusoknak és tudományos kutatóknak minduntalan szükségük van. Ott találhatók többek közt a Pallas, Brockhaus és Larousse nagy lexikonjain kívül a legfontosabb magyar és német nyelvű közigazgatási, jogi, államtudományi és közgazdasági lexikonok; magyar törvénygyűjtemények, rendelet- és döntvénytárak; Budapest szabályrendeletei, a *Magyar*

Statisztikai Közlemények teljes sorozata; a nagyobb európai államok statisztikai évkönyvei mellett egyéb statisztikai, földrajzi és közgazdasági évkönyvek, szótárak, bibliografiák és irók lexikonjai; a budapesti nagyobb közkönyvtárak nyomtatott könyvjegyzékei; a Szilágyi-féle *Magyar Nemzet Története*, Acsády: *A magyar birodalom története*, a Marczali-féle *Világtörténelem; A Műveltség könyvtára* és a *Kultur der Gegenwart* összes kötetei, továbbá nehány sűrűn használt magyar folyóirat utolsó öt évfolyama stb. Szükséghez és kívánathoz képest változtatjuk e sorozatot. Mint már megjegyeztük, e kézikönyvtár köteteit külön nem kell kikérni, azokat az olvasószobában mindenki szabadon használhatja, csak a rendet kell megtartania.

A könyvkérés módja

Olvasótermi használatra külön igazolás nélkül mindenki kaphat könyvet a belső könyvtárból.

A kérés módja a következő:

Kérőlap

1. Ha valaki oly könyvet vagy folyóiratot kíván, melynek szerzőjét és pontos címét ismeri és a könyv egyébként beillik a könyvtárnak fent vázolt kereteibe, akkor kitölt egy az asztalon fekvő *kérőlapot*, átadja az olvasótermi szolgálatra kirendelt fiúnak, aki a kívánt könyvet kiadja.

Kérjük olvasóinkat, hogy a kérőlapokat olvashatóan és teljesen kitöltsék; ha a könyv címét nyomtatott könyvjegyzékeinkből vették, kérjük a helyszám rovat kitöltését is; gyűjteményes munkánál a kötet vagy füzetszámot is; szükségünk van a dátum és a foglalkozás megjelölésére is, mert a könyvtár használatáról havonta statisztikát készítünk az olvasók foglalkozása és a tudományszakok szerint, melyet Budapest statisztikai havifüzeteiben közzéteszünk.

Egy szabályszerűen kitöltött *könyvkérő lap* mintáját itt közöljük:

FŐVÁROSI KÖNYVTÁR.

Könyvkérő lap.

A munka helyszáma *Mo XVII 183*

A munka szerzője és címe *A törv. munkásvéd. magyarorsz. egyes. kiadványai, 4.*

Az olvasó neve: *Katona Sándor*

foglalkozása (állása): *szobafestő*

lakása: *VII., Dohány-utca 92. III. 13.*

Kelt 19*09. IV. 26.*

A vezetőség kéri az olvasókat, hogy a kérőlap **összes rovatait** pontosan töltsék ki s minden műről **külön lapot** írjanak.

Hogy kell egy bizonyos könyvet kérni?

2. Ha valaki tudni kívánja, hogy egy bizonyos szerzőnek milyen munkái vannak meg a könyvtárban, akkor egy könyvtári tisztviselő felügyelete mellett megtekintheti betűrendes katalógusunkat.

Hogy kell bizonyos kérdés irodalmát kérni?

3. Ha valaki bizonyos kérdés iránt érdeklődik, mely beleesik a könyvtár kereteibe, akkor kikeresi az asztalon fekvő folió-alakú szakkatalógusból az illető szak jelzését, (a főcsoportot jelző római és az alcsoportot jelző arabs számot), bejelenti azt egy könyvtári alkalmazottnak, kinek felügyelete alatt megtekintheti a könyvtárnak a szóban forgó kérdésre vonatkozó összes irodalmát, beleértve a folyóiratokban és gyűjteményes munkákban megjelent nagyobb cikkeket is. Önálló munkák kék cédulán vannak, egyes cikkek vagy utalások fehéren. Itt ismét figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy minden cédulán feltüntettük a mű megjelenési évét és oldalszámát is.

Fölvilágosítások

Hangsúlyozzuk azt, hogy **a könyvtár tisztviselői mindenkor a legszivesebben adnak felvilágosítást a könyvtárt illető minden kérdésben.** Kérjük e tekintetben olvasóink teljes bizalmát, mert egyrészről sok fáradságtól kímélnek meg, ha kívánságukat mindjárt pontosan jelölik meg, másrészről ők maguk is jobban járnak, mert a könyvtár működési körébe vágó kérdésekben mindig az a könyvtári tisztviselő ad útbaigazítást, aki az illető kérdés irodalmát ismeri.

Ha azt látjuk, hogy komoly és céltudatos törekvéssel állunk szemben, akkor a szakba vágó művekből korlátlan számú kötetet bocsátunk az olvasó rendelkezésére.

Ha valamely könyv, amelyre szüksége van, az alább megjelölt határidőn túl ki van kölcsönözve, bekérjük számára.

Kívánatkönyv

Ha a könyvtár kereteibe illő olyan könyvet kér, amely könyvtárunkban még nincs meg, bejegyezheti az olvasószoba asztalán levő *kívánatkönyvbe*, pontosan feltüntetve a könyv szerzőjét, címét, megjelenése helyét, idejét és kiadóját. Ezeket az adatokat a könyvtárban levő bibliográfiákból a legtöbb esetben meg lehet állapítani. A bejegyzésre a könyvtár vezetősége azonnal válaszol és ha a válasz igenlő, akkor a könyvet haladéktalanul megrendeljük.

Értesítések

Amint a kikölcsönzött vagy megrendelt könyv a könyvtárba érkezik, azonnal díjtalanul értesítjük a könyvkérőt levelezőlapon. Kérjük ennélfogva mindig a lakáscím pontos bejegyzését is.

Félretett könyvek

Aki az olvasószobában használt könyvet másnap is használni kívánja, jelentse be az olvasótermi szolgálatot teljesítő fiúnak, aki a könyvet félreteszi számára. Az ilyen módon félretett könyveket kikölcsönzött könyveknek tekintjük, de kérőlapot ezekről is minden alkalommal ki kell állítani. Ha valaki a részére félretett könyvért egy héten belül nem jelentkezik, nem őriztetjük azt tovább, hanem visszatesszük helyére.

Kérjük olvasóinkat, hogy minket a folyóiratokban, könyvekben vagy katalógusokban előforduló hibákra, bejegyzésekre vagy csonkításokra saját érdekükben figyelmeztetni sziveskedjenek.

Távozáskor a használatra kiadott könyveket az olvasótermi szolgálatot teljesítő fiúnak személyesen át kell adni.

A kikölcsönzés módja

Kik kaphatnak kölcsön?

A fővárosi könyvtárból könyveket kölcsön kapnak:

1. A főpolgármester, a törvényhatósági bizottság tagjai, a tanács tagjai, a főtisztviselők és az összes végleges tisztviselők pusztán személyi igazolás után.
2. A fővárosi id. hivatalnokok, községi tanítók és egyéb alkalmazottak hivatalfőnökük aláírására és felelősségére.
3. Hatóságok, tudományos intézetek és testületek.
4. A közéletben ismert írók és tudósok.
5. Bárki, aki kötelezvényt állít ki, hogy a kölcsönzés kapcsán a könyvtárnak esetleg okozott kárt megtéríti és akinek aláírása állásánál vagy vagyoni helyzeténél fogva kellő biztosítékot nyújt.
6. Aki a könyv árát vagy egyéb értékes zálogot (indexet stb.) tesz le biztosítékul, amiről külön elismervényt adunk.
7. Munkások, kereskedelmi vagy ipari alkalmazottak, akiknek kölcsönzéséért valamely szakegylet felelősséget vállal. Évégből megegyezésre léptünk a különböző szakszervezeti vezetőségekkel; minden munkás, aki a könyvtárból könyvet akar kivenni, saját szakegyletében kölcsönzésre jogosító *elismervényt* kap, mely igazolásául szolgál és amelyet a könyvtárban a kölcsönzés tartamára biztosítékul őrizünk.

Az 5—7. pontban megjelölt kölcsönzőkről külön jegyzéket vezetünk; az említett kötelezvényt mindegyikük sajátkezűleg aláírja és szükség esetén valamely jótállóval is aláiratja. Ennek ellenében *kölcsönjegyet* kap tőlünk, melyet a további kölcsönzések alkalmával kívánatra bemutatni tartozik.

Minden kölcsönző tartozik személyét és lakását hiteles okmányokkal igazolni.

Mit nem lehet kölcsönadni?

A könyvtáron kívül való használatra szabály szerint **ki nem adhatók:**

1. Az olvasószobában és kézikönyvtárban elhelyezett folyóiratok és könyvek.
2. Folyóiratok egyes számai vagy laza állapotban levő könyvek.
3. Bibliográfiák, szótárak, térképek.
4. Országgyűlési irományok; törvény-, rendelet- vagy döntvénygyűjtemények; ritkaságok.
5. Évkönyvek, folyóiratok utolsó évfolyamai.
6. Általában véve gyakran használt vagy olvasótermi használatra félretett könyvek.

A kikölcsönözhető kötetek számát a könyvtár korlátozni nem kívánja, ha azok tudományos célra használtatnak és bizonyos szempontból összetartoznak. Egyes esetekben a könyvtár vezetősége határoz.

Térítvény

Minden kikölcsönzött munkáról a kölcsönző *teljesen és olvashatóan kiállított térítvényt tartozik személyesen kiállítani.* Hiányosan vagy alig olvasható térítvényt nem fogadhatunk el. A térítvényeket ugyanis a könyvek címe szerint és külön a kölcsönzők neve szerint rendezve gondosan őrizzük, hogy beszámolhassunk minden könyvünkről, mely rendes helyéről hiányzik.

Egy *a)* személyi és egy *b)* tárgyi rendszóval bíró munkáról szóló két, szabályszerűen kiállított térítvény mintáját itt közöljük.

a) Helyszám: *XVIII 460*

A könyv szerzője: *Philippovich*

Címe és része: *Grundriss d. pol. Ökonomie Bd. 1., 6. Aufl.*

Kötetszám: *1*

Elismerem, hogy a fentjelzett munkát a Fővárosi Könyvtárból 1 havi használatra kölcsönvettem és kötelezem magam, hogy azt a határidő lejártával vagy felszólításra előbb is visszaszolgáltatom.

Budapesten, 190*9* évi *április* hó *26-á* n.

Vezeték és keresztnév: *Stein Károly*

Foglalkozás: *joghallg.*

Lakás: *VIII., Baross-utca 14., II. 4.*

Biztosíték: *Index* Reklamáltuk:

Sajátkezűleg és olvashatóan!

Sajátkezűleg és olvashatóan!

A kölcsönző neve:

Stein Károly

A könyv szerzője és címe:

Philippovich, Grundriss d. pol. Ökonomie Bd. 1., 6. Aufl.

Helyszám:

XVIII 460

b) Helyszám: *Bp 2165*

A könyv szerzője:

Címe és része: *Körlevél a munkásbiztosításról*

Kötetszám: *1*

Elismerem, hogy a fentjelzett munkát a Fővárosi Könyvtárból 1 havi használatra kölcsönvettem és kötelezem magam, hogy azt a határidő lejártával vagy felszólításra előbb is visszaszolgáltatom.

Budapesten, 190*9* évi *április* hó *26-á* n.

Vezeték és keresztnév: *Nagy Béla*

Foglalkozás: *magánhiv.*

Lakás: *IV., Kossuth Lajos-u. 14., I. 7.*

Biztosíték: *2 korona* Reklamáltuk:

Sajátkezűleg és olvashatóan!

Sajátkezűleg és olvashatóan!

A kölcsönző neve:

Nagy Béla

A könyv szerzője és címe:

Körlevél a munkásbiztosításról

Helyszám:

Bp 2165

Ha a kikölcsönzött könyv visszaérkezik, a térítvényt visszaadjuk a kölcsönzőnek az esetleg letett biztosítékkal együtt; a szelvényt azonban statisztikai célra megtartjuk.

A kölcsönzés határideje

A kikölcsönzés határideje általában véve egy hónap, kisebb vagy gyakran keresett nyomtatványokat azonban csak két hétre adhatunk ki. A határidő leteltekor a könyvet be kell hozni, de a kölcsönző kérheti a határidő meghosszabbítását, amit szívesen megadunk, ha a könyvet időközben más nem kérte.

A törvényhatósági bizottság tagjai és fővárosi tisztviselők, akik a könyveket hivatalosan használják, e szabály alól kivétetnek, de a könyvtár sürgetésére a kölcsönzött könyveket ők is tartoznak beszolgáltatni.

A könyvtár minden könyvet bárkitől a határidő letelte előtt is bekérhet. A határidő után pedig föltétlenül bekérjük a kikölcsönzött könyvet, ha a kölcsönző a határidő meghosszabbítását nem kérte.

A bekért könyvet — ha más határidőt nem tüntettünk fel — legkésőbb nyolc nap alatt be kell adni. Az intő lapon feltüntetett határidőt követő napon megismételjük az intést s ha a harmadszori intés is eredménytelen marad, a kölcsönző biztosítékából vagy az illetékes hatóság útján szerezzük be a könyvet.

Költségmegtérítés

A határidő letelte utáni első intésért 20, a másodikért 50 fillér fizetendő költségmegtérítés címén. Aki ezt megtagadja, annak kölcsönző joga megszünik.

Kölcsönzőinket kérjük, hogy jelentsenek be nekünk pontosan minden lakásváltozást és elutazás előtt küldjék be összes könyveinket.

A kölcsönző felelőssége

Minden kölcsönző felelős a nevére kikölcsönzött munkáért és ha elveszti vagy kárt tesz benne, köteles a könyv teljes árát, a kötést is beleszámítva, megfizetni. Kérjük ennélfogva összes olvasóinkat, bánjanak gondosan könyveinkkel. Tartózkodjanak minden bejegyzéstől, ne hajtogassák be a lapokat és őrizzék meg tisztán a könyvészeti szempontból becses borítékot és hirdetőrészt is. Ellenkező esetben a könyvet nem fogadjuk vissza.

Akik pedig az olvasószobában vagy kölcsönzés kapcsán ismételten megsértik amúgy is igen liberális szabályainkat, azokat a vezetőség egy időre vagy mindenkorra megfosztja a könyvtár használatának jogától.

***

Egyébként ismételten hangsúlyozzuk, hogy olvasóink kívánságainak közlését mindig a legszívesebben fogadjuk, mindennemű felvilágosítással vagy tanáccsal a legkészségesebben szolgálunk; ezzel szemben csak azt kérjük, tartsák enyhe szabályainkat annyira tiszteletben, hogy azok büntető intézkedéseinek alkalmazására sor ne kerüljön. Csak ha a könyvtár eredményes funkcionálásának két tényezője: tisztviselők és közönség együttműködnek, lehet a könyvtárból az, aminek lennie kell: mindnyájunk közös tulajdona.

A Fővárosi Könyvtár szerzeményei az 1909. év 1. negyedében

Publications entrées à la Bibliothèque municipale durant le 1er trimestre 1909

I. KÖNYVTÁRTAN. ÁLTALÁNOS KÖNYVÉSZET

Bibliothéconomie. Bibliographie générale
Bibliothekswesen. Allgemeine Bibliographie

Könyvtártan

Bibliothéconomie — Bibliothekswesen

Vorläufiger **Bericht** über die internationale Konferenz für Bibliographie und Dokumentation, Brüssel, Juli 1908. Brüssel: Intern. Institut f. Bibliographie 1908. (24) (Publ. d. Instituts, 101.) — XVI 614

Catalog rules, author and title entries. Compiled by committees of the American Library Association and the (British) Library Association. Boston: Am. Library Ass. 1908. (XVI, 88) — XVI 620

Cotton, John Dana: Modern american library economy as illustrated by the Newark N. J. Free Public Library. P. 1. Sec. 1. Vermont: Woodstock 1908. — XVI 631
1. 1. Van de Carr, Sara: The work of the registration desk. 1908. (31)

The John Crerar Library **handbook** 1907. Chicago 1907. (15) — XVI 619

Instruktionen für die alphabetischen Kataloge der preussischen Bibliotheken v. 10. Mai 1899. 2. Ausg. in der Fassung vom 10. Aug. 1908. Berlin: Behrend & Co. 1909. (X, 179) — XVI 615

Marvin, Cornelia: Small library buildings. Collection of plans contributed by the League of library commissions. Boston: A. L. A. Publ. Board 1908. (102) — XVI 611

The John Crerar Library 1—11. annual **report,** 1895 to 1905. Chicago 1897—1906. — XVI 632

Richel, A.: Die Stadtbibliothek [der Stadt Aachen].
= Festschrift z. 72. Versamml. deutscher Naturforscher. 1900. (211—214) — III 896

Städtische **Sammlungen.** [Mainz 1905—7.] (S. A. aus der Verwaltungs-Rechenschaft der Bürgermeisterei Mainz.) — XVI 630
1905—906. Bericht über die Städtischen Sammlungen für Wissenschaft und Kunst zu Mainz.

Unger, Arthur W.: Wie ein Buch entsteht. *[1907.]* 2. Aufl. Leipzig: Teubner 1909. (VI, 116) (Aus Natur & Geisteswelt, 175.) — XVI 626

Van de Carr, Sara: The work of the registration desk. 1908. (31)
= Cotton: Modern american library economy 1. 1. — XVI 631

Van Kleeck, Irene: The library and the community.
= Charities. 21. 1908/9. (591—7)

Wyss, Wilhelm v.: Über den Schlagwortkatalog mit Regeln für die Stadtbibliothek Zürich. Leipzig: R. Haupt 1909. (74) (Samml. bibl.-wissenschaftl. Arbeiten, 25.) — XVI 607

Bibliográfia

Bibliographie

Andrews, Clement W.: Supplement to the list of serials in public libraries of Chicago and Evanston. *[1901.]* 2. ed. With bibliography of union lists of serials compiled by Aksel G. S. Josephson. Chicago 1906. (X, 220, 28) (The John Crerar Library) — XVI 628

Katalog der öffentlichen Bibliothek Dresden-Plauen [nebst] Nachtrag I. Dresden-Plauen 1906—7. 2 Bde. — XVI 610

A **list** of bibliographies of special subjects [in] the John Crerar Library, July 1902. Chicago 1902. (504) — XVI 629

A **list** of current periodicals in the reading room [of] the John Crerar Library, June 1902. Chicago 1902. (97) — XVI 623

A **list** of cyclopedias and dictionaries with a list of directories [in] the John Crerar Library, August 1904. Chicago 1904. (VI, 272) — XVI 627

Mémorial de la librairie française. Revue hebdomadaire des livres. Complément de la „Bibliographie Française". Année 1908. Paris: H. Le Soudier 1909. — XVI 625

Irodalomtörténet

Histoire littéraire — Literaturgeschichte

Die romanischen **Literaturen** und Sprachen mit Einschluss der keltischen. Von Heinr. Zimmer, Kuno Meyer, Ludw. Christ. Stern [etc.] Berlin: Teubner 1909. (VII, 499)
= Kultur d. Gegenwart. T. 1. Abt. 11, 1. — XXV 733

II. ÁLTALÁNOS MUNKÁK

Généralités — Allgemeines

Dokumente des Fortschritts. Internationale Revue. Hrsg. v. Rod. Broda & Herm. Beck. J. 1. 1907/8. Berlin: Reimer 1907—8. — XVII 1459

Jack's reference book for home and office. An encyclopaedia of general information, a medical, legal, social, educational, and commercial guide, an english dictionary. London: Jack 1908. (1088) — Br 381

A Műveltség Könyvtára. 1—6. k. Bp.: Athenaeum 1905—08. 6 k. — XXV 614
[1.] A technika vívmányai az utolsó száz évben. Szerk. Hollós József és Pfeiffer Ign. 1905.
[2.] Az ember testi és lelki élete, egyéni és faji sajátságai. Szerk. Alexander Bern. és Lenhossék Mih. 1905.
[3.] A világegyetem. A föld és a csillagvilág fizikai tüneményeinek ismertetése. Irták Cholnoky Jenő és Kövesligethy Radó 1906.
[4.] A föld. A föld multja, jelene és felfedezésének története. Irták Cholnoky Jenő, Littke Aurél.
[5.] Az élők világa. Növény és állatország. Szerk. Entz Géza, Mágocsy-Dietz Sándor. 1907.
[6.] A társadalom. Az emberiség művelődésének és gazdasági életének fejlődése. Szerk. Stein Lajos. 1908.

Nouveau **Larousse** illustré. Dictionnaire universel encyclopédique. Publ. par Claude Augé. T. 1—9. Paris: Larousse [1898—906.] 9 vol. — XXV q 12

Patriotisches **Wochenblatt** für Ungern. Hrsg. von Johann Karl Lübeck. Bd. 1—2. Pesth: K. A. Hartleben 1804. — Mo XXVII 40

III. BÖLCSÉSZET

Philosophie

***Böttger,** Richard: Die politische Bedeutung der Philosophie. Dresden: Zahn & Jaensch 1909. (53)
= Neue Zeit- u. Streitfragen, 8—9. — XVII 754

Eisner, Kurt: Psychopathia spiritualis. Friedrich Nietzsche und die Apostel der Zukunft. Leipzig: Friedrich 1892. (IV, 99) — XXV 746

James, William: Psychologie. *[1892.]* Übers. v. Marie Dürr mit Anmerkungen von E. Dürr. Leipzig: Quelle & Meyer 1909. (478) — XXV 752

De la **méthode** dans les sciences. Par H. Bouasse, Pierre Delbet [etc.] Paris: Alcan 1909. (III, 412) — XVII 1549

Michaltschew, Dimitri: Philosophische Studien. Beiträge zur Kritik des modernen Psychologismus. Vorw. von Johannes Rehmke. Leipzig: W. Engelmann 1909. (XV, 573) — XXV 745

Schellwien, Robert: Max Stirner und Friedrich Nietzsche, Erscheinungen des modernen Geistes und das Wesen des Menschen. Leipzig: C. E. M. Pfeffer 1892. (117) — XVII 1533

Schinz, Albert: Anti-pragmatisme. Examen des droits respectifs de l'aristocratie intellectuelle et de la démocratie sociale. Paris: F. Alcan 1909. (309) (Bibl. de philosophie contemporaine.) — XVII 1583

IV. EGYHÁZ

Theologie

Sorel, G.: Léon XIII.
= Études socialistes. 1903. (257—282, 353—379) — XVII 1550

Stäudlin, C. F.: Von dem Zustande der Protestanten in Ungarn unter der Regierung Franz II. Göttingen: Vandenhoek & Ruprecht 1804. (83) — Mo XX 680

V. TÁRSADALOMTUDOMÁNY. TÁRSADALMI KÉRDÉS

Sociologie. Question sociale

Sozialwissenschaften. Soziale Frage

Módszer. Történet. Elmélet

Méthode. Histoire. Théorie

Methode. Geschichte. Theorie

Dienstag, Paul: Sozialwissenschaftlicher Zeitschriftenführer. Ein internationales Handbuch der Fachpresse der Sozial-, Wirtschafts- und Rechtswissenschaften und ihrer Grenzgebiete. Dresden: O. V. Boehmert 1908. (365) — XVI 613

Rechts- und Staatswissenschaft. (Systematisches Verzeichnis der laufenden Zeitschriften. H. 3.) Berlin 1908. (VI, 81—136) (Königl. Bibliothek zu Berlin.) — XVI 584

Balogh Arthur: A társadalom. A szociológia alapvetői: Comte és Spencer. Kolozsvár: Lepage L. 1906. (174) — XVII 1514

Durkheim, Emile: Sociologie et sciences sociales.
= De la méthode dans les sciences. 1909. (259—286) — XVII 1549

Godwin, William: Thoughts on man, his nature, productions and discoveries. With some particulars respecting the Author. London: Wilson 1831. (VI, 471) — XVII 1553

Greef, Guillaume de: Précis de sociologie. Bruxelles: Mayolez & Audiarte 1909. (321) — XVII 1561

Lafargue, Paul: Le déterminisme économique de Karl Marx. Recherches sur l'origine et l'évolution des idées de justice, du bien, de l'âme et de Dieu. Paris: Giard & Brière 1909. (381) (Bibliothèque socialiste intern.) — XVII 1527

Müller-Lyer, F.: Phasen der Kultur und Richtungslinien des Fortschritts. Soziologische Überblicke. München: Lehmann 1908. (XIV, 370) — XVII 1535

Offermann, Alfred: Ueber die Zukunft der Gesellschaft oder die Wirkung der grossen Zahlen. Leipzig: O. Wigand 1893. (167) — XVII 1567

Savorgnan, Franco: Carlo Cattaneo, ein Vorläufer der modernen Soziologie.
= Savorgnan: Soziologische Fragmente. 1909. (3—39) — XVII 1596

Savorgnan, Franco: Soziologie der Seevölker. Die Entwicklung der sozialen Gebilde in Ozeanien.
= Savorgnan: Soziologische Fragmente. 1909. (70—87) — XVII 1596

Savorgnan, Franco: Soziologische Fragmente. Innsbruck: Wagner 1909. (106) — XVII 1596

Schwarze, Karl: Herbert Spencer. Leipzig: B. G. Teubner 1909. (X, 131) (Aus Natur & Geisteswelt, 245) — XVII 1570

Seignobos, Ch.: La méthode historique appliquée aux sciences sociales. Paris: F. Alcan 1901. (II, 322) (Biblioth. gén. d. sciences sociales.) — XVII 1525

Somló [Bódog], Felix: Zur Gründung einer beschreibenden Soziologie: Berlin: W. Rothschild 1909. (50) — XVII 1579

*A **társadalom** Az emberiség művelődésének és gazdasági életének fejlődése. Stein Lajos szerk. mellett írták Tegze Gyula, Heller Farkas [stb.] Bp.: Athenaeum 1908. (707)
= A Műveltség Könyvtára 6. — XXV 614

Forel, August: Sexuelle Ethik. Vortrag. Anh.: Beispiele ethisch-sexueller Konflikte aus dem Leben. München: Reinhardt 1906. (55) — XVII 1557

Harkányi Ede: Tudomány és katolicizmus. Bp.: Galilei-Kör 1909. (30) — XVII 1568

*__Ichenhäuser,__ Eliza: Zur Ehereform. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (46)
= Kultur & Fortschritt, 228—30. — XVII 529

Ingram, John K.: Outlines of the history of religion. London: A. & Ch. Black 1908. (162) — XVII 1538

*__Katscher,__ Leopold: Westermarck's Forschungen über die Naturgeschichte der Ehe. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (11)
= Kultur & Fortschritt, 240. — XVII 529

Lecky, Will. Edw. Hartpole: Sittengeschichte Europas von Augustus bis auf Karl den Grossen. *[1869.]* Nach der 2. verb. Aufl. übers. v. H. Jolowicz. 2. verm. Aufl. v. F. Löwe. Bd. 1—2. Leipzig: Winter 1879. — XVII 1545

Mac Lennan, John Ferguson: Studies in ancient history. 2. series, comprising an Inquiry into the origin of exogamy. Ed. by Eleonora A. Mc Lennan & A. Platt. London: Macmillan & Co. 1896. (XIV, 605) — XVII 1539

Panizza, Oskar: Die Haberfeldtreiben im bairischen Gebirge. Berlin: S. Fischer 1897. (102) — Bj 83

Platter, J.: Zur Sittlichkeitsbewegung. Berlin 1897. (22) (S. A. aus: Neue Deutsche Rundschau.) — XVII 649

Savorgnan, Franco: Die Sprachwissenschaft und der Ursprung des Menschenschlechtes.
= Savorgnan: Soziologische Fragmente. 1909. (40—54) — XVII 1596

Stenographisch **Verslag** van het 4e national congres der kleine burgerij gehouden te St. Truiden Oogst 1907. — Compte rendu sténographique du 4e congres national de la petite bourgeoisie tenu à Saint-Trond, août 1907. Saint-Trond: G. Van West-Gilkens 1907. (200) (Provinciale tentoonstelling van Limburg. — Exposition provinciale du Limbourg.) — Bg 129

Willhelm Szidonia: Szerelem, házasság feminista tükörben. Bp.: Benkő Gy. 1908. (61) — XVII 1573

Wilson, Warren H.: Quaker Hill. A sociological study. New York: Columbia University 1907. (168) — Am 478

Társadalmi képződmények

Család. Osztályok. Vallás. Erkölcs

Sociologie spéciale. /Famille. Classes. Religion. Morale, etc./
Spezielle Soziologie./Ehe. Familie. Klassen. Religion. Moral, etc.)

Az országos párbajellenes szövetség **alapszabályai** és becsületügyi eljárási szabályzata. Bp.: Gergely M. ny. [1908.] (15) — Mo XVII 193

Bloch, Iwan: Das Sexualleben unserer Zeit in seinen Beziehungen zur modernen Kultur. *[1906.]* 4—6. Aufl. Berlin: L. Marcus 1908. (XII, 840, XIX) — XVII 1543

Faj és nemzetiségi kérdés

Races et nationalités
Rassen- und Nationalitätenfrage /Politische Anthropologie/

Adler, Viktor: Für die Nationen! Wider die nationalistischen Hetzer! Rede. Wien: Brand & Co. 1908. (19) — Au 668

Bezecny, Anton: Entwurf eines Gesetzes für die im Reichsrate vertretenen Königreiche und Länder betr. den Sprachengebrauch im Amte. Wien: Manz 1909. (VI, 59) — Au 679

Eötvös, Josef Frh. v.: Die Nationalitäten-Frage. *[1865.]* Übers. v. Max Falk. Pest: M. Ráth 1865. (X, 192) — Mo XX 687

Hainisch, Michael: Die Zukunft der Deutsch-Österreicher. Eine statistisch-volkswirtschaftliche Studie. Wien: F. Deuticke 1892. (VIII, 165) — Au 661

H[orvatovich], D[omoljub]: Sollen wir Magyaren werden? Fünf Briefe. Karlstadt: J. N. Prettner 1833. (XIII, 92) — Mo XX 674

Jászi, Oscar: Les tendances de la politique hongroise envers les nationalités.
= La Hongrie contemporaine. 1909. (143—168) — Mo XX 686

Mailáth, Count Joseph: A vindication of Hungary: a reply to Scotus Viator, and other writers. London: Polsue [1908.] (38) — Mo XX 676

Marx, Karl: La question juive. [1843.]
= Études socialistes. 1903. (31—53, 80—87) — XVII 1550

Mocsáry Lajos: Programm a nemzetiség és a nemzetiségek tárgyában. Bp.: Ráth M. 1860. (II, 116) — Mo XX 675

Regelung des Gebrauches beider Landessprachen. Gesetz v. 27. Nov. 1905.
= Die mährischen Ausgleichgesetze. 1905. — Au 658

[Seton-Watson, R. W.:] Racial problems in Hungary. By Scotus Viator. London: Constable & Co. 1908. (XXVII, 540) — Mo XX 698

Vargha [Gyula], Julius: The nationalist question.
= Vargha: Hungary. 1908. (17—24) — Mi XI 393

Deutsche **Wahrheiten** und magyarische Entstellungen. Eine Entgegnung auf Heinze's Anklageschrift „Hungarica". Leipzig: O. Wigand 1882. (IV, 195) — Mo XX 689

Wlád Alajos, zelistyei: A román nép ügye, védelmezve a magyar időszaki sajtó terén s az országgyűlési szószéken. Lugos: Traunfellner-Wenzely 1863. (184) — Mo XX 677

Szociográfia

Sociographie

Cost of living of the working classes in the principal towns of Great Britain
= Bull. Bur. of labor 17. 1908. (336—54)

George, W. E.: Labour and housing at Port Sunlight. London: Alston Rivers Lmtd. 1909. (XI, 218) — IV 267

Most, Otto: Zur Volkswohlfahrtspflege der grossen und mittleren Städte Preussens; ein sozialstatistischer Streifzug.
= Arch. f. Volkswolf. 2. 1908/9. (201—9)

Münsterberg, Hugo: Die Amerikaner. 1—3. Aufl. Bd. 1—2. Berlin: Mittler & Sohn 1904. — Am 295
1. Das politische und wirtschaftliche Leben. (XII, 494)
2. Das geistige und soziale Leben. (336)

Nadeau, Ludovic: Le Japon moderne, son évolution. Paris: E. Flammarion 1909. (404) (Bibliothèque de philosophie scientifique.) — Ázs 67

Rácz [Gyula], Jules: L'état économique et social de la Hongrie au vingtième siècle.
= La Hongrie contemporaine. 1909. (3—56) — Mo XX 686

2nd **report** of the commissioners for inquiring into the state of large towns and populous districts. V. 1—2. London: Clowes & Ss. pr. 1845. 2 v. — IV 247

Rothstein, Theo.: Das proletarische Elend in England und Deutschland.
= Neue Zeit 27. 1. 1908/9. (316—27)

†**Vallentin:** Westpreussen seit den ersten Jahrzehnten dieses Jahrhunderts. Ein Beitrag zur Geschichte der Entwickelung des allgemeinen Wohlstandes in dieser Provinz und ihren einzelnen Teilen. Tübingen: H. Laupp 1893. (X, 225)
= Beiträge z. Gesch. d. Bevölkerung i. Dtschland, 4. — Nm 1125

Vargha [Gyula], Julius de: Hungary. A sketch of the country, its people and its conditions. Bp.: Athaeneum 1908. (81) — Mo XI 393

Varsányi Géza & Sándor Tamás: Akiknek a nagyváros a hazájuk.
= Népmüvelés, 3. 1908. (325—42)

Keresztény szociálizmus

Államszociálizmus

Socialisme chrétien. Socialisme d'État
Christlicher Sozialismus. Staatssozialismus

Balty, V. J.: Les cinquante premières années de l'Alliance des unions chrétiennes de jeunes gens de Belgique 1858—1908. Notice historique. Publ. par le Comité National. Nessonvaux: Imp. Nessonvaux 1909. (135) — Bg 132

Carbonarius, J.: Kann und darf ich für eine Arbeiter-Bewegung auf katholischer Grundlage eintreten? Trier: Paulinus Druck. 1904. (74) — XVII 1584

Die christlichen **Gewerkschaften.** M. Gladbach: Westdeutsche Arbeiter-Zeitung 1908. (112) (Arbeiter Bibliothek, 2.) — XVII 1594

Hammerstein, L. v.: Arbeiter-Katechismus. 3. verm. Aufl. Trier: Paulinus Druck. 1904. (76) — XVII 1580

Kolb Viktor: A szociális kérdés. Konferencia-beszédek *[1890]*. Ford. a csanádi növendékpapság magyar egyházirod. iskolája. Temesvár: Csanád-egyházmegyei ny. 1892. (X, 190) (Munkálatok, 24) — XVII 1546

Leo XIII.: Enzyklika über die christliche Demokratie. (Graves de communi.) Berlin: L. Wróbel 1901. (8) — XVII 1602

Leo XIII.: Rerum Novarum. Rundschreiben über die Arbeiterfrage. Berlin: „Arbeiter" 1905. (39) — XVII 1598

Mayer Endre: Jézus Krisztus és a szociálizmus. Az evangéliumok nyomán. Bp: Luther-Társ. 1909. (117) — XVII 1560

Pastorale des preussischen Episkopats. Berlin: L. Wróbel 1900. (8) — XVII 1600

Pius X: Motu proprio über die soziale Tätigkeit der Katholiken. Berlin: Wróbel 1903. (4sztln) — XVII 1599

Protokoll der Verhandlungen des deutschen Arbeiterkongresses, Frankfurt a. M. 1903. Cöln: A. Stegewald 1903. (83) — Nm 1160

Rapport sur le mouvement syndical chrétien en Belgique par Rutten. Gand: Het Volk 1908. (72) (Secrétariat général des unions professionnelles chrétiennes.) — Bg 135

Szociálizmus.

Szociáldemokrácia

Socialisme. Social-démocratie — Sozialismus. Sozialdemokratie

Adler, Max: Marx als Denker. Berlin: Vorwärts 1908. (96) — XVII 1528

Boudin, L. B.: Das theoretische System von Karl Marx. *[1907.]* Aus dem engl. übers. v. Luise Kautsky. Vorw. v. Karl Kautsky. Stuttgart: Dietz Nachf. 1909. (XX, 278) — XVIII 858

Buonarroti, Philippe: Gracchus Babeuf et la conjuration des Égaux. Préf. et notes par A. Ranc. Paris: Le Chevalier 1869. (XII, 209) (Les grands procès politiques.) — Fr 547

Les **cahiers** du socialiste. No. 1—4. Paris: Libr. du Parti Socialiste 1908. — XVII 1564

Compte rendu officiel du 4. congrès départemental [du] Parti Socialiste. (Section française de l'Internationale ouvrière) Tenu à St-Amand, 1908. Lille: Dhoossche 1908. (Fédération du Nord.) — Fr 534

Debs, [Eugene W.] His life, writings and speeches. With department of appreciations. Girard: Appeal to reason 1908. (II, 515) — XVII 1515

Deslinières, Lucien: Projet de code socialiste. T. 1—2. Paris: Giard & Brière 1908. — XVII 1597
1. Principes généraux. — Expropriation. Condition du travail. — Valeur des choses. — Budget de la production. (123)
2. Loi constitutionnelle. — Loi organique et politique. — Loi civile. — Loi de procédure. — Loi pénale. (239)

Eisner, Kurt: Wilhelm Liebknecht. Sein Leben und Wirken. *[1900.]* 2. erw. Aufl. Berlin: Buchh. Vorwärts 1906. (104) — XVII 1524

Études socialistes. Par Fr. Engels, Karl Marx, Saint-Simon [etc.] T. 1. Paris: G. Jacques 1903. (381) — XVII 1550

Fabian essays in socialism. By G. Bernard Shaw, Sidney Webb [etc.] Ed. by G. Bern. Shaw. *[1889.]* [2. ed.] London: Walter Scott Publ. Co. [1908.] (XXI, 234) — XVII 1547

Grayson, Victor: Socialism.
= Grayson: Problem of parliament. 1909. (41—50) — XX 646

Helbeck, Paul: Die Lehren des Marxismus und die revisionistischen Strömungen in der Sozialdemokratie. Elberfeld: Martini & Grüttelien 1905. (48) — XVII 1521

Hillquit, Morris: Recent progress of the socialist and labour movements in the United States. Chicago: Kerr & Co. 1907. (32) — Am 463

Hunter, Robert: Socialists at work. New York: Macmillan. 1008. (XIII, 374) — XVII 1587

Die **Kampfesweise** des Reichsverbandes im Lichte der Sozialdemokratie und wie sie in Wahrheit ist. Berlin: Reichsverbandsverl. 1908. (52) — Nm 1184

Kautsky, Karl: Das Erfurter Programm in seinem grundsätzlichen Teil. *[1892.]* 9. Aufl. Stuttgart: Dietz Nachf. 1908. (XX, 262) — XVII 1569

Labriola, Arturo: Marx nell'economia e come teorico del socialismo. Lugano: Soc. ed. Avanguardia 1908. (263) — XVII 1571

La Porte, Henri de: Les leçons de Stuttgart. (Congrès socialiste international de 1907.) Niort: Chez l'Auteur [1908.] (57) — XVII 1588

Laveleye, Emile de: Der Sozialismus der Gegenwart. Mit einem Anh.: Der Sozialismus in England von G. H. Orpen. Übers. von Chr. Jasper. *[1881.]* Halle a. d. S.: O. Hendel 1895. (VI, 347) (Bibliothek d. Gesamt-Literatur, 825—829.) — XVII 1523

Leroy-Beaulieu, Paul: Le collectivisme. Examen critique du nouveau socialisme. L'évolution du socialisme depuis 1895. Le syndicalisme. *[1884.]* 5. éd. Paris: F. Alcan 1909. (XXII, 709) (Économistes et publicistes contemporains.) — XVII 1530

Longuet, Jean: L'évolution du socialisme en France. Des origines à nos jours. Étude historique et critique. Les hommes, les idées, la politique du parti socialiste. Paris: Arrault & Cie 1908. (36) (La Raison.) — Fr 563

Luxemburg, Rosa: Sozialreform oder Revolution? *[1899.]* 2. durchges. und erg. Aufl. Leipzig: Leipz. Buchdr. A.-G. 1908. (84) — XVII 1520

Malon, Benoît: Le nouveau parti. Préf. de Jules Vallès. T. 1—2. Paris: Derveaux 1882. 2 v. — XVII 1551
1. Le parti ouvrier & ses principes. 2. ed. augm. (XVI, 139)
2. Le parti ouvrier et sa politique. 3. ed. (147)

Malon, Benoît: Précis historique, théorique et pratique de socialisme. Paris: Alcan 1892. (XI, 352) (Lundis socialistes, 1.) — XVII 1554

Maurice, Charles: Propagande socialiste. — XVII 1550
= Études socialistes, 1903. (321—334)

Michels, Roberto: Il proletariato e la borghesia nel movimento socialista italiano. Saggio di scienza sociografico-politica. Torino: Frat. Bocca 1908. (399) — OI 223

Orpen, G. H.: Der Sozialismus in England.
= Laveleye: Der Sozialismus der Gegenwart. 1909. (304—347) — XVII 1523

Pressensé, Francis de: Le parti socialiste et la guerre. Paris: Au Siège du Conseil Nat. 1908. (32) (Librairie du parti socialiste.) — XVII 1593

Protokoll der Delegierten-Versammlung [des] Schweizerischen Grütlivereins. Zürich 1908. (64) — Sv 166

Proudhon, P. J.: Idée générale de la révolution au XIXe siècle. (Choix d'études sur la pratique révolutionnaire et industrielle.) *[1851.]* 2. ed. Paris: Garnier Frères 1851. (VIII, 352) — XVII 1531

Saint-Simon: Nouveau christianisme. *[1825.]* — XVII 1550
= Études socialistes. 1903. (99—128, 179—192)

Saint-Simon & Enfantin: Oeuvres. Publiées par les membres du conseil, institué par Enfantin pour l'exécution de ses dernières volontés et précédées de deux notices historiques. Vol. 1—8. Paris: Dentu 1865—66. — XVII 1555

Smith, Charles Derwent: Natural monopolies in relation to social democracy. London: A. C. Fifield 1909. (159) — XVII 1585

Sombart, Werner: Das Lebenswerk von Karl Marx. Jena: G. Fischer 1909. (59) — XVII 1578

Stern J.: A szociálizmus alaptételei. [*Thesen über den Sozialismus, 2. Aufl. 1889.*] Bp.: Népszava 1897. (47) — XVII 1548

Taylor, G. R. S.: Leaders of socialism; past and present. London: New Age Press 1908. (125) — XVII 1536

Tildsley, John L.: Die Entstehung und die ökonomischen Grundsätze der Chartistenbewegung. Diss. Halle a. S.: Lippert & Co. 1898. (52) — Br 368

Anarchizmus

Anarchisme — Anarchismus

Dubois, Fél.: Die anarchistische Gefahr. (Le péril anarchiste.) *[1894.]* Übers. v. Max Trüdjen. Amsterdam: A. Dieckmann 1894. (286) — XVII 1565

Herzberg, Wilh.: Sozialdemokratie und Anarchismus. Ludwigshafen a. R.: Gerisch & Cie 1906. (32) — XVIII 1522

Katzenstein, Simon: Der Anarchismus und die Arbeiterbewegung. Berlin: Vorwärts 1908. (15) — XVII 1529

Társadalmi forradalom. A magyarországi forradalmi szocialisták lapja. Szerk. Kaszás Istv. 1—2. évf. 1907—1908. Bp. 1907—1908. 4⁰ — XVII q 17

Zoccoli, Hektor: Die Anarchie. Ihre Verkünder — Ihre Ideen. Ihre Taten. Versuch einer systematischen und kritischen Übersicht, sowie einer ethischen Beurteilung. *[1906.]* Übers. von Siegfried Nacht. Leipzig: Maas & Van Suchtelen 1909. (XIX, 616) — XVII 1592

Nőkérdés

Question féministe — Frauenfrage.

Le petit **almanach** féministe illustré pour 1908. Paris: Union Fraternelle des Femmes 1908. (32) — XVII 1586

Bericht über die 1—5. Sozialdemokratische Frauenkonferenz. 1900—1908.
= = Protokoll ü. d. Verhandl. d. Parteitages d. sozialdemokr. Partei Deutschlands. 1900, 1902, 1904, 1906, 1908. — Nm 1139

Brügelmann, Wilh.: Die Frauenbewegung im besonderen und die soziale Bewegung im allgemeinen. Leipzig: G. Thieme 1907. (XIII, 106) — XVII 1537

Donaldson, James: Woman; her position and influence in ancient Greece and Rome and among the early christians. London: Longmans, Green & Co. 1907. (278) — XVII 1572

Politisches **Handbuch** für Frauen. Hrsg. vom Allgem. Deutschen Frauen-Verein. Leipzig: B. G. Teubner 1909. (VI, 118) — Nm 1185

Horváth Ádám, pálóci [?]: A férfiak felelete az asszonyokhoz. Arra a' javallásra: hogy jó volna az Asszonyokat is a' közönséges Gyülekezetbe bé-botsátani. *[1790.]*
= = Schwimmer R.: A magyar nőmozgalom régi dokumentumai. 1907. (30—38) — Mo XVII 191

Láng Margit: Az egyetem és a nők.
= = Az Orsz. Nőképző-egylet Wlassits-kollégiumának 2. értesítője. 1903. (1—12) — Bp 2224

Malcomes Gizella báróné: Nyolc millió asszony. (Még egy aktuális kérdés.) Bp.: Dózsa & Müller 1908. (29) — XVII 1544

Thiel, H.: Zur Frauenfrage. Vortr. Stuttgart: Deutsche Verl.-Anst. 1908. (31) — XVII 1574

VI. STATISZTIKA. DEMOLÓGIA

Statistique. Demologie

Statistik. Demologie

Elmélet. Módszer. Történet

Theorie. Méthodes. Histoire

Theorien. Methode. Geschichte

Faure, Fernand: Rapport sur la contribution que peut apporter la statistique financière à l'étude des phénomènes sociaux, politiques, économiques et juridiques. Berlin: J. Sittenfeld 1903. (45) (Inst. Intern. de Statist. 9. Sess. 1903.) — X 267

Hankins, Frank H.: Adolphe Quetelet as statistician. New-York 1908. (133) — X 263

Mailly, Ed.: Essai sur la vie et les ouvrages de L. A. J. Quetelet. Bruxelles: F. Hayez 1875. (191) — X 270

Mandello [Gyula], Jul.: Zweck und Methode der historischen Lohnstatistik. Berlin: J. Sittenfeld. 1903. (21) (Intern. Stat. Inst. 9. Tagung. 1903.) — X 265

Mayet, P.: Die schematisch-statistischen Karten des Kaiserlichen Statistischen Amtes zu Berlin. Berlin: J. Sittenfeld 1903. (11) (Intern. Statist. Inst. 9. Tagung. 1903.) — Nm 1186

Mischler, Ernst: Die Methode der Armenstatistik. Ref. Berlin: J. Sittenfeld 1903. (38) (Internat. Statist. Institut. 9. Tagung.) — X 269

Žižek, Franz: Die statistischen Mittelwerte. Eine methodologische Untersuchung. Leipzig: Duncker & Humblot 1908. (X, 444) — X 262

Évkönyvek. Kongresszusok

Annuaires. Congrès

Jahrbücher. Kongresse

Jahrbuch der Statistik. Eine internationale Übersicht der statistischen Verwaltung und Wissenschaft. Hrsg. H. Platzer. Jg. 1. 1909. Strassburg: K. Trübner 1909. — X 268

Die **Beschlüsse** der von 1879 bis 1903 abgehaltenen Konferenzen der Vorstände Statistischer Ämter deutscher Städte. Zusammengest. im Statist. Amt der Stadt. Breslau: W. G. Korn 1903. (48, XII) (S. A. aus: Statist. Jahrb. deutscher Städte, Jg. II.) — III 907

Versammlung der amtlichen Statistiker und der schweizerischen statistischen Gesellschaft. Thesen. Réunion des statisticiens officiels et de la Société suisse de statistique. Thèses. Schaffhausen 1903. (7) — Sv 169

Egyes országok és városok statisztikája

Statistiques de différents pays et villes
Statistik einzelner Länder und Städte

Beiträge zur Statistik der Stadt Chemnitz. Hrsg. v. Statist. Amte der Stadt. H. 1. Chemnitz: Pickenhahn & S. 1909. — III 909

Riassunto di statistica per l'anno 1906. Triest: 1907. 1 vol. (Pubblicazioni dell'Ufficio municipale di statistica.) — II q 34

Statistical abstract for the British empire in each year from 1893 to 1907. London: Darling & Son 1909. — Br 385

Statistical abstract for London, 1898—99, 1902—8. Compil. by the statistical officer of the council. Vol. 2—3, 5—11. London: King & Son 1899—909. — IV 20

Statistik **arsbok** för Helsingfors stad. Arg. 18—19. Ny följd. 1—2. 1905—06. — Helsingin kaupungin tilastollinen wuosikirja. 18—19 wuosikerta, uusi sarja 1—2. 1905—06. Helsingfors: Tidnings & Tryckeri-Actiebolagets Tryckeri. 1908. — VII 380

Sztatiszticseszkij **ezsegodnik** goroda Moszkvy. — Annuaire statistique de la ville de Moscou. Publ. p. le Bureau de statistique de la ville. Année 1. 1906/7. Livr. 1. Moszkva: Gorodszkaja Tip. 1908. [Orosz és francia.] — VII 375

Népesedés. Népszámlálások

Demographie. Recensements
Demographie. Volkszählungen

Απογραφη του πληθυσμου κατα την 27 *οκτωβριου* 1907. — Recensement de la population au 27 Oct. 1907. P. 1. l. Athènes: Impr. Nat. 1908. (Royaume de Grèce. Minist. de l'intérieur. Bur. de recensement.) — Tk 134 [Görög és francia.]

Arner, George B. Louis: Consanguineous marriages in the american population. [New York] 1908. (98) — Am 468

Bernstein, Ed.: Deutschlands soziale Gliederung. == Sozialist. Monatsh. 13. 1909. 1. (285—92) — XVII 1400

Bevölkerungsabnahme im Gebiet der mecklenburgischen Ritterschaft 1850—1905. == Landarbeit u. Kleinbesitz. 5. 1908. (328—370) — Nm 697

*Die **Bevölkerung** der Stadt Halle a. S. und ihre Entwicklung. Halle a. S.: Gebauer-Schwetschke 1908. (43) == Beiträge z. Statistik d. Stadt Halle, 3. — III 589

Brakorazvodi mezsdu pravoszlavno to bulgarszko naszelenije otu 1886 do 1900 godina po okolini i okrazsija. — Divorces entre la population orthodoxe bulgare, 1886—1900 par arrondissements et départements. Sofia: impr. P. M. Bazaitoff 1906. (VII, 121) (Principauté de Bulgarie. Direction de la statistique.) — Tk q 67 [Bolgár és francia.]

Burckhardt, Albrecht: Demographie und Epidemologie der Stadt Basel während der letzten drei Jahrhunderte 1601—1900. Leipzig C. Beck 1908. (111) — VII 372

Census of England and Wales. (43 § 44 Vict. c. 37.) 1881. Vol. 1—3. London: Eyre & Spottiswoode 1883. 3 vol. 4⁰ — Br q 93
1. Area, houses, and population. Counties.
2. Area, houses, and population. Registration counties.
3. Ages, condition as to marriage, occupations, and birthplaces of the people.

Einige Ergebnisse der Berufszählung vom 12. Juni 1907 im Deutschen Reich. == Reichs-Arbeitsbl. 7. 1909. (98—103) — Nm q 21

Gini, Corrado: Il sesso dal punto di vista statistico. Le leggi della produzione dei sessi. Milano: R. Sandron 1908. (XXIX, 519) (Bibl. Sandron di scienze e lettere, 43.) — XII 259

Guèraud de Laharpe, S.: La dépopulation des campagnes, ses causes et ses inconvénients, les remèdes. Angouléme: Coquemard & Cie 1908. (79) — XII 262

Heuser, G.: Bevölkerungsverhältnisse und Entwickelung des Anbaues der Stadt [Aachen.] == Festschrift z. 72. Versammlung Deutscher Naturforscher. 1900. (43—5) — III 896

Kratkij **otcset** o dvizseniji naszelenija, pricsinach szmerti, dvizsenii bol'nych v gorodszkich bol'nicach i rodil'nic v gorodszkich rodil'nych prijutach v Sz.-Peterburg za 1905 god. — Rapport abrégé sur le mouvement de la population, causes des décés, mouvement des malades dans les hôpitaux communaux et des accouchées dans les maternités communales dans la ville de S. Pétersbourg et ses faubourgs en 1905. Sz.-Peterburg: Gorodszkaja tip. [1906.] (10) — VII 374 [Orosz és francia.]

***Markow,** Alexis: Das Wachstum der Bevölkerung und die Entwickelung der Aus- und Einwanderungen, Ab- und Zuzüge in Preussen und Preussens einzelnen Provinzen, Bezirken und Kreisgruppen von 1824 bis 1885. Tübingen: H. Laupp 1899. (XVI, 218) == Beiträge z. Gesch. d. Bevölkerung in Deutschland, 3. — Nm 1125

Rahlson: Die Bevölkerungs- und Wohnungsverhältnisse Wiesbadens. Wiesbaden: Bergman [1908.] (163—175) (S. A. aus: Die öff. Gesundheitspflege Wiesbadens.) — III 902

Sicard de Plauzoles: La maternité et la défense nationale contre la dépopulation. Paris: Giard & Brière 1909. (290) (Encyclopédie internat. Prévoyance.) — XII 203

Halandóság

Gyermekhalandóság

Mortalité. Mortalité infantile

Sterblichkeit. Kindersterblichkeit

Baliod, Karl: Die Sterblichkeit der Grosstädte. Berlin: J. Sittenfeld [1903.] (16) (Internat. Statist. Institut. 9. Tagg.) — XII 258

Feith: Die Ergebnisse einer Kinderstatistik in Brünn.
= Statist. Monatschr. 13. 1908. (645—55) — X 13

Geburten und Sterbefälle in deutschen Gross- und Mittelstädten 1891—907.
= Mitt. d. Statist. Amts München 21. 1909. (53—68) — III q 35

Grünspan, Arth.: Untersuchungen an neuem Material zur Frage des Knabenüberschusses der Geborenen.
= Jahrb. f. Gesetzg., Verw. 33. 1909. (265—300) — XVIII 166

Lindheim, Alfred v.: Saluti senectutis. Die Bedeutung der menschlichen Lebensdauer im modernen Staate. Leipzig: Fr. Deuticke 1909. (XII, 501) — XII 261

La **mortalità** infantile in Milano. Risultati di un' inchiesta sui nati nel 1903 in rapporto ai modi di allattamento, e alle condizioni echonomiche dei genitori. Milano: Uff. del Lavoro 1908. (64) (Pubbl. dell'Ufficio del Lavoro della Soc. Umanitaria. N. 17.) — VI 217

Ploetz, Alfr.: Lebensdauer der Eltern und Kindersterblichkeit.
= Arch. f. Rassen- u. Gesellschaftsbiol. 6. 1909. (33—43) — XVII 1429

***Seutemann,** Karl: Kindersterblichkeit sozialer Bevölkerungsgruppen insbes. im Preussischen Staate und seinen Provinzen. Tübingen: H. Laupp 1894. (VI, 167)
= Beiträge z. Gesch. d. Bevölkerung in Deutschland. 5. — Nm 1125

Virchow, Rud.: Ueber die Sterblichkeitsverhältnisse Berlins. Vortr. Berlin: A. Hirschwald 1873. (20) (S. A. aus: Berliner klinische Wochenschr.) — Berl 162

***Golmick,** Paul: Ein neues deutsches Landvolk. Zur Landarbeiter-Kolonisation in Preussen. Vortr. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (15)
= Kultur & Fortschritt, 237. — XVII 529

Hübbe-Schleiden, [Wilhelm]: Deutsche Kolonisation. Eine Replik auf das Referat des Friedrich Kapp über Kolonisation und Auswanderung. Hamburg: Friederichsen & Co. 1881. (122) — Nm 1180

Innere Kolonisation in Neuvorpommern und Mecklenburg
= Landarbeit u. Kleinbesitz. 6. 1908. (377—458) — Nm 697

Mayr, Georg v.: Die Statistik der äusseren Wanderungen. Bericht. Berlin: J. Sittenfeld 1903. (19) (Intern. Statist. Inst. 9. Tagung. 1903.) — XII 260

Parvus: Die Kolonialpolitik und der Zusammenbruch. Leipzig: Leipziger Buchdr. Aktienges. 1907. (155) — Nm 1158

Schulze, Christ. Ferd.: Die Auswanderung der evangelischgesinnten Salzburger, mit Bezug auf die Auswanderung der evangelischgesinnten Zillertaler. Gotha: Gläser 1838. (VIII, 230) — Au 676

Sturz, J. J.: Die Krisis der deutschen Auswanderung und ihre Benützung für jetzt und immer. Berlin: Hickethier 1862. [Getr. Pag.] — Nm 1189

Sztatisztika za izszeljavanijata otu knjazsesztvoto vu csuzsbina otu 1893—1902 godina. — Statistique de l'émigration de la principauté dans des pays étrangers, 1893—1902. Sophia: impr. du Journ. Dnevnik 1905. (VIII, 165) (Principauté de Bulgarie. Direction de la statist.) — Tk q 66
[Bolgár és francia.]

VII. KÖZGAZDASÁGTAN

Économie politique et sociale

Volkswirtschaftslehre

Vándorlások. Gyarmatosítás. Urbanizmus

Migrations. Colonisation. Urbanisme

Wanderungen. Kolonisation. Urbanismus

Bolgár [Elek], Alexius: L'émigration.
= La Hongrie contemporaine. 1909. (57—62) — Mo XX 686

Bromme, Traugott: Hand- und Reisebuch für Auswanderer und Reisende nach Nord-, Mittel- und Süd-Amerika. 8. verm. & verb. Aufl. von Gustav Struve. Bamberg: Buchner 1866. (XII, 740) — Am 485

Dittmar, E. C.: Die Einwanderung gebildeter weiblicher Erwerbsbedürftiger nach den Vereinigten Staaten. Mit einem Anhang: Die Einwanderung junger Männer. Bielefeld: Velhagen & Klasing 1909. (172) — Am 464

***Froehner,** Georg: Wanderungsergebnisse im erzgebirgischen Industriegebiet und in der Stadt Chemnitz. Chemnitz: Pickenhahn & S. 1909. (89)
= Beiträge z. Statistik d. Stadt Chemnitz, 1. — III 909

Elmélet. Módszer. Történet

Théorie. Méthodes. Histoire — Theorie. Methoden. Geschichte

Allix, Edgar: La concentration industrielle et son influence sur le sort des classes ouvrières. Conférence.
= Forces productives de la France. 1909. (49—77) — Fr 538

Brisson, Pierre: Histoire du travail et des travailleurs. Paris: Delagrave 1906. (538) — XVII 1556

Cornélissen, Christian: Théorie du salaire et du travail salarié. Paris: Giard & Brière 1908. (704) (Bibl. intern. d'économie pol.) — XVIII 843

Damaschke, Adolf: Geschichte der Nationalökonomie. *[1904.]* 3. umgearb. Aufl. Jena: G. Fischer 1909. (VIII, 428) — XVIII 848

Depression of trade and industry. 1st to 3d [and] final report of the Royal Comission appointed to inquire into the depression of trade and industry; with minutes of evidence and appendices. London: Eyre & Spottiswoode 1886. 4 v. 4⁰ — Br q 94

Dühring, E[ugen]: Sache, Leben und Feinde. Als Hauptwerk und Schlüssel zu seinen sämmtlichen Schriften. Karlsruhe: H. Rheuther 1882. (434) — Nm 1193

Engels, Fr.: Introduction à Capital et travail salarié de Karl Marx.
=== Études socialistes. 1903. (70—79) — XVII 1555

***Földes Béla:** Közgazdasági értekezések. Új sor. 1. k. Bp.: Grill K. 1909. 1 K.
=== Magy. közgazd. könyvtár. 7. — XVIII 511

Gide, Charles: Cours d'économie politique. Paris: Larose 1909. (VII, 795) — XVIII 864

Herrmann, Emanuel: Prinzipien der Wirtschaft. Wien: Lehmann & Wentzel 1873. (XII, 304) — XVIII 845

Keynes, John Neville: The scope and method of political economy. *[1890.]* 3. ed. rev. London: Macmillan & Co. 1904. (XIV, 382) — XVIII 851

Kindermann, Karl: Volkswirtschaft und Staat. Leipzig: Quelle & Meyer 1908. (126) (Wissenschaft & Bildung, 59.) — XVIII 853

Labriola, Arturo: Distribuzione del dividendo e produttività marginali. (Nota critica.) Napoli: Pansini 1900. (70) — XVIII 865

Labriola, Arturo: La speculazione economica. Napoli: Soc. ed. libr. napoletana 1907. (392) — XVIII 860

Lifschitz, F.: Untersuchungen über die Methodologie der Wirtschaftswissenschaft. Leipzig: C. L. Hirschfeld 1909. (94) — XVIII 863

***Linzen-Ernst,** Klara: Mehrwert, Zins und Unternehmergewinn bei Karl Marx. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (16)
=== Kultur & Fortschritt, 232. — XVII 529

Loria, Achille: La sintesi economica. Studio sulle leggi del reddito. Torino: Bocca 1909. (VIII, 465) — XVIII 849

Mannstaedt, Heinrich: Die kapitalistische Anwendung der Maschinerie. Diss. Bonn a. Rh.: S. Foppen 1905. (55) — XVIII 841

Marx, Karl: Capital et travail salarié.
=== Études socialistes. 1903. (152—163, 193—207, 283—290) — XVII 1550

Mayer, Adolf: Die Organisation der Arbeit aus dem Gesichtspunkte der persönlichen Befriedigung. Magdeburg: R. Zacharias [1908.] (38) — XVIII 862

Neumann, F. X.: Die Civilisation und der Wirtschaftliche Fortschritt. Einleitung zum Bericht über die Weltausstellung vom Jahre 1867. Wien: W. Braumüller 1869. (261) — XVIII 867

Neymarck, Alfred: Vocabulaire manuel d'économie politique. Paris: Colin & Co. 1898. (III, 478) — XVIII 844

Pesch, Heinrich: Lehrbuch der Nationalökonomie. Bd. 1—2. Freiburg: Herder 1905—1909.
1. Grundlegung, 1905. (XIV, 485) — XVIII 859
2. Allgemeine Volkswirtschaftslehre. 1. Wesen und Ursachen des Volkswohlstandes. 1909. (X, 808)

Pigou, A. C.: Economic science in relation to practice. Lect. London: Macmillan & Co. 1908. (32) — XVIII 846

Sax, Emil: Das Wesen und die Aufgaben der Nationalökonomie. Ein Beitrag zu den Grundproblemen dieser Wissenschaft. Wien: A. Hölder 1884. (VI, 104) — XVIII 866

***Schumacher,** Hermann: Die Ursachen der Geldkrisis. Vortr. Dresden: Zahn & Jaensch 1908. (65)
=== Neue Zeit- u. Streitfragen, Bd. 5. H. 6—7. — XVII 754

Walras, Leon: Éléments d'économie politique pure ou théorie de la richesse sociale. Lausanne: F. Rouge 1896. (XXIV, 495) — XVIII 856

Whitaker, Albert C.: History and criticism of the labor theory of value in english political economy. New York: Columbia University 1904. (197) — Br 214

Wirtschaftskrisis und Bevölkerungsbewegung in den Hauptindustriestädten
=== Dtsche Arbeitgeber- Ztg. 8. 1909. Nr. 5.

Gazdaságtörténet és leírás

Histoire et description économiques
Wirtschaftsgeschichte und -Beschreibung

Les **forces** productives de la France. Conférences par P. Baudin, P. Leroy-Beaulieu, Millerand, [etc] Paris: F. Alcan 1909. (252) — Fr 538

Lendvai Jenő: Temesvár város közgazdasági leírása. Bp.: Pesti könyvny. 1908. (62) (Megyei monografiák.) — I 498

Levasseur, E.: La France industrielle en 1789. Mémoire. Paris: A. Durand 1865. (154) — Fr 546

Meredith, H. O.: Outlines of the economic history of England. A study in social development. London: Pitnam & Sons 1908. (VIII, 366) — Br 374

Peyerimhoff, de: Les forces nouvelles en formation dans l'Afrique du Nord. Conférence.
=== Forces productives de la France. 1909. (189—234) — Fr 538

Rácz [Gyula], Jules: L'état économique et social de la Hongrie au vingtième siècle.
=== La Hongrie Contemporaine. 1909. (3—56) — Mo XX 686

Steinmann-Bucher, Arnold: 350 Milliarden deutsches Volksvermögen. Das Volksvermögen Deutschlands, Frankreichs, Grossbritanniens und der Vereinigten Staaten von Amerika. Berlin: O. Elsner 1909. (129) — XIX 217

Részvénytársaság. Kartell. Tröszt

Société anonyme. Cartel. Trust
Aktiengesellschaft. Kartell. Trust

Becker, Ernst: Über den Einfluss der Unternehmerkartelle auf die Arbeiterverhältnisse. Diss. Berlin: Knoll & Wölbling 1902. (57) — XVII 1518

Beyer, Georg: Die Kartelle und die Arbeiterschaft. Hamburg: E. Dubber 1908. (79) — XVII 1582

Meszlény Artur: Bíróságaink és a kartellkérdés. == Nagy Ferenc emlékkönyv. 1906. (263—285) — XXI 288

Moll, E.: Die Rentabilität der Aktiengesellschaften, ihre Feststellung in amtlichen und privaten Statistiken auf Grund der Bilanzen. Jena: G. Fischer 1908. (XI, 288) — X 273

Neymarck, Alfred: Du meilleur mode à indiquer au point de vue statistique international pour la confection des bilans des sociétés anonymes. 11. rapport. Berlin: J. Sittenfeld 1903. (60) (Inst. Intern. de Statist, 9. sess. 1903.) — X 264

***Orloff,** Hermann: Gewerbliche Unternehmerverbände. Die sogen. Ringe, Kartelle, Syndikate, Allianzen und Trusts nach neueren Begriffsbegrenzungen. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (48) == Kultur & Fortschritt, 225—227. — XVII 529

Szövetkezés

Coopération — Genossenschaftswesen

Bernstein, A.: Schulze-Delitzsch. Leben und Wirken. *[1878.]* 3. Aufl. Berlin: Bading [1883.] (IV, 188) — Nm 1191

6. **Kongress** der internationalen Genossenchafts-Allianz vom 5. bis 8. September 1904 in Budapest. Kongress-Agenda, Satzungen, Tagesordnung, Referate, Berichte usw. Basel: Bur. d. Intern. Genossenschafts-Allianz 1904. — XVIII 857

Mitteilungen über den 48. Allgemeinen Genossenschaftstag des Allgemeinen Verbandes der auf Selbsthilfe beruhenden deutschen Erwerbs- u. Wirtschaftsgenossenschaften, zu Leipzig, August 1907. Hrsg. v. H. Crüger. Berlin: J. Guttentag 1907. (430) — Nm 1196

Földtulajdon

Propriété foncière— Grundeigentum

Davot & Marc Sangnier: Lespaysans démocrates. Rapport et discours. Paris: Sillon 1908. (56) — Fr 565

Diehl, Karl: Neuere Streitfragen der Bodenreform. == Jahrbb. f. NatÖk. u. Stat. 3. F. 36. 1908. (721—63)

Králik Lajos: Hitbizományi jogunkról. Pálffy János gróf végrendelete. Bp.: Franklin-Társ. 1909. (70) — Mo XXI 291

Michel, Edmond: La propriété. Évaluation de la fortune privée. Enquête sur la propriété non bâtie et bâtie. Enquête agricole. Préf. de A. de Foville. Paris: Berger-Levrault & Cie 1908. (VIII, 336) (Étude statistiques, économiques, sociales, financières et agricoles.) — Fr 561

Pabst, F.: Kritik der Bodenreform. Vortrag. Mit anschliessender Diskussion. Berlin: R. Grassmann in Stettin 1908. (36) (S. A. aus: Schriften d. Zentralverbandes d. städtischen Haus- und Grundbesitzer-Vereine Deutschlands. Bd. 13. H. 3.) — XVIII 847

***Stauff,** Ph.: Völkische Produktions-Ideale. (Bodenrechtsentwicklung und Bodenrechtsfrage. Das sozialdemokratische Produktionsideal. Das liberalistische Produktionsideal.) Gautzsch: F. Dietrich 1909. (24) == Kultur & Fortschritt, 238—239. — XVII 529

Lakásügy

Habitation — Wohnungswesen

Bacon, Albion Fellows: The housing problem in Indiana. == Charities, 21. 1908—09. (376—83)

Böhmert: Englische Arbeiterwohnhäuser in deutscher Beleuchtung. == Städtebau, 6. 1909. (15—17)

Bródy Ernő: A budapesti lakáskérdés. Bp.: Háziny. 1909. (18) (K. l. a Városi Szemléből) — Bp 2213

***Conrad,** Walter: Die Kosten einer Wiener Wohnugsreform und ihre Deckung. Wien 1908. (27) == Schriften d. Zentralstelle f. Wohnungsreform i. Österreich, 6. — Au 597

Crowell, F. Elis: The housing situation in Pittsburgh. == Charities, 21. 1908/9. (869—81)

Eberstadt, Rud.: Handbuch des Wohnungswesens und der Wohnungsfrage. Jena: G. Fischer 1909. (VII, 412) — XVIII 852

*Die **Ergebnisse** der Wohnungszählung vom 11. Mai 1908 in Halle a. S. Halle a. S.: Gebauer-Schwetschke 1908. (VI, 67) == Beiträge z. Statistik d. Stadt Halle, 4. — III 598

Grunenberg: Die Wohnungsreform in Deutschland und ihre Erfolge. [Wien: 1908.] (22) [Aus: Statist. Monatschrift 1907.] — Nm 1179

Les habitations à bon marché en France en 1907. == Bull. Off. du trav. 1909. (22—30)

Heimann, F. C.: Bauwesen und Wohnungsverhältnisse. == Naturwissenschaft u. Gesundheitswesen in Köln. 1908. (107—113) — III 904

Müller, P. G.: Die deutschen Mietervereine. Leipzig: Hirschfeld 1908. (117) — Nm 1181

Ohlshausen, H.: Arbeiterwohnungen [in Hamburg] == Hamburg in naturwiss. u. medizinischer Beziehung. 1901. (552—557) — Hamb 107

***Rahlson,** H.: Der wiesbadener Wohnungsmarkt auf Grund der Zählung der leerstehenden Wohnungen vom 15. Okt. 1907. Wiesbaden: Bergmann 1908. (37) == Beiträge z. wiesbadener Statistik, 2. — III q 367

Report by the statistical officer to the Housing of the working classes Committee on the present aspects of the housing question in London. London: King & Son 1908. (12) 4⁰ (London County Council. Housing of the working classes.) — IV q 188

Wächter, Geo.: Wohnungsstatistik sächsischer Städte nach der Erhebung vom 1. Dez. 1905. T. 3 == Zeitschr. sächs. statist. Landesamt. 54. 1908. (63—85)

Walli, P. F.: Der Standort der Industrie und die Wohnungsfrage. == Arch. f. Volkswohlf. 2. 1908/9. (221—3)

Weiskopf, Herm.: Eine Untersuchung über die Wohn- und Schlafverhältnisse der Schüler in der 2. Knaben-Klasse zu Fürth.
=== Jahrb. d. Bodenref. 5. 1909. (1—21)

Leere Wohnungen in München 1907.
=== Mitt. d. statist. Amts München. 21. 1909. (19—24)

Olcsó lakások

Habitations à bon marché
Kleinwohnungen

***Anleitung** zur Errichtung von gemeinnützigen Bau- und Wohnungsgenossenschaften samt Statutenentwürfen. *[1907.]* 2. Aufl. Wien 1908. (28)
=== Schriften d. Zentralstelle f. Wohnungsreform i. Österreich. 7. — Au 597

Barralet, T. C.: Rural administration. Report on the housing of the working classes.
=== Sanit. Rec. 43. 1909. (25—7)

Beamten-Baugenossenschaften. Regulativ.
=== Mitteil. d. Zentralst. f. Wohngsref. i. Oest. 2. 1908. No. 7. (3—7)

Bárczy István: Előterjesztés a fővárosi lakásviszonyok javítása tárgyában. Bp.: Háziny. 1909. (88) — Bp 2222

Camera, C.: L'azione dello Stato e dei communi per le case popolari.
=== Riv. d. comuni 6. 1909. (1—7)

Die Berliner Einküchenhausbewegung.
=== Dokumente d. Fortschr. 2. 1909. (129—40)

Feleki Béla indítványa a lakásinség enyhitése iránt és a közgyülésen lefolyt vita.
=== Fővárosi Közl. 1909. (283—89)

Kalckstein, W. v.: Der öffentliche Wohnungsnachweis.
=== Städte-Ztg. 6. 1908/9. (161—4)

Mangoldt, K. v.: Wo bleibt Preussen in der Wohnungsreform?
=== Soziale Praxis 18. 1908/9. (474—8)

Rapport annuel [du] Comité officiel de patronage des habitations ouvrières et des institutions de prévoyance de Saint-Gilles. Bruxelles: Sanders & Cie. 1908. — Bg 127
7. Travaux du comité en 1907.

Report on the Council's working class dwellings and steamboats. Prepared By W. B. Peat and F. W. Pixley. London: King & Son 1908. (28) 4° (London County Council) — IV q 180

Telek- és háztulajdon. Telekpolitika

Propriété et politique foncières
Grund- und Hauseigentum. Bodenpolitik

Begründung des Magistratsantrags auf Bildung eines Grundstückfonds in Stettin.
=== Jahrb. d. Bodenref. 5. 1909. (45—48)

Frenay: Bodenpolitik der Gemeinden m. bes. Berücks. der Verhältnisse der kleineren Städte.
=== Städte-Ztg. 6. 1908. (138—142)

***Halbwachs,** Maur.: La politique foncière des municipalités. Paris: Libr. du Parti Socialiste 1908. (31)
=== Cahiers du socialiste, 3. — XVII 1564

***Kalckstein,** W. von: Erbbaurecht. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (16)
=== Kultur & Fortschritt, 223. — XVII 529

Pabst, Fritz: „Städtische" Landschaften.
=== Finanz-Arch. 26. 1909. (61—78)

Thirring Guszt.: A budapesti háztulajdon.
=== Városi Szemle 2. 1909. (217—36)

Mezőgazdaság. Bányászat

Agriculture. Mines
Landwirtschaft. Bergbau

Andreics János & Blaschek Aladár: A Salgótarjáni Kőszénbánya Részv.-társ. zsilvölgyi bányáinak monografiája. Bp.: Athenaeum 1908. (67) — Mo XIII 293

A mezőgazdasági **érdekképviselet** Németországban. A földmív. miniszter berlini gazd. szaktudósitójának jelentései. Bp.: Pallas 1908. (240) (M. kir. földmív. miniszter kiadv. 1908. 17.) — Nm 1173

Frost-Brüssel, J.: Agrarverfassung, Handelspolitik und Arbeiterfrage in Holland und Belgien. Berlin: P. Parey 1909. (47) (S. A. aus: Zeitschr. f. Agrarpolitik) — Na 54

Gazdacímtár. Szerk. és kiadja a magy. kir. Központi Statisztikai Hivatal. Bp.: Pesti kny. r.-t. 1897. 4° (A magy. kor. országainak mezőgazd. statisztikája, 2.) — Mo XVIII 26

Hanvay Zoltán: Falusi glosszák. Rimaszombat: Lévai I. 1908. (77) — Mo XX 679

Die Badische **Landwirtschaftskammer.** Gesetz, Satzungen und Geschäftsordnung. Hrsg. v. der Kammer. Karlsruhe: G. Braun 1908. (53) — Bd 55

***Machalicky,** Johann: Statistik der Erzeugung und des Verbrauches von Kohle im Königreiche Böhmen für die Jahre 1880, 1885, 1890 bis 1907. (Zum Teile für die J. 1872—1907.) Dtsche Ausg. Prag 1909. (XX, 33)
=== Mitteilungen d. statist. Landesamtes Böhmen Bd. 11, H. 2. — Au q 38'

Mayet: Hopfenanbau und Schätzung der Hopfenernte im Jahre 1902. [Berlin 1903.] (7) 4° (S. A. aus: Vierteljahrshefte z. Stat. d. D. Reichs.) — Nm q 83

Meyer, R[udolf]: Ursachen der amerikanischen Konkurrenz. Ergebnisse einer Studienreise durch die Vereinigten Staaten. Berlin: Bahr 1883. (606) — Am 486

Poroszkay Béla: Gazdasági érdekképviselet. Nagybecskerek: Pleitz F. 1903. (33) — Mo XIII 291

[Roth, Steph. Ludw.]: Wünsche und Ratschläge. Eine Bittschrift für's Landvolk. Vom Verfasser der Zünfte und des Sprachkampfs. Hermannstadt: Hochmeister 1843. (99) — Mo XIII 290

***Uebersicht** des Viehstandes und der Hausschlachtungen im Grossherzogtum Oldenburg nach den Ergebnissen der Zählung vom 2. Dez. 1907. Oldenburg: A. Littmann 1908. (21) 0⁴
=== Statist. Nachrichten ü. Oldenburg, 26. — Kn q 3

Zolla, Daniel: La productivité de l'agriculture et les problèmes sociaux. Conférence.
=== Forces productives de la France. 1909. (16—40) — Fr 538

Ipar

Industrie

Ansiaux, Maur.: L'industrie armurière liégeoise.
=== Industries à domicile en Belgique. 1. 1899. (1—195) — Bg 31

Ansiaux, Maur.: L'industrie du tressage de la paille dans la Vallée du Geer.
=== Industries à domicile en Belgique. 2. 1900. (1—82) — Bg 31

Beatse, Geo.: L'industrie de la ganterie. (Provinces de Brabant et de Flandre Orientale.)
=== Industries à domicile en Belgique. 3. 1900. (1—157) — Bg 31

Beatse, Georges: L'industrie du meuble à Malines.
=== Industries à domicile en Belgique. 8. 1907. (1—54) — Bg 31

Beatse, Georges: L'industrie du tissage du coton en Flandre et dans le Brabant.
=== Industries à domicile en Belgique. 6. 1904 (1—115) — Bg 31

***Bie,** Osk.: Das Kunstgewerbe. Frankfurt a. M.: Rütten & Loening 1908. (84)
=== Die Gesellschaft 20. — XVII 823

Premier **Congrès** international du froid. Paris, 1908. Résumés en français des rapports et communications. Maçon: Protat 1908. (133) — XIV 70

***Construction** des machines et appareils électriques. Bruxelles: Lebègue & Cie 1908. (344)
=== Monographies industrielles. 7. — Bg 67

Génart, Charles: L'industrie du vêtement confectionné pour femmes à Bruxelles.
=== Industries à domicile en Belgique. 8. 1907. (293—371) — Bg 31

Csaplovics, Johann v.: Ungarn's Industrie und Cultur. Leipzig: O. Wigand 1843. (83) — Mo XIV 136

Douxchamps, Léon: L'industrie de la cordonnerie à Herve.
=== Industries à domicile en Belgique. 7. 1905. (1—92) — Bg 31

Dubois, Ernest: L'industrie de la bonneterie.
=== Industries à domicile en Belgique. 7. 1905. (1—174) — Bg 31

Dubois, Ernest: L'industrie du tissage du lin dans les Flandres.
=== Industries à domicile en Belgique. 2. 1900. (1—223) — Bg 31

***Ferenczi** Imre: A magyarországi háziipar és a budapesti otthoni munka. Bp.: Pesti könyvny. 1908. (87)
=== A törv. munkásvédelem magy. orsz. egyesül. kiadv. 8. — Mo XVII 183

Firtinger Károly: A magyar állam nyomdászattörténelmi térképe. Bp.: Könyvnyomdászok Szakköre 1896. (28) — XVI 612

Génart, Charles: L'industrie coutelière de Gembloux.
=== Industries a domicile en Belgique. 1. 1899. (281—362) — Bg 31

Génart, Charles: L'industrie cloutière en Pays Wallon.
=== Industries à domicile en Belgique. 3. 1900. (1—138) — Bg 31

Génart, Charles: Les industries de la confection de vêtements pour hommes et de la cordonnerie à Binche.
=== Industries à domicile en Belgique. 6. 1904. (298) — Bg 31

Gillés de Pélichy, Ch.: L'industrie de la cordonnerie en Pays Flamand.
=== Industries à domicile en Belgique. 2. 1900. (1—156) — Bg 31

Közlemények. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége hivatalos közlönye. 6—7. évf. 1907—1908. Bp.: Pallas 1907—1908. — Mo XIV 124
6—7. Szerk. Fodor Ferenc.

***Kuckuck,** Julius: Die Uhrenindustrie des Württembergischen Schwartzwalds. Tübingen: Laupp 1906. (X, 168)
=== Zeitschr. f. d. ges. Staatswissenschaft. Erg. H. 21. — XX 107

Morócz Jenő: Huszonöt esztendő. A könyvnyomdászok szakköre negyedszázados fennállásának emlékére. Bp.: Könyvnyomdászok Szakköre 1907. (40) — Bp 2201

***Nyok-Ching Tsur:** Die gewerblichen Betriebsformen der Stadt Ningpo. Tübingen: H. Laupp 1909. (VI, 113)
=== Zeitschr. f. d. ges. Staatswiss. Erg. H. 30. — XX 107

Schwarzschild, Otto: Die Grossstadt als Standort der Gewerbe mit bes. Berücks. von Berlin. Diss. Jena: Druck. Frommann 1907. (63) — Berl 163

Sinclair, Upton: Ist der Sumpf wahr? Offener Brief Upton Sinclairs nebst der Botschaft des Präsidenten Roosevelt an den Senat und das Repräsentantenhaus und dem 1. Kapitel aus Sinclairs Roman: Der Sumpf. Hannover: A. Sponholz [1907.] 1 H. — Am 462

Tardieu, Eug.: L'industrie du vêtement pour hommes à Bruxelles
=== Industries à domicile en Belgique. 1. 1899. (201—276) — Bg 31

Taylor, Fred. W.: Die Betriebsleitung insbes. der Werkstätten. [Shop management. 1903.] Ubers. v. A. Wallichs. Berlin: J. Springer 1909. (VII, 117) — XIV 71

Thonnar, Albert: L'industrie du tissage de la laine dans le Pays de Verviers et dans le Brabant Wallon.
=== Industries à domicile en Belgique. 6. 1904. (1—177) — Bg 31

Verhaegen, Pierre: La dentelle et la broderie sur tulle. T. 1—2.
=== Industries à domicile en Belgique. 4—5. 1902. — Bg 31

Vermaut, Robert: La broderie sur linge et l'industrie du col, du corset, de la cravate et de la chemise.
=== Industries à domicile en belgique. 8. 1907. (1—202) — Bg 31

Vermaut, Rob.: L'industrie de la lingerie à Bruxelles.
=== Industries à domicile en Belgique. 9. 1908. (1—204) — Bg 31

Zuttere, Charles de: L'industrie de la corderie.
=== Industries à domicile en Belgique. 8. 1907. (1—200) — Bg 31

Ipari törvényhozás

Législation industrielle

Gewerbegesetzgebung

***Abänderung** und Ergänzung der Gewerbeordnung. 1. Wien: Manz. 1905. (206, 31)
=== Verhandlungen u. Beschlüsse d. Industrierates. 5. — Au 580

1. Teil des **Berichts** der 26. Kommission zur Vorberatung des Entwurfs eines Gesetzes, betr. die Abänderung der Gewerbeordnung — Nr. 552 der Drucksachen — umfassend die Bestimmungen, betr. die Regelung der gewerblichen Frauenarbeit und Abgrenzung des Geltungsbereichs der §§ 133g bis 139a. Berlin: C. Heymann 1908. (105) 4° — Nm q 77

Déri Fer.: A főváros észrevételei az új ipartörvény tervezetére. == Városi Szemle 2. 1909. (193—201)

Bizottmányi és tanácsi előterjesztés az új ipartörvény tervezetére vonatkozó észrevételek ügyében. 1909. (68)
== Fővárosi Közl. 1909. 9. sz. Mell.

A győri kereskedelmi és iparkamara **emlékirata** az új ipartörvény tervezete ügyében. Győr: Pannonia ny. 1909. (63) (Függ. az 1908. febr. 15. közgyűlés jegyzőkönyvéhez) — Mo XIV 135

Az országos iparegyesület **emlékirata** az új ipartörvény tervezete ügyében. Bp.: Európa r.-t. 1909. (106) — Mo XIV 138

Jászai, S.: Der neue ungarische Gewerbegesetzentwurf.
== Correspondenzbl. d. GenKomm. d. Gewerksch. 19. 1909. (117—9)

Az új **ipartörvényjavaslat.** A budapesti kereskedelmi és iparkamara véleménye. 1—2. Bp.: Pesti könyv. r.-t. 1909. — Mo XIV 131
1. Az iparűzésről, az iparoktatásról, az ipari szövetkezetekről, a büntető határozatokról, az iparhatóságokról és záróhatározatokról. (76)
2. Az ipartörvénytervezetnek munkaügyi rendelkezéseiről. (117)

Lévy Béla: Az ipari munkaviszony szabályozása az ipartörvény tervezetében, kül. tek. a gyáripar viszonyaira.
== Közlemények. M. Gy. O. Sz. 8. 1909. 46. sz. (19—37)

Liebermann Leó: Véleményes jelentés az ipar gyakorlásáról szóló törvényjavaslatról, a közegészségügy szempontjából.
== Közegészségügy. 1. 1909. (17—22)

Schlesinger, Friedr.: Fabrik und Handwerk als Begriffe der deutschen Rechtsprechung und Verwaltung. Leipzig: Roth & Schunke 1908. (XVI, 120) — Nm 1165

Stadthagen, Arthur: Die Novelle zur Gewerbeordnung vom Dezember 1908. Stuttgart: Dietz Nachf. 1909. (29) (Nachtrag z. Stadthagen: Arbeiterrecht) — Nm 1175

Az ipartörvény **tervezetéről**, a debreceni kereskedelmi és iparkamara. Debrecen: Városi kny. 1909. (116) — Mo XIV 140

Vélemény az ipartörvény előadói tervezetéről. Miskolcz: Klein & Ludwig 1909. (81) (Miskolci kereskedelmi és iparkamara.) — Mo XIV 139

Munkáltató szervezetek

Organisation patronale — Arbeitgeberorganisationen

Munkaadók **évkönyve** I. évf. 1909. Bp.: Szerk. kiadása. 1909. — Mo XIV 137
I. Szerk. Farkas Elek & Edvi-Illés László. 1909. (120)

Grimm, Robert: Der Kampf der Unternehmerverbände in der Schweiz und die Gewerkschaften. Zürich: Grütliverein 1909. (IV, 66) (Sozialpol. Zeitfragen der Schweiz. 2/3.) — Sv 171

Schaeffer, A.: Die Arbeitgeberverbände in der Schweiz.
== Zeitschr. f. d. ges. Staatswiss. 65. 1909. (139—62)

Kereskedelem

Commerce — Handel

Première **conférence** internationale des ligues sociales d'acheteurs, Genève, septembre 1908. Compte-rendu, rapports & veux. Friburg: Fragnière Frères 1909. (VI, 662) — XVII 1590

Entwurf eines Gesetzes betr. die Preisfeststellung beim Markthandel mit Schlachtvieh. Berlin: C. Heymann 1908. (7) 4° — Nm q 80

Fieullien, M. C.: La situation créée aux petits commerçants par la concurrence des grandes maisons et les moyens d'y résister. — Bg 129
== Stenographisch verslag van het 4. nat. congres der kleine burgery 1907. (57—64)

Grosshandelspreise wichtiger Waren an deutschen Plätzen 1908 und 1889/908
== Vierteljh. z. Stat. d. D. Reichs. 18. 1909. (33—68)

Historique des Magasins du Bon Marché, Paris. Tours: imp. Mame [1908.] (16 sztln.) — V 385

Komáromi Sándor: A közélelmezési intézmények terhei.
== Mészárosok és hent. lapja 17. 1909. 4. sz. (1—2)

Komáromi Sándor: A sertésvásárpénztár.
== Mészárosok és hentesek lapja 16. 1909. 48. sz.

Retail prices of food, 1890 to 1907.
== Bull. Bur. of labor 17. 1908. (181—332)

Seidel, Rob.: Le monopole des céréales en Suisse.
== Ann. de la règie dir. 1. 1908. (9—12)

Süssheim, Max: Das moderne Auktionsgewerbe. Leipzig: Duncker & Humblot 1900. (IV, 109) — XV 210

Külkereskedelem. Vámügy

Commerce extérieur. Douanes

Auswärtiger Handel. Zollwesen

Accounts of the trade carried by rail and river in India in the official year 1905/6, 1907/8 and the four preceding years. Compil. in the Off. of the Director-Gen. of Commercial Intelligence. Calcutta: Government pr. 1907—08. (Government of India, Dep. of Commerce and Industry. 18, 20. iss.) — Ázs q 26

The financial reform **almanack** and year book 1909, for free traders, fiscal reformers, politicians, public speakers and writers, and the public generally containing elaborately-tabulated statistical information. London: J. Heywood 1909. (The Financial Reform Association.) — XIX 214

Annual statement of the coasting trade and navigation of British India in the year ending March 31, 1906, 1908. Compil. in the Off. of the Director-Gen. of Commercial Intelligence. Calcutta: Government pr. 1907—08. — Ázs q 27

Charpentier, J. C.: L'organisation du commerce extérieur et les agents de son développement. Conférence.
== Forces productives de la France. 1909. (135—171) — Fr 538

Estadisticas comerciales y monetarias de los anos 1905—1906—1907. Republica Argentina. Republica oriental del Uruguay. Espana-Francia-Inglaterra-Italia. Buenos-Aires: Banco espanol del Rio de la Plata 1908. 4° — Am q 57

László István: A Kelet kereskedelmi viszonyairól. Bp.: Pesti Lloyd 1908. (102) — Tk 135

Lestyánszky Sándor: Kereskedelmi szerződésünk Szerbiával. A magyar gazdasági érdekek érvényesülése. Bp.: Franklin-társ. 1908. (30) — Mo XV 335

Schippel, Max: Grundzüge der Handelspolitik. [*1898.*] 3. Aufl. Berlin: Akad. Verl. f. soziale Wissenschaften 1902. (352) — XVIII 842

Michelis, Eduard: Die Zolltrennung Österreich-Ungarns in handelspolitischer und weltwirtschaftlicher Beleuchtung. Wien: Manz 1908. (VIII, 125) — Au 668

Tschinkel Camillo: Kereskedő és konzul. Az osztrák-magyar konzulátusok igénybevétele kereskedelmi ügyekben. [*1905.*] Ford. & kiadja a M. Kir. Kereskedelmi Múzeum. Bp.: Franklin-társ. 1906. (180) — Mo XV 333

***Todorovits,** Milan A.: Einheitliche Zollgebiete. Deren Entstehung und deren Wirkungen. Beitrag zur Lehre über die Zolleinigung. Stuttgart: Cotta 1908. (XIV, 142)
= Münchener Volkswirtsch. Studien, 87. — XVIII 350

Közlekedés

Posta. Vasutak

Communication. Postes. Chemins de fer
Verkehrswesen. Post. Eisenbahnen

A budai várhegyi **alagút** hidrogeológiai viszonyai. Az alagút vizsgálatára kiküldött bizottság jelentése. Bp.: Löblovitz Zs. ny. 1908. (23) 4⁰ — Bp q 754

Közlekedési **évkönyv** az 1907/8. évre. Bp.: Wodianer & Fiai [1908.] — Mo XV 332
1907/8. Szerk. Szatmári Mór

***Chemins** de fer en 1905. St.-Pétersbourg 1907.
= Sztatiszticseszkij szbornik miniszterstva putej szoobscsenija. Livr. 89. — Or 176

Cochery, Georges: La lettre à 10 centimes. [Paris 1908.] (315—324) (La Grande Revue. 1908. No 12.) — Fr 558

Entwurf einer Fernsprechgebühren-Ordnung. Berlin: Reichsdruckerei 1908. (42) 4⁰ (Zu Nr. 1176) — Nm q 85

Föhlinger, Otto: Grundzüge des Eisenbahnwesens von seiner wirtschafts-, finanz-, verwaltungs- und tarifpolitischen Seite. Leipzig: Huberti [1908.?] (IX, 192) (Huberti's Moderne kaufmännische Bibliothek.) — XV 209

Gerő Károly: Magyar tarifapolitika. (Az osztrák vasutak államosítása és a vasúti díjszabási kötelékek kérdéséhez.) Bp.: Hornyánszky V. 1909. (32) — Mo XV 334

Gömöri Lajos: A magyar posták dolgai. Bpest: Franklin-társ. 1908. (48) (Kl. a Budapesti Szemléből.) — Mo XV 330

Hennyey Vilmos: Posta, telegráf és telefon.
= Magyar kereskedő könyve. 2. 1907. (557—638) — XV 183

Képessy Árpád: A magyar vasútügy története. Bp.: Wodianer F. 1908. (II, 107) (Közlekedési Szakkönyvtár. 1. sor. 1. sz.) — Mo XV 331

Knox, Philander C.: The people, the railroads and the national authority. Michigan 1908. (26) — Am 487

***Mouvement** des marchandises sur les chemins de fer en 1905. St.-Pétersbourg 1907.
= Sztatiszticseszkij szbornik miniszterstva putej szoobscsenija. Livr. 88. — Or 176

Sorel, G.: Observations sur le régime des chemins de fer.
= Études socialistes. 1903. (1—30, 164—178) — XVII 1550

Sztatiszticseszkij szbornik miniszterstva putej szoobscsenija. — Recueil statistique du ministère des voies de communication. Livr. 86—9. S.-Peterburg: Tip. Miniszterstva putej szoobscsenija 1907. (Direction de Statist. et de cartographie du minist. des voies de communication.) — Or 176
86. Voies navigables et chaussées en 1905. 1907.
87. Mouvement des marchandises sur les voies navigables en 1905. 1907.
88. Mouvement des marchandises sur les chemins de fer en 1905. 1907.
89. Chemins de fer en 1905. 1907.

Weld, L. D. H.: Private freight cars and American railways. New York: Columbia University 1908. (185) — Am 476

Városi közlekedés

Transports urbains — Städtischer Verkehr

Bye-laws of the City of Liverpool, relating to carts, lorries, waggons, timber carriages, floats, drags, drays, shandries, and such like carriages, plying for hire within the City of Liverpool and the owners and drivers thereof. [Liverpool 1891.] (51) — IV 243

Bye-laws for regulating errand, message & luggage porters, plying for hire within the City of Liverpool. Liverpool: C. Tinling & Co pr. 1892. (16) — IV 239

Donner, Victor: Die Haftung für Automobilschäden unter Berücks. des Gesetzentwurfes über den Verkehr mit Kraftfahrzeugen. Leipzig: O. Tobies 1909. (108) — Nm 1204

Bizottmányi és tanácsi előterjesztés az automobil közlekedés szabályozása ügyében.
= Fővárosi Közl. 1909. (320—5)

A tanács előterjesztése az automobil közlekedésről szóló szabályrendelet-tervezet ügyében.
= Fővárosi Közl. 1909. (415—23)

Layriz, Otfried: Die Strassenfrage im Zeitalter des Automobils. Der Verhandlungsgegenstand des Pariser Strassenkongresses. München: J. Lindauer 1909. (54) — XX 616

Bye-laws and statutory provisions relating to warehousemen [of the City of Liverpool.] Liverpool: The L. Pr. & stationery Co. Ltd. 1889. (19, V) — IV 240

Hajózás

Navigation — Schifffahrt

Gonda Béla: A budapesti kereskedelmi kikötő. Bp.: Pátria ny. 1908. (24) 4⁰ (K. l. a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönyéből.) — Bp q 750

***Halle,** Ernst von: Handelsmarine und Kriegsmarine. Vortr. Dresden: Zahn & Jaensch 1907. (69)
= Neue Zeit & Streitfragen, Bd. 4, H. 4—5. — XVII 754

Rhein-Flösserei oberhalb Basel, enthaltend die Flossordnung vom 15. Juli 1908, nebst der Übereinkunft vom 10. Mai 1879. Karlsruhe: G. Braun 1908. (21) — Bd 56

Mouvement des marchandises sur les voies navigables en 1905. St.-Pétersbourg 1907.
== Sztatisztícseszkij szbornik miniszterstva putej szoobscsenija. Livr. 87. — Or 176

Rousiers, Paul de: La marine marchande et les forces productives de la France. Conférence.
== Forces productives de la France. 1909. (92—118) — Fr 538

Strom-[Polizeiverordnung] und Schifffahrts-Polizeiverordnung für die Wasserstrassen zwischen Oder und Weichsel. Berlin: C. Heymann [1906.] (30) — Pr 241

***Voies** navigables et chaussées en 1905. St-Pétersbourg 1907.
== Sztatisztícseszkij szbornik miniszterstva putej szoobscsenija. Livr. 86. — Or 176

Pénz- és hitelügy. Tőzsde

Finances et crédit. Bourse
Finanz- und Kreditwesen. Börse

Beck Dénes: A pénz megdrágulásának oka. Bp.: Pesti könyvny. r.-t. 1906. (12) (Böv. kl. a Közgazdasági Szemléből.) — XVIII 850

***Glaser,** Friedr.: Die Börse. Fankfurt a. M.: Rütten & Loening 1908. (103)
== Die Gesellschaft, 22. — XVII 828

***Harms,** Bernhard: Die Münz- und Geldpolitik der Stadt Basel im Mittelalter. Tübingen: H. Laupp 1907. (XII, 254)
== Zeitschr. f. d. gesamte Staatswissenschaft. Erg. H. 23. — XX 109

Hertzka, Theodor: Die Goldrechnung in Österreich-Ungarn. Wien: Manz 1879. (56) — Au 680

Az **uzsora** korlátozása tárgyában, kérvény a képviselőházhoz. Bp.: Magy. Sajtó ny. (Az Orsz. Keresztény Szövetség kiadványai. 1.) — Bp 2198

***Nachod,** Walter: Treuhänder und Treuhandgesellschaften in Grossbritannien, Amerika u. Deutschland. Tübingen: H. Laupp 1908. (VIII, 149)
== Zeitschr. f. d. ges. Staatswissenschaft. Erg. H. 28. — XX 107

Neumann: Cours-Tabellen der Berliner Fonds-Börse. Zusammenstellung der monatlichen und jährlichen höchsten, niedrigsten und letzten Course von allen an der Berliner Börse gehandelten Wertpapieren [etc.] Anhang über die Londoner Börse. Jg. 20. 1908. Berlin: Börsen- & Finanzliteratur A.-G. 1909. (147, 54) — Berl 867

Das k. k. **Versatzamt** in Wien von 1707—1900. Hrsg. von der Direktion des Versatzamtes. Wien: Selbstverl. 1901. (104) — Bécs 226

Wassam, Clarence W.: The salary loan business in New York City. Report with extracts from an unpublished report by Frank Julien Warne. New York: Charities 1908. (143) — VIII 182

Bankügy

Banques — Bankwesen

Andréadès, A.: History of the Bank of England. 1640—1903. *[1902.]* Transl. by Christabel Meredith. Pref. by H. S. Foxwell. London: King & Son 1909. (XXXIX, 455) — Br 386

Bankenquête 1908. Stenographische Berichte. Die Verhandlungen der Gesammtkommission zu den Punkten 1—5 des Fragebogens. Berlin: Mittler & Sohn 1909. (VIII, 290) 4° — Nm q 86

Csetényi József: A bankkérdés. Bp.: Budapesti Hirlap ny. 1909. (31) Mo XVIII 160

Entwurf eines Gesetzes, betr. Änderung des Bankgesetzes. Berlin: Reichsdruckerei [1909.] (33) 4° (Zu Nr. 1178) — Nm q 82

Haffner, A.: Das Notenbankwesen in der Schweiz, England und Deutschland. Leipzig: W. Kohlhammer 1908. (VI, 159) — XIX 215

Kimmich, Karl: Die finanziellen Beziehungen zwischen Staat und Notenbanken mit bes. Berücks. der Kassendienste. Berlin: J. Guttentag 1909. (84) — XIX 216

Lansburgh, Alfred: Das deutsche Bankwesen mit einer vergleichenden Statistik der Bilanzen aller deutschen Aktienbanken in den Jahren 1857—1872—1907/8. Berlin: Bank-Verl. 1909. (64) — Nm 1177

Biztosításügy

Assurances — Versicherungswesen

***Ehrenberg,** Victor: Das künftige Rückversicherungsrecht. Berlin 1908. (58)
== Veröffentlichungen d. Deutschen Ver. f. Versich.-Wissensch. 15 — XVIII 445

Die **Entwickelung** des privaten Versicherungswesens unter Reichsaufsicht in dem Jahrfünft 1902 bis 1906. Hrsg. von Kaiserl. Aufsichtsamte für Privatversicherung. Berlin: J. Guttentag 1909. (51) — Nm 1201

*Die rückwirkedne **Kraft** des künftigen Reichsgesetzes über den Versicherungsvertrag. Gutachten v. K. Hecht, R. Kimmig, M. Georgii. Berlin: Mittler & S. 1907. (57)
== Veröffentlichungen d. Deutschen Ver. f. Versich.-Wissensch. 14. — XVIII 445

Versicherungs-Lexikon. Ein Nachschlagewerk für alle Wissensgebiete der Privat- und der Sozial-Versicherung, insbes. in Deutschland, Oesterreich und der Schweiz. Unt. Mitwirkg. von Van der Borght, Domizlaff [etc.] hrsg. von Alfr. Manes. Tübingen: Mohr 1909. (XV, 1682) — XVIII 855

Notions indispensables de mutualité. Par E. Martin, P. Lacroix [etc.] Bordeaux: L'Avenir de la Mutualité [1904 ?] (117) — XVIII 861

Notions pratiques sur la caisse de retraite. Par Fr. N. Manage: Impr. de l'École prof. de l'Inst. de la Ste-Famille 1903. (24) XVII 1563

[Mutualité.] Statuts [1—3.] 1895—1904. — XVII 1603
[1.] Statuts [de la] mutualité maternelle de Vienne & de l'Isère. Vienne 1895 (16)
[2.] Statuts [de la] société mutualiste dite d'Alpha établie à Moustier. Bruxelles 1896. (7) (Extr. du Moniteur Belge 1896.)
[3.] Statuts [de la] société mutualiste dite Aide-toi établie à Laeken. Bruxelles 1904. (6)

Die **Versicherung** von beweglichen Gegenständen gegen Feuersgefahr bei der Stadt, der evangelischen Schulgemeinde und bei den von der Stadt zu verwaltenden Stiftungen. Dresden: Güntzsche Stift. [1906.] (15) (97. Ratsdrucksache 1905.) — III 922

Vortrag über die Einführung einer Selbstversicherung gegen Feuergefahr für die Geräte in den Schulen der evangelischen Schulgemeinde Dresden. Dresden: Güntzsche Stiftung 1906. (10) (36. Ratsdrucksache 1906.) — III 917

Weber, A.: A travers la mutualité. Etude critique sur les sociétes de secours mutuels. Paris: Rivière 1908. (XII, 298) — Fr 555

VIII. MUNKÁSKÉRDÉS ÉS TÖRVÉNYHOZÁS

Question et législation ouvrières
Arbeiterfrage und Gesetzgebung

Általában és egyes országokban

En général et dans les divers pays
Im allgemeinen und in einzelnen Ländern

Bulletin de l'Office du travail. Années 1894—1907. 1° Liste par ordre chronologique des actes officiels concernant l'organisation du travail et la condition des travailleurs en France. — 2° Table alphabétique des matières contenues dans les tomes 1 à 14. Paris: Berger-Levrault & Cie 1908. (172) (Ministère du travail et de la prévoyance sociale.) — Fr 564

***Francke,** Ernst: Der internationale Arbeiterschutz. Vortr. Dresden: Zahn & Jaensch 1903. (36)
= Neue Zeit- und Streitfagen Bd. 1. H. 2. — XVII 754

Jastrow, J.: Sozialpolitik und Verwaltungswissenschaft. Aufsätze und Abhandlungen. Bd. 1. Berlin: G. Reimer 1902. — XVII 280
1. Arbeitsmarkt und Arbeitsnachweis. Gewerbegerichte und Einigungsämter. 1902. (XIII, 548)

Rónai, Zoltán: Le bilan de la politique sociale hongroise.
= La Hongrie contemporaine. 1909. (63—90) — Mo XX 686

Schriften der internationalen Vereinigung für gesetzlichen Arbeiterschutz. 2—6. Jena: G. Fischer 1903—09. — XVII 637

***Verhandlungsbericht** der 2—5. Generalversammlung des Komitees der internationalen Vereinigung für gesetzlichen Arbeiterschutz. Jena: G. Fischer 1903—09. Bd. 1—4.
= Schriften d. intern. Vereinig. f. gesetzl. Arbeiterschutz. No. 2—3, 5—6. — XVII 637

Das **Volksheim** in Hamburg. Bericht über das 7. Vereinsjahr 1907/8. Hamburg: Adler [1908.] — Hamb 109

Whitin, E. Stagg: Factory legislation in Maine. New York: Columbia University 1908 (145) — Am 477

Egyes munkáskategóriák

Catégories diverses d'ouvriers
Verschiedene Arbeiterkategorien

***Agthe,** Adolf: Ursprung und Lage der Landarbeiter in Livland. Tübingen: H. Laupp 1909. (XII, 158) (XX, 135)
= Zeitschr. f. gesamte Staatswissenschaft. Erg. H. 29. — XX 109

Arbeitszeit und Löhne in der Holzindustrie. Ergebnisse einer Statistik des Deutschen Holzarbeiter-Verbandes vom November 1906. Hrsg. von Verbandsvorstand. Stuttgart: Dietz Nachf. 1908. (320) — Nm 1202

Bedeutung der mecklenburgischen Büdnereien für die Einschränkung des Arbeitermangels auf dem Lande.
= Landarbeit u. Kleinbesitz, 5. 1908. (293—370) — Nm 697

Der 19. internationale **Bergarbeiterkongress,** Paris, (1908.) Manchester: T. Asthon jr. pr. [1908.] (90) (Intern. Verband d. Bergarbeiter.) — XVII 1534

***Bibliographie** générale des industries à domicile.
= Industries à domicile en Belgique. Supplément. 1908. (VIII, 301) — Bg 31

***Brinkmann,** Ludw.: Der Ingenieur. Frankfurt a. M.: Rütten & Loening 1908. (85)
= Die Gesellschaft. 21. — XVII 828

Dienstbotenordnung für die Markgraffschaft Mähren. Gesetz vom 2. Mai 1886 und Gesetz vom 24. Mai 1885. Brünn: Rohrer 1900. (32) — Au 672

***Étude** statistique des familles ouvrières comprenant des ouvriers à domicile. Bruxelles: Lebègue & Cie 1909. (CLXXVII, 301)
= Industries à domicile en Belgique. 10. — Bg 31

Gelléri Mór: Az állástalan magántisztviselők rendszeres segitése. Pályamunka. Bp.: Gelléri & Székely 1904. (30) — Mo XVII 195

Die **Gesindeordnungen** des Regierungsbezirks Cassel. 1. Gesindeordnung für die Städte Cassel, Marburg, Rinteln und Hanau vom 15. Mai 1797; 2. Gesindeordnung für die Landstädte und das Land vom 18. Mai 1801; 3. Gesindeordnung für das Grossherzogtum Fulda vom 28. Dez. 1816. Marburg: N. G. Elwert 1909. (40) — Pr 237

Jahrbuch für Deutschnationale Handlungsgehilfen für 1909. Jg. 10. Hamburg: Deutschnat. Handlungsgehilfen Verl. 1908. — Nm 1195

Kreutzer Lipót: A főnök és alkalmazottai.
= Magyar kereskedő könyve. 2. 1907. (59—92) — XV 183

Die Löhne der barmer Textilarbeiterschaft und die wirtschaftliche Lage der Textilarbeiterinnen im J. 1904.
= Beiträge z. Statistik d. Stadt Barmen. H. 2. 1906. (1—17) — III 470

Molnár Lajos: A cselédügy és a cselédközvetítés rendezéséről. Bp.: Révai L. 1896. (75) — XVII 1562

Protokoll der Verhandlungen des 1. allgemeinen Heimarbeiterschutz-Kongresses. Berlin: Generalkomm. d. Gewerkschaften Dtschlands 1904. — Nm 1190

1. Berlin, März 1904.

Protokoll des 9. ordentl. Verbandstages [des] Verband[es] der Fabrik-, Land-, Hilfsarbeiter und Arbeiterinnen Deutschlands, München, Aug. 1908. Hannover: Brey 1908. — Nm 1188

Verhandlungs-Bericht des Achtzehner-Ausschusses (Deutschnationaler Handlungsgehilfen-Verband, Verband Deutscher Handlungsgehilfen) über seine Beratungen, Mai 1908 in Berlin. Hamburg: Buchh. d. Verbandes 1908. (152) — Nm 1176

Wages and hours of labor in manufacturing industries, 1890 to 1907.
=== Bull. Bureau of labor 17. 1908. (1—180)

Winter, Max: Die Blutsauger des Böhmerwaldes. Bilder aus dem Leben der Holzknechte. Budweis: A. Weber in Krumau 1908. (79) — Au 660

Hatósági munkások

Munkaviszonyok közmunkáknál

Ouvriers des pouvoirs publics

Staats- und Gemeindearbeiter

Arbeitslohn und Lohnzulagen für ungelernte städtische Arbeiter.
=== Mitteil. d. Zentralst. d. D. Städtetags 1909. No. 19. (527—30)

Katzenstein, Louis: Die Lohnfrage unter dem englischen Submissionswesen. Diss. Berlin: Buchdr. G. Schade 1898. (30) — Br 369

Die anständige Lohnklausel bei der Verdingung öffentlicher Arbeiten in Grossbritannien.
=== Soziale Prax. 18. 1908/9. (627—9)

Lohnregulativ [und] Arbeitsordnung für die Arbeiter der städtischen Verwaltung [der] Stadt Zürich. (Vom 25. April 1908.) Zürich 1908. Sv 170

Protokoll der Verhandlungen des zweiten Verbandtages [des] Verbandes der in Gemeindebetrieben beschäftigten Arbeiter und Unterangestellten. Berlin 1900. Berlin: Selbstverl. 1900. — Nm 1199

Unterholzner, Jos.: Versicherungstechnisches Gutachten über die Pensionskasse für das Personal der Städtischen Strassenbahnen Münchens.
=== Mitt. d. statist. Amts München. 21. 1909. (41—52)

Tanoncügy

Apprentissage — Lehrlingswesen

Brizon Pierre: L'apprentissage. Hier, aujourd'hui, demain. Paris: Libr. de Pages Libres 1909. (221) — Fr 535

Saint-Léon, E. Martin: La crise de l'apprentissage et la réforme de l'enseignement professionnel. Paris: G. Roustan 1908. (20) — Fr 567

Munkabér és munkaidő

Salaires et heures du travail — Arbeitslohn und Arbeitszeit

Denkschrift über das Verbot der gewerblichen Nachtarbeit der Frauen.
=== Schriften d. intern. Vereinigung f. gesetzl. Arbeiterschutz. 4. 1905. (1—43) — XVII 637

Enquête sur les salaires dans l'industrie du vêtement pour hommes.
=== Industries à domicile en Belgique. 9. 1908. (VI, 1—411) — Bg 31

Kuczynski, R.: Die Entwicklung der gewerblichen Löhne seit der Begründung des Deutschen Reiches. Berlin: G. Reimer 1909. (112) 4° — Nm q 84

***Pieper,** Aug. & Helene Simon: Die Herabsetzung der Arbeitszeit für Frauen und die Erhöhung des Schutzalters für jugendliche Arbeiter in Fabriken. Referate. Nebst einem Bericht über die 1. Generalversammlung der G. f. s. R. in Köln. 1903. (169)
=== Schriften d. Ges. für soziale Reform 1. 7/8. 1903 — XVII 384

Das **Recht** auf den freien Sonntag im Handelsgewerbe. Hamburg: Deutschnationaler Handlungsgehilfenverband 1908. (48) — Nm 1174

***Schirmacher,** Käthe: Wie und in welchem Masse lässt sich die Wertung der Frauenarbeit steigern? Gautzsch: F. Dietrich 1909. (16)
=== Kultur & Fortschritt 224. — XVII 529

Vainberg, S.: Die Arbeitsstrafen. Leipzig: Druck v. C. W. Vollrath [1866?] (71) — XVII 1499

Munkanélküliség. Munkaközvetítés

Chômage. Bureaux de chômage

Arbeitslosigkeit. Arbeitsnachweis

***Die Arbeitslosenzählung** in Halle a. S. vom 10. Jan. 1909. Halle a. S.: Gebauer-Schwetschke 1909. (37)
=== Beiträge z. Statistik d. Stadt Halle, 5. — III 589

Arbeitslosenzählung vom 17. November 1908 in Berlin und 27 Vororten. Berlin: W. & J. S. Loewenthal 1908. (10) 4° — Berl q 41

Bellom, Maur.: L'assurance contre le chômage.
=== Rev. d'écon. pol. 22. 1908. (759—71)

Bestimmungen über die Regelung der Arbeitslosenbeschäftigung des Magistrates Regensburg vom 22. Dez. 1908.
=== Komm. Rundsch. 2. 1908/9. (213—4)

Bliss, W. D. P.: What is done for the unemployed in European countries.
=== Bull. Bureau of Labor. 16. 1908. (741—934)

Dupont, P.: Kommunale Arbeitslosenversicherung. (Genter System)
=== Komm. Prax. 1908. 48. (1505—9)

***Landsberg,** Otto: Die bisherigen Erfahrungen auf dem Gebiete der Arbeitslosenversicherung. Magdeburg: R. Zacharias 1908. (33)
=== Mitteiiungen d. Statist. Amts d. Stadt Magdeburg. 19. — III 21

***Landsberg,** Otto: Arbeitslosigkeit und verkürzte Arbeitszeit in Magdeburg, Ende November 1908. Magdeburg: R. Zacharias 1909. (51)
=== Mitteilungen d. Statist. Amts Magdeburgs. 20. — III 21

Leitz, G.: Statutenentwurf für eine kommunale Arbeitslosenversicherung.
=== Soziale Prax. 19. 1908/9. (584—7)

Massow: Die deutschen Arbeiterkolonien und die Fürsorge für die Erwerbsbeschränkten.
=== Zeitschr. f. Armenw. 10. 1909. (71—80)

Mörchen, Karl: Der preussische Gesetzentwurf über Wanderarbeitsstätten vom 14. Mai 1906. Bethel bei Bielefeld 1906. (30) (S. A. aus: Wanderer.) — Pr 246

Poetzsch, Hugo: Die Aufgaben von Reich, Staat und Gemeinden gegenüber dem Arbeitsnachweis.
=== Correspondenzbl. d. Generalkomm. d. Gewerksch. 19. 1909. (17—19)

Somogyi Béla: A munkanélküliség esetére való biztosítás és különösen a genti rendszer.
=== Szociálizmus. 3. 1908/9. (193—99)

Unemployment insurance.
=== Mun. Journ. 18. 1909. (169—70)

Munkásbiztosítás és -egészségügy

Assurance et hygiène ouvrières
Arbeiterversicherung und Arbeiterhygiene

Allen, C. R.: Le Workmen's Compensation Act 1897, son étendue et son application à l'ouvrier. Trad. par Paul Strauss. Rapport. [Anvers 1898.] (17) (Congrès intern. de la législation douanière et de la réglementation du travail, Anvers 1898.) — Br 382

Denkschrift über das Verbot der Verwendung des weissen Phosphors in der Zündhölzchenindustrie.
=== Schriften d. intern. Vereinigung f. gesetzl. Arbeiterschutz. No. 4. 1905. (1—34) — XVII 637

***Reform** und Ausbau der Arbeiterversicherung. (Gutachten zum Regierungsprogramm 1904.) Wien: Manz i. Komm. 1908. (224)
=== Verhandlungen u. Beschlüsse d. Industrierates, 19. — Au 580

Second **report** of the departmental committee on compensation for industrial diseases. Minutes of evidence and appendix. [With] Supplementary report. London: Wyman & Sons 1908. (73) (Departmental committee on compensation for industrial diseases.) — Br q 95

Statistische **Übersichten** aus dem Gebiete der Sozialversicherung für das Jahr 1905. Frankfurt a. M.: Gebr. Knauer 1906.
=== Beilage zu d. Beiträgen z. Statistik Frankfurt a. M. (Neue Folge.) — Ill 84

Munkáskamarák

Bourses du travail — Arbeitskammern

Entwurf eines Arbeitskammergesetzes. Berlin: Heymann 1908. (72) 4° — Nm q 78

Francke, E: Arbeitskammern.
=== Soziale Praxis 18. 1908/9. (265—70)

Harms, Bernhard: Das Arbeitskammergesetz. Eine kritische Rede. Essen: Fredebeul & Koenen 1909. (28) — Nm 1203

Protokoll der Verhandlungen der 2. Konferenz der Arbeitersekretäre, 1908.
=== Protokoll der Verdhandlungen d. 6. Kongresses der Gewerkschaften Deutschands. 1908. — Nm 382

Severing, Karl: Kritisches zur Arbeitskammervorlage.
=== Sozialist. Mhefte. 12. 1908. (1594—601)

Wölbling, P.: Arbeitskammern und Gewerbegerichte.
=== Preuss. Verw.-Bl. 1908/9. (351—3)

Szakegyletek. Sztrájk

Syndicats. Grève — Gewerkschaften. Streik

Évi jelentése és zárszámadása a magyarországi könyvkötők és rokonszakmabeli munkások és munkásnők szakegyesületének az 1908. évről. Bp.: Világosság kny. r.-t. 1909. — Mo XVII 198

Gerigk, Hubert: Christliche Gewerkschaft oder katholische Fachabteilung. [?] 2. Aufl. Breslau: G. P. Aderholz 1904. (80) (S. A. aus: Neisser-Zeitung.) — XVII 1589

Grimm, Robert: Der politische Massenstreik. Vortr. Basel: Verl. des Arbeiterbundes 1906. (IV, 47) — XVII 1519

Jászai S[amu]: A szakegyesületi mozgalom Magyarországon. Bp.: Népszava [1904.] (48) — Mo XVII 192

Kempel, Franz: Die „christliche" und die „neutrale" Gewerkvereins-Bewegung beurteilt an der Hand des Rundschreibens „Rerum novarum" des Papstes Leo XIII. vom 17. Mai 1891 und des Hirtenschreibens der preuss. Bischöfe vom 22. August 1900. Mainz: F. Kirchheim 1901. (163) — XVII 1591

Kenéz Béla: Városaink és a sztrájkmozgalmak Bp.: Háziny. 1908. (18) (K. l. a Városi Szemléből) — Mo XVII 196

Kennedy, James B.: Beneficiary features of american trade unions. Baltimore: J. Hopkins 1908. (128) (J. Hopkins University Studies, 11—12.) — Am 491

Leites, K.: Die Streiks in Russland. Eine volkswirtschaftliche Studie. Zürich: Leemann & Co. 1908 (97) — Or 177

Seilhac, Léon de: Les unions mixtes de patrons et d'ouvriers pour la défense du travail. Paris: A. Rousseau 1908. (72) (Bibliothèque du Musée social) — Fr 533

Sorel, G.: Le compagnonnage.
=== Études socialistes. 1903. (88—98) — XVII 1550

Segélyezési **szabályzata** [a] Magyarországi Könyvkötők és Rokonszakmabeli Munkások és Munkásnők Szakegyletének. Érvényes 1909. évi január 1-től. Bp.: Világosság ny. 1908. (24) — Mo XVII 197

Weltner Jakab: A szervezkedésről. A budapesti asztalossegédek szakegylete megbizásából. Bp.: Krammer & Erhardt [1904.] (32) — Bp 2204

***Zimmermann,** Waldemar: Gewerbliches Einigungswesen in England und Schottland. Bericht. Jena: Fischer 1906. (112)
=== Schriften d. Ges. f. Soziale Reform, Bd. 2. H. 10. — XVII 384

IX. SZEGÉNYÜGY. JÓTÉKONYSÁG

Bienfaisance. Assistance publique
Armenwesen. Wohltätigkeit

Általában és egyes országokban

Généralités — Allgemeines

Anderegg, E. & H.: Die schweizerische Philantropie anfangs des XX. Jahrhunderts. Appenzell.
= Zeitschr. f. schweizer. Stat. 55. 1909. (1—264)

Die Armenordnung der Stadt Elberfeld.
= Notwendigkeit einer Reform der Armenpflege. 1873. — III 923

***Bianconi,** A.: L'assistance et les communes. Paris: Libr. du Parti Socialiste 1908. (32)
= Cahiers du socialiste. 2. — XVII 1564

Bosanquet, Helen: The poor law report of 1909. A summary explaining the defects of the present system and the principal recommendations of the commission, so far as relates to England and Wales. London: Macmillan & Co. 1909. (VI, 263) — IV 272

Congrès international des oeuvres de patronage. 4. sess. Liège 1905. — XVII 1575

Gesetz betr. die Einwirkung von Armenunterstützung auf öffentliche Rechte. Berlin: C. Heymann 1908. 4° (11) — Nm q 79

Knight's Synopsis of the majority and minority reports of the Royal Commission on the poor laws and relief of distress. London: Knight & Co. 1909. (VII, 195) — IV 276

Luppe & Sell: Behandlung erwerbsbeschränkter und erwerbsunfähiger Wanderer. Bericht und Mitber. [nebst] Debatte.
= Schriften d. Dtschen Ver. f. Armenpfl. 87. 1908. (52—83) — XVII 342

Mac Lean, Francis H.: The charities of Pittsburgh.
= Charities 21. 1908/9. (858—68)

Münsterberg: Vom schweizerischen Armenwesen.
= Zeitschr. f. Armenw. 18. 1909. (11—21)

Münsterberg: Was kann die Stadtgemeinde im Dienste der Armenpflege leisten?
= Komm. Rdschau 2. 1908/9. (130—3)

Die **Notwendigkeit** und Ausführbarkeit einer Reform der Armenpflege in Städten. — Anhang: Die Armenordnung der Stadt Elberfeld. Darmstadt: G. Jonghaus 1873. (56) — III 923

Report of the departmental committee to inquire into machinery and engineering staffs at poor law institutions. London: Truscott & Son 1909. (IV, 38) 4° — IV q 190

Report of the Royal commission on the poor laws and relief of distress. London: Wyman & Sons 1909. (XIII, 1237) 4° (Royal commission on the poor laws & relief of distress.) — IV q 189

Return to an order of the honourable the House of Commons 1908. Copy of Statement of the amount expended by boards of guardians for poor relief during the half-year ended Ladyday 1908. London: Wymann & Sons 1908. (29) 4° (Poor relief England & Wales.) — IV q 192

Riess, Alf.: Die Novelle zum Unterstützungswohnsitzgesetz vom 30. Mai 1908.
= Zeitschr. f. Armenw. 10. 1909. (1—11)

Ursachen der Verarmung und Mittel zur Abhülfe. Als Anhang: Jahresbericht des Vorstandes des allgemeinen Vereins gegen Verarmung und Bettelei zu Darmstadt für 1878. Darmstadt: Jonghaus 1879. (10) — III 920

Webb, Sidney & Beatrice: Minority report of the poor law commission. P. 1—2. London: Longmans, Green & Co. 1909. — IV 275
1. The public organisation of the labour market. (XIII, 345)
2. The break-up of the poor law. (XVII, 601)

Anya- és gyermekvédelem

Enfance. Maternité — Mutter- und Kinderschutz

***Reicher,** Heinrich: Bibliographie der Jugendfürsorge. H. 1.: Frankreich, Schweiz, England, Belgien, Amerika. Nebst Anhang. Wien: Manz 1909. (VII, 124)
= Reicher, Die Fürsorge f. d. verwahrloste Jugend, T. 3, Bd. 2. — XVII 364

—

Cresson: Comité de défense des enfants traduits en justice. Rapport. Paris: Paillard & Cie 1901. (16) — Fr 559

Delpérier, Louis: Les colonies de vacances. Préf. de E. Cheysson. Paris: V. Lecoffre 1908. (XXVIII, 184) (Economie sociale.) — XXII 285

Destrée, Jules: Les réfectoires scolaires. Gand: Soc. Coop. Volksdrukkerij 1908. (84) (Abonnement Germinal.) — XXII 286

Drake (Mrs): A study of infant life in Westminster.
= Journ. R. Stat. Soc. 71. 1908. (678—86)

Effler: Die bisherigen Ergebnisse der im Jahre 1902 durchgeführten Organisation der Ziehkinder-Fürsorge in Danzig. Leipzig: F. Leineweber 1903. (22) — III 924

Félix-Poussineau: Rapport sur la mutualité maternelle. Melun: É. Legrand 1904. (36) — V 387

Fourcade, Manuel: De l'organisation d'établissements destinés à assurer l'application des articles 4 et 5 de la loi du 19 Avril 1898. Rapport. Paris: Chaix 1904. (35) (Comité de défense des enfants traduits en justice.) — Fr 551

Glum & C. Schultz: Fürsorge für die schulentlassene Jugend. Bericht u. Mitber. [nebst] Debatte.
= Schriften d. Dtschen Ver. f. Armenpfl. 87. 1908. (11—51) — XVII 342

Hagenbach-Burckhardt, E.: Über öffentliche Fürsorge für kranke Kinder. Vortr. Basel: Helbing & Lichtenhahn 1909. (39) — XVII 1566

Home circumstances of necessitous children in twelve selected schools. Reports by the chairman of the sub-committee on underfeed children and the education officer. London: King & Son 1908. (47) 4° (London County Council.) — IV q 181

Laffrat, Paul: La protection des enfants naturels d'après la loi du 2 juillet 1907. Paris: Larose & Tenin 1908. (204) — Fr 539

Karsai Sándor: Mit tettünk az elhagyott gyermekek megmentése érdekében? Az Orsz. Gyermekvédő Liga 1906—7. működésének ismertetése. Bp.: Orsz. Gyermekv. Liga [1908.] (36) — Bp 2203

Infants **milk depots** and their relation to infant mortality. New York: New York Milk Committee 1908. (81) — VIII 181

***Rebeillard,** E.: Les enfants assistés. Historique. Réglementation. Lois des 27 et 28 juin 1904. Réglement du département de la Seine. Préf. de Paul Strauss. Paris: Dunod & Pinat 1908. (II, 365)
= Bibliothèque d. services publics. [2.] — V 386

Reicher, Heinr.: Der Kinderschutz und die Armen-Kinderpflege in Steiermark. Graz: Landesverb. f. Wohltätigkeit 1900. (X, 204) — Au 677

Reicher, Heinr.: Tendenzen der Jugendfürsorge.
= Zeitschr. f. Politik. 2. 1908. (83—106)

Salomon, Alice: Mutterschutz und Mutterschaftsversicherung. Bericht [nebst] Debatte.
= Schriften d. Dtschen Ver. f. Armenpfl. 87. 1908. (84—123) — XVII 342

Seutemann, Karl: Öffentliche Säuglingsfürsorge und Sterblichkeitsstatistik.
= Jahrb. f. Nationalök. & Stat. 3. F. 37. (87—96)

Städtische Milchanstalt zu Nerdingen.
= Städte-Ztg. 6. 1908/9. (285—8)

Gyámság

Tutelle — Vormundschaft

Angyal Emil: Útmutató a gyámhatósági eljárásban. Gyakorlati kézikönyv. Győr: Heckenast 1907. (140) — Mo XXI 288

Dennler, Wilhelm: Der Gemeindewaisenrat in Bayern mit den wichtigsten diesbezüglichen Gesetzbestimmungen, insonderheit auch dem Zwangserziehungsgesetz und dem Kinderschutzgesetz. Nürnberg: U. E. Sebald 1905. (135) — Bj 88

Geller, Josef Peter: Die gemeinschaftlichen Waisenkassen. Wien: M. Perles 1907. (24) (S. A. aus d. Österr. Zentralblatt f. d. Juristische Praxis.) — Au 670

Gugel, Hermann: Der Gemeindepfleger in Württemberg. Rechtliche Stellung und Aufgaben auf Grund der Bestimmungen der Gemeindeordnung vom 28. Juli 1906 und der Vollzugsverfügung. Stuttgart: Muth 1909. (VII, 160) — Wb 44

Landsberg: Berufs- oder Sammelvormundschaft.
= Ztschr. f. soz. Medizin 4. 1909. (145—57)

Weissweiler, J.: Leitfaden für preussische Gemeindewaisenräte. [*1896.*] 18. Aufl. Berlin: C. Meyer 1908. (82) — Pr 242

Nyilvános jogi tanács

Assistance juridique — Rechtsauskunftsstellen

Dohse, Ludw.: Betrieb und Unterhaltungskosten einer städtischen Rechtsauskunftsstelle.
= Städte-Ztg. 6. 1908/9. (196—8)

***Kalckstein,** W. v.: Unentgeltliche Rechtsauskunftsstellen für Unbemittelte. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (18)
= Kultur & Fortschritt, 241. — XVII 529

X. ÁLLAMTUDOMÁNY

Politique — Staatswissenschaft

Értekezések. Kézikönyvek

Essais. Traités — Abhandlungen. Handbücher

Ayala, Graf v.: Über Freiheit und Gleichheit der Menschen und Bürger mit Betrachtungen über einige neue politische Lehrsätze. *[?]* Übers. aus d. Franz. Wien: Druck. Trattnern 1793. (343) — XX 636

Combothecra, X. S.: Monographies de droit public. Droit. État. Responsabilité civile de l'État. Représentation proportionnelle. Lois fondamentales en Russie. Paris: Société du Recueil Sirey 1909. (256) — XX 639

Deslandres, Maurice: La crise de la science politique et le problème de la méthode. Préf. de F. Larnaude. Paris: Chevalier-Marescq & Co. 1902. (VII, 264) — XX 660

Foscolo, Ugo: Scritti politici inediti. Lugano: tip. d. Svizzera Italiana 1844. (XXXVII, 264) — OI 220

Fröbel, Julius: Theorie der Politik als Ergebnis einer erneuerten Prüfung demokratischer Lehrmeinungen. Bd. 1—2. Wien: Gerold's Sohn 1861—64. — XX 658
1. Die Forderungen der Gerechtigkeit und Freiheit im Staate. 1861. (X, 334)
2. Die Tatsachen der Natur, der Geschichte und der gegenwärtigen Weltlage, als Bedingungen und Beweggründe der Politik. 1864. (VIII, 400)

Hatschek, Julius: Allgemeines Staatsrecht auf rechtsvergleichender Grundlage. Bd. 1—3. Leipzig: G. J. Göschen 1909. — XX 644
1. Das Recht der modernen Monarchie. (166)
2. Das Recht der modernen Demokratie. (150)
3. Das Recht der modernen Staatenverbindung. (161)
(Sammlung Göschen, 415—417.)

***Hintze,** Otto: Staatsverfassung und Heeresverfassung. Vortr. Dresden: Zahn & Jaensch 1906. (44)
= Neue Zeit- u. Streitfragen. Bd. 3, H. 4. — XVII 754

***Marcks,** Erich: Die imperialistische Idee in der Gegenwart. Vortr. Dresden: Zahn & Jaensch 1903. (33)
= Neue Zeit- u. Streitfragen, Bd. 1, H. 1. — XVII 754

Müller, Ferd.: Über den Organismus und den Entwickelungsgang der politischen Idee im Altertum oder die alte Geschichte vom Standpunkte der Philosophie. Berlin: C. G. Lüderitz 1839. (XVI, 375) — XXIV 181

Popper, Josef (Lynkeus): Fundament eines neuen Staatsrechts. Dresden: C. Reissner 1905. (86) — XX 630

Rödinger, Fr.: Die Gesetze der Bewegung im Staatsleben und der Kreislauf der Idee. Stuttgart: J. G. Cotta 1864. (X, 297) — XX 650

Savorgnan, Franco: Zur Soziologie der Staatengründung. Das Reich der Makololo.
=== Savorgnan: Soziologische Fragmente. 1909. (55—69) — XVII 1596

Schlaf, Johannes: Der Krieg. Berlin: Marquardt & Co. 1907. (69) (Die Kultur, 21.) — XX 613

Suttner, Berta von: Memoiren. Stuttgart: Deutsche Verl.-Anstalt 1909. (553) — XVII 1576

***Zitelmann,** Ernst: Die Kunst der Gesetzgebung. Dresden: Zahn & Jaensch 1904. (48)
=== Neue Zeit- u. Streitfragen, Bd. 1, H. 9. — XVII 754

Egyes országok politikai viszonyai

Questions politiques de différents pays
Politische Fragen einzelner Länder

Adam, Paul: Les disciplines de la France. Paris: Vuibert & Nony 1908. (XVI, 220) — Fr 536

Adams, Brooks: Das Herz der Welt. *[The New Empire 1902.]* Übers. von Julius Sachs. Wien: Lumen 1908. (XLII, 271) — Am 490

Aischin, Mohamed: Die Freiheitsbewegung in der Türkei. (Ein Versuch historischer Forschung. *[1908?]* Übers. v. A. J. Ramm. Berlin: J. Ladyschnikow [1909.] (91) — Tk 136

Barth, Theodor: Amerikanische Eindrücke. Eine impressionistische Schilderung amerikanischer Zustände in Briefen. Berlin: Reimer 1907. (117) — Am 469

Benson, Allan L.: What help can any workingman expect from Taft or Bryan? Chicago: J. M. Barnes 1908. (40) — Am 489

[1861-iki országgyűlési **beszédek.**] Bp.: Wodianer 1901. (722) (K. l. a Magyarországból). — Mo XX 695

Bosko, Ludwig: Eine ungarische Flugschrift über Ungarns Constitution und die Gleichberechtigung. Pest: J. Herz 1861. (22) — Mo XX 690

Bryce, James: The american commonwealth. *[1888.]* 3d ed. compl. rev. Vol. 1—2. New York: Macmillan 1908. — Am 466
1. The national government. — The state governments. (XVIII, 726)
2. The parti system. — Public opinion, ilustrations and reflections. — Social institutions. (VII, 904)

Cajus, Gracchus: A polgárháboru felé. Arisztokrácia. ecclesia militans és demagogia a demokrácia ellen. Bp.: Pallas 1885. (91) — Mo XX 682

Driault, Edouard: Le monde actuel. Tableau politique et économique. Paris: F. Alcan 1909. (372) — XX 651

Fages, C.: La crise actuelle de l'État.
=== Études socialistes. 1903. (208—223, 291—320) — XVII 1550

George, L. W.: France in the twentieth century. New York: Lane Co. 1909. (XVI, 385) — Fr 560

La **Hongrie** contemporaine et le suffrage universel. Éd. spéc. française du Huszadik Század. (Le Vingtième Siècle.) Paris: Giard & Brière 1909. (272) — Mo XX 686

Karr, Alphonse: On demande un tyran. Paris: Calmann-Lévy 1877. (379) — Fr 532

Kovács (Kreuzkopf) András: Politika és királyhűség. Egy laikus elmélkedései a helyzetről. Bp.: Pallas 1907. (73) — Mo XX 683

Livius: Parlamenti zűrzavar. Bp.: Singer & Wolfner biz. 1890. (42) — Mo XX 668

Nyitra-Zerdahely Lőrinc: Jó törvény. — Jó követ. Magyarország 1833. (31) — XX 655

Orbán Balázs: Országgyűlési beszédei 1871. nov. 7-től 1872. ápr. 16-ig. Pest: Tettei N. 1872. (100) (K. l. az Országgyűlési Naplóból.) — Mo XXVI 82

Pamphlets and leaflets. For the years 1902—1907. Vol. 1—6. London: Liberal Publication Department 1903—1908. — Br 378

Pártok és vezérek az országházból. Írta Egy volt képviselő. Bp.: Révai 1882. (135) — Mo XX 681

Petrovics Dusán: A nagyszerb összeesküvés politikai háttere. Bp.: Kilián 1909. (47) — Mo XX 693

Royce, Josiah: Race questions, provincialism, and other american problems. New York: Macmillan Co. 1908. (XIII, 287) — Am 479

Rückblick auf die jüngste Entwicklungs-Periode Ungarns. Wien 1857. (78) — Mo XXIV 633

Shaw, Albert: Political problems of american development. New York: Columbia University Press 1907. (VI, 268) — Am 467

Veridicus: Horvátország az 1907—1908. évben. Bp.: Haladás ny. 1909. (29) — Mo XX 678

Szafraniec Bystrzonowski, L. von: Serbien, seine europäischen Beziehungen und die orientalische Frage. / ? / Aus dem Französischen. Leipzig: T. Thomas 1845. (250) — Tk 137

Parlamentárizmus. Demokrácia. Állam

Parlementarisme. Démocratie. État
Parlamentarismus. Demokratie. Staat

Cushing, Luther S.: Manual of parliamentary practice. Rules of proceeding and debate in deliberative assemblies. *[1901.]* New ed. With many additional notes by Albert S. Bolles. Including the Declaration of independence and the Constitution of the United States. Philadelphia: Winsonston Co. 1907. (239) — Am 470

Dessewffy, Marzel Graf: Der politisch-soziale Radikalismus der Neuzeit. In seinen Doktrinen kritisch beleuchtet. Wien: F. Leo 1851. (168) — XVII 1542

Guesde, Jules: Liberté, propriété, travail.
=== Études socialistes. 1903. (224—238) — XVII 1550

Guizot, Franz: Die Demokratie in den neueren Gesellschaften. *[183?.]* Übertr. v. Martin Runkel. Elberfeld: J. Becker 1837. (35) — XX 663

Hatschek, Julius: Das Interpellationsrecht im Rahmen der modernen Ministerverantwortlichkeit. Leipzig: Göschen 1909. (164) — XX 645

A képviselők helyfoglalása az ülésteremben. Bp.: Pesti könyvny. 1909. (19) 4° — Mo XXVI q 35

Lemontey, Peter Eduard: Die monarchische Staatsverfassung Ludwigs XIV. *[1818.]* Nach der 2. franz. Ausg. bearb. v. Karl Eduard Ring. Leipzig: J. C. Hinrichs 1830. (XVI, 256) — Fr 544

Murhard, Friedrich: Das königliche Veto. Eine wichtige Aufgabe in der Staatslehre der konstitutionellen Monarchie. Kassel: Bohné 1832. (XXXVI, 344) — XX 641

Rácz Gyula: A magyar osztályképződés gazdasági alapjai és demokráciánk fejlődési lehetőségei.
= Huszadik Század. 19. 1909. (237—48)

Die **Vortrefflichkeit** der konstitutionellen Monarchie für England und die Unbrauchbarkeit der konstitutionellen Monarchie für die Länder des europäischen Kontinentes. Hannover: Rümpler 1851. (VIII, 229) — XX 654

Warneck, F. S.: Das Prinzip der politischen Gleichberechtigung und die modernen Emancipationfragen. Hamburg: Gebr. Behre 1881. (174) — XX 656

Ein **Wort** zu seiner Zeit über Vaterlandsliebe oder Patriotismus. Ungarn 1809. (56) — Mo XVII 199

Zenker, Ernst Viktor: Reform des Parlamentarismus. Wien: Wage 1902. (93) — XX 662

Állam és egyház

Église et État — Kirche und Staat

***Ágoston** Péter: A szekularizáció. Bp: Deutsch & Trsa 1909. (64)
= Természet & Társadalom, 2. — XVII 1263

Froschammer, J.: Das Recht der eigenen Ueberzeugung. Leipzig: Fuess 1869. (XV, 238) — XX 657

Laurent, F.: L'Église et l'État. T. 1—2. *[1862.]* 2. éd. Paris: A. Lacroix 1865. — XX 615

Ne nyulj hozzám! Korszerű szózat az egyházi javak indítványozott elvétele tárgyában. Eger: Érseki lyceum 1842. (57) — Mo XX 688

2me **Rapport** au Président de la République Française sur les opérations effectuées en vertu des lois relatives à la liquidation des congrégations supprimées. 1907. Paris: Impr. Nat. 1908. (Ministère de la just. & des cultes.) — Fr q 59

Sorel, G.: A propos d'anticléricalisme.
= Études socialistes. 1903. (239—256) — XVII 1550

Szilágyi Dezső: Beszédei. Szerk. Fayer Gyula és Vikár Béla. 2. k. 1. fele. Bp.: Athenaeum 1909. — Mo XX 696
2. 1. Az egyházpolitika. Szerk. Vikár Béla. 1909. (XV, 480)

Zenker, Ernst Viktor: Kirche und Staat unter bes. Berücks. der Verhältnisse in Österreich. Wien: Hartleben 1909. (XII, 211) — Au 667

Politikai pártok

Partis politiques — Politische Parteien

Barth, Theodor: Liberalismus und Sozialdemokratie. Berlin: Concordia 1908. (39) — XVII 1541

***Burger,** Alexander: Geschichte der Parteien des deutschen Reichstags. 1. Das Zentrum und die ihm nahestehenden Parteien. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (18)
= Kultur & Fortschritt, 236. — XVII 259

3. **Delegiertentag** des Wahlvereins der Liberalen zu Frankfurt a. M. 1908. Berlin: Hilfe 1908. (112) — Nm 1151

Die **Grundlagen** des Liberalismus. Mit Beitr. v. Erkelenz, Götz, Gothein [etc.] München: Nat. Ver. f. d. Liberale Deutschland 1908. (95) — Nm 1153

Szende, Paul: Les partis politiques hongrois et l'union avec l'Autriche.
= La Hongrie contemporaine. 1909. (90—104)

Treuge, Margarete: Die deutschen politischen Parteien.
= Pol. Handbuch für Frauen. 1909. (34—74) — Nm 1185

XI. JOGTUDOMÁNY

Droit et jurisprudence — Rechtswissenschaft

Croce, Benedetto: Riduzione della filosofia del diritto alla filosofia dell'economia. Napoli: Giannini & Figli 1907. (53) — XVII 1595

[Nagy Ferenc]: Emlékkönyv huszonötéves egyetemi tanárságának megünneplésére. Írták: Almási Antal, Ágoston Péter, Baumgarten Nándor [etc.] Bp.: Athenaeum 1906. (383) — XXI 288

Magánjog

Droit civil — Privatrecht

Chastenet, G.: La réforme de la législation sur les sociétés par actions. [Paris 1908.] (272—288) (La Grande Revue, 1908. No 12.) — Fr 552

Csaplovics, Joannes: Manuale legum urbarialium, anni 1836. Vienna: Mösle & Braumüller 1837. (XXII, 180) — Mo XXI 293

Diskussion über die Sicherung der Bauforderungen am 26. März 1908. Wien: Niederösterr. Gewerbever. 1908. (42) — Au 675

***Freese,** Heinrich: Der Schutz der Bauhandwerker, Betrachtungen über die Gesetzentwürfe zur Sicherung der Bauforderungen. Berlin: W. Möller [1908.] (70)
= Soziale Streitfragen, H. 3. — XVII 255

Iványi Béla: Vázlatok Eperjes város középkori jogéletéből.
= Századok. 43. 1909. (218—31)

Kolozsváry Bálint: A magyar magánjog tankönyve. 1—2 k. *[1904.]* 2. kiad. Bp.: Politzer 1907. — Mo XXI 257
1. Bevezető rész, személyjog, dologi jog. (536)
2. Kötelmi jog, személyjog, öröklési jog. (792)

Krajner Imre: A magyar nemes jószág természete Verbőczi koráig, tekintettel a külföldi jogokra. Pest: Trattner-Károlyi 1843. (306) — Mo XXI 292

Nagy Ferenc: Törvényjavaslat a szövetkezetekről. Ujonnan átdolgozott előadói tervezet. Bp.: Grill K. 1904. (148) — Mo XVIII 162

Pauly, Carolus: Constitutio rei urbarialis regni Hungariae. T. 1. Pars 1—2. Viennae: Grundian 1817. (XXXII, 671) — Mo XXI 289

Büntetőjog

Droit pénal — Strafrecht

***Aschaffenburg,** Gustav: Gefängnis oder Irrenanstalt. Vortr. Dresden: Zahn & Jaensch 1908. (24)
=== Neue Zeit- u. Streitfragen. Bd. 5. H. 4. — XVII 754

***Hahn,** Ernst: Die Strafrechtsreform und die jugendlichen Verbrecher. Vortr. Dresden: Zahn & Jaensch 1904. (46)
=== Neue Zeit- u. Streitfragen. Bd. 1. H. 5—6. — XVII 754

***Heimberger,** Joseph: Strafkolonien. Vortr. Dresden: Zahn & Jaensch 1905. (29)
=== Neue Zeit- u. Streitfragen. Bd. 3. H. 3. — XVII 754

***Kahl,** Wilhelm: Das neue Strafgesetzbuch. Vortr. Dresden: Zahn & Jaensch 1907. (26)
=== Neue Zeit- u. Streitfragen. Bd. 4. H. 6. — XVI 754

Törvénykezés

Procédure — Prozessrecht

***Adickes:** Stellung und Tätigkeit des Richters. Vortr. Dresden: Zahn & Jaensch 1906. (27)
=== Neue Zeit- u. Streitfragen Bd. 4. H. 2. — XVII 754

Halleux, Edmond: La réduction de frais des justice.
=== Stenographisch verslag van het 4. nat. congres der kleine burgery. 1907. (185—193) — Bg 129

Mayer Lajos: A budapesti ügyvédi kamara területén fennállása óta, elhalálozás és más módon kitörült ügyvédek és azok irodája részére kinevezett gondnokok időszerinti névjegyzéke. Az ország összes ügyvédi kamaráinak területén lévő ügyvédi lakhelyek betűsoros jegyzéke. Bp.: Rózsa & neje 1893. (42) — Bp 2227

1908: XL. **törvénycikk** az országos ügyvédi gyám- és nyugdíj-intézetről. Bp.: Rózsa & neje 1908. (27) — Mo XX 692

A budapesti ügyvédi kamara **ügyrendje.** 6. kiad. Bp. 1900. (35) — Bp 2225

Lakásbérleti jog

Droit de bail — Mietrecht

Zur Frage der Mietschiedsgerichte. [Statuten des Einigungsamtes in Kempten.]
=== Dtsche Hausbes.-Ztg. 16. 1909. No 3. (1—3)

Mittelstein, Max: Die Miete nach dem Rechte des Deutschen Reiches. *[1900]* 2. ungearb. Aufl. Berlin: F. Vahlen 1909. (IX, 612) — Nm 1200

Nemzetközi jog

Droit international — Internationales Recht

Bogeng, G. A. E.: Die Haager Abkommen über internationales Privat- und Zivilprozess-Recht. Textausg. mit Anmerkungen. Berlin: J. Guttentag 1908. (VIII, 173) (Guttentag'sche Samml. 90) — XXI 289

Hantos Elemér: Budapesti váltószabályok. A nemzetközi egységes váltójognak az 1908. budapesti nemzetközi jogi kongresszuson megállapított vezérelvei. Bp: Franklin-társ. 1909. (29) — Bp 2211

Report of the proceedings of the Budapest conference [of the] International Law Association. The 25th conference, 1908. No. 1—5. Budapest: Athenaeum 1908. (127) 4° — Bp q 753

XII. KÖZJOG ÉS KÖZIGAZGATÁS

Droit public et administration

Staats- und Verwaltungsrecht

Beyer, B: Das Wesen der Selbstverwaltung.
=== Zeitschr. f. d. ges. Staatswiss. 65. 1909. (129—33)

Sprinczer János: Az önkormányzat összeegyeztetve az állami közigazgatással. Javaslat. Bp: ifj. Nagel O. biz. 1890. (179) — Mo XX 667

Vitéz Géza, Illyefalvi: Társadalom és közigazgatás. Bp.: Hornyánszky V. 1907. (96) (K. l. az Athenaeumból) — XX 653

Magyar közjog és közigazgatás

Droit public et administration hongrois

Ungarisches Staats- und Verwaltungsrecht

Ágoston [Péter] et Kerekes, Paul: L'administration hongroise.
=== La Hongrie contemporaine. 1909. (104—117) — Mo XX 686

Aemtliche **Aktenstücke** betr. die Verhandlungen über die Union Siebenbürgens mit dem Königreiche Ungarn. Hermannstadt: T. Steinhaussen 1865. (186) — Mo XX 691

Joó Gyula: A magyar törvény fogalma és jogi természete jogtörténeti és összehasonlító alapon. 1. r. Kecskemét: Sziládi L. ny. 1908. (292) — Mo XXI 290

Leopold [Lajos], Louis: Le droit de suffrage et le pouvoir du gouvernement en Hongrie.
=== La Hongrie contemporaine. 1909. (192—199) — XX 686

1886 : XXI. **törvénycikk** a törvényhatóságokról. Jegyzetekkel és magyarázatokkal. Bp.: Lampel R. 1886. (80, V) — Mo XX 669

Tury Sándor: Hiteltörvények gyüjteménye, kiegészítve az iparügyi, hajózási, vasúti és egyéb melléktörvényekkel. 1, 1—2; 2, 1—2. Bp.: Athenaeum 1908. 4 köt. — Mo XVIII 161

Widerlegung des falsch genannten unpartheiischen Worts an die Bürger von Ungarn zur Beherzigung vor der Krönung ihres Königs. Zugleich mit wichtigen anderweitigen Erinnerungen. Auch von einem ungarischen Edelmann. [S. l.] 1790. (120) — Mo XX 694

Külföldi közjog és közigazgatás

Droit public et administration étrangers

Ausländisches Staats- und Verwaltungsrecht

L'**Année** législative, administrative et judiciaire. Agenda-répertoire pour 1909 par A. Carpentier. Paris: Société du Recueil J. B. Sirey 1909. — Fr 554

Die mährischen **Ausgleichsgesetze.** Landesordnung. Landtagswahlordnung. Regelung des Gebrauches beider Landessprachen. Aufsicht, Errichtung, Erhaltung und Besuch der öffentlichen Volksschulen. Gesetz vom 27. Nov. 1905. Brünn: R. M. Rohrer 1906. (117) — Au 658

Bartlett, William H.: Handy book of american government. [*1894.*] New York: Crowell & Co. 1907. (XVIII, 158) (Crowell's handy information ser.) — Am 473

Bartoldy, Georg Wilhelm: Frankreichs drei Konstitutionen. Nebst einer Beleuchtung ihrer ersten Grundsätze. Berlin: Fr. Maurer 1794. (IV, 402) — Fr 545

Boeuf, H.: Résumé de droit administratif. 21. éd. entièrement réf. & mise au courant de la législation. Paris: Larose & Tenin 1909. (VIII, 608) — Fr 518

Brauchitsch, M. v.: Die neuen preussischen Verwaltungsgesetze. Umgearb., fortgeführt und hrsg. v. Studt und von Braunbehrens. Bd. 1—7. Berlin: Heymann. — Pr 55

1. 18. Aufl., 6. Bearb. 1901.
2. 16. Aufl., 6. Bearb. 1900.
3. 15. Aufl., 5. Bearb. 1902.
4. 14. Aufl., 4. Bearb. 1903.
5. 6. Aufl., 2. Bearb. 1900.
6. 3. Aufl., 2. Bearb. 1902.
4. Aufl., 3. Bearb. 1906.
7. 1907.

Brunn: Die japanische Verfassungsurkunde. Aus d. Japanischen übers. u. mit Anmerkungen versehen. Leipzig: Ph. Reclam jun. [1898.] (39) (Universal-Bibliothek, 3796.) — Ázs 65

Errera, Paul: Traité de droit public belge. Droit constitutionnel. Droit administratif. Paris: Giard & Brière 1909. (IX, 821) (Bibliothèque intern. de droit public.) — Bg 122

***Frankenberg,** H. v.: Das Staats- und Verwaltungsrecht des Herzogtums Braunschweig. Hannover: Jänecke 1909. (VIII, 195)
= Bibliothek d. Öff. Rechts, 4. — XX 554

Gesetz vom 26. Aug. 1908, wirksam für das Herzogtum Krain, mit welchem die Landesordnung für das Herz. Krain abgeändert wird. — Zakon z dné 26. avgusta 1908, veljaven za vojvodino Kranjsko, s katerim se spreminja deželni red za vojvodino Kranjsko. — Gesetz vom 26. Aug. 1908, wirksam für das Herzogtum Krain, mit welchem die Landtagswahlordnung für das Herz. Krain abgeändert wird. Laibach: Učiteljska tiskar na 1908. (48—60) (Landesgesetzblatt f. Krain 1908. 10.) — Au q 123

Hoflacher, Anton: Tiroler Landtagswahlordnung, Landesordnung, Geschäftsordnung für den Landtag und Landesausschuss etc. Mit Erläuterungen, Entscheidungen und Formularien. — Regolamento elettorale e provinciale e regolamento sulla gestione degli affari nella dieta e giunta provinciale ecc. pel Tirolo, con delucidazioni, decisioni e formolari. 2. bis 1889 erg. Ausg. Innsbruck: Wagner 1889. (185—185) — Au 659

Jellinek, Georg: Ein Gesetzentwurf betr. die Verantwortlichkeit des Reichskanzlers und seiner Stellvertreter nebst Begründung. Heidelberg: C. Winter 1909. (16) — Nm 1182

Ingwer J.: Das Koalitionsrecht der Arbeiter. Wien: Österr. Metallarbeiterverb. 1909. (104) — XVII 1532

Karcher, Théodore: Études sur les institutions politiques et sociales de l'Angleterre. Paris: Librairie intern. 1867. (VI, 371) — Br 377

Die **Landesordnung** und Landtagswahlordnung Böhmens, mit allen Abänderungen und Ergänzungen und der Geschäftsordnung des böhmischen Landtages, nebst der politischen Einteilung des Landes . . . Prag: H. Mercy 1874. (705—914. XV) (Landesgesetze f. d. Königreich Böhmen, 1870—73. 5.) — An 663

Lusensky: Die Neuordnung der preussischen Zentralbehörden.
= Preuss. VerwBl. 30. 1909. (197—201)

Marie, J.: De l'administration départementale. T. 1. Paris: Chevalier-Marescq 1882. — Fr 541
1. Des conseils généraux. 1882. (XXVIII, 466)

Miyakava, Masuji: Powers of the American people, congress, president and courts. [*1906.*] 2. ed. rev. New York: Baker & Taylor 1908. (XIV, 431) — Am 475

Pannier, Karl: Die Verfassung des Deutschen Reichs, nebst dem Wahlgesetz, Wahlreglement, Einführungsgesetz für Elsass-Lothringen und Gesetzen verwandten Inhalts. Textausgabe mit kurzen Anmerkungen und Sachregister. 6. Aufl. Leipzig: P. Reclam jun. 1901. (141) — Nm 1959

Pollock, Fred.: Die Kommissionsverwaltung in England.
= Jahrb. f. Gesetzg., Verw. etc. 33. 1909. 1. (61—87)

Sammlung der Landesgesetze für das Herzogtum Bukovina. Bd. 6. Czernowitz: R. Eckhardt 1879.
6. Samt Repertorium. 1879. (106, XV) — Au 664

***Sanftenberg,** G. & W. Knorr: Das Staats- und Verwaltungsrecht des Herzogtums Anhalt. Hannover: M. Jänecke 1909. (XV, 373)
= Bibliothek d. öff. Rechts, Bd. 3. — XX 554

[**Staats-Grundgesetze** Oesterreich's. 1860.] Klagenfurt: J. Leon [1860.] (35) — Au 681

Vincent, John Martin & Ada S. Vincent: Constitution of the Kingdom of Belgium. 1896. (39)
= Ann. amer. acad. of pol. & social science. Suppl. 7. — XVIII 233

Swatikow, Sergius: Die Entwürfe der Anderung der russischen Staatsverfassung, zur Entwicklung der konstitutionellen Ideen in Russland (1730—1819) Diss. Heidelberg: Druck. K. Rössler 1904. (IV, 170) — Or 145

Választójog

Droit électoral — Wahlrecht

Edvi Illés Károly: Kötelező szavazás.
= Jogállam 8. 1909. (170—7)

Ferneuil, Th.: La réforme électorale.
= Rev. pol. & parl. 59. 1909. (456—68)

Geffken, Heinr.: Die Wahlpflicht.
= Zeitschr. f. Politik 2. 1909. (159—85)

Gesetz betr. die Abänderung der §§ 3 und 12 der Landesordnung von Voralberg, vom 13. Jän. 1909. Innsbruck: Wagner 1909. (163) — Au 669

Horovicz Jenő: A zsidók mint választók, vagy a zsidók a politikában. Beszterce: Orendi K. ny. 1892. (12) — Mo XX 663

Jászi, Oscar: Le suffrage universal pourquoi est-il nécessaire?
= La Hongrie contemporaine. 1909. (203—209) — MO XX 686

Loi du 12 septembre 1825 relative aux élections communales. Bruxelles: F. Larcier 1895. (31) — VII 382

Mangold, F.: Statistik der basler Nationalratswahlen v. 31. Okt./1. Nov. 1908. (II. Wahlgang) Basel: C. F. Lendorff i. Komm. 1908. (15)
= Mitteilungen d. Statist. Amtes Basel-Stadt, 14. — VII 210

Müller: Die Verhältniswahl für die bayerischen Gemeinden.
= Komm. Prax. 8. 1908. (1601—16)

Savorgnan, Franco: Die politischen Wirkungen des allgemeinen Wahlrechts.
= Savorgnan: Soziologische Fragmente. 1909. (96—106) — XVII 1569

Selymes [Károly,] Charles: Le projet de réforme électorale hongrois et le droit électoral dans les pays balkaniques.
= La Hongrie contemporaine. 1909. (199—203) — Mo XX 686

Schücking, Lothar: Das bayerische Gemeindewahlrecht.
= Städte-Ztg. 6. 1908/9. (239—41)

Zigány, Zoltán: Exposé et critique du projet de loi électorale du Comte Andrássy
= La Hongrie contemporaine. 1909. (180—192) — XX 686

Köztisztviselők

Fonctionnaires — Öffentliche Beamte

***Assmann,** Wilhelm: Reichs-Unfallfürsorge für die Reichs-, Staats-, und Kommunal-Beamten und die zur polizeilichen Hülfeleistung herangezogenen Personen. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (16)
= Kultur & Fortschritt, 231. — XVII 529

Das badische **Beamtengesetz** mit Gehaltsordnung und Gehaltstarif, nebst Wohnungsgeldgesetz, Etatgesetz, Reisekostengesetz, sowie Vollzugstarif. 3. neubearb. Aufl. Karlsruhe i. B.: J. Lang 1908. (174) — Bd 51

Beamtengesetz vom 16. August 1908 nebst Gehaltsordnung und hierauf bezüglicher K. Verordnung vom 6. Sept. 1908. Mit Erläuterungen. Ansbach: Brügel & Sohn 1908. (VI, 319) — Bj 89

Bucerius: Die Haftung des Staates und anderer Verbände für Amtspflichtverletzungen von Beamten bei Ausübung der öffentlichen Gewalt.
= Komm. Rundsch. 2. 1908/9. (205—8)

Elbé, Georges & Albert Bayet: Pour ou contre les syndicats de fonctionnaires. — Victor Charbonnel: Une cause juste mais compromise. Paris: Arrault & Cie 1907. (48) (La Raison.) Fr 562

Hattyuffy Dezső: A vármegyei tisztviselők minősítése.
= Bpesti Szemle. 137. 1909. (67—80)

Kraus, Ad.: Über die Ausbildung zum höheren politischen Verwaltungsdienste
= Öst. Zeitschr. f. Verw. 42. 1909. (1—3, 5—6)

Legge sullo stato economico degli impiegati civili dello Stato 30 giugno 1908, n. 304. Napoli: E. Pietrocola 1908. (39) (Biblioteca legale.) — Ol 226

***Mayer,** O.: Die Entschädigungspflicht des Staates nach Billigkeitsrecht. Vortr. Dresden: Zahn & Jaensch 1904. (26)
= Neue Zeit- u. Streitfragen. Bd. 1. H. 8. — XVII 754

Projet de loi sur le statut des fonctionnaires
= Rev. du droit publ. 25. 1908. (709—14)

Tambaro, Ignazio: Loi sur le statut des fonctionnaires italiens. Loi sur les garanties et la discipline des magistrats italiens. Páris: Giard & Brière 1908. (9) (Extr. de la Revue du droit public.) — Ol 225

Testo unico delle leggi sullo stato degli impiegati civili 22 novembre 1908, n. 693 e relativo regolamento 24 novembre 1908, n. 756. Napoli: E. Pietrocola 1909. (44) (Bibl. legale.) — Ol 224

Községi igazgatás

Administration communale — Kommunale Verwaltung

Brown, Charles Harvey: List of titles on municipal government. With special reference to city charters and to local conditions in Chicago. Chicago: City Club of Chicago 1906. (51) — XVI 622

Eaton, Dorman B.: The government of municipalities. New York: Macmillan Co. 1899. (VIII, 498) — VIII 174

Mater, André: Le socialisme conservateur ou municipal. Paris: Giard & Brière 1909. (622) (Collection d. doctrines politiques, 14.) — XX 664

Magyar községi igazgatás és politika

Administration et politique communales en Hongrie
Ungarische Kommunalverwaltung und -Politik

Ágoston Péter: A helyi programm igazgatási elvei.
= Szociálizmus. 3. 1908/9. (199—204)

Bárczy István: A magyar városok országos szervezkedése.
= Városi Szemle. 2. 1909. (1—3)

A rendezett tanácsú városok fejlesztése.
= Magyar Közigazg. 27. 1909. 7. sz.

Harsányi István: Buda, Pest, Kassa, Bártfa, Nagyszombat, Pozsony, Eperjes és Sopron városok polgári jogai és szokásai.
= Tört. tár. 10. 1909. (22—87)

Lukács Ödön: A virilizmus reformja.
= Városok Lapja. 1908. 17. sz. (2—4)

Schulpe György, törökkanizsai: Városi szociálpolitika. Legfontosabb társadalmi teendőink kézikönyve. Függelék: Reformprogrammom rövid foglalata, szociális útmutató városaink részére. Pozsony: Saját kiad. 1909. (495) — Mo XVII 200

Steeger, Johann v.: Darstellung der Rechte und rechtlichen Gewohnheiten der königlichen freyen Städte in Ungarn. T. 1—2. Wien: Bauer & Dirnböck 1834. — I 500

A magyar városok országos kongresszusának **szervezési szabályzata.** Bp.: Háziny. 1909. (10) — I 499

Német községi igazgatás és politika

Administration et politique communales en Allemagne
Deutsche Kommunalverwaltung und -Politik

Auer, Franz: Das Stadtrecht von München nach bisher ungedruckten Handschriften mit Rücksicht auf die noch geltenden Rechtssätze und Rechtsinstitute. München: Litter.-Artist. Anst. 1840. (CCXL, 376) — III 898

Bericht über den Stand und die Verwaltung der Gemeinde-Angelegenheiten der Stadt Bonn während der Zeit von 1. April 1907 bis 31. März 1908. Bonn: J. F. Carthaus 1908. — III 921

Bericht über den Stand und die Verwaltung der Gemeinde-Angelegenheiten der Stadt M. Gladbach vom 1. Apr. 1906 bis 31. März 1907. M. Gladbach: E. Schellmann 1907. — III 906

Bosse, A.: Königlich sächsische revidirte Städteordnung und Städteordnung für mittlere und kleine Städte vom 24. April 1873. 5. verm. Aufl. Leipzig: Rossberg 1898. (VIII, 280) (Jurist. Handbibliothek, 328.) — III 899

Berliner **Gemeinderecht.** Bd. 1. Berlin: Loewenthal 1902. — Berl 166
1. Oertliche Strassenbau-Polizei (mit Ausschluss der Entwässerung und Verkehrwesen.) 1902. (IX, 221)

Georgi, Otto: Reden und Ansprachen des Bürgermeisters der Stadt Leipzig Otto Georgi aus den Jahren 1874—99. Leipzig: A. Pries 1899. (XVI, 280) 4° — III q 318

Hoffmann, Heinrich & Höhne Paul: Breslauer Polizei-Handbuch. Zusammenstellung der innerhalb des Stadt-Polizeibezirks Breslau gültigen polizeilichen Bestimmungen. Breslau: A. Langewort 1899. (XLIX, 528) — III 927

Jansen, Herm.: Das Gross-Berlin der Zukunft.
= Jahrb. d. Bodenref. 5. 1909. (21—30)

Liebe, Georg: Die kommunale Bedeutung der Kirchspiele in den deutschen Städten. Diss. Berlin: Druck v. Mesch & Lichtenfeld 1885. (55) — III 892

Lindel, Johann: Sammlung der Polizei-Verordnungen, Ortsstatuten und sonstigen Bestimmungen für die Stadt Königshütte O.-S. Königshütte: R. Giebler 1908. (X, 519) — III 910

Lunn, Henry S.: Municipal lessons from Southern Germany. Introd. by John Gorst. London: T. Fisher [1908.] (VIII, 139) — III 913

Sammlung der Ortsgesetze der Stadt Leipzig. N. 1. Leipzig: Breitkopf & Härtel 1901. (VII, 248) — III 915

Sauerteig, Alfred: Coburger Bürgerbuch. Sammlung der Ortsstatute, Polizeiverordnungen u. sonstigen behördlichen Vorschriften u. Bekanntmachungen f. die Stadt Coburg. Coburg: Albrecht 1908. (VIII, 460) — III 901

Seeger, Carl: Sammlung der für die Stadt Mannheim giltigen Ortsstatuten und der damit zusammenhängenden Satzungen und Gemeindebeschlüsse. Mannheim: Mannheimer Aktiendr. 1899. (IX, 404) — III 908

Städteordnung für das Grossherzogtum Baden mit dazugehörigen Gesetzen und Verordnungen. Amtl. Ausg. Karlsruhe: Malsch & Vogel 1907. (IV, 104) — Bd 57

Verwaltung der Stadt Leipzig 1908. Bearb. von der Hauptkanzlei. Leipzig: Bär & Hermann [1909.] — III 925

Egyéb külföldi községi igazgatás

Administration communale des autres pays
Kommunale Verwaltung anderer Länder

The local government **annual** and official directory 1909. Ed. by S. Edgecumbe Rogers. London: The Local Government Journal Office 1909. — IV 268

Berättelse angående Helsingfors stads kommunalförvaltning ar 1905. Helsingfors 1908. — VII 378

Bibliothèque des services publics municipaux et départementaux. [T. 1—] Paris: Dunod & Pinat — V 386
[1.] Veber, Adrien: L'éclairage. 1906.
[2.] Rebeillard, E.: Les enfants assistés. 1908.

Biddaer, Pierre: Formulaire des actes des administrations communales et des établissements publics subordonnés à la commune. T. 1—2 *[1898.]* 2. éd. Bruxelles: E. Bruylant 1907—08. — VII 376
1. Loi communale coordonnée et annotée. Code rural. Abbatoirs. Communes (fractionnement ou réunion de). 1907. (640)
2. Comptabilité communale. Wateringues. 1908. (759)

The **book** of american municipalities. Containing statistical tables of the revenues and expenditures of cities, and an authentic summary of civic progress and achievements. Chicago: League of Am. Municipalities 1906—8. — VIII 176
1906. 10th annual convention of the League of American Municipalities held at Chicago Sept, 1906.
1907. . . . What is what in our cities. An authentic summary of civic progress and achievements.

The **City diary** and almanack for 1909. London: Collingridge 1909. — IV 265

Dieth-Locher, F.: Bürgerbuch der Stadt St. Gallen. Abgeschlossen auf 31. Dezember 1886. St. Gallen: Huber & Co. 1887. (510) — VII 371

Gemeindeordnung für das Land Voralberg. Gesetz vom 21. September 1904, mit den laut Gesetz vom 13. Jänner 1909 abgeänderten §§. Bregenz: J. N. Teusch 1909. (53) — II 127

Gemeindeordnung und Gemeindewahlordnung für die Landeshauptstadt Brünn. Sammt Situationsplan. Gesetz vom 3. Mai 1905. Brünn: R. M. Rohrer 1905. (80) — II 125

Gennaro, Giovanni de: Il Consiglio superiore dei comuni. Critiche fondamentali. Milano: Poligr. Italiana [*1908.*] (30) — VI 209

Goodnow, Frank J.: City government in the United States. New York: Century Co. 1906. (X, 315) (The American state series, 8.) — VIII 173

Harrer Ferenc: Bécs város szervezete. Bp.: Háziny. 1909. (54) (K. l. a Városi Szemléből) — Bécs 220

Larcier, Ferdinand: Loi communale du 30 mars 1836 coordonnée avec les lois subséquentes et annotée des dispositions législatives royales et ministérielles d'intérêt communal. Bruxelles: F. Larcier 1888. (133) — VII 381

Loppin, Paul: Le self-government local en France. Résumé d'histoire législative et doctrinale du mouvement de décentralisation appliqué à la commune. Paris: A. Pedone 1908. (132) — V 372

Maclear, Anne Bush: Early New England towns. A comparative study of their development. New York 1908. (183) — VIII 178

Porter, John Addison: The city of Washington. Its origin and administration. Baltimore: N. Murray 1885. (55) (Johns Hopkins University Studies, 3. ser. XI—XII.) — VIII 177

Regolamento di esecuzione alla legge 11 luglio 1907, N. 502 portante provvedimenti per la città di Roma approvato con R. decreto 12 marzo 1908, n. 151. Napoli: E. Pietrocola 1908. (36) (Bibl. legale.) — VI 220

Reports and proceedings of the municipal council of the City of Sydney during the years 1903—1907. Sydney: W. E. Smith pr. 1904—1908. 5 v. 4° — Ausztr q 7

Report of the Lord Mayor as to the visit to Lyons and other cities in France. Manchester 1907. (3) — V 378

Reports (alphabetically arranged) of the committees of the council [of the] city of Bradford. Bradford: Byles & Ss 1908. — IV 252

Robinson, Charles Mulford: Civic improvement possibilities of Pittsbourgh.
= Charities 21. 1908/9. (801—26)

Schrenk, B. v.: Beiträge zur Statistik der Stadt Riga und ihrer Verwaltung. Bd. l. Riga: Müller 1909. (347) — VII 377

Standing orders of the Council rel. to procedure at meeitngs of the Council. London: S. Smith & Co 1909. (12) (London County Council.) — IV 271

Woods, Robert A.: A city coming to itself [Pittsburgh].
= Charities. 21. 1908/9. (785—800)

Woodruff, Clinton Rogers: Municipal review 1907—08.
= Amer. Journ. of Sociology. 14. 1909. (465—96)

Községi tisztviselők

Fonctionnaires communaux
Kommunalbeamte

Apolant, Jenny: Die Beteiligung der Frauen an kommunalen Ämtern.
= Pol. Handbuch f. Frauen. 1909. (89—107) — Am 1185

Associazione fra i segretari e gli impiegati amministrativi dei comuni della Sardegna. Sezione dell' Associazione italiana. Atti del congresso tenuto a Cagliari 1908. Cagliari: tip. Pietro Valdès 1908. (112) — VI 211

Best, W.: Das Gesetz betr. die Fürsorgekasse für die Beamten und Bediensteten der Landgemeinden und Kommunalverbände vom 29. Juli 1908. Nebst Ausführungsanweisung. Amtl. Handausg. Darmstadt: Staatsverl. 1908. (70) (Kommunale Gesetzgebung, H. 4) — III 900

Dienst-[Ordnung] und Gehaltsordnung für die Beamten der Hauptstadt Mannheim. Ortsstatut vom 8. Febr. 1899, nebst Vollzugsbestimmungen. Mannheim: Mannheimer Aktiendr. 1899. (42) — III 914

Franz, W.: Etwas vom Assessorismus.
= Techn. Gemeindebl. 11. 1908/9. (361—4)

Kremski, Franz: Preussische Kommunalbeamtengesetzgebung. Text-Ausg. mit Anmerk. Berlin: J. Guttentag 1901. (XLII, 452) (Guttentag'sche Samml. preuss. Gesetze, 25.) — Pr 244

Preuss, Hugo: Das städtische Amtsrecht in Preussen. Berlin: Reimer 1902. (501) — Pr 236

Priester, Oskar: Die Besoldung und Erhöhungsbedürftigkeit der Gehälter der Bürgermeister, Amtmänner und Gemeindevorsteher in Preussen. Köln a. Rh.: K. Fulde 1904. (55) — Pr 235

Security of tenure? The position of municipal officials as affected by the East Ham and Erith cases.
= Mun. Journ. 18. 1909. (105)

Szabályzat a székesfőváros ideiglenes hivatali személyzetének alkalmazásáról, járandóságairól és jogviszonyairól. Bp.: Nagel O. biz. 1908. (11) (Bp. székesfőv. szabályrendeletei.) — Bp 2200

Woldt, Rich.: Die Techniker in der Gemeindeverwaltung.
= Komm. Prax. 9. 1909. (6—10)

Ügykezelés

Gestion — Geschäftsführung

Erdmann, Waldemar: Die Registratur in der Gemeindeverwaltung. Das Einwohner-Meldeamt. Ein Leitfaden zur Einrichtung von Registraturen bezw. von Einwohner-Meldeämtern in der Kommunal-Verwaltung. Berlin: K. Siegismund 1895. (VIII, 141) — XX 607

Gugel, H.: Der Verwaltungsaktuar in Württemberg. Seine rechtliche Stellung und seine Aufgaben auf Grund der Gemeinde- und der Bezirksordnung vom 28. Juli 1906. Heidelberg: Emmerling & Sohn 1909. (XII, 247) — Wb 45

Heuffel Adolf: Szolgálati rendtartás Budapest székesfőváros mérnöki hivatalában. Bp.: Háziny. 1909. (64) — Bp 2215

Mc Neal, John: Card index system and office methods.
= Mun. journ. & Eng. 26. 1909. (123—4)

Schmidt: Zur Vereinfachung des Geschäftsverkehrs bei den Behörden.
= Komm. Rundsch. 2. 1909. (159—62)

Stankeit: Vereinfachung des Dienstbetriebes.
= Stadtverordn. 4. 1909. (81—4)

Közmunkák. Közszállítások

Travaux publics — Submissionswesen

Bonnet, René: Des achats directs de denrées agricoles par l'administration de la guerre. Paris: E. Larose 1909. (III, 298) — Fr 556

Brunet, Fréd.: Les régies directes coopératives.
= Ann. d. l. régie dir. 1. 1909. (62—6)

Erlass betr. das Verdingungswesen. Allgemeine Bestimmungen betr. die Vergebung von Leistungen und Lieferungen. Berlin: Ernst & Sn. 1906. (12) — Nm q 76

Jaffé, Franz: Die Regelung des Submissionswesens. Ref. Berlin: Pataky 1907. (16) — Nm 1163

Moore, De Witt V.: Cost keeping on municipal contract work.
= Mun. Engin. 36. 1909. (1—5)

Neuregelung der Submissionsbedingungen in Berlin.
= Komm. Praxis 9. 1909. (269—71)

Kisajátítás. Községi bekebelezés

Expropriation. Incorporation communale
Enteignung. Kommunale Eingemeindung

Hamburgisches **Expropriationsgesetz** nach der Fassung vom 27. Sept. 1899. Text-Ausg. mit Einleitung. Hamburg: Boysen & Maasch 1899. (49) — Hamb 118

Graf, Ernst: Das eidgenössische Expropriationsrecht in seiner bisherigen Entwickelung. Aarau: Sauerländer & Co. 1905. (112) — Sv 167

Layer, Max: Prinzipien des Enteignungsrechtes. Leipzig: Duncker & Humblot 1902. (XVIII, 660) (Staats- u. völkerrechtl. Abhandl. 3.) — XX 643

Leonhard, Otto: Enteignung und Enteignungsverfahren im österreichischen Rechte. Wien: M. Breitenstein 1903. (33) — Au 662

Noizette, Edouard: Étude sur l'expropriation pour cause d'utilité publique et la réforme de la loi du 3 mai 1841. Paris: Larose 1901. (IV, 203) — Fr 543

Süpfle, Robert: Das badische Enteignungsrecht in systematischer Darstellung. Karlsruhe: G. Braun 1903. (VIII, 196) — Bd 54

Városépités. Épitésrendészet

Középületek

Construction des villes. Police de voirie. Monuments publics
Städtebau. Baupolizei. Öffentliche Gebäude

Horsfall, T. C.: Town planning. The literature on the subject.
= Mun. journ. 18. 1909. (57) — XX q 18

—

Assmann: Die Eingemeindung und ihre Wirkungen.
= Komm. Rundsch. 2. 1908/9. (233—7, 260—2)

Bonnier, Louis: Les règlements de voirie. 1. Les décrets antérieurs; les réglementations étrangères. 2. Le décret du 13 août 1902. Paris: Ch. Schmid 1903. (VIII, 120) (Bibliothèque de la Société des architectes.) — Fr 548

Brinckmann, A. E.: Platz und Monument. Untersuchungen zur Geschichte und Ästhetik der Stadtbaukunst in neuerer Zeit. Berlin: E. Wasmuth 1908. (VIII, 175) — XX 624

Bauliche Entwickelung der Stadt Aachen.
= Festschrift z. 72. Vers. dtscher Naturforscher. 1900. (12—41) — III 896

Flad, Otto: Das badische Ortsstrassengesetz vom 15. Oktober 1908. Karlsruhe: G. Braun 1909. (VII, 416) — Bd 58

Führer durch das neue Rathaus der Stadt Wien. Wien: Selbstverl. des Gemeinderates 1888. (46) — Bécs 221

Karrer, Felix: Die Monumentalbauten in Wien und ihre Baumaterialen. Wien: A. Holzhausen 1886. (11) (Aus.: Monatsblätter d. Wissenschaftl. Club.) — Bécs 225

Magne, Emile: L'esthétique des villes. [*1908.*] 2. éd. Paris: Mercure de France 1908. (350) — XX 631

Musfeldt: Bebauungsplan, öffentliche Parkanlagen.
= Hamburg in naturwissenschaftl. u. medizin. Beziehung. 1901. (538—545) — Hamb 107

Olshausen, H.: Baupolizeigesetzgebung.
= Hamburg in naturwissenschaftl. u. medizin. Beziehung. 1901. (546—548) — Hamb 107

Objazatel'noe **posztanovlenie** po sztrojitel'noj csaszti v Sz.-Peterburg. [Sz.-Peterburg]: Szpb. Gorolszkaja Tip. [1882.] (10) [Szt.-Pétervár épitési szabályzata.] — VII 373

Proposition de loi ayant pour objet d'imposer aux villes l'obligation de dresser des plans d'extension et d'embellissement, prés. par Charles Beauquier.
= Rev. munic. 12. 1909. (34—37)

Raguin, O.: Avant-projet tendant à l'utilisation d'une partie des terrains déclassés des fortifications de Paris. Paris: H. Delesques 1907. (55) — V 377

Report from standing committee B on the Housings, Town Planning, &c., Bill with the proceedings of the committee. London: Nichols & Ss. 1908. (89) 4° — IV q 182

Strack: Das neue badische Ortsstrassengesetz.
= Städtebau 6. 1909. (37—39)

Stübben, J.: Der Entwurf einer neuen Landesbauordnung für Württemberg.
= Centralbl. f. allg. Gesund Pfl. 28. 1909. (27—36)

*Thomas, Alb.: Espaces libres et fortifications. Paris: Libr. du Parti Socialiste 1908. (32)
=== Cahiers du socialiste. 4. — XVII 1564

Voigt, Andr.: Die Bedeutung der Bauordnungen für das Wohnungswesen.
=== Deutsche Hausbesitzer-Ztg. 16. 1909. N. 8—11.

Csatornázás. Tűzrendészet

Canalisation. Pompiers — Kanalisation. Feuerwehr

Bornscheuer, Geo.: Kanalisationsgebüren.
=== Städte-Ztg. 6. 1908/9. (187—90)

Denkschrift über die neue Grundwasserversorgung der Stadt Worms. Worms a Rh.: Buchdr. Kranzbüchler 1905. (140) 4° Nm q 75

Heller, Richard Clemens: Die Wasserkraftgewinnung und Verteilung an der regulirten Donau bei Wien. Ein technischer Auszug des nächst erscheinenden Werkes: Der Sozialismus und die Maschine. Wien: Lehmann & Wentzel 1875. (VIII, 100) — Bécs 223

Kajet, A.: Die Wirtschaftlichkeit bei den Städteentwässerungsverfahren.
=== Städte. Ztg. 6. 1909. (299—304) — XX 436

Kretzschmar Fritz: Das Gruben- und Abfuhrsystem der Stadt Chemnitz, mit bes. Berücks. der landwirtschaftlichen Interessen. Diss. Borna-Leipzig: Buchdr. R. Noske 1906. (59) — III 891

Note-book on the fire brigade. Compiled under the direction of the clerk of the Council. [*1903.*] Rev. ed. London: S., Smith and Co. 1908. (130) (London County Council) — IV 259

Útépítés. Kövezés

Construction des rues. Pavement
Strassenbau. Pflasterung

Cost data on pavements.
=== Mun. journ. & eng. 26. 1909. (342—7)

Fock Ede: A párisi első nemzetközi útügyi kongresszus és a makadám-utak szabályozása.
=== Városi Szemle 2. 1909. (157—80)

Mros, Bruno: Die Strassenpflaster-Materialien der meisten Grossstädte des Deutschen Reiches von 100.000 Einwohnern an aufwärts. [Nebst] Nachtr. 1. Dresden 1909. — II 928
1. Die Gesteine des Königreichs Sachsen, deren Abbruchsorte und Besitzer. (32)

Paving in the United States. Amounts of various kinds of street paving at the beginning of 1909.
=== Mun. journ. & eng. 26. 1909. (362—4)

Scheuermann, Carl.: Die Bewirtschaftung von Stadtstrassen in technischer, finanzieller und hygienischer Hinsicht. Wiesbaden: Deutscher Verl. Roland 1909. (32) — XX 661

*Oertliche **Strassenbau-Polizei** (mit Ausschluss der Entwässerung) und Verkehrswesen. Berlin: Loewenthal 1902. (IX, 221)
=== Berliner Gemeinderecht, 1. — Berl 166

Voss: Ein Beitrag zur Holzpflasterfrage.
=== Komm. Rundsch. 2. 1908/9. (281—96)

Rendőrség

Idegenek ellenőrzése

Police. Contrôle des étrangers
Polizei. Kontrolle der Ausländer

Massard, Ém.: La police en Europe.
=== Rev. mun. 12. 1909. (6—9)

The metropolitan **police**. A series of articles reprinted from The Times. London: J. P. Bland 1909. (91) — IV 274

Annual **report** of the Chief Constable [of the] City of Bradford for 1907. Bradford: Byles & Ss pr. 1907. — IV 248

Verordnungen über Strassenpolizei. Weimar: Druck d. Hof-Buchdr. 1907. (54) — Sz 71

Anweisung zur Bekämpfung des Zigeunerunwesens vom 17. Februar 1906. Amtl. Ausg. Berlin: Heymann 1906. (19) — Pr 245

Paraf, Vict.: Note sur les passeports dans l'Empire russe.
=== Rev. pol. & parl. 59. 1909. (581—91)

Hadügy

Art militaire — Kriegswesen

Claassen, Walter: Die abnehmende Kriegstüchtigkeit im Deutschen Reich in Stadt und Land von 1902 bis 1907.
=== Arch. f. Rassen- u. Gesellsch.-Biologie. 6. 1909. (73—77)

Meissner, Hugo: Rekrutirungsstatistik.
=== Arch. f. Rassen. u. Gesellsch.-Biologie 6. 1909. (59—72)

Militia hungarica! Néphad egyévi szolgálattal. Egy öreg honvéd megszólamlása. Bp.: Budapesti Hirlap ny. 1903. (51) — Mo XX 684

Szádeczky Lajos: A székely határőrség szervezése 1762—64-ben. Okirattárral (1761—1790). Bp.: Magy. Tud. Akad. 1908. (VIII, 878) — Mo XXIV 632

XIII. PÉNZÜGYTAN

Finances publiques
Finanzwesen

*Collas, Constantin: Der Staatsbankrott und seine Abwicklung. Stuttgart: J. G. Cotta 1904. (X, 64)
=== Münchener volksw. Studien, 68. — XVIII 350

A vármegyei törvényhatóságok közigazgatási, árva- és gyámhatósági **kiadásai** és bevételei az 1908. évi költségvetések alapján. Kiadja a m. kir. belügyminiszterium. Bp.: Állami ny. 1908. (269) 4° — Mo XIX q 38

*Pohlmann-Hohenaspe, A.: Der erste Schritt zu gesunden Finanzen. Ein Beitrag zur Reichsfinanzreform. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (27)
=== Kultur & Fortschritt, 233—234. — XVII 529

Schanz, Geo.: Bibliographie deutscher Werke über öffentliches Schuldenwesen seit 1800.
= Finanz-Arch. 26. 1909. (444—61)

Seidel, Rob: Le monopole des céréales en Suisse.
= Ann. de la régie dir. 1. 1908. (9—12)

Verordnungsblatt für den Dienstbereich des österreichischen Finanzministeriums. 1855—1865. Wien: Hof- & Staatsdruck. 1855—1865 — Au 657.

Adók

Impôts — Steuern

Néhány szó az adóreformról.
= Magy. társ.-tud. szemle 2. 1909. (149—63)

Broch, A.: Anleitung zur Berechnung des zulässigen Mietzinserträgnisses Hauszinssteuerpflichtiger, auf Grund des Gesetzes vom 8. Juli 1902, R. G. Bl. Nr. 144, steuerbegünstiger Gebäude mit gesunden und billigen Arbeiterwohnungen. Wien: Hof- & Staatsdr. 1903. (8, 8 Blg.) — Au 642

Darvasy Károly: Az új német gáz- és elektromos adó.
= Városi Szemle 2. 1909. (79—88)

Dietzsch, E. H.: Die Schankkonzessionssteuer.
= Komm. Rundsch. 2. 1908/9. (153—6)

Dietzsch, E. H.: Die Städte und die Elektrizitäts- und Gas-Steuer.
= Komm. Rdschau. 1908. (433—5)

Dominik, Hans: Das Elektrizitätssteuergesetz.
= Städte-Ztg. 6. 1908/9. (217—21)

***Egyenes adóstatisztika.** Kiadja a m. k. pénzügyministerium. Bp.: Áll. ny. 1909. (481) 4°
= Adatok az egyenes adók reformjához, 10.
— Mo XIX q 33

Entwurf eines Gesetzes zur Abänderung des Reichsgesetzes wegen Beseitigung der Doppelbesteuerung vom 13. Mai 1870. Berlin: Heymann 1909. (12) 4° (Reichstag. 12. Legisl.-Per. Sess. 1. No. 1105.) — Nm q 81
Beigeb.: Bericht der 36. Kommission . . . 1909. (19)

Fischer, Julius: Die Doppelbesteuerung in Staat und Gemeinde. Eine Untersuchung über die Besteuerung der Bundesverwandten und Ausländer, sowie der Forensen, nach den Steuergesetzen Deutschlands und der Schweiz. Berlin: C. Heymann 1909. (XX, 124) — XIX 213

Gottstein, Leo: Besteuerung der Arbeit. Betrachtungen zum Entwurf eines Elektrizitäts- und Gassteuergesetzes. Leipzig: A. Deichert 1908. (42) — Nm 1161

A pénzügyi bizottság **jelentése** az egyenes adókra vonatkozó reformjavaslatok tárgyában.
= Országgyűl. irományok. 1908. 1041. sz.

***Ingenbleek,** J.: Impôts directs et indirects sur le revenu. La contribution personnelle en Belgique. L'Einkommensteuer en Prusse. L'income-tax en Angleterre. Bruxelles: Misch & Thron 1908. (VIII, 520)
= Études sociales, 4. — XVII 392

Scottish local taxation
= Mun. Journ. 18. 1909. (9) 4.

Marczali, Heinrich: Ungarns Steuersystem im Jahre 1780. Leipzig: Brockhaus 1882. 1 Br. (Ungarische Revue. 3. 1882.) — Mo XIX 153

Neymarck, Alfred & Moron: La statistique internationale comparée des charges fiscales qui pèsent en divers pays sur les commerçants et les industriels. Berlin: J. Sittenfeld 1903. (28) (Inst. Intern. de Statist. 9. sess. 1903.) — X 266

Nixon, John S.: The rating of land values.
= Mun. Journ. 18. 1909. (27, 47—8)

***Publicanus:** Sparsteuer. Eine Steuer zu Gunsten der Arbeit, der Landwirtschaft, des Handwerks... Berlin: Möller [1897.] (40)
= Soziale Streitfragen. H. 2. — XVI 255

***Rauchberg,** Heinrich: Die Reform der österreichischen Gebäudesteuer. Wien: Selbstverl. 1908. (37)
= Schriften d. Zentralstelle f. Wohnungsref. in Österreich. Nr. 8. — Au 597

Az egyenes adók **reformja.** A budapesti kereskedelmi és iparkamara előterjesztése. Bp: Pesti könyvny. r.-t. 1908. (57) — Mo XX 685

Schwartz, O.: Die Steuersysteme des Auslandes. Leipzig: G. J. Göschen 1908. (162) (Sammlung Göschen.) — XIX 212

Steinitzer, Erwin: Die Entwicklung zur Einkommensteuer in Bayern. Ein finanzwissenschaftlicher Führer durch die bayerische Steuerreform, zugleich ein Beitrag zur Theorie der direkten Ergänzungsbesteuerung. München: Reinhardt 1909. (79) — Bj 87

Steuerbelastung bayerischer Städte 1904—1905.
= Mitt. d statist. Amtes München 21. 1909. (25—40)

Thuriet, M.: L'impôt progressif en France par M. Jules Dufay. Compte-rendu. Besançon: Dodivers 1906. (9) (Extr. d. Mémoires de la Soc. d'Emul. du Doubs.) — Fr 540

Törvényjavaslat a közadók kezeléséről [és] Indokolás a közadók kezeléséről szóló törvényjavaslathoz. Bp.: Állami ny. 1908. 4° — Mo XIX q 39

Das **Wandergewerbsteuergesetz** vom 22. Dez. 1900. Amtl. Handausg. Darmstadt: Staatsverlag 1908. (38) (Finanz- und Steuerwesen, H. 5.) — Kn 124

Weitpert, Konrad: Die Steuern vom Immobiliarbesitzwechsel in den deutschen Staaten. Giessen: E. Roth [1908.](116) — Nm 1162

Wernicke, J.: Die bayerische Warenhaussteuer.
= Finanz-Arch. 26. 1909. (208—73)

Községi pénzügyek

Finances communales — Gemeindefinanzen

Treasurer's **abstract** of accounts [of the] city of Bradford. Year ended 31. March 1908. Bradford: Byles & Sons 1908. — IV 263

Abstract of accounts [of the] City and County of Kingston-upon-Hull for 1907—08, and rate estimates for 1908—09. [Hull 1908.] — IV 253

Corporation **accounts** of the City of Montreal and reports of the chiefs of departments for the years 1905 to 1906. Montreal: Pigeon 1906—07. — VIII 180
1905. Comptes de la corporation de la cité de Montréal et rapports des chefs de départements.

Corporation finance: An analysis of the local taxation returns for 1905—6.
=== Mun. Journ. 18. 1909. (45—6, 63)

Fox, Rob. E. & James Graham: The cost of education.
=== Mun. Journ. 18. 1909. (5—6, 16)

Goutschkoff, N.: Die Finanzreform der russischen Städte.
=== Komm. Rundsch. 2. 1908/9. (229—33, 257—59)

Grimm, Heinrich Fr.: Die Verwaltung der städtischen Finanzen von Frankfurt am Main während der letzten 10 Jahre. Vortr. Frankfurt: A. Fösser 1880. (41) — III 895

Közgyülési **határozat** [az 1909. évi költségvetés tárgyában]. Bp.: Háziny. 1908. (13) 4⁰
— Bp q 761

A városok háztartása. Memorandum.
=== Városi szemle. 2. 1909. (184—8)

Municipal loans in 1908.
=== Mun. Journ. 18. 1909. (25—26)

Monsarrat: Du principe de la connexité en matière de dons et legs faits aux communes.
=== Rev. gén. d'adm. 93. 1908. (408—20)

Müller, Joh.: Die Finanzpolitik des Nürnberger Rates in der zweiten Hälfte des 16. Jahrh.
=== Vierteljschr. f. Soz.- u. Wirtsch.Gesch. 7. 1909. (1—63)

***Rahlson,** H.: Zum Finanzwesen der Stadt Wiesbaden. Wiesbaden: J. F. Bergmann 1908.
1. A. Einleitender Gesamtüberblick über das Finanzwesen für die Jahre 1884—1908. B. Die Einnahmen und Ausgaben der Stadt Wiesbaden in d. J. 1888—1907. 1908. (53)
=== Wiesbadener Statistik. 3. — III q 267

Regolamento e descrizione per la nuova cinta daziaria della città di Napoli approvati con regi decreti 14 maggio e 14 giugno 1909, nn. 268 e 270. Napoli: E. Pietrocola 1908. (13) (Bibl. legale)
— VI 219

A városok háztartásainak rendezése. [A városok orsz. képviselőinek megállapodásai.]
=== Városok lapja 4. 1909 4. sz.

Rücker, Gottfried: Finanzgeschichte der Stadt Magdeburg im XIX. Jahrhundert. Diss. Halle a. S.: Druck. Kaemmerer & Co. 1904. (117)
— III 893

Silbergleit: Finanzstatistik der Armenverwaltungen. Bericht.
=== Schriften d. Dtschen Ver. f. Armenpfl. 87. 1908. (6—11) — XVII 342

La situation financière des communes en 1907.
=== Bull. de statist. 33. 1909. (179—191)

Szerződés Buda városa és a bécsi Schuller J. bankcég között 2 millió kölcsön tárgyában. Bp.: [Háziny.] 1909. (10) 4⁰ — Bp q 758

A year of municipal finance. Analysis of the summary of the local taxation returns for 1905—6.
=== Mun. Journ. 18. 1909. (127)

Községi adók és illetékek

Impôts et taxes communaux — Gemeindesteuern u. -Gebüren

Altenrath, J.: Die Wertzuwachssteuer nach ihrem Grunde und Zwecke in Literatur, Gesetzgebung und Verwaltung.
=== Preuss. VerwBl. 30. 1908/9. (214—19)

Besitzwechselabgabe und Wertzuwachssteuer in Leipzig. Ortsgesetz vom 14. Nov. 1908.
=== Komm. Prax. 9. 1909. (197—202)

Döpner, Erich: Geschichte der württembergischen Kommunalsteuerreform 1903. Diss. Stuttgart: Druck. Chr. Scheufele 1907. (109) — Wb 41

Entwurf eines Gesetzes über die Gemeindebesteuerung der Beamten.
=== Städte-Ztg. 6. 1908/9. (202)

Erhöhung der Gemeindeumlagen in 592 bayerischen Gemeinden.
=== Mitt. d. statist. Amts München 21. 1909. (69—76)

Határozat az egyenes adók és azok járulékainak a m. kir. postatakarékpénztár közvetitésével teljesithető befizetése tárgyában. Bp.: Háziny. 1908. (6) 4⁰ (Bp. székesfőv. tan.) — Bp q 752

Highmore, Nathaniel J.: The law and practice relating to the duties on the local taxation licencies transferred to county councils in England & Wales as from the 1st January 1909. With circular of the Local government board. London: Stevens & Sons 1908. (XI, 124) — IV 257

Hirsch, Paul: Gemeindesteuern.
=== Neue Zeit. 27. 1. 1908/9. (574—82)

Keck, Julius: Die Erhebung von Strassenkostenbeiträgen durch die Gemeinden nach württembergischem Recht. Stuttgart: W. Kohlhammer 1903. (72) — Wb 42

Nagy Fer.: A városi telkek értékemelkedésének megadóztatása kül. tek. Miskolc városára.
=== Városok lapja. 4. 1909. 1—5. sz.

Pikler J. Gyula: A telekértékemelkedési adó Németországban. Bp.: Háziny. 1908. (170—181) (K. l. a Városi Szemléből). — Nm 1194

Sembritzky: Zur praktischen Ausgestaltung der Wertzuwachssteuer.
=== Preuss. VerwBl. 30. 1908/9. (247—9, 265—8)

Seutemann, Karl: Die Grundsätze des interkommunalen Steuerrechts in Zusammenhang mit den Unterschieden der Steuerkraft der Gemeinden.
=== Finanz-Archiv 26. 1909. (1—60)

Posenscher Städtetag. [Die Aufhebung des Steuerprivilegs der Beamten.]
=== Komm. Rundsch. 2. 1908/9. (210—3)

Steuererhöhung auf unbebaute Grundstücke.
=== Grundst.-Arch. 4. 1909. (65—7)

Das Steuervorrecht der Beamten. [Beratungen im Preuss. Abgeordnetenhaus.]
=== Städte-Ztg. 6. 1908/9. (222—5)

Stier-Somlo: Grundsätzliches und Tatsächliches zur Wertzuwachssteuer.
=== Jahrb. f. Nationalök. & Stat. 3. F. 37. 1909. (1—50)

Szabályrendelet az egyenes adók- és azok járulékainak a m. kir. postatakarékpénztár útján, valamint bármely székesfővárosi kerületi pénztárnál teljesithető befizetése és az ebből folyó tennivalók tárgyában. Bp.: Nagel O. 1908. (37) (Budapest szőváros szabályrendeletei.) — Bp 2196

Hamburger Wertzuwachssteuergesetz vom 12. Okt. 1908, nebst Begründung des Entwurfs.
=== Finanz-Arch. 26. 1909. (413—26)

XIV. KÖZMŰVELŐDÉS. KÖZOKTATÁS

Culture. Enseignement
Bildungs- und Unterrichtswesen

Iskolaügy. Pedagogia

Pédagogie — Schulwesen

Croiset, Alfred: Les besoins de la démocratie en matière d'éducation.
= L'éducation de la démocratie. 1907. (38—88) — XXII 281

Croiset, Alfred: Les études gréco-latines et la démocratie.
= L'éducation de la démocratie. 1907. (189—222) — XXII 281

Croiset, Alfred: L'unité de principes dans l'enseignement public.
= L'éducation de la démocratie. 1907. (69—98) — XXII 281

Desiderius, Pius: Über Erziehung und Unterricht in Ungarn. In Briefen an Stephan Széchenyi. Leipzig: Wigand 1833. (88) — Mo XXII 392

L'éducation de la démocratie. Par Ern. Lavisse, Alfr. Croiset, Ch, Seignobos [etc.] [*1903.*] 2. éd. Paris: F. Alcan 1907. (II, 251) (Bibliothèque gén. d. sciences sociales, 17.) — XXII 281

Education grants. Memorandum and tables prepared for the conference of local education authorities on education grants, 11th December 1908. London: King & Son 1909. (27) 4° (London County Council.) — IV q 186

Fox, Rob. E. & James Graham: The cost of education.
= Mun. Journ. 48. 1909. (5—6, 16) — IV q 14

Handbook containing] questions set at the undermentioned examinations conducted by the council during the session 1907–08, together with extracts from the examiners reports. London: King & Son 1908. (London County Council. Education Department.) — IV 260

Kunfi [Zsigmond], Sigismond: L'école en Hongrie.
= La Hongrie contemporaine. 1909. (117—118) — Mo XX 686

Lavisse, Ernest: Souvenirs d'une éducation manquée.
= L'éducation de la démocratie. 1907. (1—36) — XXII 281

***Mangold,** F.: Die Erhebung von Schulgeld von den auswärts wohnenden Schülern und Schülerinnen. Bericht. Beilage v. A. Imhof: Rechtserörterungen. Basel: C. F. Lendorff 1908. (102)
= Mitteilungen d. statist. Amtes d. Kantons Basel-Stadt, 15. — VII 210

Návay Lajos: Apponyi törvényei.
= Bpesti Szemle 137. 1909. (1—23) — XXV 407

The **organisation** of education in London. London: King & Son 1908. (23) (London County Council) — IV 262

The same. 2. ed. 1908. (25)

***Petermann,** Theodor: Die Gelehrtenschulen und der Gelehrtenstand. Vortr. Dresden: Zahn & Jaensch 1904. (51)
= Neue Zeit- u. Streitfragen, Bd. 1. H. 3—4 — XVII 754

Report of the Board of education to the commissioners of the district of Columbia. 1904—5. Washington: Gov. pr. off. 1906. — Am 436

Report [of the] city of Bradford education committee. For the year 1st April, 1907—31st March, 1908. Bradford: T[app] & T[oothill] 1908. — IV 250

Seignobos, Ch.: L'organisation des divers types d'enseignement.
= L'éducation de la démocratie. 1907. (99—120) — XXII 281

Allgemeine Schulstatistik v. 20. Mai 1905.
= Beiträge z. Statistik d. Stadt Barmen. H. 2. 1906. (18—32) — III 470

Werner: Neuregelung der Lehrergehälter.
= Komm. Rundsch. 2. 1908/9. (182—9) — XX q 19

Iskolaegészségügy. Sport

Hygiène de l'enseignement — Schulhygiene. Sport

Hessen, Rob.: Der Sport. Frankfurt a. M.: Rütten & Loening 1908. (84)
= Die Gesellschaft, 23. — XVII 828

Jessen: Die Aufgaben der städtischen Schulzahnklinik, ihre jährlichen Kosten und die Mittel zur Beschaffung derselben.
= Stadtverordnete 4. 1909. (43—6)

Utasítás a hibás és helyes testtartást szemléltető táblákhoz. Kiadja a székesfőváros tanácsa. Bp.: Háziny. 1909. (16) — Bp 2214

Weiskopf, Herm.: Eine Untersuchung über die Wohn- und Schlafverhältnisse der Schüler in der 2. Knabenklasse in Fürth.
= Jahrb. d. Bodenref. 5. 1909. (1—21) — XVIII 616

Die städtische Zahnklinik in Köln.
= Städte-Ztg. 6. 1908/9. (271—4) — XX 436

Elemi oktatás

Enseignement élémentaire — Elementar-Unterricht

Aufsicht, Errichtung, Erhaltung und Besuch der öffentlichen Volksschulen. Gesetz v. Nov 1905.
= Die mährischen Ausgleichgesetze. 1905. (97—117) — Au 658

Elementary education. Grants and rates. Tables to accompany memorandum for the conference of local education authorities on education grants, 11th December, 1908. 2. ed. London 1908. (7) 4° (London County Council.) — IV q 187

Községi iskolák, óvodák és iskolaszékek jegyzéke. Bp.: Háziny. 1909. (8) 4° — Bp q 756

Die Steigerung des barmer Volksschuletats in dem Zeitraum 1885—1904 und ihre Ursachen. Bearb. v. Statist. Amte der Stadt
= Beiträge z. Statistik d. Stadt Barmen. H. 1. 1904. (1—23) — III 470

Allgemeine Volksschulstatistik 1903 mit Rückblick auf 1901 und 1902. Zsgest. i. Statist. Amte.
= Beiträge z. Statistik d. Stadt Barmen. H. 1. 1904. (23—54) — III 470

Utasítás a székesfőváros községi iskolaszékei számára. Bp.: Háziny. 1908. (27) (Budapest székesfőváros.) — Bp 2197

Közép- és felsőoktatás

Enseignement secondaire et supérieur
Mittel- und Hochschulunterricht

Asquith, H. H.: Ancient universities of the modern world. Glasgow: Mac Lehose & Sons 1907. (25) — XXII 284

Az Országos Nőképző Egyesület Wlassics Kollégiumának 2. évi **értesítője** 1902—1903. Bp.: Athenaeum r.-t. 1903. — Bp 2224
1902/3. Összeáll. Láng Margit. (26)

Hadamard, Jaques: Les sciences dans l'enseignement secondaire.
= L'éducation de la démocratie. 1907. (223—251) — XXII 281

Die Kostensteigerung der höheren Schulen in Barmen im Zeitraum 1885—1904 und ihre Gründe.
= Beiträge z. Statistik d. Stadt Barmen. H. 2. 1906. (33—63) — III 470

Lanson, Gustave: Les études modernes dans l'enseignement secondaire.
= L'éducation de la démocratie. 1907. (129—188) — XXII 281

Malepert, Paulin: Le but et la nature de l'enseignement secondaire.
= L'éducation de la démocratie. 1907. (121—156) — XXII 281

A Budapesti Királyi Magyar Tudományegyetemi Énekkar és a Budapesti Magyar Királyi József Műegyetemi Énekkar (egyetemi énekkarok) 1909 március 4-én tartandó hangversenyének szöveges **műsora** és jelentése az 1908. évről. Bp.: Barcza J. 1909. (15) — Bp 2223

Richter Aladár: Emlékirat 1. A budapesti botanikus kertnek a Margitszigetre való áttelepítése, továbbá: 2. A kolozsvári tud.-egyetemi botanikus kert új telkének sürgős megvásárlása és 3. a fiumei Villa Giuseppe parkjának kulturintézményként a magy. kir. kincstár részére leendő megszerzése tárgyában. Kolozsvár: Ajtai K. 1908. (8) — Bp 2229

***Willmann**, Otto: Die Hochschule der Gegenwart. Vortr. Dresden: Zahn & Jaensch 1906. (21)
= Neue Zeit u. Streitfragen. Bd. 4. H. 1. — XVII 754

Szakoktatás

Enseignement technique — Fachunterricht

Astier, P. &. I. Cuminal: L'enseignement technique industriel et commercial en France et à l'étranger. Paris: G. Roustan 1908. (III, 498) — XXII 283

Industrial education.
= Annals Amer. Acad. of. pol. & soc. sc. 23. 1909. (1—187) — XVIII 233

A könyvnyomdászok szakköre szaktanfolyamának **értesítője**. Bp.: Könyvnyomd. szakk. — Bp 2202
Szerk. Tanay József & Novák László 1904—5.

Magyarország mezőgazdasági szakoktatásának **évkönyve**. 1902. Bp.: Pallas 1903. — Mo XIII 292
1902. Összeáll. Keller Gyula. 1903.

Az 1908—09. évi gazdasági téli népies előadások és gazdasági háziipari tanfolyamok **jegyzéke**. Összeáll. a földmív. miniszterium munkásügyi osztálya. Bp.: Pallas 1908. 1 k. (Magy. kir. földmív. miniszterium kiadv. 22.) — Mo XIII 289

Szabad oktatás

Enseignement autodidacte — Volkshochschulwesen

Bergemann, Paul: Volksbildung. Berlin: Hillger [1904.] (93) (Hillgers Illustr. Volksbücher, 3.) — XXII 282

Harrison, H. S.: Syllabus of a course of ten lectures entitled: Early inventions in the arts of life. London: King & Son 1908. (20) (London County Council. Horniman Museum.) — XVII 1558

Klausmann, H.: Das Hamburgische Vorlesungswesen.
= Hamburg in naturwissenschaftlicher u. medizinischer Beziehung. 1901. (57—85) — Hamb 107

Lembke, Fr.: Die dänische Volkshochschule nebst einem Plan einer deutschen ländlichen Volkshochschule. Kiel: Lipsius & Tischer 1904. (53) (Zeitschr. f. d. ges. Fortbildungsschulw. in Preussen. H. 1.) — Sk 147

Művészet. Műemlékek

Art public — Kunst. Kunstdenkmäler

Adler, F.: Die Weltstädte in der Baukunst. Vortr. Berlin: Lüderitz 1868. (40) (Samml. gemeinverständl. wissenschaftl. Vorträge. H. 51.) — XX 642

Denkmalpflege. [Bibliographie].
= Bibliogr.-liter. Auskunft. 1. 1908. (58—62)

Muzeumi és könyvtári **értesítő**. A muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségének és orsz. tanácsának hivatalos közlönye. Szerk. Mihalik Józs. 2. évf. Bp.: Stephaneum ny. rt. 1908. — XVI 617

Dömötör István: Régi házak. Bp.: Athenaeum 1909. (1—32) 4° (A Ház, 2. évf. 1—2. sz.) — Bp q 760

A Kassai **Múzeum** az 1908. évben. Kassa: Szent Erzsébet ny. 1909. — I 501
1908. Közzéteszi: Varju Elemér.

Petrik Alb.: A régi Budapest építőművészete. Bp.: Nagel 1909. (96) (Építőmunkavezetők könyvt. 18) — Bp 2212

XV. TÖRTÉNELEM

Histoire — Geschichte

Monod, G.: [La méthode de l'] histoire.
= Méthode dans les sciences. 1908. (319—362) — XVII 1549

Arnd, Eduard: Geschichte der Jahre 1860 bis 1867. Bd. 1—2. Leipzig: Duncker & Humblot 1868. — XXIV 179

Bach, Maximilian: Geschichte der Wiener Revolution im Jahre 1848. Wien: I. Brand 1898. (XVI, 944) — Bécs 224

Balásházy János: Az 1831-ik esztendői felső magyarországi zendüléseknek történeti leírása. Pesten: Trattner J. 1832. (113) — Mo XXIV 634

Blos, Wilhelm: A francia forradalom. A francia közállapotok és események népszerű ismertetése 1789—1804. *[1888.]* Ford. Horovitz Jenő. Bp.: Népszava 1909. (12, 628) — Fr 550

Cunow, Heinrich: Die revolutionäre Zeitungsliteratur Frankreichs während der Jahre 1789—94. Ein Beitrag zur Geschichte der französischen Klassen- und Parteikämpfe gegen Ende des 18. Jahrhunderts. Berlin: Vorwärts 1908. (II, 328) — Fr 538

Drumont, Édouard: La dernière bataille. Paris: E. Dentu 1890. (XIX, 572) — Fr 530

Hössler, Max Albin: Zur Entstehungsgeschichte des Bauernkriegs in Südwestdeutschland, mit bes. Berücks. der Landgrafschaften Stühlingen und Fürstenberg. Diss. Leipzig: Pöschel & Trepte 1895. (VII, 70) — Nm 1192

Kossuth [Lajos], Ludwig: Die Katastrophe in Ungarn. Originalbericht. Leipzig: Wigand 1849. (42) — Mo XXIV 630

Marx, Karl: Revolution und Kontre-Revolution in Deutschland. *[1896.]* Übers. von Karl Kautsky. 2. Aufl. Stuttgart: Dietz Nachf. 1907. (XXX, 141) — Nm 1183

Marx, Karl: The eastern question. A reprint of letters written 1853—1856 dealing with the events of the Crimean war. Ed. by Eleanor Marx Aveling & Edward Aveling. London: Sonnenschein & Co. 1897. (XV, 656) — Tk 132

Ténot, Eugen: Paris im December 1851. Historische Studie über den Staatsstreich. *[1868.]* Dtsch. v. Arnold Ruge. Leipzig: C. F. Winter 1869. (VIII, 240) — Fr 549

Nagy képes **világtörténet.** Szerk. Marczali Henrik. 1—11. k. Bp.: Franklin-társ. [1899—1904.] — XXIV 180

1. Maspero Gaston: A kelet ókori népeinek története. Átdolg. Fogarassy Albert. [1899.] (660)
2. Gyomlai Gyula: A görögök története a római hódítás koráig. [1899.] (XXIV, 691)
3. Geréb József: A rómaiak története. [1899.] (XX, 680)
4. Borovszky Samu: A népvándorlás kora. — Goldzieher Ignác: Az Izlám. [1900.] (XVI, 692)
5. Mika Sándor: A hűbériség és a keresztes hadjáratok kora. [1900.] (XI, 650)
6. Csuday Jenő & Schönherr Gyula: A középkori intézmények bomlása és a renaissance. [1904.] (XVI, 667)
7. Marczali Henrik: A reformácio kora. [1901.] (X, 570)
8. Marczali Henrik: Az ellenreformácio kora. [1901.] (X, 655)
9. Marczali Henrik: Az abszolutizmus kora. [1903.] (XI, 650)
10. Marczali Henrik: A forradalom és Napoleon kora. [1903.] (XII, 664)
11. Marczali Henrik: A reformok kora. [1904.] (IX, 555)

Wittig, Ludw.: Die Commune von Paris vom Mittelalter bis zur Gegenwart. Stuttgart: Vogler & Beinhauer 1872. (288) — V 383

Budapest története

Histoire de Budapest — Geschichte von Budapest

Abel, E[ugen]: Neuere Ausgrabungen in Altofen. Leipzig: Brockhaus 1882. (286—289) (Ungarische Revue. 1882. H. 3.) — Bp 2210

Büchler Sándor: A zsidók története Budapesten a legrégibb időktől 1867-ig. Bp.: Franklin-társ. ny. 1901. (523) (Az izr. magy. irodalmi társ. kiadv. 14.) — Bp 2195

Friedmann-Album. Zur Feier des 25-jährigen Amtsjubileums des Moritz Friedmann, Obercantors der israelitischen Religionsgemeinde Pest. Hrsg. vom Festcomité. Bp.: Druck. Chorin & Co. 1877. (110) — Bp 2199

Egyéb várostörténetek

Autres histoires locales — Andere Städtegeschichten

Borries, Em. v.: Geschichte der Stadt Strassburg. Strassburg: Trübner 1909. (XII, 348) — III 919

Cronthal, Martin: Die Stadt Würzburg im Bauernkriege. Anhang: Hieronymus Hammer: Geschichte des kitzinger Bauernkriegs. Hrsg. v. Mich. Wieland. Würzburg: H. Stürtz 1887. (XI, 182) — III 918

Hegel, Karl: Geschichte der Städteverfassung von Italien seit der Zeit der römischen Herrschaft bis zum Ausgang des zwölften Jahrhunderts. Mit einem Anhang über die französische und deutsche Städteverfassung. Bd. 1—2. Leipzig: Weidmann 1847. — VI 210

Iványi Béla: Vázlatok Eperjes város középkori jogéletéből. = Századok 43. 1909. (218—31)

Lehoczky Tivadar: Munkács város új monográfiája. Munkács: Grünstein 1907. (335) — I 497

Le Mesurier, E. A.: Genoa. Her history, as written in her buildings. Genoa: A. Donath 1889. (234) — III 379

Magyar **városok.** (Mell. a Magyar Hirlaphoz.) [1—2. f.] Bp. 1908. 4° — I q 160

[1.] Temesvár. (33—40.)
[2.] Pozsony. (33—48.)

Életrajzok. Emlékiratok

Biographies. Mémoires — Biographien. Memoiren

Herzen, Alexander: Erinnerungen *[1855—59.]* Aus dem russischen übertr., hrsg. & eingeleitet v. Otto Buek. Bd. 1—2. Berlin: Wiegandt & Grieben 1907. — XXIV 183

Joseph II.: Briefe Josephs des Zweiten. *[1844?]* 3. Aufl. Eingel. und erkl. v. Franz Schuselka. Leipzig: F. A. Brockhaus 1846. (XVI, 360) — Au 678

[An den Magistrat der königlichen Stadt Ofen, p. 116—18.]

Macaulay, Thomas Babington: Biographical essays. Leipzig: Tauchnitz 1857. (318) (Collection of british authors, 405.) — XXIV 182

Macaulay, T.: Byron. Ford. B. P. Bp.: Franklin-társ. 1877. (53) (Olcsó könyvtár.) — Br 387

***Schapire-Neurath**, Anna: Leo Tolstoi. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (16)
= Kultur & Fortschritt, 235. — XVII 529

Schurz, Carl: Abraham Lincoln. [*1902?*] Übers. v. Mary Nolte. Berlin: G. Reimer 1908. (IV, 102) — Am 488

Ungarns **Staatsmänner**, Parteiführer und Publizisten der nationalen und staatlichen Wiedergeburt, 1825—1870. Geschildert für deutsche Leser vom Verfasser der Werke: „Moderne Imperatoren" [etc.]. Berlin: G. Eichler 1870. (XXVII, 52) — Mo XX 697

***Várady** Zsigmond: Martinovics Ignác. Bp: Deutsch & Trsa 1909. (84)
= Természet & Társadalom, 9. — XVII 1263

XVI. FÖLDRAJZ

Géographie — Geographie

Budapest tervrajza. Plan von Budapest. Plan de Budapest. Bp.: Lampel R. [1885.] (73×60 cm.) 8° — Bp 2205

***Delpy**, Egbert: Köln. Leipzig: Klinkhardt & Biermann. [1909.] (184)
= Stätten der Kultur. 11. — XI 297

***Doenges**, Willy: Dresden. Leipzig: Klinkhardt & Biermann. [1909.] (149)
= Stätten der Kultur. 14. — XI 297

***Kühn**, Paul: Weimar. Leipzig: Klinkhardt & Biermann. *[1909.]* (210)
= Stätten der Kultur. 13. — XI 297

***Kühnel**, Ernst: Granada. Leipzig: Klinkhardt & Biermann [1909.] (151)
= Stätten der Kultur. 12. — XI 297

Morgan, Lady: Italy. Vol. 1—3. Paris: A. W. Galignani 1821. — Ol 218

***Nowak**, K. F.: Sans Souci. Leipzig: Klinkhardt & Biermann [1909.] (118)
= Stätten der Kultur. 15. — XI 297

Résumé des observations météorologiques de l'année 1905—1907. par Ad. Sack. Mulhouse: Bader & Co. 1906—08. (Extr. du Bulletin de la Société Industrielle de Mulhouse.) — Fr 553

XVII. TERMÉSZETTUDOMÁNY

Sciences naturelles — Naturwissenschaft

Ellis, Havelock: Das Geschlechtsgefühl. Eine biologische Studie. Deutsch v. Hans Kurella. *[1901.]* Würzburg: A. Stuber 1903. (XIV, 316) — XXV 747

***Az élők világa**. Növény- és állatország. Szerk. Entz Géza és Mágocsy-Dietz Sándor. Bp.: Athenaeum r.-t. 1907. (736)
= A műveltség könyvtára. 5. — XXV 614

Festschrift zur 72. Versammlung Deutscher Naturforscher und Ärzte, Aachen 1900. Berlin: J. J. Springer 1900. (VII, 301) — III 896

Hamburg in naturwissenschaftlicher und medizinischer Beziehung. Festschrift. Hamburg: L. Voss 1901. (XII, 616) — Hamb 107

***Madzsar** József: Darwinizmus és lamarckizmus. Bp.: Deutsch & Trsa 1909. (64)
= Természet & Társadalom, 10. — XVII 1263

Naturwissenschaft und Gesundheitswesen in Cöln. Festschrift. Hrsg. v. Krautwig. Cöln: P. Bachem 1908. (VIII, 548) — III 904

***Rey**, Abel: Die Theorie der Physik bei den modernen Physikern. *[1905?]* Dtsch v. Rudolf Eisler. Leipzig: W. Klinkhardt 1908. (X, 371)
= Philosophisch-soziologische Bücherei. Bd. 12. — XVII 1206

XVIII. KÖZEGÉSZSÉGÜGY

Hygiène publique — Sozialhygiene

Elmélet

Théorie

Delbet, Pierre: [La méthode des] sciences médicales.
= Méthode dans les sciences. 1909. (201—228) — XVII 1549

Gottstein, Adolf: Die Entwicklung der Hygiene im letzten Vierteljahrhundert.
= Zeitschr. f. Sozialw. 12. 1909. (65–82)

Osváth Albert: Egészségi tanácsadó, Olvasókönyv a magyar földmívelő nép számára. Bp.: Pallas 1908. (VI, 148) (A m. k. földmív. min. kiadv. 21.) — XXIII 818

Közegészségi állapotok és törvényhozás

Situation et législation sanitaires

Hygienische Verhältnisse und Gesetzgebung

Baudin, L.: Bureaux facultatifs d'hygiène.
= Rev. prat. d'hyg. mun. 11. 1908. (482—98)

Guillermond, Georges: Les services d'hygiène de la ville de Paris en 1908. Paris: J. Rousset 1908. (108) — V 371

Mac Leod, John A.: Some comments on scottish municipal law and administration. Public health (Scotland) Act, 1897.
= Sanitary record, 43. 1909. (143—4) — XXIII q 41

Das preussische **Medizinal-[wesen]** und Gesundheitswesen in den Jahren 1883—1908. Festschrift zur Feier des 25-jährigen Bestehens des preussischen Medizinalbeamten-Vereins. Unter Mitwirkung von Abel, Aschenborn, [etc.] hrsg. von Rapmund. Berlin: Kornfeld 1908. (VII, 614) — Pr 247

Pikler J. Gyula: Orvosi emlékeimből. Bp.: Singer & Wolfner 1909. (92) — Mo XXIII 187

Prescott, W. H.: The sanitary engineer and his problems.
= Sanit. rec. 43. 1909. (160—2, 188—190)

Annual **report** of the medical officer of health [of the] city & county of Kingston-upon-Hull 1907. Hull 1908. (162) — IV 251

Annual **report** of the secretary of the State Board of health of the State of Michigan, 1872/73—1874/75, 1876/77—1882/83, 1884/85—1906/07. 1—3, 5—11, 13—35. Lansing: 1874—1908. — Am 61

Report on the public health of the city of Bradford for 1907. By the medical officer of health. Bradford: Byles & Ss 1907. — IV 254

Gyógyító személyzet

Orvosok. Szülésznők

Personnel médical — Ärzte. Hebammen

Barsi Jenő: A magyar orvosok eloszlása és az ország egészsége. Bp.: Franklin-társ. 1909. (78) (Bpesti orvosi kaszinó orvostársadalmi könyvtára. 5.) — Mo XXIII 190

Festsetzung einer Gebührenordnung für die Hebammen im Landespolizeibezirk Berlin.
= Veröff. d. Kais. Gesundheitsamtes. 1908. 43.

Ärztliche **Gebührenordnung** für das Königreich Bayern. 1. Gebührenordnung für ärztliche Dienstleistungen in der Privatpraxis. — Gebühren-Ordnung für ärztliche Dienstleistungen bei Behörden. 2. Aufl. München: J. F. Lehmann 1909. (26) — Bj 90

A budapesti orvosi kör országos segélyegylete pénztárának **kimutatása** az 1889., 1894. évről. Bp.: Buschmann 1890—1895. — Bp 2217

Die Reform des Hebammenwesens in der Schweiz. Vom schweizer. Gesundheitsamt.
= Zeitschr. f. schweiz. Stat. 45. 1909. (265—354)

Wagner, Geo.: Der Gesetzentwurf zur Bekämpfung der Kurpfuscherei, und des Geheimmittelschwindels.
= Neue Zeit. 27. 1. 1908/9. (500—11)

Kórházak. Fürdők

Hôpitaux. Bains — Krankenhäuser. Bäder

Beissel, J.: Das Bade- und Kurleben Aachens.
= Festschrift z. 72. Versammlung Deutscher Naturforscher. 1900. (85—111) — III 896

Biró Ede: A m. kir. budapesti honvéd helyőrségi kórház története. 1898—1908. Bp.: Franklin-társ. 1908. (51) — Bp 2218

Grundriss der wichtigsten Bestandtheile des Raitzen-Bades in Ofen. [Bp. 18??] (44×33 cm) — Bp 2219

Pain, Maur.: Indications pour l'installation de bains douches populaires à bon marché.
= Rev. prat. d'hyg. mun. 5. 1909. (1—14)

The 83rd annual **report** of the Bradford royal infirmary. Report of the Woodlands convalescent home, Rawdon, and of the Craig convelescent home for children, Morecambe. Also of the Bradford hospital fund. Bradford: Tapp & Toothill pr. 1907. — IV 249

51st annual **report** [of] the Royal Eye & Ear Hospital Bradford, for 1907. Bradford: Tetley & Ss. 1908. — IV 255

Treptow, W.: Arbeiterbäder.
= Arch. f. Volkswolf. 2. 1908/9. (161—5)

Das **Volksbad** zu Wetzlar.
= Komm. Rundsch. 2. 1908/9. (177—82)

Köztisztaság. Utcahigiéne

Hygiène du l'air et du sol

Strassenreinigung und Hygiene

Fock Ede: A párisi első nemzetközi útügyi kongresszus és a makadám-utak kátrányozása.
= Városi Szemle. 2. 1909. (157—80.)

Steuernagel & Weingarten: Der Strassenbau in hygienischer Beziehung.
= Naturwissenschaft u. Gesundheitsw. in Cöln. 1908. (132—33) — III 904

Virchow, Rudolf: Reinigung und Entwässerung Berlins. General-Bericht. Berlin: A. Hirschwald 1873. (IV, 181) — Berl 164

Willerval, J.: Études d'hygiène urbaine. La rue. Arras: Bourvy & Cie. 1908. (70) — XXIII 823

Élelmiszerhigiéne

Falsifications. Denrées alimentaires

Nahrungsmittelhygiene

Liebermann, Leo: Az élelmiszer-törvény.
= Közegészségügy. 1. 1909. (2—10)

Minutes of the evidence taken before the committee appointed by the House of Commons, to inquire into the state of the existing laws which regulate the manufacture and sale of bread in the Metropolis and its neighbourhood. London: Sherwood, Neely & Jones 1815. (239) — IV 261

1908. évi XLVII. **törvénycikk** a borhamisításnak és hamisított bor forgalombahozatalának tilalmazásáról. Jegyzetszélű kiad. Bp.: Benkő 1908. (58) — Mo XXIII 188

A borhamisításnak és a hamisított bor forgalombahozatalának tilalmazásáról szóló 1908: XLVII. t[örvény]-c[ikk] s az annak végrehajtása tárgyában kiadott rendeletek. Bp.: Pallas r.-t. 1909. (127) (M. kir. földmiv. min. kiadv. 1909. 2.) — Mo XXIII 189

Lakásegészségügy

Hygiène du logement
Wohnungshygiene

A bill to amend the law relating to the housing of the working classes, to provide for the making of town planning schemes, and to make further provision with respect to the appointment and duties of county medical officiers of health, and to provide for the establishment of public health and housing committees of county councils. London: Eyre & Spottiswoode 1909. (IV, 42) 4° (Housing, Town Planning &c.) — IV q 191

By-laws made under the powers of the London Council (General Powers) act, 1890, and the London County Council (General Powers) act, 1898, for the government of the parks, gardens and open spaces, vested in or under the control of the Council. London: King & Son 1908. (5) (London County Council.) — IV q 184

Dinwiddie, Emily Wayland: Pittsburgh housing laws.
= Charities 21. 1908/9. (882—89.)

Gärtner, J.: Über die Mängel der Privat-Wohnhäuser in Städten, sowohl in Hinsicht der baulichen Beschaffenheit, als der zweckmässigen Einrichtung der Wohnungen. Mit einem Anhange, über die Verbindung der Baukunst und der Gartenkunst. Hamburg: J. A. Meissner 1837. (VIII, 152) — XXIII 815

Gesetz, betr. die Wohnungspflege in der Stadt Lübeck und deren Vorstädten.
= Reichsarbeitsblatt. 7. 1909. (134—6)

Gruber, Max: Merkblatt über gesundes Wohnen. Wien: Zentralstelle etc. [1908?] (4) (Zentralstelle f. Wohnungsreform in Österreich.) — XXIII 817

Hilse, Benno: Centralheizung und Warmwasserversorgung als zugesicherte Eigenschaft der Mietswohnung.
= Grundstücks-Arch. 4. 1909. (33—5)

Juillerat, Paul: L'hygiène du logement. Préf. par Roux. Paris: Ch. Delagrave 1909. (223) (Coll. d'hygiène prat. et familiale.) — XXIII 827

Köhler: Wohnungsreform und Tuberkulose.
= Zeitschr. f. Wohngsw. 7. 1909. (145—51, 167—9)

Nussbaum, H. Chr.: Die Herbeiführung günstiger Wärmeverhältnisse im Kleinwohnungshause.
= Zeitschr. f. Wohngsw. 7. 1909. (120—4, 133—7)

Olshausen, H.: Wohnungspflege [in Hamburg].
= Hamburg in naturwiss. u. medizin. Beziehung. 1901. (548—551) — Hamb 107

Ordonnance de police concernant les logements loués en garni [Paris].
= Rev. munic. 12. 1909. (54—57)

Räde Károly & Rerrich Béla: Virágos Budapest. Ablakaink és erkélyeink diszítése. Bp.: Háziny. [1909.] (15) — Bp 2221

Räde Kár. & Rerrich Béla: Virágos Budapest.
= Városi Szemle. 2. 1909. (237—48)

Schäfer, Franz: Die Warmwasser-Versorgung ganzer Häuser und einzelner Stockwerke durch selbsttätige Erhitzer mit Gasfeuerung. München: R. Oldenburg 1908. (28) — XXIII 822

Stankovits Szilárd: Az angol kertvárosokról.
= Népmüvelés, 4. 1909. (126—39, 304—12)

A kispesti munkásházak elrendezésének és háztipusainak tervpályázata.
= Magy. épitőmüv. 7. 1909. 2. sz. (20—35)

Fertőző betegségek. Tuberkulozis

Maladies contagieuses. Tuberculose
Ansteckende Krankheiten. Tuberkulose

Cruveilhier: Tuberculose dans les communes rurales et retour de la grande ville.
= Rev. comm. 17. 1909. (46—50)

Die **Enquête** der Österreichischen Gesellschaft zur Bekämpfung der Geschlechtskrankheiten, Wien 1908. Hrsg. von S. Ehrman. Leipzig: J. A. Barth 1908. (XIV, 394) (Zeitschr. f. d. Bekämpfung d. Geschlechtskrankheiten. 9.) — XXIII 825

Feis, Oswald: Die Walderholungsstätten und ihre volkshygienische Bedeutung. Berlin: J. Coblentz 1905. (81) — XXIII 820

Gerlóczy Zsigmond: A fertőző betegségekről és az azok ellen való védekezésről. Bp.: Franklin 1908. (123) (Egészség könyvtára, 8.) — XXIII 814

Guilfoy, William H.: At what age periods and in what measure has the reduction in the mortality rate from tuberculosis manifested itself in the city of New York during the past 40 years. New York: A. R. Elliott 1908. (13) (Repr. from: New York Medical Journal.) — VIII 175

Wing, Frank E.: Thirty-five years of typhoid. The fever's economic cost to Pittsburgh and the long fight for pure water.
= Charities. 21. 1908/9. (923—39)

Alkoholizmus

Alcoolisme — Alkoholismus

Bergmann, Johann: Geschichte der Antialkoholbestrebungen. Ein Ueberblick über die alkoholgegnerischen Bestrebungen aller Kulturländer. Mit bes. Berücks. des Vereinswesens. *[1900.]* Neu bearb. und hrsg. von R. Kraut. Hamburg: Gebr. Lüdeking 1904. (XV, 458) — XXIII 813

Dupleix, L.: Réglementation des débits de boissons. Thèse. Poitiers: Soc. Franç. d'impr. 1908. (155) — Fr 557

A független **Good Templar-Rend** szabályai és törvényei. Bp: Wodianer F. 1907. (52) — Bp 2218

Mehlich, Ernst: Gemeinde und Alkohol. Aufgaben der Gemeindepolitik im Kampfe gegen den Alkoholismus. Berlin: Deutscher Arbeiter-Abstinenten-Bund 1908. (51) — XXIII 824

Nonne: Die Trinkerheilstätte Waldesráh in Reinbek bei Hamburg.
= Hamburg in wissenschaftl. und medizin. Beziehung. 1901. (405—410) — Hamb 107

Szabó Sándor, N[árai]: Hivatalos jelentése a Brémában 1903. április 14—19-ig tartott IX. nemzetközi alkoholizmus elleni kongresszusról. Bp: Egyet. ny. 1903. (27) — XXIII 816

Temetkezés. Halottégetés

Sépulture. Crémation — Bestattungswesen. Feuerbestattung

Belval, Th.: Des maisons mortuaires. Paris: Baillière & Fils 1877. (36) (Extr. des Annales d'hygiène.) — XXIII 821

Buzay Károly: A halotthamvasztás. = Városi Szemle. 2. 1909. (113—40)

Annual meeting of the Cremation Society of England. = Sanitary record. 43. 1909. (190)

Verordnung betr. die Regelung der Todtenbeschau und Instruction für die Todtenbeschauer vom 2. Aug. 1895. Brünn: Rohrer 1895. (40) (Taschenausg. d. mährischen Landesgesetze, 17.) — Au 673

XIX. MATHEMATIKA. TECHNIKA

Mathématiques. Technique

Mathematik. Technik

Poincaré, Henri: Tudomány és föltevés. [*Science et hypothèse. 1907.*] Ford. Szilárd Béla. Jegyzeteket írt hozzá Zemplén Győző. Bp.: Term.-Tud. Társ. 1908. (XX, 262) (Term.-tud. könyvk. váll. 79.) — XXV 749

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet **ügyrendje.** Bp.: Pátria r.-t. [1908.] (15) — Bp 2209

XX. NYELVÉSZET. SZÉPIRODALOM

Philologie. Littérature

Sprachwissenschaft. Schöne Litteratur

Biaut, Augusto: El Esperanto, i su difusion en el mundo. Santiago: Imp. Esperanto 1909. (9) — XXV 748

Bulle, Os. & Gius. Rigutini: Nuovo dizionario italiano-tedesco e tedesco-italiano. — Neues italienisch-deutsches und deutsch-italienisches Wörterbuch. Bd. 1—2. Leipzig: Tauchnitz 1906—7. — XXV 750

1. Italiano-tedesco. — Italienisch-deutsch. *[1896.]* 4. Ster. Ausg. 1907. (X, 919)
2. Deutsch-italienisch. — Tedesco-italiano. [*1900.*] 3. Ster. Ausg. 1906. (X, 1040)

A magyar iskolai helyesírás **ismertetése.** Bp.: Háziny. 1909. (40) — Mo XXV 353

Kúnos, Ignaz: Das türkische Volksschauspiel. — Orta Ojnu. Leipzig: R. Haupt 1908. (142) — Tk 138

Molnár Ferenc: Pesti erkölcsök. Humoros rajzok. Bp.: Lampel R. [1909.] (125) (Magyar könyvtár, 544—545.) — Bp 2220

Paz y Mélia, A.: Taschenwörterbuch der spanischen und deutschen Sprache. Methode Toussaint-Langenscheidt. T. 1—2. Berlin-Schöneberg: Langenscheidt [1903.] — XXV 751

1. Spanisch-deutsch. [1903.] (XVI, 525)
2. Deutsch-spanisch. [1903.] (XII, 486)

[Beigedr.:] Sanders, Dan. & Jul. Dumcke: Das deutsche Zeitwort. Schema der Konjugation und Wörterbuch der Zeitwörter. Berlin-Schöneberg: Langenscheidt [1903.] (40)

A **Petőfi-Társaság.** 1876—1901. Bp.: A Társaság kiad. 1902. (74) — Bp 2206

Regeln für die deutsche Rechtschreibung nebst Wörterverzeichnis. Berlin: Weidmann 1908. (56) — XXII 826

Sanders, Dan. & Jul. **Dumcke:** Das deutsche Zeitwort. Schema der Konjugation und Wörterbuch der Zeitwörter. Berlin-Schöneberg: Langenscheidt [1903.] (40) — XXV 751

In: Paz y Mélia: Taschenwörterbuch d. spanischen und dtschen Sprache, T. 2.

Simonyi Zsigmond: Helyesírási szótár. Bevezetésül a hivatalos iskolai helyesírás újításai. 3. bőv. kiad. Bp.: Athenaeum 1908. (47) — Mo XXII 393

Magyar társadalomtudományi bibliográfia 1908-ról

Bibliographie sociologique hongroise de l'année 1908.

Gyűjtötte dr. *Varró István*, a budapesti kereskedelmi és iparkamara fogalmazója [1]

Achim L. András: A vitás parasztpárti programmról. Huszadik Század 18. (308—314)

Ágoston Péter: A sztrájk büntetése. Nagyvárad: Sebő Imre 1908. (73) 1 K

Ágoston Péter: A nagybirtok hatása a magánjogra. Husz. Száz. 18. (100—116)

Ágoston Péter: Az egyházi vagyon tulajdonjoga. Husz. Száz. 18. (180—190)

Ágoston Péter: A világi magyar nagybirtok története. Husz. Száz. 17. (127—142, 260—272)

Ajtai József: A választási reform. Budapest: Kilián F. utóda 1908. (136) 2 K.

Alba: Adófejelés. Husz. Száz. 17. (45—53, 163—173)

Alexander Bernát: Művészet, a művészet értékéről, a művészeti nevelésről. Budapest: Franklin társ. 1908. (VII, 239) 4 K

Alexy Lajos: Mezőgazdasági szocializmus Magyarországon. M. Társtud. Szemle I. (848—870)

Alpári Gyula: A porosz választójog és a proletárság. Szocializmus 2. (182—191)

Angyal Pál: Pártfogói intézményeink és a magyar társadalom. M. Társtud. Szemle I. (949—958)

[Apáthy István]: Magántulajdon, csere és társadalmi élet az állatországban. M. Társtud. Szemle I. (164—179)

Apáthy István: Szervezet és társadalom. M. Társtud. Szemle I. (429—442)

Apáthy István: A társadalomtan tudományos anyaga. M. Társtud. Szemle I. (60—81)

Apáthy István: A nemzetalkotó különbözésről. M. Társtud. Szemle I. (598—615)

Argus: Nemzetiségi politikánk hibái és bűnei. Budapest: Pfeifer Ferd. biz. 1908. (148) 2 K.

Balás Károly: A népesedés és a szociális kérdés. M. Társtud. Szemle I. (121—149)

Balás Károly: A neomalthusianismusról. M. Társtud. Szemle I. (500—532)

Bálint Imre: Keleti képek. Budapest: Franklin társ. 1909. (264)

Bálint Kornél, lásd: Leroy-Beaulieu.

Balogh, Paul: La Hongrie et les nationalités. Revue de Hongrie T. II. No. 7, 8.

Barcza Imre: Magyarországi kivándorlások irodalma (Bibliographia emigrationis Hungaricae.) K. l. a Közg. Szemle 1908. évi július havi füzetéből. Bpest: Katz G. biz. 1908. (12) 1 K 20 f

Bárczy István: A magyar városok jövője. Városi Szemle I. (3—6)

Barna Endre, középajtai: Románia nemzetiségi politikája és az oláhajkú magyar polgárok. Dáko Románia hivatalos térképével. Bpest: Eggenberger bizom. 1908. (XI, 186) 4. K

Basch Imre: Agrárius szervezkedés. Szocializmus II. (561—566)

Basch Imre: Az ifjúmunkások. Szocializmus II. (662—666)

Bebel Ágost: A nő és a szocializmus. A 44. német kiad. után ford. Somogyi Béla. Bpest: Népszava kk. (535) 3. K

Bencze Imre: Nagyülés község monográfiája. Magy. Gazd. Szeml. XIII. (109—115)

Berki Miklós: Az örök béke. Bpesti Szemle 1908. 135 k. (161—194)

B[ernát] I[stván]: Új szocialista programm. Magy. Gazd. Szeml. XIII. 1. (283—292)

Bernát István: A földbirtok megoszlásáról. Magy. Gazd. Szeml. XIII. 1. (1—12, 70—86, 153—165)

Bernát István: Francia állapotok. Magy. Gazd. Szeml. XIII. (219—230)

Bernolák Nándor: A modern büntető politika és a társadalom kötelességei. Magy. Gazd. Szeml. XIII. 1. (302—312)

[1] Az 1907-ik évi magyar társadalomtudományi bibliografia a *Huszadik Század* 1908. évi 1. kötetében jelent meg. A szerző úr szívesen engedte át a folytatást *Értesítőnknek*, amiért e helyen is köszönetet mondunk neki. — Meg kell jegyeznünk, hogy e közleményben a címmásolatok módja több tekintetben eltér a Fővárosi Könyvtár katalógizálási szabályaitól; az összeállítás sem egészen teljes talán. Azt hisszük, hogy a jövő évi közleményben — amelynek összeállítását a szerző úr szíves volt máris kilátásba helyezni, — úgy a tartalmi, mint a formai hiányokat sikerül majd egyetértően kiküszöbölni.

Berzeviczy Gergely. Írta K. B. Husz. Száz. 18. (143—147)

Biró Lajos: A sajtó lélektanához. Husz. Száz. 17. (245—260, 467—483)

Bolgár Elek: A kivándorlás. Husz. Száz. 18. (493—499)

Bolgár Elek: A gazdasági munkásmozgalom fejlődéstanához. Husz. Száz. 17. (417—434)

Bolgár Elek: Magyarok Amerikában. Szocializmus II. (604—609)

Bolgár Elek, lásd: Természet és Társadalom.

Bourgeois, Léon: Étude sur la Hongrie. Revue de Hongrie I. No. 1

Braun Adolf: Sárga szakszervezetek. Szocializmus II. (622—632)

Braun Róbert: Lippa és Sansepolcrò. Husz. Száz. 17. (321—336, 467—483); 18. (565—578)

Bresztovszky Ernő: Nemzetföntartó kivándorlás. Szocializmus II. (280—285)

Bresztovszky Ernő, Lásd: Természet és Társadalom.

Bród Miksa: Adatok a budapesti lakásnyomorhoz. Husz. Száz. 17. (273—281, 378—385)

Buchner Felicitas: A nemzetközi abolicionista kongresszus. A nő és a társadalom II. (23—24)

Buday Barna: Magyar gazdák a német földről. Bpest: Pátria r.-t. 1907. (268) 5 K

Búza László: A női kriminalitás. Husz. Száz. 18. (15—25)

Collins F. Howard: Spencer Herbert synthetikus filozófiájának kivonata. Spencer Herbert előszavával. Az 5-ik angol kiadásból ford. Jászi Oszkár, Pekár Károly, Somló Bódog és Vámbéry Rusztem. Pekár Károly bevezetésével. 2. kiad. Bpest: Grill 1908. (L, 606) 12 K

[Conch]a [Győző]?: A magyar kultura és a nemzetiségek. Bpesti Szemle 134. 1908. (455—465)

Csepela Lajos: Szociális káté. Eger: Szent István Társ. biz. 1908. (31) 20 f

Cserháti Sándor: Az Alföld mezőgazdasági viszonyainak reformja. Bpest: Pátria r.-t. 1907. (46) 1 K 50 f

Csukás Géza: Társadalmi bajaink és a kivándorlás. Út a magyar nemzeti egységes állam felé! Pozsony: Drodtleff Rudolf biz. 1908. (48) 1 K

Cuche lásd: Tarde Gabriel.

[Czettler Jenő] **Czétényi:** Az elmúlt év szocialista mozgalmai. M. Társtud. Szemle I. (460—470)

Czóbel Ernő és **Pogány** József: Marx és a magyar proletariátus. Szocializmus II. (314—318)

Czóbel Ernő és **Pogány** József: A budapesti pártszervezetek. Szocializmus II. (369—370)

[Dániel Arnol]**d:** A parasztpárt programmja. Husz. Száz. 18. (44—50)

Dániel Arnold: Nagybirtok és mezőgazdasági termelés. Husz. Száz. 17. (521—538); 18. (25—43)

Dániel Arnold: Marx Károly földjáradékelmélete. Husz. Száz. 18. (341—381)

Dániel Arnold: Ankét a drágaságról. Husz. Száz. 17. (376—378)

Dékány István: A történelmi materializmus mint történelembölcsészeti kérdés. M. Társtud. Szemle I. (533—544)

Dienes Valéria: l. Ward F. Lester és Giddings Franklin Henri alatt is.

Diner-Dénes József: A magyar junker. Szocializmus II. (321—325)

Diner-Dénes József: Az agrárprogrammról. Szocializmus II. (545—551)

Doktor: Hogyan lett az ember? Budapest: Szilágyi Béla 1907. (35) 20 f (Ébresztő. Tudományos füzetek III.)

Dolenecz József: A cigánykérdés. Egyh. Közl. 20. (307)

Dolenecz József: Az újkor és csalódásai. Egyh. Közl. 20. (473, 493, 555, 615, 627)

Dudek János: Természettudományi levelek. (Származástan és világnézlet) I—XXVI. Religio 67. (303)

Dudek János: A tudomány eszményi értéke. (Dékáni beszéd). Religio 67. (549, 566)

Dudek János: A zsidó honfoglalás. Religio 67. (613)

Dudek János: A pápaság hatása nálunk. Religio 67. (453, 471)

Dudek János: A modernizmus. Bpest: Szent Istvántárs. biz. 1908. (224) 3 K 20 f

Éder Kálmán: Büntetési rendszerünk. Kath. Szemle 1908. (383—404, 502—515, 627—641)

Elek Pál: Iparfejlesztési politikánk társadalmi előfeltételei. M. Társtud. Szemle I. (309—323)

Emődy József: Az Alföld mezőgazdasági viszonyainak reformja. Magy. Gazd. Szemle. XIII. I. (189—196)

Engel Zsigmond: A gyermekvédelem bölcselete. Szociológiai tanulmányok a gyermekvédelemnek a szocializmussal és darwinizmussal való viszonyáról. Budapest: Szerző kiad. 1908. (407)

Ereky István: Tanulmányok a vármegyei önkormányzat köréből. Bpest: Grill K. 1908. (VIII, 332) 8 K

Ereky Károly: Az állam és a társadalom gazdasági tevékenysége Magyarországon. Közg. Szemle 39. (97)

Evlia Cselebi török világutazó magyarországi utazásai 1664—1666. A M. Tud. Akadémia tört. bizotts. megbízásából ford. és jegyzetekkel kísérte Karácson Imre. (VI, 272. l.) (Török-magyarkori történelmi emlékek. II. osztály: Irók II. k.) 6 K

Faber Oszkár: Egy szerzetes naplótöredéke. Bpest: Népszava 1908. (183) 1 K

Farkas P.: Kivándorlás és visszavándorlás. M. Társtud. Szemle I. (150—163)

Fekete Gyula, nagyiványi: Fényűzés és közerkölcsök. Bpesti Szemle 135. k. 1908. (30—74, 249—275)

Fekete Gyula nagyiványi: A munkásság helyzete. Bpesti Szemle 135. k. 1908 (195—233, 365—402)

Fekete Gyula, nagyiványi: A munkásság helyzete. Bpest: Toldi Lajos biz. 1908. (76) 2 K.

Filek Egid von: A férfi érdeke a nőmozgalomban. A nő és a társadalom II. (164—165)

Flesch Ármin: A zsidó Budapest. Singer és Wolfner biz. 1908. (365) 5 K.

Földes Béla l.: Acsády Ignác a.

Forel Ágoston: A nemi kérdés. (Die sexuelle Frage.) Természettudományi, lélektani, közegészségtani és társadalomtudományi tanulmány. Budapest: Vass József 1907. (240) 8 K.

Freund Gyula: Munkaviszonyok Délmagyarországon. Szocializmus II. (237—242, 285—287)

Fülöp Zsigmond: Az ember származása. Szocializmus II. (214—219, 243—249)

Fülöp Zsigmond: Mi az élet? Szocializmus II. (500—504, 535—540)

Fürth Herriette: Az egyleti élet hatása a nőre. A nő és a társadalom II. (147—148)

Gaal Jenő. A szocializmus fejlődésének logikája. M. Társtud. Szemle I. (295—309)

Gallovich Jenő: A leánykereskedelem. Kl. a Kath. Szemlé-ből. Budapest: Kilián Fr. ut. biz. 1908. (21) 50 f

Gallovich Jenő: Keresztény feminizmus. Egyh. Közl. 20. (231)

Garai Benő: A telepítés kérdéséhez. Bpest: Singer és Wolfner. 1908. (75) 1 K

Garami Ernő: A német pártmozgalom. Szocializmus II. (5—15, 83—88)

Garami Ernő: Magyarország 1848-ban és 1908-ban. Szocializmus II. (225—230)

Garbai Sándor: Az általános választójog hatása Magyarországon. Szocializmus II. (1—5)

G[árdonyi] A[lbert]: Nemzetiségi kérdés és szociális demokrácia. M. Társtud. Szemle I. (454—460)

G[árdonyi] A[lbert]: Szakszervezet, munkabeszüntetés és törvényhozás. M. Társtud. Szemle I. (894—900)

Gáthy Bálint: A nemzet jogosultságának bölcsészete. M. Társtud. Szemle I. (403—428)

A magyarországi munkások **gazdasági harcai** 1907-ben. Szakszervezeti értesítő V. 6. sz.

A magyar **gazdasági politika** tíz éve. Írta f. Magy. Gazd. Szeml. XIII. I. (209—218)

Geőcze Sarolta: Társadalmi tényezők az erkölcsi fejlődésben. M. Társtud. Szemle I. (783—788)

Giddings Franklin Henri: A szocziológia elvei. A társulás és a társas szerződés jelenségeinek elemzése. Ford. Dienes Valéria. Budapest: Grill 1908. (XVIII, 548) 7 K

Giesswein Sándor: A társadalmi nevelés jelentősége a polgári kötelességek és a hazafiság szempontjából. M. Társtud. Szemle I. (775—778)

Göndör Ferenc: Az iskolán kívüli népoktatás. Bpest: Singer és Wolfner 1908. (16) 50 f

Graul Ernő: A gazdasági válságok elmélete különös tekintettel az ipari válságokra. Kl. a Joghallgatók Tudom. Egyes. Almanachjából. Bpest: Politzer Zsigm. és fia 1908. (56) 1 K 60 f

György Ernő: A vallás és erkölcs viszonya. Előszóval ellátta Mártonffy Marcel. Nagyvárad: Sebő Imre 1908. (44) 50 f

György János: Hit és haladás. Mult és jövő társadalmi kifejlés fokozatos hitnyilvánulásként fogva föl. 1—2. k. Torda: Fodor Domokos. 1908. 5 K

Győry Károly: Az új Balkán. Bpesti Szemle 136. 1908. (343—364)

Haller István: Katholikus Népszövetség. Egyházi Közl. XX. (59)

Harkányi Ede: Az egyház Magyarországon. Husz. Száz. 18. (566—578)

Harkányi Ede: Az úgynevezett „reformországgyűlés" Husz. Száz. 18. (190—203)

Harrer Ferenc: Nagy-Budapest. Városi Szemle I. (23—37)

Héczey István: A művelődés fejlődésének törvénye. Bpest: Benkő Gy. biz. 1907. (94) 2 K

Heller F.: Strike és társadalmi politika. M. Társ. tud. Szemle I. (186—192)

Heller F. lásd: Műveltség könyvtára alatt is.

Hivatal József: Szerzetes rendeink modern feladatairól. Egyh. Közl. XX. (667)

Hornyánszky Gyula: A történelmi materializmus. M. Társtud. Szemle I. (197—210)

Horváth Jenő: Angol közoktatásügyi tanulmányok. I. rész. Az angol közoktatásügy fejlődése és irányelvei. Gyula: Killián F. ut. biz. 1908. (83) 1 K

Illés József: A jobbágyság társadalmi és jogi helyzetének megalakulása. (1301—1526) Közg. Szemle 39. (186)

Isaák Gyula: A többszörös választói jog. Bpesti Szemle 134. 1908. (321—349); 135. (75—90)

Jablonkay Gábor: Az angol katholikusok karitativ és szociális tevékenysége. Religio 67. (214)

Jászai Samu: A munkások szervezkedése és gazdasági küzdelmei Magyarországon. Szocializmus II. (527—531)

Jászi Oszkár, Zigány Zoltán, Rácz Gyula: A választójog reformja és Magyarország jövője. Bpest: Deutsch Zsigm. és Tsa 1908. (82)

Jászi Oszkár: Művészet és erkölcs. 2. kiad. Bpest: Grill K. 1908.(XX, 440) 7 K

Jászi Oszkár: Merénylet a tanítás szabadsága ellen. Husz. Száz. 18. (165—180)

Jászi Oszkár: Miért kell az általános választói jog? Husz. Száz. 18. (636—641)

Jászi Oszkár: Nemzetiségi politikánk iránya. Husz. Száz. 18. (579—592)

Jászi Oszkár lásd: Collins a. is.

Jászi Viktor: A tanszék szabadsága. Husz. Száz. 18. (261—273)

Jehlicska Ferenc: Pikler belátásos elmélete. Pikler jogbölcseletének és világnézletének krit. vizsgálata. Bpest: Kókai L. biz. 1908. (XII, 308) 4 K

Jehlicska Ferenc: Társadalmi kérdés és etika. A monista irány és a modern szociáletikai irány bölcseleti alapjainak vizsgálata. Bpest: Szent István társ. 1908. (220 l) 1 K 50 f

Jehlicska Ferenc: A Marx-féle kollektivizmus, mint tudományos chiliazmus. Religio 67. (61)

Jehlicska Ferenc: Marx és Engels jövendő kommunizmusának birálata. Religio 67. (95, 115, 138, 150, 168)

Jehlicska Ferenc: A vatikáni zsinati atyák „Postulatum"-a a szociálizmusról. Religio 67. (378, 391)

Jehlicska Ferenc: Jászi Oszkár társadalmi utilitarizmusa, mint a keresztény erkölcstannak szurrogatuma. Religio 67. (444, 462, 477)

Jézus nem volt szociálista. Havi Közlöny a lelkipásztorkodás elméleti és gyakorlati kérdései köréből 31. (567.)

Jordan Károly: A választójogi rendszerekről. Kl. a Husz. Századból (16) 40 f

Kapi Béla: Ad astra a művelt társadalom kérdéseiből. Bpest: Lampel Róbert r.-t. 1908. (152) 3 K

Kaposi M. L.: A nemzetiségi kérdésről. Bpest: Pátria r.-t. 1908. (53) 2 K

Kármán Mór: Egy kis történetphilosophia. Bpesti Szemle 135 1908. (1—29)

Karácson Imre lásd: Evlia Cselebi a.

Kegel Miksa: Lassalle Ferdinand élete. Magyar könyvtár 527—528. sz.

Kemény Ferenc: A békemozgalom. Kiadja a Magyarországi Nőegyesületek Szövetségének Béke és Választott Bírósági Szakosztálya. Bpest: Eggenberger biz. 1908. (13) 1 K 40 f

Kenéz Béla: Gazdák és mesteremberek pusztulása. M. Társtud. Szemle I. (909—937)

Képek a modernizmus körül támadt harcból. Irta bj. Religio 67. (85)

Kerekes Pál és **Ágoston** Péter: A magyar közigazgatás. Husz. Száz. 18. 12. sz.

Királyfi Árpád: Az annektált tartományok népe. Bpesti Szemle 135. 1908. (298—305)

Ki tanítja és ki tanítsa a magyar népet? Bpest: Aczél testv. 1908. (22) 10 f

Amerikai kivándorlás és visszavándorlás. A Magyar társadalomtudományi egyesület szakértekezletén 1908. évi január 24.-én és 25.-én mondott beszédek és az az által kiküldött tizes bizottság emlékirata. Bpest: Singer és Wolfner 1908. (112) 1 K 50 f

Kőhegyi Lajos: Amerikai benyomások. Szeged. Traub B. és társa biz. 1907. (109) 2 K

A **kollektivizmus** és az ipar evolúciója. Írta —ai—or. M. Társtud. Szemle I. (352—358)

Komócsy István: A gyermekek nemi felvilágosítása. Szülők könyve. Bpest: Szt. Istv. Társ. biz. 1908. (132) 2 K

Szociologiai **körkérdés.** Írta M. M. Társtud. Szemle I. (258—263)

Kovács Gábor: A népesedés elmélete. Társadalomtudományi és gazdaságtörténeti kutatások. Szerkeszti Mandelló Gyula. IV. Debrecen: Hegedüs és Sándor 1908. (IV, 328) 6 K

Kovács Gábor: Kritikai észrevételek a Malthus népesedési elméletére. Közg. Szemle. 39. (146, 248)

Kovács János: Szeged és népe. Szeged ethnografiája. Szeged: Traub B. és tsa biz. (IV, 516) 10 K

Kováts J. István: Újabb törekvések Angliában a szociális tevékenység terén. M. Társtud. Szemle I. (225—238)

Krüger Aladár: A magyar nagybirtokról. Kath. Szemle 1908. jún-júl.

Kúnfi Zsigmond: Az iskola Magyarországon. Husz. Száz. 18. (555—565)

Kúnfi Zsigmond: A magyar mocsár. Szocializmus II. (385—389)

Kúnfi Zsigmond: A magyar-belga választójog. Szocializmus II. (593—604)

Külföld véleménye Andrássy gróf javaslatáról. Husz. Száz. 18. (637—694)

Ladányi Rezső: Régi és modern gazdasági harcok. Szakszervezeti Értesítő V. 12. szám.

Ladányi Rezső: A földmunkásmozgalom Magyarországon. Szocializmus II. (15—26, 134—145)

Ladányi Rezső: A két éves földmunkás szövetség. Szocializmus II. (161—169)

Lahocsinszky Árpád: Egyesületi jog — egyesületi élet. Városi Szemle I. (73—83)

Lánczi Jenő: Szocializmus és ethika. Bpest: Deutsch Zsigmond és társa 1908. (74 l) 1 K. (Természet és Társadalom. Népszerű tudományos könyvtár.)

László Márton: Országgyűlési képviselőválasztójogunk reformkérdésének megoldásához. Kolozsvár: 1908. (38 l.) 1 K

Lechner László: Adalékok a társadalomtan lényegének fölismeréséhez. M. Társtud. Szemle I. (795—824)

Legányi Gyula: A szocializmus alapelve. Debrecen: Hegedüs és Sándor 1908. (88) 1 K

Lengyel Aurél lásd: Tarde alatt.

Lengyel Géza: Az országház körül. Husz. Száz. 18. (602—612)

Leopold Lajos ifj.: Állami függés és a választójog. Husz. Száz. 18. (625—631)

Leopold Lajos ifj.: A visszavándorlás mérlege. Husz. Száz. 17. (143—162)

Leroy-Beaulieu A.: Kereszténység és demokrácia. Kereszténység és szocializmus. Franciából ford. és jegyzetekkel ellátta Bálint Kornél. — Kereszténység és tudomány. Írta Bálint Kornél. Detta: Szent István Társ. biz. Bpesten 1908. (62) 1 K 20 f

Löherer Andor: Az amerikai kivándorlás és visszavándorlás. Bpest: Pátria r.-t. 1908. (263) 6 K

Lovas Sándor: A legujabb állami telepítések Magyarországon. Bpest: Nagel Ottó biz. 1908. (426) 2 K

Lőwy Ödön: A szakszervezeti mozgalom és a hivatalos közgazdaságtan. Szocializmus II. (403—407, 431—437)

Lyka Emil: A jövő szocializmusa. Bpest. Ráth Mór biz. 1908 (16) 40 f

Lyka Emil: Szociális diagnozis. Bpest: Ráth M. biz. (27) 50 f

Máday Andor: Lettre ouverte à Monsieur Björnstjerne Björnson au sujet de l'„opression" magyare. Genève, 1908. Budapest: Politzer Zs. és fia biz. (68) 20 f

Máday André lásd: Műveltség könyvtára alatt is.

Madzsar Imre: Lamprecht Károly történetelmélete. Századok 1908. (481—539)

Madzsar József: Emberi és állati társadalmak. Husz. Száz. 17. (19—30)

Mailáth, le Comte Joseph: La question sociale en Hongrie. Revue de Hongrie I. No. 4.

Mailáth József gr.: Nemzeti fejlődésünk. Religio 67. (440, 456)

Marczali Henrik: A társadalmi fejlődés történelmi alapjai. M. Társtud. Szemle I. (645—650)

Marczali Henrik: Egy angol könyv Magyarországról. Bpesti Szemle 133. 1908. (1—18)

Marfa Alexandrowna: Mit várhat a nőmozgalom a Tolstoismustól. A nő és a társadalom II. (163—164)

Masaryk, F. G.: Polygamia és monogámia. A nő és a társadalom II. (110—112, 136—138, 145—147)

Menger Antal: Néppolitika. Ford. Kelen Ferencné. Bpest: Szilágyi Béla 1907. (93) 50 f (Ébresztő. Tudományos népszerű füzetek. IV—V.)

Menger Antal: A jövő állama. Ford. Ormos Ede. Bpest: Athenaeum r.-t. (XII, 209) 7 k. 50 f

Menger szociológiája. Írta Kn. M. Társtud. Szemle I. (558—560)

Merkator: A nemzetiségi kérdés és a magyar birodalmi eszme. Bpest: Ráth Mór 1908. (65) 2 K

Merkator: Die Nationalitätenfrage und die ungarische Reichsidee. Bpest: Ráth Mór 1908. (73)

Meszlény Arthur lásd: Műveltség könyvtára.

Mihalovics Ede: A nemzetiségi elv és a kereszténység. Religio. 67. (258, 275, 295, 306)

Miklós Elemér: Irodalmi nevelés. Bpest: Singer és Wolfner 1908. (187) 3 K

Molnár István: Szociáldemokrácia és család. Magy. Gazd. Szemle XIII., I. (313—324)

Molnár István: A magyar agrárkérdés magva. Kath. Szemle 1908. okt.

Mössmer Pál: A német tudományos szociálizmus. Bpest. Grill: 1908. (310) 6 K

Munkáslakás. Havi közlöny a lelkipásztorkodás elméleti és gyakorlati kérdései köréből 31. (1127, 1219)

A **Műveltség könyvtára.** VI. k. Az emberiség művelődésének és gazdasági életének fejlődése. Stein Lajos szerk. mellett írták: Tegze Gyula, Heller Farkas, Máday Andor, Meszlény Arthur, Ferenczy Árpád. Bpest: Athenaeum r.-t. 1908. (707) 24 K

Nagy József: A tudomány értéke. Bpesti Szemle 1908. 135. (161—181) (Mint különlenyomat is. Franklin-társ. 23 l. 1 K)

Nagy László: A gyermek társadalmi érdeklődése. M. Társtud. Szemle I. (324—335)

Némethy Gyula: Welldon püspök a szociálizmus némely nehézségeiről. Religio. 67. (193)

Némethy Gyula: A francia nép pusztulása. Religio. 67. 665. l.

A **nép** értelmi szinvonalának emelése. Havi közlöny a lelkipásztorkodás elméleti és gyakorlati kérdései köréből 31. (1015—1019. l.)

Oláh Gyula: Az 1875-ik évi fuzió története. Bpest: Franklin-Társ. 1908. (350) 5 K

Paizs Lajos: A nőkérdés és a nőnevelés. M. Társtud. Szemle I. (754—768)

[Palágyi Lajos] p. l.: A társadalmi kérdések és a mai szinmű. M. Társtud. Szemle I. (244—253)

Palágyi Menyhért: Marx és tanítása. M. Társtud. Szemle I. (385—402, 477—500, 616—644, 727—750, 825—848, 959—997)

Pap Géza: A szociális biztosítás szervezete és az állami munkásbiztosítási hivatal. Jogállam VII. (54—62, 88—104)

A **parasztpárt** programmja. Husz. Száz. 18. (130—142, 228—244)

Pásztor Mihály: Fölösleges emberek. Husz. Száz. 17. (19—30)

Paulus: Antimorál. Bpest: Schenk Ferenc biz. 1908. (56) 1 K

A **Pázmány-intézet** szociális körének alapszabályai. Havi közlöny a lelkipásztorkodás elméleti és gyakorlati kérdései köréből 31. (567)

Társadalmi **pedagógia.** Írta —r. M. Társtud. Szemle I. (549—557)

Pekár Károly lásd: Collins

Perczelné Kozma Flóra: Felolvasások és közlemények a modern vallásbölcsészet és szociológia terén. Bpest: Kókai L. biz. 1908. (372) 4 K

Perényi Jenő: A fehérnép jussa. Kath. Szemle 1908. dec.

Pikler Gyula: A büntetőjog bölcselete. Második folytatás a jog keletkezése és fejlődése című könyvhöz. 6. kiad. Bpest: Politzer-féle kkv. 1908. (128) 5 K

Pikler Gyula: Leírás és megszorítás. Husz. Száz 18. (85—100)

Pikler J. Gyula: Organizmus-e a társadalom? Husz. Száz. 17. (113—126)

Pogány József lásd: Czóbel

Prinz Gyula: A Tarandzsik földjén. Természett. Közl. 1908. Pótfüz. 24. l.

A **püspökök** és a katholikus organizáció. Irta H. J. Egyh. Közl. 20. (141.)

Rab Pál: Képek a magyar történelemből. Szocializmus II. (103—106)

Rab Pál: A magyar egyházi vagyon eredete. Szocializmus II. (163—175, 205—214)

Rab Pál: A lakáskérdés. Szocializmus II. (257—265)

Rab Pál: A magyar egyházi vagyon jogi természete. Szocializmus II. (332—338)

Rab Pál: A szekularizáció, az udvar s a pápa a XVII. század végén. Szocializmus II. (397—399)

Rácz Gyula: Magyarország gazdasági és szociális állapota. Husz. Száz. 18. (439—492)

Rácz Gyula: Van-e szükség közjegyi szociálizmusra? Szocializmus II. (459—465)

Rácz Gyula l.: Jászi a. is

Ratzenhofer Gusztáv: A szociológiai megösmerés lényege. Ford. Timár László. Bpest: Grill 1908. (472) 7 K

Rejtő Sándor: A csecsemők halandósága. Kath. Szemle. 1908. dec.

Renner Károly: Marx és a munkások. Szocializmus II. (289—297)

Romhányi Sándor: Korunk ifjúsága erkölcsi hanyatlásának okai. Szociálpedagógiai tanulmány. Bpest: Kókai Lajos 1908. (59) 1 K

Rónai Zoltán: A magyar szociálpolitika mérlege. Husz. Száz. 18. (513—546)

Rónai Zoltán: Szociálizmus és etika. Szociálizmus II. (531—535)

Monsieur **Rousseau**-tól Madame Roussellig. Írta: H. J. Egyh. Közl. XX. (159)

Rózsa Ede: Kulturállapotok Magyarországon. Szociálizmus II. (30—32)

Ruttkay Vilmos: A vasúti munkások sztrájkmozgalma Angliában. Közg. Szemle. 39. (32.)

Sachse József: A Labour Party és a szociálizmus. Szociálizmus II. (325—331, 364—368)

A **sajtóakció** küszöbén. Írta: K. A. Egyh. Közl. XX. (723)

A katholikus **sajtóegyesület.** Egyh. Közl. 20. (346, 363, 383, 403)

A **sajtószabadság** örve alatt. Írta: K. A. Egyh. Közl. XX. (709)

Schulpe György, törökkanizsai: Munkásügyi reformok. Állami, törvényhatósági és társadalmi szociálizmus. 1—2. k. Pozsony: Steiner Zsigmond biz. 1908. 5 K

Schwimmer Rózsa: Szociális munka. A nő és a társadalom II. (39—41)

Sebess Dénes: Adatok a magyar agrárpolitikához a jobbágyság felszabadítása után. (Közös erdő, közlegelő, arányosítás, úrbéri rendezés, tagosítás és telekkönyvi jog.) Bpest: Grill 1908. (IV, 251) 8 K

Selymes Károly: A balkán államok választó joga. Husz. Száz. 18. (632—636)

Selymes Károly: A titkos szavazásról. Husz. Száz. 18. (353—373)

Selymes Károly: Plurális szavazat. Husz. Száz. 18. (117—130, 204—218)

Szociálizmus és hazafiság. Írta: K. N. M. Társtud. Szemle I. (585—594)

Sombart Werner: A szociálizmus és a szociális mozgalom. Bpest: Grill 1908. (XXIX, 421) 7 K

Somló Bódog: A bruxellesi szociológiai intézet. Husz. Száz. 18.

Somló Bódog lásd: Collins

Somogyi Béla lásd: Bebel.

Somogyi Euthym: A bosnyák-hercegovinai gyarmat. Bpesti Szemle 1908. 136. (335—342)

Somogyi Manó: A társadalomgazdaságtan feladata. Közg. Szemle. 40 (620)

Somogyi Manó: A társadalomgazdasági törvények. Bpest: Kilián Fr. ut. 1909. (118) 3 K 20 f

Somogyi Mihály: Az Egyesült-Államok magyarjairól. Szociálizmus II. (666—675)

Spectator: Egy időszerű nemzetiségi politikai kérdés. (Magyarország és a panszlávizmus apostolai.) Zólyom: Steiner Zsigmond biz. Pozsonyban 1908. (91) 1 K 60 f

Spencer Herbert nyomán. Hogyan lett a vallás? Budapest: Szilágyi Béla 1907. (23) 20 f. (Ébresztő. Tudományos népszerű füzetek I.)

Spencer Herbert lásd: Collins.

Stein Lajos lásd: Műveltség könyvtára.

Steiner Gyula: A vármegyei közigazgatás multja, jelene és jövője. Nyitra: Szerző sajátja. (Rényi Károly biz. Bpesten 1908.) 6 K

Szabó Ervin: Szindikalizmus és szociáldemokrácia. Husz. Száz. 18. (273—292)

Szabó Ervin: Ujabb Marx-irodalom. Szociálizmus. II. (193—200, 231—237, 298—305)

Sz[abó] E[rvin]: A nürnbergi pártviszály. Husz. Száz. 18. (314—317)

A magyarországi **szakszervezetek** 1907-ben. Szakszervezeti értesítő. V. 5. sz.

Szakszervezeti mozgalom Magyarországon, 1904—1907. A magyarországi szakszervezeti tanács jelentése. Függelékül az 1908 január hó 5-én, 6-án és 7-én tartott IV. szakszervezeti kongresszus jegyzőkönyve. Budapest: Népszava kk. 1908. (111) 80 f

Szalay Sándor: Nyilvános jogi tanácsadás. Városi Szemle I. (708—718)

Szántó J. Béla és **Tábori** Kornél: Nyomor és bűn a gyermekvilágban. Bpest: Schenk Ferenc biz. 1908. (90) 1 K

Szász Zoltán: A feminizmus és a kiváló nők. A nő és a társadalom II. (21—23)

Szász Zoltán: A mai magyar irodalom sorvadásának okairól. Husz. Száz. 18. (593—601)

Szász Zsombor: A munkáspolitika irányai. M. Társtud. Szemle I. (938—949.)

Szatmári Sándor: Nagyvárosi erkölcsök. Budapest sexualis élete. Bpest: Schenk Ferenc biz. 1908. (189) 3 K

Szeberényi Lajos Zs.: A parasztkérdés külföldön és hazánkban. Szociális tanulmány. Békéscsaba: Tevan Adolf 1908. (208) 3 K

Szeberényi Lajos Zs.: Agrár reformtörekvések Oroszországban. Husz. Szász. 18. (302—308)

Szeberényi Lajos Zs.: Bosznia és Hercegovina. Husz. Száz. 18. (388—398)

Székely Vladimir lásd: Tábori Kornél.

Szende Pál: Forradalom és ellenforradalom. Husz. Száz. 18. (293—302)

Szende Pál: A magyar politikai pártok és Ausztria. Husz. Száz. 18. (500—512)

Szentpétery Imre: Individuális és collectiv történetírás. Századok 1908. (193—216)

Szirtes Artur: Világharmonia. Bevezetés a jövő állam jogának bölcséletébe. Bpest: Pallas r.-t. 1908. (95) 1 K 50 f

Szociális átalakulás. Havi közl. a lelkipásztork. elm. és gyak. kérd. kör. 31. (709)

Szociális gyakorló iskola. Havi közl. a lelkipásztork. elm. és gyak. kérd. kör. 31. (427)

Szociális működés az iskolában. Havi közl. a lelkipásztork. elm. és gyak. kérd. kör. 31. (893)

A **szociálizmus** elméleti alapjai. Havi közlöny a lelkipásztork. elm. és gyak. kérdései köréből 31. (287, 435)

A **szociálismusról**. Irta b—ó. Magy. Gazd. Szeml. XIII. I. (42—49)

Tábori Kornél és **Székely** Vladimir: Az erkölcstelen Budapest. Bpest: Schenk Ferenc biz. 1908. (112) 1 K 20 f

Tábori Kornél lásd: Szántó J. Béla a. is.

Tarczai Lajos: A magyar polgárság politikai tehetetlensége. Szociálizmus II. (146—150)

Tarczai Lajos: A koalició és a választójogi reform. Szociálizmus II. (389—397)

Tarczai Lajos: Az önálló bank és a proletariátus. Szociálizmus II. (513—519)

Tarczai Lajos: Pártalakulások. Szociálizmus II. (648—653)

Tarde Gabriel: Összehasonlító tanulmányok a kriminologia köréből. Paul Cuche előszavával. Ford. s a bevezetést irta Lengyel Aurél. Bpest: Athenaeum r.-t. 1908. (186) 5 K 60 f

Tegze Gyula lásd: Műveltség könyvtára.

Thirring Gusztáv: Adalékok a drágaság kérdéséhez: I. A lakásbérek. 2. Az élelmi cikkek árai. Városi Szemle 1. (104—112, 107—203)

Természet és társadalom. Népszerű tudományos könyvtár. Kiadja a Husz. Száz. szerkesztősége. VII—VIII. kötet Budapest: Deutsch Zs. és Társa. 1908. à 1 K. — VII. Bolgár Elek: Választójog és választórendszerek. (64) VIII. Bresztovszky Ernő: Magyarország fekete statisztikája. (68)

Tizenkét év a magyar gazdaszövetség történetéből 1896—1908. Bpest: Pátria r.-t. biz. 1908. (335) 5 K

A kivándorlási **törvényjavaslat**. Irta I. I. Husz. Száz. 18. (578—583)

Trikál József: A biológiai világnézlet túlzásai. Religio 67. (559, 572, 587, 604, 618, 635, 653)

Udvari élet a francia királyok alatt. Bpest: Franklin-társ. 1908. (336) 12 K

Vályi Bódog: Durkheim szociológiája. M. Társtud. Szemle I. (211—224)

Vámbéry Rusztem lásd: Collins a.

Vargha Dezső: Bernardus da Feltre a szövetkezetek első apostola. Kath. Szemle 1908. okt.

Vay Péter gróf: A japán társadalom szervezete. Kath. Szemle 1908. szept., okt., nov.

Vojnich Oszkár: A Csendes Óceán szigetvilága. Útijegyzetek. Bpest: Pallas r.-t. 1908. (407) 10 K

Voltaire: Boulainvilliers gróf ebédje. Fordítás franciából. (Ébresztő. Tudományos népszerű füzetek. II.) Bpest: Szilágyi Béla 1907. (46) 20 f

Wahlner Béla: Társadalomtudomány tankönyve. A Rozsnyó-egyházmegyei hatóság engedélyével. Bpest: Szent István-Társ. biz. 1908. (267) 5 K

Ward F. Lester: A haladás lelki tényezői. Ford. Dienes Valéria. Bpest: Grill K. 1908. (XXX, 363) 6 K

Weszely Ödön: A modern paedagógia útjain. Tanulmányok. Bpest: Franklin-Társ. 1909. (VIII, 442) 8 K

Wildner Ödön: Német városok francia világításban. Városi Szemle I. (421—433)

Willhelm Szidónia: Szerelem, házasság feminista tükörben. Bpest: Benkő Gyula 1908. (61) 1 K

Winter Leó: A cseh-szláv szociáldemokrácia. Szociálizmus II. (426—431)

Visszapillantások. A szakszervezetek működése 1907-ben. Szakszervezeti Értesítő V. 1. sz.

Wlassics Gyula: Kriminálpolitikai tanulmányok. Jogállam VII. (1—17)

Zempléni M. Gejza: A zsidókérdés Magyarországon. Religio 67. (647)

Zigány Zoltán: Az Andrássy-féle törvényjavaslat és bírálata. Husz. Száz. 18. (613—624)

Zigány Zoltán: A felekezeti szellem erősödése a közoktatásban. Husz. Száz. 18. (1—14)

Zigány Zoltán lásd: Jászi O. a. is.

Zipernovszky Károlyné: A nő szerepe a békemozgalomban. Kiadja a Magyarországi Nőegyesületek Szövetségének Béke- és Választottbirósági Szakosztálya. Bpest: Eggenberger biz. 1908. (19) 70 f

Zselénski Róbert gróf: Tizenkét évi küzdelem a tőzsdéken üzött fedezetlen határidőüzleti szerencsejáték ellen. Bpest: Pátria r.-t. 1908. (300) 5 K

Zsilinszky Mihály: Papi kongrua és jogegyenlőség. Bpest: Hornyánszky Viktor 1908. (45) 1 K

Zsilinszky Mihály: A hazafiság és nemzetiség kérdéséhez. Történelmi tanulmány. Kl. a Beöthy-albumból. Bpest: Hornyánszky Viktor biz. 1908. (20) 40 f

Adományozók jegyzéke az 1909. év I. negyedében.

Donations à la Bibliothèque, Ier trimestre 1909.

A Fővárosi Könyvtár igazgatósága köszönettel igazolja az alant fölsorolt könyvadományokat, amelyek az 1909. év I. negyedében érkeztek be:

MAGÁNOSOK

	darab
Bárczy István	7
Barsi Jenő	1
Basch Imre	2
Biant Augusto (Santiago)	1
Bolgár Elek	15
Ékes Lajos (Kassa)	2
Gerő Károly	1
Harkányi Ede	1
Harrer Ferenc	7
Igali Kálmán	2
Kenéz Béla (Kolozsvár)	1
Kolozsvári Pál	1
Lindheim Alfréd (Wien)	1
Machan Ottó	1
Madzsar József	5
Pikler J. Gyula	2
Rácz Gyula	1
Seregi Zoltán	1
Simonyi Zsigmond	1
Staindl Mátyás	1
Szabó Ervin	3
Stankovics Szilárd	1
Thirring Gusztáv	3
Varju Elemér (Kassa)	1
Zerkovitz Zsigmond	11
urak	

HATÓSÁGOK, INTÉZETEK TESTÜLETEK, STB.

BUDAPESTEN

Állami hidak igazgatósága	1
Állami számvevőszék	1
Egyetemi rektori hivatal	7
Földmívelésügyi minisztérium	5
Honvédhelyőrségi kórház	1
Keresk. és iparkamara	2
Keresk. utazók egyesülete	1
Könyvkötők szakegyesülete	1
Könyvnyomdászok szakköre	5
Közkórházak igazgatósága	1
Mária Dorothea-egyesület	1
Meteorologiai intézet	3
Miniszterelnökség	1
Műegyetem könyvtára	2
Országos iparegyesület	2
Osztrák-magyar bank	3
Társadalmi Forradalom szerkesztősége	2
Ügyvédi kamara	3
Városi Szemle szerkesztősége	1

EGYEBÜTT

Altona. Statist. Amt	1
Amsterdam. Bureau v. Statistik	1
Anvers. Conseil communal	1
Augsburg. Magistrat	2
Barmen. Statist. Amt	4
Basel. Statist. Amt	1
Berlin. Internationales Institut für Bibliographie	1
Berlin. Kaiserl. Statist. Amt	4
Berlin. Magistrat	1
Berlin. Städt. Statist. Amt	1
Berlin. Statist. Landesamt	1
Bonn. Oberbürgermeisteramt	5
Boston. Statistics department	2
Bradford. Council	7
Bremen. Magistrat	1
Breslau. Magistrat	1
Bruxelles. Office du travail	3
Cairo. Statistical department	1
Calcutta. Superintendent of Government Printing	3
Cassel. Magistrat	1
Charlottenburg. Statist. Amt	1
Chemnitz. Statist. Amt	1
Chicago. John Crerar library	16
Debrecen. Iparkamara	1
Dortmund. Städt. Statist. Amt	1
Dresden. Städt. Statist. Amt	3
Düsseldorf. Magistrat	1
Edinburgh. Council	1
Erfurt. Magistrat	1
Frankfurt. Stadtbibliothek	1
Frankfurt. Statist. Amt	1
Genova. Consiglio	1
M. Gladbach. Magistrat	1
Görlitz. Magistrat	2
Graz. Gemeinderat	1
Grenoble. Bibliothèque municipale	1
Győr. Iparkamara	1
Halle. Statist. Amt	3
Hamburg. Magistrat	1
Hamburg. Stadtbibliothek	1
Hannover. Statist. Amt	1
Helsingfors. Bureau de statistique de Finlande	1
Helsingfors. Rahatoimikamari	3
Hull. Council	2
Kobenhavn. Magistrat	1
Kobenhavn. Statens Statistiske Bureau	2
Kristiania. Kommunens Statist. Kontor	2
Lausanne. Conseil	1
Leipzig. Magistrat	1
Lisboa. Direcçao des correios	1
London. Board of agriculture	3
London. County council	28
Lübeck. Handelskammer	1
Lübeck. Magistrat	1
Magdeburg. Städt. Statist. Amt	2
Mainz. Magistrat	4
Mainz. Stadtbibliothek	3
Mannheim. Magistrat	1
Mannheim. Statist. Amt	1
Melbourne. Commonw. bureau of statistics	2
Mezőtur. Polgármester	2
Milano. Consiglio	1
Milano. Ufficio di statistica	1
Miskolc. Iparkamara	1
Montréal. City council	2
Mulhouse. Société industrielle	1
München. Städt. Statist. Amt	2
Nagyszeben. Magistrat	2
Nancy. Bureau d'hygiène	1
New York. Columbia University	6
Nürnberg. Magistrat	1
Ógyalla. Konkoly-observatórium	1
Paris. Ministère des finances	1
Paris. Service de la statistique de la France	1
Plauen. Statist. Amt	1
Prag. Statist. Landesamt	1
Providence. Health department	1
Riga. Magistrat	1
Rio de la Plata. Banco Español	1
Roma. Direzione generale delle gabelle	7
St. Etienne. Bureau d'hygiène	1
St. Pétersbourg. Comité centr. de statistique	4
Stettin. Magistrat	1
Stockholm. Statist. Centralbyran	1
Sydney. Bureau of statistics	1
Sydney. Town clerk	5
Szeged. Polgármester	2
Tokio. Munic. office	1
Torino. Consiglio	3
Torino. Ufficio d'igiene	1
Trenton. Bureau of statistics of N. Jersey	1
Ungvár. Polgármester	1
Washington. Bureau of the census	1
Washington. Commissioners of Columbia	1
Wien. Ackerbauministerium	1
Wien. Arbeitsstatistisches Amt	1
Wien. Handelsministerium	1
Wien. Magistrat	6
Wien. Ministerium f. öffentl. Arbeiten	1
Wien. Statthalterei	1
Wien. Statist. Zentralkommission	1
Wien. Techn. Militärkomitee	1
Wien. Zentralstelle für Wohnungsreform	3
Wiesbaden. Magistrat	1
Wiesbaden. Statist. Amt	3
Zürich. Magistrat	2

APRÓ KÖZLEMÉNYEK

Budapest nagyobb könyvtárai 1907-ben. A legújabban megjelent, 1907. évi statisztikai évkönyv 33 budapesti könyvtárt sorol fel, melyek állománya meghaladja a 10.000 kötetet. A nemzeti múzeumi és iparművészeti múzeumi könyvtárak, sajnos, nem választják külön könyvállományukat oklevél- és műlapállományuktól s ezért nem alkalmasak az összehasonlításra. A nemzeti múzeumi könyvtár állománya 1,560.000 darabban van megállapítva, a *Magyar Minerva* 3. évfolyama pedig 1900-ban 357.687 darabra teszi a nyomtatványi osztály állományát, amiből 179.109 darab esik az apró nyomtatványokra. Azt hisszük, hogy nem számítunk rosszul, ha a nemzeti múzeumi könyvtár állományát az apró nyomtatványokkal együtt 500.000 darabra becsüljük. Az iparművészeti múzeumi könyvtár állománya 85.296 darabot tüntet fel, a *Minerva* 3. évfolyama szerint pedig 1902-ben 7642 darab volt a könyvtár állománya 57.502 műlap mellett. Nem hisszük, hogy a könyvtár állománya ma megütné a 10.000 kötetet s ezért tulajdonképen nem is tartoznék a budapesti nagy könyvtárak közé.

A felsorolt könyvtárak közül négynek az állománya üti meg a 100.000 darabot, több mint 50.000 kötetet pedig összesen 10 könyvtár számlál, de ebből leszámítandó az iparművészeti múzeum könyvtára és hasonló okokból a mintarajziskola könyvtára is, mert a *Minerva* 3. évfolyama szerint e könyvtár könyvállománya 1902-ben 6510 kötet volt 60.771 műlap mellett. Az 50.000 kötetet meghaladó budapesti könyvtárak száma ezek után nyolcat tesz ki s ezek között van a Fővárosi Könyvtár is.

Az évi gyarapodás összegét a nemzeti múzeumi könyvtár az oklevélgyarapodással, az iparművészeti múzeumi könyvtár a műlapok gyarapodásával egy összegben közli, az egyetemi könyvtár pedig egyáltalán nem közli. 10.000 darabnál nagyobb gyarapodást csupán a tudományos akadémiai könyvtár tüntet fel, utána a Fővárosi Könyvtár következik több mint 8000 darabbal.

A könyvtárt használók száma legmagasabb az egyetemi könyvtárban (64.000), utána a nemzeti múzeumi könyvtár (41,187) következik. 21.000-nél magasabb e szám a technológiai iparmúzeum könyvtárában, 14.000-nél magasabb a műegyetemi könyvtárban, 7000 a természettudományi társulat könyvtárában, 6000 a könyvtáregyesület könyvtárában s 5000 a tudományos akadémia könyvtárában. Ezek után következik a Fővárosi könyvtár 3300 használóval, ami, szük olvasótermét tekintve, nagyon kedvező eredmény.

A kikölcsönzők száma legmagasabb (6598) a természettudományi társulat s a könyvtáregyesület (3465) könyvtárában. A tudományegyetemi könyvtárban 3029, a nemzeti múzeumi könyvtárban 2887, az Erzsébet nőiskola könyvtárában 1813 s ezután a Fővárosi könyvtár következik 1465 kikölcsönzővel.

A könyvtár javadalmazását nem közli a nemzeti múzeumi könyvtár. Az egyetemi könyvtár javadalmazása 38.000 korona, a műegyetemi könyvtáré 31.000 korona, a képviselőházi könyvtáré 25.000 korona s csaknem ugyanennyi volt a Fővárosi Könyvtár javadalmazása is.

A személyzet száma legnagyobb a nemzeti múzeumi könyvtárban (22, szolgák nélkül). Az egyetemi könyvtár személyzetének száma 23, a könyvtáregyesületé 13, a képviselőházi könyvtárban 14, a központi statisztikai hivatal könyvtárában 8, az akadémiai, műegyetemi és fővárosi könyvtárakban pedig 7—7 volt az alkalmazottak száma.

Sajnos, nem teljes a statisztikai évkönyv felsorolása, mert a *Magyar Minerva* 3. évfolyama még a következő 10.000 kötetnél nagyobb állományú könyvtárakat ismeri: kereskedelmi múzeum könyvtára (12.500 db), mezőgazdasági múzeum könyvtára, az Eötvös kollégium könyvtára (11.400 db), a Rádaykönyvtár (34.000 db), a kegyesrendi főgimnázium könyvtára (13.000 db), a II. ker. kath. főgimnázium könyvtára, a zeneakadémia könyvtára. Bizonyára még több 10.000 kötetes könyvtár is van ma Budapesten, mint amennyi a *Magyar Minerva* szerkesztése idejében volt s ezért a statisztikai évkönyv adatai alapos átdolgozásra szorulnak.

Magyar városi könyvtárak 1907-ben. Az 1907. évi statisztikai évkönyv hét olyan városi könyvtárt sorol fel (Budapesten kívül), melyek állománya megüti a 10.000 kötetet. Köztük a szegedi Somogyi-könyvtár

a legjelentékenyebb, melynek állománya 69.000 darab s évi gyarapodása 1342 darab. Szeged városa 20.000 koronát fordít évenként könyvtárára s ezenkívül még 2000 korona államsegélyt is kap a könyvtár. A könyvtárt használók száma 1907-ben 10.851 volt. Második helyen áll a temesvári nyilvános könyvtár, melynek állománya 32.018 darab, évi gyarapodása 1210 darab. E könyvtár nagy forgalmát jellemzi, hogy 1907-ben 3246 volt az olvasók és 1876 a kölcsönzők száma.

A losonci könyvtár állománya 22.895 darab s 1907 folyamán 6256 darabot használtak belőle. A verseci nyilvános könyvtár állománya 18.673 darab s 1907. évi gyarapodása 1206 kötet. A nevezett év folyamán 3220 kötetet kölcsönöztek ki belőle. A fiumei könyvtár állománya 17.360 kötet s 1907 folyamán 5580 olvasó használta. A pozsonyi közkönyvtár állománya 13.384 kötet s 1907. évi gyarapodása 1594 darab. A nevezett év folyamán 3162 olvasó használta a könytárt. Pozsony városa évenként 8000 koronát fordít könyvtára gyarapítására. A győri közkönyvtár állománya 12.895 kötet; olvasóterme ez év folyamán nyilt meg.

Ezek a statisztikai évkönyv szerint 10.000 kötetnél nagyobb városi könyvtáraink. Nem mindenben egyeznek meg az adatok az orsz. főfelügyelőség jelentésével, mert a pozsonyi könyvtár állománya nagyobb 6500 kötettel, amely még nincs feldolgozva ugyan, de a könyvtár tulajdona. A győri közkönyvtár állománya a főfelügyelőségi jelentés szerint 26.327, a statisztikai évkönyv pedig csupán 12.895 darabot jelez.

10.000 kötetnél kisebb városi közkönyvtár a hódmezővásárhelyi, melynek állománya 3441 db s 1907. évi forgalma 1678 kikölcsönzött könyv. A nagyszombati közkönyvtár állománya 1907 végén 9530 db volt s remélhetőleg 1908-ban már a nagykönyvtárak sorába jut. Selmecbánya könyvtára csupán 2373 darabot tartalmaz, de forgalma óriási, mert 1907 folyamán 2777 kölcsönző használta.

Vannak ezeken kívül városainkban megyei, múzeumi, iskolai és egyesületi könyvtárak, amelyek városi közkönyvtárakká átalakítva s rendes községi javadalmazásban részesítve, jelentékeny kulturális feladatokat teljesíthetnének vidéki városainkban.

Brooks Adams a nyilvános könyvtárakról. A híres amerikai szociológus és politikus, Brooks Adams, *The New Empire* című munkájában*) a következő, minket is érdeklő reflexiókat találjuk a könytárakról: Általánosan elismert dolog az, hogy a szélesebb körök szellemi művelésére hivatott nagy nyilvános könytárak mai működése nem kielégítő. Ezen könyvtárak közül egyik sem teljes, mert, a megjelenő könyvek túlnagy száma miatt, lehetetlen azokat mind megvenni, katalogizálni és elraktározni. A könyvtári igazgatás ezzel a súlyos helyzettel nem bír megbirkózni és csődöt mond, mert — tudománytalan. A könyvtárak állományának gyarapítása rendszerint oly liberális képzettségű férfiakra van bízva, akik sohasem tanultak szinthetizálni. Ezek a férfiak a könyvet egy egységnek tekintik, ép úgy mint a történelemben minden faktumot egy önmagában álló egységnek tekintenek. Ha valamely könyvnek bizonyos tartalmi értéket tulajdonítanak, úgy azt érdemesnek tartják a megvételre. Hogy mi a tárgya a könyvnek, azt nem veszik figyelembe. Ilyenformán az ismeretek összes ágait összehányják és az eredmény — általános zavar.

Egy könyv külső formájában (eltekintve a segédkönyvektől) semmiféle szinthetikai elv szerint sem tekinthető egységnek. A könyvnek csak a *tárgya* egység, és értéke mindig csak a tárgyában rejlik. Az egyes könyv, ép úgy mint az egyes fejezet, szó, vagy tény csak abból az összefüggésből érthető meg, amelyben áll. Ezért az individuális könyvek bázisán felépülő könyvtár mindig tökéletlen fog maradni, és rossz műhely lesz, amelyben senkisem végezhet munkát.

Ha a liberális nevelés szinthezisek és generalizálások rendszerére volna alapítva, mint amilyenen a tudomány, úgy egészen más volna az eredmény. A könyvet akkor nem tekintenék egységnek, amely önmagában viseli az értékét, hanem akkor a könyv értékét csak azon gyűjteménnyel való összefüggése szerint becsülnék, amelybe tartozik. Akkor a megfelelő tudományszak szerepelne mint egység, és a könyvtár nem könyvek, hanem szakok szerint gyarapodnék. A különböző szakkönyvtárak aztán, minthogy egyenkint tökéletesebbek és teljesebbek, mint a mai általános könyvtár, kitűnően kiegészítenék egymást és minden kutató tudná, hogy egy bizonyos tudományszak teljes irodalmát az országnak legalább egy könyvtárában biztosan és mindig megtalálja. —

Szóval: specializálás és munkamegosztás a könyvtárügy terén is!

*) Németül is megjelent: Brooks Adams: *Das Herz der Welt.* Übers. v. Jul. Sachs. Wien: Verl. Lumen 1908. p. 20—21.

BULLETIN
DE LA
BIBLIOTHÈQUE MUNICIPALE DE BUDAPEST

AVRIL 1909
IIIe ANNÉE, N° 2

Pour l'Étranger le Bulletin est exclusivement affecté aux échanges. Les demandes et les publications doivent être adressées à la Bibliothèque municipale, Károly-körút 28, Budapest IV.

TABLE DES MATIÈRES:

Guide des visiteurs de la Bibliothèque municipale 31
Publications entrées à la Bibliothèque durant le Ier trimestre 1908 39
E. Varró: Bibliographie sociologique hongroise de 1908 77
Donations à la Bibliothèque, 1909, 1. 85
Miscellanées 86

A FŐVÁROSI KÖNYVTÁR ÉRTESÍTŐJE

1909 JÚLIUS
III. ÉVFOLYAM, 3. SZÁM

Fővárosi bizottsági tagoknak és tisztviselőknek, intézeteknek, testületeknek, valamint a Fővárosi Könyvtárban bárkinek ingyen; előfizetési ára egész évre 1 K

TARTALOM:

A Fővárosi Könyvtár az 1909. év első felében 91
A Fővárosi Könyvtár szerzeményei az 1909. év II. negyedében 92
Adományozók jegyzéke az 1909. év II. negyedében 123
Apró közlemények 125

A Fővárosi Könyvtár (IV., Károly-körút 28.) mindenki számára nyitva van:

köznapokon 9-től 2-ig,

vasár- és ünnepnap 9-től 12-ig.

Mutató a legújabb szerzeményekhez

I. **Könyvtártan. Általános könyvészet** 92—93
Könyvtártan 92 — Bibliográfia 92

II. **Általános munkák** 93

III. **Bölcsészet** 93

IV. **Egyház** 93

V. **Társadalomtudomány. Társadalmi kérdés** 93—96
Módszer. Történet. Elmélet 94 — Társadalmi képződmények. Család. Osztályok. Vallás. Erkölcs 94 — Faj és nemzetiségi kérdés 94 — Szociális kérdés 95 — Szociográfia 95 — Keresztény szociálizmus 95 — Szociálizmus 95 — Nőkérdés 96

VI. **Statisztika. Demológia** 96—97
Elmélet. Módszer. Történet 96 — Országos és helyi statisztika 96 — Népesedés 97 — Vándorlások 97

VII. **Közgazdaságtan** 93—103
Elmélet. Módszer. Történet 97 — Gazdaságtörténet és leírás 98 — Szövetkezés 99 — Lakásügy 99 — Telek és háztulajdon 99 — Földtulajdon. Mezőgazdaság. Bányászat 100 — Ipar 100 — Ipari törvényhozás 101 — Munkáltató szervezetek 101 — Kereskedelem 101 — Külkereskedelem. Vámügy 102 — Közlekedés 102 — Közutak 102 — Pénz- és hitelügy 103 — Bankügy 103 — Biztosításügy 103

VIII. **Munkáskérdés és törvényhozás** 103—105
Általában és egyes országokban 103 — Egyes munkáskategóriák 103 — Hatósági munkások. Munkaviszonyok közmunkáknál 104 — Munkaszerződés. Munkabér és munkaidő 104 — Munkanélküliség. Munkaközvetítés 105 — Munkásbiztosítás és -egészségügy 105 — Szakegyletek. Sztrájk 105

IX. **Szegényügy. Jótékonyság** 106
Általában és egyes országokban 106 — Anya- és gyermekvédelem 106

X. **Államtudomány** 107—108
Értekezések. Kézikönyvek 107 — Egyes országok politikai viszonyai 107 — Parlamentárizmus. Demokrácia. Állam 108 — Politikai pártok 108

XI. **Jogtudomány** 108—109
Magánjog 108 — Büntetőjog 109 — Nemzetközi jog 109

XII. **Közjog és közigazgatás** 109—115
Magyar közjog és közigazgatás 109 — Külföldi közjog és közigazgatás 109 — Törvény és rendeletgyűjtemények 110 — Választójog 110 — Köztisztviselők 111 — Községi igazgatás 111 — Magyar községi igazgatás és politika 111 — Német és osztrák községi igazgatás és politika 112 — Községi igazgatás az Egyesült Államokban 112 — Egyéb külföldi községi igazgatás 112 — Községi tisztviselők 113 — Ügykezelés 113 — Kisajátítás 113 — Közmunkák. Közszállítások 113 — Tűzrendészet 113 — Csatornázás 113 — Városépítés 114 — Útrendészet 114 — Prostitució 114

XIII. **Pénzügytan** 115—116
Adók 115 — Községi pénzügyek 115 — Községi adók és illetékek 115 — Számvitel 116

XIV. **Közművelődés. Közoktatás** 116—118
Iskolaügy. Pedagogia 116 — Iskolaegészségügy. Sport 116 — Elemi oktatás 117 — Közép- és felsőoktatás 117 — Szakoktatás 117 — Szabad oktatás 117 — Művészet. Műemlékek 118

XV. **Történelem** 118
Várostörténet 118

XVI. **Földrajz** 119
Budapest földrajza 119

XVII. **Természettudomány** 119

XVIII. **Közegészségügy** 119—122
Közegészségi állapotok és törvényhozás 119 — Gyógyító személyzet 120 — Fertőtlenítés 120 — Kórházak. Fürdők 120 — Városegészségügy. Köztisztaság. Utcahigiéne 120 — Élelmiszerhigiéne 120 — Lakásegészségügy 121 — Fertőző betegségek. Tuberkulozis 121 — Alkoholizmus 121 — Gyógyszertárügy 121 — Mentőügy 122 — Temetkezés. Halottégetés 122

XIX. **Mathematika. Technika** 122

XX. **Nyelvészet. Szépirodalom** 122

Megjelent

és Kilián F. útján minden könyvkereskedésben kapható:

Közlemények. — Publications:

1. Szakkatalógus. 1. f. A lakáskérdés és a városszabályozás kapcsolatos kérdései. 56 lap. 1907. K 1·—
2. Szakkatalógus. 2. f. A községi pénzügy. VIII + 139 lap. 1908. . . . . „ 1·—
3. A választóreform. Válogatott jegyzék a parlamenti és községi választójog irodalmából. 1909. „ —·50

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS
HÁZINYOMDÁJA — 1909. —

A Fővárosi Könyvtár az 1909. év első felében.

La Bibliothèque municipale dans la première moitié de l'année 1909.

A Fővárosi Könyvtár a lefolyt félévben 3194 kötetből álló 2210 új munkával gyarapodott. A munkák száma körülbelül megegyezik a mult év megfelelő gyarapodásával, a kötetek száma azonban csaknem ezerrel kevesebb, ami abban találja magyarázatát, hogy tavaly igen sok sorozatos hivatalos nyomtatványt sikerült kiegészítenünk.

A könyvtár használata a tavalyi félévhez képest ismét lényegesen emelkedett, amint ezt a következő összeállítás igazolja:

	Olvasó *Prêts sur place lecteurs*	Olvasott kötet *volumes*	Kölcsönző *Prêts à domicile emprunteurs*	Kölcsönzött kötet *volumes*
1909. I.	1.515	2.170	1.341	1.622
1908. I.	1.410	2.009	1.021	1.353
Idei többlet — *Différence en faveur de 1909*	105	161	320	269

Ha tekintetbe vesszük, hogy az év elején kibővítettük az olvasószobát, és a kézikönyvtárt körülbelül 200 kötettel gyarapítottuk, köztük nehány sűrűn használt folyóirat utolsó öt évfolyamával, a szabad használatra kitett folyóiratok számát pedig 70-ről 120-ra emeltük, s mindezek egész használata statisztikánkban nem szerepel, akkor bátran állíthatjuk, hogy a könyvtár forgalma, úgy mint a kölcsönzésé, legalább 30%-kal emelkedett.

A könyvtár használatát érdekesen világítja meg a következő táblázat, mely a használt kötetek számát nyelvek szerinti csoportosításban mutatja be:

Milyen nyelven? *Langues*	Kölcsönzött kötet *Prêts à domicile*	Olvasott kötet *Prêts sur place*	Összesen *Total*	1000 kötet közül *Pour 1000 volumes prêtés*	
				kölcsönzött *à domicile*	olvasott *sur place*
Magyar . *Hongrois* .	573	1.307	1.880	353	602
Német . *Allemand* .	760	621	1.381	469	286
Francia . *Français* .	139	117	256	86	54
Angol . *Anglais* . .	140	112	252	86	52
Olasz . . *Italien* . .	10	13	23	6	6
Összesen *Total* .	1.622	2.170	3.792	1.000	1.000

Látjuk ebből, hogy kölcsönzőink, kik jobbára a magasabb készültségű közönség köréből kerülnek ki, túlnyomóan idegen nyelvű munkákat használnak; a magyar nyelvű kötetek az összes kölcsönzött köteteknek csak egy harmadát teszik. Egészen máskép alakulnak az olvasótermi viszonyok, ahol az összes olvasott kötetek 60%-a magyar nyelvű.

A könyvtár belső szervezési munkálataiból említésre méltó, hogy ez évtől kezdve új szerzeményeink teljes jegyzékét közöljük negyedévenkint az *Értesítőben*, holott azelőtt csak válogatott jegyzéket adtunk; hozzáfogtunk a földrajzi katalógus készítéséhez, azt akarván, hogy ezentúl minden beszerzésünk ne csak a betűrendes és a szakkatalógusban, hanem, ha helyi vonatkozású, ezen a nyomon is megtalálható legyen; kiadtuk a *Választóreformról* szóló szakkatalógust; az olvasók kiszolgálására és egyéb kisegítő munkákra kifutó fiút *(boy)* alkalmaztunk, stb.

Budapest, 1909 július közepén.

A Fővárosi Könyvtár szerzeményei az 1909. év 2. negyedében

Publications entrées à la Bibliothèque municipale durant le 2e trimestre 1909

I. KÖNYVTÁRTAN. ÁLTALÁNOS KÖNYVÉSZET

Bibliothéconomie. Bibliographie générale
Bibliothekswesen. Allgemeine Bibliographie

Könyvtártan

Bibliothéconomie — Bibliothekslehre

L'**Archiginnasio.** Bulletino della Biblioteca comunale di Bologna. Anno 2— . 1907— . Bologna: Azzoguidi 1908— . — XVI 634

Bericht über die Verwaltung der Stadtbibliothek zu Frankfurt am Main. Jg. 24— . 1907/8— . Frankfurt a. M.: Gebr. Knauer 1908 — — XVI 616

Bericht über die Verwaltung der Stadtbibliothek zu Hamburg, 1907— . Hamburg: Lütcke & Wulff 1908— . (S. A. aus: Jahrb. d. Hamburgischen Wissenschaftl. Anstalten.) — XVI 624

Delisle, Léop.: Instructions élémentaires et techniques pour la mise et le maintien en ordre d'une bibliothèque. Paris: H. Champion 1908. (82) (Extr. de la Revue d. bibliothèques.) — XVI 639

***Fritz,** Gottl.: Das moderne Volksbildungswesen. Bücher- und Lesehallen, Volkshochschulen und verwandte Bildungseinrichtungen in den wichtigsten Kulturländern in ihrer Entwicklung seit der Mitte des 19. Jahrhunderts. Leipzig: Teubner 1909. (114) (Natur & Geisteswelt, 226.) — XXII 289

Jahresbericht, systematisches und alphabetisches Zuwachsverzeichnis mit Ausschluss der Antiquaria und Fortsetzungen [der] Bibliothek der Gehe-Stiftung zu Dresden, 1907— . Dresden: Zahn & Jaensch 1908— . — XVI 644

The **Library Journal.** Chiefly devoted to library economy and bibliography. Vol. 32— . New York: Publ. Off. 1907— . — XVI 621

Mac Carthy, Charles: The city library as an investment. == Proceedings of the conference f. good city government. 1908. (317—27) — VIII 106

Marks, L. B.: Design of the illumination of the New York City Carnegie Libraries. Philadelphia 1908. (538—72) — XVI 641

Morel, Eug.: Bibliothèques. Essai sur le développement des bibliothèques publiques et de la librairie dans les deux mondes. Vol. 1—2. Paris: Mercure de France 1908—9. — XVI 637

Rapport sur la bibliothèque municipale. Présenté par M. Magnien. Grenoble: Imp. Générale 1908. (19) 4° — XVI q 23

Sonntag, Karl jun.: Katalog der Buchbinderwerkstatt Karl Sonntag jun. Leipzig 1909. (20) — XVI 652

[Toldy Ferenc]: Egy országos intézet [az Egyetemi Könyvtár] veszedelmének nyilt és titkos, érdekes története. Pest: Légrády 1870. (50) (K. l. a Reform-ból.) — XVI 642

Bibliográfia

Bibliographie

A m. kir. Szabadalmi Hivatal könyvtárának **címjegyzéke.** Bp.: Pallas 1906. (III, 120) — XVI 643

Class list of best books and annual of bibliography, 1907/8— . 3d — annual iss. London: Libraco 1908. — (Library Assoc.) — XVI 650

*A Budapesti kir. Orvosegyesület könyvtárkatalógusának folytatása 1908-ban. Bp. 1909. (46) == A Bp. kir. Orvosegy. évkönyve. 1908. — Bp 2192

Green, J. A.: Thomas De Quincey. A bibliography based upon the De Quincey collection in the Moss Side Library. Manchester: Free reference Library 1908. (VII, 110) — XVI 649

Kroeger, Alice Bertha: Guide to the study and use of reference books. [*1902.*] 2d ed., rev. & enlarg. Boston: American Libr. Assoc. 1908. (XII, 147) — XVI 640

Magyar könyvészet. Bibliographia Hungariae. A magyarországi és a jelesebb külföldi irodalmi termékeket ismertető könyvészeti folyóirat. Szerk. Székely Dávid. 1. évf. Bp.: Gelléri & Székely 1905. [Több nem jelent meg.] — XVI 633

Joseph **Müller's** öffentliche Leihbibliothek in Pest. Vorerinnerung. [Pest 1864.] (VIII) — Bp 2267

Révai Testvérek Irodalmi intézet részvénytársaság könyvesháza Budapesten. Bp.: Pallas 1898. (39) (Irod. értesítő) — XVI 653

Toldy Lajos Kölcsönkönyvtárának jegyzéke Budapest. Bp.: Wimmer M. 1897. (34) — XVI 654

II. ÁLTALÁNOS MUNKÁK

Généralités — Allgemeines

Revue scientifique. (Revue rose.) Année 43. 1906. Paris: A. Davy 1906. 2 v. — XXV 760

Budapesti Ujságírók Egyesülete **jelentés[e]** az 1909. évi rendes közgyűléshez. Bp.: Pesti Könyvny. rt. 1909. — Bp 2260

III. BÖLCSÉSZET

Philosophie

*Allgemeine **Geschichte** der Philosophie. Von Wilh. Wundt, Herm. Oldenberg, Ignaz Goldzieher... Berlin: Teubner 1909. (VIII, 572)
= Kultur d. Gegenwart, 1. Abt. 5. — XXV 733

Hegel, Georg Wilhelm Friedrich: Werke. Vollständ. Ausg. Bd. 1—18. Berlin: Duncker & Humblot 1832—1840. — XXV 762
1. Philosophische Abhandlungen. Hrsg. v. Karl Ludwig Michelet. 1832. (XXXIX, 423)
2. Phänomenologie des Geistes. Hrsg. v. Johann Schultze. 1832. (XII, 611)
3. Wissenschaft der Logik. Hrsg. v. Leopold von Henning. T. 1.: Die objective Logik. Abt. 1.: Die Lehre vom Seyn. 1833. (VIII, 468)
4. [Dasselbe.] Abt. 2.: Die Lehre vom Wesen. 1834. (VIII, 243)
5. [Dasselbe.] T. 2. Die subjektive Logik oder die Lehre vom Begriff. 1834. (VIII, 353)
6. Encyclopädie der philosophischen Wissenschaften im Grundrisse. Hrsg. v. Leopold Henning. T. 1.: Die Logik. 1840. (XL, 414)
7. Vorlesungen über die Naturphilosophie als die Encyclopädie der philosophischen Wissenschaften im Grundrisse. Hrsg. v. Karl Ludwig Michelet. 1842. (XXX, 696)
8. Grundlinien der Philosophie des Rechts oder Naturrecht und Staatswissenschaft im Grundrisse. Hrsg. v. Eduard Gans. 1833. (XX, 440)
9. Vorlesungen über die Philosophie der Geschichte. Hrgs. v. Eduard Gans. 1837. (XXIV, 446)
10. Vorlesungen über Aesthetik. Hrsg. v. H. G. Hotho. Bd. 1—3. 1835—1838.
11—12. Vorlesungen über die Philosophie der Religion. Nebst einer Schrift über die Beweise vom Daseyn Gottes. Hrgs. v. Philipp Marheineke. Bd. 1—2. 1832.
13—15. Vorlesungen über die Geschichte der Philosophie. Hrgs. v. Karl Ludwig Michelet. Bd. 1—3. 1833—1836.
16. Vermischte Schriften. Hrgs. v. Friedrich Förster & Ludwig Boumann. Bd. 1—2. 1834—1335.
18. Philosophische Propädeutik. Hrsg. v. Karl Rosenkranz. 1840. (XXII, 205)

***Hegel,** Georg Wilh. Friedr.: Vorlesungen über Aesthetik. Hrsg. v. H. G. Hotho. Bd. 1—3. Berlin: Duncker & Humblot 1835—1838.
= Hegel's Werke, 10. — XXV 762

***Hegel,** Georg Wilh. Friedr.: Vorlesungen über die Philosophie der Religion. Nebst einer Schrift über die Beweise vom Dasein Gottes. Hrsg. v. Philipp Marheineke. Bd. 1—2. Berlin: Duncker & Humblot 1832. (VI, 483)
= Hegel's Werke. 11 & 12. — XXV 762

Kastil, Alfred: Studien zur neueren Erkenntnis-Theorie. 1. Halle: Niemayer 1909.
1. Descartes. 1909. (XVI, 20.)

Nietzsche, [Friedr.] Frigyes: Imigyen szóla Zarathustra. Ford. Wildner Ödön. Bp.: Grill 1909. (400) (Társadalomtud. Könyvtár.) — XXV 757

***Sidgwick,** Henry: Die Methoden der Ethik. [*The methods of ethics, 1874.*] Nach d. 7. engl. Aufl. übertr. v. Constantin Bauer. Bd. 1— . Leipzig: W. Klinkhardt 1909— .
= Philos.-soziologische Bücherei, 17. — XVII 1206

Spencer, Herbert: Alapvető elvek. [*First principles, 1862.*] Ford. Jónás János. Bp.: Grill 1909. (X, 672) (Társadalomtud. könyvtár.) — XVII 1647

***Winterfeld,** Achim v.: Ibsen als Erwecker. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (42)
= Kultur & Fortschritt, 246/48. — XVI 529

Zimmermann, Rob.: Zur Philosophie. Studien und Kritiken. Wien: Braumüller 1870. (VII, 391) (Studien u. Kritiken z. Philosophie u. Aesthetik, 1.) — XXV 758

IV. EGYHÁZ

Theologie

Horváth Zoltán, pálóczi: Városi missió és munkásotthonok. Bp.: Hornyánszky 1909. (14) (K. 1. a Protestáns Egyházi és Iskolai Lapokból. A Kalvin-Szövetség kiadványai. 2.) — XVII 1664

„Egyházi **korkérdések**" („Kirchliche Zeitfragen") cimü röpirat. Taglalva egy kath. lelkész által. Pest: Emich G. 1863. (137) — XXV 759

Prámer Alajos: Üdvös és célszerű a káptalanokat eltörölni, és ezek helyett egyházmegyénkint presbyteriumi tanácsot alakitani? Kassa: Werfer K. 1848. (40) — Mo XX 710

Swoboda, Heinrich: Grossstadtseelsorge. Eine pastoraltheologische Studie. Regensburg: F. Pustet 1909. (XXVIII, 452) — XVII 1665

V. TÁRSADALOMTUDOMÁNY. TÁRSADALMI KÉRDÉS

Sociologie. Question sociale

Sozialwissenschaften. Soziale Frage

Magyar társadalomtudományi **bibliográfia** 1908-ról. — Bibliographie sociologique hongroise. Bp.: Háziny. 1909. — XVI 638
1908. Gyüjtötte Varró István. (K. l. a Föv. Könyvtár értesitőjé-ből.)

Módszer. Történet. Elmélet

Méthode. Histoire. Théorie
Methode. Geschichte. Theorie

Annales de l'Institut des sciences sociales. Année 1, No 5; Année 2–6. 1895—900. Bruxelles 1895—900. — XVII 1662

Aslanian, Dicran: Les principes de l'évolution sociale. *[1908.]* 2. ed. rev. & augm. Paris: Alcan 1909. (XXIV, 298) — XVII 1667

Gorter, Herm.: Der historische Materialismus. Aus d. Holländischen übers. v. Anna Pannekoek. Vorw. v. Karl Kautsky. Stuttgart: Dietz 1909. (128) (Kleine Bibliothek, 4.) — XVII 1656

Loria, Achille: Verso la giustizia sociale (idee, battaglie ed apostoli). *[1904.]* 2. ed. riv. ed arricchita di vari saggi. Milano: Società ed. libr. 1908. (VIII, 632) (Studi econ.-sociali contemp., 2.) — XVII 1631

***Ostwald,** Wilh.: Energetische Grundlagen der Kulturwissenschaft. Leipzig: Klinkhardt 1909. (184)
= Philos.-soziologische Bücherei, 16. — XVII 1206

Périn, Charles: Christliche Politik. Die Gesetze der christlichen Gesellschaft. *[Lois de la société chrétienne. 1875.]* Übers. Freiburg i. B.: Herder 1876. (XXXIII, 765) — XVII 1611

Roberty, Eugène de: Sociologie de l'action. La genèse sociale de la raison et les origines rationnelles de l'action. Paris: Alcan 1908. (XI, 355) — XVII 1666

Stern Lázár: Természettudomány és társadalomtudomány.
= A torontálvárm. magy. közműv. egyl. évkönyve. 1908. (39—53) — Mo XXIII 191

Magyar **társadalomtudományi szemle.** A Magyar Társadalomtudományi Egyesület folyóirata. 1 — évf. Bp.: Pesti könyvny. rt. 1908— . — XVII 1622
I. Szerk. Apáthy István, Gaal Jenő . . .

Vierkandt, Alfr.: Die Stetigkeit im Kulturwandel. Eine soziologische Studie. Leipzig: Duncker & Humblot 1908. (XIV, 209) — XVII 1623

Társadalmi képződmények

Család. Osztályok. Vallás. Erkölcs

Sociologie spéciale. /Famille. Classes. Religion. Morale, etc./
Spezielle Soziologie./Ehe. Familie. Klassen. Religion. Moral, etc./

Blum, Léon: Du mariage. *[190?]* 10e éd. Paris: P. Ollendorff 1908. (342) — XVII 1626

***Guyau,** J[ean] M[arie]: Sittlichkeit ohne „Pflicht." *[Esquisse d'une moral sans obligation ni sanction. 1885.]* Übers. v. Elisabet Schwarz. Biographisch-kritische Einl. v. Alfred Fouillée. Leipzig: W. Klinkhardt 1909. (VIII, 303)
= Philos.-soziologische Bücherei. 13. — XVII 1206

Guyau, M[arie-Jean]: A vallás szociológiája. *[L'irréligion de l'avenir. 1886.]* Ford. Rudas László. Bp.: Athenaeum 1909. (383) (Szociológiai könyvtár.) — XVII 1643

Lamprecht, Karl: Die geistige Reformbewegung in den Moselklöstern des 10. Jahrhunderts.
= Lamprecht: Skizzen z. rheinischen Geschichte. 1887. (65—97) — Nm 1243

Lamprecht, Karl: Die Schicksale des Bauernstandes während des Mittelalters, und seine Lage gegen Schluss des 15. Jahrhunderts.
= Lamprecht: Skizzen z. rheinischen Geschichte. 1887. (183—213) — Nm 1243

Mac Lennan, John Ferguson: The patriarchal theory. Ed. & compl. by Donald Mac Lennan. London: Macmillan & Co. 1885. (XVI, 355) — XVII 1628

Matter, J[aques]: Über den Einfluss der Sitten auf die Gesetze und der Gesetze auf die Sitten. *[1831 ?]* Aus d. Franz. übers. und mit Anmerkungen v. F. J. Buss. Freiburg i. B.: Herder 1833. (XIV, 492) — XVII 1616

***Starbuck,** Edwin Diller: Religionspsychologie. Empirische Entwicklungsstudie religiösen Bewusstseins. Bd 1. *[1889.]* Unter Mitw. v. G. Vorbrodt übers. v. Friedr. Beta. Leipzig: W. Klinkhardt 1909.
= Philos.-soziologische Bücherei, 14. — XVII 1206

Die 12. allgemeine **Versammlung** der deutschen Gesellschaft für Anthropologie, Ethnologie und Urgeschichte zu Regensburg. August 1881. Red. von Johannes Ranke. München: F. Straub. 1881. (65—164) (Correspodenzblatt Nr. 9, 10 & 11.) — XXV 753

***Westermarck,** Eduard: Der Krieg. Soziologische Studie. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (17)
= Kultur & Fortschritt, 251. — XVII 529

Faj és nemzetiségi kérdés

Races et nationalités
Rassen- und Nationalitätenfrage /Politische Anthropologie/

Bley, Fritz: Die alldeutsche Bewegung und die Niederlande. München: Lehmann 1897. (72) (Der Kampf um d. Dtschtum, 11.) — Na 55

Finot, Jean: A fajok problémája. *[Le préjugé des races. 1905.]* Ford. Zalai Béla. Bp.: Athenaeum 1909. (232) (Szociológiai könyvtár.)
[Bibliográfia: 230—32.] — XVII 1644

Gumplovicz, Ludw.: Der Rassenkampf. Soziologische Untersuchungen. *[1883.]* 2. durchges. Aufl. Anhang: Rasse und Staat. 1875. Innsbruck: Wagner 1909. (XV, 432) — XVII 1650

Hunziker: Schweiz. Mit einer Sprachenkarte. München: Lehmann 1898. (63) (Der Kampf um d. Deutschtum, 10.) — Sv 173

Kaposi M. L.: A nemzetiségi kérdésről. (Pszihológiai alapon.) Bp.: Pátria 1908. (53) — Mo XX 715

Nabert, H.: Das Deutschtum in Tirol. München: Lehmann 1901. (XVI, 188) (Der Kampf um das Deutschtum.) — Au 700

Ruland, H.: Deutschtum und Franzosentum in Elsass-Lothringen. Eine Kulturfrage. Strassburg: Strassburger Druck. & Verlagsanst. 1908. (VI, 197) — Kn 127

Szláv világ, vagyis a pánszlávizmus lényege és céljai. (H. n.) [188?] (Kézirat.) 4° — XX q 22

Szociális kérdés

Question sociale — Soziale Frage

Bericht des Instituts für Gemeinwohl zu Frankfurt am Main über das 12— . Geschäftsjahr, Apr. 1907/8— . Frankfurt a/M. 1908— . — III 940

5.—**Jahresbericht** [des] Sozialen Museums für 1907— . Hrsg. vom Vorstand. Frankfurt a/M.: Selbstverl. 1908— . 4° — III q 322

Társadalompolitikai **közlemények**. Szerk. Somogyi Manó. 1. k. 1—2. f. Bp.: Politzer & Fia 1094. [Több nem jelent meg.] — Mo XVII 203

Nicolay Ferd.: Ce que les pauvres pensent des riches. Paris: Perrin & Cie 1909. (306) — XVII 1641

***Waterman**, Rich. jr.: The social economy exhibit at the Paris exposition of 1900. Boston: Wright & Potter 1900. (36)
= Monographs on amer. social economics, 1. — Am 499

Woldemar: Briefe von der Grenze. Ein sozialpolitisches Gedankenbild. Magdeburg: A. Rathke 1890. (209) — XVII 1668

Szociográfia

Sociographie

Lenschau, Th.: England in deutscher Beleuchtung. Halle a. S.: Gebauer-Schwetschke 1907. (Gtr. Pag.) — Br 388

Masterman, C. F. G.: The condition of England. London: Methuen & Co. 1909. (IX, 309) — Br 402

A Sánta Ördög **meséi**. Könyvsorozat a modern Budapestről. Szerk. Tábori Kornél. 1— . Bp.: A Nap 1909— . — Bp 2258
1. Pásztor Mihály: Cifra nyomorúság. 1909. (95)
2. Tábori Kornél & Székely Vladimir: Bűnös nők. 1909. (112)

Monographs on american social economics. Ed. Herbert B. Adams & Rich. Waterman jr. 1, 3—12, 14, 16—17, 19—20. Boston [etc.] Wright & Potter [and others] 1900. (Depart. of social econ. for the United States Commission to the Paris exposition of 1900.) — Am 499

Siösteen, Gustav: Das moderne Belgien. Berlin: H. Paetel 1909. (402) — Bg 134

Keresztény szociálizmus

Államszociálizmus

Socialisme chrétien. Socialisme d'État
Christlicher Sozialismus. Staatssozialismus

Gasteiger, M.: Christlich-soziale Bewegung in Deutschland. München: Buchh. d. Verb. südd. kath. Arbeiterver. 1909. (118) (Soziale Bücherei, 11.) — Nm 1235

Horváth Zoltán, pálóci: A városi munkás lelki szükségei. Bp.: Hornyánszky 1909. (16) (K. l. a Protestáns Egyházi és Iskolai Lapokból. A Kalvinszövetség kiadv. 3.) — XVII 1663

Lebius, Rud.: Gelbe Gedanken. Berlin: Der Bund 1908. (45) — XVII 1637

Lebius, Rud.: Die gelbe Arbeiterbewegung. Eine Materialsammlung. Berlin: Der Bund 1908. (97) — XVII 1639

***Ninde**, H. S.: Young men's christian associations of North America. Albany: Lyon Co. 1900. (27)
= Monographs on amer. social economics, 17. — Am 499

***Strong**, Josiah: Religious movements for social betterment. New York: League f. social service 1900. (50)
= Monographs on amer. social economics, 14. — Am 499

Windolph, J.: Der deutsche Protestantismus und die christlichen Gewerkschaften. Berlin: Verl. d. „Arbeiter" 1909. (104) (Materialien z. Beurteilung d. Gewerkschaftstreites unter d. deutschen Katholiken, 1.) — Nm 1236

Szociálizmus

Szociáldemokrácia — Anarchizmus

Socialisme. Socialdémocratie — Anarchisme
Sozialismus. Sozialdemokratie — Anarchismus

Bernstein, Ed.: Der Revisionismus in der Sozialdemokratie. Vortr. Anh.: Leitsätze für ein sozialdemokratisches Programm. Amsterdam: M. G. Cohen 1909. (48) — XVII 1669

Compte rendu sténographique [du] Congrès national [du] Parti Socialiste (Section française de l'Internationale ouvrière). Paris: Siège du Conseil Nat. [1908—] — Fr 568
5. Toulouse, 1908.

Faber, Ernst: Die Grundgedanken des alten chinesischen Sozialismus oder die Lehre des Philosophen Micius. Elberfeld: Friderichs 1877. (102) — XII 1610

Fournière, E[ugène]: Les théories socialistes au 19e siècle, de Babeuf à Proudhon. Paris: Alcan 1904. (XXXI, 415) (Bibliothèque de philosophie contemp.) — XVII 1606

Guesde, Jules: Collectivisme et révolution. Paris: Libr. d. Publ. Populaires 1879. (33) (Bibliothèque socialiste.) — XVII 1619

Guillaume, James: L'Internationale. Documents et souvenirs (1864—1878). T. 1—3. Paris: Société nouv. de libr. & d'éd. 1905—9. — XVII 561

Hammacher, Em.: Das philosophisch-ökonomische System des Marxismus. Unter Berücks. seiner Fortbildung und des Sozialismus überhaupt dargestellt und kritisch beleuchtet. Leipzig: Duncker & Humblot 1909. (XI, 730) — XVII 1645

Hamon, A.: Psychologie de l'anarchiste-socialiste. Paris: Stock 1895. (XXV, 322) (Bibliothèque sociologique.) — XVII 1608

Kautsky, Karl: Vorläufer des neueren Sozialismus. Bd 1—2. *[1894.]* 2. durchges. Aufl. Stuttgart: Dietz 1909. — XVII 1657
1. Kommunistische Bewegungen im Mittelalter. (XI, 380)
2. Der Kommunismus in der deutschen Reformation. (IV, 332)

Kautsky, Karl: Der Weg zur Macht. Politische Betrachtungen über das Hineinwachsen in die Revolution. Berlin: Vorwärts 1909. (104) — XVII 1642

Leon, Daniel de: A Világ Ipari Munkásai szervezetének alapelvei. Előadás. [New York]: Amerikai Magy. Szocialista Munkás Szöv. 1909. (94) — Am 492

Morris, Will.: Wahre und falsche Gesellschaft. *[True and false society. 1885.]* Übers. v. R. Seliger. Leipzig: H. Seemann 1902. (46) — XVII 1605

Le **Mouvement** Socialiste. Revue internationale. Année 10— . T. 24— . Paris: M. Rivière 1908 — — XVII 1648

24. Directeur: Hubert Lagardelle.

Mülberger, Arthur: P. J. Proudhon, Leben und Werke. Stuttgart: Fromann 1899. (240) — XVII 1613

Rappoport, Ch.: P. J. Proudhon et le socialisme scientifique (1809—1909). Paris: Socialisme 1909. (48) — XVII 1653

Saint-Simon, C[laude]-H[enri] de: Oeuvres choisies, précédées d'un essai sur sa doctrine. T. 1—3. Bruxelles: Van Meenen & Cie 1859. — XVII 1604

Saint-Simon, Claude-Henri de: Catéchisme des industriels. Cah. 1—2. Paris: Sétier 1823. (186) — XVII 1609

***Schupp,** Joh.: William Lovett, ein Führer der ersten englischen Arbeiterbewegung. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (22) — XVII 529

= Kultur & Fortschritt, 244/45.

Le **Socialisme** à l'Étranger: Angleterre, Allemagne, Autriche, Italie, Espagne, Hongrie, Russie, Japon, États-Unis. Préf. de Anatole Leroy-Beaulieu et une conclusion de Jean Bourdeau. Paris: Alcan 1909. (VII, 420) — XVII 1632

Die **Tätigkeit** des Sozialdemokratischen Verbandes im Abgeordnetenhause. 18. Session (17. Jun. 1907 bis 5. Febr. 1909.) Hrsg. im Auftrage d. Klubs d. deutschen Sozialdemokraten im Abgeordnetenhause. Wien: Brand & Co. 1909. (71) — Au 692

Testut, Oscar: L'Internationale et le jacobinisme au ban de l'Europe. 1—2. Paris: E. Lachaud 1872. — XVII 1659

Turgeon, Ch.: Le socialisme et le droit d'hérédité.
= Travaux juridiques et écon. de l'Université de Rennes. T. 1. 1907. (163—274) — XVII 1614

Meyer, Louis: La crise du syndicalisme. Paris: Le Sillon 1909. (56) — Fr 587

Nőkérdés

Question féministe — Frauenfrage.

Braun, Lily: Frauenarbeit und Hauswirtschaft. Berlin: Vorwärts 1901. (31) — XVII 1646

***Cathrein,** Viktor: Die Frauenfrage. *[1901.]* S. umgearb. & verm. Aufl. Freiburg i. B.: Herder 1909. (VIII, 240)

= Soziale Frage, 17. — XVII 898

Jaeckel, Reinhold: Die Stellung des Sozialismus zur Frauenfrage im 19. Jahrhundert. Diss. Potsdam: Hayn 1904. (159) — XVII 1607

Jankó Ágoston: A nő a társadalomban.
= A torontálvárm. magy. közműv. egyl. évkönyve. 1908. (21—29) — Mo XXII 401

King, Jessie Margaret: Women & public work. Their opportunities and legal status in England, Scotland, and Ireland compared. London: King 1902. (25) (Nat. Union of Women Workers of Great Britain and Ireland, 10.) — Br 380

Olberg, Oda: Das Weib und der Intellektualismus. Berlin: J. Edelheim 1902. (118) — XVII 1630

VI. STATISZTIKA. DEMOLÓGIA

Statistique. Demologie

Statistik. Demologie

Elmélet. Módszer. Történet

Theorie. Méthodes. Histoire

Theorie. Methoden. Geschichte

Annuaire [de la] Société de statistique de Paris. 1906— . Paris: Siège de la Société 1906— . — V 395

Jahrbuch der Statistik. Eine internationale Übersicht der statistischen Verwaltung und Wissenschaft. Jg. 1— . Strassburg: Trübner 1909— 1. Hrsg. von H. Platzer. 1909. — X 268

Knies, Karl Gust. Ad.: Die Statistik als selbstständige Wissenschaft. Zugleich ein Beitrag zu einer kritischen Geschichte der Statistik seit Achenwall. Kassel: Luckhardt 1850. (175) — X 272

Landolt, Karl: Methode und Technik der Haushaltstatistik (nebst dem Budget einer St. Galler Arbeiterfamilie etc) Freiburg i. B.: Mohr 1904. (IV, 104) — X 211

Országos és helyi statisztika

Statistiques nationales et locales

Nationale und lokale Statistik

Anuario estadistico de la Ciudad del Rosario de Santa Fe (Republica Argentina). Anos 1905/7. Buenos Aires: Co. Sud-Amer. de billetes de banco 1908. — VIII 189

Anuarul statistic al României. — Annuaire statistique de la Roumanie. Bucuresti: Imp. Statului 1909. (Minist. Industrii si Comertului.) — Tk 139

[Román és francia.]

Bulletin commémoratif de l'exposition nationale de 1908. Brésil: Impr. de la Statistique 1908. (Dir. Générale de Statistique.) — Am 503

Einzelberichte des Statistischen Amts der Stadt Schöneberg. Hrsg. v. R. Kuczinski. H. 1— . Berlin: Puttkammer & Mühlbrecht [1909— .] — III 939

Horváth [Mihály], Michael: Statistice Regni Hungariae. P. 1—2. Posonii: J. N. Schauff 1794—5. —Mo XI 396

Statistischer **Jahresbericht** [der Stadt Kiel] f. 1908— . Kiel: Schmidt & Klaunig 1909— . 4° — III q 323

Statistische **Jahresübersichten** der Stadt Elberfeld f. d. J. 1908— . Hrsg. vom Städt. Statistischen Amt. Elberfeld: S. Lucas 1909— . — III 948

Statistische **Jahresübersichten** der Stadt Karlsruhe f. d. J. 1908— . Hrsg. vom Statistischen Amt. Karlsruhe i. B.: G. Braun 1909— . — III 932

Miesieczne **sprawozdania** statystyczne. — Bulletins mensuels de statistique municipale [de la] Ville de Cracovie. 1908— . Kraków 1908— . 4°
[Lengyel és francia] — II q 39

Statistische **Monatsberichte** hrsg. durch das Statistische Amt der Stadt Düsseldorf. Jg. 6— . Düsseldorf: Voss & Cie. 1907— . — III 944

Népesedés

Demographie

Atzél Béla br.: Memorandum in Sachen der Hebung des Fremdenverkehrs, des Handels und der Industrie Ungarns. Bp.: Pester Lloyd. (47×63 cm.) 2° — Mo XV f 1

*Die **Bevölkerung** Barmens und ihre Entwicklung. Barmen: Langewiesche 1909. (39)
== Beiträge z. Statistik d. Stadt Barmen, 4. — III 470

Goldstein, Ferd.: Die Übervölkerung Deutschlands u. ihre Bekämpfung. München: Reinhardt 1909. (128) — Nm 1225

Hasting, Johannes: Die Dichte der städtischen Siedlungen in Europa. Berlin: Trenkel 1909. (51) — XII 264

Jekelius, Aug.: Die Bevölkerungs- und Berufstatistik des ehemaligen Königsbodens. Hermannstadt: J. Drotleff 1908. (311) — Mo XII 61

Loria, Achille: La vecchia e la nuova fase nella teoria della popolazione.
== Loria: Verso la giustizia sociale. 1908. (378—88) — XVII 1631

Spencer, M. G. & H. J. Falk: Employment pictures from the census. Pref. by C. S. Loch. London: King 1906. (XI, 101) — Br 390

Statistique des causes de décès de l'Empire du Japon pendant 1906— . Tokio 1909— . 4° (Cabinet Impérial, Bur. de la statistique gén.) — Ázs q 37
[Japán és francia.]

Tabellen über die Bevölkerungsvorgänge Berlins i. J. 1906— . Hrsg. vom Statist. Amt der Stadt Berlin. Berlin: Loewenthal 1908— . (II, 126) 4° — Berl q 42

Die Sterblichkeitsmessung in der allgemeinen Bevölkerung. (Sammlung des Materiales; die zweckmässigsten Intervalle zwischen zwei Zählungen; die Konstruktion der Mortalitätstabelle.)
== Gutachten . . . d. 6. intern. Kongresses f. Versich.-Wiss. 2. 1909. (487—660) — XVIII 880

Über eine neu Methode der Konstruktion und Ausgleichung von Sterblichkeitstafeln.
== Gutachten . . . d. 6. intern. Kongresses f. Versich.-Wiss., 1. 1909. (1469—1509) — XVIII 880

Vándorlások. Telepítés

Migrations. Colonisation
Wanderungen. Kolonisation

Brenning, A.: Innere Kolonisation. Leipzig: Teubner 1909. (152) (Natur u. Geisteswelt, 261.) — Nm 1231

Geréb Béla: A kivándorlás és útlevélügy. Bp.: Mezei & Pauker 1904. (243) — Mo XII 58

In[vandring] och utvandring ar 1908. Af Kungl. Statistiska Centralbyrån. Stockholm: Norstedt 1909. — Sk 148

Vándorló magyarok. A kivándorlási mozgalomnak és az amerikai magyarok helyzetének ismertetése. Az Omge kiad. Bp.: Pátria (1901.) (30) — Mo XII 59

VII. KÖZGAZDASÁGTAN

Économie politique et sociale
Volkswirtschaftslehre

Elmélet. Módszer. Történet

Théorie. Méthodes. Histoire — Theorie. Methoden. Geschichte

Avenel, Vicomte G. d': Les riches depuis sept cents ans. Paris: Colin 1909. (XII, 387) — Fr 583

Below, G. v.: Über Theorien der wirtschaftlichen Entwicklung der Völker mit bes. Rücksicht auf die Stadtwirtschaft des deutschen Mittelalters. [München: R. Oldenbourg 1900.] (77) (Aus: Historische Zeitschrift.) — III 954

Bernstein, Ed.: Wirtschaftswesen und Wirtschaftswerden. Vorträge. [1]—3. Berlin: Vorwärts 1906—9. — XVIII 620
[1. U. d. T.] Die verschiedenen Formen des Wirtschaftslebens. *[1904.]* 2. durchges. Aufl. [1907.] (32)
2. Die Grundbedingungen des Wirtschaftslebens. 1906. (32)
3. Die Natur und die Wirkungen der kapitalistischen Wirtschaftsordnung. 1909. (30)

Caillaud, Eugène: Les idées économiques de Condorcet. Poitiers: M. Bousrez 1908. (189) — XVIII 885

Clark, John Bates: Essentials of economic theory, as applied to modern problems of industry and public policy. New York: Macmillan 1907. (XIX, 566) — XVIII 884

***Karl Friedrich** v. Baden: Abriss der Nationalökonomie. *[1772.]* Übers. u. eingeleitet v. Ad. Damaschke. Berlin: Buchh. Bodenreform (1908.) (35)
== Soziale Zeitfragen, 37. — XVII 255

Emile **Levasseur,** économiste, historien, statisticien et géographe. 1828—1868—1908. Discours prononcés en déc. 1908 à l'occasion du jubilé de Levasseur. Paris: A. Rousseau 1909. (90) — XVIII 872

*Linzen-Ernst, Klara: Konjunktur und Sozialismus. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (15)
= Kultur & Fortschritt, 242. — XVII 529

Loria, Achille: Giovanni Arrivabene.
= Loria: Verso la giustizia sociale. 1908. (51—57) — XVII 1631

Loria, Achille: Carlo Cattaneo economista.
= Loria: Verso la giustizia sociale. 1908. (38—50) — XVII 1631

Loria, Achille: Henry George.
= Loria: Verso la giustizia sociale. 1908. (149—63) — XVII 1631

Loria, Achille: Emile de Laveleye.
= Loria: Verso la giustizia sociale. 1908. (129—48) — XVII 1631

Loria, Achille: Angelo Messedaglia.
= Loria: Verso la giustizia sociale. 1908. (58—75) — XVII 1631

Loria, Achille: Della modernità di Giammaria Ortes.
= Loria: Verso la giustizia sociale. 1908. (23—29) — XVII 1631

Loria, Achille: Guglielmo Roscher.
= Loria: Verso la giustizia sociale. 1908. (112—20) — XVII 1631

Loria, Achille: Gustavo Schmoller.
= Loria: Verso la giustizia sociale. 1908. (182—94.) — XVII 1631

Loria, Achille: L'economica politica in Italia. 1. La scuola economica italiana. 2. Scritti ed eventi economici in Italia 1833—97.
= Loria: Verso la giustizia sociale. 1908. (76—111) — XVII 1631

Loria, Achille: La scuola austriaca nell'economia politica.
= Loria: Verso la giustizia sociale. 1908. (164—81) — XVII 1631

Loria, Achille: La macchina e gli operai.
= Loria: Verso la giustizia sociale. 1908. (300—10) — XVII 1631

Maurus, Heinr.: Über die Freiheit in der Volkswirtschaft. Heidelberg: K. Winter 1873. (XII, 340) — XVIII 879

Mill, John Stuart: Essays on some unsettled questions of political economy. *[1844.]* 2nd ed. London: Longmans, Green, Readar & Dyer 1874. (VI, 164) — XVIII 871

Mill, John Stuart: On the definition of political economy; and on the method of investigation proper to it. *[183?]*
= Mill: Essays on some unsettled questions. 1874. (120—64) — XVIII 871

Mill, John Stuart: Of the influence of consumption upon production. *[1844.]*
= Mill: Essays on some unsettled questions. 1874. (47—74) — XVIII 871

Mill, John Stuart: On profits, and interest. *[1844.]*
= Mill: Essays on some unsettled questiens. 1874. (90—119) — XVIII 871

Mill, John Stuart: On the words productive and unproductive. *[1844.]*
= Mill: Essays on some unsettled questions. 1874. (75—89) — XVIII 871

Oppenheimer, Franz: David Ricardos Grundrententheorie. Darstellung und Kritik. Berlin: G. Reimer 1909. (V, 255) — XVIII 883

Périn, Charles: Die Lehren der Nationalökonomie seit einem Jahrhunderte. *[Les doctrines économiques depuis un siècle. 1880.]* Übers. Freiburg i. B.: Herder 1882. (XIX, 358) — XVIII 858

Périn, [Charles] Carl: Über den Reichtum in der christlichen Gesellschaft. Bd 1—2. *[De la richesse dans les sociétés chrétiennes. 1861.]* Aus d. Franz. übers. v. Jos. Weizenhofer. Regensburg: Pustet 1866. — XVII 1612

Seligman, Edwin R. A.: Principles of economics, with special reference to american conditions. *[1905.]* 3d ed. rev. & enlarg. New impr. New York: Longmans, Green & Co. 1908. (L, 710) (Am. citizen ser.)
[Bibliography: XVII—L.] — XVIII 870

Turgeon, Charles: Introduction à l'histoire des doctrines économiques.
= Travaux juridiques & écon. de l'Université de Rennes. T. I. 1906. (9—79) — XVII 1614

Wieser, Friedr. Frhr. v.: Die Theorie der städtischen Grundrente.
= Wiener staatswiss. Studien, Bd 9. H. 1. 1909. (V—XL.) — Au 357

Zuckerkandl, Reb.: Zur Theorie des Preises, mit bes. Berücks. der geschichtlichen Entwicklung der Lehre. Leipzig: Duncker & Humblot 1889. (X, 384) — XVIII 868

Gazdaságtörténet és -leírás

Histoire et description économiques

Wirtschaftsgeschichte und -Beschreibung

Atti del comitato della inchiesta industriale. Deposizioni scritte. Roma: Stamperia Reale 1873. 4⁰ — 01 q 72

Zur wirtschaftlichen und sozialen **Entwickelung** Düsseldorfs i. J. 1908— . Jahresbericht des Statistischen Amts der Stadt Düsseldorf. Düsseldorf: L. Voss 1909— . — III 953

Joint stock companies operating chiefly in Egypt. P. 2— . Cairo: Nat. pr. Dep. 1909— . (Ministry of finance, Statist. Dep.) — Azs q 38
1.
2. Situation on the 31st dec. 1907.

*Jones, Edw. D.: Resources and industries of the United States. [Albany] 1900. (56)
= Monographs on amer. social economics, 3. — Am 499

Közgazdasági értesitő. Kiadja a kereskedelemügyi miniszter. 1— . évf. 1906— . Bp.: Pesti kny. rt. 1906— . — Mo XVIII 149

*Lamprecht Karl: Beiträge zur Geschichte des französichen Wirtschaftslebens im 11. Jahrhundert. Leipzig: Duncker & Humblot 1878. (152)
= Staats- u. sozialwiss. Forschungen. Bd. 1. H. 3. — XVII 27

Lamprecht, Karl: Recht u. Wirtschaft zur Frankenzeit.
= Lamprecht: Skizzen z. rheinischen Geschichte.1887. (25—65) — Nm 1243

Mason, Augustus Lynch: Corporations and social changes. Address. Indianapolis: Burford 1908. (32) — Am 507

Wirtschaftstatistische **Monatsberichte**. Hrsg. Rich. Calwer. Jg. 1. 1907. Berlin 1907. (Als Manuscript). — XVIII 869

*Pásztor Mihály: Cifra nyomorúság. Bp.: A Nap 1909. (95)
= A sánta ördög meséi. 1. — Bp 2258

Szőke Mihály: Pusztúló véreink. (Adatok a székely kérdéshez). Bp.: Pátria 1902. (Székely kongresszus közp. irodája.) — Mo XII 60

Szövetkezés

Coopération — Genossenschaftswesen

Finck, Rich.: Das Schulze-Delitzsch'sche Genossenschaftswesen und die modernen genossenschaftlichen Entwickelungstendenzen. Jena: G. Fischer 1909. (VIII, 372) — Nm 1241

Pólya Jakab: A községi hitelszövetkezetek feladata, vezetése és működése. Függelék: A szövetkezeti törvény reformjáról és a könyvvitelről. Bp.: Hornyánszky 1892. (77) (Szövetkezés könyvtára, 8.) — Mo XVIII 164

Szövetkezeti törvényhozásunk **reformja**. Kiadja a Magyar Gazdaszövetség. Bp.: Kilián 1903. (112) — Mo XVIII 163

Sándy Gyula: A magyar köztisztviselők fogyasztási szövetkezetének üzletháza. Fölolvasás. Bp.: Pátria 1908. (24) (K. l. az Építő Iparból.) — Bp 2230

Lakásügy

Habitation — Wohnungswesen

Beaujean, C.: Les instituts autonomes pour habitations populaires ou économiques en Italie. Bruxelles: Goemaere 1909. (34) (Extr. de la Revue écon. intern.) — Ol 228

Bericht betr. die Wohnungsfrage. Erstattet an den Vorstand der Arbeiter-Unfallversicherungsanstalt f. Niederösterreich in Wien. Wien: Selbstverl. 1902. (25) 4° — Au q 125

Brentano, Lujo: Die Arbeiterwohnungsfrage in den Städten mit bes. Berücks. Münchens. Vortr. München: M. Rieger 1909. (21) (Schriften d. Sozialwiss. Ver. d. Univers. München, 1.) — III 949

Bücher, Karl: Municipal housing in Germany.
= Mun. affairs. 6. 1902. (167—79) — XX 501

Ekkehard: Lasciate ogni speranza. Zur Entwickelung unserer Grossstädte mit bes. Berücks. Berlins. Berlin: R. Boll 1909. (15) — Berl 169

Az elnöki ügyosztály **előterjesztése** népszálló, népotthon és 7 csoport kislakás építése iránt. [Bp.: Háziny.] 1909. (16) 4° — Bp q 775

Fisher, Lettice: Municipal housing in British cities.
= Mun. affairs. 5. 1902. (357—74) — XX 501

Förderung der Wohnungsreform durch die deutschen Landes-Versicherungsanstalten. Hrsg. vom Deutschen Verein für Wohnungsreform. Frankfurt a. M.: Voigt & Gleiber 1908. (18) — Nm 1221

Girerd, Fréd.: Rapport sur les habitations à bon marché à la Caisse d'épargne de Nevers. Nevers: G. Vallière 1909. (14) — Bg 133

Gruber, Max v.: Wohnungsnot und Wohnungsreform in München. Vortr. München: E. Reinhardt 1909. (26) — III 936

*Die **Grundstücksaufnahme** vom 16. Okt. 1905 und die Wohnungs- und Bevölkerungsaufnahme vom 1. Dez. 1905. Berlin: Puttkammer & Mühlbrecht [1909.] (102)
= Einzelberichte d. Statist. Amts d. Stadt Schöneberg, 1. — III 939

Guidi, Ciro: Sul bilancio comunale e per le case popolari in Cagliari. Note statistiche e critiche. Cagliari: Meloni & Aitelli 1909. (48) (Sezione radicale.) — VI 228

Jaeger, Joh.: Die Wohnungsfrage. Kempten: J. Kösel 1909. (149) — XVIII 873

Lukács Ödön: A városi kis lakások építéséről. Javaslat. Nagyvárad: Sonnenfeld A. 1907. (27) — I 512

*__Mangold__, F.: Die im Jahre 1908 im Kanton Basel-Stadt erstellten Neubauten. Basel: Lendorff 1909. (21)
= Mitteilungen d. Statist. Amtes d. Kantons Basel-Stadt, 16. — VII 210

*__Mildschuh__, Wilibald: Mietzinse und Bodenwerte in Prag in den Jahren 1869—1902. Einl.: Friedr. Frhr. v. Wieser: Die Theorie der städtischen Grundrente. Wien: Deuticke 1909. (XLV, 211)
= Wiener staatswiss. Studien, Bd 9. H. 1. — Au 357

Organisation et compte rendu [du] Congrès national des habitations à bon marché, tenu à Bordeaux, Oct. 1895. Paris: Chaix 1896. (172) — Fr 570

Pohle, [L.]: Die Ergebnisse der Wohnungsstatistik in Deutschland. [O. O. 1907?] (30) — Nm 1222

Progetti di case popolari in Firenze. Relazione [del Vittorio Tognetti.] Firenze: Chiari 1908. (33) (Comune di Firenze, Ufficio tecnico.) — VI 225

Protot, Eug.: Une révolution dans l'habitation. Un foyer à tous. Paris: Sevin & Sarrat 1909. (14) — XVIII 875

Visit of International housing Conference to Port Sunlight 1907. Chairman's address. — Conférence internationale de l'habitation. Visite à Port Sunlight. — Internationale Konferenz über die Wohnungsfrage. Besuch in Port Sunlight. Port Sunlight: Lever (1907.) — IV 285
[Angol, francia és német.]

*__Willoughby__, Will. Franklin: Building and loan associations. Boston: Wright & Potter 1900. (34)
= Monographs on amer. social economics, 11. — Am 499

Die leerstehenden **Wohnungen** in Barmen nach der Zählung vom 1. Dez. 1908— . Barmen: H. Biermann [1909— .] (Statist. Amt d. Stadt Barmen.) — III 947

Wolff, W. Henry: Cooperative housing.
= Mun. affairs. 6. 1902. (462—72) — XX 501

*Die **Zählung** der leerstehenden Wohnungen und Geschäftslokale in Basel im Dez. 1908. Basel: Lendorff 1908. (17)
= Mitteilungen d. Statist. Amtes d. Kantons Basel-Stadt, 17. — VII 210

Telek- és háztulajdon

Propriété urbaine

Grund- und Hauseigentum

*__Baschwitz__, Kurt: Die Organisation der städtischen Haus- und Grundbesitzer in Deutschland. Ihre Entwicklung, ihr Wesen und ihr Wirken. Eine kritische Untersuchung. Stuttgart: Cotta 1909. (XIII, 206)
= Münchener volkswirtschaftl. Studien 88. XVIII 350

Bayer, Felix: Die Amortisation der Gebäudewerte mit Tabellen über Amortisationsergebnisse für Wien. Wien: Lehmann & Wentzel 1909. (24) — XVIII 876

Compte rendu sténographique [du] 12— Congrès national de la propriété bâtie. Rouen: Lecerf 1908— .
12. Rouen, 1908. — Fr 588

Grundstücks-Archiv. Centralorgan für Realkredit und Grundstückswesen. Jg. 3— . Berlin: [Selbstverl.] 1908— . — XVIII 823
3. Hrsg. Paul Werthauer.

***Halbwachs,** Maurice: Les expropriations et le prix des terrains à Paris (1860—1900.) Paris: Cornély 1909. (416) — V 397

Földtulajdon. Mezőgazdaság Bányászat

Propriété foncière — Agriculture — Mines

Grundeigentum — Landwirtschaft — Bergbau

Balkay Béla és Szeöke Imre: A magyar bányajog. A teljes joganyag. 2. bőv. kiad. Bp.: Apollo 1909. (644) — Mo XXI 296

Beck Lajos: Magyar birtokpolitika. 1. Bp.: Pallas 1909. (127) — Mo XVIII 166

***Cathrein,** Viktor: Das Privatgrundeigentum und seine Gegner. Eine kritische Auseinandersetzung mit den agrarsozialistischen Theorien von Emile de Laveleye und Henry George. *[1882.]* 4. gänzl. umgearb. u. verm. Aufl. Freiburg i. B.: Herder 1909. (VIII, 162)
= Soziale Frage, 5. — XVII 898

***Fuchs:** Wasserkräfte und Volkswirtschaft. Vortr. Berlin: Buchh. Bodenreform [1908.] (19)
= Soziale Zeitfragen. 36 — XVII 255

Gubeler, Martin: Die Interessenvertretung in der deutschen Landwirtschaft.
= Volkswirtschaftl. Handbuch. 1909. (323—376) — Nm 1246

György [Endre], Andrew: The state and agriculture.
= Hungary of to-day. 1909. (259—83) — Mo XI 395

Három év Magyarország mezőgazdasági politikájában, 1906—1909. Bp.: Pallas 1909. (186) (Földmív. min. kiadv. 1909. 9.) — Mo XIII 294

Károly Rezső: Mezőgazdasági üzemviszonyok és eredmények. Üzemstatisztikai tanulmány. Bp.: Pátria 1909. (260) (Orsz. Magy. Gazd. Egy. könyvkiadó-váll.) — XIII 113

Kautsky, Karl: Die Agrarfrage. Eine Übersicht über die Tendenzen der modernen Landwirtschaft und die Agrarpolitik der Sozialdemokratie. Stuttgart: Dietz 1899. (VIII, 451) — XIII 115

***Otto,** Berthold: Wie ich meinen Kindern von der Bodenreform erzähle. Berlin: Buchh. Bodenreform [1908.] (31)
= Soziale Zeitfragen, 35. — XVII 255

Poids qualitatif et corps étrangers du blé (récolte 1908). Bucarest: Nicolaevici 1908. (Minist. de l'industrie et du commerce.) — Tk 141

Pottere Brúnó, de: Magyar szociális agrárpolitika. Bp.: Pátria 1909. (223) — Mo XIII 296

Révész István: Az élelmiszerek jutányosabb termesztéséről. Bp.: Pátria 1909. (40) — XIII 116

Sundermann, Heinrich: Die Internationalen Institute in der Landwirtschaft.
= Volkswirtschaftl. Handbuch 1909. (376—417) — Nm 1246

Willoughby, Will. Franklin: Inspection of mines. Boston: Wright & Potter 1900. (16)
= Monographs on amer. social economics, 8. — Am 499

Ipar

Industrie

L'apprentissage dans les métiers du bâtiment.
= Compte rendu [du] 12e congrès nat. de la propriété bâtie. 1908. (240—63) — Fr 588

Der **Befähigungsnachweis** im Handwerk. Hrsg. vom Vorstand des Landesverbandes badischer Gewerbe-Vereine. Rastatt: Selbstverl. 1903. (19) — XIV 74

***Chyzer** Béla: Egy pusztuló iparágról. Bp.: Posner 1908. (23) (K. l. a Társadalmi Múzeum értesítőjéből.)
= Társadalmi Múzeum kiadványai, 1. — Mo XVII 205

Enquête sur les artisans et l'application de la loi pour l'organisation des métiers. P. 1—. Bucarest: Ch. Göbl 1909. 4° (Royaume de Roumanie. Minist. de l'industr. et du commerce.) — Tk q 68

***Farnam,** Henry W.: Die innere französische Gewerbepolitik von Colbert bis Turgot. Leipzig: Duncker & Humblot 1878. (VIII, 85)
= Staats- u. sozialwiss. Forschungen. Bd. 1. H. 4. — XVII 27

Fontanarosa, V.: Il comune nell'azione industriale di Napoli e l'Ufficie del lavoro (con prospetti statistici e tavole di ragguaglio.) Napoli: F. Lubrano 1909. (59) — VI 226

***Gaal** Jenő: Gróf Széchenyi István és a Pesti Hengermalom-társaság. Melléklet: Adatgyűjtemény. Bp.: M. tud. Akad. 1909. (46)
= Értekezések a társadalmi tudományok köréből, 13. k. 10. — XVII 210

Gerster Miklós: A kézmivesség jövő alakulása, a kisipar jövője. Előszóval ellátta Szterényi Józs. Szeged: Engel L. 1901. (XV, 194) — XIV 72

Herzog, S.: Das Verzasca-Werk. Zürich: Brown, Boveri & Cie 1908. (35) — VI 231

***Hesse,** A.: Gewerbestatistik. Jena: G. Fischer 1909. (IX, 379)
= Conrad, J.: Grundriss z. Studium d. pol. Ökonomie, T. 4, T. 2, 2. Hfte, Bd 1. — XVIII 211

Komorzynski, Otto v.: Der Befähigungsnachweis für Handelsgewerbe. Wien: Manz 1909. (86) — Au 690

Loria, Achille: Lavoro carcerario e lavoro libero. 1. Nota sulla concorranza del lavoro carcerario al lavoro libero. 2. Di alcune critiche mosse alle mie teorie.
= Loria: Verso la giustizia sociale. 1908. (311—23) — XVII 1631

*Luther, Gerhard: Die technische und wirtschaftliche Entwicklung des deutschen Mühlengewerbes im 19. Jahrhundert. (Mit Berücks. der früheren Entwicklung und unter Fortführung bis auf die neueste Zeit.) Leipzig: Duncker & Humblot 1909. (IX, 163)
== Staats- u. sozialwiss. Forschungen, 114. — XVII 27

Rapports, discussions, travaux & résolutions du ... congrès international de l'acétylène. Paris: Soc. an. d. publ. scientif. & industr. 1901—. — XIV 73
3. Paris, 1900. Publ. sous la direction de R. Guilbert.

Report of the Departmental Committee appointed to inquire into combinations in the meat trade, with appendices. London: Truscott 1909. (27) 4⁰ (Committee on combinations in the meat trade.) — Br q 98

Schindler Gyula: A selmecbányai céhek élete. Selmecbánya: Joerges 1909. (VII, 222) (Művelődéstört. értekezések, 31.) — I 517

Veränderungen im Stande der Gewerbe während der Jahresperioden 1897, 1898/9—1899/900, 1900/1—1906/7. Bearb. vom k. k. Arbeitsstatistischen Amte im Handelsministerium. Wien: Hölder [u. a.] 1899—1909. — Au 687
1899: Ergebnisse der in Österreich vorgenommenen Gewerbezählung nach dem Stande vom 1. Jun. 1897.

Ipari törvényhozás

Législation industrielle
Gewerbegesetzgebung

Felterjesztése Budapest székesfőváros Tanácsának az ipar gyakorlásáról, valamint az ipari és kereskedelmi alkalmazottak védelméről szóló törvényjavaslat előadói tervezetére vonatkozó észrevételek tárgyában. Bp.: Háziny. 1909. (68) — Mo XIV 142

*Gewerbeangelegenheiten. Krankenversicherung. Landes-Versicherungsanstalt. Berlin: Loewenthal 1905. (VIII, 276)
== Berliner Gemeinderecht, 7. — Berl 166

Gewerbeordnung für das Deutsche Reich nach der Bekanntmachung vom 26. Juli 1900 unter Berücks. der Gesetze vom 14. Okt. 1905, 7. Jan. 1907, 30. Mai 1908, 29. Juni 1908 und 28. Dez. 1908. Leipzig: Hirschfeld 1909. (IV, 219) — Nm 1234

Pap Dávid: Ipartörvény (1884: XVII. törvénycikk). Bp.: Grill 1909. (159) (Magy. törvények Grill-féle kiad., 8.) — Mo XIV 141

Verhandlungen der vom k. k. Ministerium für öffentliche Arbeiten am 9—10. Okt. 1908 veranstalteten Enquête über legislative und administrative Angelegenheiten des Elektrizitätswesens. Hrsg. vom Minist. f. öff. Arbeiten. Wien: Hof- & Staatsdr. 1909. (XIII, 132) — Au 691

Munkáltató szervezetek

Organisation patronale — Arbeitgeberorganisationen

Die deutsche Arbeitgeber-Zeitung. Zentralblatt der deutschen Arbeitgeber-Verbände. Jg. 7— . Berlin: [Selbstverl.] 1908— . 2⁰ — Nm f 1

Volkswirtschaftliches Handbuch. Ein Führer durch alle Gebiete des neuzeitlichen Organisationswesens zur Vertretung wirtschaftlicher und verwandter allgemeiner Interessen. Berlin: Heymann 1909. (IX, 608) (Schr. d. Deutschen Volkswirtschaftl. Verbandes. I.) — Nm 1246

Reiswitz, W. G. H. Frh. v.: Die politische Organisation des Unternehmertums. Berlin: O. Elsner 1909. (30) (Aus: Deutsche Arbeitgeber-Zeitung.) — Nm 1240

Kereskedelem

Commerce — Handel

Guyot, Yves: Le commerce et les commerçants. Paris: O. Doin 1909. (XVI, 534, XII) (Encyclopédie scientifique.) — XVIII 874

Hoffmann, F.: Der Geschäftsbetrieb der Versteigerer in Preussen. *[1902.]* 2. unveränd. Aufl. [Nebst] Nachtrag: Versteigerungen beweglicher Sachen durch Gerichtsvollzieher. Berlin: C. Heymann 1902—3. — Pr 248

Letaconnoux, J.: Les subsistances et le commerce des grains en Bretagne au 18e siècle.
== Travaux juridiques et écon. de l'université de Rennes. T. I. 1907. (275—409) — XVII 1614

Budapesti marha[kereskedelmi] és sertéskereskedelmi közlöny. Szerk. Kell Jenő. I— . évf. Bp.: Hedvig S. 1906— . 4⁰ — Bp p 763

Weighing machines. The Liverpool Improvement Act, 1842. Extracts from the act affecting the owners and keepers of weighing machines. Liverpool: L. Pr. & Stationery Co. [189?] (11) — IV 22

Rochefort, Henri: Les petits mystères de l'Hôtel des ventes. Paris: Dentu [1862.] (295) — V 388

Sauerbeck, Augustus: The course of average prices of general commodities in England. London: King 1908. (77×26 cm.) — Br 391

Schlossmann, Arthur: Milchhandel und Milchregulative. Wiesbaden: J. F. Bergmann 1909. (835—978) (Aus: Handb. d. Milchkunde.) — XXIII 848

*Schoff, Wilfred H.: American commercial institutions. Albany: Lyon Co. 1900. (30)
== Monographs on american social economics, 4. — Am 499

Studio comparativo sulle spese di trasporto dei cotoni greggi e del carbon fossile dai paesi di origine ai mercati europei e particolarmente a quelli del Piemonte, della Lombardia e della Svizzera durante gli anni 1899 a 1908. Genova: Bacigalupi 1908. (361) 4⁰ (Città di Genova. Uff. di economato. Sez. commerciale.) — XV q 9

Studio comparativo sulle spese di trasporto delle granaglie dai paesi d'origine ai mercati svizzeri per i transiti di Genova, Marsiglia e Rotterdam. Genova: Bacigalupi 1906. (190) 4⁰ (Città di Genova. Uff. di economato. Sez. commerciale.) — XV q 8

Trost, Gust.: Der Auktionator. Vorschriften des Ministers für Handel und Gewerbe vom 10. und 11. Juli 1902. Berlin: Hayn's Erben [1902.] (82) — Pr 249

Wernicke, J.: Wandlungen und neue Interessen-Organisationen im Detailhandel. Berlin: H. Walther 1908. (59) — XV 216

Külkereskedelem. Vámügy

Commerce extérieur. Douanes

Auswärtiger Handel. Zollwesen

George, Henry: Vámvédelem vagy szabadkereskedelem. Vizsgálódás a vámkérdésről, kül. tek. a munka érdekeire. *[Protection or free-trade, 1886.]* Angolból ford. Braun Rób. Bp.: Világosság 1909. (279) — XVIII 881

Lehr, Jul.: Schutzzoll und Freihandel. Berlin: Springer 1877. (VIII, 199) — XVIII 887

Loria, Achille: Appunti sul commercio internazionale 1. Intorno all'influenza dei dazi di importazione nei paesi vecchi e nei paesi nuovi. 2. Di alcune tesi dell'Edgeworth. 3. Dazi e premj.
= Loria: Verso la giustizia sociale. 1908. (330—41) — XVII 1631

Loria, Achille: Il dazio sui cereali.
= Loria: Verso la giustizia sociale. 1908. (342—54) — XVII 1631

Mangold, Geo. Benjamin: The labor argument in the american protective tariff discussion. Thesis. Madison 1908. (115, III) (Bull. of the Univers. of Wisconsin, 246) — Am 495

Mill, John Stuart: Of the laws of interchange between nations, and the distribution of the gains of commerce among the countries of the commercial world. *[1844.]*
= Mill: Essays on some unsettled. questions 1874. (1—46) — XVIII 871

Money, L. G. Chiozza: Elements of the fiscal problem. London: King 1903. (237) — Br 398

The three **prize essays** on agriculture and the corn law. Publ. by the National Anti-Corn-Law League. Manchester: J. Gadsby 1842. — Br 396
[1.] Hope, Geo.: Agriculture and the corn law. Manchester: J. Gadsby 1842. (16)
[2.] Greg, W. R.: [The same.] Manchester: J. Wilson 1842. (18)
[3.] Morse, Arth.: [The same.] Manchester: Haycraft 1842. (16)

Prospetti riassuntivi del movimento del commercio, della navigazione e ferroviario del Porto di Genova per l'anno 1908 in confronto degli anni precedenti fino al 1872 in confronto del movimento degli altri principali porti italiani ed esteri. Genova: Bacigalupi 1909. (271) 40. (Mun. di Genova. Uff. di economato. Sez. commerciale). — VI q 77

Közlekedés

Posta. Vasutak

Communication. Postes. Chemins de fer

Verkehrswesen. Post. Eisenbahnen

Barth v. Wehrenalp, Karl & Ed. Effenberger: Post-, Telegraphen- und Telephonwesen.
= Wien an Anfang d. 20. Jahrh. 1. 1905. (147—60) — Bécs q 23

Barthos Andor: A magyar vasúti jog foglalata. Bp.: Wodianer 1909 (82) (Közlekedési szakkönyvtár, 1. sor. 6. k.) — Mo XV 338

Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságának az alsóbbrendű vasutakról szóló törvényjavaslat miniszteri előadói tervezetére vonatkozó **emlékirata.** Bp.: Háziny. 1909. (17) 4⁰ — Bp q 764

Fogl Emil: Nagy Budapest és a budapesti pályaudvarok rendezése.
= Magy. keresk. csarnok közl. 1908. 4. f. (30—39) — Bp 2232

***Katscher,** Leopold: Der Weltpostverein. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (14)
= Kultur & Fortschritt, 243. — XVII 529

Szabolcsy Antal: A vasutak igazgatása és szolgálati szervezete. Bp.: Wodianer 1909. (126) (Közleked. szakkönyvtár, 1. sor. 8.) — XV 215

Wolff, Theo.: Vom Ochsenwagen zum Automobil. Geschichte der Wagenfahrzeuge und des Fahrwesens von ältester bis zu neuester Zeit. Leipzig: Barth 1909. (VII, 170) (Wissen u. Können, 10.) — XV 214

A tiszti ügyészség r. u. **jelentése** a tanács I. ügyosztályához a bérkocsiiparról szóló szabályrendelet ügyében. Bp.: Háziny. 1909. (43) 4⁰ — Bp q 765

Kröner, W.: Das Gesetz über den Verkehr mit Kraftfahrzeugen vom 3. Mai 1909. unter Berücks. der Gesetzmaterialien erl. Berlin: Heymann 1909. (VIII, 112) (Taschen-Gesetzsamml., 70.) — Nm 1230

Közútak

Routes — Strassen

***Espitallier,** G.: Note sur l'organisation des rues des grandes villes (dallage-canalisations-tramways). Paris: Rocoffort & Cie 1908. (8)
= [Ir congrès intern. de la route, 5.] — XV 212

***Hevesy,** G. de: Transport sur routes de gros chargements. Paris: Lahure 1908. (15)
= [Ir congrès intern. de la route, 9.] — XV 212

***Incze** [Kálmán], Coloman: Le développement des routes en Hongrie. (Étude historique.) Paris: Lahure 1908. (11)
= [Ir congrès intern. de la route, 10.] — XV 212

***Moreau:** Note sur la modification du profil transversal des routes nationales en vue de satisfaire aux besoins de la circulation automobile. Paris: Lahure 1908. (6)
= [Ir congrès intern. de la ruote, 11.] — XV 212

***Titres** des principaux articles écrits récemment dans les journaux techniques du monde entier sur les questions de voirie. [Paris 1908.] (16)
= [Ir congrès intern. de la route, 14,] — XV 212

***Verbesserung** der österreichischen Strassenverhältnisse. Wien: Manz 1909. (40)
= Verhandlungen & Beschlüsse d. Industrierates, 20. — Au 580

Pénz- és hitelügy

Finances et crédit
Finanz- und Kreditwesen

Beck Dénes: A kiadások megtérítése. A készpénz mellett való vásárlásnak legbiztosabb előmozdítója. Bp.: Pesti könyvny. rt. 1881. (45) — XVIII 878

Esslen, Joseph: Konjunktur und Geldmarkt 1902—1908. Eine Untersuchung der Wechselwirkung beider in Deutschland. Stuttgart: Cotta Nachf. 1909. (VIII, 320) — Nm 1242

Loria, Achille: Le recenti vittorie dell'oro.
= Loria: Verso la giustizia sociale. 1908. (355—77)
— XVII 1631

Bankügy

Banques — Bankwesen

Biermer, Magnus: Der neue Reichsbankgesetzentwurf. Giessen: E. Roth 1909. (58)
= Biermer: Samml. nationalökon. Aufsätze, Bd 2. H. 2.
— XVIII 427

Hertzka Tivadar: Egyszerű igazságok a magyar nemzeti bank dolgában. H. T. előadásai nyomán írta Farkasházy Zsigm. Bp.: Ráth 1909. (86)
— Mo XIX 154

Javaslata Nagyvárad város tanácsának az önálló nemzeti bank felállítása ügyében. Nagyvárad: Sonnenfeld A. 1908. (11) — Mo XV 337

Lumm, Karl v.: Die Stellung der Notenbanken in der heutigen Volkswirtschaft. Berlin: Guttentag 1909. (44) — XVIII 882

Mezey Gyula: A bankügyről kül. tek. az önálló magyar nemzeti bankra. Bp.: Stephaneum 1909. (119) — Mo XVIII 165

Biztosításügy

Assurances — Versicherungswesen

[1]—24, 26— **Geschäftsbericht** und Jahresrechnung der Brandversicherungsanstalt des Kantons Bern f. d. J. 1887—1906, 1908— . Bern: Stämpfli [u. a.] 1888— — Sv 50

Gutachten, Denkschriften und Verhandlungen des 6—. internationalen Kongresses für Versicherungs-Wissenschaft. — Reports, memoirs and proceedings of the 6th international congress of actuaires. — Rapports, mémoires et procès-verbaux du 6e congrès international des actuaires. — Rapporti, memorie e processo verbale del 6. congresso internationale d'attuari. Wien: Österr.-ung. Verb. d. Privat-Versich.-Anst. 1909. [Német, angol, francia és olasz.]
6. Wien, 1909. Bd 1—2. — XVIII 880

A székesfővárosi épületek és az azokhoz tartozó ingóságok biztosítása tekintetében szükséges **intézkedések.** Bp.: Háziny. 1909. (11) 4° — Bp q 768

VIII. MUNKÁSKÉRDÉS ÉS TÖRVÉNYHOZÁS

Question et législation ouvrières
Arbeiterfrage und -Gesetzgebung

Általában és egyes országokban

En général et dans les divers pays
Im allgemeinen und in einzelnen Ländern

Chapin, Rob. Coit: The standard of living among workingmen's families in New York City. New York: Charities Publ. Committee 1909. (XV, 372) (Russel Sage foundation.) — VIII 193

***Haushaltungsrechnungen** und Wohnungsverhältnisse von 10 barmer Arbeiterfamilien. Barmen: Langewiesche 1909. (32)
= Beiträge z. Statistik Barmen, 5. — III 470

A Társadalmi Múzeum **kiadványai.** 1., 3— sz. Bp. 1908— . — Mo XVII 205

Kossuth [Ferenc], Francis: Industrial labour legislation.
= Hungary of to-day. 1909. (241—57) — Mo XI 395

***Labor laws** of the United States with decisions of courts relating thereto. Washington: Gov. pr. off. 1908. (1562)
= 22nd annual report of the commissioner of labor.
— Am 62

Levenstein, Adolf: Aus der Tiefe. Arbeiterbriefe. Beiträge zur Seelen-Analyse moderner Arbeiter. Berlin: Morgen-Verl. 1909. (127) — XVII 1633

Sonderheft[e] zum Reichs-Arbeitsblatte. Bearb. im Kais. statistischen Amte, Abt. f. Arbeiterstatistik. 1— . Berlin: Heymann 1909— . 4° — Nm q 87

***Willoughby,** Will. Franklin: Bureaus of labor statistics. Boston: Wright & Potter 1900. (10)
= Monographs on american social economics, 5.
— Am 499

***Willoughby,** Will. Franklin: Inspection of factories and workshops. Boston: Wright & Potter 1900. (31)
= Monographs on amer. social economics, 7.
— Am 499

Egyes munkáskategóriák

Catégories spéciales d'ouvriers
Spezielle Arbeiterkategorien

Die **Arbeiterschaft** d. Steinsetzergewerbes. Beitr. z. Beleuchtung der sozialen Lage derselben. 3. Folge. Sozial-statistischer Bericht des Zentralvorstandes an den 7— . Verbandstag des Verbandes der Steinsetzer, Pflasterer und Berufsgenossen Deutschlands. [Nebst] Protokoll der Verhandlungen des 7. Verbandstages. Berlin: Eichler 1907
7. Leipzig, 1907. Hrsg. von A. Knoll. — Nm 1208

Cuno: Der Dienstvertrag der technischen Angestellten in gewerblichen Betrieben.
= Schriften d. Ges. f. Soziale Reform. 27. 1908. (5—42)
— XVII 384

Előterjesztés a házmesteri szolgálatról alkotandó szabályrendelet tárgyában. Bp.: Háziny. 1909. (17) — Bp 2249

Entwicklungsgeschichte des Verbandes süddeutscher Eisenbahner, 1898—1908. Hrsg. vom Vorstand d. Verb. süddtscher Eisenbahner. Nürnberg: Fränkische Verlagsanst. 1908. (45) — Nm 1210

Magántisztviselők országos Szövetsége **évi jelentés[e]** 1908— . Bp.: Orsz. közp. közs. ny. 1909— . 4°
1908. Szerk. Gelléri Ad. — Bp q 770

Fuld, Ad.: Der Dienstvertrag der Bureaubeamten der Rechtsanwälte.
= Schriften d. Ges. f. Soziale Reform. 27. 1908. (43—48) — XVII 348

Jahresbericht [des] Verbandes der Steinsetzer, Pflasterer und Berufsgenossen Deutschlands pro 1907— . Hrsg. vom Hauptvorstande des Verbandes. Berlin: Eichler 1903— . — Nm 1209

A Márta-egyesület 1909— . évi rendes közgyűlése elé terjesztett **jelentések.** Bp.: Háziny. 1909— . — Bp 2241

2— . internationale **Konferenz** der im Strassenbau beschäftigten Arbeiter, 1907— . Hrsg. vom Intern. Sekretariat. Berlin: Eichler (1907— .) (Intern. Sekretariat d. im Strassenbau beschäftigten Arbeiter.)
1. — XV 213
2. Leipzig, 1907.

Lass, Wilh.: Die sozialreformatorische Gesetzgebung und die Handlungsgehilfenfrage. Leipzig: C. L. Hirschfeld 1904. (167) — XVII 1617

Lord, Everett W.: Topics and suggestions for debates on child labor. New York 1908. (11) (Nat. child labor committee pamphlet 88.) — Am 504

Neher, A. Otto: Zur Lage der weiblichen Dienstboten in Stuttgart. *[1908.]* 2. Aufl. Ellwangen 1908. (19) — III 945

***Potthoff,** Heinz: Einheitliches Privatbeamtenrecht.
= Schriften d. Ges. f. Soziale Reform. 27. 1908. (90—141) — XVII 384

The **servant problem:** an attempt at its solution by an experienced Mistress. London: Simpkin, Marshall, Hamilton, Kent & Co. 1899. (207) — XVII 1640

***Tolman,** Will. Howe: Industrial betterment. New York: Social service press 1900. (82)
= Monographs on amer. social economics, 16. — Am 499

Magyar **vasutas naptár.** 1. — évf. Bp.: Vasúti Munkások Orsz. Szerv. Biz. [1907— .] — Mo XV 336
1. Szerk. Farkas Izor. 1907.

Wild: Schutz und Förderung der Handwerkslehrlinge. Referat. Zürich: E. Leemann 1892. (351—379) (Schweiz. Zeitschr. f. Gemeinnützigkeit.) — Sv 180

***Willoughby,** Will. Franklin: Regulation of the sweating system. Boston: Wright & Potter 1900. (23)
= Monographs on amer. social economics, 9. — Am 499

Hatósági munkások

Munkaviszonyok közmunkáknál

Ouvriers des pouvoirs publics

Staats- und Gemeindearbeiter

Budapest székesfőváros altiszti és szolgai létszámához tartozó összes alkalmazottak temetkezési és önsegélyző-egyesületének **évi jelentése** az 1908— . évről. Bp.: Háziny. 1909— . — Bp 2231

Die **Gewerkschaft.** Zeitschrift zur Vertretung der wirtschaftlichen und sozialen Interessen der in Gemeinde- und Staatsbetrieben beschäftigten Arbeiter und Unter-Angestellten. Organ des Verbandes der Gemeinde- und Staatsarbeiter. Jg. 12—. Berlin: G. Assmann 1908— . — XVII 1516

Jaurès, Jean: Le Parti socialiste et la crise postale. Discours. Paris: L'Humanité 1909. (16) — Fr 586

Ingersoll, V. Raymond: Labor clauses in franchise grants.
= Mun. affairs. 6. 1902. (774—80) — XX 501

Oubert, Ad.: Arbeitsbedingungen bei Submissionen. (Die zu Gunsten der Arbeiter aufgestellten Bedingungen, denen die Behörden bei Vergebung öffentlicher Arbeiten die Unternehmer unterwerfen.) *[Des conditions du travail dans les adjudications de travaux publics. 1900.]* Übers. v. Franz Hauptvogel. Leipzig: Dietrich 1902. (VI, 161) — XX 690

Reichesberg, Julian: Zur Frage des Arbeiterschutzes bei öffentlichen Submissionen. Bern: G. Sturzenegger 1902. (39) (Aus: Schweiz. Blätter f. Wirtschafts- & Sozialpol.) — XX 692

Tixier, Geo.: L'idée de juste salaire en droit français contemporain. Paris: A. Rousseau 1909. (330) — Fr 578

Zwiedineck-Südenhorst, Otto v.: Das sogenannte Arbeiterbeamtentum und die nächsten Ziele in der Umgestaltung des staatlichen und kommunalen Arbeitslohnverhältnisses. Leipzig: Duncker & Humblot [1903.] (129—58) (Aus: Jahrbuch f. Gesetzgebung.) — XVII 1660

Munkaszerződés. Munkabér. Munkaidő

Contrat de travail. Salaires. Heures du travail

Arbeitsvertrag. Arbeitslohn. Arbeitszeit

Ágoston Péter: A munka rabsága. Bp.: Deutsch Zs. 1909. (162) — XVII 1625

***Der Dienstvertrag** der Privatangestellten. 1—2. Jena: G. Fischer 1908.
= Schriften d. Ges. f. Soziale Reform. 26/27. — XVII 384

***Gilman,** N. P.: Cooperation and profit sharing. Boston: Wright & Potter 1900. (8)
= Monographs on amer. social economics, 12. — Am 499

Levasseur, É[mile]: Salariat et salaires. Paris: O. Doin 1909. (XVI, 484) (Encyclopédie scientifique.)
[Bibliographie: 459—71.] — XVII 1651

Loria, Achille: L'economia politica al Consiglio comunale di Milano.
= Loria: Verso la giustizia sociale. 1908. (324—29) — XVII 1631

***Willoughby,** Will. Franklin: Industrial arbitration and conciliation. Boston: Wright & Potter 1900. (15)
= Monographs on amer. social. economics, 10. — Am 499

Munkanélküliség. Munkaközvetítés

Chômage. Bureaux de chômage
Arbeitslosigkeit. Arbeitsnachweis

Die **Arbeitslosenversicherung** der Stadt Strassburg i. J. 1908— . Strassburg i. E.: Du Mont Schauberg 1909—. — III 952
1908. Bericht v. Dominicus. (Stadt Strassburg.)

Bericht der Grossratskommission über die Gesetzentwürfe betr. 1. Errichtung einer staatlichen Versicherungsanstalt für Arbeitslose, 2. Unterstützung privater Arbeitslosenkassen. Dem Grossen Rate des Kantons Basel-Stadt vorgelegt den 14. Jan. 1909. [Basel 1909.] (32) — VII 389

[Budapest munkanélkül levő munkásainak **felirata** Budapest székesfőváros Tanácsához.] Bp.: Háziny. 1909. (3) (Magyarorsz. Szakszervezeti Tanács.) — Bp 2261

***Kalckstein,** W. von: Der Arbeitsnachweis. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (35)
= Kultur & Fortschritt, 249/50. — XVII 529

Reumann, Jakob: Die städtische Arbeitsvermittlung als Mittel des Kampfes gegen die Sozialdemokraten. Wien: I. Brand 1898. (32) — Bécs 229

***Rosenberg,** E.: Die Arbeitslosenzählung in der Stadt Kiel am 13. Dez. 1908. Kiel: Lipsius & Tischer 1909. (16) 4°
= Mitteilungen d. Statist. Amts Kiel, 11. — III q 190

Schloss, David F.: Insurance against unemployment. London: King 1909. (X, 132) — XVII 1636

***Willoughby,** Will. Franklin: Employment bureaus. Boston: Wright & Potter 1900. (16)
= Monographs on amer. social economics, 6. — Am 499

Munkásbiztosítás és -egészségügy

Assurance et hygiène ouvrières
Arbeiterversicherung und -Hygiene

Bosányi [Endre], Andreas: Die ungarische Arbeiterversicherung. Gesetze und Verordnungen betr. die Unfall- und Krankenversicherung der in Gewerbs- und Handelsbetrieben Angestellten, G.-A. XIX v. J. 1907 samt ergänzenden Verordnungen und Erlässen. Bd 1. Bp.: Grill 1907. — Mo XVII 204

Chyzer Béla: Az akkumulatorokkal kapcsolatosan előforduló ipari betegségekről. Bp.: [1905.] (14) (K. l. a Gyógyászatból.) — XXIII 835

Chyzer Béla: A reszelővágás higieniája. Bp.: Schmidl S. 1907. (16) — XXIII 834

Chyzer, B[éla]: Über die im ungarischen Tonwarengewerbe vorkommenden Bleivergiftungen. Jena: G. Fischer 1908. (32) (Schr. d. ungar. Vereinigung f. gesetzl. Arbeiterschutz, 1.) — Mo XVII 194

***Gewerbeangelegenheiten.** Krankenversicherung. Landes-Versicherungsanstalt. Berlin: Loewenthal 1905. (VIII, 276)
= Berliner Gemeinderecht, 7. — Berl 166

Die statistischen Grundlagen der Invaliditätsversicherung bei Berücks. der Berufsdauer als Ursache der Invalidität, sowie der Abhängigkeit der Invalidensterblichkeit von der Dauer der Invalidität; dementsprechende Ausgestaltung der Versicherungsmethode.
= Gutachten, . . . d. 6. intern. Kongresses. f. Versich.-Wiss. 2. 1909. (685—795) — XVIII 880

Hofbauer Imre: A betegsegélyző egyletek ellen. Néhány szó a nagy közönség és orvosokhoz. Bp.: Dobrowsky & Franke 1902. (12) — Mo XVII 201

Die Kollektiv-Unfallversicherung der Angestellten (Hausgesinde, Handlungsgehilfen, Beamte u. s. w.)
= Gutachten, . . . d. 6. intern. Kongresses f. Versich.-Wiss., 2. 1909. (663—81) — XVIII 880

Szakegyletek. Sztrájk

Syndicats. Grève — Gewerkschaften. Streik

Congrès national des syndicats et groupes corporatifs ouvriers de France. Compte rendu. 5— . Paris: Rivière 1909— . — Fr 506
5. Marseille, 1892.

Cuny, E.: Der Schutz der Arbeitswilligen. Berlin: Heymann 1899. (31) — Nm 1213

Hirsch, Max: Die Arbeiterfrage und die deutschen Gewerkvereine. Festschr. Leipzig: C. L. Hirschfeld 1893. (96) — Nm 1224

[Lindemann], Hugo: Die englische Gewerkvereins-Bewegung. Nach G. Howell's *The conflicts of capital and labour* von C. Hugo. Stuttgart: Dietz 1896. (VII, 208) — Br 379

Pratt, Edwin A.: Trade unionism and british industry. A reprint of „The Times" articles on „The crisis in british industry". With an introd. London: Murray 1904. (VII, 244) — Br 395

Renard, Geo.: Syndicats, trade-unions et corporations. Paris: Doin 1909. (413) (Encyclopédie scientifique.) — XVIII 1658
[Bibliographie: 399—406.]

***Statistik** der Frauenorganisationen im Deutschen Reiche. Bearb. im Kais. statistischen Amte, Abt. f. Arbeiterstatistik. Berlin: Heymann 1909. (28, 70) 4°
= Sonderheft [e] z. Reichs-Arbeitsblatte, 1.— Nm q 87

Statut des Gewerkvereins der deutschen Bauhandwerker und anderer Personen (Hirsch-Duncker). Vom Apr. 1890. Berlin: J. Kerskes 1890. (36) — Nm 1226

Szakszervezeti értesítő. A magyarországi szakszervezeti tanács hivatalos közlönye. Szerk. & kiadó Jászai S[amu] 4— . évf. Bp.: Világosság kny. 1907— . — Mo XVII 202

IX. SZEGÉNYÜGY. JÓTÉKONYSÁG

Bienfaisance. Assistance
Armenwesen. Wohltätigkeit

Zwei **Beiträge** zur Reform des Armenrechtes. [1.] Paul Lechler: Zur Fortbildung der öffentlichen Armenpflege. Mit bes. Darlegung der Verhältnisse in Württemberg. — [2.] Schäffle: Die Überholung der öffentlichen Ortsarmenpflege durch die Entwickelung der modernen Gesellschaft. Tübingen: Laupp 1902. (59) (Aus: Zeitschr. f. d. ges. Staatswiss.) — XVII 1615

Brandts & Frhr. v. Aufsess: Das deutsche Armenrecht in seiner Bedeutung für die Privatwohltätigkeits-Vereine und Anstalten. Anh.: Die öffentliche Armenpflege in Bayern. [*1898.*] 3. verb. Aufl. v. Schmedding. Freiburg i. B.: Charitasverb. f. d. kath. Dtschland 1909. (VIII, 99) (Charitas-Schriften, 1.) — Nm 1211

Charities and the commons. Vol. 19— . New York: Charity Organization Society 1907— . — XVII 1477

Chikadzumi: L'assistance publique dans la ville de Tokio.
= Recueil d. travaux du congrès intern. d'assistance publique. 1900. T. 1. (339—76) — XVII 1661

A pesti Chevra-Kadisa elöljáróságához benyújtott **előterjesztés** a létesítendő izraelita menedékház (ingyenlakások szeretetháza) szervezése tárgyában. Bp.: Márkus S. 1906. (9) — Bp 2266

Handbook for 1905—6 [of] the New York School of philanthropy. New York: Charity Organization Soc. [1907.] — VIII 190

Kelly, Edm.: The unemployables. London: King 1907. (VII, 60) — XVII 1624

Kostanecki, Anton v.: Arbeit und Armut. Ein Beitrag zur Entwicklungsgeschichte sozialer Ideen. Freiburg i. B.: Herder 1909. (VI, 210) — XVII 1654

Lechler, Paul: Zur Fortbildung der öffentlichen Armenpflege. Mit bes. Darlegung der Verhältnisse in Württemberg.
= Zwei Beiträge z. Reform d. Armenrechtes. 1902. (1—31) — XVII. 1615

Monod, Henri: L'assistance publique en France en 1900.
= Recueil d. travaux du congrès intern. d'assistance publique. 1900. T. 1. (15—34) — XVII. 1661

Paulian, Louis: Création d'un hôtel et d'une caisse centrale des oeuvres charitables.
= Recueil d. travaux du congrès intern. d'assistance publique . . . 1900. T. 1. (288—96) — XVII 1661

[Ravizza, Alessandrina]: Casa di lavoro. Milano: Tip. degli Operai 1908. (15) (Società Umanitaria.) — VI 227

Recueil des travaux du congrès international d'assistance publique et de bienfaisance privée, 1900. T. 1—6. Paris: Secrétariat du congrès 1900. (Exposition univers. de 1900.) — XVII 1661
1. Documents généraux. Ouverture du congrès. Assemblées générales. (Première question).
2. Assemblées générales. (Deuxième, troisième et quatrième questions). Cloture du Congrès.
3. Première section. (Enfance).
4. Deuxième section. (Malades, infirmes, incurables, vieillards).
5. Troisième section (Indigents valides: oeuvres autres que celles d'assistance par le travail. Questions générales).
6. Quatrième section (Congrès des oeuvres d'assistance par le travail.)

Report by the medical officer submitting the result of a census of homeless persons taken in the night of 15th Jan., 1909. (5) 4°. (London County Council.) — IV q 194

***Tucker,** Booth: The social relief work of the Salvation Army in the United States. Albany: Lyon Co. 1900. (37)
= Monographs on amer. social economics, 20. — Am 499

L'**ufficio** di consulenza medico-legale nel 1909. Milano: Coop. Tip. Operai 1909. (13) (Consorzio fra la Società Umanitaria e la Camera del Lavoro.) — VI 222

***Verwaltung** der offenen Armenhilfe. Armendirektion. Stiftungs-Deputation. Berlin: Loewenthal 1905. (XI, 379)
= Berliner Gemeinderecht, 8. — Berl 166

Anya- és gyermekvédelem

Enfance. Maternité — Mutter- und Kinderschutz

Alden, Percy: The state child.
= Hungary of to-day. 1909. (313—30) — Mo XI 395

***Deneke,** C. & W. Thorn: Ergebnisse einer Stillstatistik im Regierungsbezirk Magdeburg f. d. J. 1906—7. Leipzig: Deuticke 1909. (56)
= Ergebnisse d. Säuglingsfürsoge, 4. — XXIII 826

Gyermekvédelmi lap. 3— . Bp.: Orsz. gyermekvédő Liga 1907— . — XVII 1649
3—4. Szerk. gr. Edelsheim-Gyulai Lipót & Karsai Sándor. 1907—8.

Hall, W. Clarke & Arnold H. F. Pretty: „The children act, 1908," being the edition of the law relating to children. London: Stevens 1909. (XX, 240) — Br 400

***Keller** Artur & Heinr. Reicher: Die Fürsorge für uneheliche Kinder. 2 Vortge. Leipzig: Deuticke 1909. (94)
= Ergebnisse d. Säuglingsfürsorge. 2. — XXIII 826

***Keller,** Arthur & Paul Lindemann: Kommunale Säuglingsfürsorge. Ärztliche Erfahrungen. — Die Stadtgemeinde im Dienste der Säuglingsfürsorge. Praktische Vorschläge. Leipzig: Deuticke 1908. (136)
= Ergebnisse d. Säuglingsfürsorge, 1. — XXIII 826

Kováts, Ludw.: Das Kinderheim. Zweck und Notwendigkeit desselben. Pozsony: Angermayer 1906. (43) (Aus: Pressburger Zeitung.) — XVII 1634

***Lindemann,** Paul & Martin Thiemich: Die städtische Säuglingsfürsorge in Magdeburg im Halbjahre Apr.—Okt. 1908. Leipzig: Deuticke 1909. (54)
= Ergebnisse d. Säuglingsfürsorge, 3. — XXIII 826

Mya, G.: Inchiesta sulle condizioni dell'infanzia in Firenze. Firenze: Chiari 1909. (VI, 100) 4° (Comune di Firenze.) — VI q 78

Rottländer, P.: Kinderunterstützungsgesetz und Junggesellensteuer. Beitrag zur sozialen Frage. Bonn: P. Hauptmann 1908. (30) — XIX 220

X. ÁLLAMTUDOMÁNY

Politique — Staatswissenschaft

Értekezések. Kézikönyvek

Essais. Traités — Abhandlungen. Handbücher

L' **Année**. L'année international, l'année politique, l'année ouvrière. Année 1— . 1908— . Paris: Libr. de Pages libres 1909— . — XX 686
1. Par Félicien Challaye, P.-G. La Chesnais et Alb. Thomas. 1909.

Baumann, J. J.: Die Staatslehre des h. Thomas von Aquino. Leipzig: Hirzel 1873. (XVI, 203) — XX 667

Dessewffy, Gr. Aurel: Aus den Papieren des Grafen Aurel Dessewffy. Gesamm. u. hrsg. durch einige seiner Freunde und Gleichgesinnte. Bp. 1—2. Pest: Landerer & Heckenast 1843. — Mo XX 702
1. Vermischte Aufsätze und Bruchstücke aus Briefen. 1835—1842. [Übers.]
2. X-Y-Z-Büchlein. [1841.] Aus d. Ung. übers. u. mit Noten versehen.

Dessewffy Aurél gr.: Néhány nevezetesebb darab gr. Dessewffy Aurélnek hátrahagyott eredeti magyar munkáiból és országgyűlési beszédeiből. Összeszedte gr. Dessewffy Em. Pest: Landerer & Heckenast 1843. (VIII, 261) — Mo XX 701

Marat, J. P.: Oeuvres. Recueillies et annotées par A. Vermorel. Paris: Décembre-Alonnier 1869. (VII, 326) — Fr 569

Mundt, Theod.: Macchiavelli und der Gang der europäischen Politik. *[1851.]* 2. verm. Ausg. Leipzig: Dyck 1853. (XIV, 234) — XX 672

Revue du droit public et de la science politique en France et á l'Étranger. Année 15— . T. 28— . Paris: Giard & Brière 1908— . — XX 600
28. Directeurs: Max Boucard & Gasten Jéze.

Rodet, Henri: Le Contrat social et les idées politiques de J. J. Rousseau. Paris: A Rousseau 1909 (XIII, 443) — XX 705
[Bibliographie: 431—37.]

Saint-Just: Oeuvres. Paris: Prévot 1834. (XVI, 424) — Fr 566

***Westermarck**, Ed.: Der Krieg. Soziologische Studie. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (17)
= Kultur & Fortschritt, 251. — XVII 529

Egyes országok politikai viszonyai

Questions politiques de divers pays

Politische Fragen einzelner Länder

[**Ajtay** Józs.]: The hungarian question. From the historical, economical, and ethnographical point of view. Transl. from the hungarian by Ilona & C. Arthur Ginever. London: Kegan, Trench, Trübner 1908. (95) — Mo XX 712

Die österreichische **Aristokratie**. Wien: Jasper, Hügel & Manz 1848. (26)
3 ad: Pia desideria für Ungarn. — Mo XX 714

Beniczky Lajos: Kálmán király és József császár. Pest: Müller E. 1858. (195) — Mo XXIV 637

Grundsätze der Realpolitik, angewendet auf die staatlichen Zustände Deutschlands. *[1854.]* Neue mit Einl. verm. Ausg. Stuttgart: Göpel 1859. (XVI, 224) — Nm 1206

Guter Rath für Oesterreich. Mit Bezugnahme auf das Programm der liberalen Partei in Ungarn. Leipzig: Jurany 1847. (38)
2 ad: Pia desideria für Ungarn. — Mo XX 714

Hungary of to-day, by members of the Hungarian Government, etc. Ed. by Percy Alden. London: Nash 1909. (415) — Mo XI 395

Kovács [Lajos], Ludw.: Versuch einer detaillirten Lösung der Organisations-Fragen. Pesth: J. Kertész 1864. ([XVIII,] 132) — Mo XX 711

Leyret, Henri: La république et les politiciens. Lettres de province. Paris: E. Fasquelle 1909. (VIII, 364) — Fr 579

Mailáth [János], Johann Gr.: Der ungarische Reichstag im Jahre 1830. Leipzig: O. Wigand 1831. (VIII, 215) — Mo XX 707

Majláth [Kálmán], Kolomann Gr.: Fünf Bücher vom Staate. Ein Beitrag zur Organisirug der österreichischen Monarchie, mit bes. Rückblick auf Ungarn. Leipzig: Wigand 1860. (131) — Au 695

Méray-Horváth Károly: A tévedések politikája és a kivezető ut. Bp.: Deutsch Zs. 1909. (14) — Mo XX 713

Elfogulatlan **nézetek** különféle politikai viszonyaink fölött. Irta mb. Pozsony: Wigand 1843. (100) — Mo XX 704

Pia desideria für Ungarn. Erg. u. mit Noten. Leipzig: Wigand 1840. (XVI, 90) — Mo XX 714

Die **Reaktion**. Ein Warnungswort vom Verfasser des Bürger-ABC. 1. Befürchtungen. 2. Diplomatisches Aktenstück. 3 Unsre Haltung. Ofen: Univers.-Buchdr. 1848. (60)
4 ad: Pia desideria für Ungarn. — Mo XX 714

Schulz, Artur: Ökonomische und politische Entwickelungstendenzen in Deutschland. Ein Versuch die Autonomieforderung der süddeutschen sozialdemokratischen Landesorganisationen theoretisch zu begründen. München: Birk & Co. 1909. (95) — Nm 1217

Stenographische **Sitzungs-Protokolle** der Delegation des Reichsrates. Sess. 35—40. 1889—1904. Wien: Hof- & Staatsdr. 1890—1904. — Au 683

Stimmen aus Ungarn, angeregt durch den bevorstehenden Landtag. Mit bes. Rücksicht auf die jüngst erschienene Schrift: Oesterreich und dessen Zukunft. Erlangen: Palm 1843. (90)
1 ad: Pia desideria für Ungarn. — Mo XX 714

Szécsen, Gr. Anton: Politische Fragen der Gegenwart. Wien: Jasper, Hügel & Manz 1851. (150) — XX 670

A magyar polgári alkotmány vesztének **vád-[okai]** és védokai. Lipcse: Köhler 1851. (69) — Mo XX 699

Die **Verantwortlichkeit** des Ministeriums und Ungarns Zustände. Vom Verfasser v. „Ungarns Gegenwart." Wien: Jasper, Hügel & Manz 1851. (87) — Mo XX 706

[Vertán Endre] Kunágoti: Politikai kérdések és tanulmányok. Kiadta Márton Fer. Arad: Réthy 1862. (IV, 253) — XX 669

Patriotische **Worte** an Ungarns Adel. Pest: Hartleben 1809. (132) — Mo XX 703

The constitutional **year book** for 1909— . 25th— year. London: Nat. Union of Conservative & Constitutional Assoc. 1909— . — Br 389

Parlamentárizmus. Demokrácia. Állam

Parlementarisme. Démocratie. État

Parlamentarismus. Demokratie. Staat

[Kalchberg, J. v.]: Alt oder neu: die politische Entscheidungsfrage. Aus der Mappe eines wiener Bureaukraten. Leipzig: Brockhaus 1874. (X, 220) — XX 671

Bentham, Jeremy: A fragment on government; or, a comment on the commentaries: being an examination of what is delivered on the subject of government in general, in the introduction to William Blackstone's commentaries: with a pref. in which is given a critique on the work at large. *[1776.]* 2nd ed., enlarg. London: E. Wilson 1823. (LII, 143) — XX 681

Bentham, Jeremy: Plan of parliamentary reform' in the form of a cathecism, with reasons for each article. *[1817.]* Repr. and republ., with notes and alterations. London: T. J. Wooler 1818. (156) — Br 393

Csorba Géza: A demokrácia mint a közjólét megvalósítója és biztosítéka. Bp.: Buschmann 1877. (112) — XX 673

Dearly, James Quarle: The development of the State, its governmental organization and its activities. New York: Silver, Burdett & Co. 1909. (343) — XX 701

Deherme, Geo.: La démocratie vivante. Paris: B. Grasset 1909. (402) — XX 679

Gumplovicz, Ludw.: Rasse und Staat. Eine Untersuchung über das Gesetz der Staatenbildung. 1875.
= Gumplovicz: Der Rassenkampf. 1909. (347—93) — XVII 1650

A képviselőház **házszabályai.** Bp.: Pesti könyvny. 1887. (156) — Mo XXVI 84
[Ugyanaz.] 1901. (212)

Budapest székesfőváros 6. kerületi országgyűlési képviselőválasztók **névjegyzéke.** Bp.: Háziny. 1909. (324) — Bp 2236

Les **textes** de la politique française en matière ecclésiastique, 1905—1908. (Lois, encycliques, lettres, discours, etc. . .) Publ. par le Comité pour défendre á l'étranger la politique religieuse de la France. Paris: É. Nourry 1909. (182) — Fr 576

Walpole, Spencer: The electorate and the legislature. London: Macmillan & Co. 1892. (163) — Br 394

Zepler, Geo.: Neue Demokratie. Richtlinien für bürgerliche Politik. Berlin: H. Walther 1909. (VIII, 350) — XX 702

Politikai pártok

Partis politiques — Politische Parteien

Gore, James Howard: Political parties and party policies in Germany. New York: Putnam 1903. (IV, 36) — Nm 1216

Zimmermann, Paul: Das Zentrum. Entstehung, Wesen und politische Tätigkeit. Berlin: Buchh. d. Nationalliberalen Partei 1909. (64) — Nm 1238

XI. JOGTUDOMÁNY

Droit et jurisprudence — Rechtswissenschaft

Arnold, Wilhelm: Kultur und Rechtsleben. Berlin: F. Dümmler 1865. (XXVIII, 439) — XXI 291

Günther, Antal: Law and justice.
= Hungary of to-day. 1909. (209—23) — Mo XI 395

Hasner, Leop. v.: Philosophie des Rechts u. seiner Geschichte in Grundlinien. Prag: J. G. Calve 1851. (VI, 308) — XXV 290

***Hegel,** Georg Wilhelm Friedrich: Grundlinien der Philosophie des Rechts, oder Naturrecht und Staatswissenschaft im Grundrisse. Hrsg. v. Eduard Gans. Berlin: Duncker & Humblot 1834. (XX, 440) — XX 762
= Hegel's Werke. 8.

***Jäger,** Geo.: Das englische Recht zur Zeit der klassischen Nationalökonomie und seine Umbildung im neunzehnten Jahrhundert. Leipzig: Duncker & Humblot 1909. (VIII, 107)
= Staats- u. sozialwiss. Forschungen, 137. — XVII 27

Travaux juridiques et économiques de l'Université de Rennes. T. I—. Rennes: Bibliothèque Universitaire 1906— — XVII 1614

Magánjog

Droit civil — Privatrecht

Bloch Mózes: A gyámság a mózesi-talmudi jog szerint. 1904. (43)
= Bpi. Orsz. Rabbiképző-Intézet értesítője. 27. — Bp 89

Chatel, J.-M. L'égalité en nature dans les partages et le problème du bien de famille indivisible.
= Travaux juridiques et écon. de l'Université de Rennes. T. I. 1906. (153—161) — XVII 1614

Gosztonyi Miklós: Ősiség. *[1847.]* 2. kiad. Pest: Trattner & Károlyi 1847. (66) — Mo XXI 295

Hirzel, Arnold: Die Bundesgesetze über das Obligationenrecht und die persönliche Handlungsfähigkeit (1881). Brugg: Effingerhof A. G. 1886. (192) — Sv 175

Hüttner, Rud.: Das Recht der Kartelle in Deutschland. Eine juristische Studie. Leipzig: Rossberg 1909. (IV,147) — Nm 1239

Mietvertrag nach dem Entwurfe des Vereins Deutscher Immobilienmakler. Frankfurt a. M.: Knauer 1908. (2) — Nm 1247

Oertmann, Paul: Die volkswirtschaftliche Bedeutung des Bürgerlichen Gesetzbuches für das Deutsche Reich. Vorträge. Frankfurt a. M.: Sauerländer 1900. (88) — Nm 1205

Sohlich, Karl: Der Erfinderschutz der technischen Privatangestellten.
= Schriften d. Ges. f. Soziale Reform. 27. 1908. (49—90) — XVII 384

Büntetőjog

Droit pénal — Strafrecht

Bonaparte, Charles J.: Criminal law as a means to give effect to the people's will.
= Proceedings of the conference for good city government. 1908. (137—44) — VIII 106

***Finkey** Fer.: A jogtalanság mint a büntetendő cselekmény ismérve. Bp.: Magy. tud. Akad. 1909. (76)
= Értekezések a társadalmi tudományok köréből, 13. k. 10. — XVII 210

***Tábori** Kornél & Székely Vladimir: Bűnös nők. Bp.: A Nap 1909. (112)
= A sánta ördög meséi. 2. — Bp 2258

Vámbéry Rusztem: A bűnvádi perrendtartás rövid tankönyve. Bp.: Grill 1909. (XVI, 318) — Mo XXI 295

Nemzetközi jog

Droit international — Internationales Recht

Csarada János: A tételes nemzetközi jog rendszere. Bp.: Politzer 1901. (IV, 615) — XX 1620

Protocole des conférences de Vienne rel. à la question d'Orient. Communiqué par le Gouvernement au Parlement anglais. Leipzig: Gerhard 1855. (228) Tk 140

XII. KÖZJOG ÉS KÖZIGAZGATÁS

Droit public et administration

Staats- und Verwaltungsrecht

Dodd, Walter Fairleigh: Modern constitutions. A collection of the fundamental laws of twenty two of the most important countries of the world, with historical and bibliographical notes. Vol. 1—2. Chicago: Univers. of Chicago Press 1909. — XX 680

Spiegel, Ludw: Die Verwaltungrechtswissenschaft. Beiträge zur Systematik und Methodik der Rechtswissenschaften. Leipzig: Duncker & Humblot 1909. (XIII, 222) — XX 685

Magyar közjog és közigazgatás

Droit public et administration hongroises

Ungarisches Staats- und Verwaltungsrecht

Apponyi, Count Alb.: The hungarian constitution.
= Hungary of to-day. 1909. (103—208) — Mo XI 395

Bedeus v. Scharberg, Jos.: Die Verfassung des Grossfürstentums Siebenbürgen aus dem Gesichtspunkte der Geschichte, der Landesgesetze und des bestehenden öffentlichen Rechtes. Wien: Gerold 1844. (VI, 106) — Mo XX 705

Geosztányi [Mihály], Michael: The political position of Croatia, Slavonia, and Dalmatia in the Kingdom of Hungary.
= Hungary of to-day. 1909. (391—409) — Mo XI 395

Steinbach, Gust.: Die ungarischen Verfassungsgesetze. 4. rev. u. verm. Ausg. Wien: Manz 1906. (VIII, 142) — Au 689
In: Giegl, Jul.: Die Staatsgrundgesetze.

Steuer, Géza: Le compromis entre la Hongrie et l'Autriche. Les deux lois: hongroise et autrichienne, trad., ann. et comparées. Étude de droit public. Préf. par Eug. Rákosi. Paris: Giard & Brière 1907. (96) — Au 695

Vadnay Andor: A gyülekezési és egyesületi jogról. [H. n. 188?] 4⁰ [Litogr.] — Mo XX q 57

Külföldi közjog és közigazgatás

Droit public et administration étrangères

Ausländisches Staats- und Verwaltungsrecht

Back, Otto: Der Beweis im österreichischen Administrativ-Verfahren. Wien: Manz 1908. (64) — Au 649

Dessaint, J: La décentralisation administrative et sociale. Reims: Action Populaire [1907.] (35) (L'Action populaire, 160.) — Fr 575

The **Federalist.** A commentary on the constitution of the United States· being a collection of essays written in support of the constitution agreed upon September 17th, 1787, by the Federal Convention. [*1788.*] Repr. from. the original text o Alexander Hamilton, John Jay, and James Madison. Ed. by Henri Cabot Lodge. New York: Putnam 1908. (XLV, 586) — Am 498

Fourié: De l'affichage potitique. Conseils pratiques pour la rédaction, l'apposition et la protection des affiches. (Jurisprudence et textes de loi.) Nouv. éd. ref. et mise à jour par H. Ballot. Paris: Maison de la Bonne Presse [1903.] (VII, 150) — Fr 574

***Hässelbarth:** Das Staats- und Verwaltungsrecht des Herzogtums Sachsen-Altenburg. Hannover: Jänecke 1909. (VIII, 290)
= Bibliothek d. öff. Rechts, 7. — XX 544

*Hubrich, Ed.: Preussisches Staatsrecht. Hannover: Jänecke 1909. (VIII, 248)
= Bibliothek d. öff. Rechts. 15. — XX 554

Hue de Grais, Gr.: Handbuch der Verfassung und Verwaltung in Preussen und dem Deutschen Reiche. [*1881.*] 15. Aufl. Berlin: J. Springer 1902. (XI, 644) — Pr 250

Giegl, Jul.: Die Staatsgrundgesetze. Die Verfassungsgesetze für die Gesamtheit der im Reichsrate vertretenen Königreiche und Länder. Die Gesetze über die Beziehungen zu den Ländern der ungarischen Krone und über das Verhältnis zu Bosnien und der Herzegowina. Mit den einschlägigen Erkenntnissen des Reichsgerichtes. 8. Aufl. Wien: Manz 1909. (XI, 505) (Manz'sche Taschenausg. d. österr. Gesetze, 19. T. 1.) — Au 689
[Beigebunden]: **Steinbach,** Gust.: Die ungarischen Verfassungsgesetze. 4. rev. u. verm. Aug. Wien: Manz 1906. (VIII, 142)

*Knetsch, Alfons: Das Staats- und Verwaltungsrecht von Sachsen-Weimar-Eisenach nebst revidiertem Grundgesetz für das Grossherzogtum Sachsen-Weimar-Eisenach vom 15. Okt. 1850. Hannover: Jänecke 1909. (X, 210)
= Bibliothek d. öff. Rechts. 14. — XX 554

Landesordnung und Landtags-Wahlordnung. Gesetz vom 19. Febr. 1909, wirksam für das Herzogtum Steiermark. Graz: Leykam 1909. (39) — Au 688

*Langbein, A.: Das Staats- und Verwaltungsrecht des Fürstentums Schwarzburg-Sondershausen. Hannover: Jänecke 1909. (VIII, 201)
= Bibliothek d. öff. Rechts. 10. — XX 554

Lukács György: Az Unio alkotmánya. Bp.: Franklin 1906. (88) — Am 505

Manuel de droit public français. 1—2. Paris: Fontemoing 1907—9. — Fr 344
1. Duguit, Léon: Manuel de droit constitutionnel. Théorie générale de l'Etat. Organisation politique. 1907. (VIII, 1140)
2. Moreau, Félix: Manuel de droit administratif. Organisation administrative. Travaux publics. Assistance publique. Domaine public. Impôts. Contentieux. 1909. (1268)

*Oberländer, O. Verfassung und Verwaltung des Herzogtums Sachsen-Meiningen. Hannover: Jänecke 1909. (X, 242)
= Bibliothek d. öff. Rechts. 12. — XX 554

*Schlotter, Paul: Das Staats- und Verwaltungsrecht der Fürstentümer Reuss älterer und jüngerer Linie. Hannover: Jänecke 1909. (VIII, 158)
= Bibliothek d. öff. Rechts. 8. — XX 554

Schollenberger, J.: Das schweizerische öffentliche Recht. Ein politischer Führer durch die Schweiz. Hannover: Jänecke 1909. (XIII. 260)
= Bibliothek d. öff. Rechts. 5. — XX 554

*Schwartz, Hugo: Das Staats- und Verwaltungsrecht des Fürstentums Schwarzburg-Rudolfstadt. Hannover: Jänecke 1909. (XIII, 242)
= Bibliothek d. öff. Rechts. 9. — XX 554

*Sutner, Karl August v.: Das Staats- und Verwaltungsrecht des Königreichs Bayern. Hannover: Jänecke 1909. (VI, 257)
= Bibliothek d. öff. Rechts. 11. — XX 554

Wicks, Fred.: Britische Verfassung und Verwaltung. Eine Beschreibung des Ganges der englischen Gesetzgebung und Gesetzausübung in Verbindung mit einer Darstellung der Funktionen der obersten Beamten in jedem Staatsdepartement. *[1902.]* Aus d. Engl. d. 6. Aufl. v. Rud. G. Binding. Leipzig: Hirschfeld 1909. (175) — Br 401

Österreichische **Zeitschrift** für Verwaltung. Jg. 41— . Wien: Perles 1908— . — Au q 119
41. Hrsg. von Karl Ritter v. Jaeger.

Törvény- és rendeletgyűjtemények

Collections de lois et decrêts
Gesetz- und Verordnungsammlungen

Collection complète des lois, décrets, ordonnances, règlements et avis du Conseil d'État. Fondée par J.-B. Duvergier et continuée par Gust. Lange. N. S. T. 8— . Année 1908— . Paris: Larose & Tenin [1909.] — Fr 573

Encyclopaedia of the laws of England being a new abridgment by the most eminent legal authorities. Ed. by A. Wood Renton. Vol. 1—13. London: Sweet & Maxwel 1897—1903. — Br 392
1. Introd. by F. Pollock.
13. Supplement. Ed. by A. W. Donald. And exhausitive index to the entire work. Prep. by Wm. Bowstead.

Budwinskis **Sammlung** der Erkentnisse des k. k. Verwaltungsgerichtshofes. Jg. 31— . 1907— . Administrativrechtlicher Teil. Wien: Manz 1907— . — Au 699
31. Zsgest. v. Rudolf Alter. 1907. (1419)

Sammlung der lübeckischen Gesetze und Verordnungen. Bd. 69, 71— . Lübeck: Gebr. Borchers 1902— . — III 771

Az 1907— . évi **törvények gyűjteménye.** Kiadja a m. kir. belügyminiszterium. Bp.: Toldi L. 1907— . — Mo XXVI 83

Választójog

Droit électoral
Wahlrecht

Adolph, Aug.: Le vote obligatoire. Thèse. Paris: Pedone 1901. (119) — XX 682

Bethlen György, gr.: Választási rendszerek. Bp.: Franklin 1909. (64) — XX 696

Brousse, P[aul]: Le suffrage universel et le problème de la souveraineté du peuple. Genève: Impr. Coop. 1874. (63) — XVII 1601

Commons, John R.: Proportional representation. *[1896.]* 2. ed. with chapters on the initiative, the referendum, and primary elections. New York: Macmillan 1907. (X, 369) XX 695

Mauranges, Maxime: Le vote plural. Son application dans les élections belges. Thèse. Paris: Larose 1899. (232) — XX 666

Mestre, Achille: Le fondement juridique de l'élection proportionelle dans la démocratie. Paris: Fontemoing 1899. (23) — XX 677

O'Neil, Charles A.: The american electoral system. New York: Putnam 1895. (IX, 284) — Am 496

Purlitz, Friedr.: Wahlgesetz für die zweite Kammer der Ständeversammlung für das Königreich Sachsen mit Ausführungs-Verordnung und Wahlkreis-Einteilung. Nebst dem Gesetz über die Gewährung der Entschädigung an die Mitglieder der Städteversammlung (Diätengesetz). Dresden: Baensch 1909. (60) — Sz 74

Putnam-Jacobi, Mary: „Common sense" applied to woman suffrage. New York: G. P. Putnam 1894. (236) (Questions of the day.) — XX 684

Schweinbach, Rud.: Zu den Landtagswahlen. Landesordnung für das Herzogtum Salzburg, mit den im Laufe der Zeit erfolgten Abänderungen, Wahlordnung für den Landtag des Herzogtumes Salzburg, Wahlpflichtgesetz, Gesetz zum Schutze der Wahl- und Versammlungsfreiheit mit einem Vorworte. Salzburg: Mayr 1909. (IX, 51) — Au 693

Westenberger: Das neue sächsische Wahlgesetz. Leipzig: Wigand [1909.] (56) — Sz 73

Zimmern, Alice: Women's suffrage in many lands. Foreword by Chapmann Catt. London: Francis & Co. 1909. (II, 170) — XX 698

Köztisztviselők

Fonctionnaires — Öffentliche Beamte.

Alibert, Raphael: Les syndicats, associations et coalitions de fonctionnaires. Paris: É. Larose 1909. (207) — XX 689

Bruni, Enrico: Codice dell'impiegato civile dello stato . . . Napoli: Pietrocola 1906. (410) — Ol 227

Entwurf eines Gesetzes über die Haftung des Reichs für seine Beamten. Berlin: Heyman 1909. (14) 4° — Nm q 90

Foltz, El Bie K.: The federal civil service as a career. A manual for applicants for positions and those in the civil service of the nation. New York: Putnam 1909. (IX, 325) — Am 497

Gál Lajos: Tisztviselők érdeke. Ófutak: Diósi A. [1907.] (12) — Mo XX 709

Hauptbericht über die Wirksamkeit der zum Verbande deutscher Beamten-Vereine gehörenden Vereine i. J. 1908— . Cöthen i. A.: P. Dünnhaupt 1909. — Nm 1229
1908. Vorgelegt v. Tessmer.

Kramsall, Em.: Gesetze und Bestimmungen über die Bezüge, Dienstverhältnisse und Ruhegenüsse der österreichischen Staatsangestellten. Wien: Manz 1909. (XIII, 178) — Au 696

Községi igazgatás

Administration communale — Gemeindeverwaltung

Cleveland, Frederick A.: Chapters on municipal administration and accounting. New York: Longmans, Green 1909. (XVI, 361) — XX 700

English, H. D. W.: The function of business bodies in improving civic conditions.
= Proceedings of tho conference for good city government. 1908. (413–20) — VIII 106

Flack, Horace E.: Municipal reference libraries.
= Proceedings of the conference for good city government 1908. (308—16) — VIII 106

Kellogg, Paul U.: The civic responsibility of democracy in an industrial community.
= Proceedings of the conference for good city governmenf. 1908. (392—412) — VIII 106

Municipal journal and engineer. Vol. 24— . New York: Swetland Publ. Co. 1908— . 4° — XX q 18

Munro, Will. Bennett: The government of european cities. New York: Macmillan Co. 1909. (VIII, 409)
[Bibliography: 380—402.] — XX 683

Powers, Le Grand: The bureau of the census as an agent of municipal reform.
= Proceedings of the conference for good city government. 1908. (328—36) — VIII 106

Városi Szemle. Közlemények a városi közigazgatás és statisztika köréből. Kiadja Budapest szék. fővárosi Statisztikai Hivatala. 1— . évf. Bp.: Háziny. 1908— . — XX 580
1. Szerk. Harrer Fer. és Thirring Guszt. 1908.

Városok Lapja. Közigazgatási, rendészeti, pénzügyi, közgazdasági, középítkezési, közegészségügyi szaklap, a Városok polgármesterei országos egyesületének hivatalos közlönye. 3— . évf. Esztergom [és] Bp.: Laiszky J. [é. m.] 1908— . 4° — I q 155
3. Szerk. Várhidy Lajos és Osváth Andor. 1908.

Magyar községi igazgatás és politika

Administration et politique communales en Hongrie
Ungarische Gemeindeverwaltung und -Politik

Budapest székesfőváros közigazgatási hatóságainak és intézeteinek **címtára,** 1909. Bp.: Háziny. 1909. — Bp 2247

Geml Józs.: Törvényhatósági joggal felruházott városaink közállapotairól. Temesvár: Csendes J. 1909. (37) (K. l. a Városi Közlönyből.) — I 509

Kampis János: A községek önkormányzati igazgatásának összes szabályai. Bp.: Pesti könyvny. rt. 1909. (XXXIV, 513) — Mo XX 708

A magyar városok országos **kongresszusa.** 1. rendes egyetemes ülés. Bp.: Háziny. 1909. (27) — I 510

Lukács Ödön: A városi érdekek és az adóreform. Nagyvárad: Sonnenfeld A. 1908. (68) — I 513

Sissovics Miklós: A rendezett tanácsú városok igazgatása. Szombathely: Egyházmegyei Könyvny. 1908. (90) — I 516

Budapest székesfőváros törvényhatósága kebelében fennálló különböző **választmányok,** szak-, külön- és házi bizottmányok. 1904. Bp.: Háziny. 1904. (82) — Bp 2234

Vorschlag über einen die innere Verfassung der kön. Freistädte betr. Gesetzartikel, welcher in den Beratungssitzungen, der auf dem Reichstage i. J. 1843 anwesenden Deputirten der kön. Freistädte ausgearbeitet wurde. Pressburg: S. L. Weber 1843. (87) — I 503

Német és osztrák községi igazgatás

Administration communale en Allemagne et en Autriche
Gemeindeverwaltung in Deutschland und Oesterreich

Bernhard, Ludw.: Die Städtepolitik im Gebiet des deutsch-polnischen Nationalitätenkampfes.
= Schriften d. Ver. f. Sozialpol., 119. T. 1. 1909. (I—XXXIII) — XVIII 523

***Bollmann,** Joh.: Verfassung und Verwaltung der freien Hansestadt Bremen. Hannover: Jänecke 1909. (VII, 177)
= Bibliothek d. öff. Rechts., 13. — XX 554

Provisorisches **Gemeindegesetz.** Wien: Hof- & Staatsdr. 1849. (13) 2⁰ — Au f 1

Gesetze, Verordnungen und Entscheidungen, sowie Normativbestimmungen des Gemeinderates, Stadtrates und des Magistrates [der Stadt Wien]. Jg. 1907—8. Wien: E. Kainz 1907—8. 4⁰ [Beilage zum Amtsblatt.] — Bécs q 37

***Jaffé,** Moritz: Die Stadt Posen unter preussischer Herrschaft. Ein Beitrag zur Geschichte des deutschen Ostens. Leipzig: Duncker & Humblot 1909. (XIII. 453)
= Schriften d. Ver. f. Sozialpol., 119. T. 2. — XVIII 523

Karpinski: Gnesen.
= Schriften d. Ver. f. Sozialpol., 119. T. 1. 1909 — XVIII 523

***Örtliche Militär-Verwaltung,** Einquartierung, Familienunterstützung nebst Anhang. Berlin: Loewenthal 1902. (VII, 172)
= Berliner Gemeinderecht, 2. — Berl 166

Rhein, Herm.: Bilder aus dem Konventsaale. Ein Rückblick auf sozialdemokratisches und liberales Handeln in der bremischen Bürgerschaft. 1906—1908. Bremen: Schmakfeldt & Co. 1908. (99) — III 935

Seutemann, Karl.: Lindens Entwicklung und die Finanzverhältnisse der Stadtgemeinde i. d. J. 1885—1907. Eine statistische Denkschrift. Unter Mitw. v. Lodemann bearb. v. K. S. Linden: Oppermann & Niehus 1907. (85) — III 943

Täubler, Alexander: Christlich-sociale Skandalwirtschaft. Wien: I. Brand 1907. (32) (Lichtstrahlen 18.) Bécs 232

Vosberg, Fritz: Die Stadt Gnesen.
= Schriften d. Ver. f. Sozialpol., 119. T. 1. 1909. (81—182) — XVIII 523

Zitzlaff, Franz: Die kleinen Städte.
= Schriften d. Ver. f. Sozialpol., 119. T. 1. 1909. (3—77) — XVIII 523

***Zitzlaff,** [Franz] & [Fritz] Vosberg: Preussische Städte im Gebiete des polnischen Nationalitätenkampfes. [F.] Z., [F.] V. & Karpinski. Leipzig: Duncker & Humblot 1909. (XLVI, 202)
= Schriften d. Ver. f. Sozialpol., 119. T. 2. — XVIII 523

Községi igazgatás az Egyesült Államokban.

Administration communale dans les États-Unis
Gemeindeverwaltung in den Vereinigten Staaten.

Deming, Horace E.: The government of american cities. A program of democracy. A study of municipal organisation and of the relation of the city to the state. Also a reprint of the municipal program of the National municipal Leage. New York: Putnam 1909. (IX, 323) — VIII 186

Fairlie, John A.: Charter tendencies in recent years.
= Proceedings of the conference for good city government. 1908. (204—14) — VIII 106

Guthrie, Geo. W.: Some fundamental municipal needs in Pennsylvania.
= Proceedings of the conference for good city government. 1908. (367—70) — VIII 106

Munro, W. B.: The present status of instruction in municipal government in the universities and colleges of the United States.
= Proceedings of the conference for good city government. 1908. (348—66) — VIII 106

Osborne, Thomas M.: The New York public service commissions.
= Proceedings of the conference for good city government. 1908. (269—87) — VIII 106

Paine, Rob. Treat.: The initiative, referendum and recall in charter reform.
= Proceedings of the conference for good city government. 1908. (223—46) — VIII 106

Reynolds, James B.: The Washington situation.
= Proceedings of the conference for good city government. 1908. (247—56) — VIII 106

Robinson, Charles Mulford: Report with regard to civic affairs in the City of Cedar Rapids, Iowa, with recommendations for city improvement and beautification. Cedar Rapids: Torch 1908. (13) — VIII 196

Woodruff, Clinton Rogers: American municipal tendencies.
= Proceedings of the conference for good city government. 1908. (145—203) — VIII 106

Woods, Rob. A.: Pittsburgh's civic problem.
= Proceedings of the conference for good city government. 1908. (389—91) — VIII 106

Egyéb külföldi községi igazgatás

Administration communale des autres pays
Kommunale Verwaltung anderer Länder

Bulletin officiel annoté de tous les Ministères (lois, décrets, circulaires, instructions). Année 2— . Paris: Berger-Levrault 1907— . (Administration communale & départementale). — Fr 341
2—3. Publ. sous la direction de Raoul Péret. 1907—8.

Gemeinde-Ordnung für die Stadt Bern. [Nebst] Ausführungsbestimmungen. Bern [1889—900.] — VII 187

Jones, Sydney: The town councillor's handbook. London: G. Routledge 1909. (124) — IV 286

Rapport de gestion de la municipalité de Lausanne au Conseil communal pour 1908— . Lausanne 1909— . — VII 386

Roblin, L. H.: L'administration d'une commune rurale. Nevers: Publ. des Cahiers nivernais. 1909. (31) — V 396

Thiers: L'administration de la Ville de Paris. Discours. Tours: E. Mazereau 1869. (82) (Extr. du procès-verbal des séances du Corps législatif, 1852 et 1862.) — V 398

La **vita** administrativa del Comune di Torino nel quinquennio 1903—1908. Vol. 1— . Torino: Vassallo 1909. — VI 230

Besondere **Vorschriften** für die einzelnen Verwaltungsabteilungen und Geschäftszweige [der] Gemeinde Bern. Bern 1907. (72) — VII 388

Községi tisztviselők

Fonctionnaires communaux

Kommunale Beamten

Grandamy, H. & A. Saillard: Recueil de corrigés de rédactions françaises sur les sujets donnés dans les concours des administrations de la Ville de Paris. Paris: Berger-Levrault 1908. (XXVIII, 144) (Bibliothèque d'enseignement administratif.) — V 391

Kohli: Leitfaden für städtische Beamtenanwärter, unter bes. Berücks. der städtischen Verwaltung Frankfurt a. M. Frankfurt a. M.: Knauer 1900. (70) — III 937

Lowell, A. Lawrence: Permanent officials in municipal government.
= Proceedings. of the conference for good city government. 1908. (215—22) — VIII 106

Report from the select committee on the police forces (weekly rest-day), together with the proceedings of the committee, minutes of evidence, and appendices. London: Wyman 1908. (VII, 223) 4° — IV q 195

Walz, Karl: Das hessische Kommunalbeamtenrecht. Darmstadt: C. F. Winter 1909. (VIII, 123) — Kn 128

Ügykezelés

Gestion — Geschäftsführung

A pénzügyi és gazdasági ügyosztálynak **előterjesztése** a Központi anyagszertár anyagkészletének beszerzése, kezelése és fölhasználása, nemkülönben a Központi anyagszertár számvitele körül követendő eljárás iránt kibocsátandó „Szabályutasítás" és ezzel kapcsolatban kiadandó „Anyaglajstrom" tárgyában. Bp.: Háziny. 1909. (6) 4° — Bp 771

Heuffel Adolf: Szolgálati rendtartás Budapest székesfőváros mérnöki hivatalában. Bp.: Háziny. 1909. (64) — Bp 2251

Instruktion für die Amts-Manipulation der politischen Behörden in Ungarn, mit den hierauf bezüglichen Tabellen und Formularien. Ofen: Universitäts-Buchdr. 1850. (63) — Mo XX 700

Kisajátítás

Expropriation

Halbwachs, Maurice: Les expropriations et le prix des terrains à Paris. (1860–1900.) Paris: Cornély 1909. (416) — V 397

Martin: L'expropriation par zone.
= Compte rendu... [du] 12e congrès nat. de la propriété bâtie. 1908. (177—207) — Fr 588

Schnabel, M.: Die Berechnung der Entschädigungen für Grundeigentum. Technische und wirtschaftliche Leitsätze für die Wertschätzung von städtischem und ländlichem Grundbesitz in Nord- und Ostdeutschland nach den Grundsätzen des Enteignungsgesetzes vom 11. Juni 1874. Berlin: P. Parey 1909. (90) — Nm 1232

Közmunkák. Közszállítások

Travaux publics — Submissionswesen

Die **Bauhandwerker** Barmens und das Stadtverordneten-Kollegium zur Submissionsfrage. Bericht der Stadtverordneten-Versammlung und die Stellungnahme der beteiligten Handwerker zu derselben. Hrsg. vom Innungs-Ausschuss. Barmen: Wiemann [1909.] (63, 43) — III 938

Brunet, Fréd.: Les services publics. Les régies directes coopératives. Paris: Impr. nouv. (Assoc. ouvrière) 1909. (16) — XX 688

Compte-rendu des travaux [du] 3— congrès national des travaux publics français. Paris: Ch. Lépice (1907— .) (Assoc. française pour le développement des travaux publics.) — Fr 589
3. Bordeaux, 1907.

Les **décrets** du 10 août 1899 sur les adjudications. Rapport de Honoré. Note de A. Keufer. Procès-verbaux et documents. Paris: Impr. nat. 1908. (47) (Minist. du travail et de la prévoyance sociale, Conseil supérieur du travail.) — Fr 582

Tűzrendészet

Police des incendies — Feuerpolizei

Curtis, Greely S.: Investigation of the fire department of New York. Report. New York: Merchants' Assoc. 1908. (XVI, 118) — VIII 191

A Nemzeti Torna- és tűzoltó-egylet tűzoltó osztályának **rendszabályai.** Pest: Noséda Gy. 1869. (13) — Bp 2264

Szabályrendelet a kéményseprő-ipar gyakorlására Budapest székesfőváros területén. (1884. évi XVII. t.-c.) Bp.: Nagel 1909. (23) (Bp. szfőv. szabályrendeletei.) — Bp 2246

Csatornázás

Canalisation

[Forbát Imre]: Die Kanalisation von Mailand. Von Forbát-Fischer. Leipzig: F. Leineweber 1903. (28) — VI 224

Forbát Imre: Öntözés városi szennyesvizekkel. Bp.: Műszaki Irod. & Ny. r.-t. 1905. (50) — XIII 114

Kanalisation. Örtliche Strassenbau-Polizei, Abteilung 2 (Kanalisation)
= Berliner Gemeinderecht, 5. 1903. (1—144) — Berl 166

Loebe, R.: Die Beseitigung städtischer Abwässer mit bes. Berücks. der Berliner Abwässerfrage. Berlin: Maass & Plank 1909. (63) — XXIII 846

Sewage purification abroad. Conditions in 1908 in England and Germany.
= Mun. Journ. & Eng. 26. 1909. (125—8)

Városépités

Construction des villes — Städtebau

Baupolizeiverordnungen für die Stadtgemeinde Frankfurt am Main mit einem Bauzonenplan, sowie einige einschlägige Bestimmungen. Neubearb. v. d. Stadtkanzlei. Frankfurt a. M.: Knauer [1909.] (80) — III 941

Bröcker, Paul: Hamburg in Not. Ein eiliger Hilferuf und ein Vorschlag zur Rettung der vaterstädtischen Baukultur. Hamburg: Eggers & Bröcker 1908. (30) — Hamb 110

Delabarre: Conférence sur les beautés artistiques de la Ville de Rouen.
= Compte rendu . . . [du] 12e congrès nat. de la propriété bâtie. 1908. (152—76) — Fr 588

Előterjesztése Hüvös Józs. és 8. ker. biz. tagtársainak a Józsefváros rendezése és fejlesztése tárgyában. Bp. [1909.] (23) 4° [Könyomat] — Bp q 762

Endell, Aug.: Die Schönheit der grossen Stadt. Stuttgart: Strecker & Schröder 1908. (88) (Kunst u. Kultur, 1.) — XX 668

Forbát [Imre], Emerich: Der Bau der Städte an Flüssen in alter und neuer Zeit. Frankfurt a. M. 1904. (16) — XX 678

***Genzmer,** Felix: Die Gestaltung des Strassen- und Platzraumes. Berlin: W. Ernst 1909. (52)
= Städtebauliche Vorträge, Bd 2. H. 1. — XX 593

Mayer, Julius M.: Work of the building department [of New York].
= Mun. affairs. 4. 1900. (760—67) — XX 501

Muster zu einer neuen Polizeiverordnung über die bauliche Anlage, die innere Einrichtung und den Betrieb von Theatern, öffentlichen Versammlungsräumen und Zirkusanlagen. 1909. Berlin: W. Ernst 1909. (45) 4° — Pr q 33

Il nuovo **piano** regolatore di Roma. Osservazioni e proposte presentate all'Autorità comunale dalle associazioni tecniche, artistiche, archeologiche e storiche della Città. Roma: Officina Poligrafica Italiana 1909. (22) 4° — VI q 74

Prausnitz, W.: Aufgabe der Bauordnungen.
= Atlas u. Lehrbuch d. Hygiene. 1909. (1—9) — XXIII 849

*New **streets** and buildings. [*1904.*] Repr. London: Darling 1906.
= Model byelaws. 4. — IV 170

Szesztay László: A városépités előmunkálatai. Bp.: Háziny. 1909. (18) — XX 704

Útrendészet

Police des routes — Wegepolizei

Compte rendu des travaux du 1er—congrès international de la route. Paris: Lahure 1909— — XV 211

1. Paris, 1908.

[1er **congrès** international de la route, Paris 1908. 1—15.] Paris: Chaix [et autres] 1908. — XV 212
[1.] Application du procédé de transformation des bois „Managnan" au pavage des chaussées. (12)
[2.] Catalogue et notices relatives aux objets exposés [à l'] exposition annexée au congrès. (185)
[3.] Conti, Valentin: Un revêtement nouveau pour la route future. (14)
[4.] Duchesne, A.: Emploi des machines pour l'entretien des chemins vicinaux. (8)
[5.] Espitallier, G.: Note sur l'organisation des rues des grandes villes (dallage-canalisations-tramways).
[6.] Gelinck: Construction des chaussées dans les tourbières des Pays-Bas. (7)
[7.] Guiet, S.: La chaussée idéale et l'utilisation des déchets des concasseurs. (9)
[8.] Haine: Sur l'enlèvement de la neige. (8)
[9.] Hevesy, G. de: Transport sur routes de gros chargements. (15)
[10.] Incze, Coloman: Le développement des routes en Hongrie. (Etude historique.) (11)
[11.] Moreau: Note sur la modification du profil transversal des routes nationales en vue de satisfaire aux besoins de la circulation automobile. (6)
[12.] Novák, François de: Développement de la résistance des ponts-routes en Hongrie. (5)
[13.] Quesnel: Le pavage de l'avenir. (7)
[14.] Titres des principaux articles écrits récemment dans les journaux techniques du monde entier sur les questions de voirie. (16)
[15.] Vallée, G.: Préservation des trottoirs contre la poussée produite par le pavage en bois. (3)

***Espitallier,** G.: Note sur l'organisation des rues des grandes villes (dallage-canalisations-tramways). Paris: Rocoffort & Cie 1908. (8)
= [1er congrès intern. de la route, 5.] — XV 212

***Moreau:** Note sur la modification du profil transversal des routes nationales en vue de satisfaire aux besoins de la circulation automobile. Paris: Lahure 1908. (6)
= [1er congrès intern. de la route, 11.] — XV 212

***Novák,** [Ferenc] François de: Développement de la résistance des ponts-routes en Hongrie. Paris: Lahure 1908. (5)
= [1er congrès intern. de la route. 12.] — XV 212

Piutti, H. & Joh. Viktor Bredt: Das kommunale Bauverbot. § 12 des Baufluchtengesetzes vom 2. Juli 1875. Marburg: Elwert 1909. (72) (Arbeiten z. Handels-, Gewerbe- u. Landwirtschaftsrecht, 2.) — III 950

Schelcher, Herbert: Die Entschädigung des Strassenanliegers. Leipzig: Rossberg 1908. (83) — Nm 1218

*Örtliche **Strassenbaupolizei** (mit Ausschluss der Entwässerung) und Verkehrswesen. Berlin: Loewenthal 1902. (IX, 221)
= Berliner Gemeinderecht, 1. — Berl 166

Prostitució

Prostitution

Bericht über die 3. — deutsche Nationalkonferenz zur Bekämpfung des Mädchenhandels. Hrsg. vom Deutschen Nationalkommitee. Berlin: B. Paul 1905—. — Nm 228

3. München, 1904.

Dufour, Pierre: Geschichte der Prostitution. Bd 1—6. *[Histoire de la prostitution, 18??.]* Dtsch. v. Ad. Stille & Bruno Schweigger. Fortgef. u. bis z. Neuzeit erg. v. Franz Helbing. Berlin: Gnadenfeld [1900—02.] — XVII 1627
1. Altertum. Griechen. Römer. *[1898.]* 2. Aufl. [1900.] (XVI, 219)
2. Römisches Kaiserreich. [1900.] (221)
3. Christliche Aera, Byzanz, Frankreich. 1. [1900.] (211)
4. Frankreich. 2. [1902.] (223)
5. Romanen. Slaven. Germanen. 1. [1901.] (215)
6. Germanen. 2. Aussereuropäische Völker. [1902.] (238)

Prevost, Eug.: De la prostitution des enfants. Étude juridique et sociale. (Loi du 11 avr. 1908.) Préf. de Henri Barboux. Paris: Plon-Nourrit 1909. (VIII, 336) — Fr 580

Szabályrendelet a prostitucióról. Bp.: Nagel 1909. (29) (Bp. székesfőv. szabályrendeletei.) — Bp 2245

XIII. PÉNZÜGYTAN

Finances publiques

Finanzwesen

Adók

Impôts — Steuern

Beiträge zur Statistik der Personaleinkommensteuer i. d. J. 1903—7. Insbes.: Quellen und Höhe des Einkommens nach Geschlecht und Beruf der Zensiten i. J. 1903. T. 1—2. Bearb. vom Rechnungsdepartement des k. k. Finanzministeriums. Wien: Hof- & Staatsdr. 1908. 4° — Au q 124

***Biermer,** Magnus: Der Kampf um die Nachlasssteuer. Giessen: E. Roth 1909. (30)
= Biermer: Samml. nationalök. Aufsätze, Bd 2. H. 3. — XVIII 427

Contributions de la propriété bâtie.
= Compte rendu . . . [du] 12e congrès nat. de la propriété bâtie. 1908. (61—118) — Fr 588

Delegiertenversammlung deutscher Vereine für Industrie, Handel und Gewerbe, zwecks Stellungnahme zu der neuen Reichssteuer-Vorlage. Berlin Klokow 1906. (56) — Nm 1223

Eichborn, Kurt v.: Vorschlag einer Reichs-Gewinnzuwachssteuer. Breslau: W. G. Korn 1909. (47) — Nm 1237

Die **Erbschaftsabgabe** und die Reichsfinanzreform. Acht Gutachten v. Biermer, Lujo v. Brentano, [usw.] Vorw. v. Hans Delbrück. Berlin: Guttentag 1909. (39) — Nm 1214

Impôt sur le revenu et impôt complémentaire sur l'ensemble du revenu. Texte complet du projet de loi voté le 9 mars 1909. Notice historique du projet de loi et table par article des débats de la Chambre. Paris: G. Roustan [1909.] (47) — Fr 577

Kormos Alfréd: Az új adótörvények. Bp.: Apollo rt. 1909. (213) — Mo XIX 155

Loria, Achille: Studi sull'imposta progressiva. 1. L'imposta progressiva. 2. Ancora dell'imposta progressiva.
= Loria: Verso la giustizia sociale. 1908. (419—53) — XVII 1631

Raffety, F. W. & W. H. Cartwright Sharp: The nation's income. An outline of national and local taxation. London: Th. Murby [1909.] (123) — Br 399

Raine, G. E.: The new land tax. London: London municipal society. [1909.] (79) — Br 397

Die **Reichsfinanzreform.** Ein Führer. Unter Mitw. v. Alten, Otto Arendt, [usw.] hrsg. von der Vereinigung zur Förderung der Reichsfinanzreform. Bd 1— . Berlin: Hillger 1909. — Nm 1215

Roesler, Karl Friedr. Herm.: Von dem Einfluss der Besteuerung auf den Arbeitslohn. Habilitationsschr. Erlangen: A. E. Junge 1860. (48, VIII) — XIX 221

***Rottländer,** P.: Kinderunterstützungsgesetz und Junggesellensteuer. Beitrag zur sozialen Frage. Bonn: P. Hauptmann 1908. (30) — XIX 220

Seligman, Edwin R. A.: Progressive taxation in theory and practice [*1894.*] 2d ed. rev. and enlarg. Princeton: American Econ. Assoc. 1908. (V, 334) (American Econ. Assoc. quarterly.) — XIX 219
[Bibliography: 325—31.]

Wagener, Clemens: Die Höherbelastung fundierter Bezüge. Berlin: Trenkel 1909. (112) — XIX 218

Wekerle [Sándor], Alexander: Taxation reform.
= Hungary of to-day. 1909. (225—39) — Mo XI 395

Községi pénzügyek

Finances communales — Gemeindefinanzen

Damaschke, Adolf: Soziale Streitfragen auf kommunalen Gebiete. 1. Vom Gemeinde-Finanzwesen. Berlin: W. Möller [1896.] (24) — XIX 223

Haushaltplan für die Stadt Plauen i. V. 1901— . Plauen i. V.: Wieprecht [u. A.] (1900— .) — III 931

Kimutatás Budapest székesfőváros és az általa kezelt alapok tulajdonába tartozó épületekről, valamint a főváros által bérelt épületekről és lakásokról az 1909. évre. Bp.: Háziny. 1909. (51) 4° — Bp q 766

Most, Otto: Die Schuldenwirtschaft der deutschen Städte. Jena: G. Fischer 1909. (VIII, 60) — III 946

Nikiphoroff, Nikiphor Chr.: Wesen und Finanzen der Gemeinden in Bulgarien. Diss. Halle a. d. S.: H. Köhler 1907. (117) — Tk 131

Rechnungsübersichten der Stadtgemeinde Plauen i. V. 1906— . Plauen i. V.: Wieprecht 1907— . 4° III q 319

Der **Zuschussanspruch** Lindens gegen Hannover im Jahre 1907 nach § 53 des K. A. G. Statistische Grundlagen und Berechnungen. Linden: Oppermann Niehus 1907. (40) — III 942

Községi adók és illetékek

Impôts et taxes communaux — Gemeindesteuern u. -Gebüren

Assessment and valuation conference, 1909. Resolutions to consider matters of assessment procedure and practice in connection with the quinquennial valuation of property in London in the year 1910, and also matters in the existing valuation law which need amendment. London: King 1909. (County of London.) — IV 281

Companies and the municipal franchise. Return showing in respect of each metropolitan borough and the City of London, the rateable value and percentage of represented and unrepresented property on the 6th apr. 1908. London: King 1909. (7) (Administrative County of London.) — IV 280

***Gemeindesteuern** und Zwangsvollstreckung. Berlin: Loewenthal 1902. (IX, 292)
= Berliner Gemeinderecht, 3. — Berl 166

Lukács Ödön: A pénzintézeti tőkék jövedelmeinek törvényhatósági és községi adóztatása. Javaslat. Nagyvárad: Sonnenfeld A. 1906. (11) — I 514

Règlement & tarif de l'octroi. Rev. et prorogés 1909—1913. Caen: Ch. Valin 1909. (61) (Ville de Caen.) — V 394

***Séran**, Henri: La suppression des octrois. Paris: Libr. du Parti socialiste 1909. (32)
= Cahiers du socialiste, 5. — XVII 1565

Számvitel

Comptabilité — Rechnungswesen

***Buschkel**, Alfréd H.: Das Kassen- und Zahlungswesen der staatlichen und kommunalen Behörden im Königreich Sachsen und seine jüngste Entwicklung. Eine Untersuchung über die Wechselbeziehungen zwischen Banken und öffentlichen Kassen. Stuttgart: Cotta 1909. (95)
= Münchener volkswirtschaftl. Studien, 89. — XVIII 350

Chase, Harvey S.: Municipal accounting as the basis for publicity of municipal affairs.
= Proceedings of the conference for good city govrment. 1908. (337—47) — VIII 106

Számviteli ügybeosztás az 1887. évi 278. kgy. sz. a. megállapított számviteli, pénztárkezelési és ellenőrzési rendszer IV. szabályrendeletének 7. b) pontja alapján. Bp.: Házi ny. 1909. (35) 4⁰ — Bp q 772

XIV. KÖZMŰVELŐDÉS. KÖZOKTATÁS

Culture. Enseignement

Bildungs- und Unterrichtswesen

Beöthy, Zsolt: The intellectual life of Hungary.
= Hungary of to-day. 1909. (331—65) — Mo XI 395

***Catell**, James Mac Keen: Scientific societies and associations. [Albany]: Lyon Co. 1899. (27)
= Monographs on education in the United States, 17. — Am 500

A torontálvármegyei magyar közművelődési egyesület **évkönyve** 1908— . Nagybecskerek: Saj. kiad. 1909— — Mo XXII 401
1908. Szerk: Somfai János.

Iskolaügy. Pedagógia

Pédagogie — Schulwesen

Apponyi, Alb. & Jul. de Vargha: Public education. 1. Elementary. 2. Secondary and higher.
= Hungary of to-day. 1909. (285—312) — Mo XI 395

Dienstag, Paul: Soziale Tendenzen im deutschen Studentenleben, ihre Bildung und ihre Fortentwicklung. München: Bavaria-Verl. 1909. (32) — Nm 1233

Az Orsz. paedagogiai könyvtár és tanszermúzeum hivatalos **értesítője**. Kiadja a m. k. Vallás- és közoktatásügyi Miniszterium. 1— . Bp.: Franklin 1907— . — Mo XXII 399

***Hailmann**, Will. N.: Education of the Indian. [Albany] 1899. (36)
= Monographs on education in the United States, 19. — Am 500

Monographs on education in the United States. Ed. by Nicholas Murray Butler. 2—7, 9—19. [Albany]: Lyon Co. 1899—900. (Dep. of education for the United States, Commission to the Paris exposition of 1900.) — Am 500

***Petit**, Éd. & Ernest Rochelle: La commune et la mutualité scolaire. Suivi du texte de l'amendement déposé au Sénat. Préf. de Lourties. Paris: P. Dupont 1909. (VII, 179)
= Bibliothèque populaire municipale, [6.] — V 269

Schul-Verwaltung.
= Berliner Gemeinderecht, 6. 1903. (1—237) — Berl 166

***Washington**, Booker T.: Education of the Negro. [Albany]: Lyon Co. 1899. (44)
= Monographs on education in the United States, 18. — Am 500

Iskolaegészségügy. Sport

Hygiène de l'enseignement — Schulhygiene. Sport

Hennig, E.: Die Hygiene des Schulgebäudes.
= Atlas u. Lehrbuch d. Hygiene. 1909. (427—63 — XXIII 849

Mac Curdy, J. H.: A bibliography of physical training. Springfield: Physical Direc. Soc. of the Young Men's Christian Associat. of Nord America 1905. (XVI, 636) — XVI 636

***Morrison**, Gilbert B.: School architecture and hygiene. [Albany:] Lyon Co. 1900. (56)
= Monographs on education in the United States, 9. — Am 500

Das **Schulhaus.** Zentralorgan für Bau, Einrichtung und Ausstattung der Schulen und verwandten Anstalten. Hrsg. v. Karl Vanselow. Jg. 9. Berlin: Schulhaus-Verlag 1907. — XXII 270

Turn- und Badewesen.
= Berliner Gemeinderecht, 6. 1903. (239—76) — Berl 166

Verhandlungen des 7.— deutschen Kongresses für Volks- und Jugendspiele. Leipzig: Teubner 1905— — Nm 1227
7. Frankfurt a. M., 1905. Hrsg. v. H. Raydt.

Wittek, A.: Schulbänke.
= Atlas u. Lehrbuch d. Hygiene. 1909. (464—78) — XXIII 849

Ziegler, Heinrich: Ueber Schulbäder. Zürich: E. Leemann 1892. (85—99) (Schweiz. Zeitschr. f. Gemeinnützigkeit.) — Sv 180

Elemi oktatás

Enseignement élémentaire — Elementar-Unterricht

***Blow,** Susan E.: Kindergarten education. [Albany:] Lyon Co. [1900] (44)
= Monographs on education in the United States, 2. — Am 500

***Harris,** Will. T.: Elementary education. [Albany:] Lyon Co. 1900. (63)
= Monographs on education in the United States, 3. — Am 500

Helyi tanítástery és utasítások a Budapest székfőv. népiskolák római kath. vallástanítása részérei Közrebocsátja a székesfőváros hitoktatási érsek Felügyelőség. Bp.: Szent István Társ. 1909. (67) — Bp 2257

A székesfővárosi 1—4. osztályú községi elemi iskola normál felszerelésének **jegyzéke.** Összeáll. a Székesfőv. tanítási szerek leltári osztálya. 1908. Bp.: Háziny. 1909. (55) — Bp 2238

A székesfővárosi 1—6. osztályú községi elemi iskola természetrajzi normál felszerelésének **jegyzéke.** Összeáll. a székesfőv. tanítási szerek leltári osztálya 1908. Bp.: Háziny. 1909. (94) — Bp 2252

Report of proceedings [of the] conference of teachers, 1909. London: King 1909 (60) 4⁰ (London County Council.) — IV q 196

Tanférfiak **szózata.** A Budai Tanító-egylet programmja és bizalmi felirata a vallás- és közoktatási m. k. miniszterhez. Pest: Wodianer F. 1871. (15) (K. l. a Szabad Egyház-ból.) — Mo XXII 395

Utasítás Budapest székesfőváros községi iskolaszékei számára. Bp.: Háziny. 1909. (27) — Bp 2253

Közép- és felsőoktatás

Enseignement secondaire et supérieur
Mittel- und Hochschulunterricht

Békefi Remig: A pécsi egyetem. Bp.: M. Tud Akad. 1909. (138) — I 502

***Brown,** Elmer Ellsworth: Secondary education [Albany]: Lyon Co. 1900. (65)
= Monographs on education in the United States, 4. — Am 500

Fenyvessy Fer.: Felső oktatásunk reformja. Az ideális reform. A miniszter tervei. A tanpénzkérdés. Bp.: Révai 1889. (26) — Mo XXII 396

Jelentés a Galilei-kör 1908/9. évi működéséről. Bp. 1909. (10) — Mo XXII 400

Láday Győző: Emlékezés hírneves budapesti egyetemi tanárokról. [1]-2. r. Maros-Vásárhely: Révész B. 1909. — Bp 2262
1. Balogh Kálmán és szentmiklósi Szabó József. 1909. (39)
2. Jedlik Ányos István, Margó Tivadar és Apáti Than Károly. 1909. (48)

Normallehrplan des Gymnasiums. Verordnung des Ministers für Kultus und Unterricht vom 20. März 1909 in Österreich. Wien: Schulbücher-Verl. 1909. (35) — Au 694

***Perry,** Edw. Delavan: The american university. [Albany]: Lyon Co. 1900. (68)
= Monographs en education in the United States, 6. — Am 500

***West,** Andrew Fleming: The american college. [Albany]: Lyon Co. 1900. (43)
= Monographs on education in the United States, 5 — Am 500

Szakoktatás és nőképzés

Enseignement professionnel — Fachunterrichtswesen

Blondel, Georges: L'éducation économique du peuple allemand. [—] 2. ed. augm. Paris: Larose & Tenin 1909. (XXI, 156) — Nm 1207

***Clarke,** Isaac Edwards: Art and industrial education [Albany]: Lyon Co. 1899. (63)
= Monographs on education in the United States, 14. — Am 500

***Dabney,** Charles W.: Agricultural education. [Albany]: Lyon Co. 1899. (59)
= Monographs on education in the United Staates, 12. — Am 500

Dietrich, Rudolf: Die schweizerischen Schulen und Kurse für allgemeine hauswirtschaftliche und berufliche Fort- und Ausbildung des weiblichen Geschlechts, nach Erhebungen in den Jahren 1891 & 1892. Zürich: E Leemann 1892. (251—339) (Schweiz. Zeitschr. f. Gemeinnützigkeit.) — Sv 180

***James,** Edmund J.: Commercial education. [Albany]: Lyon Co. 1899. (51)
= Monographs on education in the United States, 13. — Am 500

***Mendenhall,** T. C.: Scientific, technical and engineering education. [Albany]: Lyon Co. 1900. (42)
= Monographs on education in the United States, 11. — Am 500

***Parsons** jr., James Rusell: Professional education. [Albany]: Lyon Co. 1900. (85)
= Monographs on education in the United States, 10. — Am 500

***Thomas,** M. Carey: Education of women. [Albany]: Lyon Co. 1899. (40)
= Monographs on education in the United States, 7. — Am 500

Szabad oktatás

Enseignement populaire — Volkshochschulwesen

***Adams,** Herbert B.: Summer schools and university extension. [Albany]: Lyon Co. 1899. (44)
= Monographs on education in the United States, 16. — Am 500

Fritz, Gottl.: Das moderne Volksbildungswesen. Bücher- und Lesehallen, Volkshochschulen und verwandte Bildungseinrichtungen in den wichtigsten Kulturländern in ihrer Entwicklung seit der Mitte des 19. Jahrhunderts. Leipzig: Teubner 1909. (114) (Natur u. Geisteswelt, 266) — XXII 289

Jahresbericht des Vereins „Volksheim“ in Wien. 2— .1902/3— .[Wien 1903— .] (20). (Aus: Zentralbl. f. Volksbildungsw.) — Bécs 231

Jelentés a Társadalomtudományok Szabad Iskolájának 1907/8— . évi működéséről. Bp.: Márkus S. [é. m.] 1908— . — Mo XXII 394
1908/9. Bevezetésül Madzsar Józs. előadása: Lamarck és Darwin.

Hollmann, A. H.: Die dänische Volkskochschule und ihre Bedeutung für die Entwicklung einer völkischen Kultur in Dänemark. Berlin: P. Parey 1909. (VI, 130) — Sk 149

Művészet. Műemlékek

Art public — Kunst. Kunstdenkmäler

Guppy, Henry & Guthrie Vine: A classified catalogue of the works on architecture and the allied arts in the principal libraries of Manchester and Salford. Manchester: Univers. Press 1909. (XXV, 310) — XVI 651

Keglevich Istv. gr.: Adatok a Nemzeti Szinház és M. k. Operaház fenntartásának költségeiről. Bp. 1901. (17) — Bp 2240

M[agyar] I[mpresszionisták] É[s] N[aturalisták] K[öre] 1— . **kiállítása.** Bp.: Légrády 1908— . (Nemzeti Szalon.) — Mo XXII 397

Akvarellek, pasztellek és grafikai művek nemzetközi **kiállítása,** 1909. Bp.: Singer & Wolfner 1909. (127) (Orsz. magy. képzőművészeti Társ.) — Mo XXII 398

Procès-verbaux [de la] Commission municipale du vieux Paris. Année 1903— . Paris: Impr. Municipale 1904— . (Ville de Paris.) — V 381

Wolff, F.: Einrichtungen und Tätigkeit der staatlichen Denkmalpflege im Elsass, 1899—1909. Strassburg i. E.: Beust 1909. (VIII, 164) (Veröff. d. Kais. Denkmal-Archivs zu Strassburg i. E., 10.) — Kn 129

XV. TÖRTÉNELEM

Histoire — Geschichte

***Hegel,** Georg Wilhelm Friedrich: Vorlesungen über die Philosophie der Geschichte. Hrsg. v. Eduard Gans. Berlin: Duncker & Humblot 1834. (XXIV, 446)
= Hegel's Werke. 9. — XXV 782

—

Oesterreich's **Befreiungstage!** oder der 13., 14. und 15. März 1848 in Wien. Geschildert von Augenzeugen. Mit allen bezügl. Proklamationen und den wichtigsten Flugschriften. Wien: Jasper [1848.] (84)
5 ad: Pia desideria für Ungarn. — Mo XX 714

Bertha, A. de: La Hongrie moderne de 1849 à 1901. Étude historique. Paris: Plon-Nourrit 1901. (IV, 358) — Mo XXIV 638

Der **Jakobiner** in Wien. Österreichische Memoiren aus dem letzten Dezennium des 18. Jahrhunderts. Zürich: Literarisches Comptoir 1842. (376) — An 684

Lacour, Leop.: La révolution française et ses détracteurs d'aujourd'hui. Préf. de A. Aulard. Paris: Censeur politique et littéraire [190?.] — Fr 584

Lamprecht, Karl: Skizzen zur rheinischen Geschichte. Leipzig: A. Dürr 1887. (245) — Nm 1243

Lippert, Jul.: Kulturgeschichte der Menschheit in ihrem organischen Aufbau. Bd 1—2. Stuttgart: F. Enke 1886—7. — XVII 1629

Saussure Cézár de: II. Rákóczi Ferenc udvari nemesének törökországi levelei 1730—39-ből és följegyzései 1740-ből, a fejedelem utolsó éveiről, haláláról, végrendeletéről és emlékiratairól. Eredeti francia szövegben és magyar fordításban, bevezetéssel és jegyzetekkel közli Thaly Kálmán. Bp.: Akadémia 1909. (379) — Mo XXIV 640

Siebenbürgen und die österreichische Regierung in den letzten vier Jahren. Leipzig: Brockhaus 1865. (162) — Mo XXIV 639

Tóvölgyi Titusz: A magyar ellenzék véres küzdelme vagyis: gyásznapok a magyar nemzet életéből. 1872. 1—2. k. Pest: Heckenast 1872. — Mo XXIV 636

Varjú Elemér: A Tomaj nemzetségbeli Losonczi Bánffy-család története. 1. k. Bp.: Hornyánszky 1908. — Mo XXIV 641
1. Oklevéltár. 1214—1457. 1908. (XVI, 711)

***Veress** Endre: Basta György hadvezér levelezése és iratai (1597—1607). 1. k. Bp.: M. Tud. Akad.
1. 1597—1602. 1909. (XLIV. 758)
= Monumenta Hungariae historia, Diplomataria, 34. — Mo XXIV 174

Várostörténet

Histoire locale — Städtegeschichte

Biondi, Pasquale: Diario delle correnti guerre d'Ungheria del 1686. Principiando dal primo decembre fino all'espugnatione della real città di Buda. Venetia: G. Cagnolini 1686. (252) — Mo XXIV 642

—

Gyárfás Géza, Dongó: Sátoralja-Újhely története. 1. k. Sátoralja-Újhely: „Zemplén“ ny. 1903—7. — I 506

Lamprecht, Karl: Stadtherrschaft und Bürgertum zur deutschen Kaiserzeit. — Nm 1243
= Lamprecht: Skizzen z. rheinischen Geschichte. 1887. (97—151)

Lamprecht, Karl: Stadtkölnisches Wirtschaftsleben gegen Schluss des Mittelalters. — Nm 1243
= Lamprecht: Skizzen z. rheinischen Geschichte. 1887. (151—183)

XVI. FÖLDRAJZ ÉS ETNOLÓGIA

Géographie et ethnologie

Geographie und Ethnologie

Schweiger Lázár: Az ethnologiának logikai módszerei kül. tek. Wundt néplélektani rendszerére. Bp.: Hornyánszky 1909. (32) (K. l. az Ethnographiából.) — XII 265

—

Az 1900—2, 1906— . évi magyarországi **földrengések.** A m. kir. Orsz. Meteorológiai és Földmágnességi Intézet hiv. kiadványa. — Die Erdbeben in Ungarn. Bp.: Toldi L. 1907— . [Magy. és német] — Mo XI 384

1900—6. Feldolgozta Réthly Antal.

***Gerstfeld,** O. v.: Umbrische Städte, Orvieto, Narni und Spoleto. Leipzig: Klinkhardt & Biermann [1909.] (132)
= Stätten d. Kultur. 17. — XI 297

A **handbook** to the weapons of war and the chase. London: King & Son 1908. (73) (London County Council. Publ. of the Horniman Museum. 8.) — XVII 1559

Irinyi József: Német-, francia- és angolországi úti jegyzetek. 1—2. rész. Halle: Heynemann 1846. — XX 665

Geographischer **Jahresbericht** aus Österreich. Jg. 7— . Wien: Deuticke 1909— . — Au 697

7. Red. v. Fritz Machaček & Gust. Götzinger. In Verbindung mit dem Bericht über das 23—24. Vereinsjahr (1906/7—1907/8) erstattet vom Verein der Geographen an der k. k. Universität in Wien.

Kálnoky Dénes gr.: A vándor emlékei. 1—2. k. Pest: Müller Gy. 1855. — XI 298

Kühnel, Ernst: Algerien. Leipzig: Klinkhardt & Biermann [1909.] (156)
= Stätten d. Kultur. 18. — XI 297

***Scheffer,** Thassilo: Neapel. Leipzig: Klinkhardt & Biermann [1909.] (205)
= Stätten d. Kultur. 16. — XI 297

Budapest földrajza

Géographie de Budapest — Geographie von Budapest

Bardócz Pál: Séták és kirándulások, Budapest székesfőváros elemi iskolái részére. Bp.: Szf. Tanács 1909. (192) — Bp 2235

Budapest. Bp.: Hornyánszky 1909. [75] — Bp 2256

Homolka Józs.: Budapest székesfőváros és környékének legújabb térképe. Bp.: Eggenberger 1909. (73×99 cm.) — Bp 2355

Kogutovicz Manó: Budapest székesfőváros egész területének térképe a szomszédos községekkel. Bp.: Magy. földrajzi Int. rt. 1908. (84×116 cm.) — Bp 2254

XVII. TERMÉSZETTUDOMÁNY

Sciences naturelles — Naturwissenschaft

A magy. kir. Konkoly-alapítványú astrophysikai obszervatorium kisebb **kiadványai.** 1—2, 4—6, 10—13. — Kleinere Veröffentlichungen des Ógyallaer astrophysikalischen Observatoriums, Stiftung v. Konkoly. Bp.: Franklin-Társ. [é. m.] 1901—7.
[Magyar és német.] — Mo XI 394

Lendl Ad.: Milyen lesz az új állatkertünk? Bp.: Háziny. 1909. (25) (Mell. a Főv. Közl.-höz.) — Bp 2237

Madzsar Józs.: Lamarck és Darwin.
= Jelentés a Társadalomtud. szabad iskolájának 1908/9. évi működéséről. 1909. (3—11) — Mo XXII 394

Ostwald, W.: Die Energie. Leipzig: J. A. Barth 1908. (167) (Wissen & Können.) — XXV 755

XVIII. KÖZEGÉSZSÉGÜGY

Hygiène publique — Sozialhygiene

*A Budapesti királyi Orvosegyesület **könyvtárkatalógusának** folytatása 1908-ban. Bp. 1909. (46)
= Bp. kir. Orvosegyesület évkönyve. 1908. — Bp 2192

—

Atlas und Lehrbuch der Hygiene mit bes. Berüks. der Städte-Hygiene. Unter Mitw. v. C. Ebert, R. Edelmann, . . . hrsg. v. W. Prausnitz. München: Lehmann 1909. (VII, 699) (Lehmann's medizinische Atlanten, 8.) — XXIII 849

Comptes-rendus [du] 4e—congrès français de climatothérapie et d'hygiène urbaine. Paris: Vigot 1909— . — V 382

4. Biarritz, 1908. Publ. par F. Gallard. 1909.

Donadieu de Lavit, André: Des abus commis au nom de l'hygiène publique contre les droits et les libertés des individus. Montpellier: Firmin, Montane & Sicardi 1909. (231) — XXIII 843

Zeitschrift für soziale Medizin, Säuglingsfürsorge und Krankenhauswesen, sowie die übrigen Grenzgebiete der Medizin und Volkswirtschaft. Bd. 1— Leipzig: Vogel 1906— — XXIII 589

1—3. Zeitschrift für soziale Medizin, Medizinalstatistik, Arbeiterversicherung, soziale Hygiene und die Grenzfragen . . . Hrsg. v. A. Grotjahn & F. Kriegel

Közegészségi állapotok és törvényhozás

Situation et législation sanitaires

Hygienische Verhältnisse und Gesetzgebung

Abbott, Samuel W.: The past and present condition of public hygiene and state medicine in the United States. Boston: Wright & Potter 1900. (102)
= Monographs on amer. social economics, 19. — Am 499

Gallard, F.: Le nouveau plan d'assainissement de la ville de Biarritz.
== Comptes-rendus [du] 4e congrès français de climatothérapie . 1909. (317—39) — V 382

Public health and social conditions Statistical memoranda and charts prepared in the Local government Board. London: Darling 1909. (IV, 109) 4° — Br q 97

Quarterly report of the Board of health of the Department of health of the City of New York for 1903—6. New York: Brown Co. 1903—6. — VIII 187

Soper, Geo. A.: The work of boards of health.
== Proceedings of the conference for good city government . 1908. (371—88) — VIII 106

Statistica demografico-sanitaria e servizi dell' Ufficio d'igiene. Torino: Vassallo 1908. (107) (Estr. dall' Annuario del Municipio di Torino, 1907—8.) — VI 223

Gyógyító személyzet

Orvosok. Szülésznők

Personnel médical — Ärzte. Hebammen

Fürst, Mor: Der Arzt. Seine Stellung und seine Aufgaben im Kulturleben der Gegenwart. Ein Leitfaden der sozialen Medizin. Leipzig: Teubner 1909. (X, 142) (Natur u. Geisteswelt, 265.) — XXIII 845

Die **Sanitätswarte.** Organ zur Vertretung der Interessen des gesamten Personals in Kranken- und Irrenanstalten, Sanatorien, Heil-, Pflege- u. Bade-Anstalten, Massage- und Wasserheil-Instituten, Kliniken, Seebädern usw. Jg. 8— . Berlin: G. Assmann 1908— . (Beilage zur Gewerkschaft). — XVII 1621

Turán Bódog: Orvosi szervezkedési törekvések nálunk és a külföldön. Pályamű. Bp.: Orsz. közp. községi ny. rt. 1907. (93) — XXIII 840

Fertőtlenítés

Desinfection

Bukovszky György: Vezérfonal a fertőtlenítők elméleti és gyakorlati kioktatására. Bp. Háziny. 1909. (184) — XXIII 839

Müller, Th.: Desinfection.
== Atlas u. Lehrbuch d. Hygiene. 1909. (576—614) — XXIII 849

Strószner Ödön: A formaldehyddal való lakásfertőtlenítésről és annak értékéről heveny ragályos kóroknál és gümőkórnál. Bp.: Brózsa 1907. (50) (K. l. a Klinikai füzetekből.) — XXIII 382

Kórházak. Fürdők

Hôpitaux. Bains — Krankenhäuser. Bäder

***Management,** use, and regulation of the public baths, wash-houses of an open bathing place. Determining the duties of the officers and servants of the public baths and wash-houses. Determining the duties of the superintendent of the open bathing place. London: Darling 1901. (56)
== Model byelaws, 9. — IV 170

Pfeiffer, Th.: Baracken.
== Atlas u. Lehrbuch d. Hygiene. 1909. (536—41) — XXIII 849

Pfeiffer, Th.: Erholungsstätten.
== Atlas u. Lehrbuch d. Hygiene. 1909. (531—35) — XXIII 849

***Public bathing.** London: Darling 1901. (12)
== Model byelaws . , 8. — IV 170

Schär, Otto: Volkserholungsstätten, Volksheilanstalten, Volkssanatorien. Kreuzlingen: C. Wortmann [1909.] (34) — XXIII 838

Stradal, Adalbert G.: Krankenhäuser.
== Atlas u. Lehrbuch d. Hygiene. 1909. (479—504) — XXIII 489

Twistel: Volksbad und Schulbad für kleine Städte und das flache Land. Königsberg: Selbstverl. 1908. (59) — XXIII 847

Városegészségügy. Köztisztaság. Utcahigiéne

Hygiène urbaine. Hygiène de l'air et du sol

Städtehygiene. Strassenreinigung und -Hygiene

***Cleansing** of footways and pavements. Removal of house refuse. Cleansing of earthclosets, privies, asphits, and cesspools. London: Darling 1906. (10)
== Model byelaws, 1. — IV 170

***Heine:** Sur l'enlèvement de la neige. [Paris 1908.] (8)
== [Ier congrès intern. de la route. 8.] — XV 212

Metzger, H.: Entstaubungsapparate.
== Atlas u. Lehrbuch d. Hygiene. 1909. (422—26) — XXIII 849

Parks and open spaces. Regulations relating to games, together with particulars of facilities afforded for general recreation. 3d ed. London: King 1909. (32) (London County Council.) — IV 279

***Prevention** of nuisances arising from snow, filth, dust, ashes, and rubbish. Prevention of the keeping of animals on any premises so as to be injurious to health. London: Darling 1908. (11)
== Model byelaws, 2. — IV 170

Robert, Ch.: Les espaces libres.
== Compte rendu . . [du] 12e congrès nat. de la propriété bâtie. 1908. (224—37) — Fr 588

Roessler, Arthur: Von Wien und seinen Gärten. Wien: K. Graeser [1909.] (133) — Bécs 230

Stillkrauth, H.: Öffentliche Strassen. Plätze und Anlagen.
== Atlas und Lehrbuch d. Hygiene. 1909. (10—32) — XXIII 849

Strassenreinigung.
== Berliner Gemeinderecht, 9. 1906. (1—99) — Berl 166

Élelmiszerhigiéne

Falsifications des denrées alimentaires

Nahrungsmittelhygiene

Bundesgesetzgebung über den Verkehr mit Lebensmitteln und Gebrauchsgegenständen. Hrsg. vom Schweizerischen Gesundheitsamt. Bern: Stämpfli & Cie. 1909. (210) — Sv 172

Lakásegészségügy

Hygiène du logement

Wohnungshygiene

Anweisung zur Herstellung und Unterhaltung von Zentralheizung- und Lüftungsanlagen. Berlin: W. Ernst 1909. (73) 4⁰ — Pr q 34

Beamten[wohnhäuser] und Arbeiterwohnhäuser für Hamburg. Leipzig: Ramm & Seemann 1908. (70) 4⁰ (Deutsche Konkurrenzen, Bd 23, H. 5/6) — Hamb q 11

*Common **lodging-houses**. London: Darling 1905. (19)
= Model bye laws, 3. — IV 170

Ebert, C.: Familienhäuser-Kolonien. Gartenstädte.
= Atlas u. Lehrbuch d. Hygiene. 1909. (133—77) — XXIII 849

Forbát [Imre], Emerich: Kleinwohnungsfürsorge in englischen Städten. Leipzig: F. Leineweber 1908. (46) (Aus: Gesundheit.) — IV 278

Kampffmeyer, Hans: Die Gartenstadtbewegung. Leipzig: Teubner 1909. (VI, 116) (Natur u. Geisteswelt, 259) — XXIII 844

Köhler, F.: Wohnungsfrage und Tuberkulosebekämpfung, nebst Statistik aus der rheinisch-westfälischen Arbeiterbevölkerung. Jena: G. Fischer 1909. (30) — XXIII 837

Metzger, H.: Die Beleuchtung.
= Atlas u. Lehrbuch d. Hygiene. 1909. (319—53) — XXIII 849

Panel: Hygiénistes et propriétaires.
= Compte rendu . . . [du] 12e congrès nat. de la propriété bâtie. 1908. (208—23) — Fr 588

Prausnitz, W.: Arbeiter-Wohnungen (Kleinwohnungen).
= Atlas u. Lehrbuch d. Hygiene. 1909. (178—227) — XXIII 849

Recknagel, H.: Lüftung und Heizung, Bade-Einrichtungen, Dampfwäscherei.
= Atlas u. Lehrbuch d. Hygiene. 1909. (259—318) — XXIII 849

Roberts, Henry: Das Musterhaus für Arbeiterfamilien. [*1851.*] Aus d. Engl. übers. v. C. F. Busse. Potsdam: Riegel 1852. (VIII, 48) — XXIII 831

Stankovits Szilárd: Az angol kertvárosokról. Bp.: Franklin 1909. (24) (K. l. a Népmüvelésből.) — IV 284

Szántó Győző: Kiskertmüvelés a szociális törekvések terén. Munkáskertek. Függ.: Rédei Rezső: A Közhasznú Munkáskertek Egyesülete Debrecenben. Debrecen: Városi Könyvny. váll. 1909. (112) — I 515

Wildner Ödön: A nagyvárosok jövője. Wells utópiáiból. Bp.: Háziny. 1909. (414—32) (K. l. a Városi Szemléből.) — XX 687

Fertőző betegségek. Tuberkulózis

Maladies contagieuses. Tuberculose

Ansteckende Krankheiten. Tuberkulose

Hogy viselkedjünk choleraveszély idején. Közrebocsáitja a fő- és székváros tiszti főorvosi hivatala. Bp.: Pesti Könyvny. 1892 (29) — Bp 2265

[Ugyanaz.] 1893. (22)

Dixon, Samuel G.: Gesetzmässige Rechte und die Tuberkulose. Philadelphia: Mac Calla & Co. 1908. (14) — XXIII 842

Dixon, Samuel G.: Die staatliche Aufsicht der tuberkulosen Kranken in Pennsylvanien. Philadelphia: Mac Calla & Co. 1908. (20) — Am 502

*A Társadalmi Múzeum gümőkór termének **katalógusa**. Bp.: Korvin t. 1909. (23)
= Társadalmi Múzeum kiadványai, 5. — Mo XVII 205

***Okolicsányi-Kuthy** Dezső: A gümőkór. A nagy népbetegség te mészetének, jelentőségének és az ellene való védekezés módjainak részletes népszerű ösmertetése. Bp.: Korvin 1908. (VIII, 366)
= Társadalmi Múzeum kiadványai, 3. — Mo XVII 205

***Okolicsányi-Kuthy** Dezső: A gümőkór képeskönyve. A nagy népbetegség természete és az emberiség birkozása vele. Bp.: Korvin 1908. (167)
= Társadalmi Múzeum kiadványai, 4. — Mo XVII 205

Pfeiffer, Th.: Tuberkulose-Heilstätten.
= Atlas u. Lehrbuch d. Hygiene. 1901. (505—30) — XXIII 849

Alkoholizmus

Alcoolisme

Alkoholismus

Anschütz, Gerhard: Die Bekämpfung der Trunksucht im Verwaltungswege. Bericht und Gutachten über eine Umfrage bei deutschen Polizeibehörden. Hildesheim: Mässigkeitsverl. d. Deutschen Ver. gegen d. Missbrauch geistiger Getränke 1899. (39) — Nm 1220

Grotjahn, Alfred: Alkohol und Arbeitsstätte. Berlin: Mässigkeits-Verl. 1903. (94) — XXIII 841

Hatton, Aug. Raymond: The liquor traffic and city government.
= Proceedings of the conference for good city government 1908. (421—43) — VIII 106

Roesle, E.: Der Alkoholkonsum der Kulturvölker. Eine vergleichend-statistische Betrachtung. Dresden: Böhmert 1907. (113—135) (Aus: Die Alkoholfrage.) — XXIII 836

Alkoholgegnerische **Schriften.** Hamburg: Lüdeking (1909?) (50) — XVI 635

Utredning angaende möjligheterna för en fullständig alkoholstatistik rörande Stockholm. — Exposé des bases d'une statistique complète sur l'alcool à Stockholm. Élaboré par le Bureau de Statistique de Stockholm. Stockholm: Beckman 1908. (47) — VII 383

Gyógyszertárügy

Pharmacie — Apothekenwesen

Frey: Ueber Geheimmittel. Vortr. Zürich: E. Leemann 1892. (33—67) (Schweiz. Zeitschr. f. Gemeinnützigkeit.) — Sv 180

Memoriale relativo al disegno di legge sull'esercizio delle farmacie. Reggio nell'Emilia: Coop. fra lavoranti Tip. 1909. (16) 4⁰ (Assoc. fra farmacisti non proprietari della Provincia di Reggio-Emilia.) — Ol q 74

Mentőügy

Rettungswesen

Kaiser, M.: Rettungswesen und Krankentransport. == Atlas u. Lehrbuch d. Hygiene. 1909. (542—75) — XXIII 849

London ambulance service Committee. Vol. 1—2. London: Mc Corqudale 4⁰ — IV q 193
1. Report of the ambulance committee, and appendices. 1909. (IV, 125)
2. Minutes of evidence taken before the Departmental Committee on the London ambulance service at the Home Office, Whitehall, with index. 1909. (IV, 193)

Temetkezés. Halottégetés

Sépulture. Crémation — Bestattungswesen. Feuerbestattung

Albu, J.: Die Feuerbestattung, eine Forderung der Hygiene. Wien: E. Beyer 1895. (135) — XXIII 828

Fayans, Stefan: Die Entwicklung der modernen Friedhofsanlagen und der verschiedenen Bestattungsarten vom Standpunkte der Technik und Hygiene. Anhang: Idealprojekt einer Zentralfriedhofs-Anlage für die Stadt Warschau. Wien: Schroll 1905. (43, 12 Taf.) 4⁰ — XXIII q 42

Schütz, L.: Die Leichenverbrennung unter dem Gesichtspunkte der Volkswirtschaft und öffentlichen Gesundheitspflege. Frankfurt a. M.: Foesser 1882. (189—208) (Frankfurter zeitgemässe Broschüren. N. F. Bd 3, H. 6.) — XXIII 830

Spiess, Edm.: Über Feuerbestattung oder Leichenverbrennung. Vortr. Jena: Costenoble 1878. (34) — XXIII 828

XIX. MATHEMATIKA. TECHNIKA

Mathématiques. Technique

Mathematik. Technik

***Regelung** des technischen Versuchswesens. Wien: Manz 1909. (100)
== Verhandlungen & Beschlüsse d. Industrierates, 21. — Au 580

XX. NYELVÉSZET. SZÉPIRODALOM

Philologie. Littérature

Sprachwissenschaft. Schöne Litteratur

Nyelvtudomány. 1— . k. Bp.: M. Tud. Akad. 1907— .
1. Szerk. Asbóth Oszkár. — XXV 756

Regeln für die deutsche Rechtschreibung, nebst Wörterverzeichnis. Berlin: Weidmann 19.8. (56) — XXII 287

A Fővárosi Könyvtár adományozóinak jegyzéke az 1909. év II. negyedében.

Liste des donateurs durant le 2e trimestre 1909.

A Fővárosi Könyvtár igazgatósága köszönettel igazolja az alant felsorolt könyvadományokat, amelyek az 1909. év II. negyedében érkeztek be:

MAGÁNOSOK.

	mű	db
Bárczy István	1	1
Bánffy Dezső báró	1	1
Dienes László	3	3
Forbáth Imre	4	4
Geml József (Temesvár)	1	1
Harrer Ferenc	1	1
Dr. Lévy Lajosné	3	3
Lukács Ödön (Nagyvárad)	4	4
Marks L. B. (New York)	1	1
Mason Aug. L. (Indianapolis)	1	1
Pikler J. Gyula	4	4
Roesle E. (Dresden)	2	2
Schweiger Lázár (Eger)	1	1
Stankovits Szilárd	3	3
Szabó Ervin	11	12
Thirring Gusztáv	6	7
Vadász Ede	3	3
Wildner Ödön	4	4
Wood Harriet A. (Cedar Rapids)	1	1

HATÓSÁGOK, INTÉZETEK TESTÜLETEK, STB.*)

BUDAPESTEN.

	mű	db
A Hitel szerkesztősége	1	2
Állami rendőrség főkapitánya	1	1
Belügyminiszterium	1	1
Bpesti könyvtáregyesület.	1	1
Bpesti Marhakereskedelmi Közlöny szerk.	1	3
Budai nőegyesület	1	1
Dunagőzhajózási társaság	1	1
Egyetemi könyvtár	1	1
Fehérkereszt egyesület	1	1
Földmívelésügyi minisztérium	2	2
Keresk. és iparkamara	1	1
Keresked. miniszterium	3	3
Keresk. múzeum	1	1
Ker. munkásbizt. pénztár	1	1
Keresk. testület	1	1
Kir. orvosegyesület	1	1
Közegészségügyi Kalauz szerk.	1	1
Közg. Szemle szerk.	1	2
Közoktatásügyi miniszter	1	1
Közp. stat. hivatal	2	2
Magántisztv. szövetsége	1	1
Magyarorsz. balneológiai egyesület	1	1
Magyar Nemzetgazda kiadóhivatala	1	1
Magyar városok kongresszusa	1	1
Mediz.-Chirurg. Presse szerkesztősége	1	1
Mészárosok Lapja szerk.	1	1
Meteorológiai intézet	1	1
Molnárok Lapja szerkesztősége	1	1
Munkaközvetítő intézet	1	1
Nő és a Társadalom szerkesztősége	1	1
IV. ügyosztály	6	6
Orsz. állatvédő egyesület	1	1
Orsz. Magyar Gazd. Egyesület	2	3
Orsz. paedagógiai könyvtár	1	1
Országos rabbiképző	1	5
Orvosi Hetilap szerkesztősége	1	1
Polgármesteri hivatal	1	1
Poliklinikai egyesület	1	1
Stefánia kórház-egyesület	1	1
Szanatorium egyesület	1	1
Szamaritánus egyesület	1	1
„Szeretet" orsz. egyesület	1	1
Szünidei gyermektelepegyesület	1	1
Társadalmi múzeum	1	4
Társadalomtudományok Szabad iskolája	1	2
Útépítő munkás szerk.	3	3
Ügyvédi kamara	1	1
Vásárcsarnokok igazgatósága	1	2
Vasúti és Hajózási Közl. szerk.	1	1
Városi Szemle szerk.	4	4
Városok Lapja szerk.	1	1

EGYEBÜTT

	mű	db
Aachen. Magistrat	1	1
Amsterdam. Bureau mun. de statistique	1	1
Barmen. Statist. Amt	3	4
Basel. Regierungsrat	1	1
Basel. Statist. Amt.	1	2
Berlin. Central-Genossenschaftskasse		
Berlin. Kais. Gesundheitsamt	2	2
Berlin. Kais. Statist. Amt.	3	4
Berlin. Magistrat	1	1
Berlin. Statist. Amt	3	3
Berlin. Statist. Landesamt	1	4
Berlin-Halensee. Bureau f. Statistik d. Juden	1	1
Bern. Brandversicherungsanstalt	1	1
Bern. Eidg. Statist. Bureau	2	2
Bern. Statist. Bureau	2	3
Besançon. Bureau d'hygiène	1	1
Bologna. Biblioteca comunale	1	1
Bologna. Consiglio comunale	2	2
Bonn. Centralbl. f. Gesundheitspflege	1	1
Boston. State board of charity	1	1
Braunschweig. Stadtmagistrat	2	2
Bremen. Statist. Amt	1	1
Breslau. Statist. Amt	1	4
Brünn. Bürgermeister	1	1
Bruxelles. Collège des échevins	1	1
Bruxelles. Office du travail	1	1

*) Ezek közt több régebbi adomány vagy cserepéldány, amelyek azonban csak most dolgoztattak föl.

	mű	db
Bruxelles. Société Belge de géographie	1	1
Bucuresti. Consiliul comunal	1	1
Bucuresti. Médecin en chef	1	1
Bucuresti. Ministerul industriei etc.	3	3
Cairo. Statistical department	1	1
Calcutta. Commercal Intelligence	1	1
Cassel. Magistrat	1	1
Charlottenburg. Stadtmagistrat	1	1
Chicago. Bureau of statistics	1	4
Cincinnati. Public library	1	1
Cöln. Magistrat	2	2
Danzig. Magistrat	2	2
Darmstadt. Ernst Ludwig-Verein	1	1
Darmstadt. Zentralstelle f. d. Landesstatistik	1	1
Darmstadt. Stadtmagistrat	2	2
Dortmund. Stadtmagistrat	1	1
Dresden. Gehe-Stiftung	1	2
Dresden. Statist. Landesamt	1	1
Dublin. Gen. register office	1	3
Düsseldorf. Statist. Amt	2	3
Elberfeld. Statist. Amt	1	1
Erfurt. Magistrat	1	1
Firenze. Giunta comunale	1	1
Firenze. Sezione di statistica	1	1
Frankfurt a/M. Magistrat	1	1
Frankfurt a/M. Statist. Amt	1	1
Genova. Sindaco	3	3
Gravenhage. Centr. Bureau v. d. Statistick	6	12
Halle a/S. Statist. Amt	1	1
Hamburg. Deutsche Arbeitgeber-Zeitung	1	1
Hamburg. Elektrizitäts-Werke	1	1
Hamburg. Statist. Bureau	1	1
Hannover. Magistrat	1	1
Harrisburg. Department of health	2	2
India. Superintendent govern. printing	1	2
Kalocsa. Érseki iroda	1	1
Karlsruhe. Magistrat	2	3
Karlsruhe. Statist. Landesamt	3	3
Kiel. Statist. Amt	2	2
Kiel. Magistrat	1	1
Kobenhavn. Magistrat	1	1
Kobenhavn. Statens Statist. Bureau	1	1
Königsberg. Korporation d. Kaufmannschaft	1	1
Krakow. Biuro statyst. miejkie	1	3
Kristiania. Bureau centr. de statistique	1	16
Lausanne. Conseil communal	1	1
Liége. Bourgmestre	1	2
Linden. Magistrat	2	2
Liverpool. Lord Mayor	2	3
London. Board of trade	2	2
London. County Council	13	14
London. Medical officer of Local gov. board	1	1
London. Registrar general	1	1
London. Royal Statist. Society	2	2
Lübeck. Handelskammer	1	1
Lübeck. Senat	2	2
Lyon. Mairie de le ville	1	1
Madrid. Ayuntamento	1	2
Magdeburg. Statist. Amt	1	2
Manchester. Public free libraries	2	2
Mainz. Magistrat	6	6
Mannheim. Statist. Amt	1	1
Melbourne. Bureau of statistics	1	1
Melbourne. Commonw. bureau of statistics		
Milano. Società Umanitaria	1	1
Montevideo. Direccion de cenzo	1	1
Montevideo. Direccion gen. de estadistica	1	1
Moscou. Admin. médicale	1	1
Mülheim. Magistrat	1	1
München. Bayer. Statist. Bureau	1	1
München. Städt. Statist. Amt	3	3
München. Städt. Arbeitsamt	1	1
Münster. Verein z. Förderung d. Kleinwohnungwesens	1	1
New York. Department of health	2	3
New York. Department of water supply, gas & electricity	1	2
New York. Merchants'association	1	1
New York. Nat. Child Labor Committee	1	1
New York. State library	1	2
New York. Public Service Commission	3	4
Nürnberg. Arbeiter-Sekretariat	1	1
Paris. Chambre consultative	1	1
Paris. Service de le statistique mun.	1	1
Paris. Société de statistique	1	1
Paris. Statistique gén. de la France	1	1
Pilsen. Statist. Bureau	1	1
Plauen i. V. Stadtrat	3	14
Reggio. Amministrazione comunale	2	2
Rio de Janeiro. Direction de statistique	1	1
Roma. Commissariato dell' emigrazione	1	1
Roma. Direzione delle privative	2	2
Roma. Direzione di statistica	1	1
Rosario de Santa Fé. Bureau de statistique	1	1
Salford. County borough	2	2
Sátoralja-Ujhely. Városi képviselő-testület	1	1
Schöneberg. Magistrat	1	1
Schöneberg. Statist. Amt	1	1
St.-Pétersbourg. Ministère des voies	1	5
Stockholm. Kommerskollegü afdelning	1	1
Stockholm. Stads statist. kontor	6	12
Stockholm. Statist. Centralbyran	3	3
Strassburg. Magistrat	2	2
Strassburg. Statist. Bureau für Elsass-Lothringen	1	1
Stuttgart. Statist. Landesamt	1	2
Sydney. Bureau of statistics	1	1
Temesvár. Délmagyarorsz. történelmi társ.	1	1
Tokio. Bureau de la statistique	3	3
Torino. Sindaco	1	1
Torino. Ufficio d'igiene	1	1
Triest. Magistrato civico	2	2
Triest. Ufficio municipale di statistica	1	1
Venezia. Consiglio	2	2
Washington. Bureau of labor	1	1
Washington. Department of labor	1	1
Washington. Geological survey	1	2
Washington. Library of congress	1	1
Washington. Smithsonian Institution	1	1
Wien. Ackerbau-Ministerium	1	1
Wien. Arbeitsstatist. Amt	2	2
Wien. Franz-Joseph-Stiftung	1	1
Wien. Magistrat	4	9
Wien. Finanzministerium	1	2
Wien. Geograph. Institut	1	1
Wien. Handelsministerium	2	2
Wien. Stat. Zentral-Commission	4	9
Wien. Zentralanstalt für Meteorologie	2	2
Zürich. Bank f. elektr. Unternehmungen	3	6
Zürich. Kant. statist. Bureau	2	3
Zürich. Obergericht des Kantons	1	1
Zürich. Stadtbibliothek	1	1

APRÓ KÖZLEMÉNYEK

Kőrösy József könyvtára. A Fővárosi Könyvtárnak újjászervezése után első igazgatója, †dr. Kőrösy József hagyatékából özvegye kb. 500 darabra rugó könyvgyűjteményt adományozott a tanács útján a könyvtárnak. Miután a kettős példányokat és több, a könyvtár kereteibe nem illő munkát kiválasztottunk, 131 mű maradt 234 kötetben vagy füzetben, amit a könyvtár állományába fogunk iktatni. Különösen értékes darabjai az adománynak az *Economic Journal* 13 évfolyama és a *Journal of the R. Statistical Society* 25 kötete; sok darab számos amerikai statisztikai és egészségügyi hivatal kiadványainak nálunk hiányos sorozatait egészíti ki; a himlőoltás vitairodalma és az elméleti statisztika irodalma is több értékes művel gazdagodott.

A Fővárosi Könyvtár hatéves fennállása óta ez az első nagyobb könyvadomány, mely magánostól származik. Amily közönséges a művelt külföldön, oly ritkán esik meg minálunk, hogy gazdag magánosok közcélra adakozzanak; s ha már teszik, jótékony célra adják pénzüket. A külföldön ellenben, különösen az Egyesült Államokban, az efajta jótékonykodás rovására mindinkább előtérbe nyomul a kulturintézmények (könyvtárak, egyetemek, szakiskolák, stb.) támogatása, mert kezdik fölismerni, hogy a műveltség nem utólag gyógyítja a nyomorúság okozta bajokat, mint a jótékonyság, hanem preventiv eszköz maga a pauperizmus ellen. Vajjon mikor fogja ez a megismerés a második adományozót könyvtárunknál sorompóba szólítani?

Amerikai és budapesti könyvtári statisztika. Azt már alig kell ismételni, hogy az Egyesült Államok városai áldoznak a legbőkezűbben könyvtári célokra. De csak pontos, számszerű adatok szemléltethetik elég hatásosan, micsoda űr választja el e tekintetben Európát Amerikától. És Budapestet Európától! Mert bizony Budapest a nyugateurópai városok mögött is messze elmarad e tekintetben. De most csak Amerikáról beszéljünk.

A chicagoi City Club *Bulletin* ez évi április 21-iki számában közli tíz amerikai város könyvtárstatisztikáját, amelyet rövidítve mi is lenyomtatunk.

Könyvtári statisztika tíz amerikai városról.

A város neve	Népessége 1905	Az adatok kelte	Bevétel	Kiadások			Kötetek száma a könyvtárban	Forgalom	Beírt olvasók száma	Alkalmazottak			Fiókok száma	Állomások száma
				Összesen	Fizetésekre	Könyvekre				Összesen	Szolgák	A fiókokban		
New York	4,000.403	07—12	?	$ 515.977	$ 253.445	$ 146.708 [2]	621.390	5,490.244	834.039	416	41	380	36	651
Boston	595.380	08—1	$363.903	341.751	193.554	45.615	922.348	1,509.111	79.662	287	33	151	32	24
Brooklyn	New Yorkban	07—12	338.971	338.971	179.980	64.124	553.217	3,242.124	242.971	268	—	—	36	—
Cleveland	437,114	07—12	262.392	278.061	97.161	41.644	319.528	1,671.865	101.615	198	24	134	18	26
Chicago	1,990.750	08—1	350.270	255.917	161.399	29.359	352.093	1,601.645	109.263	193	50	17	14	83
Philadelphia	1,417.062	08—1	217.196	214.286	109.544	51.685 [2]	321.643	1,878.456	143.969	—	—	—	18	79
St. Louis	636.973	07—8	206.724	212.624 [1]	48.480	37.492	222.780	1,124.716	61.804	80	9	7	1	61
Buffalo	376.914	07—12	94.786	93.651	47.599	18.258	245.162	1,277.751	68.779	98	13	11	3	9
Newark	283.289	08—1	93.705	92.966	38.897	18.833	124.534	629.891	25.000	79	23	7	5	37
Gd. Rapids	97.756	08—3	56.851	47.721	22.129	11.882	92.588	307.448	21.328	41	5	10	5	—
	1906													
Budapest	791.748	08—12	K 26.380	K 30.362	K 14.920	K 10.366 [2]	70.000	7.035	5.098	9	2	—	—	—
			Doll. 5.300	Doll. 6.100	Doll. 3.000	Doll. 2.100								

[1] Beleértve 35.000 dollár új könyvtárépületre.
[2] Kötések költsége beleértve.

(Library Journal, May, 1909.)

Azt látjuk ebből, hogy Budapestet nem hogy a nagyobb, de még a sokkal kisebb népességű városokhoz, mint Bostonhoz, Clevelandhoz, Buffalohoz sem lehet hasonlítani, akár a könyvtárak kiadásait, akár eredményeiket akarnók összemérni. Hasonlítsuk hát a sorban utolsóhoz, Grand Rapidshez, amelynek lakossága 1905-ben nem számlált egészen 100.000 lelket, tehát körülbelül egy nyolcadát Budapest akkori lélekszámának. Nos, ez a kisváros (Szegednél kisebb), amelynek jog szerint *nyolcszor kevesebbet* volna szabad könyvtárára költeni, mint Budapestnek, valósággal *nyolcszor annyit* költ rá, mint a mi fővárosunk. Míg Grand Rapidsben a város egy-egy lakójára majdnem egy féldollárnyi (pontosabban 0·49 $) könyvtári kiadás jut évenkint, addig ez a szám Budapesten oly parányi, hogy dollárértékben alig lehet kifejezni. Nem több az, mint 0·0077 dollár, vagyis körülbelül $^3/_4$ cent, szemben az amerikai város 49 centjével. Még koronákban sem nagyon mutatós Budapest ez arányszáma; annyi mint 0·038 K, vagyis 3·8 fillér. Szóval a nem egészen 100.000 lakójú amerikai vidéki város lakói *65-ször akkora* összeggel áldoznak évenkint könyvtárukra, mint Magyarország fővárosa, a 800.000 lakójú Budapest. Ha tehát Budapest polgárai Grand Rapids példájára akarnának áldozni könyvtárukra, akkor a fővárosi könyvtár 1908-ik évi zárszámadását nem 30.362 K-val, hanem 1,973.570 K-val kellett volna lezárni. Ami persze utópiának is rossz.

De meg is látszik a grand-rapidsi könyvtár szolgáltatásain, hogy a könyvtári befektetések sokszorosan fizetik vissza a költségeket. Nézzük a következő összeállítást:

Grand Rapidsben
a kötetek száma csak $1^1/_3$-szor több,
a kiadások összege csak 8-szor nagyobb,
az alkalmazottak száma „ $4^1/_2$-szer több,
a forgalom mégis 43-szor akkora
mint Budapesten.

Tehát a nagyüzem a szellemi termelés terén is gazdaságosabb mint a kicsi, és Amerika ebben is példát nyújt a vén Európának, miként az ipari termelés terén. Mert statisztikánk szerint *Budapesten egy-egy könyvnek olvasásra vagy kölcsön kiadása 431 fillérjébe (4 K 31 f-be) kerül a városnak*, ellenben Grand Rapids polgárai már 78 fillérért kapják ugyanezt, vagyis $5^1/_2$*-szer olcsóbb áron.* És hogy ez nem véletlen, hanem általános szabály, hogy minél nagyobb egy könyvtár forgalma, annál kisebb az egyes használatra eső költség, vagyis a könyvek fogyasztása annál olcsóbb, azt táblázatunkból bárki kiszámíthatja. Brooklynban a forgalom 3 millió és néhány százezer, ott tehát egy-egy használatra már csak 52 fillér esik; New Yorkban a forgalom $5^1/_2$ millió, tehát a használat még olcsóbb: 47 fillér esetenkint. És így itt is bebizonyosodik, hogy a szegény mindent drágábban fizet: Budapest közönsége $9^1/_6$*-szor drágább* árt fizet polgárai művelődési vágyáért, mint a dúsgazdag, a hatalmas, a ma-holnap az egész világon uralkodó New York.

Nem kell mondani, hogy igen kis költséggel és igen rövid idő alatt aránytalanul gazdaságosabbá lehetne tenni a Fővárosi Könyvtár üzemét is, ha egyébként tovább is nagyjából a mai keretek közt maradnánk. Könyvünk van elég, az év végéig körülbelül 80.000 kötet, és pedig válogatott gyűjtemény, amelyben aránylag kevés a haszontalan könyv. Nem kellene egyebet tenni, mint nagyobb és alkalmasabb olvasótermet létesíteni és az alkalmazottak számát megfelelően szaporítani. Ennek a költsége évi 10—15.000 K-ból kitelnék. A forgalom pedig ötszörösére emelkedhetnék. Vajjon megérezné-e a város közönsége ezt a többkiadást, mely fejenkint egy fillérre sem rúgna?

A közkönyvtár a politikai elméletben és gyakorlatban címen Frederick C. Hicks, a brooklyni Public Library asszisztense, cikket írt a *Library Journal* 5. számában és a következő eredményekre jut: 1. A közkönyvtárt a politika tudományában a közjóléti *(Common welfare)* elmélet igazolja; ma ezt az elméletet vallják a legtöbben. 2. Politikai hivatása, hogy a polgárság színvonalát emelje úgy, hogy a szabadságot és demokráciát a felbomlás veszedelmétől megóvja. 3. Minthogy már ma is hatékony tényezője a jó kormányzatnak, megfelelően kell a közpénzekből támogatni, hogy teljes erejét realizálni lehessen.

Publications de la Bibliothèque Municipale de Budapest

En vente dans les librairies ou directement en échange pour des publications d'intérêt communal ou politique:

Bulletin de la Bibliothèque. Années 1 à 3. 1907—1909. Gratis.

„Publications":

1. Catalogue systématique. 1er fasc.: **L'Habitation et les questions corrélatives de la construction des villes.** 1907. 56 pp. K 1·—
   Supplément 1907 et 1908: gratis.
2. Catalogue systématique. 2e fasc.: **Les Finances communales.** 1908. VIII pp. et 139 coll. K 1·—
   Supplément 1908: gratis.
3. **La Réforme électorale.** Liste choisie d'ouvrages sur l'électorat politique et administratif, la démocratie, le parlementarisme et les partis politiques. 1909. 34 coll. K —·50

Guide à l'usage des visiteurs de la Bibliothèque. (En langue magyare.) 1909. 8 pp. Gratis.

Publikationen der Stadtbibliothek von Budapest

Zu haben in allen Buchhandlungen oder direkt im Tausch für Veröffentlichungen von kommunalem oder politischem Interesse:

Bulletin der Stadtbibliothek. Jg. 1—3. 1907—09. Gratis.

„Veröffentlichungen":

1. Systematischer Katalog. 1.: **Die Wohnungsfrage und die anknüpfenden Fragen des Städtebaues.** 1907. 56 S. K 1·—
   Nachtrag für 1907 u. 1908: gratis.
2. Systematischer Katalog. 2.: **Das Gemeindefinanzwesen.** 1908. VIII S. + 139 Sp. K 1·—
   Nachtrag für 1908: gratis.
3. **Die Wahlreform.** Verzeichnis von ausgewählten Schriften über parlamentarisches und kommunaler Wahlrecht, Demokratie, Parlamentarismus und Parteiwesen. 1909. 34 Sp. K —·50.

Führer durch die Bibliothek. (Nur ungarisch.) 1909. 8 S. Gratis.

BULLETIN
DE LA
BIBLIOTHÈQUE MUNICIPALE DE BUDAPEST

JUILLET 1909
IIIe ANNÉE, No 3

Pour l'Étranger le Bulletin est exclusivement affecté aux échanges. Les demandes et les publications doivent être adressées à la Bibliothèque municipale, Károly-körút 28, Budapest IV.

TABLE DES MATIÈRES:

La Bibliothèque municipale dans la première moitié de l'année 1909 91
Publications entrées à la Bibliothèque durant le IIe trimestre 1909 92
Donations à la Bibliothèque, 1909, II. 123
Miscellanées 125

A FŐVÁROSI KÖNYVTÁR ÉRTESÍTŐJE

1909 NOVEMBER
III. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM

Fővárosi bizottsági tagoknak és tisztviselőknek, intézeteknek, testületeknek, valamint a Fővárosi Könyvtárban bárkinek ingyen; előfizetési ára egész évre 1 K

TARTALOM:

Basch Imre: Könyvtári impressziók Amerikából. I. 131
A Fővárosi Könyvtár szerzeményei az 1909. év III. negyedében 134
Adományozók jegyzéke az 1909. év III. negyedében 179
Apró közlemények 182

A Fővárosi Könyvtár (IV., Károly-körút 28.) mindenki számára nyitva van:

köznapokon 9-től 2-ig,

vasár- és ünnepnap 9-től 12-ig.

Mutató a legújabb szerzeményekhez

I. **Könyvtártan. Általános könyvészet** 134—136
Könyvtártan 134 — Könyvtárak 134 — Bibliográfia 135 — Könyvtári katalógusok 135

II. **Általános munkák** 136

III. **Bölcsészet** 136

IV. **Egyház** 136

V. **Társadalomtudomány. Társadalmi kérdés** 137—139
Módszer. Történet. Elmélet 137 — Társadalmi képződmények. Család. Osztályok. Vallás. Erkölcs 137 — Faj és nemzetiségi kérdés 137 — Szociális kérdés 138 — Szocializmus 138 — Nőkérdés 139

VI. **Statisztika. Demológia** 139—142
Elmélet. Módszer. Történet 139 — Országos és helyi statisztika 139 — Népesedéselmélet 140 — Népességi statisztika 141 — Vándorlások 142

VII. **Közgazdaságtan** 142—152
Elmélet. Módszer. Történet 142 — Gazdaságtörténet és leírás 143 — Termelési tényezők 143 — Szövetkezés 143 — Kartellek 144 — Lakásügy 144 — Telek és háztulajdon 144 — Földtulajdon 145 — Mezőgazdaság. Bányászat 145 — Ipar 146 — Gáz- és villamossági ipar 146 — Kisipar 147 — Ipari törvényhozás 147 — Kereskedelem 147 — Külkereskedelem. Vámügy 148 — Városok élelmezése. Vásárok. Vágóhidak 148 — Közlekedés. Közutak 149 — Posta. Telefon 149 — Vasutak. Hajózás 149 — Pénz- és hitelügy 151 — Jelzálogügy 151 — Bankügy 152 — Takarékpénztárak 152 — Tőzsde 152 — Biztosításügy 152

VIII. **Munkáskérdés és törvényhozás** 152—155
Általában és egyes országokban 152 — Egyes munkáskategóriák 153 — Női és gyermekmunka 154 — Munkaszerződés. Munkabér. Munkaidő 154 — Munkanélküliség. Munkaközvetítés 154 — Munkásbiztosítás és -egészségügy 154 — Szakegyletek. Sztrájk. Békéltetés 155 — Iparfelügyelet 155

IX. **Szegényügy. Jótékonyság** 155—157
Általában és egyes országokban 155 — Gyermekvédelem 156

X. **Államtudomány** 157—158
Értekezések. Kézikönyvek 157 — Politikai pártok 157 — Állam. Parlamentárizmus. Demokrácia 157 — Egyes országok politikai viszonyai 157 — Országgyűlési irományok 158

XI. **Jogtudomány** 158—159
Magánjog 158 — Lakbérleti jog 159 — Büntetőjog 159 — Törvénykezés 159 — Nemzetközi jog 159

XII. **Közjog és közigazgatás** 160—166
Magyar közjog és közigazgatás 160 — Külföldi közjog és közigazgatás 160 — Törvény- és rendeletgyűjtemények 161 — Egyesületi és gyülekezési jog 161 — Választójog 161 — Köztisztviselők 162 — Községi igazgatás 162 — Magyar községi igazgatás és politika 162 — Községi igazgatás az Egyesült Államokban 163 — Községi igazgatás Nagybritanniában 163 — Német és osztrák községi igazgatás és politika 164 — Egyéb külföldi községi igazgatás 164 — Községi választások 164 — Községi tisztviselők 164 — Ügykezelés 165 — Városépítés 165 — Kisajátítás. Községi bekebelezés 165 — Közutak 166 — Rendőrség. Tűzrendészet 166 — Prostitució 166 — Hadügy 166

XIII. **Pénzügytan** 166—169
Állami pénzügyek 167 — Adók 167 — Községi pénzügyek 168 — Községi adók és illetékek 168 — Számvitel 169

XIV. **Közművelődés. Közoktatás** 169—172
Társaskörök 169 — Iskolaügy. Pedagogia 169 — Iskolaegészségügy. Sport 170 — Elemi oktatás 170 — Közép- és felsőoktatás 171 — Szakoktatás. Nőképzés 171 — Szabad oktatás 171 — Iskolai és gyermekkönyvtárak 171 Művészet. Műemlékek 172

XV. **Történelem** 172—173

XVI. **Földrajz** 173—174
Általában 173 — Várostervek 173

XVII. **Természettudomány** 174

XVIII. **Közegészségügy** 174—178
Értekezések. Kézikönyvek 174 — Közegészségi állapotok és törvényhozás 174 — Orvostudomány 175 — Kórházak. Fürdők 176 — Köztisztaság. Utcahigiéne 175 — Parkok 175 — Élelmiszerhigiéne 176 — Lakásegészségügy 176 — Fertőző betegségek. Tuberkulozis. Fertőtlenítés 176 — Himlő. Himlőoltás 177 — Alkoholizmus 178 — Gyógyító személyzet 178

Megjelent

és Kilián F. útján minden könyvkereskedésben kapható:

Közlemények:

1. Szakkatalógus. 1. f. *A lakáskérdés és a városszabályozás kapcsolatos kérdései.* 56 lap. 1907. K 1·—
2. Szakkatalógus. 2. f. *A községi pénzügy.* VIII + 139 lap. 1908. . . . . „ 1·—
3. *A választóreform.* Válogatott jegyzék a parlamenti és községi választójog irodalmából. 1909. „ —·50
4. Szakkatalógus. 3. f. *Községi szocializmus.* VIII + 210 + 13 lap. 1909. . . . . „ 2·—

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS
HÁZINYOMDÁJA — 1909. —

Könyvtári impressziók Amerikából

Irta *Basch Imre*, id. könyvtári hivatalnok

I.

Ama sok kiváló sajátosság, mely az amerikai könyvtárakat oly előnyösen különbözteti meg az európai könyvtárszervezettől és politikától: a gazdag dotáció, a nagy személyzet, a gazdag berendezés és pompás épületek, a fejlett technikai felszerelés, a könyvállomány modernsége, a tudományok fejlődésével szorosan lépést tartó beszerzések — joggal teszik az amerikai könyvtárakat mintaszerűekké és Európa számára példányképpé. Azonban nem ezekben kell keresni azokat a lényeges különbségeket, melyek az amerikai könyvtárakat az európaiakkal szemben jellemzik. Ezek csak pénz és gazdagság dolgai, a bőkezűségé, mellyel egyes dúsgazdag magánosok a városokkal együtt a könyvtárak tárgyi alapjait megvetették. Pénz kétségtelenül a legjelentősebb az okok s a legerőteljesebb a fejlesztő motivumok között, s nyilván az amerikai könyvtárak sem lennének azon a szinvonalon a rendelkezésükre álló óriási összegek nélkül, amelyen ma állanak. De észre kell vennünk, hogy ez ok mellett, erre épülve egy másik tényező is döntő szerepet játszik: az amerikai társadalom sajátos természete és szelleme, az európaitól különböző tradiciója s a közszolgálatról eltérő felfogása, melynek okán még a kisebb és szegényebb amerikai könyvtárak is meglepő eredményeket képesek felmutatni.

Nem is lenne érthető, hogy honnan van, hogy oly óriási összegeket áldoznak könyvtárakra, különösen magánosok (mint Mr. Carnegie, Lenox stb.), ha az okot nem ott keresnők, hogy az amerikai más feladatokat jelölt ki s más teljesítést vár a könyvtáraktól, mint az európai. Mi úgy hisszük — s ez minálunk az általános és elterjedt nézet, — hogy a könyvtár első sorban tudományos intézmény, segítsége és támogatója a *hivatásosak* tudományos és politikai vagy közigazgatási működésének. Mindig és minden intézményünkben különösen hangsúlyozzuk a *hivatásosak* előbbrevalóságát, — minek eredete nyilvánvalóan a mi életünk sajátossága, hogy minálunk a munkamegosztásban elfoglalt hely nem csak egy adott helyzet, egy adott munka, mit ma még talán csinálok, de holnap talán ép az ellenkezőjét. Nálunk a munkamegosztástól kijelölt munka hivatássá lesz, életrevalóvá, sőt generációkon átöröklötté; és tragédiát jelent, ha változtatni kell rajta. Az amerikai nem ismer életre szóló „biztos állást", másíthatatlan mesterséget, sem kvalifikacionális törvényekkel körülbástyázott foglalkozásokat. Az amerikai nem mesterséget választ, hanem állást, s olyan mesterséggel kezd, melyben az első állást kapja — ily élet, mely kétéves esti kurzusokon ügyvédeket képesít, s igen csekély előképzettséggel négy év alatt orvossá lehet valaki s negyvenéves korában, akár gyárban eltöltött élet után sem tartja senki későnek, hogy az orvosi mesterséghez tanuljon, hol örökös a verseny és sem a jogi föltételek, sem az öregség érzése nem akadály, ha jobb élethez nyílik alkalom, hogy hozzáfogjon: más tudást, más ismereteket, más oktatásügyi politikát kíván. Nem arra vetik a fősúlyt, hogy a hivatásosakat különös kedvezésben és kasztszerű megtisztelésben részesítsék, — mert hisz az is csak mesterség és mindenki azzá lehet, — hanem arra, hogy mindenki könnyen, gyorsan, forma nélkül a mesterséghez, vagy a mesterségváltozáshoz szükséges tudáshoz és ismerethez jusson. S így nem a felső oktatás a jelentős, hanem az alsó, s nem is csak a gyerekeké, hanem a felnőtteké is, mert nincs későn soha, hogy foglalkozást változtathasson.

Ez a felfogás és életmód terelte a figyelmet a könytárakra, mely ebben a leghatásosabb intézmények közül való. És így lett az, hogy az amerikai kulturpolitikában a könyvtár az iskolákkal teljesen egyenrangú, ennek elválaszthatatlan párjává lett. Ahogy a gyorsan keletkező városok tervrajzát elkészítik, az iskolának szánt telek mellett a könyvtárét is rögtön kijelölik. S ahogy az újonnan keletkezett amerikai imperializmus új gyarmataiban a modern civilizáció alapjait kezdte lerakni: a tanítóval együtt elküldötte a könyvtárost is. Alig van az Egyesült-Államokban ma kicsiny helység, hol nyilvános népkönyvtár ne lenne, legtöbbször díszes kis palotában, szép berendezéssel és meglepően teljes és jól megválogatott könyvállománnyal.

És épen e kisebb helyek kicsiny könyvtárai azok, melyeken legjobban megismerhetők az amerikai könyvtárrendszer előnyei és sajátosságai, s mindazon funkciói s hatásai, melyekben oly előnyösen különböznek az európaiaktól.

A jó európai könyvtár a legjobb esetben gazdag könyvraktár, ahol minden jelentős könyv jó állapotban meg van és könnyen megtalálhatja az, — aki oda megy. De ezzel összes funkciói kimerültek. Ám az amerikai könyvtár a város aprajának, nagyjának, szórakozást vagy mesterségbeli tudást keresőnek intellektuális központja. A könyvtár a kis gyerekek (4—5 évesektől kezdve) napközi otthona, külön számukra berendezett olvasószobákban, apró székekben, apró babaasztalok mellett képeskönyveket nézdegélnek a gyerekkönyvtárak számára külön képesített nőkönyvtárosok felügyelete alatt, kik olykor felolvasnak vagy meséket is mondanak a gyerekeknek. Tanulóhely, hol az iskolások az iskolai feladataikat végezhetik, a könyvtárszemélyzet segítségével.[1] Pótlója a mi kávéházainknak, hol az ország újságjait olvashatják, hol bármily érdeklődésű férfi vagy nő, kívánjon regényt, verset vagy tudományos munkát, szépirodalmi folyóiratot vagy szaklapot, szórakozni menjen oda vagy tanulni, kellemes időtöltés vagy komoly munka céljából, kielégítheti szükségleteit és senki sem fogja terhelni fontoskodó és alaptalan formaságokkal, sem tolakodó beleavatkozással az olvasmányok megválogatásánál. Az olvasó azt kapjon, amit kér és nem szabad kirekeszteni azt sem, aki csak szórakozni kíván.

Ezek a könyvtárak igazán mindenesei a város lelki életének: klubja, könyvtára, kávéháza, óvodája, irodalmi tanácsadója és szabad iskolája. Szinte minden könyvtárnak van külön felolvasó terme, hol vagy a könyvtár, vagy a város, magánosok vagy egyesületek felolvasásokat, hangversenyeket, műkedvelő előadásokat rendeznek. Igen gyakori, különösen az ipari vidékeken, hogy esti szaktanfolyamokat, vagy rajziskolákat szervez képesített tanerő vezetésével a könyvtár a környék munkásai s munkavezetői számára. Külön osztályokat *(department)* s termeket rendeznek be ily speciális studiumok számára, mely ellátva a szak legjobb irodalmával, célszerű bútorzatával és műszerekkel áll a szakember rendelkezésére. Ezek a kiválogatott szakmák a helyi gazdasági igények szerint váltakoznak: bányavidékeken bányászat s geologia, ipari vidéken az illető ipar technologiája, mezőgazdasági részeken az agronomia s irrigatió irodalmát, oktatását és laboratóriumszerű olvasótermeket hangsúlyozzák. S szinte valamennyi gondoskodik a vakokról is; külön szoba áll rendelkezésükre, ahol a könyvtár arra rendelt tisztviselője felolvas vagy zongorázik, vagy más hasonló módon szórakoztatja a vakokat. S szinte valamennyi jelentős szolgálatot tesz a városi kérdések popularizálásában, hogy a városok támogatásával az egyes városi kérdésekről (mint víz, gáz, parkok kérdése stb.) vetített képekkel ismertető esti kurzusokat s előadásokat rendeznek.

De találunk könyvtárakat, (Homestead, Pa., Johnstown, Pa.) melyben uszodák, biliardszobák és tornatermek is találhatók, a könyvtártól alkalmazott uszómesterek és tornatanárok vezetése alatt. Bizonyára az európai könyvtárpolitika szempontjából igen idegen a könyvtári funkciók ilyen kibővítése, s azt a hitet keltheti, hogy az ilyen mellékes feladatok magára vállalása a könyvtárak eredeti feladata rovására történik. Ám az amerikai könyvtárpraxis épen azt mutatja, hogy mennyire helyénvaló, szükséges és nevelő ez a gyakorlat. Semmi sem fokozza az olvasásra való vágyat és semmi sem ébreszti fel könnyebben s gyorsabban a kérdések iránti érdeklődést, mint a könyvek látása, forgatása, kézbe vevése. Igen sok olyan, kinek szellemi diszponáltsága és ideje ráteremtette, hogy olvasson, de a könyvek könnyű megszerzésének, vagy a könyvtár látogatásra való neveltség hiánya elpazaroltatta vele legjobb idejét. A tapasztalatunk azt igazolja, hogy e hiányok pótlására még a legjobban szerkesztett és bőven kiadott bibliográfiai publikációk sem elegendők önmagukban, hanem maguk a könyvek, az állványokon való válogatás az, ami érdeklődést ébreszt és olvasásra buzdít. S így az olvasásra csábításnak semmi sem hatásosabb eszköze, mint korai gyermekkorban a könyvtárlátogatásokra nevelni a gyermekeket; a könyvtár belsejének művészi berendezésével kellemes tartózkodó hellyé tenni, és mellékes funkciók segítségével a város intellektuális központjává emelni, — mindezek végső soron mégis csak a könyvhasználat emelkedését eredményezik.

Általában az amerikai könyvtár sohasem várja be míg az olvasó magától menne a könyvtárba, hanem valósággal a könyvtár szalad az olvasó után. Sok helyütt a könyvtárak fiókjai *(branch)* tisztviselőinek fizetése függ az elért forgalomtól; s ha nem érnek el egy bizonyos, kerületenként megállapított minimumot, a könyvtárt beszüntetik. S nem állanak meg a könyvtár épületben való szolgálatnál, hanem úgyszólván mindenüvé kis könyvtár-gyarmatokat alapítanak, ahol csak emberek nagyobb számban bármily okból összejönnek. Az amerikai városok nagyszámú játékterein *(playground)* kis könyvtárakat rendeznek be, melynek könyvállományát a központi könyvtár időnként kicserélgeti (mint Pittsburghban, Chicagoban). Másutt (pl. Chicagoban) üres üzlethelyiségeket rendeznek be ideiglenes vagy

[1] L. erről bővebben: Staindl Mátyás, *Pittsburgh gyermekkönyvtárai. Népművelés*, 4. évf. 1909. 8/9. szám.

állandó olvasótermekké, melyeket állandósítanak vagy beszüntetnek, vagy más utcába helyeznek át az elért forgalom szerint. Helyenkint megint (Chicago) az egyes nagy ipari és kereskedelmi vállalatok alkalmazottai számára a gyárban vagy az üzletben rendeznek be kis könyvtárakat a cég kezelésével és felelősségével. Pittsburgban kis könyvtár-klubbokat szerveznek és kis otthoni-könyvtárakat adnak át családoknak, egy ház vagy a szomszéd gyermekeinek használatára. Némely helyen (Denver, Chicago) azzal is könnyit a könyvtár használatán, hogy a gyógyszertárakban vagy üzletekben (kik ezt ingyenesen vállalják) könyvgyűjtő-fiókot létesit, mely átveszi a könyvkérő-lapokat, továbbítja a központhoz, átveszi s megőrzi a könyveket, míg a könyvet kérő érte jön.

Ily szervezet mellett alig lehet az amerikai városban egy rövid sétát tenni, hogy lépten-nyomon ne találkoznánk valami jellel, ami a könyvtárakra tereli a polgárság figyelmét és egyenesen kényszeriti rá, hogy igénybe vegye. Az amerikai reklám-szisztémát sem hagyják felhasználatlanul a könyvtárak. A napilapok mellett, melyek sok helyütt rendszeresen közlik a könyvtár újabb szerzeményeinek kivonatos lajstromát, vagy a felmerülő aktuális kérdések alkalmából kiadott, erősen válogatott szakjegyzéket vagy különös alkalmakkor, mint karácsony, vagy a nyári vakációk idején, a könyvtár által olvasásra ajánlott könyvek jegyzékét, — ezek mellett a könyvtárak rendszeres hirdetési szervezettel propagálják a könyvtárat, miben a New York Public Library fejtett ki legnagyobb agilitást.

Középületekben és más forgalmas helyeken kifüggesztett hirdető táblák az egyszerűbb eszközök közé tartoznak. A jelentősek azok a cirkulárék, amiket ezer számra küldenek szét a város lakosai között. Igy például a new yorki könyvtár cirkularét küldött szét az összes a legkülönbözőbb rangban lévő technikai alkalmazottakhoz és munkásokhoz, melyben figyelmüket hivja fel a könyvtár e kérdésekben gazdag gyűjteményére. Vagy egyes nyilvános felolvasó kurzusokon szétosztják az előadott tárgy rövid s válogatott bibliografiáját, stb.

De a legjelentősebb része ebbeli tevékenységüknek az, amit az iskolák növendékei, de különösen a tanító érdekében az iskolákkal karöltve végeznek, melynek adminisztrálását a könyvtár egy külön osztálya végzi. Így New Yorkban, hol ez az osztály Mr. *Gaillard* mintaszerű vezetése alatt áll, különösen nagy tevékenységet fejtett ki. Cirkulárékat küldött szét a tanítókhoz minden alkalommal: nyár kezdetével nyári studiumokra alkalmas problemákra hívja fel a tanitók érdeklődését vagy az őket érdeklő folyóiratokat, a tudomány és pedagógia újabb kérdéseit stb. ajánlja a tanítók figyelmébe. Ezenkívül egy külön, periodikusan megjelenő lajstromot ad ki, a tanítókat érdeklő új munkákról.

Általában igen szoros együttműködésben dolgozik iskola és könyvtár közös céljuk érdekében. Könyvtárakat rendeznek be az iskolákban, vagy az iskola közvetiti a kikölcsönzést; másutt meg, mint St. Louisban, az iskolában a tanító klasszikus irókat olvastatja, mihez szükséges könyvvel a könyvtár látja el valamennyi növendéket. Másfelől az iskola a könyvtár használatára neveli a tanítványait, s így érthető az, amivel az amerikai könyvtárak méltán dicsekedhetnek, hogy dacára a kikölcsönzésben való nagy liberalizmusuknak könyvcsonkítás és könyvlopás alig fordul elő. A könyvtárak legtöbbjében maguk az olvasók szedik le az állványokról a kikeresett könyveket, még a gyerekek is. S így már gyerekkorban hozzászoknak, beleélik magukat és hozzánevelődnek a könyvtárban való tartózkodáshoz s így megteremtői lesznek annak az erős közvéleménynek, mely a könyvtárak fejlesztését a városok elsőrendű tevékenységévé és feladatává avatta.

A Fővárosi Könyvtár szerzeményei az 1909. év 3. negyedében

Publications entrées à la Bibliothèque municipale durant le 3e trimestre 1909

I. KÖNYVTÁRTAN. ÁLTALÁNOS KÖNYVÉSZET

Bibliothéconomie. Bibliographie générale
Bibliothekswesen. Allgemeine Bibliographie

Könyvtártan

Bibliothéconomie — Bibliothekslehre

***Papers** prepared for the World's library congress, held at the Columbian exposition. Ed. by Melvil Dewey. Washington: Gov. pr. off. 1896. (691—1014)
= 1 in Chapter[s] from the reports of the Commissioner of education. — Am 585

***The public school** and the public library. Washington: Gov. pr. off. 1899. (673—692)
= 4 in Chapter[s] from the report[s] of the Commissioner of education. — Am 585

***Report** of committee of the National educational association on the relations of public libraries to public schools. [Washington: Gov. pr. off. 1899.] (663—719)
= 5 in Chapter[s] from the reports of the Commissioner of education. — Am 585

Könyvtárak

Bibliothèques — Bibliotheken

Annual report of the chief librarian and superintendent [of the] Public Library, Museums, and Art Galleries [of] Brighton. 1905/6— . Brighton 1907— . (County Borough of Brighton.) — XVI 682

Annual report of the Board of trustees, and annual report of the librarian of the Public Library of the District of Columbia 1903/4— . Washington 1904— . — XVI 661

Annual report [of the] Free Library of Philadelphia. 1— . Philadelphia 1896— . — XVI 680

Annual reports to the Board of trustees of the Carnegie Library of Pittsburgh for 1907/8— . Pittsburgh 1908— . — XVI 655

Bulletin of the Free Library of Philadelphia. 1—4, 6— . Philadelphia 1898— . — XVI 689
1. Thomson, John: Descriptive catalogue of the writings of Sir Walter Scott. 1898. (106)
2. Thomson, John: Descriptive catalogue of the series of works known as the library of old authors. 1899. (67)
3. Thomson, John: Indexes to the first lines and to the subjects of the poems of Robert Herrick. 1901. (98)
4. Middleton, Thomas Cooke: Some notes on the bibliography of the Philippines. 1900. (58)
5.
6. Reinick, William R.: Selected list of United States public documents. Specially useful in a small library. 1905. (43)
7. Thomson, John: Descriptive account of the Lower Dublin academy and of the Thomas Holme branch of the Free Library of Philadelphia. 1907. (17)

Official **guide** to the Public Library, Museums and Fine Art Galleries of] Brighton. 2nd ed. Brighton: King 1909. (49) (County Borough of Brighton.) — XVI 681

Gulyás Pál: Jelentése páris—londoni tanulmányútjáról.
= A Múzeumok és könyvtárak orsz. tanácsának 7. jelentése. 1909. (286—336) — Mo XXII 369

Jelentés a Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelőségének 1908— . évi működéséről. Bp. 1909— . — XVI 676
1908. Szerk. Mihalik József. 1909. (282)

Johnston, William Dawson: History of the Library of Congress. Vol. 1— . Washington: Gov. print. off. 1904— . — XVI 677
1. 1800—1864. 1904. (535)

Monthly bulletin of the Carnegie Library of Pittsburgh. Vol. 13— . 1908— . Pittsburgh 1908— . — XVI 662

Statistics of public libraries in the United States from the Report of the Commissioner of education for 1884—85. with additions. Washington: Gov. pr. off. 1886. (CCXXIX—CCXXX, 691—782) — XVI 685

***Thomson,** John: Descriptive account of the Lower Dublin Academy and of the Thomas Holme branch of the Free Library of Philadelphta. Philadelphia 1907. (17)
= Bulletin of the Free Library of Philadelphia 7. — XVI 689

Könyvtárigazgatás

Administration des bibliothèques — Bibliotheksverwaltung

Cutter, Charles A.: Rules for a dictionary catalogue. [*1875.*] 3. ed. Washington: Gov. pr. off. 1891. (140) (Bur. of education.) — XVI 870

Jahr, Torstein & Adam Julius Strohm: Bibliography of cooperative cataloguing and the printing of catalogue cards, with incidental references to international bibliography and the universal catalogue (1850—1902). Washington: Gov. print. off. 1903. (116) (Repr.: Report of the Libr. of Congr.) — XVI 684

Olcott, Frances Jenkins: Rational library work with children and the preparation for it. Pittsburgh: A. L. A. Publ. Board 1905. (7) (Repr. from A. L. A. Papers & Proceedings.) — XVI 658

Rules and practice governing the use and issue of books [in the] Library of Congress. Washington 1908. (16) — XVI 687

Der Bibliothekar und sein Beruf. Nöte, Wünsche und Hoffnungen erwogen von einem preussischen Kollegen. Leipzig: Quelle & Meyer 1909. (46) — XVI 659

Bibliográfia

Bibliographie

The publishers' weekly. American book-trade journal, with which is incorporated the American Literary Gazette and Publishers' Circular. Vol. 48— . New York 1908— . — XVI 645

***Thomson,** John: Descriptive catalogue of the writings of Sir Walter Scott. Philadelphia: Free Library 1898. (106)
= Bulletin of the Free Library of Philadelphia 1, — XVI 689

Könyvtári katalógusok

Catalogues de bibliothèques — Bibliotheks-Kataloge

Anderton, Basil & Jos. Walton: Catalogue of the Central Lending Library. (Excluding fiction in english, children's books, and books for the blind.) Newcastle-upon-Tyne: Dickson 1908. (XVIII, 712) — XVI 671

Catalogue of the library of the Statistical Society [and] Index. Vol. 1—2. London: Stanford 1884—85. — XVI 656

Catalogue of books and pamphlets on education in the Central Library (reference and lending) and in the Stephenson and Victoria branches. Newcastle-upon-Tyne: Doigt Bros & Co. 1906. (136) (City & County of Newcastle-upon-Tyne. Publ. Libraries Comm.) — XVI 657

Reference list [of the Public Library of the District of Columbia.] 1., 3— . Washington 1906— . — XVI 688

1. Books on gardening. A brief annotated list prepared in the interest of school gardens. 2nd ed. rev. 1906. (8)
2.
3. Summer travel. A selected list of books with occasional annotations. 2nd ed. 1908. (29)

List of practical books in the library on electricity, machine shop practice, foundry practice, plumbing and woodworking. Louisville 1909. (32) (Louisville Free Public Library.) — XVI 660

[Select lists of special subjects in the Library of Congress.] Compiled under the direction of A. P. C. Griffin. Washington: Gov. pr. off. 1902—1908. — XVI 257

1. A list of books (with references to periodicals) relating to trusts. [1900.] 2d ed. with additions. 1902. (41)
2. List of references on reciprocity. 1902. (38)
3. A list of books (with references to periodicals) on mercantile marine subsidies. [1900.] 2d ed. with additions. 1903. (100)
4. Select list of references on industrial arbitration. 1903. (15)
5. Select list of references on the negro question. 1903. (28)
6. Select list of books on the constitution of the United States. 1903. (14)
7. Select list of books on the cabinets of England and America. 1903. (8)
8. Select list of references on Anglo-Saxon interests. 1903. (12)
9. Select list of books (with references to periodicals) on labor particulary relating to strikes. 1903. (65)
10. Select list of references on old age and civil service pensions 1903. (18)
11. Select list of references on government ownership of railroads. 1903. (14)
12. Select list of references on federal control of commerce and corporations. 1903. (8)
13. A list of works relating to the germans in the United States. 1904. (32)
14. Select list of references on the budget of foreign countries. 1904. (19)
15. List of references on the popular election of senators, With appendix. Debates on the election of senators in the federal convention of 1787. 1904. (39)
16. A list of books (with references to periodicals) relating to railroads in their relation to the government and the public. With appendix: list of references on the northern securities case. 1904. (VI, 72)
17. Select list of books (with references to periodicals) relating to the far east. 1904. (74)
18. A list of books (with references to periodicals) relating to proportional representation. 1904. (29)
19. List of references on recognition in international law and practice. 1904. (18)
20. List of references on the United States consular service, with appendix on consular systems in foreign countries. 1905. (27)
21. List of works relating to the american occupation of the Philippine Islands 1898—1903. 1905. (100)
22. Select list of references on impeachment. 1905. (16)
23. Select list of books on railroads in foreign countries. Governments regulation. 1905. (72)
24. List of discussions of the 14th and 15th amendments with special references to negro suffrage. 1906. (18)
25. Select list of books on municipal affairs with special reference to municipal ownership. With appendix: Select list of state documents. 1906. (34)
26. List of works on the tariffs of foreign countries. 1906. (42)
27. Select list of works relating to employers liability. 1906. (25)
28. List of works relating to government regulation of insurance. United States and foreign countries. 1906. (46)
29. Select list of references on the negro question. 2d issue with additions. 1906. (61)
30. A list of books (with references to periodicals) on mercantile marine subsidies. 3d ed. with additions. 1906. (140)
31. List of books (with references to periodicals) relating to child labor. 1906. (66)
32. A list of books (with references to periodicals) on immigration. 3d issue, with additions. 1907. (157)
33. Select list of works relating to taxation of inheritances and of incomes. United States and some foreign countries. 1907. (86)
34. List of more recent works on federal control of commerce and corporations. 1907. (16)
35. List of works relating to political parties in the United States. 1907. (29)
36. List of works relating to the french alliance in the american revolution. 1907. (40)
37. Select list of books with references to periodicals relating to iron and steel in commerce. 1907. (25)
38. Select list of books with references to periodicals on reciprocity with Canada. 1907. (14)
39. List of books with references to periodicals relating to trusts. 3d ed. with suppl. select list to 1906—1907. (VIII, 93)
40.

41. List of references on international arbitration. 1908. (151)
42. Select list of references on corrupt practices in elections. 1908. (12)
43. Griffin, A. P. C.: List of references on primary elections, particulary direct primaries. 1905. (25)
44. Griffin, A. P. C.: A list of books with references to periodicals relating to railroads in their relation to the government and the public. *[1904.]* 2nd issue, with select list of recent works relating to government regulation and government ownership of railroads. 1907. (131)
45. Griffin, A. P. C.: List of books with references to periodicals relating to the eight-our working day and to limitation of working hours in general. 1908. (24)
46. Griffin, A. P. C.: Select lists of books with references to periodicals relating to currency and banking with special regard to recent conditions. 1908. (93)
47. Griffin, A. P. C.: Select list of references on workingmen's insurance. General: United States, Great Britain, Germany, France, Belgium. 1908. (28)
48. Griffin, A. P. C.: List of works relating to deep waterways from the Great Lakes to the Atlantic Ocean, with some other related works. Books, articles in periodicals, United States documents. 1908. (59)
49. Griffin, A. P. C.: A list of works relating to the first and second banks of the United States, with chronological list of reports, etc. contained in the American State papers and the congressional documents. 1908. (47)
50. Griffin, A. P. C.: List of books with references to periodicals relating to postal savings banks. 1908. (23)
51. Meyer, H. H. B.: List of works relating to the supreme court of the United States. 1909. (124)
52. Meyer, H. H. B.: Select list of references on the valuation and capitalization of railroads. 1909. (28)

II. ÁLTALÁNOS MUNKÁK

Généralités — Allgemeines

Bems, Emil: Die Zeitung im Urheber- und Verlagsrecht. Diss. Neustadt: Patzschke 1909. (IX, 83) — Nm 1314

Budai hirlap. 4— . 1905— . Bp.: Löbl & fia 1905— . 4° — Bp q 780
4—6. Szerk. Fischer Vilmos.

Locke, John: Works. Vol. 1—9. *[1714.]* 12th ed. London: C. & J. Rivington 1824. — XXV 766

Öfversigt af Finska Vetenskaps-Societetens förhandlingar. 48 . 1905/6— . Helsingfors 1906— . — Or 182

Der **preussische Sammler.** Kurze Auszüge aus Schriften, zur Kenntnis der Naturgeschichte, zur Verbesserung der Land & Stadtwirtschaft, des Polizei & Finanzwesens, wie auch zur Ausbreitung der preussischen Geschichtskunde & Altertümer. Bd. 1—2. Königsberg: G. Hartung 1774—75. — Pr 251

Ürmössy Lajos: Erdély irányadó lapja az 1830—40-es években. 1—2. k. Kolozsvár: Stief J. 1907. (316) — Mo XXIV 646

III. BÖLCSÉSZET

Philosophie

Brotherus, K. R.: Sind Kant und Lamprecht unvereinbare Gegensätze?
= Lamprecht: Studium Lipsiense. 1909. (1—23) — XXIV 185

Gotthardt, Gerh.: Bolzano's Lehre vom „Satz an sich" in ihrer methodologischen Bedeutung. Berlin: Mayer & Müller 1909. (VIII, 120) — XXV 767

Locke, John: Elements of natural philosophy. . .]
= Locke: Works 2. 1824. (413—440) — XXV 766

***Locke,** John: Essay on human understanding. *[1690.]* — XXV 766
= Locke: Works 1824. 1—2.

[Locke John's.] Life. — XXV 766
= Locke: Works 1. 1824. (XIX—XXXIX)

Mach, E.: Die Analyse der Empfindungen und das Verhältnis des Physischen zum Psychischen. *[1885.]* 5. verm. Aufl. Jena: G. Fischer 1906. (X, 309) — XXV 763

Pauer Imre: Válasz Plagiosippusnak. Bp.: Hornyánszky 1892. (21) — XXV 770

Pikler Gyula: A lélektan alapelvei. Az élmény megmaradása és ellentétessége. Bp.: Grill 1909. (174) (Társadalomtud. könyvtár.) — XXV 769

IV. EGYHÁZ

Theologie

***Kachelmann,** Johann: Ein Beitrag zur Geschichte der Hussiten und der Reformation. Schemnitz: Mihalik 1867. (VI, 173)
= Kachelmann, Joh.: Geschichte d. ung. Bergstädte 3. — I 547

Kalb, Wilh. Aug.: Beiträge zum Steuerrecht in den ev. Landeskirchen Deutschlands. Diss. Forchheim: F. A. Streit 1908. (III, 71, III 27, VIII) — Nm 1274

Locke, John: The reasonableness of christianity as delivered in the scriptures. *[1695.]*
= Locke: Works 6. 1824. (1—158) — XXV 766

Locke, John: An essay for the understanding of St. Paul's epistles, by consulting St. Paul himself. [ ]
= Locke: Works 7. 1824. (1—25) — XXV 766

Moser, Karl Friedr. Frhr. v.: Aktenmässige Geschichte der Waldenser, ihrer Schicksale und Verfolgungen in den letzten dritthalbhundert Jahren überhaupt und ihrer Aufnahme und Anbau im Herzogtum Württemberg insbes. Zürich: Orell, Gessner, Füssli 1798. (556) — XXIV 190

Statuten des Pensions-Institutes der Beamten der evangelischen ungar-deutschen Kirchengemeinde Augsb. Conf. in Pest. Pest: Heckenast 1871. (12) — Bp 2277

Vadász Ede: A pesti zsidótemplom első ötven éve. Bp.: Athenaeum 1909. (35) — Bp 2292

Vaszary Kolos: Beszédei. Sajtó alá rendezte s bevezette Kenényfy K. Dániel. Esztergom: Buzárovits 1909. (XL, 568) — Mo XXIV 644

Weill, Georges: Histoire du catholicisme libéral en France, 1828—1908. Paris: Alcan 1909. (312) (Bibliothèque d'histoire contemp.) — Fr 613

V. TÁRSADALOMTUDOMÁNY. TÁRSADALMI KÉRDÉS

Sociologie. Question sociale
Sozialwissenschaft. Soziale Frage

Módszer. Történet. Elmélet

Méthode. Histoire. Théorie — Methode. Geschichte. Theorie

Gumplowicz, Ludwig: Grundriss der Soziologie. *[1885.]* 2. durchges. & verm. Aufl. Wien: Manz 1905. (XVI, 384) — XVII 1670

Gumplowicz, Ludwig: The outlines of sociology. [*Grundriss der Soziologie, 1885.*] Transl. by Fred. W. Moore. Philadelphia: Amer. Acad. 1899. (229) (Publ. of the Amer. Acad. of political & social science.) — XVII 1671

Coste, Adolphe: L'expérience des peuples et les prévisions qu'elle autorise. (2. partie de la Sociologie objective.) Paris: Alcan 1900. (IV, 648) (Biblioth. de philos. contemp.) — XVII 1672

***Somló** [Bódog], Felix: Der Güterverkehr in der Urgesellschaft. Bruxelles: Misch & Thron 1909. (VI, 186)
[Bibliographie: 179—86]
= Notes & mémoires, [de l'] Institut Solvay, 8. — XVII 702

Vorträge der Gehe-Stiftung zu Dresden. Bd 1—. Leipzig: Teubner 1909— . — III 966

Winterfeld, Achim v.: Nietzsche als Sozialphilosoph und seine Stellung zur Gesellschaft. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (15)
= Kultur & Fortschritt, 263. — XVII 529

Társadalmi képződmények

Család. Osztályok. Vallás. Erkölcs

Sociologie spéciale. /Famille. Classe. Religion. Morale, etc./
Spezielle Soziologie./Ehe. Familie. Klassen. Religion. Moral, etc.)

Autobiography of a shaker and revelation of the Apocalypse. New York: Am. News Co. 1869. (162) — XVII 1687

***Bonus,** Arthur: Die Kirche. Frankfurt a. M.: Rütten & Loening 1909. (91)
= Gesellschaft, 26. — XVII 828

Giesswein Sándor: Az erkölcsi nevelés jelentősége.
= Értekezések a társad. tudományok köréből. 1909. (1—13) — XVII 1677

Grigorovici, Tatiana: Der Klassenkampf. Czernowitz: Volkspresse [1909.] (30) (Das wahre Wort. 1.) — XVII 1698

Schwarz, Emil: J.-M. Guyaus Moral. Diss. Strassburg: Du Mont Schauberg 1909. (96) — XVII 1702

***Tönnies,** Ferd.: Die Sitte. Frankfurt a. M.: Rütten & Loening 1909. (95)
= Die Gesellschaft, 25. — XVII 828

Weszely Ödön: Az erkölcsi nevelés és a tanitás jelentősége.
= Értekezések a társad. tudományok köréből. 1909. (14—28) — XVII 1677

Faj és nemzetiségi kérdés

Races et nationalités
Rassen- und Nationalitätenfrage /Politische Anthropologie/

Bauer, Otto: Nationale und soziale Probleme des Deutschtums in Mähren. Vortr. Brünn: Deutsche sozialdemokr. Arbeiterpartei in Mähren 1909. (16) — Au 708

Bredt, Victor: Die Polenfrage im Ruhrkohlengebiet. Diss. Leipzig: Duncker & Humblot 1909. (44) — Pr 255

Drapers' Company research memoirs. Studies in national deterioration. 1— . London: Dulau 1906— . — XII q 5
1. Heron, David: On the relation of fertility in man to social status, and on the changes in this relation that have taken place during the last fifty years. 1906. (22)
2. Pearson, Karl: A first study of the statistics of pulmonary tuberculosis. 1907. (26)
3. A second study of the statistics of pulmonary tuberculosis: Marital infection. By Ernest G. Pope. Ed. & rev. by Karl Pearson, with appendix by Ethel M. Elderton. 1908. (36)

***Elderton,** Ethel M.: The relative strength of nurture and nature. London Dulau & Co. 1909. (40)
= Eugenics laboratory lecture ser., XX. 3 — XVII 1293

Elderton, Ethel M. & Karl Pearson: On the measure of the resemblance of first cousins. London: Dulau & Co. 1907. (53)
= Eugenics laboratory memoires, 4. — XII q 7

[Eötvös, Joseph Br.]: Über die Gleichberechtigung der Nationalitäten in Oesterreich. Von N. N. Pest: Hartleben 1850. (146) — Au 720

Eugenics laboratory lecture series 1— . London: Dulau 1907— . — XVII 1293
1. Pearson, Karl: The scope and importance to the state of the science of national eugenics. 1907. (45)
2. Pearson, Karl: The groundwork of eugenics 1909. (39)
3. Elderton, Ethel M.: The relative strength of nurture and nature. 1909. (40)
4.
5. Pearson, Karl: The problem of practical eugenics 1909. (38)

Eugenics laboratory memoires. 1—6, 9— . London: Dulau 1907— 4° (University of London. Francis Galton Laboratory f. Nat. Eugenics.) — XII q 7
1. Schuster, Edgar & Ethel Elderton: The inheritance of ability, being a statistical study of the Oxford class lists and of the school lists of Harrow Charterhouse. 1907. (42)
2. Heron, David: A first study of the statistics of insanity and the inheritance of the insane diathesis. 1907. (33)
3. Schuster, Edgar: The promise of youth and the reformance of manhood, being a statistical inquiry into the question whether succes in the examination for the B. A. degree at Oxford is followed by success in professional life. 1907. (16)
4. Elderton, Ethel M. & Karl Pearson: On the measure of the resemblance of first cousins. 1907. (53)
5. Barrington, Amy & Karl Pearson: A first study of the inheritance of vision and of the relative influence of heredity and environment on sight. 1909. (61)
6. The treasury of human inheritance. 1—2. 1909. (XI. 38)
7.
8.
9. The treasury of human inheritance. 3. 1909. (IV. 37—79)

A nemzetiségi viszonyok tanulmányozására kiküldött bizottságnak jelentése és javaslatai. 1. Nyitra: Neugebauer 1902. — Mo XII 66
1. Népoktatásügy. 1902. (35)

*Die Juden im Grossherzogtum Hessen. Berlin: L. Lamm 1909. (137)
= Veröff. d. Bur. f. Statistik d. Juden, 6. — XII 117

*Die Juden in Rumänien. Berlin: L. Lamm 1909. (40)
= Veröff. d. Bur. f. Statistik d. Juden, 5. — XXII 117

Kornis Elemér, Tótváradi: Az oláh kérdés eredete és története. Bp.: Stephaneum 1902. (77) (Hogyan oldjuk meg az oláh kérdést, 1.) — Mo XVII 207

*Mathews, John Mabry: Legislative and judicial history of the fifteenth amendment. Baltimore: J. Hopkins Press 1909. (126) (J. Hopkins University Studies) — Am 568

Nordau, Max: Zionistische Schriften. Hrsg. vom Zionistischen Aktionskomitee. Köln: Jüdischer Verl. 1909. (402, V) — XXV 764

*Pearson, Karl: The scope and importance to the state of the science of national eugenics. London Frowde 1907. (45)
= Eugenics laboratory lectures series, 1. — XVII 1293

*Pearson, Karl: The groundwork of eugenics. London: Dulau & Co. 1908. (39)
= Eugenics laboratory lecture series, 2. — XVII 1293

*Pearson, Karl: The problem of practical eugenics. London: Dulau 1909. (38)
= Eugenics laboratory lecture series, 5. — XVII 1293

Politisch-anthropologische Revue. Monatsschrift für das soziale und geistige Leben der Völker. Jg 6— . 1907/8— . Leipzig: Thüringische Verl.-Anst. 1907— . — XVII 1685

Scott, Conway: The production of distinguished men at Athens and national health. Dublin: Sealy, Bryers 1909. (80) — XXIII 877

Tolstoi, Gr. I[wan]: Der Antisemitismus in Russland. *[1907.]* Übers. v. Arcadius Silberstein. Frankfurt a. M.: I. Kaufmann 1909. (158) — Or 179

Vacher de Lapouge: Race et milieu social. Essai d'anthroposociologie. Paris: Rivière 1909. (XXXII, 393) (Systèmes & faits sociaux.) — XVII 1706

Szociális kérdés

Question sociale — Soziale Frage

Drews, Paul: Die Kirche und der Arbeiterstand. Referat nebst Diskussion.
= Verhandl. d. 20. evang.-soc. Kongresses. 1909. (106—57) — XVII 1160

Értekezések a társadalmi tudományok köréből. Kiadja a Magyar Gazdaszövetség. Bp.: Pátria 1909. (VI, 280) — XVII 1677

Knott, Y.: Conservativ socialism or socialism for the middle classes. London: S. Sonnenschein 1909. (159) — Br 408

Louis-Jaray, Gabr.: La question sociale et le socialisme en Hongrie. Paris: Alcan 1909. (423, V) (Bibliothèque d'histoire contemp.) — Mo XVII 206

Social statistics [of the] Commonwealth of Australia. Bulletin, 1— . Melbourne 1908— . [Commonwealth bureau of census & statistics] — Austr q 16
1. Knibbs, G. H.: Statistics as to education, hospitals and charties, and law and crime, 1907.

Studies in American social conditions. Ed. by Rich. Henry Edwards 1— . Madison: Edwards 1908— . — Am 588
1. The liquor problem. 1908. (30)
2. The negro problem. 1908. (32)
3. Immigration. 1909. (32)
4. The labor problem. 1909. (49)
5. Poverty. 1909. (31)

Thompson, C. Bertrand: The churches and the wage earners. A study of the cause and cure of their separation. London: Unwin 1909. (XIII, 229) — XVII 1699

Szociálizmus

Szociáldemokrácia. Anarchizmus

Socialisme. Socialdémocratie. Anarchisme
Sozialismus. Sozialdemokratie. Anarchismus

Baross János: Földmíveseink és a szociáldemokrácia.
= Értekezések a társad. tudományok köréből. 1909. (167—80) — XVII 1677

Blatchford, Robert: Im Reiche der Freiheit. *[Merrie England. 1895.]* Briefe über den Sozialismus. Übers. v. Henry Wright. Wien: J. Brand 1899. (XII, 227) = Br 417

Buonarroti, Ph.: Babeuf und die Verschwörung für die Gleichheit mit dem durch sie veranlassten Prozess und den Belegstücken. *[Conspiration pour l'égalité dit de Babeuf. 1828.]* Übers. u. eingeleit. v. Anna u. Wilhelm Blos. Stuttgart: Dietz 1909. (336) (Internat. Bibliothek.) — XVII 1705

Ely, Richard T.: The labor movement in America. New York: Crowell & Co. 1886. (XIII, 383) — Am 512

Fouillée, Alfred: Le socialisme et la sociologie réformiste. Paris: Alcan 1909. (VIII, 419) — XVII 1704

Garami Ernő: Marx és Engels élete. Bp.: Népszava 1909. (55) — XVII 1680

Grayson, Victor & W. Joynson-Hicks: Socialism: verbatim report of the debate at Manchester, February 14, 1908. Manchester: Hulton & Co. 1908. (16) — XVII 1700

Headley, F. W.: Darwinism and modern socialism. London: Methuen & Co. 1909. (XV, 342) — XVII 1709

Ledger, A. St.: Australian socialism. An historical sketch of its origin & developments. London: Macmillan 1909. (XV, 365) — Austr 25

*Lévy, Emmanuel: Capital et travail. Paris: Libr. du Parti socialiste 1909. (32)
= Cahiers du socialiste, 8. — XVII 1564

Mantoux, Paul: L'éveil du parti ouvrier en Angleterre.
= Mantoux: A travers l'Angleterre contemp. 1909. (137—81) — Br 423

Marx, Karl: A Nemzetközi Munkásszövetség üzenete. *[1864.]* Ford. Szabados Sándor.
= Marx és Engels válog. művei 2. 1909. (385—393) — XVII 1294

Marx, Karl: A góthai programm kritikája. *[1875].* Ford. Basch Imre.
= Marx és Engels válog. művei 2. 1909. (411—429) — XVII 1294

Muckle, Friedrich: Die Geschichte der sozialistischen Ideen im 19. Jahrhundert. Tl. 1—2. Leipzig: Teubner 1909. — XVII 1.03
1. Der rationale Socialismus. (IV, 157)
2. Proudhon und der entwicklungsgeschichtliche Sozialismus. (II, 152)

Neumann, Fritz Stephan: Die Sozialdemokratie als Arbeitgeberin und Unternehmerin. Berlin: Elsner 1909. (110) — Nm 1336

Nordhoff, Charl: The communistic societies of the United States. London: J. Murray 1875. (VIII, 9—439) — Am 510

Noyes, John Humphrey: History of american socialism. Philadelphia: Lippincott & Co. 1870. (VI, 678) — Am 535

Schön József: A szociálizmus ismertetése. Bp.: Lampel 1899. (83) — XVII 1707

Simon, Helene: Robert Owen. Sein Leben und seine Bedeutung für die Gegenwart. Jena: Fischer 1905. (VIII. 338) — XVII 1694

Táncsics Mihály: Mi a szociálizmus és mi a kommunizmus? 1835. (69)
= Táncsics M. művei, 3. — XVII 1695

Weitling, Wilhelm: Garantien der Harmonie und Freiheit. *[1842.]* Mit einer biografischen Einleitung und Anmerkungen hrsg. v. Fr. Mehring. Berlin: Vorwärts 1908. (II, 268) — XVII 1691

Nőkérdés

Question féministe — Frauenfrage

*Hippel, [Theod. Gottl. v.]: Über die bürgerliche Verbesserung der Weiber. *[1792.]* Auswahl v. Achim v. Winterfeld. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (39)
= Kultur & Fortschritt, 219/20. — XVII 529

*Key, Ellen: Die Frauenbewegung. Frankfurt a. M.: Rütten & Loening 1909. (204)
= Die Gesellschaft, 28—29. — XVII 529

*Schapire-Neurath, Anna: Abriss einer Geschichte der Frauenbewegung. 1— . Gautzsch: F. Dietrich 1909— .
1. Die Vorgeschichte der modernen Frauenbewegung im 18. Jahrhundert. 1909. (47)
= Kultur & Fortschritt, 254/6. — XVII 529

VI. STATISZTIKA. DEMOLÓGIA

Statistique. Demologie

Statistik. Demologie

Elmélet. Módszer. Történet

Theorie. Méthodes. Histoire

Theorie. Methode. Geschichte

Le 25. **Anniversaire** de la Société de statistique de Paris 1860—1885. Compte rendu des séances. La statistique officielle en France et a l'Étranger. Travaux de la Société de statistique de Paris. Paris: Berger-Levrault 1886. (VI, 443) — X 285

Bulletin du Conseil supérieur de statistique. No 1— . Paris: Impr. nat. 1886. (Minist. du commerce & de l'industrie.) — Fr 608
1. Session de 1885—1886.

Quelques **données** rel. à l'organisation de la statistique officielle en Roumanie. [Bucarest] 1909. (III) 4⁰ (Congrès intern. de statistique.) — Tk q 69

Durrer, Jos.: De l'organisation et des résultats de la statistique suisse des accidents.
= Congrès intern. des accidents du travail. 3. T. 1. 1894. (425—46) — XVII 1104

Die Entwicklung der amtlichen Statistik und deren heutiger Stand in den verschiedenen Staaten der Welt.
= Mitteilungen d. Bernischen Statist. Bureaus 1909. 1. (49—55) — Sv 13

Faure, Fernand: La Société de statistique de Paris. Les précurseurs.
= Société de statistique. 1909. (VII—LII) — V 401

Levasseur, Ém.: La statistique. Nancy: Berger-Levrault 1909. (15) (Extr. du Journ. de la Société de statistique de Paris.) — X 284

March, Lucien: La Société de statistique de Paris. 1860—1910.
= Société de statistique. 1909. (LIII—LXVI) — V 401

Moreau de Jonnès, Alex.: Éléments de statistique, comprenant les principes généraux de cette science et un aperçu historique de ses progrès. Paris: Guillaumin 1847. (362) — X 281

Pidgin, Charles F.: Practical statistics: a handbook for the statistician at work. Boston: Smythe Co. 1888. (VI, 201) — X 280

Untersuchungen zur Methodologie der Statistik Wien: A. Hölder 1904. (172—202) (Aus: Statist. Monatschr. Ber. üb. die Tätigkeit d. statist. Seminars an der Universität Wien 1903. — X 282

Országos és helyi statisztika

Statistiques nationales et locales

Nationale und lokale Statistik

Bulletin [of the] Bureau of the Census. No. 1, 4, 7—8, 11, 13—17, 20, 22—24, 26, 45, 50, 59, 61—62, 64—75, 78—80, 82—85, 87—89, 91—100. Washington 1903— . 4⁰ — Am q 46
1. Geographical distribution of population. 1903. (23)
2.
3.
4. A discussion of increase of population. 1903. (63)
5.
6.
7. Estimates of population of the larger cities of the U. S. in 1901—1903. 1904. (21)
8. Negroes in the U. S. 1904. (333)
9.
10.
11. Municipal electric fire alarm and police patrol systems. 1904. (33)
12.
13. A discussion of age statistics. 1904. (51)
14. Proportion of the sexes in the U. S. 1904. (51)
15. A discussion of the vital statistics of the twelfth census. 1904. (24)
16. Irrigation in the U. S. 1902. 1904. (92)
17. Telephones and telegraphs 1902. 1905. (49)
18. Census of manufactures 1904. Michigan. 1905. (35)
19.
20. Statistics of cities having a population of over 25,000. 1902 & 1903. 1905. (481)
21.
22. Proportion of children in the U. S. 1905. (27)
23. Census statistics of theachers. 1905. (20)
24. Insular and municipal finances in Porto Rico for 1902—3. 1905. (31)
25.
26. Illiteracy in the U. S. 1905. (54)
27—44.
45. Statistics of cities having a population of 8.000 to 25.000. 1903. 1906. (231)
46—49.

50. Statistics of cities having a population of over 30.000 1904. (209)
51—58.
59. Census of manufactures. 1905. New York 1906. (101)
60.
61. Census of manufactures. 1905. Canning and preserving, rice cleaning and polishing and the manufactures of beet sugar. 1906. (67)
62. Census of manufactures. 1905. Glass and clay products. 1907. (107)
63.
64. Census of manufactures 1905. Butter, cheese, and condensed milk, flour and grist mill products and starch. 1907. (92)
65. Census of manufactures 1905. Coke. 1907. (57)
66. Census of manufactures. 1905. Automobiles and bicycles and tricycles. 1907. (35)
67. Census of manufactures 1905. Metal working machinery. 1907. (18)
68. Census of manufactures 1905. Petroleum refining. 1907. (57)
69. Estimates of population 1904—1906. Including the census returns of states making an intercensal enumeration. 1907. (28)
70.
71.
72. Census of manufactures 1905. Boots and schoes, leather and leather of gloves and mittens. 1907. (81)
73. Census of manufactures 1905. Electrical machinery, apparatus and supplies. 1907. (73)
74. Census of manufactures 1905. Textiles. 1907. (212)
75. Census of manufactures 1905. Agricultural implements. 1907. (31)
76.
77.
78. Census of manufactures 1905. Iron and steel and tin and terne plate. 1907. (105)
79. Census of manufactures 1905. Printing and publishing. 1907. (133)
80. Census of manufactures 1905. Paper and wood pulp. 1907. (43)
81. 82.
82. Census of manufactures 1905. Musical instruments, attachments and materials. 1907. (34)
83. Census of manufactures 1905 Slaughtering and meat packing manufactured ice, and salt. 1907. (82)
84. Census of manufactures 1905. Carriages and wagons and the steam and street railroad car industry 1907. (75)
85. Census of manufactures 1905. Pens and pencils, buttons, needles, pins, and hooks and eyes, oilcloth and linoleum, and turpentine and rosin. 1907. (51)
86.
87. Census of manufactures 1905. Tobacco. 1907. (33)
88. Census of manufactures 1905. Power employed in manufactures. 1907. (27)
89. Population of Oklahoma and indian territory 1907. 1907. (43)
90.
91. Transportation by water 1906. U. S. 1908. (57)
92. Census of manufactures 1905. Chemicals and allied products. 1908. (124)
93. Census of manufactures 1905. Earning of wage-earners. 1908. (179)
94. Statistics of employees. Executive civil service of the U. S. 1907. 1908. (164)
95. Cotton production 1907. 1908. (58)
96. Marriage and divorce 1887—1906. 1908. (71)
97. Supply and distribution of cotton for 1908. 1908. (40)
98.
99. Electrical industries of Porto Rico 1907. 1909. (29)
100. Cotton production 1908. 1909. (52)

Twelfth census of the United States 1900. [Vol. 1—10.] Washington: Census Office 1901—1906. — Am q 41

[1.] Agriculture. P. 1—2. 1902.
1. Farms, live stock, and animal products 1902. (CCXXXVI, 767)
2. Crops and irrigation. 1902. (880)
[2.] Dewey, Davis R. Employees and wages 1903. (CXV, 1228)
[3.] Manufactures. P. 1—4. 1902.
1. United States by industries. 1902. (CCCXLII, 697)
2. States and territories. 1902. (1101)
3. Special reports on selected industries. 1902. (XXI, 1119)
4. Special reports on selected industries. 1902. (XVI, 978)
[4.] Manufactures. Textil. 1902. (VII, 248)
[5.] Occupations at the twelfth census. 1904. (CCLV, 763)
[6.] Population. P. 1—2. 1901—1902.
[7.] Population of the United States by states and territories, counties, and minor civil divisions. 1901. (XV, 480)
[8.] Statistical atlas. 1903. (91)
[9.] Vital statistics. P. 1—2. 1902.
1. Analysis and ratio tables, 1902. (CCXLVI. 687)
2. Statistics of deaths. 1902. (1055)
[10.] Supplementary analysis and derivative tables. 1906. (XV 1144)

Denkschriften des statistischen Amtes der Stadt Düsseldorf. H. 1— Düsseldorf 1909— . — III 999
1. Die städtische Arbeitslosenbeschäftigung in Düsseldorf 1908/09. — Zur Frage der Arbeitslosenversicherung 1909. (17)

Einzelschriften des Statistischen Amtes der Stadt München. Nr. [1]— . München: Lindauer [u. a.] 1895—. — III 713
1. Singer, Karl: Die Abminderung der Sterblichkeitsziffer Münchens. Ein Beitrag zur Frage der Einwirkung hygienischer und socialpolitischer Massnahmen auf die Gesundheit der Städte. 1895. (51) (Bl. zu Mitt. d. Stat. Amts d. Stadt München.)
2. Singer, Karl: Die Wohnungen der Minderbemittelten in München und die Schaffung unkündbarer kleiner Wohnungen. 1899. (84)
3. Die Errichtung eines Institutes für sociale Arbeit und die Organisation der Wohltätigkeit in München. 1906.
4. Singer, K.: Hygiene & sociale Fürsorge in München. 1907. (48)
5. Singer, K.: Armenstatistik Münchens. Untersuchungen über die persönlichen Verhältnisse der von der Armenpflege unterstützten Personen im Jahre 1906. 1908. (47)
6. Lindhamer, Hedwig: Die Wohlfahrtseinrichtungen Münchens. 1908.
7. Günther, Adolf: Der Tarifvertrag in München, seine statistischwirtschaftlichen Grundlagen. (VI, 136)
8. Conrad, Else: Lebensführung von 22 Arbeiterfamilien Münchens. 1909. (80)

La France économique. Statistique raisonnée et comparative. Par Alfred de Foville. Année 1887, 1889—. Paris: Colin A Cie 1887—. — Fr 592

Kolb, G. Fr.: Handbuch der vergleichenden Statistik, der Völkerzustands- und Staatenkunde, [und] Supplement: Statistik der Neuzeit. *(1856.)* 8. bearb. Aufl. Leipzig: A. Felix 1883. (VIII, 535. 432) — XI 299

Mitteilungen des statistischen Amts der Residenzstadt Cassel. 2— . Cassel 1908— . — III 957
1.
2. Casseler Wohnungsmarkt. 1908. (15)

Statistical abstract of the United States 1878, 1880—83, 1886—1894, 1896—1898, 1908— . Washington 1878— . (Dep. of commerce & labor.) — Am 96

Statistical yearbook of Egypt for 1909— . 1— . iss. Cairo: Nat. pr. dep. 1909— . 4° (Ministry of finance, Statistical Dep.) — Afr q 9

Statistische Jahresübersichten [aus dem] Verwaltungsbericht des Stadtrats der Hauptstadt Mannheim f. 1907— . Bearb. im Statist. Amt der Stadt. Mannheim [1908]— — III 933

Statistischer Monatsabriss der Stadt Barmen. 1904— . Mitg. vom Statist. Amte der Stadt. Barmen 1904— . — III. 979

Statistisches Jahrbuch für die kgl. Haupt- und Residenzstadt Königsberg i. Pr. Jg 1— . 1908— . Hrsg. vom Städt. Statistischen Amt. Königsberg i. Pr. 1909— . — III 965

Stockholm. Quelques données statistiques publ. par le Bureau de statistique de la ville. Stockholm: Norstedt 1909. (45) — VII 392

Népesedéselmélet

Demologie

Brentano, Lujo: Die Malthussche Lehre und die Bevölkerungsbewegung der letzten Dezennien. München: Akad. d. Wissenschaften 1909. (557—625) (Abh. der historischen Klasse der Bayer. Akad. d. Wissenschaften.) — XII 273

Duncan, J. Matthews: Fecundity, fertility and allied topics. Edinburgh: A. & Ch. Black 1866. (XVI, 498) — XII 270

Ehinger, Ottó & Wolfram Kimmig: Ursprung und Entwicklungsgeschichte der Bestrafung der Fruchtabtreibung und deren gegenwärtiger Stand in Gesetzgebung der Völker. München: Reinhardt 1910. (11.) — XII 276

Fay Edw. All.: Marriages of the deaf in America. An inquiry concerning the results of marriages of the deaf in America. Washington: Gibson Bros. 1898. (VII, 527) (Volta Bureau.) — Am 536
[Bibliogr. 500—519.]

Godwin, Will.: Recherches sur la population et sur la faculté d'accroissement de l'espèce humaine; contenant une réfutation des doctrines de M. Malthus sur cette matière. T. 1—2. *[On population being an inquiry concerning the power of increase in the numbers of mankind. 1821.]* Trad. par F. S. Constancio. Paris: J. P. Ailland 1821. — XII. 271

Herman Antal: Néhány szó az egykéhez. Kaposvár: Részvényny. 1909. (15) — Mo XII 63

***Heron,** David: A first study of the statistics of insanity and the inheritance of the insane diathesis. London: Dulau 1907. (33)
= Eugenics Laboratory memoirs, 2. — XII q 7

***Heron,** David: On the relation of fertility in man to social status and on the changes in this relation that have taken place during the last fifty years. London: Dulau 1906. (22) 4°
= Drapers' Company research memoirs. Studies in national dterioration, 1. — XII. q 5

Morgan, Augustus: An essay on probabilities, and on their application to life contingencies and insurance offices. London: Longmann & Cie 1838. (XVIII, 306, XL) (The cabinet cyclopedia.) — XII 266

Moser, Ludwig: Die Gesetze der Lebensdauer. Nebst Untersuchungen über Dauer, Fruchtbarkeit der Ehen, über Tödtlichkeit der Krankheiten, Verhältniss der Geschlechter bei der Geburt über Einfluss der Witterung u. s. w. Anhang: Die Berechnung der Leibrenten, Lebensversicherungen, Wittwenpensionen und Tontinen. Berlin: Veit & Co. 1839. (XXVIII, 399) — XII 39

Neefe, M: Über den Einfluss der Wohlhabenheit auf die Sterblichkeit in Breslau. Leipzig: Veit & Co. 1897. (247—288) (Aus: Zeitschr. f. Hygiene & Infektionskrankheiten.) — XII 269

Périé, Étienne: La diminution de la natalité en France. Toulouse 1909. (136) — Fr 612

[Petty, William:] Natural and Political observations mentioned in a following index and made upon the bills of mortality. By John Graunt, citizen of London. With reference to the government, religion. trade, growth, ayr, diseases, and the several changes of the said city. *[1662.]* 2. ed. London: Roycroft 1662. (79) — XII 267

Polag, B.: Die Berechtigung des künstlichen Abortus vom medizinischen, juristischen und nationalökonomischen Standpunkte. Strassburg i. E.: Beust 1909. (91) — XII 274

Prausnitz, W.: Wohnweise und Säuglingssterblichkeit. Referat.
= Wohnungsfrage und Säuglingssterblichkeit. 1909. (17—40) — XXIII 884

Quetelet, Ad.: Tables de mortalité et leur développement. Bruxelles: Hayez 1872. (39) (Extr. du Bull. de la Commiss. centr. de statist. de Belgique.) — XII 272

Royal commission on the decline of the birth-rate and on the mortality of infants in New South Wales. Vol. 1. Sydney: Gullick 1904. 4° — Austr q 9
1. Report (VI, 97)

Népességi statisztika

Demographie

†**Analysis** and ratio tables. Washington: Census Office 1902. (CCXLVI, 687)
= Twelfth census of the United States. [9.] 1. — Am q 41

18. **annual report** relating to the registry and return of births, marriages, and deaths, in Michigan for 1884. By the Secretary of State of the State of Michigan. Lansing: Thorp & Godfrey 1886. (V, 244) — Am 534

Bericht über den Zivilstand, die Todesursachen und die ansteckenden Krankheiten in 1905— . Basel 1907— . (Statist. Mitteil. d. Kantons Basel-Stadt.) — Sv 182

Bericht über die Zivilstandsbewegung, die Todesursachen und die ansteckenden Krankheiten im Kanton Basel-Stadt. 37— . 1906— . Basel 1908— .

Bertillon, Jacques: La population [de Paris].
= Société de statistique. 1909. (19—28) — V 401

Berufs[zählung] und Betriebszählung vom 1907. im Bremischen Staate. Hrsg. v. Bremischen Statistischen Amt. H. 1— . Bremen: F. Lewer 1909— . — III 1037
1. Allgemeine Ergebnisse 1909. (XIX, 57)

Compendium of the 10th census (1880), P. 1—2. Washington: Gov. pr. off. 1883. (Dep. of the interior, Census office.) — Am 546
1. Population.
2. Manufactures.

Die Ehen in Breslau und die ihnen entsprossenen Kinder nach dem Stande vom 1. Dezember 1905.
= Breslauer Statist. 28. 1. 1909. (124—148) — III 4

***Der Hauptberuf** und der Nebenberuf der Bevölkerung des Grossherzogtums Mecklenburg-Schwerin nach der Berufs u. Betriebszählung von 1907. Schwerin 1909. (XXVII, 319)
= Beiträge zur Statistik Mecklenburgs Bd. 15, H. 4. — Kn q 2

***Die Juden** im Grossherzogtum Hessen. Berlin: L. Lamm 1909. (137)
= Veröffentlichungen d. Bureaus f. Statistik d. Juden, 6. — XII 117

***Die Juden** in Rumänien. Berlin: L. Lamm 1909. (40)
= Veröffentlichungen d. Bureaus f. Statistik der Juden, 5. — XII 117

***La mortalità** infantile in Firenze nel triennio 1905—7. Firenze: Chiari 1909. (39) 4°
= Monografie e studi della Sez. di Statistica, 2. — VI q 70

*Occupations at the twelfth census. Washington: Census Office 1904. (CCLV, 763)
= Twelfth census of the United States. [5.] — Am q 41

Population and vital statistics [of the] Commonwealth of Australia. Bull. 1—10, 12—. Melbourne 1900— . 4° (Commonwealth bur. of census and statistics.) — Austr q 10
1. Determination of the population of Australia 1900—1906.
2. Summary of Commonwealth demography 1901—1906.
3—12. Vital statistics of the Commonwealth 1907—1908.
13. Commonwealth demography 1908 & previous years.
14—15. Vital statistics of the Commonwealth 1908—1909.

*Population of the United States by states and territories, counties, and minor civil divisions. Washington: Census Office 1901. (XV, 480)
= Twelfth census of the United States. [7.] — Am q 41

*Population. [of the United States]. P. 1—2. Washington: Census Office 1901—2.
= Twelfth census of the United States. [6.] — Am q 41

*States and territories. Washington: Census Office 1902. (1101)
= Twelfth census of the United States. [3.] 2. — Am q 41

*Statistical atlas. Washington: Census Office 1903. (91)
= Twelfth census of the United States. [8.] — Am q 41

*Statistics of deaths. Washington: Census Office 1902. (1055)
= Twelfth census of the United States. [9.] 2. — Am q 41

Breslauer Sterblichkeitstafel für das Jahrfünft 1901—05.
= Breslauer Statist. 28. 1. 1909. (149—154) — III 4

Supplementary analysis and derivative tables. Washington: Census Office 1900. (XV, 1144)
= Twelfth Census of the United States . [10.] — Am q 41

Tabellen über die Bevölkerungsvorgänge Berlins 1907— . Hrsg. vom Statistischen Amt Berlin. Berlin 1909— . 4° — Berl q 44

Van der Meulen, Leendert Cornelis: Het sterftecijfer van Amsterdam van 1850—1890. Amsterdam: J. G. Robbers 1898. (108) — VII 390

Volkszählung von 1905 im bremischen Staate Hrsg. v. Statistischen Amt. Bremen: F. Leuwer 1909. (VIII, 149) — III 1038

Vándorlások. Gyarmatosítás

Migrations. Colonisation

Wanderungen. Kolonisation

*Edwards, Richard Henry: Immigration. Madison: Edwards 1909. (32)
= Studies in American social conditions, 3. — Am 588

A [Magyar] Társadalomtudományi Egyesület emlékirata az amerikai kivándorlás és visszavándorlás tárgyában. Bp.: Gelléri & Székely 1908. (20) — Mo XII 64

Huber, Michel: Les étrangers à Paris.
= Société de statistique. 1909. (29—34) — V 401

A kivándorlás. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége által tartott országos ankét tárgyalásai. Bp: Ráth M. 1907. (416) — Mo XII 65

Knapp, Geo. Friedr.: Landarbeiter und innere Kolonisation.
= Knapp: Landarbeiter in Knechtschaft und Freiheit. 1909. (87—112) — XVII 1683

Köthzschke, Rudolf: Über Aufgaben vergleichender Siedelungsgeschichte der deutschen Volksstämme.
= Lamprecht: Studium Lipsiense. 1909. (23—55) — XXIV 185

Rohrbach, Paul: Wie machen wir unsere Kolonien rentabel? Grundzüge eines Wirtschaftsprogramms für Deutschlands afrikanischen Kolonialbesitz. Halle a. S.: Gebauer-Schwetschke 1907. (279) Nm 1338

Schmidt, Hermann: Citybildung und Bevölkerungsverteilung in Grossstädten. Ein Beitrag zur Entwicklungsgeschichte des modernen Städtewesens. München: Reinhardt 1909. (71) — XII 275

A felvidéki kivándorlási kongresszus tárgyalásai. Miskolc, 1902. Szervezete és határozatai. Szerk. & kiadja az O. M. G. E. Bp. Pátria 1902. (352) — Mo XII 62

VII. KÖZGAZDASÁGTAN

Économie politique et sociale

Volkswirtschaftslehre

Elmélet. Módszer. Történet

Théorie. Méthodes. Histoire

Theorie. Methoden. Geschichte

Aa, H. v. der: Abriss der Volkswirtschaftslehre.
= Gruss, P. Einführung in die soziale Hilfe. 1909. (135—49) — XVII 1679

Einhorn, Karl: Wirtschaftliche Reformliteratur in Bayern vor Montgelas. Diss. München: Oldenbourg 1909. (90) — Bj 97

Ely, Rich. T.: Report of the organization of the American Economic Association.
= Publications of the Amer. Ec. Ass. 1. 1887. (5—46) — Am 538

Gaál Jenő: A társadalom gazdasági életének kibontakozása és rendszere.
= Értekezések a társad. tudományok köréből. 1909. (81—122) — XVII 1672

Gide, Charles & Charles Rist: Histoire des doctrines économiques, depuis les physiocrates jusqu'à nos jours. Paris: Larose & Tenin 1909. (XIX, 766) — XVIII 888

Hobson, J. A.: The industrial system, an inquiry into earned and unearned income. New York: Longmans 1909. (XX, 328) — XVIII 887

Laveleye, Émile de: Éléments d'économie politique. Paris: Hachette & Cie 1882. (IV, 297) — XVIII 891

*Marfels, Karl: Die Ursachen der Handels- und Industriekrisen. Ist eine Steuer auf die Grundrente auf Pächter oder Mieter abwälzbar? 2 Referate. Berlin: Buchh. Bodenreform 1909. (18)
= Soziale Zeitfragen, 40. — XVII 255

Marx, Karl: Adalékok a közgazdaságtan bírálatához. *[1859].* Ford. Kunfi Zsigmond.
= Marx és Engels Válog. művei 2. 1909. (156—318) — XVII 1294

Pecqueur, C.: Économie sociale. Des intérêts du commerce, de l'industrie et de l'agriculture, et de la civilisation en général, sous l'influence des applications de la vapeur. 1—2. Paris: Desessart 1839. — XVII 1675

Petty, William: Political arithmetic, or a discourse concerning the extent and value of lands, people, building . . . London: Clavel 1691. (XIX, 117) — XVIII 896

[The same]: Glasgow: Foulis 1751. (X, 97)
Hozzákötve: Xenophon's discourse upon improving the revenue of the state of Athens. Glasgow 1751.

Platter, Julius: Grundlehren der Nationalökonomie. Kritische Einführung in die soziale Wirtschaftswissenschaft. Berlin: J. Guttentag 1903. [IX, 588] — XVIII 890

Publications of the American Economic Association. Vol. 1. Baltimore 1887. [549] — Am 538

Schmid, F. L. M.: Der Zusammenhang zwischen der Land- und Stadtwirtschaft, der Handlung, der Polizei, dem Finanzwesen und der Staatswirtschaft. Lautern. C. F. Schwan 1776. (40) — XX 713

Smart, Will.: An introduction to the theory of value on the lines of Menger, Wieser, and Böhm-Bawerk. London: Macmillan 1891. (VI, 88) — XVIII 892

Weber, Ad.: Die Aufgaben der Volkswirtschaftslehre als Wissenschaft. Tübingen: Mohr 1909. (77) —XVIII 897

Gazdaságtörténet és leírás

Histoire et description économiques
Wirtschaftsgeschichte und Beschreibung

Brázay Zoltán: A Székelyföld kereskedelmi és ipari viszonyairól. Bp.: Korvin 1909. (20) — Mo XVIII 170

Das **Buch** der neuesten Erfindungen mit Beiträgen v. Ferd. Braun, Martin Hönig . . . Hrsg. v. Jean Clairemont. 26. Aufl. Berlin: W. Herlet 1909. (XII, 660) — XXV 768

Industrie, Landwirtschaft, Handel und Verkehr [in] Ungarn i. J. 1908. Berlin: Mittler 1909. (47) (Handelsberichte ü. d. Ausland. Aus: Dtsches Handels-Archiv.) — Mo XVIII 168

Mangold, F.: Industrie, Handel und Verkehr, künstlerische und wissenschaftliche Gewerbe und Landwirtschaft im Kanton Basel-Stadt nach d. Ergebnissen d. eidg. Betriebszählung vom 9. Aug. 1905. Basel: Lendorff 1909. (70)
= Mitteilungen d. Statist. Amtes d. Kantons Basel-Stadt. 18. H. 1 — VII 210

Volkswirtschaftliche und soziale Reformbestrebungen.
= Mitteilungen d. Bernischen statist. Bureaus 1909. Lief. 1. (1—21) — Sv 13

Reports from the consuls of the United States. No. 79—84, 87—100, 102, 104—109. 1887—1889. Washington: Gov. pr. off. 1887—1889. — Am 552

A kereskedelemügyi miniszterium tevékenysége az 1906—9. években. Kiadja a Kereskedelemügyi m. k. miniszterium. Bp.: Athenaeum 1909. (370) — Mo XV 339

Tornauw, Baron Nicolas: Données principales de la statistique économique mondiale. [1909.] Trad. de russe. St.-Pétersbourg: Kügelgen [1909] (12) — X 283

***Toynbee,** Arnold: Anglia gazdasági forradalma a 18. században. *[The industrial revolution in England. 1884.]* Ford. Navratil Ákos. Bp.: Politzer 1909. (XIV, 172)
= Magy. közgazd. könyvtár. 9. — XVIII 511

Termelési tényezők

Agents de la production — Produktionsfaktoren

***Die Dampfkraft** in Bayern. Nach dem Stande vom 31. Dez. 1907. München: Lindauer 1909. (II, 110)
= Beiträge z. Statist. d. Königr. Bayern 73. — Bj q 1

Földes Béla: A kapitalizmus jellege, előnyei, kinövései.
= Értekezések a társad. tudományok köréből. 1909. (123—47) — XVII 1677

***Katscher,** Leop.: Moderne Wunder der Technik. Lösung volkswirtschaftlich-kultureller Probleme. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (48)
= Kultur & Fortschritt, 216/8. — XVII 529

Kraepelin, Emil: Die Arbeitscurve. Leipzig: Engelmann 1902. (51) (Aus: Wundt. Festschr., Philos. Studien) — XVIII 903

Layaud, Léonard: Création des usines hydrauliques. Étude critique des projets du gouvernement. Paris: Rousseau 1909. (207) — Fr 601

Reyer, E.: Kraft, das ist animalische, mechanische, soziale Energien und deren Bedeutung für die Machtentfaltung der Staaten. *[1908.]* 2. Aufl. Leipzig: Engelmann 1909. (XVI, 471) — XVIII 900

Szövetkezés

Coopération — Genossenschaftswesen

Bemis, Edw. W.: 1. Cooperation in New England. 2. Cooperation in the Middle States.
= History of cooperation. 1888. (17—192) — Am 523

Bemis, Edw. W.: Cooperation in New England.
= Publications of the Amer. Economic Assoc. 1. 1887. (335—464) — Am 538

Bernát Istv.: A szövetkezés, mint gazdasági, társadalmi és pedagógiai intézmény.
= Értekezések a társad. tudományok köréből. 1909. (209—31) — XVII 1677

Congrès de la coopération socialiste (production & consommation). 3— . Paris 1902— . (Bourse d. coop. socialistes de France. Oeuvres sociales, 3.)
3. Amens, 1902. — Fr 594

A Budapesti Szoba- és Ablaktisztító Munkások Szövetkezete **évi jelentése** és zárszámadása 1908/9— . Bp. 1909— — Bp 2282

History of cooperation in the United States. Baltimore: Murray 1888. (540) (J. Hopkins University Studies, 6.) — Am 523

Kaff, Siegm.: Aus dem Reiche der britischen Genossenschaften. Die Englandreise österreichischer Genossenschaftler. Wien: Brand 1909. (92) — Br 411

Meskó Pál: A szövetkezetek a gyakorlati életben. = Értekezések a társad. tudományok köréből. 1909. (232—53) — XVII 1677

Randall, Daniel R.: Cooperation in Maryland and the South. = History of cooperation. 1888. (489—528) — Am 523

Rechenschaftsberichte [des] Verbandes Schweiz. Konsumvereine über die Tätigkeit der Verbandsorgane, nebst Rechnung pro 1908— . Basel 1909— . 4° — Sv q 14

Shaw, Alb.: Cooperation in a western city. = Publications of the Amer. Economic Assoc. 1. 1887. (129—228) — Am 538

Shaw Albert: Cooperation in the Northwest. = History of cooperation. 1888. (193—259) — Am 523

Shinn, Charl Howard: Cooperation on the Pacific Coast. = History of cooperation. 1888. (447—481) — Am 523

Warner, Amos G.: Three phases of cooperation in the West. = History of cooperation. 1888. (360—439) — Am 523

Kartellek. Trösztök

Cartels. Trusts — Kartelle. Trusts

Chicago conference on trusts. Speeches, debates, resolutions, etc. Held Sept. 1899. Chicago: Civic Federation 1900. (X, 626) — Am 570

Clark, John Bates: The problem of monopoly. A study of a grave danger and of the natural mode of averting it. New York: Columbia University Press 1904. (VI, 128) — Am 565

Hüttner, Rudolf: Das Recht der Kartelle in Deutschland. Eine juristische Studie. Diss. Leipzig: Rossberg 1909. (147) — Nm 1292

Proceedings of the national conference on trusts and combinations under the auspices of the National Civic Federation. Chicago, 1907. New York: Nat. Civic Federat. 1908. (471) — Am 569

Smith, Edwin Burritt: Trusts; their legal status. = Smith: Essays. 1909. (333—59) — VIII 209

Lakásügy

Habitation — Wohnungswesen

Altschüler, Ludw.: Die Verwendung der Lebensversicherung bei den Bestrebungen zur Lösung der Arbeiterwohnungsfrage in Belgien. = Jahrb. d. europ. Bodenkredits. I. 1, 1909. (241—286) — XVIII 898

***Biermer,** Magnus: Die Geldbeschaffung für Arbeiterhäuser über die mündelsichere Grenze hinaus. Giessen: E. Roth 1909. (22) = Biermer: Sammlung nationalök. Aufsätze. Bd 2. H. 4. — XVIII 427

Der **Einfluss** der Baugesellschaften zu ungeteilter Hand auf das dresdner Baugewerbe in 1906—1908. Dresden: Güntz 1909. (5) (58. Ratsdrucksache 1909) — III 1009

Ergebnisse der Wohnungsaufnahme in westfälischen Städten vom 1. Dez. 1905. Tl. 1—2. Münster: Bredt 1907—09. (69, 44) 4° — III q 348

Ferrand, Lucien: Rapport sur la question fiscale. Paris: Chaix [1909.] (20) (3e conférence nat. d. sociétés d'habitations à bon marché.) — Fr 590

Fischer, Letice: Local authorities and the housing problem in 1901. = Econ. Journ. 12. 1902. (263—271) — XVIII 586

Fischer, Letice: The town housing problem. = Econ. Journ. 15. 1905. (23—36) — XVIII 586

Fontaine, Alb.: Les maisons [de Paris]. = Société de statistique. 1909. (41—8) — V 401

Hecker, Hermann: Die Wohnungsfrage und das Problem architektonischen Gestaltens. Eine aesthetisch-wirtschaftliche Studie. Aachen: Jacobi 1909. (IV, 259) — XVIII 901

Köhler: Die Steuerpflicht der hessischen Bauvereine. = Glässing & Frenay: Bodenpolitik d. Gemeinden. 1909. (50—56) — Kn 131

Lahor, Jean: Les habitations à bon marché et un art nouveau pour le peuple. Paris: Larousse [1909.] (109) — XVIII 894

Rapport sur les opérations du Comité de patronage des habitations ouvrières et des institutions de prévoyance de la ville de Liège en 1908— . Liège 1909— . — VII 404

Rost, Hans: Das moderne Wohnungsproblem. Kempten: Kösel 1909. (210) (Samml. Kösel 30.) — XVIII 902

Rumbold, Charlotte: Housing conditions in St. Louis. Report of the Housing Committee of the Civic League of St. Louis. St. Louis: Civic League 1908. (84) — VIII 243

Tätigkeitsbericht des Wohnungsamtes der Stadt Strassburg i. E. 1906/9. Strassburg: Schönberg 1909. (12) — III 958

Das Verhältnis zwischen Einkommen und Wohnungsmiete in Breslau. = Breslauer Statist. 28. 1. 1909. (108—123) — III 4

Telek- és háztulajdon

Propriété urbaine

Grund- und Hauseigentum

***Beiträge** zur Statistik des Grundbesitzes. (Besitzstand 1900. Besitzwechsel 1897—907. Grundstückserhebung 1905.) Frankfurt a. M.: Sauerländer 1909. (84. LX) = Beiträge z. Statistik d. Stadt Frankfurt a. M. N. F. 6. — III 84

***Felden,** Em.: Euer Kinderland. Berlin: Buchh. Bodenreform [1909.] (16) = Soziale Zeitfragen, 39. — XVII 255

Glässing & Frenay: Bodenpolitik der Gemeinden. — Köhler: Die Steuerpflicht der hessischen Bauvereine. Vorträge. Darmstadt: H. Kichler 1909. (56) (Ernst Ludwig-Ver. Hessischer Zentralver. f. Errichtung billiger Wohnungen.) — Kn 131

Die **Grundstücks[zählung],** Gebäude- und Wohnungszählung vom Dez. 1905. Kiel: Lipsius & Tischer 1909. 4° = Mitteilungen d. Statist. Amts d. Stadt Kiel, 12. — III q 190

Jahrbuch des Vereins der Hausbesitzer in Giessen. 1907— . Hg. v. Raab. Giessen 1909— . — III 978

Földtulajdon

Propriété foncière — Grundeigentum

Bearde de l'Abbaye: Abhandlung über die Frage: Ist es einem Staate zuträglicher, dass der Bauer Eigengrund besitzet, oder nur fahrende Güter hat? Und bis wohin mag dies Eigentumsrecht sich erstrecken? *[1768.]* Aus d. Franz. [Linz] 1778. (61) — XVII 1684

Bianco, José: La propriedad immobiliara. Monografia. Buenos Aires: Landreau y Cia 1909. (442) — Am 567

Bohl, Otto: Die Rechtsverhältnisse der rheinpfälzischen Waldungen auf Grund der Weistümer. Diss. Ludwigshafen a. R.: Waldkirsch & Co. 1909. (56) — Bj 103

Dix, Arthur: Der Bund der Landwirte. Entstehung, Wesen und politische Tätigkeit. Berlin: Buchh. d. Nationalliberalen Partei 1909. (68) — Nm 1253

***Jonescu,** Dimitrie: Die Agrarverfassung Rumäniens, ihre Geschichte und ihre Reform. Leipzig: Duncker & Humblot 1909. (132)
= Staats & sozialwiss. Forschungen 136. — XVII 27

Muséeljan, Heirapet: Die Agrarverhältnisse Transkaukasiens in ihrer geschichtlichen Entwicklung. Diss. Borna-Leipzig: R. Nosko 1909. (114) — Or 185

Pratt, Edwin A.: Small holders; what they must do to succed. With a chapter on the revival of country life. London: King 1909. (VI, 247) — Br 425

Von der **Verwandlung** der Domänen in Bauerngüter. Wien: J. Kurzböck 1770. (83) — XIII 62

Wallace, Alfred Russel: Land nationalisation, its necessity and its aims. Being a comparison of the system of landlord and tenant with that of occupying ownership in their influence on the well-being of the people. *[1892.]* 5th ed. London: Sonnenschein 1909. (XIV, 452) — XVII 1697

*Die **Zählung** der landwirtschaftlichen Betriebe der einzelnen Gerichts- und politischen Bezirke im Herzogtume Bukowina auf Grund der Ergebnisse der Erhebungen vom 3. Juni 1902. Zsgest. vom Statist. Landesamte des Herzogtums Bukowina. Czernowitz: R. Eckhardt 1909. (XIV, 171)
= Mitteilungen d. Statist. Landesamtes, 13 T. 3. — Au 208

Mezőgazdaság. Bányászat

Agriculture. Mines

Landwirtschaft. Bergbau

Annual report of the Bureau of animal industry. 1906— . Washington 1908— . (U. S. Department of agriculture.) — Am 543

***Crops** and irrigation. Washington: Census office 1902. (880)
= Twelfth census of the United States [1.] 2. — Am q 41

Csallner, Robert: Alte deutsche Bergwerkskolonien im Norden Siebenbürgens.
= Lamprecht: Studium Lipsiense. 1909. (55—73) — XXIV 185

Czettler Jenő: Mezőgazdasági szociálpolitika.
= Értekezések a társad. tudományok köréből. 1909. (148—66) — XVII 1677

Dynnebier, Johannes: Die Bewässerungsanlagen nach bayerischem Recht, mit bes. Berücks. der Schöpfräder. Diss. Nürnberg: J. L. Stich 1909. (84) — Bj 96

***Farms,** live stocks, and animal products 1902. Washington: Census office 1902. (CCXXXVI, 767)
= Twelfth census of the United States. [1.] 1. — Am q 41

Gazdatársadalmi mozgalmak. A Köztelek melléklete, 2. évf. Bp.: Pátria 1906. 4° — Mo XIII q 22
2. Szerk. Árkövy Richard. 1906. (86)

Junge, Franz Erich: Die rationelle Auswertung der Kohlen als Grundlage für die Entwicklung der nationalen Industrie. Diss. Berlin: J. Springer 1908. (91) — XIV 78

Junior school of horticulture. Announcement for 1904. St. Louis 1904. (17) (Civic Improvement League) — VIII 249

Kachelmann, Johann: Das Alter und die Schicksale des ungarischen, zunächst schemnitzer Bergbaues nebst einer Erklärung der Eigennamen des Landes. [Festschrift.] Pressburg: Wigand 1870. (VIII, 228) — Mo XIII 300

4. nemzetközi tejgazdasági **kongresszus** [irományai]. Bp.: Pátria 1909. (Nemzetközi tejgazdasági szövetség.) Budapest 1909. — XII 121
1. szakcsoport. Törvényhozás és kormányzati intézkedések. [16 f.]
2. szakcsoport. Közegészségügy és állategészségügy. [28 fő.]
3. szakcsoport. Tejgazdasági ipar. [12. f.]
4. A záróülésen elfogadott kívánságok és határozatok. [1 f.]

4. internationaler **Kongress** für Milchwirtschaft. [Schriften.] Bp.: Pátria 1909. (Milchwirtschaftlicher Weltverband.) Budapest 1909. — XIII 121
1. Abt. Gesetzgebung & Ordnungsvorschriften. [Heft 21.]
2. Abt. Hygiene & Tierärztliche Wissenschaften. [Heft 30.]
3. Abt. Industrie. [Heft 14.]
4. Kongressbeschlüsse. [Heft 1.]

Köerfer István & Tolnay Pál: Magyarország tejgazdasága 1909-ben. Bp.: Pátria 1909. (30) — Mo XIII 297

Köerfer, Stefan: Ungarns Milchwirtschaft. Bp.: Patria 1909. (36) — Mo XIII 297

Production [of the] Commonwealth of Australia. Bulletin 1— . Melbourne 1907— . [Commonwealth bureau of census & statistics] — Ausztr q 8
1—2: Knibbs, G. H. Summary of commonwealth production statistics.

Programme officiel du 4me congrès international de laiterie, Budapest, 1909. Bp.: Athenaeum 1909. (96) (Fédération internationale de laiterie) — XIII 119

Official **programm** of the 4th international dairy congress. Budapest, 1909. Bp.: Athenaeum 1909. (96) (International dairy federation.) — XIII 120

Offizielles **Programm** des 4. internationalen Kongresses für Milchwirtschaft, Budapest 1909. Bp.: Athenaeum 1909. (96) (Milchwirtschaftlicher Weltverband) — XIII 118

Ranck, Chr.: Geschichte der Gartenkunst. Leipzig: Teubner 1909. (II, 100) (Aus Nat. u. Geisteswelt 274) — XIII 122

Schröder, Ferdinand: Zur Geschichte des Tabakwesens in der Kurpfalz. Diss. Berlin: O. Kretschmer 1909. (98) — Bj 106

A 4. nemzetközi tejgazdasági kongresszus hivatalos **tárgysorozata.** Rendezi a nemzetközi tejgazdasági szövetség magyar nemzeti bizottsága Budapesten, 1909. Bp.: Athenaeum 1909. (93) (Nemzetközi tejgazdasági szövetség.) — XIII 117

Weber, Hermann: Schweinezucht und -haltung und Schweinehandel. Diss. Dessau: Gutenberg 1909. (X, 164) — XIII 123

Zacherl, Hans: Untersuchungen über die landwirtschaftliche Bodenbenutzung und die Anbauverhältnisse im Regierungsbezirk Oberbayern seit Mitte des 19. Jahrunderts. Diss. Traunstein: Leopoldseder 1908. (92) — Bj 110

Ipar

Industrie

Adams, Henry: The relation of the State to industrial action. == Publications of the Amer. Economic Assoc. 1. 1887 (471—549) — Am 538

Behr, Friedr.: Die Wirkung der fortschreitenden Technik auf die Schuhindustrie. Diss. Leipzig: Brandstetter 1909. (151) — XIV 79

Bouteloup, Maur.: Le travail de nuit dans la boulangerie. Paris: Larose & Tenin 1909. (IX, 269) (Bibliothèque du Musée social.) — XVII 1686
[Bibliographie: p. 265—9.]

Daum: Die Schankgewerbe und ihre Reform.
== Bericht ü. d. 1. österr. Alkoholgegnertag. 1909. (123—29) — Au 705

***Fabrication des explosifs et industries connexes.** Fabrication des allumettes. Bruxelles: J. Lebègue 1909. (239)
== Monographies industrielles. [8.] — Bg 67

Gütermann, Eugen: Die Karlsruher Brauindustrie. Diss. Karlsruhe: G. Braun 1908. (93) — Bd 62

Die Hausindustrie im Kanton Bern.
== Mitteilungen des Bernischen Statist. Bureaus 1909. Lief. 1. (22—48) — Sv 13

Heinemann, Bruno: Die wirtschaftliche und soziale Entwickelung der deutschen Ziegelindustrie unter dem Einflusse der Technik. Leipzig: Klinkhardt 1909. (137) (Technisch-volkswirtschaftl. Monographien. 6.) — Nm 1250

Imhof, B.: Die Handseidenweberei in der Innerschweiz. [O. O.] 1909. (8) — Sv 189

Jouault, Ém.: Droits & obligations des boulangers. Auxerre: Impr. de l'Indépendant auxerrois 1909. (60) — Fr 597

***A magyar szent korona országainak **malomipara** az 1906. évben. Bp.: Pesti könyvny. 1909. (69, 226)
== Magy. Stat. Közl. Új sor. 26. — Mo XI 240

Manufactures. Textil. Washington: Census Office 1902. (VII 248)
== Twelfth census of the United States. [4.] — Am q 41

Munzinger, Elisabeth: Badische Konfektionsindustrie. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1908. (38) (Aus: Die Kleidermacherin in Baden) — Bd 60

A Magyar Építőiparosok Országos Szövetsége Kolozsvárt 1909. évi szept. hó 12-én és 13-án tartott 3. vándorgyűlés **naplója.** Budapest 1909. (9—31) (A munkaadó-ból.) — Mo XVII q 17

Preyer, W. D.: Das private Syndikat der russischen Zuckerindustrie und ihre staatliche Regulierung durch das Gesetz vom 20. November 1895. Diss. Altenburg: St. Geibel 1908. (55) — Or 186

Rheinberg, Herbert: Die Entwicklung der deutschen Schaumweinindustrie. Diss. Heidelberg: J. Hörning 1909. (41) — Nm 1294

Schillo, Joh.: Spezialisierung und Massenfabrikation in der Maschinenindustrie. Diss. Dresden: A. Walther 1909. (61) — XIV 77

***Special reports** on selected industries. Washington: Census office 1902.
== Twelfth census of the United States. [3.] 3—4. — Am q 41

Szabályrendelet a fogadó-, vendéglő-, kávéház- és kávémérési iparoknak (1884. XVII. t.-c. 10. §-ának A) pontja) Budapest székesfőváros területén való gyakorolhatása tárgyában. Bp.: Háziny. 1909. (16) — Bp 2281

***United States** by industries. Washington: Census Office 1902. (CCCXLII, 697) — Am q 41
== Twelfth census of the United States. [3.] 1.

Wassermann, Ludwig: Der Einfluss der Technik auf die Spiritusindustrie. Eine ökonomische Monographie des deutschen Branntweingewerbes. Diss. Leipzig: Duncker & Humblot 1909. (198) — Nm 1335

*Die **Zählung** der gewerblichen Betriebe des Handelskammerbezirkes und der Stadt Czernowitz im Herzogtume Bukowina auf Grund der Ergebnisse vom 3. Juni 1902. Zsgest. vom Statist. Landesamte des Herzogtums Bukowina. Czernowitz: R Eckhardt 1909. (XIX, 326) — Au 208
== Mitteilungen d. Statist. Landesamtes, 13. T. 2

Gáz- és villamossági ipar

Industries du gaz et de l'électricité

Gas- u. Elektrizitätsindustrie

A Budapesti Acetylén-gáz Részvénytársaság **alapszabályai.** Bp. 1897. (20) — Bp rt 26

Brown, Boveri & Cie: Die hydro-elektrische Kraftzentrale Bellegarde. Zürich: [Selbstverl.] 1904. (23) — Sv 179

[Az Általános Ärogen r.-t. **évi jelentése** és mérlege az 1900— . évről.] Bp. 1901— . — Bp rt 273

9—11. **Geschäftsbericht** der Aktiengesellschaft für Gas-, Wasser-, und Elektrizitäts-Anlagen betr. das Geschäftsjahr 1906— . Berlin: 1906— . — Berl 170

10—13. **Geschäftsbericht** der Bank für elektrische Unternehmungen im Zürich über die Zeit von 1904— . Zürich 1905— . = Sv 477

Gilles, Peter: Die Elektrizität und ihre Stellung im Straf- und Zivilrecht. Diss. Beuel a. Rh.: Weckmann 1908. (72) — Nm 1318

Öchelhäuser: Die fünfzigjährige Entwicklung der Deutschen Continental-Gas-Gesellschaft 1855—1905. München: R. Oldenburg 1905. (14) — Nm 1245

Prescriptions administratives et règles concernant l'emploi de l'électricité (du 1er Janv. 1909). Bruxelles: L. Narcisse 1909. (77) (Minist. de l'industrie & du travail. Administration des mines.) — Bg 137

Rupp, H.: Das Elektrizitätswerk an der Kander. Berlin: J. Springer [1901.] (18) (Aus Elektrotechn. Zeitschr.) — Sv 176

Siemens-Schuckert: Die Elektrizität im Theater. [Berlin] 1907. (40) — XV 233

Siemens-Schuckert: Das Elektrizitätswerk für die Carbidfabrik der Bosnischen Elektrizitäts-Aktiengesellschaft zu Jajce. Berlin: Hermann [1900.] (14)4° — II q 41

Söpkéz Sándor: A villamosság és a villamos vontatás. Bp.: Wodianer 1909. (80) (Közleked. Szakkönyvt. 1. sor. 9.) — XV 232

Zuppinger, W.: Die elektrische Kraftübertragungs-Anlage Paderno d' Adda-Mailand. Zürich: Zürcher & Furrer 1899. (10) 4° (Aus: Schweiz. Bauzeitung.) — VI q 79

Kisipar

Petite industrie — Kleingewerbe

Die praktische **Ausgestaltung** der Handwerker-Innungen und Genossenschaften. 3 Vorträge. Grunenberg: Organisation des Handwerks in Innungen und Handwerkskammern, deren praktische Ausgestaltung und Thätigkeit. Retzbach: Wie kann das Genossenschattsgesetz für die Handwerker nutzbar gemacht werden? Schweitzer: Wie kann der Gesellenverein bei der Handwerksorganisation mitwirken? Gladbach 1901. (63)
= Soziale Tagesfragen. 16—18. — XVII 737

Limousin, Ch. M.: La petite industrie [de Paris].
= Société de statistique. 1909. (119—24) — V 401

Pape, Richard: Die Handwerksorganisation. Berlin: H. Hillger [1906?] (84) (Hillgers illustr. Volksbücher. 55) XVIII 552

Die **Handwerker-Innungen** und Genossenschaften. Ihre Bedeutung und Aufgaben. 2. verm. Aufl. M. Gladbach 1902. (30)
= Soziale Tagesfragen. 5. — XVII 737

Ipari törvényhozás

Législation industrielle
Gewerbegesetzgebung

Bischoff, Rud.: Die gewerbliche Betriebsanlage vom Standpunkte des österreichischen Verwaltungsrechtes. Graz: Leuschner & Lubensky 1902. (XI, 207) — Au 711

*Az **ipartörvény** újjáalkotása. Bp.: Kilián 1909. (154)
= A Törv. Munkásvédelem Magyarorsz. egyesületének kiadványa. 9. — Mo XVII 183

Möslein, Paul: Die Gewerbegesetzgebung der Thüringer Herzogtümer im 19. Jahrhundert bis Einführung der Gewerbefreiheit. Diss. Weimar: Hof-Buchdr. 1909. (93) — Kn 137

Ziegler, Georg: Das bayrische Gewerbegesetz von 1868. Diss. Erlangen: Jacob 1908. (80) — Bj 101

Kereskedelem

Commerce — Handel

Bang, Ferdinand: Der unlautere Wettbewerb als strafbare Handlung, nach dem Gesetz zur Bekämpfung des unlauteren Wettbewerbs vom 27. Mai 1896 und dem vorläufigen Entwurf eines Gesetzes betr. die Abänderung des Gesetzes. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1909. (IX, 95) — Nm 1282

Barczinski, Arthur: Reklame und Recht. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1909. (VIII, 53) — Nm 1323

Ebner, Georg: Der deutsche Kohlenhandel in seiner Entwicklung von 1880—1907. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1909. (VIII, 117) — Nm 1263

Entwurf eines Gesetzes gegen den unlauteren Wettbewerb [im Deutschen Reiche, nebst] Bericht der 35. Kommission zur Vorberatung des Entwurfs. Berlin: Heymann 1909. (41, 107) 4° — Nm q 91

Magyarország törvényhozó testületéhez **felirata** és kérvénye Budapest főváros törvényhatóságának, hogy a Temesvár—Orsovai vasutnak az osztrák államvasut-társulatnak adandó engedélye esetében, e társulat raktárak épitésére és tarifapolitikájának megváltoztatására köteleztessék. Bp. 1874. (2) — Bp q 795

Forrai Soma: Az Első Budapest Fővárosi Kis- és Középkereskedők Társulatának 75 éves testületi élete 1822—1897. Bp.: Közművelődés 1898. (183) — Bp 2294

Funk, Martin Jos. Jac.: Das Kornhandelsproblem in der Kurpfalz im 18. Jahrhundert. Diss. Heidelberg: Geier 1908. (37) — Bj 108

Geschäftsbericht über die Ausstellung Müchen 1908 Erstattet vom Direktorium und den einzelnen Ausschüssen. München: J. Schön 1908. (123) — III 1032

Goldfriedrich, Johann: Grundzüge der Entwicklung des deutschen Buchhandels in der zweiten Hälfte des 18. Jahrhunderts. Eine geschichtsmethodologische Studie.
= Lamprecht: Studium Lipsiense. 1909. (286—295) — XXIV 185

Heymann, Otto: Die Entwicklung des pfälzer Tabakhandels seit den 70er Jahren. Diss. Karlsruhe i. B. G.: Braun 1909. (168) — Bj 94

Klein Gyula: A buza árhul ámzásai Budapesten és Liverpoolban. Bp.: Athenaeum 190? (183, 55) Bp 2284

Körner, Herm.: Die Waarenhäuser. Ihr Wesen, ihre Entstehung und ihre Ste lung im Wirtschaftsleben. Diss. Tübingen: H. Kirschmer 1908. (XI, 151) — XV 240

Lempertz, Karl: Die Bestrafung des unerlaubten Aufsuchens von Privatkunden. Cöln: W. Hassel 1908. (86) — Nm 1313

Levasseur, É[m]: Enquête sur le prix des denrées alimentaires depuis un quart de siècle dans 70 lycées. Bruxelles: Off. de la Revue écon. intern. 1909. (53, XV) (Extr. de la Revue écon. intern.) — Fr 506

Osiander, H. F.: Über den Handelsverkehr der Völker. 1—2. Bd. [*1840?*] 2. Aufl. Stuttgart: Cast 1842. — XV 221

Sieveking, Heinrich: Zur Handelsgeschichte Genuas.
= Lamprecht: Studium Lipsiense. 1909. (135—172) — XXIV 185

Külkereskedelem. Vámügy

Commerce extérieur. Douanes

Auswärtiger Handel. Zollwesen

Alexander, Oskar: Die Reaktion in der englischen Handelspolitik. Diss. Berlin: E. Ebering 1909. (81) — Br 435

Asher, C. W.: Nationale Handelspolitik. Differenzialzölle? Schiffahrtsgesetz? (Quid faciamus nos? No 2.) Berlin: H. Schultze 1874. (45)
5. in [Kredit & Finanzwesen.] — XIX 224

Commercial relations of the United States with foreign countries 1906— . Washington: 1907—. (House of representatives.) — Am 542

The debate upon the corn laws, the corn importation and customs' duties bills, and the other financial measures of the government, in session 1846. Vol. 1—2. London: Off. of the Society f. the protection of agriculture & british industry 1846. (Repr. from Hansard's parliamentary debates.) — Br 415

Elek Pál: Magyar kíviteli törekvések. Bp.: Pesti könyvny. 1904. (30) 4° — Mo XV q 45

Engels, Friedr.: Szabad kereskedelen és védővám. *[1888.]* Ford Szabados Sándor.
= Marx és Engels Válog. művei 2. 1909. (347—361) — XVII 1294

Faucher, Julius: Auf kosmopolitischer Fahrt. Berichterstattung über die deutsche Teilnahme am diesjährigen Cobden-Club-Festessen in Greenwich. Berlin: Herbig 1871. (61) (Aus: Vierteljahrschr. f. Volkswirtsch. & Kulturgesch.) — XVIII 889

***Gothein,** Georg: Die Wirkungen des Schutzzollsystems in Deutschland. Berlin: Simion 1909. (64)
= Volkswirtschaftl. Zeitfragen 243—44. — XVIII 622

Huart, Albin: La révision douanière. Préf. par Yves Guyot. Paris: Giard & Brière 1909. (76) — Fr 598

Marx, Karl: Szabadkereskedelem és védővám. *[1847.]* Ford. Szabados Sándor.
= Marx és Engels Válog. művei 2. 1909. (331—345) — XVII 1294

Rajnik Béla: Az Ausztriától való gazdasági különválás nyomán várható alakulások. Az önálló vámterület hatásai Magyarország mezőgazdaságára, iparára és kereskedelmére. Bp.: Franklin 1909. (304) — Mo XVIII 167

Rubinek Gyula: A balkán kereskedelmi szerződésekről. Előadás. Bp.: Pátria 1909. (18) (Orsz. Magy. Gazd. Egyes. kiadv.) — Mo XIII 298

Zimmermann, Alfred: Die Handelspolitik des Deutschen Reichs vom Frankfurter Frieden bis zur Gegenwart. [*1899.*] 2. Aufl. Berlin: Mittler & Sohn 1901. (VIII, 320) — Nm 1341

Városok élelmezése. Vásárok. Vágóhidak

Approvisionnement des villes. Marchès. Abattoirs

Lebensmittelversorgung der Städte. Märkte. Schlachthäuser

[Drágasági ankét.] 8 f. Bp.: Államny. 1908. 4° — Mo XVIII q 27
1. Krejcsi Rezső: Előterjesztés az élelmiszerek drágasága tárgyában. (34) *A).* Melléklet: Zawadowski Alfréd: A pénz és az áruk közti értékviszonyoknak az utóbbi években való alakulása. (36, 23 t.)
2. Serfőző Géza: Előterjesztés az élelmiszerek megdrágulása mérvének megállapítása és okainak kutatása tárgyában. (23)
3. Bizottsági javaslatok az élelmiszerek megdrágulásával szemben teendő intézkedésekre nézve. (7)
4. A törvényhatósági joggal felruházott városok, vármegyék és bányakapitányságok részéről előterjesztett javaslatok. (101)
5. Az élelmiszerek árainak, különösen pedig a húsáraknak rendkívüli emelkedésével szemben Ausztriában megindított kormányakció eddigi eredményei. (4)
6. Statisztikai adatok az életszükségleti cikkek áremelkedéséről. (143)
7. A közélelmezési viszonyok rendezése tárgyában 1908. március 3., 4., 9. & 10-én a pénzügyminiszteriumban tartott értekezletek jegyzőkönyve. (41)

Fischer, Alfons: Über Volksernährung. Vortr. Gautzsch: Dietrich 1909. (14)
= Kultur & Fortschritt. 257. — XVII 529

Fléchey, E.: Abattoirs et marchés [de Paris].
= Société de statistique. 1909. (107—12) — V 401

Gemeindebeschluss betr. den Schlachtzwang für die in Düsseldorf stattfindenden Schlachtungen, sowie die Untersuchung des in den Gemeindebezirk der Stadt Düsseldorf eingebrachten frischen Fleisches. Düsseldorf 1909. (2) [Litogr.] 4° — III q 342

Katscher, Leop.: Käuferorganisation und Konsumentenmoral. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (9)
= Kultur & Fortschritt, 252. — XVII 529

Die in der städtischen Markthalle zu Leipzig im Kleinhandel verlangten **Lebensmittelpreise** in den Jahren 1906—1907. Aufgestellt im Statist. Amt. Leipzig [1909]. — III 974

[Macellazione nella città di Genova.] — VI 245
1. Discipline relative alla macellazione e trasporto delle carni. Genova. Pagano 1882. (8)
2. Norme del servizio di polizia veterinaria e per la sorveglianza sulle macellazioni. Genova: Pagano 1905. (4)

Marktordnung für den Wochenmarktverkehr in Altona. Altona 1895. (2) (Polizeiverordnung.) — III 1042

Osthoff, Georg: Märkte im Allgemeinen.
= Handb. d. Architektur. T. 4. Bd. 3. H. 2. 1891. (194—204) — XXV 664

Polizeiverordnung [der Stadt Düsseldorf] betr. die nicht gewerbsmässigen Hausschlachtungen selbstgemästeter Schweine. Düsseldorf 1909. (2) 4⁰ — III q 341

Schema di regolamento pei mercati pubblici in Genova. [Genova 1909.] (12) 4⁰ — VI q 88

Schmitt, Eduard: Märkte für Getreide.
= Handb. d. Architektur. T. 4. Bd. 3. H. 2. 1891. (262—273) — XXV 664

***Slaughter-houses.** London: Darling 1909. (18)
= Model byelaws . . ., 6. — IV 170

Zahnbrecher & Otto Süskind: Die Fleischversorgung der Grossstädte und die genossenschaftliche Viehverwertung in Bayern. München: Wild 1909. (99) — Bj 109

Közlekedés. Közútak

Communication

Verkehrswesen

A Budapesti Alagút-társulat **alapszabályai.** Bp.: Schlesinger & Wohlauer 1876. (14) — Bp 232

Block, Erich: Die Betriebseinrichtungen des Teltowkanals. Berlin: Hermann 1906. (31) 4⁰ (Aus: Elektr. Zeitschr. Siemens-Schuckertwerke.) — Berl q 50

Décret portant règlementation d'administration publique sur les services réguliers de transports publics par voitures automobiles. 5 juin 1909.
= Bull. de stat. 65. 1909. (610—1) — XIX 25

Egy komoly szó a vasutakat összekötendő híd tárgyában. Buda: Nágel 1871. (12) — Bp 2278

A Budapesti Alagút-társulat igazgatóságának és felügyelő bizottságának **évi jelentése** 187⁴—1898. 1900— . Bp. 1874— . Bp rt 232

From canoe to tunnel. A sketch of the history of transportation between Jersey City and New York, 1661—1909. Jersey City: Free Public Library 1909. (15) — VIII 251

Griffin, A. P. C.: List of works relating to deep waterways from the Great Lakes to the Atlantic Ocean, with some other related works. Books articles in periodicals, United States documents. Washington: Gov. Print. Off. 1908. (59)
= Select lists of special subjects in the Library of Congress [48]. — XVI 257

Hennequin, F.: L'automobilisme [dans Paris].
= Société de statistique. 1909. (87—100) — V 401

Memorial presented by the trustees of the sanitary district of Chicago, favoring the construction by the government of the United States of a deep waterway from Lake Michigan via the Chicago sanitary and ship canal and the Desplaines, Illinois and Missisippi rivers to St. Louis. Chicago: Kenney [1902.] (43) — Am 572

Reports of the municipal bridge and terminals commission to the municipal assembly. 1—3. St. Louis: Civic League. 1905—6. — VIII 233
1. Preliminary report. 1905. (17)
2. Additional report. 1906. (7)
3. Third report. 1906. (35)

Sail and steam. An historical sketch showing New Jersey's connection with the events commemorated by the Hudson-Fulton celebration. Jersey City: Free Public Library 1909. (20) — XV 241

Transport and communication [of the] Commonwealth of Australia. Bulletin 1— . Melbourne 1907— . [Commonwealth bureau of census & statistics.]
1—2. Knibbs, G. H.: Summary of commonwealth statistics of transport and communication. — Austr q 14

***Wagner,** Ad.: Sozialökonomische Theorie des Kommunikations- und Transportwesens. Leipzig: C. F. Winter 1909. (VIII, 110)
= Wagner: Theoretische Sozialökonomie, 2. Bd 1. — XVIII 630

Posta. Telefon

Postes. Téléphone — Post. Telephon

Mac Millan, A. H.: Telephone law: the organization of telephone companies. New York: Mc Graw 1908. (XIV, 331) — Am 548

Meyer, Hugo Richard: Public ownership and the telephone in Great Britain. Restriction of the industry by the State and the municipalities. New York: Macmillan Co. 1907. (XVIII, 386) — Br 338

Annual report of the postmaster-general of the United-States. 1886. Washington: Gov. pr. off. 1886. — Am 511

Report from the select committee on post office (telep one agreement), 1905; together with the proceedings of the committee, minutes of evidence, and appendix. London: Wyman 1905. (LXIII, 329) 4⁰ — Br q 103

Report from the Select committee on telephones, together with the proceedings of the committee, minutes of evidence, and appendix [and] Index and digest of evidence. London: Wyman 1898. 4⁰ — Br q 605

Reports respecting the telephone service in various foreign countries. London: Harrison 1899. (63) 4⁰ — XV q 15

***Scott,** Laura: Telephones, interchange of service. Madison: Wisconsin free libr. 1908. (20)
= Compar. legislation bulletin, 16. — XVI 648

Vasutak. Hajózás

Chemins de fer. Navigation — Eisenbahnen. Schiffahrt

Annual report of the Interstate Commerce Commission. 20— . 1906— . Washington 1906— . — Am 545

Annual return of shipping, cargo and passenger traffic in the ports of Egypt and Suez Canal transits, 1908 . Cairo 1909—. 4⁰ (Ministry of finance, Statistical Dep.) — Afr q 8

Bader, Friedr.: Die ungarischen Zonen-Tarife. Diss. Bonn: S. Feppen 1908. (IV, 85) — Mo XV 341

Die **Berichte** der Expertenkommissionen über die Ursachen und den Betrag des durch die Überschwemmungen im 1868 angerichteten Schadens in den Kantonen Uri, St.-Gallen, Graubünden, Tessin und Wallis. Bern: Stämpfle 1869. (199) — Sv 181

Daus, Edgar: Die Luftschiffahrt in staats- und völkerrechtlicher Hinsicht. Diss. Erlangen: E. Th. Jacob 1908. (44) — Nm 1279

Der elektrische **Bahnbetrieb** im Simplon-Tunnel. Zürich: Berichthaus 1907. (45) (Brown, Boveri & Cie A.-G.) — Sv 178

Copy of report, with appendices, of a committee on light railways. London: Eyre & Spottiswoode 1895. (8) — IV q 216

Dejean, André: Étude économique et juridique sur les chemins de fer d'intérêt local. Thèse. Paris: Larose & Forcel 1899. (186) — Fr 571

Disposal of West Side railroad tracks. Report. New York: Merchants' Assoc. 1908. (19) — VIII 222

Ehnhart: Einphasenbahn Murnau—Oberammergau. Berlin: Schulz & Co. 1905. (23) (Aus: Elektr. Bahnen & Betriebe. Siemens-Schuckertwerke.) — III 1024

Felten & Guilleaume-Lahmeyerwerke: Elektrische Bahnen. Frankfurt a. M.: Schirmer & Mahlau [1905.] (58) — XV 217

Zur **Festfahrt** auf der Rhein und Neckar. Mannheim am 15. Okt. 1894. (Mannheim: Th. Wendling) 1894. [5] — III q 327

Frischmuth, E.: Über die Einführung des elektrischen Zugbetriebes auf Vollbahnen. München: Oldenburg 1908. (30) (Aus: Elektr. Kraftbetriebe & Bahnen. Siemens & Schuckertwerke.) — XV 235

*Griffin, A. P. C.: A list of books with references to periodicals relating to railroads in their relation to the government and the public. *[1904.]* 2nd issue, with select list of recent works relating to government regulation and government ownership of railroads. Washington: Gov. Print. Off. 1907. (131)
= Select lists of special subjects in the Library of Congress. 44. — XVI 257

Herzog, Siegfried: Die elektrisch betriebenen Strassen-, Neben-, Berg- und Vollbahnen der Schweiz. Zürich: Raustein 1905. (400) 4° (Die elektrischen Anlagen der Schweiz. 1.) — Sv q 12

Heyden, W.: Die elektrische Hauptbahn Rotterdam—Haag—Scheveningen. Berlin: Hermann 1909. (28) (Aus: Elektrotechn. Zeitschr. Siemens-Schuckertwerke. — VII 405

Hotopf: Die elektrischen Bahnanlagen der Filderbahn. Berlin: Hermann 1906. (39) (Aus: Elektr. Bahnen & Betriebe. Siemens-Schuckertwerke.) — III 1023

Jordan, Leo: Verkehrsdichte auf der Ostsee im Jahre 1905. Diss. Königsberg i. Pr. 1909. (72) — Nm 1331

Kalchschmidt, Kurt: Die Entwickelung der Personentarife auf den Grossh. Bad. Staatsbahnen. Diss. Heidelberg: C. Pfeffer 1909. (79) — Bd 61

Locke, John: The whole history of navigation from its original to this time. *[1704].*
= Locke: Works 9. 1824. (357—521) — XXV 766

Lyncker, Alfred Frh. v.: Das Recht der Luftschiffahrt in privatrechtlicher Beziehung auf Grund der heutigen Gesetzquellen. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1909. (VIII, 51) — XXI 298

Mahaim, E.: Cheap railway tickets for workmen in Belgium.
= Econ. jour. 16. 1906. (536—545) — XVIII 586

Mayer, Eugen: Der Streit über die reichsrechtliche Zulässigkeit von Schiffahrtsabgaben. Diss. Ludwigshafen a. Rh: Waldkirch & Cie. 1908. (81) — Nm 1288

***Meyer,** Hermann H. B.: Select list of references on the valuation and capitalization of railroads. Washington: Gov. Print. Off. 1909. (28)
= Select lists of special subjects in the Library of Congress [52]. — XVI 257

Railways in the United States in 1902. Vol 2. 4. 5. Washington: Gov. pr. off. 1903— . — Am 513
1.
2. A forty-year review of changes in freigth tariffs. (207)
3.
4. State regulation of railways. (415)
5. State taxation of railways & other transportation agencies. (462)

Recueil des lois, décrets, arrêtés et circulaires rel. aux chemins de fer d'intérêt local et aux tramways. Nouv. ed. ref. accompagnés d'annexes concernant La police et l'exploitation des chemins de fer. Paris: Roustan 1908. (148. XXVIII. a—p) — Fr 609

Scherl, August: Ein neues Schnellbahn-System. Vorschläge zur Verbesserung des Personen-Verkehrs. Berlin: Scherl 1909. (122) quer 4° — XV q 18

***Kiels Schiffs[verkehr]** und Waarenverkehr i. J. 1908— . Kiel 1909— . 4°
= Mitteilungen d. Statist. Amts d. Stadt Kiel, 13— . — III q 190

Special report from the select committee on the metropolitan railway (Park railway and Parliament street improvement) bill, together with the proceedings of the committee, minutes of evidence and appendix. London: Hansard 1884. (XVIII, 527) — IV q 213

Strub, E.: Die Vesuvbahn. Anhang: H. Morgenthaler: Die elektrischen Einrichtungen der Bahn. Zürich: Rascher's Erben 1903. (24) 4° (Aus: Schweizerische Bauztg.) — 01 q 73

Thaly, Emil: Die Budapest-semliner Eisenbahn. Übers. v. Karl Keserics. Fünfkirchen: A. Madarász 1879. (58) (Aus: Nemzetgazd. Szemle) — Bp 2279

Wolfbauer, Jos. M.: Die Donau und ihre volkswirtschaftliche Bedeutung. Wien: N. Ö. Handels- & Gewerbekammer 1880. (398) — XV 223

Voss, Walter: Das Schiffsregister. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1909. (X, 105) — Nm 1310

Die elektrische **Zahnradbahn** auf den Gornergrat. Zürich: J. Frey 1903. (17) 4° (Aus: Schweizer. Bauzeitung.) — Sv q 8

Die elektrische **Zahnradbahn** Brunnen-Morschach. Zürich: Rascher 1905. (11) (Aus: Schweiz. Bauzeitung 46.) — Sv q 13

Pénz- és hitelügy

Finances et crédit

Finanz- und Kreditwesen

Annual report of the comptroller of the currency of the United States. Washington: Gov. pr. off. 1906— . (House of representatives.) — Am 544

Annual report of the weights and measures, gas meter testing, petroleum and explosives department. Brighton 1909— . (County Borough of Brighton.) — IV 309

Bachem, Joseph: Der deutsche Scheck. Diss. Borna-Leipzig 1909. (VIII, 58) — Nm 1266

Besold, Fr.: Der österreichische Postscheck. Diss. Erlangen: Junge 1909. (VIII, 79) — Au 715

Erlenmeyer: Die Vorschuss- und Kreditvereine in ihrer Anwendung auf die bäuerliche Bevölkerung nach den Erfahrungen der im Nassau bestehenden Vereine. Chr. Limbarth 1863. (VIII, 98)
2. in [Kredit & Finanzwesen.] — XIX 224

Grambow, Ludolf: Missstände im Pfandleihwesen und Vorschläge zu ihrer Beseitigung. Denkschrift vom Standpunkt der Edelmetallindustrien. Leipzig: W. Diebener 1905. (48) — Nm 1256

Griffin, A. P. C.: Select lists of books with references to periodicals relating to currency and banking with special regard to recent conditions. Washington: Gov. Print. Off. 1908. (93)
= Select lists of special subjects in the Library of Congress [46]. — XVI 257

Heide, Paul v. der: Der deutsche Scheck vor und nach dem Reichsscheckgesetz vom 11. März 1908. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1909. (IX, 50) — Nm 1296

Horn, J. E.: Das Kreditwesen in Frankreich *[1856.]* 2. verm. Aufl. Leipzig: Hübner 1857. (IV, 139)
1. in [Kredit & Finanzwesen.] — XIX 224

[Kredit und Finanzwesen.] 7 He in 1. — XIX 224

Locke, John: Some considerations of the consequences of lowering the interest and raising the value of money. In a letter sent to a member of parliament in the year 1691.
= Locke: Works 4. 1824. (1—117) XXV 766

Pásztor Mihály: Az eladósodott Budapest. Bp.: Márkus S. [1907.] (207) — Bp 2270

Report from the select committee of the House of Lords on stolen goods bill, together with the proceedings of the committee, minutes of evidence, and appendix. London 1881—82. — Br q 104
1. 1882. (VIII, 257)
2. 1882. (IX)

Reports from Her Majesty's representatives abroad on the system of pawnbroking in various countries. London: Harrison 1894, (111) (Commercial 10.) — XV 231

Schwinkowski, Walter: Das Geldwesen in Preussen unter Herzog Albrecht. (1525—69.) Diss. Berlin: W. Pormetter 1909. (VIII, 1901) — Pr 263

Spies, Robert: Kreditgenossenschaften und genossenschaftliche Grossbanken. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1909. (VIII, 69) — Nm 1264

Stäuber, Erwin: Der Stahlkammerfachvertrag nach geltendem Recht. Diss. Berlin: E. Streifand 1909. (100, XVIII) — Nm 1272

Wagner, Ad: Sozialökonomische Theorie des Geldes und Geldwesens. Leipzig: C. F. Winter 1909. (XXII, 111—799)
= Wagner: Theoretische Sozialökonomik, 2. Bd. 2. — XVIII 630

Jelzálogügy

Crédit foncier — Hypothekenwesen

Altrock, W: Die Frage der Entschuldung des ländlichen Grundbesitzes in der Specialkommission des österreichischen Herrenhauses.
= Jahrb. europ. Bodenkredits. 1. 1. 1909. (195—216) — XVIII 898

Grimm, Karl: Reichsbank und Hypothekenverkehr.
= Jahrbücher d. europ. Bodenkredits. 1. 1. 1909. (7—16) — XVII 898

Hecht, Felix: Die Landschaften und landschaftsähnlichen Kreditinstitute in Deutschland. Bd. 1. Leipzig: Duncker & Humblot 1908. — Nm 1340
1. Die Statistik. 1908, (XLV. 607)

Hecht, Felix: Danziger Hypothekenverein in Danzig.
= Hecht, Die Landschaften . . . . in Deutschland, 1. 1908. (588—596) — Nm 1340

Hecht, Felix: Die hessische Landes-Hypothekenbank in Darmstadt.
= Jahrb. d. europ. Bodenkredits. 1. 1. 1909. (43—70, 289—306) — XVIII 898

Hornstein, Karl August: Die auf den landwirtschaftlichen Kredit bezüglichen Gesetze und Einrichtungen in Bayern. Diss. München: Straub 1908. (80) — Bj 93

Jahrbücher des europäischen Bodenkredits. Hrsg. Felix Hecht. Bd. 1. Hälfte 1— . Leipzig: Duncker & Humblot 1909— . — XVIII 898

Leweck: Die Entschuldungsversuche in Ostpreussen.
= Jahrb. d. europ. Bodenkredits. Bd. 1. 1. Hälfte 1909. (161—194) — XVIII 898

Schooch, Erich: Der landwirtschaftliche Hypothekarkredit in der Provinz Sachsen. Diss. Halle a. S.: O. Thiele 1909. (122, II) — Pr 260

Sontag, Ernst: Die Gründung einer Industrie-Hypothekenbank. Ein Beitrag zum Problem der Organisation des langfristigen industriellen Kredits. Kattowitz: Böhm 1909. (48) — XVIII 895

Stryk, Gust.: Die Livländische Güterkreditsozietät (Landschaft.)
= Jahrb. d. europ. Bodenkredits. Bd. 1. 1. Hälfte 1909. (105—160) — XVIII 898

Stübben: Erbbaurechthypotheken.
= Jahrb. d. europ. Bodenkredits. 1. 1. 1909. (17—41) — XVIII 898

Thielau, H. E. A.: Gutachten über die Errichtung eines allgemeinen Credit-Instituts für den Grundbesitz. Dresden: Meihold 1858. (40)
3 in [Kredit & Finanzwesen.] — XIX 224

Bankügy

Banques — Bankwesen

Cercel, Alexander: Die Nationalbank von Rumänien. Diss. Erlangen: Th. Jacob 1908. (VI, 110) — Tk 144

***Griffin,** A. P. C.: A list of works relating to the first and second banks of the United States, with chronological list of reports, etc. contained in the American State papers and the congressional documents. Washington: Gov. Print. Off 1908. (47)
= Select lists of special subjects in the Library of Congress [49]. — XVI 257

Lucam, Wilhelm v.: Parität und Regierungseinfluss in der österreichisch-ungarischen Bank. Wien: Neue Freie Presse 1897. (32) (Aus: Neue Freie Presse.) — Au 701

Lucam, Wilhelm: Die künftigen Statuten der österreich-ungarischen Bank. Wien: Neue Freie Presse 1898. (35) (Aus: Neue Freie Presse.) — Au 702

Mayr, Eustach: Die mannheimer Banken mit vorwiegender Berücks. der Zeit seit 1900. Diss. Mannheim 1908. (39) — III 1027

Schmidt, Adolf: Die juristische Natur der Reichsbank. Diss. München: Wolf & Sohn 1908. (88) — Nm 1284

Schumann, Fritz: Die Notenbankfrage in Württemberg seit 1847. Diss. Gera-R.: A. E. Fischer [1909.] (125) — Wb 47

Takarékpénztárak

Caisses d'épargne — Sparkassen

Delatour, Alb.: L'épargne et la prévoyance populaires [dans Paris].
= Société de statistique. 1909. (137—44) — V 401

***Griffin,** A. P. C.: List of books with references to periodicals relating to postal savings banks. Washington: Gov. Print. Off. 1908. (23)
= Select lists of special subjects in the Library of Congress [50]. — XVI 257

Halász Sándor: A postatakarékpénztárakról különös tekintettel a gyakorlati szolgálatra. Bp.: Hornyánszky 1895. (371) — Mo XV 342

Posadowsky, Gr. v.: Luxus und Sparsamkeit. Referat nebst Diskussion.
= Verhandl. d. 20. evang. sozialen Kongresses. 1909. (12—41) — XVII 1160

Postal savings banks. Madison: Univers. of Wisconsin, 1908. (4) (Bull. of the University of Wisconsin, 215.) — Am 516

Report of the superintendent of the banking department relative to savings banks. Albany: Weed, Parson 1886. (385) (State of New York.) — Am 533

Report of the superinten dent of the Banking Department rel. to savings banks and trust companies, 1886. Albany: Argus Co. 1887. (399) (State of New York.) — Am 540

Rochelle, M. E.: Le pont mutualiste. Rapport. Bordeaux: „L'avenir de la mutualité" 1904. (14) — Fr 614

Schulte, Friedr.: Die Entwicklung des Sparkassenwesens im Grossherzogtum Baden. Diss. Tübingen: Laupp 1901. (38) — Bd 12

Wehrbein, Wilh.: Das Sparwesen in der Bayerischen Rheinpfalz. Diss. München: J. B. Lindl 1909. (71) — Bj 105

Tőzsde

Bourse — Börse

Hodenberg, Hodo Frh. v.: Die Differenzgeschäfte und Börsentermingeschäfte in der Rechtsprechung. Diss. Gifhorn: Vereinsdr. Gifhorn 1909. (56) — Nm 1319

Porges, Karl: Die Berechnung der im Wiener Coursblatt notirten Effekten mit Berücksichtigung der erhöhten Einkommensteuer. Wien: Beck 1868. (26)
(Dasselbe) 2. Aufl. 1869. (55)
6 & 7 in [Kredit & Finanzwesen.] — XIX 242

Thorwart, Karl: Die Behandlung des Termin- und Differenzgeschäftes in der deutschen Gesetzgebung und Rechtsprechung. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1908. (101) — Nm 1300

Biztosításügy

Assurances — Versicherungswesen

***Höckner,** Geo.: Das Deckungskapital im Lebensversicherungsvertrag und die Abfindungswerte bei vorzeitiger Vertragslösung mit Berücks. der modernen Gesetzgebung. Berlin: Mittler 1909. (72)
= Veröff. d. Dtschen Ver. f. Versich.-Wiss. 16. — XVIII 445

Hoffmann, Heinr.: Kriegsversicherung. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1908. VIII. (47) — Nm 1304

A brief **survey** of New Zealand's state life insurance. Specially prepared for distribution at the world's fair, St. Louis. Wellington: Mackay 1904. (15) — Ausztr 26

VIII. MUNKÁSKÉRDÉS ÉS TÖRVÉNYHOZÁS

Question et législation ouvrières

Arbeiterfrage und -Gesetzgebung

Általában és egyes országokban

En général et dans les divers pays

Im allgemeinen und in einzelnen Ländern

Bleichner, Alfr.: Die Wirkungen der Arbeitschutzgesetzgebung im Königreich Sachsen. Diss. Oelsnitz i. V.: M. Götze 1908. (175) — Sz 76

Cheysson, Ém.: Le Musée social.
= Congrès intern. d. accidents du travail. 3. T. 1. 1894. (447—62) — XVII 1104

*Conrad, Else: Lebensführung von 22 Arbeiterfamilien Münchens. München: Lindauer 1909. (80)
= Einzelschriften d. Statist. Amtes d. Stadt München, 8. — III 713

*Edwards, Richard Henry: The labor problem. Madison: Edwards 1909. (49)
= Studies in American social conditions 4. — Am 588

*Erhebung von Wirtschaftsrechnungen minderbemittelter Familien im Deutschen Reiche. Bearb. im Kais. Statistischen Amte, Abt. f. Arbeiterstatistik. Berlin: Heymann 1909. (77, 229) 4°
= Sonderheft [e] z. Reichs-Arbeitsblatte, 2. — Nm q 87

Les institutions patronales & mutuelles à la Banque de France. [Paris] 1908. (35) — Fr 606

*Kellenaers, A.: Die sozialen Stiftungen von J. C. van Marken in Delft (Holland). Gautzsch: F. Dietrich 1909. (15)
= Kultur & Fortschritt, 271. — XVII 529

Kobélatzky, Alexis de: Aperçu des lois et règlements administratifs concernant les rapports entre les fabricants et les ouvriers en Russie.
= Congrès intern. d'accidents du travail. 3. T. 1. 1894. (639—724) — XVII 1104

Langrehr, H.: Die sozialpolitischen Bestimmungen des neuen Handelsgesetzbuchs. Diss. Lilienthal: J. C. Meister 1909. (VIII, 100) — Nm 1321

Massachusetts Bureau of statistics of labor. Boston: Wright & Potter 1904. (50) — Am 576

Pach [Henrik], Heinrich: Die Wohlfahrtseinrichtungen der kgl. ungarischen Staats-Eisenfabriken. Berlin: Heymann 1908. (10) (Zentralstelle f. Volkswohlfahrt in Berlin. Aus: Concordia.) — Mo XVII 210

Pach, [Henrik] Heinrich: Der ungarische Arbeiterschutz. Leipzig: Vogel 1909. (54) [Aus: Zeitschr. f. Soz. Medizin, etc.] — Mo XVII 213

Penot, A.: Les cités ouvrières de Mulhouse et du département du Haut-Rhin. *[1865.]* Nouv. éd. augm. de la Description des bains & lavoirs établis à Mulhouse. Mulhouse: L. L. Bader 1867. (178) — III 960

*Singer, Karl: Die Errichtung eines Institutes für soziale Arbeit und die Organisation der Wohltätigkeit in München. München: Oldenburg 1906. (47)
= [Einzelschriften d. Statist. Amtes d. Stadt München, 3.] — III 713

*Whitten, Robert Harvey: Trend of legislation in the United States. Albany 1909. (401—435)
= New York State Library Legislation bulletin. 12. — Am 493

Egyes munkáskategóriák

Catégories spéciales d'ouvriers

Spezielle Arbeiterkategorien

Was können die Arbeitsnachweise dazu beitragen, der Landwirtschaft Arbeitskräfte zu erhalten und zuzuführen?
= I. Verbandsversammlung & Arbeitsnachweiskonferenz. 1899. (6—79) — XVII 695

Baross János: Földmíveseink és a szociáldemokrácia.
= Értekezések a társad. tudományok köréből. *1909.* (167—80) — XVII *1677*

Az állami napidíjas hivatalszolgák orsz. egyesületének első kongresszusán elhangzott beszédek. Bp.: Stephaneum 1906. (16) — Mo XX 718

Compte rendu du congrès national ouvrier de l'industrie textile. 10— . 1908— .
10. à Troyes, 1908. (31) — Fr 605

Congrès national des ouvriers métallurgistes, 13— . Travaux du Comité fédéral. Bourges: Impr. ouvrière du Centre 1908— . (Union fédérale des ouvriers métallurgistes de France.) — Fr 596
13. Paris, 1907. Compte rendu de la gestion du Comité fédéral, 1905—7.

Engels, Friedr.: A német parasztforradalom. *[1850.]* Ford. Csizmadia Sándor.
= Marx és Engels Válog. művei 2. 1909. (29—125) — XVII 1294

A Nőtisztviselők Országos Egyesületének évi jelentése 1908— . Bp. 1908— . (K. 1. A nő & a társadalomból.) — Mo XVII 208

Godart, Justin: Travailleurs et métiers lyonnais. Préf. par Ed. Herriot. Lyon: Cumin & Masson 1909. (XIX, 414) — V 410

Hatzig, Otto: Die bäuerliche Gesetzgebung in Osnabrück in den Jahren 1764—1783. (Justus Möser und der osnabrücker Bauer.) Hannover: Hahn 1909. (59) (Aus: Justus Möser als Staatsmann und Publizist.) — III 1034

Henkis, Fritz: Der Einfluss der Verteilung des Grundbesitzes auf die ländlichen Wanderungsverluste in Ostpreussen. Ein Beitrag zur Landarbeiterfrage. Diss. Königsberg i. Pr.: Leupold 1908. (85) — Pr 254

Kereskedő ifjak lapja. Szerk. Pásztor József. 1—2. évf. Bp.: Barcza J. 1905—1906. 4° — Mo XVII q 16

Knapp, Geo. Friedr.: Die Landarbeiter in Knechtschaft und Freiheit. Gesamm. Vorträge *[1891.]* 2. verm. Aufl. Leipzig: Duncker & Humblot 1909. (118) — XVII 1683

Knapp, Geo. Friedr.: Die bäuerliche Leibeigenschaft im Osten.
= Knapp: Landarbeiter. 1909. (21—41) — XVII 1863

Knapp, Geo. Friedr.: Der Ursprung der Sklaverei in den Kolonien.
= Knapp: Landarbeiter. 1909. (1—20) — XVII 1683

Knapp, Geo. Friedr.: Die Erbuntertänigkeit und die kapitalistische Wirtschaft.
= Knapp: Landarbeiter. 1909. (42—65) — XVII 1683

Korn, Kurt: Die öffentlichrechtliche Stellung des Schiffsmannes nach der Seemannsordnung vom 2. Juni 1902. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1908. (71) — Nm 1305

Lorenz, Jakob: Heimarbeit und Heimarbeitausstellung in der Schweiz. Zürich: Grütliverein 1909. (30) (Sozialpol. Zeitfr. d. Schweiz 6.) — Sv 188

*Mangold, F.: Die Verlagsbetriebe und die Heimarbeitsbetriebe in Basel nach den Ergebnissen der eidg. Betriebszählung vom 9. Aug. 1905. Basel: Lendorff 1909. (19)
= Mitteilungen d. Statist. Amtes d. Kantons Basel-Stadt, 18. H. 2. — VII 210

Ryser, E.: [Le travail à domicile dans l'] Industrie horlogère. Zürich [1909.] (10) — Sv 187

*Westermarck, Ed.: Die Sklaverei. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (27)
= Kultur & Fortschritt, 269/70. — XVII 529

Női és gyermekmunka

Travail des femmes et des enfants

Frauen- und Kinderarbeit

Belloc, Luigi: Le travail des femmes et des enfants dans les ateliers et manufactures et dans les mines d'Italie.
= Congrès intern. d. accidents du travail. 3. T. 1. (223—66) — XVII 1104

***Jellinek,** Kamilla: Entwurf einer Petition betr. das Verbot weiblicher Bedienung in Gast- und Schankwirtschaften. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (17)
= Kultur & Fortschritt, 261. — XVII 529

***Jellinek,** Kamilla: Die weibliche Bedienung im Gast- und Schankwirtschaftsgewerbe. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (14)
= Kultur & Fortschritt, 221. — XVII 529

Landauer, Richard: Das Zeugnis des Handlungslehrlings. Diss. Berlin: Pass & Karleb 1908. (84) — Nm 1333

***A summary** of the compulsory attendance and child labor laws of the states and territories of the United States. Albany 1907. (112)
= New York State Library Legislation bulletin 34. — Am 493

Winter, Fritz: Lehrlingsschutz. Sammlung von Gesuchen und Klagen nebst Erläuterungen. Wien: Redaktion d. Jugendli. Arbeiters 1909. (32) — Au 709

Munkaszerződés. Munkabér. Munkaidő

Contrat de travail. Salaires. Heures du travail

Arbeitsvertrag. Arbeitslohn. Arbeitszeit

***Dewey,** Davis R.: Employees and wages. Washington: Census Office 1903. (CXV, 1228)
= Twelfth census of the United States. Spec. rep. [2.] — Am q 41

***Griffin,** A. P. C.: List of books with references to periodicals relating to the eight-our working day and to limitation of working hours in general. Washington: Gov. Print. Off. 1908. (24)
= Select lists of special subjects in the Library of Congress 45. — XVI 257

Hutchins, B. L.: The regulation of wages by guilds and town authorities.
= Econ. Journ. 10. 1900. (404—411) — XVIII 586

Der **Kampf** um die Arbeitsbedingungen. Berlin 1907. Tarifbewegung 1908. Hamburg: Zentral-Verband d. Maurer Deutschlands 1909. (197) — Nm 1328

***Meakin,** Budgett: Erholung für das Arbeits- und Verkaufspersonal. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (22)
= Kultur & Fortschritt, 264/5. — XVII 529

***Schaffner,** Margaret A.: Exemption of wages. Madison: Wisconsin free libr. 1906. (39)
= Compar. legislation bulletin, 4. — XVI 648

Smith, Richmond Mayo: Wage statistics and the next census of the United States. New York 1888. (29) (From Quart. Journ. of Econ.) — Am 509

Munkanélküliség. Munkaközvetítés

Chômage. Bureaux de chômage

Arbeitslosigkeit. Arbeitsnachweis

Die städtische Arbeitslosenbeschäftigung in Düsseldorf, 1908/09.
= Denkschriften d. statist. Amtes Düsseldorf 1. 1909. (1—9) — III 999

Arbeitsnachweisstatistik.
= 1. Verbandsvers. & Arbeitsnachweiskonferenz. 1899. (79—114) — XVII 695

Disoccupazione, collocamenti, sussidi in Milano nel 1908. Milano: Coop. tip. d. operai 1909. (65) (Società Umanitaria Milano.) — VI 233

Empfiehlt sich die Gebührenfreiheit bei der Arbeitsvermittlung?
= 1. Verbandsvers. & Arbeitsnachweiskonf. 1899. (115—24) — XVII 695

Zur Frage der Arbeitslosenversicherung.
= Denkschriften d. Statist. Amtes Düsseldorf. 1. 1909. (10—17) — III 999

Geschäftsbericht [des] städtischen Arbeitsnachweises Nürnberg. 13— . 1908— . Nürnberg 1909— . — III 956

Hope, A. T.: Canada and the unemployed problem. Some suggestions for its solution. London: Simpkin, Marshall 1909. (76) — Am 515

Mauve & Gröning: Das Wanderarbeitsstättengesetz vom 29. Juni 1907. Berlin: Heymann 1909. (XII, 104) — Pr 258

Rapport sur le fonctionnement du Fond [intercommunal de chômage de l'agglomération gantoise] pendant les années 1906/08— . Gand 1909— .
1906/8. Par Louis Varlez. 1909. — V 402

Rostand, Eug.: De l'assurance contre le chômage involontaire.
= Congrès intern. d. accidents du travail. 3. T. 1. 1894. (937—56) — XVII 1104

Munkásbiztosítás és -egészségügy

Assurance et hygiène ouvrières

Arbeiterversicherung und -Hygiene

Bericht des Phosphorausschusses, betr. die Durchführungsmodalitäten des Weissphosphorverbotes und die Einführung des Staatsmonopoles hinsichtlich der Erzeugung und des Verkaufes von Zündhölzchen.
= Sitzungsprotokolle d. ständ. Arbeitsrates. 1908. (84—88) — Au 207

Durrer, Jos.: De l'organisation et des résultats de la statistique suisse des accidents, du 1er avr. 1888 au 31 mars 1891.
= Congrès intern. d. accidents du travail. 3. T. 1. 1894. (425—46) — XVII 1104

Finster, Kurt: Die deutsche Reichspost im Dienste der Arbeiterversicherung. Diss. Berlin: Denter & Nicolas 1905. (70) — Nm 1315

***Griffin,** A. P. C.: Select list of references on workingmen's insurance. General, United States, Great Britain, Germany, France, Belgium. Washington: Gov. Print. Off. 1908. (28)
= Select lists of special subjects in the Library of Congress [47.] — XVI 257

Hiemer: Alkohol und Unfallversicherung.
= Bericht ü. d. 1. österr. Alkoholgegnertag. 1909. (57—60) — Au 705

Hunkel, Ernst: Fürst Bismarck und die Arbeiterversicherung. Diss. Erlangen: Junge 1909. (122) — Nm 1270

Neumann, Fritz Stephan: Die sozialdemokratische Wirtschaft in den Ortskrankenkassen.
= Neumann: Die Sozialdemokratie als Arbeitgeberin, 1909. (74—111) —Nm 1336

Pach Henrik: Iparüzem és tüdővész. Bp.: Pesti Lloyd 1906. (11) (K. 1. az Orvosi Hetilapból.) — Mo XV 340

Pach Henrik: Nemzetközi phosphortilalom és egészségügy. Bp.: Pallas 1906. (11) (K. 1. az Orvosok Lapjából.) — XXIII 878

Pach [Henrik], Heinrich: Die Hygiene in der Zuckerfabrikation. [Wien:] Selbstverl. 1907. (3) (Aus: Monatschr. f. Gesundheitspflege.) — XXIII 882

Pach Henrik: A betegsegélyező pénztárak statisztikája. Bp. 1908. (8) (A Gyógyászatból.) — Mo XXIII 193

Pach [Henr.], Heinrich: Die Phosphornekrose in den ungarischen Zündhölzchenfabriken. Wien: Groák 1909. (6) (Aus: Österr. Ärzte-Zeitung.) — Mo XXIII 196

Referententwurf des Gesetzes, betr. die Verwendung weissen (gelben) Phosphors bei der Erzeugung von Zündhölzchen und sonstigen Zündwaren.
= Sitzungsprotokolle d. ständ. Arbeitsrates 1908. (38—39) — Au 207

***Schaffner,** Margaret A.: Railway coemployment. Madison: Wisconsin free libr. 1905. (27)
= Compar. legislation bulletin, 1. — XVI 648

Simmenroth, Walter: Zur Kritik der Forderung einer staatlichen Pensions- und Hinterbliebenen-Versicherung der Privatbeamten. Diss. Cassel: Weber & Weidemeyer 1909. (81) — Nm 1332

Statuten des Pest-Ofner Viaticums, Kranken- & Unterstützungsvereins für Typographen. Pest: Landerer & Heckenast 1848. (20) — Bp 2276

Van der Borght, R.: Des maladies professionelles.
= Congrès intern. d. accidents du travail. 3. T. 1. 1894. (811—38) — XVII 1104

Szakegyletek. Sztrájk. Békéltetés

Syndicats. Grèves. Conciliation

Gewerkschaften. Streik. Einigungswesen

Annual report and balance sheet [of] the General Federation of Trade Unions. 10— . London 1909—. — Br 431

Erkelenz, Ant.: Die Gewerkvereine und die Politik. Erweit. Vortr. Düsseldorf: Gewerkver. 1905. (26) — XVII 1681

Erkelenz, Anton: Die neutralen Gewerkvereine. Eine Kritik und Antikritik aus Dr. Fliederstrauchs unpolitischer Mappe. Weissenfels a. S.: Mitteldtsche Volksztg. 1907. (V, 82) — Nm 1325

Études documentaires sur l'organisation du travail dans l'industrie du bâtiment en France et à l'étranger. 1— . Rouen: L. Wolf 1909— . (Assoc. profess. d. entrepreneurs de maçonnerie de la Ville de Paris.) — XVII 1678
1. Allemagne. 1909. (334)

Giesberts, J.: Friede im Gewerkschaftsstreit? Über die Grundlagen der christlichen Gewerkschaften. Köln: J. P. Bachem 1909. (64) — Nm 1249

***Haneld,** Fritz: Das englische Gewerkvereinsrecht nach 1870. Leipzig: Duncker & Humblot 1909. (131)
= Staats- & sozialwiss. Forschungen 139. — XVII 27

Jahresbericht [des] Arbeitersekretariats Bremen nebst Berichten über Stand, Leistungen und wirtschaftliche Kämpfe der Gewerkschaften, das Gewerkschaftskartell, den Bildungsausschuss, das Gewerbegericht. 9— . 1908— . Bremen 1909— . — III 1039

Das **Koalitionsrecht** der deutschen Arbeiter. M. Gladbach: Westdtsche Arbeiter-Ztg. 1909. (55) (Arbeiter-Bibliothek, 7.) — Nm 1257

Neumann, Fritz Stephan: Die Sozialdemokratie in den Konsumvereinen usw.
= Neumann: Die Sozialdemokr. als Arbeitgeberin 1909. (7—31) — Nm 1336

Pullman, Geo. M. & T. H. Wickes: The strike at Pullman. Statements before the U. S. strike commission. Chicago 1894. (38) — Am 589

Schneemelcher, Wilh. & G. Traub: Geistige Strömungen in der deutschen Gewerkschaftsbewegung. Referate nebst Diskussion.
= Verhandl. d. 20. evang. sozialen Kongresses. 1909. (42—99) — XVII 1160

Supple, Bernard F.: The peaceful settlement of industrial controversies. Development of the Massachusetts system of state arbitration. Boston: Wright & Potter 1904. (12) — Am 573

Webb, Sidney & Beatrice: Munkásdemokrácia. *[Industrial democracy. 1897.]* 1—2. rész. Ford. György Endre. Bp.: Grill 1909. — Br 432

Weinmann, Leopold: Der Kontraktbruch des Gewerbegehilfen. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1909. (VIII, 58) — Nm 1303

***Zimmermann,** Wald.: Gewerbliches Einigungswesen in England und Schottland. Bericht. Jena: Fischer 1906. (112)
= Schriften d. Ges. f. Soziale Reform Bd. 2. H. 10. — XVII 384

Iparfelügyelet

Inspection des fabriques — Fabriksinspektion

Bouquet, Louis: Organisation de l'inspection des fabriques en France et résultats obtenus.
= Congrès intern. d. accidents du travail. 3. T. 1. 1894. (163—208) — XVII 1104

Lukinaz, Alexander: Die Gewerbeinspektion in Österreich. Diss. Erlangen: Junge & Sohn 1909. (99) — Au 717

Mayr, Geo. v.: L'inspection des fabriques en Allemagne.
= Congrès intern. d. accidents du travail. 3. T. 1. 1894. (143—62) — XVII 1104

IX. SZEGÉNYÜGY. JÓTÉKONYSÁG

Bienfaisance. Assistance

Armenwesen. Wohltätigkeit

Általában és egyes országokban

En général et dans les divers pays

Im allgemeinen und in einzelnen Länder

Hajléktalanok Menhelye című jótékony-egylet **alapszabályai.** — Statuten des Vereines Asyl für Obdachlose in Budapest. Bp.: Fanda J. 1881. (31) — Bp 2310

Annual report of the poor law commissioners with appendices. 3rd & 13th. London: Clowes & Sons 1837—1847. — Br 434

Bericht der Zentralstelle für öffentliche und private Fürsorge der Stadt Plauen über gewährte Notstandsunterstützungen in der Zeit vom 11. Febr. bis 31. März 1909. Plauen 1909. (15) — III 1035

Blocq, Louis: Les foyers du soldat. Communication [Paris?] 1906. (Ligue française de l'enseignement.) — Fr 593

Cheysson, E.: L'assistance publique [à Paris].
= Société de statistique. 1909. (145—54) — V 401

Compte rendu [de la] Société de charité maternelle de Paris. 1908— . Paris 1909— . — V 399

Echérac, A. de [G. Dargenty]: L'assistance publique. Ce qu'elle fut; ce qu'elle est. Paris: Steinheil 1909. (VII, 381) — Fr 610

***Edwards,** Richard Henry: Poverty. Madison: Edwards 1909. (31)
= Studies in Amer. soc. conditions. 5. — Am 588

Geőcze Sarolta: Népjóléti intézmények.
= Értekezések a társad. tudományok köréből. 1909. (193—208) — XVII 1677

Geyer, Karl: Die öffentliche Armenpflege im kaiserl. Hochstift Bamberg, mit bes. Berücks. der Stadt Bamberg. Diss. Bamberg: Bamberger Tagblatt 1909. (60) — III 1028

Gruss, Pauline: Einführung in die soziale Hilfe. Eine Anleitung für Frauen. Anh.: H. von der Aa: Abriss der Volkswirtschaftslehre. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 1909. (VI, 150) — XVII 1679

La **Hongrie charitable.** L'assistance publique et les hôpitaux en Hongrie. Par le Ministre de l'intérieur. Bp.: Wodianer 1909. (247) (XVI. Congrès international de médecine.) — Mo XXIII 199

Jelentés a Vörös-kereszt egyesületek nemzetközi konferenciájáról Londonban. Bp. 1907. (37) (A magy. sz. kor. orsz. vörös-kereszt egylete.) — XXIII 879

Muirhead, John H.: By what authority? The principles in common and at issue in the reports of the poor law commission. Introd. by Oliver Lodge. London: King 1909. (90) — IV 305

122d year of the Pennsylvania Prison Society. Philadelphia: Corner 1909. (64) (Journ. of prison discipline & phylantr. 1909. 47/48.) — Am 574

Pach [Henrik], Heinrich: Der ungarische Verein vom Roten Kreuz. Berlin: Trowitzsch 1907. (5) 4° (Aus: Das Rote Kreuz.) — Mo XXIII 194

A Budapesten 1909. szept. hó 10. és 11-én tartandó II. országos **patronage kongresszus** iratai. 1—3. Bp.: Révai & Salamon 1909. — Mo XVII 212

Poussineau, Felix: Rapport sur la situation des familles des soldats mariés du contingent. Melun: Legrand 1909. (32) — V 406

Règlement sur la tenue de la comptabilité des économes dans les établissements publics d'assistance, du 9 sépt. 1899. Paris: Berger-Levrault 1909. (38) — Fr 600

***Singer,** Karl: Die Errichtung eines Institutes für soziale Arbeit und die Organisation der Wohltätigkeit in München. München: Oldenbourg 1906. (47)
= [Einzelschriften d. Statist. Amtes München, 3.] — III 713

***Singer,** K[arl]: Armenstatistik Münchens. Untersuchungen über die persönlichen Verhältnisse der von der Armenpflege unterstützten Personen i. J. 1906. München: Lindauer 1908. (47)
= Einzelschriften d. Statist. Amtes München, 5. — III 713

***Social statistics** [of the] Commonwealth of Australia. Bulletin. 1— . Melbourne 1908— . [Commonwealth bureau of census & statistics.] — Ausztr q 16
1. G. H. Knibbs. Statistics as to education, hospitals and charities, and law and crime. 1907.

Statuten des Vereines Asyl für Obdachlose in Budapest. Bp.: Fanda J. 1881. (31) — Bp 2310

Stépanov, V. V.: Assistance publique et bienfaisance privée en Russie. St.-Petersbourg: V. D. Smirnov 1909. (39) (Extr. du Recueil d. renseignements s. l'assistance en Russie.) — Or 180

***Zehmen,** J. B. v.: Unsere Krankenpflegerinnen. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (11)
= Kultur & Fortschritt, 258. — XVII 529

Gyermekvédelem

Protection de l'enfance — Kinderschutz

Aerztlicher Bericht der n. ö. Landes-Findel-Anstalt in Wien vom Jahre 1867. Wien: Selbstverl. 1869. (199) — Bécs 8

Balthazar, Léon: Essai sur la puériculture de la seconde enfance dans la classe ouvrière de Paris. Paris: Steinheil 1909. (95) (Dispensaires de la caisse des écoles du 7e arrond.) — V 413

Die **Ergebnisse** der Sommerpflege in Deutschland (Ferienkolonien, Kinderheilstätten u. s. w.) i. J. 1907. Bericht der Centralstelle der Vereinigungen für Sommerpflege in Deutschland. Berlin: Puttkammer & Mühlbrecht 1909. (73) — Nm 1212

Findelhausdebatte in der k. k. Gesellschaft der Aerzte zu Wien 1868.
= Wochenbl. d. Gesellsch. d. Aerzte in Wien. 1868. — XVII 1674

***Hornbeck,** Stanley K.: Juvenile courts. Madison: Wisconsin free libr. 1908. (41)
= Compar. legislation bulletin, 15. — XVI 648

Rapport sur le service de la protection des enfants du premier âge 1908— . Rouen 1909— . Département de la Seine-Inférieure.) — Fr 607

Schneider, Manfred: Die Fürsorgeerziehung Minderjähriger in Württemberg. Diss. Stuttgart: J. B. Metzler 1909. (94) — Wb 48

***Schwimmer** [Rózsa], Rosika: Staatlicher Kinderschutz in Ungarn. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (11)
= Kultur & Fortschritt, 267. — XVII 529

***Spann,** Othmar: Die Lage und das Schicksal der unehelichen Kinder. Leipzig: Teubner 1909. (43)
= Vorträge d. Gehe-Stiftung zu Dresden, 1. [H. 5.] — III 966

Wohnungsfrage und Säuglingsfürsorge. Konferenzbericht. Berlin: Heymann 1909. (I, 72) (Veröff. d. Vereins f. Säuglingsfürsorge im Reg.-Bez. Düsseldorf 4.) — XXIII 884

Wolfbauer, J.: Darstellung der Zwangserziehung in Bayern. Diss. München: J. F. Rechner 1909. (40) — Bj 100

X. ÁLLAMTUDOMÁNY

Politique — Staatswissenschaft

Értekezések. Kézikönyvek

Essais. Traités — Abhandlungen. Handbücher

Bornhak, Konr.: Allgemeine Staatslehre. *[1806].* 2. Aufl. Berlin: Heymann 1909. (XII, 270) — XX 719

Fejér György: A politikai forradalmak okai. Néhány észrevételekkel. Buda: Egyet. ny. 1850. (40) — XX 708

***Friedrichs,** Elsbeth: Der Weltfriedens-Sonntag. Mit einem Erbauungsvortr. v. Max Friedrichs. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (16)
= Kultur & Fortschritt, 253. — XVII 529

Jancsó Benedek: A nemzetköziség és a nemzeti eszme.
= Értekezések a társad. tudományok köréből. 1909. (29—70) — XVII 1677

Locke, John: A letter concerning toleration, being a translation of the Epistola de tolerantia. [ ]
= Locke: Works 5. 1824. (1—58) — XXV 766

Locke, John: A 3rd letter for toleration: to the author of the third letter concerning toleration. [ ]
= Locke: Works 5. 1824. (139—546) — XXV 766

Schurig, Elisabet Lotte: Die Entwicklung der politischen Anschauungen Heinrich von Treitschkes. T. 1. Dresden: Lehmann 1909. — Pr 262
1. Die Ausgestaltung seines theoretischen Staatsideals und des Ausbau der innerstaatlichen Institutionen für das konstitutionelle Preussen. 1909. (VI, 113)

Táncsics Mihály: Művei. Kiadta a Központi Táncsics-bizottság. 1—8. Bp.: Müller 1885. — XVII 1695
1. Mi a szociálizmus és mi a kommunizmus? (69)
2. Mik a vörös republikánusok és mit akarnak? (72)
3. Királyista és republikánus. (Beszélgetések.) (112)
4. A forradalomról általában. (34)
5. A kocka fordul.
6—8. Életpályám. (155, 194, 188)

Politikai pártok

Partis politiques — Politische Parteien

Goodnow, Frank J.: Municipal government and the national political parties.
= Goodnow, Municipal problems. 1902. (193—214) — XX 729

Grotewold, Chr.: Die Parteien des Deutschen Reichstags. Leipzig: Wigand 1908. (IV, 339) (Die Politik d. Deutschen Reichs 1.) — Nm 1339

Mahler, Karl: Die Programme der politischen Parteien in Deutschland. Leipzig: O. Gracklauer 1909. (78) — Nm 1258

Állam. Parlamentárizmus. Demokrácia

État. Parlementarisme. Démocratie
Staat. Parlamentarismus. Demokratie

Disraeli, B[enjamin]: Parliamentary reform. A series of speeches (1848—66). Ed. by Montagu Corry. London: Longmans, Green 1867. (XI, 478) (Repr. from Hansard's Debates.) Br 409

***Jellinek,** Geo.: Regierung und Parlament in Deutschland. Geschichtliche Entwickelung ihres Verhältnisses. Leipzig: Teubner 1909. (36)
= Vorträge d. Gehe-Stiftung zu Dresden, 1. — III 966

Lachner, Karl v.: Grundzüge zu einer Beurteilung der Unvereinbarkeit von Priesteramt und Abgeordnetenmandat unter bes. Berücks. des Deutschen Reiches. Diss. Heidelberg: H. Dörr 1908. (59) — Nm 1280

Murat, Achilles: Darstellung der Grundsätze der republikanischen Regierung wie dieselbe in Amerika vervollkommnet worden ist. Aus dem französischen. Braunschweig: Comtoir 1833. (XXIX, 325) — Am 520

Parodi, D.: Traditionalisme et démocratie. Paris: A. Colin 1909. (324) — XVII 1690

Report from the Select Committee on the House of Lords, together with the proceedings of the committee and appendix. London: Vacher 1908. (XLIII) — Br q 96

***Schaffner,** Margaret A.: Lobbying. Madison: Wisconsin free libr. 1906. (31)
= Compar. legislation bulletin, 2. — XVI 648

Táncsics Mihály: Mik a vörös republikánusok és mit akarnak? *[1885.]*
= Táncsics Művei. 2. (72) — XVII 1695

Táncsics Mihály: Királyista és republikánus. (Beszélgetések.)
= Táncsics Művei. 3. (112) — XVII 1695

Táncsics Mihály: A forradalomról általában. *[1885.]*
= Táncsics Művei. 4. (34) — XVII 1695

Táncsics Mihály: A kocka fordul. *[1885.]*
= Táncsics Művei. 5. — XVII 1695

Valois, Georges: La monarchie et la classe ouvrière. I. La révolution sociale ou le roi. II. Les résultats d'une enquête: Georges Sorel, Robert Louzon, Georges Deherme [etc.] Discussion et conclusions. Paris: Librairie Nationale [1909.] (IX, 392) — Fr 591

Egyes országok politikai viszonyai

Questions politiques de divers pays
Politische Fragen einzelner Länder

Anmerkungen über die vornehmsten Akten des dreizehnten Parlaments von Grossbritannien, von dem Verfasser der Briefe über den jetzigen Zustand von Polen. *[1775.]* Aus d. Engl. übers. Braunschweig: Waisenhaus-Buchh. 1778. (334) — Br 416

[Bismarck, Otto v.]: Reden. Ausgewählt & erl. v. Friedr. Purlitz. Leipzig: Bibliographisches Institut [1890.] (Meyers Volksbücher.) — Nm 1255

Klingenberg, J. J.: Ein Vierteljahrhundert katholisch-sozialer Regierungstätigkeit in Belgien. (1884—1909). Berlin: Verl. d. „Arbeiter" 1909. (88) — Bg 136

Mantoux, Paul: A travers l'Angleterre contemporaine. Préf. de Gabr. Monod. Paris: Alcan 1909. (XIV, 282) (Bibliothèque d'histoire contemp.) — Br 423

Mitscher, Georg: Elsass-Lothringen unter deutscher Verwaltung. Berlin: Mitscher & Röstell 1874. (163) (Aus: Preuss. Jahrb.) — Kn 130

Papharaszti: A koalició tervei és alkotásai 1906—1909. Bp.: Hornyánszky 1909. (213) — Mo XXIV 647

Preziosi, Giovanni: Il problema dell' Italia d'oggi. Pref. di Augusto Graziani. Milano: Remo Sandron 1907. (X, 224) (Bibl. di scienze soc. e pol. 67.) — Ol 229

[Schneegans, Karl Aug.]: Aus dem Elsass. Zustände, Stimmungen und Erwartungen im Neuen Reichsland. Leipzig: J. J. Weber 1875. (299) (Aus: Allg. Zeitung.) — Kn 132

Schücking, Lothar Engelbert: Die Missregierung der Konservativen unter Kaiser Wilhelm II. München: A. Langen 1909. (VI, 85) — Pr 252

Smith, Edwin Burritt: Essays and adresses. Chicago: Mc Clurg 1909. (XXXV, 376) — VIII 209

Die **Zentrumspolitik** im Reichstage. Berlin: Germania 1909. — Nm 1337
12. Legislaturperiode, 1. Sess. 3. Abschn. vom 20 Oktober 1908 bis 15. Juli 1909. Von M. Erzberger. 1909. (236)

Országgyűlési iromány ok

Documents parlementaires — Parlamentsschriften

Annexes de la chambre des députes. Projets de loi, propositions et rapports [et] table. Paris: Impr. Journ. off. 1902. 4° (Chambre d. députés. Sess. ord. de 1902.) — Fr q 63

Débats parlementaires. Compte rendu in extenso. Paris: Impr. d. Journ. Off. 1902—1904. 4° (Sénat. Session ord. 1902. 1904.) — Fr q 61

Débats parlementaires. Compte rendu in extenso. T. 1—3. Paris: Impr. Journ. off. 1904. 4° (Chambre d. députés. Sess. ord. de 1904.) — Fr q 64

Documents parlementaires. Annexes aux procès-verbaux des séances. Projets et propositions de loi. Exposés des motifs et rapports [et] Table. Paris: Impr. d. Journ. off. 1902. 4° (Sénat. Sess. ord. de 1902.) — Fr q 60

Az országgyűlés képviselőháza tagjainak osztályszerinti **névjegyzéke** és a bizottságok névsora. 1896/901. 1. ülésszak, 1901/6. 2—3. ülésszak. Bp.: Pesti könyvny. rt. [é. m.] 1896—904.
1901/6. Az 1901/6. évi országgyűlés 3. ülésszakában az osztályok és a bizottságok névsora. — Mo XXVI 85

XI. JOGTUDOMÁNY

Droit et jurisprudence — Rechtswissenschaft

Hobbes, Thomas: The elements of law, natural and politic. Ed. with a preface and critical notes by Ferd. Tönnies. To which are subjoined selected extracts from unprinted Mss. London: Simpkin, Marshall 1889. (XVI, 226) — XX 714

Sinzheimer, Hugo: Die soziologische Methode in der Privatrechts-Wissenschaft. München: Rieger 1909. (29) (Schr. d. Sozialwiss. Vereins d. Universität) — XXI 299

Magánjog

Droit civil — Privatrecht

A bill to amend and consolidate the acts respecting copyright. Washington 1906. (25) — Am 571

Entwurf eines Gesetzes über die Sicherung der Bauforderungen [im Deutschen Reich, nebst] Bericht der 13. Kommission zur Vorberatung des Gesetzentwurfes. Berlin: Heymann 1909. (127,135) 4° — Nm q 92

Führ, Wilh.: Die Rechtskraft des Alimentationsurteils und die Möglichkeit der Abänderung eines solchen. Diss. Erlangen: Th. Jakob 1908. (VIII. 47) — Nm 1317

Gernandt, Ernst: Die Rechtsverhältnisse der buchfreien Grundstücke und der auf fremden Grund und Boden errichteten Bauwerke nach deutschem Reichs- und Landesrecht. Diss. Heidelberg: K. Rössler 1908. (60) — Nm 1278

Harnier, Ed.: Gesetz über die Sicherung der Bauforderungen. Vom 1. Juni 1909. 2. durch einen Anh. verm. Aufl. Berlin: Guttentag 1909. (124) (Guttentag'sche Samml. dtscher Reichsgesetze, 93.) — Nm 1254

Höfer, Alfred: Welchen Rechtsschutz geniessen die sogenannten Automaten? Coburg: Rossteutscher 1908. (54) — Nm 1269

Isaacsohn, Martin: Die Bedeutung der Vorschriften des B. G. B. über den öff. Glauben des Grundbuchs für den Mieter eines Grundstücks. Diss. Berlin: W. Pilz 1908. (40) — Nm 1308

Konickx, A. de: Code belge de la propriété immobilière. Recueil annoté des lois, arrêtés et règlements régissant la propriété immobilière. Bornage. Anvers: A. de Konickx [1909.] (120) — Bg 138

Martini, Kurt: Anerkenntnis der unehelichen Vaterschaft und Alimentenversprechen in vormundschaftsgerichtlicher vollstreckbarer Urkunde. Diss. Heidelberg: J. Hörning 1909. (70) — Nm 1302

Mugdan, Salo: Die rechtliche Natur des Theaterbesuchsvertrages mit Berücks. des Kontrahierungszwanges der Theaterunternehmungen. Diss. Königshütte O. S.: R. Ciebler 1909. (III. 35) — Nm 1283

Münstermann, Theodor: Eigentumserwerb durch Inaedification. Diss. Halle a. S.: Kaemmerer (97) — Nm 1316

Neumark, Otto: Der dingliche Altenteilsvertrag insbes. seine grundbuchrechtliche Behandlung. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1909. (43) — Nm 1289

Nichelmann, Walther: Der Handlungsgehilfe und die Konkurrenzklausel. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1908. (X, 68) — Nm 1320

Overland, M. U.: Classified corporation laws of all the States containing a digest of the general corporation laws of every State and territory of the United States arranged uniformly. Ed. 1908/9, [and] Supplementary to Jan. 1st, 1909. New York: Ronald Press 1908/9. (508) — Am 519

Report on copyright legislation by the register of copyrights. Washington: Gov. Pr. Off. 1904. (159) (Repr.: Report of the Librarian of Congress for 1902/3.) — XVI 679

Solberg, Thorvald: A list of the foreign copyright laws now in force, with citations of printed texts and translations, etc. Washington: Gov. Pr. Off. 1904. (86) (Library of Congress) — XVI 683

Willecke, Kurt: Das Recht der Angestellten an ihren Erfindungen in vermögensrechtlicher Hinsicht. Diss. Halle a. S.: R. P. Nietschmann 1908. (38) — XXI 296

Zipse, Rudolf: Die Sicherung der Bauforderungen. Diss. Heidelberg: Pfeffer 1909. (102) — Nm 1307

Lakbérleti jog

Droit au bail — Mietrecht

Guthi Imre: Budapest székesfőváros lakásbérleti szabályrendelete. Bp.: Légrády 1909. (48) — Bp 2311

Leistikow, Max: Die Mängelhaftung des Vermieters nach dem Rechte des Bürgerlichen Gesetzbuches. Diss. Magdeburg: Pansa 1908. (XI, 75) — Nm 1311

Manneberg, Ismar: Die gesetzliche Bürgerschaftshaftung des Vermieters bei Veräusserung und Weiterveräusserung des vermieteten Grundstücks nach §§. 571—579 BGB. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1908. (VIII, 41) — Nm 1330

Lakásbérleti **szabályrendelet.** Bp.: Saj. kiad. 1909. (29) (Bp. szf. szabályrendeletei.) — Bp 2308

Büntetőjog

Droit pénal — Strafrecht

Büntetőjog tára. Büntetőjogi döntvények, rendeletek és értekezések gyűjteménye. 1—14. k. Bp.: Khór & Wein 1881— . — Mo XXI 297
1—14. Szerk. Németh Péter.

Dick, Otto: Der Verstoss gegen die guten Sitten in der gerichtlichen Praxis. Diss. Berlin: J. Sittenfeld 1909. (64) — Nm 1309

Heuss, Willy: Anreizung zum Klassenkampf. Diss. Heidelberg: Rössler & Herbert 1909. (VI, 85) — XVII 1701

***Peschke,** Kurt: Die Heraufsetzung unserer Strafmündigkeit. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (19)
= Kultur & Fortschritt, 268. — XVII 529

Randall, C. D. The 4th international prison congress St. Petersburg, Russia. Washington: Gov. Pr. Off. (253) (Bur. of education. Circular of information. No. 2. 1891.) — XXII 293

Stern, J.: Tod der Todesstrafe. Berlin: Vorwärts 1909. (28) — XXI 292

Volkhardt, Georg.: Die strafbaren öffentlichen Aufforderungen. Diss. Nürnberg: Volkhardt & Wilbert 1908. (VIII, 119) — Nm 1312

Törvénykezés

Procédure — Prozessrecht

Der neue **Advokaten-Tarif.** Vom 3. Juni 1909. Wien: M. Perles 1909. (22) (Österr. Gesetze, 86.) — Au 704

***Baradt,** Martin: Der Richter. Frankfurt a. M.: Rütten & Loening 1909. (97)
= Die Gesellschaft 27. — XVII 828

Entsch, Albert: Haftet der Staat für Versehen der Gerichtsvollzieher? Diss. Dessau: H. Franke 1907. (35) — Nm 1293

***Hornbeck,** Stanley K.: Juvenile courts. Madison: Wisconsin free libr. 1908. (41)
= Compar. legislation bulletin, 15. — XVI 648

***Meyer,** H. H. B.: List of works relating to the supreme court of the United States. Washington: Gov. Pr. Off. 1909. (124)
= Select lists of special subjects in the Library of Congress [51]. — XVI 257

Az igazságügyi orvosi tanács **munkálatai.** 3—5. Szerk. Korányi Frigyes, Réczey Imre stb.... Bp.: M. kir. igazságügyminiszterium 1905/6. (321—808) — Mo XXIII 201

Swaine, Taylor Alfred: Az orvosi jogtudomány elvei és gyakorlata. Ford. Balogh Kálmán. 2—3. k. Pest: Khór & Wein 1870—71. (A magy. orvosi könyvkiadó társ. könyvtára 12—13.) — XXIII 865
2. Sebek és testi sértések, önelégés, fuladás. (509)
3. Terhesség és szülés, törvényesség és apaság, gyermekgyilkosság, nemi erőszak, elmeháborodás, életbiztosítás. (617(

Nemzetközi jog

Droit international — Völkerrecht

Diener, Andre: Die Behandlung des feindlichen Privateigentums im Landkriege. Diss. Cöln a. Rhein: F. Greven 1909. (72) — XXI 295

Fleischmann, Maximilian: Über Theorien der Gesandtenexterritorialität. Diss. München: B. Heller 1909. (71) — XX 723

Gentil de Lavallade, Eberhard v.: Das Gesandtschafts- und Konsularrecht des Deutschen Reichs. Diss. Bonn: Bach 1908. (64) — Nm 1297

Westheimer, Isi: Der ausländische Schiedsspruch. Seine Wirksamkeit und Vollstreckbarkeit im Inlande. Diss. Heidelberg: D. Straus 1909. (30) — Nm 1273

XII. KÖZJOG ÉS KÖZIGAZGATÁS

Droit public. Administration
Staats- und Verwaltungsrecht

Magyar közjog és közigazgatás

Droit public et administration hongrois
Ungarisches Staats- und Verwaltungsrecht

Dunszt János: A magyar közigazgatási jog betűsoros tárgymutatója. 1— . Szombathely: Vasvármegye 1907— — Mo XX 721

1. Anyakönyvi és házassági ügy. 1907. (120)
2. Gyámügy. Hagyatéki ügy. Gyermekvédelem. 1908. (158)

Grünwald Béla: A törvényhatósági közigazgatás kézikönyve. 1—3. k. Bp.: Államny. 1880. — Mo XX 235

Grünwald Béla: A közigazgatás rendszere. 1—2. r. *[1880.]* 3. kiad. Bp.: Franklin 1889. — Mo XX 720

1. A közigazgatás feladatai. 1—3. köt. 1899.
   1. A közigazgatás és a személyi élet. (VIII, 520)
   2. A közigazgatás és a gazdasági élet. (VII, 474)
   3. A közigazgatás és a gazdasági élet. A közigazgatás és a társadalom, gyámi és gondnoksági ügyek, igazsagszolgáltatás, katonai ügyek. (VIII, 423)
2. A közigazgatás közegei a törvényhatóság körében. 1. köt. 1889.
   1. A község. A törvényhatósági joggal felruházott város. A vármegye. (VII, 345)

Havass, Rudolf: Der Trialismus. Bp.: Pester Lloyd 1909. (8) (Aus: Pester Lloyd.) — Au 716

Lecher, Otto: Rede über das ungarische Ausgleichs-Provisorium, gehalten in der Sitzung des österreichischen Reichsrates vom 28. bis 29. Oktober 1897. Brünn: R. N. Rohrer 1897. (VI, 106) — Au 714

Rényi Józs.: A közigazgatás szociális föladatairól.
= Értekezések a társad. tudományok köréből. 1909. (181—92) — XVII 1677

Szentkirályi Kálmán: Az ujonc-kvóta és a katonai statisztika. Közgazdasági tanulmány. Bp.: Bpesti Hirlap 1902. (45) — Mo XX 719

Külföldi közjog és közigazgatás

Droit public et administration étrangers
Ausländisches Staats- und Verwaltungsrecht

Anson, William R.: The law and custom of the constitution. Vol. 1—3. *[1886].* Oxford: Clarendon Press 1907—9. — Br 325

1. Parliament. 4. ed. 1909. (XXVI, 404)
2—3. The crown. 3. ed. 1907—08.

Bauer, Karl: Die staatsrechtliche Stellung des Reichskanzlers nach der Reichsverfassung unter Berücks. des Reichsgesetzes vom 17. März 1878. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1908. (VIII, 57) — Nm 1290

Baumann, Gustav: Seit wann schliesst in Deutschland Regierungsunfähigkeit von der Thronfolge nicht mehr aus? Diss. Nürnberg: Sebald & Busch 1909. (75) — Nm 1268

Bernstorff, Sigfrid Graf: Über Regentschaft, unter bes. Berücks. der zur Zeit in Braunschweig stattfindenden. Diss. Hannover: H. Feesche 1909 (76) — Kn 133

Berthold, Karl: Schlesiens Landesvertretung und Landeshaushalt von ihren Anfängen bis zur neuesten Zeit. Tl. 1—3. Troppau: Schlesischer Landesausschuss 1909. — Au 721

1. Landesvertretung. (XVI, 574)
2. Landeshaushalt. (XIV, 574)
[3.] Beilagenband. (VIII, 241)

Bolzani, Georg: Die Verantwortlichkeit der preussischen Minister und ihre praktische Geltendmachung. Diss. Gera R.: A. E. Fischer [1909.] (90) — Pr 256

Calmi, Israel: Die völker- und staatsrechtliche Stellung von Bulgarien. Diss. Heidelberg: H. Dörr 1908. (13) — Tk 143

Chambrun, Adolphe de: La pouvoir exécutif aux Etats-Unis. Paris: Thorin 1876. (V, 359) — Am 539

Chasles, Pierre: Le parlement russe, son organisation, ses rapports avec l'empereur. Thèse. Paris: Rousseau 1909. (218) — Or 183

***Digest** of governors messages [in the United States] 1902— . Albany 1902— .
= New York State Library Legislation bulletin 17, 20, 23, 27, 31, 35— — Am 493

Heidborn, A.: Manuel de droit public et administratif de l'Empire Ottoman... Livr. 1— . Vienne: C. W. Stern 1909— . — Tk 142

Heidlauff, Max: Die Entscheidung von Kompetenzkonflikten zwischen Gerichten und Verwaltungsbehörden in Baden mit bes. Berücks. der geschichtlichen Entwickelung von 1809—1879. Diss. Heidelberg: C. Pfeffer 1908. (83) — Bd 63

Ibischeff, Jean: Das Recht der provisorischen Gesetzgebung insonderheit nach bulgarischem Staatsrecht. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1908. (X, 90) — Tk 145

***Index** of the New York governors messages. 1777—1901. Albany 1906.
= New York State Library Legislation bulletin 26. — Am 493

Kalantaroff, Michael: Die moderne Staatsverfassung des Russischen Reiches. Diss. Heidelberg: J. Hörning 1908. (XII, 105) — Or 181
[Bibliographie: p. VIII—XII.]

Klank, Wilh.: Die Entwicklung des Grundsatzes der Unteilbarkeit und Primogenitur im Kurfürstentum Brandenburg. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1908. (34) — Kn 136

Leopold, Martin: Der Weg der Landesgesetzgebung in Elsass-Lothringen. Diss. Gönningen-Reutlingen: P. Bihler 1909. (VIII, 39) — Kn 135

Mantoux, Paul: Les transformations récentes de la constitution britannique.
= Mantoux: A travers l'Angleterre contemp. 1909. (257—82) — Br 423

Meier, Hans: Die Instruktion und Verantwortlichkeit der deutschen Bundesratsbevollmächtigten. Diss. Heidelberg: Rössler 1909. (81) — Nm 1286

Müller, Ferdinand: Begriff und Rechte des deutschen Bundesrates. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1908. (VIII, 87) — Nm 1275

Müller, Jos.: Heimat- und Gemeindebürgerrecht in ihrem Rechtsverhältnis zu einander. Diss. Wolfratshausen: A. Schwankl 1909. (61) — Bj 111

Das **österreichische Recht.** Ein Hilfsbuch . . . Bearb. & hrsg. von E. Friedmann, Artur Sandig & Jos. Wach. Unter Mitw. v. Ernst Bettelheim, Alfr. Bloch, etc. Bd. 1—3. Wien: Bong 1906. — Au 712

Pfuelf, Karl M. A.: Die rechtliche Stellung der britischen überseeischen Besitzungen und deren Verwaltung. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1908. (X, 158) — Br 437

Posener, Paul: Die Staatsverfassungen des Erdballs. Unter Mitw. von Gelehrten & Staatsmännern. Charlottenburg: Fichtner & Co. 1909. (VI, 1435) — XX 722

Schadenberg, Kurt: Der Art. 31 der Verfassung des Deutschen Reichs auf rechtsgeschichtlicher Grundlage. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1909. (54) — Nm 1298

Schoenborn, Walther: Studien zur Lehre vom Verzicht im öffentlichen Recht. Diss. Leipzig: Hirschfeld 1908. (VI, 95) — Nm 1277

Simon, Kurt: Beiträge zur Entstehung und Geschichte des Verfassungskonfliktes in Preussen. T. 1. Diss. Heidelberg: K. Rössler 1908. 1. 1860—1862. (76) — Pr 259

Sthamer, Hermann: Das deutsche Notverordnungsrecht. Diss. Hamburg: Grefe & Tiedemann 1909. (41) — Nm 1285

Stier-Somlo: Zur Reform der preussischen Staatsverwaltung. Berlin: Vahlen 1909. (71) — Pr 257

Törvény- és rendeletgyűjtemények

Collections de lois et de decrêts

Gesetz- und Verordnungsammlungen

***Index** of legislation [in the United States] 1890— . Albany 1892— .
= New York State Library Legislation bulletin 1—7, 9—11, 13, 15, 18, 21, 24, 28, 32 — Am 493

New York State Library **Legislation bulletin.** Legislation. 1— . 1890— . Albany: New York State Educ. Dep. 1892— . — Am 493

Comparative **legislation bulletin.** No 1—2, 4, 12— . Prepared with the co-operation of the Political Science Dept. of the University of Wisconsin. Madison: Wisconsin free libr. Comm., Legislative reference Dept. 1905— . — XVI 648

1. Schaffner, Marg. A.: Railway coemployment. 1905. (27)
2. Schaffner, Marg. A.: Lobbying. 1906. (31)
3.
4. Schaffner, Marg. A.: Exemption of wages. 1906. (39)
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12. Schaffner, Marg. A.: The recall. 1907. (21)
13. Schaffner, Marg. A.: Primary elections, the test of party affiliation. 1908. (37)
14. Curtis, Roy E.: Proportional representation. 1908. (29)
15. Hornbeck, Stanley K.: Juvenile courts. 1908. (41)
16. Scott, Laura: Telephones, interchange of service. 1908. (20)
17. Campbell, Rob. Argyll: Mortgage taxation. 1908. (60)
18. Schaffner, Marg. A.: Municipal home rule charters. 1908. (38)
19. Mac Gregor, Ford H.: Tenement house legislation state and local. 1909. (96)

***Legislative reference** lists [of the United States] 1906. Albany 1907. (39)
= New York State Library Legislation bulletin 30. — Am 493

***Reinick,** William R.: Selected list of United States public documents. Specially useful in a small library. Philadelphia: Public Library 1905. (43)
= Bulletin of the Free Library of Philadelphia 6. — XVI 689

***Review** of legislation [in the United States] 1901— . Albany 1902— .
= New York State Library Legislation bulletin 16, 19, 22, 25, 29, 33 — Am 493

Egyesületi és gyülekezési jog

Droit de réunion et d' association

Vereinswesen. Versammlungsrecht

The **duties** of the police with respect to the preservation of order at public meetings. Vol. 1—2. London: Eyre & Spottiswoode 1909. 4° — Br q 106

1. Report and appendices. (23)
2. Minutes of evidence. (63)

Sprenger, Wilhelm: Die Ausschliessung von Mitgliedern aus Vereinen, insbes. die Anrufung der Gerichte. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1909. (VIII, 45) — Nm 1281

Stubenrauch, Moriz: Statistische Darstellung des Vereinswesens in Österreich. Wien: Hof & Staatsdr. 1857. (IV, 367) — Au 713

Wassertrüdinger, Max: Der Begriff der politischen, sozialpolitischen und religiösen Vereine nach BGB. § 61. Diss. Nürnberg: Sebald 1909 (64) — Nm 1291

Választójog

Droit électoral — Wahlrecht

Baines, Athelstane: London's „storied urn."
= Journ. R. Stat. Soc. 61. 1898. (544—560) — XI 1

Bebel, Aug.: Die Sozialdemokratie und das allgemeine Stimmrecht. Mit bes. Berücks. des Frauen-Stimmrechts und Proportional-Wahlsystems. Berlin: Vorwärts 1895. (56) — XVII 1682

Cahn, Ernst: Das Verhältniswahlsystem in den modernen Kulturstaaten. Berlin: O. Häring 1909. (XII, 369) — XX 709
[Bibliographie: p. 361—9.]

Childs, Rich. S.: The short ballot idea. A new plan of reform. New York 1909. (5) [Repr. from The Outlook.] — Am 524

Curtis, Roy E.: Proportional representations. Madison: Wisconsin free libr. 1908. (29)
= Compar. legislation bulletin, 14. — XVI 648

Galland, Jean Jacqes: La démocratie tessinoise et la représentation proportionnelle. Grenoble: Allier 1909. (137) — Sv 186

Goodnow, Frank J.: Universal suffrage.
= Goodnow, Municipal problems. 1902. (145—192) — XX 729

*Griffin, A. P. C.: List of references on primary elections, particularly direct primaries. Washington: Gov. Print. Off. 1905. (25)
= Select lists of special subjects in the Library of Congress [43.] — XVI 257

Hart, Heber: Woman suffrage: a national danger. London: Murby & Co. [1909.] (104) — XX 717

Klöti, Em.: Die Texte der schweizerischen Verhältniswahl-Gesetze. Zürich: Grütliver. 1909. (98) — Sv 184

Mathews, John Mabry: Legislative and judicial history of the fifteenth amendment. Baltimore: J. Hopkins Press 1909. (126) (J. Hopkins University Studies) — Am 568

Naville, Ernest: Questionnaire pour l'étude de la représentation proportionnelle. Genève: H. Kündig 1900. (44) — XX 710

Popular election of senators. Madison: Univers. of Wisconsin 1908. (7) (Bull. of the University of Wisconsin, 257.) — Am 517

Against the referendum. London: Hodder & Stoughtin. 1909. (32) (Repr.: Brit. Weekly) — XX 721

*Schaffner, Margaret A.: The recall. Madison: Wisconsin free libr. 1907. (21)
= Compar. legislation bulletin. 12. — XVI 648

*Schaffner, Margaret A.: Primary elections, the test of party affiliation. Madison: Wisconsin free libr. 1908. (37)
= Compar. legislation bulletin, 13. — XVI 648

*Select list of references on corrupt practices in elections. Washington: Gov. pr. off. 1908. (12)
= Select lists on special subjects in the Library of congress, 42.] — XVI 257

Spira, Em.: Die Wahlpflicht. Wien: Manz 1909. (231) — XX 711

Testo unico della legge elettorale politica. R. D. 28 marzo 1895, n. 83 colle modificazioni apportate dalle leggi . . . 3. ed. Milano: Soc. Editr. Libr. 1909. (39) (Coll. legisl. „Portafoglie") — Ol 232

Vallette, Armand: Über die Rechtsnatur des parlamentarischen Wahlrechts. Diss. Bonn: E. Eisele 1909. (69) — XX 724

Walter, E.: Dem Schweizervolke der Proporz. Ein Beitrag zur Initiative für die Verhältniswahl des Nationalrates. Zürich: Grütliver. (144) — Sv 183

Weil, Siegfried: Der Wiener Wahlkataster. Unter Mitw. v. Friedr. Jodl & Paul Frhr v. Hock. Wien: Buchdr. Industrie 1905. (91) — Bécs 233

Köztisztviselők

Fonctionnaires — Öffentliche Beamte

Abstract of rules and regulations respecting examinations for the home civil service, the army, the navy, the civil service of India, &c. London: Darling 1909. (XIV, 105) (Civil Service Commission.) — Br 412

Besoldungsgesetz [für das Deutsche Reich, nebst] Bericht der I. Komission über den Entwurf [und] Anlagen zu dem Bericht. Berlin: Heymann 1909. (59, 235, 378) 4° — Nm q 93

Dienstpragmatik und Pensions-Normale samt Anhängen für die Landesbeamten und Diener, ferner Vorschriften für Hilfsbeamte und sonstige Landesbedienstete im Erzherzogtume Österreich u. d. Enns. Wien: Ueberreiter 1899. (49) — Au 710

Extrait de la statistique des fonctionnaires publics et des pensionnaires de Roumanie pendant l'année 1908/9. Bucarest: Socec & Co. 1909 (9) 4° (Minist. de l'industr. & du commerce. Service statistique.) — Tk q 70

Steuervorrechte der Beamten in Breslau.
= Breslauer Statist. 28. 1. 1909. (1—25) — III 4

Technikus: Jogászok és technikusok az állami közigazgatásban. Bp.: Pátria 1895. (19) — XX 716

Községi igazgatás

Administration communale — Gemeindeverwaltung

Ashley, Percy: Municipal policy and state control. = Econ. Journ. 13. 1903. (112—120) — XVIII 586

Ferron, H. de: Institutions municipales et provinciales comparées. Organisation locale en France et dans les autres pays de l'Europe. Influence des institutions locales sur les qualités politiques d'un peuple et sur le gouvernement parlementaire. Réformes. Paris: Alcan 1884. (XIII, 576) — XX 728

Ferron, H. de: Index bibliographique des principaux ouvrages sur les institutions locales.
= Ferron: Institutions municipales. 1884. (571—576) — XX 728

Goodnow, Frank J.: Municipal problems. New York: Macmillan Co. 1902. (XIII, 321) — XX 729

Goodnow, Frank J.: The relation of the City to the State.
= Goodnow, Municipal problems. 1902. (63—89) — XX 729

Jacquemin, J. J. S.: Un hôtel de ville théorique. Comment gouverner, combattre la misère et rendre une ville prospère. Liège: Ch. Gothier 1909. (30) — XX 715

*Preuss, Hugo: Staat und Stadt. Vortrag. Leipzig: Teubner 1909. (38)
= Vortr. d. Gehe-Stiftung zu Dresden. 1. — III 966

Magyar községi igazgatás és politika

Administration et politique communales en Hongrie
Ungarische Gemeindeverwaltung und -Politik

Dezsényi József: Néhány őszinte szó a fő- és székváros közigazgatásáról és megjegyzéseim az 1872 : XXXVI. t.-c. reformjáról Heltai Ferenc által közrebocsátott emlékiratra. Bp.: Magy. vegykész. papirgyár [1900.] (41) — Bp 2304

Független Budapest. Budapest egyetemes érdekeit felölelő várospolitikai és társadalmi lap. Budapesti függetlenségi 48-as pártkörök hivatalos lapja. 3— . évf. Bp. 1908— . 4° Bp q 783
3. Szerk. Somogyi Lajos & B. Virágh Géza. 1908.

Komoróczy Iván: A községi törvény (1886 : XXII. t.-c.) magyarázata. Szatmárnémeti: Löwy M. 1903. (296) — Mo XX 716

Lajosfalvi István: Emlékirat Magyarország fő- és székvárosának, Budapestnek világvárossá és kereskedelmi góczponttá való fejlesztéséről. Bp.: Bagó M. 1908. (19) — Bp 2303

Preuer, Georgius: Dissertatio inauguralis juridica de civitatis muneribus . . . Buda: Typis Reg. Univers. 1784. (43) — XX 727

Rédey Miklós & Laky Imre: Rendőri lexikon. Közrendészeti és büntetőjogi tudnivalók betűrendes kézikönyve. Bp.: Pátria 1909. (V, 1240) — Bp 2301

Községi igazgatás az Egyesült Államokban

Administration communale dans les États-Unis
Gemeindeverwaltung in den Vereinigten Staaten

Baker, Abby G. & Abby H. Ware: Municipal government of the City of New York. Boston: Ginn & Co. 1906. (XII, 350) — VIII 238

Brown, William Findlay & Ira Jewell Williams: A digest of laws and ordinances concerning Philadelphia, with notes 1701—1904. Philadelphia: Bayne 1905. (X, 1815) — VIII 240

Cosby, Arthur F.: Code of ordinances of the City of New York approved November 8, 1906, containing all general ordinances inforce January 1, 1906, and the sanitary code, the building code and the park regulations, together with all ordinances and amendments passed from January 1, 1906, to January 1, 1909. New York: Banks Law Publ. Co. 1909. (XIX, 428) — VIII 252

Charter revision issued by the Joint conference on charter revision [of the City of St. Louis]. St. Louis: Secretary's off. [1908 ?] — VIII 253

Charter of the City and County of Denver. Framed by the 2. charter convention 1904. [Denver 1904.] — VIII 220

Deming, Horace E.: Report of the National Municipal League. 1908— . [Pittsburgh 1908.] (7) (From: Proceedings of Pittsburgh meeting.) — VIII 202

Goodnow, Frank J.: History of municipal organization in the United States.
= Goodnow, Municipal problems. 1902. (1—21) — XX 729

Grosser, Hugo S.: Chicago. A review of its governmental history from 1837 to 1906. Chicago: League of Amer. Municipalities 1906. [140] (10th Annual Convention of the League of American Municipalities) — VIII 259

Grosser, Hugo S.: Municipal problems of Chicago. Philadelphia: Amer. Acad. of pol. & social science 1904. (87—102) (Publ. of the Amer. Acad. 412.) — VIII 208

Ingalls, George Arthur: An outline of municipal government in the City of New York. Albany: Bender 1904. (79) — VIII 233

King, Hoyt: The reform movement in Chicago. Philadelphia: Amer. Acad. of pol. & social science 1905. (33—45) (Publ. of the Amer. Acad. 452.) — VIII 207

Mac Vicar, John: The League of American Municipalities.
= Grosser, Chicago. 1906. [132—140] — VIII 259

Parsons, Frank: The city for the people or the municipalization of the city government and of local franchises. Philadelphia: C. F. Taylor 1901. (704) — VIII 198

Pielert, Charles & W. Cabell Bruce: The Baltimore City code containing the public local laws of Maryland relating to the City of Baltimore and the ordinances of the Mayor and City Council of Baltimore, in force on the first day of July, 1906. Baltimore: Peters Publ. 1906. (1637) — VIII 239

Plan for new city charter. Recommendations of the Civic League. St. Louis: Civic League 1909. (16) — VIII 244

Schaffner, Marg. A.: Municipal home rule charters. Madison: Wisconsin free libr. 1908. (38)
= Compar. legislation bulletin, 18. — XVI 648

Smith, Edwin Burritt: The municipal outlook [in Chicago].
= Smith, Essays. 1909. (3—19) — VIII 209

Smith, Edwin Burritt: The Municipal Voters' League of Chicago.
= Smith, Essays. 1909. (20—30) — VIII 209

Smith, Edwin Burritt: Council reform in Chicago.
= Smith, Essays. 1909. (31—47) — VIII 209

Smith, Edwin Burritt: Municipal government. The recovery of representative government. Municipal franchises. Municipal self-government: The Council and Mayor.
= Smith, Essays. 1909. (95—150) — VIII 209

A year of civic effort. Addresses and reports at the annual meeting [of the Civic League of St. Louis.] 1907— . St. Louis 1907— . — VIII 241

Községi igazgatás Nagybritanniában

Administration communale en Grande-Bretagne
Kommunale Verwaltung in Gross-Britannien

Acworth, W. M.: Rectification of municipal frontiers. = Econ. Journ. 8. 1898. (454—460) — XVIII 586

Ashley, Percy: English local government. London: Jack 1905. (190) — IV 304

Davidson, J. Morrison: The villagers' magna charta. „The village for the villagers." Parish Councils Act, 1894. London: Reeves 1895. (50) (Repr. from Weekly Times & Echo) (Bijou Library 4.) — IV 312

Macmorran, Alex., S. G. Lushington & E. J. Naldrett: The London government act, 1899, and the various statutes incorporated with it. London: Shaw 1899. (XXX, 202, 46) — IV 303

Onslow, Earl of: The rise and development of local legislation by private bill.
= Journ. R. Stat. Soc. 69. 1906. (1—31) — XI 1

Ferron, H. de: Institutions locales de l' Angleterre.
= Ferron, H.: Institutions municipales. 1884. (331—423) — XX 728

Redlich, Jos.: Zur Theorie und Kritik der englischen Lokalverwaltung. Eine Abwehr und eine Anklage. Wien: A. Hölder 1903. (208) (Aus: Zeitschr. f. d. Privat- & öff. Recht.) — IV 287

Német és osztrák községi igazgatás

Administration communale en Allemagne et en Autriche

Gemeindeverwaltung in Deutschland und Oesterreich

Hecke, Wilh.: Städtische Sozialpolitik. Wien im Vergleiche mit anderen Städten. Wien: Gerlach & Wiedling 1906. (24)
= Mitteilungen d. wissenschaftl. Sektion d. Klubs d. rechtskund. Beamten. 1. — Bécs 151

Hecke, Wilh. Zur Geschichte der Wiener Gemeindeverfassung. Wien: Gerlach & Wiedling 1909. (7)
= Mitteilungen d. wissenschaftl. Sektion d. Klubs d. rechtskund. Beamten, 2. — Bécs 151

Helmreich, Karl: Die geschichtliche Entwicklung der bayerischen Gemeindeverfassung vom Ende des 18. Jahrh. bis 1818. Diss. Ansbach: Bürgel & Sohn 1909. (46) — Bj 98

Mitteilungen der wissenschaftlichen Sektion des Klubs der rechtskundigen Beamten der Stadt Wien H. 1— . Wien: Gerlach & Wiedling 1906— . — Bécs 151

1. Hecke, Wilh: Städtische Sozialpolitik. Wien im Vergleiche mit anderen Städten. 1906. (24)
2. Hecke, Wilh.: Zur Geschichte der Wiener Gemeindeverfassung. 1909. (7)

Neuenhahn, G.: Sammlung von Ortsgesetzen, Statuten und Verordnungen der Stadt Jena. Bd. 1—2. Jena: Neuenhahn 1897—1909. — III 984

Neumann, Fritz: Sozialdemokratische Staats- und Stadtexperimente.
= Neumann, Die Sozialdemokr. als Arbeitgeberin. 1909. (55—73) — Nm 1336

Neue Sammlung der ortspolizeilichen Vorschriften, Statuten, Normativbestimmungen etc. der Stadt Würzburg. 9, 16—18. Würzburg: Stahel. — III 366

9. Nachtr. 3. Statut über die Lieferung elektrischen Stromes aus dem städtischen Elektrizitätswerk Würzburg. 1902. (65—74)
16. Friedhof-Ordnung und Leichengebüren-Ordnung, 1902. (26)
17. Sicherstellung der städtischen Wasserleitungen nebst Tarif der Anschlussgebüren. Statut über Ausführung von Wasserleitungseinrichtungen und über die Wasserabgabe. Schutzmassregeln gegen das Einfrieren der Hauswasserleitungen. 1893. (19)
18. Arbeitsordnung für die Lohnarbeiter des Stadtbauamts, der Stadtgärtnerei, des Gas-, Wasser- und Installationswerkes, des Schlacht- und Viehhofs, des Kühlhauses, des Lagerhauses und des Akziamts. Satzungen für die Arbeiterversorgungskasse der Stadt Würzburg. 1906. (III, 57)

Ostmärkische Städtepolitik. Ein Zukunftsbild von einem Deutschen. Lissa i. P.: O. Eulitz 1909. (47) — Pr 265

Stauracz, Franz: Eine wahre Volkspartei. Beiträge zu einem Ehrenbuch der christlichsozialen Reformarbeit. Warnsdorf: A. Opitz [1904.] (87) — Au 719

Übersicht über die Gemeinde-Verwaltung in Charlottenburg. Hrsg. vom Magistrat. Charlottenburg: Ulrich & Co. 1909. (VII, 186) — III 1033

Vorlagen für die Stadtverordneten-Versammlung zu Berlin. 1898— . Berlin 1898— . 4° — Berl q 45

Egyéb külföldi községi igazgatás

dministration communale dans les autres pays

Kommunale Verwaltung anderer Länder

Begey, Elia Ernesto: Natura e limiti della facoltà regolamentare del comune. Torino: Gerbone 1909. (43) — VI 246

Bulletin administratif de la ville de Liège. 1908— . Annexes. Liège 1908— . — VII 384

Kommunal **författningssamling** för Stockholm 1902—05. Stockholm: Stads statistiska kontor 1909. (862) — VII 394

Massat, Paul: Manuel de la législation administrative spéciale à la ville de Paris et au département de la Seine. Suivi: du texte des propositions de loi relatives à la réforme de cette législation, des programmes des concours pour l'emploi de rédacteur. Paris: Rousseau 1901. (IV, 374) — V 414

Pappafava, Vladimir: Kurze Besprechung des russischen Gesetzes vom 12. Jun. 1890 über die örtlichen Repräsentativ-Körperschaften der Provinzen und Distrikte (zemskia outchrejdenia). Innsbruck: Wagner 1894. (15) — Or 178

Pappafava, Vladimir: Das russische Gesetz über die Verfassung der Städte vom 11. Jun. 1892. Innsbruck: Wagner 1896. (30) — VII 391

Regolamento per l'esecuzione della legge 6 aprile 1908, n. 116 sui provvedimenti per la Città di Roma approvato con R. decreto 4 settembre 1908, n. 551. Napoli: Pietrocola 1908. (7) (Biblioteca legale) — VI 247

Községi választások

Élections communales — Gemeindewahlrecht

Möbius, Theodor: Neue Gemeindewahlordnung für das Herzogtum Bukowina mit Ausnahme der Landeshauptstadt Czernowitz. Gesetz vom 28. Aug. 1908 und Gesetz zum Schutze der Wahl- und Versammlungsfreiheit. Sereth: Fleischer 1909. (VI, 82) (Erw. S. A. aus d. Amtsblatt.) — II 134

Report from standing committee on the municipal elections bill, with the proceedings of the committee. London: Nichols 1907. (4) 4° — IV q 207

Rinnovazione dei consigli comunali e provinciali. Legge 17 dicembre 1908, n. 721. Milano: Soc. editr. libr. 1909. (1) (Coll. legisl. „Portafoglio") — VI 239

Községi tisztviselők

Fonctionnaires communaux

Kommunale Beamte

Dienstes[statut] und Gehalts-Statut für die etatsmässigen Beamten der Stadtgemeinde Augsburg. Augsburg 1909. (36) — III 1030

Das Einkommen der Beamten in Breslau. Das Jahreseinkommen wichtiger Arten von Angestellten und Arbeitern in Breslau 1906.
= Breslauer Statist. 28. 1. [1909.] (26—88) — III 4

Geschäftsbericht des Zentralverbandes der Gemeindebeamten Preussens und Mitteilungen über die Wirksamkeit der dem Zentralverbande angehörenden Unterverbände für 1908— . Trier 1909— . — III 1031

Oster, Ludwig: Der Haftungsanspruch der Gemeinde gegen den Gemeindebeamten nach Massgabe des Art. 158 der diesrhein. Gemeindeordnung. Bamberg: W. Gärtner 1908. (VIII, 71) — Bj 112

Progetto della Commissione ai servizi pubblici circa il personale d'amministrazione, addetti ed operai dei servizi pubblici comunali. Fiume 1908. (2) 4⁰ (Avvisatore uff. di Fiume.) — I q 187

Satzungen der Pensionsanstalt für die etatsmässigen Beamten der Stadtgemeinde Augsburg. Augsburg 1906. (14) — III 1029

Smith, Edwin Burritt: The civil service situation [in Chicago] == Smith: Essays. 1909. (48—69) — VIII 209

Ügykezelés

Gestion — Geschäftsführung

[Bestimmung über die] Vereinfachung und Verbilligung des Geschäftsganges [der Stadt Strassburg]. Strassburg 1909. (12) (Litogr.) 4⁰ — III q 346

Brodie, John A.: Motor vehicles for municipal work. [With Discussion.] == Proceed. of the Incorp. Assoc. of mun. & county engineers. 32, 1905/06. (391—414) — Br 280

Geschäftsverteilung im Magistrat und Gemeindekollegium der Stadt Nürnberg von 1909 an. Nürnberg: Sebeld 1909. (141) — III 977

Verfügung über die Vereinfachung, Verbilligung und Beschleunigung des Geschäftsbetriebes [der Stadt Bielefeld, nebst weiteren vertraulichen] Verfügungen. Bielefeld 1909. (7, 6) (Litogr.) 4⁰ — III q 345

Zimmermann, Franz: Aus der Vizegespanschaft Hermannstadt. Wien: A. Holzhausen 1909. (33) — I 520

Városépítés

Construction des villes — Städtebau

An **act** to empower the London County Council to construct railway sidings in the County of Surrey and to confer other powers upon that Council to make provisions with respect to sanitary matters to amend the London Building Acts to confer powers upon the councils of the metropolitan borough of Southwark and the borough of Kensington and for other purposes. London: Eyre & Spottiswoode 1909. (67) (London County Council (General Powers) Act 1909.) — IV 314

Althans, Fritz: Die gemeingefährliche Bauführung. (§ 330 des Reichsstrafgesetzbuches). Diss. Leipzig: A. Hoffmann 1909. (58) — Nm 1287

Budapest új szabályozása. A Magyar mérnök- és építészegylet előterjesztése. Bp.: Pátria 1903. (30) — Bp 2296

The **Glasgow building regulations act,** 1892, with relative bye-laws. Glasgow: Anderson 1893. (67) — IV 301

The **Glasgow building regulations act** 1900. Publ. by the Corporation of the city. Glasgow: R. Anderson 1900. (78) — IV 300

Cosby, Arthur: The building code [of the City of New York. == Cosby, Code of ordinances 1909. (168—262) — VIII 252

***Eberstadt,** Rud.: Bauordnung und Volkswirtschaft. Berlin: Ernst 1909. (23) == Städtebauliche Vorträge Bd. 2, H. 7. — XX 593

Ellenvégirata Budapest székesfőváros közönsége nevében Bárczy István polgármesternek, képviseli Kobler Ferenc tiszti ügyész, az Egyesült Építőipar r.-t. által 1,518.532 K 38 f tőke és járulékai iránt indított perben. Bp.: Háziny. 1909. (IV, 181) (A budapesti kir. törvényszékhez.) — Bp q 782

***Franz,** W.: Bilder aus der Geschichte des deutschen Städtebaues. Berlin: Ernst 1909. (28) == Städtebauliche Vorträge. Bd. 2, H. 3. — XX 593

Gerards, Émile: Paris souterrain. Formation et composition du sol de Paris. Les eaux souterraines. Carrières et catacombes. Les égouts. Voies ferrées souterraines. Métropolitain municipal. Chemin de fer électrique nord-sud. Souterrains divers. Faune et flore souterraines de Paris. Préf. de Paul Weiss. Paris: Garnier 1908. (III, 667) — V 411

London County Hall final competition. London 1908. (221—240) 4⁰ (The Buildings News Directory.) — IV q 220

A középítési bizottmány 1872. évi működésének főbb **mozzanatai.** [Bp. 1873.] (Kivonat Gerlóczy Károly jelentéséből.) [Litogr.] — Bp q 791

Palóczy Antal: A városok rendezése, Budapest viszonyainak egybevetésével. Bp.: Magyar mérnök & építészegylet 1903. (133) — Bp 2298

Report of the Kingshighway Commission, March, 1903. St. Louis 1903. (44) (City of St. Louis.) — VIII 250

Schelle, Gust.: La physionomie de Paris et les monuments. == Société de statistique. 1909. (35—40) — V 401

***Stübben,** J.: Über den Zusammenhang zwischen Bebauungsplan und Bauordnung. Berlin: Ernst 1909. (22) == Städtebauliche Vorträge. Bd. 2, H. 4. — XX 593

Thiersch, F. v.: Die Ausstellungs- und Festhalle der Stadt Frankfurt a. M. Denkschri. Frankfurt a. M.: Schirmer & Mahlau 1909. (45, 18 Taf.) — III q 344

Triggs, Inigo H.: Town planning; past, present and possible. London: Methuen & Co. 1909. (XIX, 334) — XX 726

***Zimmermann,** Max Georg: Künstlerische Lehren aus der Geschichte des Städtebaus. Berlin: Ernst 1909. (26) == Städtebauliche Vorträge Bd. 2, H. 5. — XX 593

Kisajátitás. Községi bekebelezés

Expropriation. Incorporation communale

Enteignung. Eingemeindung

Gesetz betr. die Zuteilung der Gemeinden Aussersihl, Enge etc. . . . an die Stadt Zürich (Zuteilungsgesetz), 1891 und Gemeindeordnung der Stadt Zürich, 1907. Zürich: Schweiz. Grütliver. 1907. (IV, 95) — VII 401

Köbke, Hans: Die Vereinigung von Stadtgemeinden nach preussischem Verwaltungsrechte. Berlin: Trenkel 1909. (61) — III 970

Koch, Heinz: Eingemeindungsrecht und Polizeiverordnung. Tübingen: Mohr 1909. (VII, 40) (Abh. a. d. Staats-, Verw. u. Völkerrecht) — Nm 1267

Walter, Willy: Die Rückforderung in der Lehre von der Enteignung. Diss. Erlangen: Jacob 1908. (VII, 87) — XXI 294

Közutak

Routes — Strassen

Report on the application of science and art to street-paving and street-cleansing of the Metropolis. London [1876?] (35) — IV 14

Richter, E.: Strassenpflasterung.
= Richter: Strassenhygiene. 1894. (157—167) — XXIII 163

Scheuermann: Kritische Betrachtungen über moderne Strassenwirtschaft. Zur allgemeinen Anwendung des Kleinpflasters in Stadtstrassen. Berlin: Engelmann 1909. (20) (Aus: Zeitschr. f. Transportw. u. Strassenbau) — XV q 17

Street improvements and tramways. Return. London: King 1906. (14) 4° (London County Council) — IV q 214

Überreiter, Franz Jos.: Die rechtlichen Verhältnisse der Ortsstrassen bes. in Bayern. Würzburg: Memminger 1908. (95) — Bj 91

Hódmező-Vásárhely város törvényhatóságának a törvényhatósági közutaknak építési, kezelési és fenntartási kiadásairól, másrészt az érintett kiadások fedezésére szükséges bevételekről szóló **zárszámadása.** 1907— . Hódmező-Vásárhely 1909— . 4° — I q 163

Rendőrség. Tűzrendészet

Police. Police des incendies — Polizei. Feuerpolizei

Accounts showing the sums received and expended for the purposes of the metropolitan police, police superannuation fund, and police courts, 1874—75. London 1875. (17) 4° (Metropolitan Police.)
= [1. in London reports.] — IV q 4

Bodman, Sigismund Frh. v.: Das Delikt des Groben Unfugs § 360 Z. 11. RStGB. Diss. Baden-Baden: J. Pfeiffer 1908. (17) — Nm 1276

Desroys du Roure, E.: L'administration et la police [de Paris].
= Société de statistique. 1909. (155—60) — V 401

Donner, Viktor: Die Haftung für Automobilschäden u. Berücks. des Gesetzentwurfes über den Verkehr mit Kraftfahrzeugen. Diss. Leipzig: O. Brandstetter 1909. (180) — Nm 1271

Hamilton, J. de C.: Squard drill book: including general rules, marching, physical drills, orders at funerals, etc. [of the] London Fire Brigade. London: Southwood, Smith 1909. (60) (London County Council.) — IV 293

Hübsch, Albert: Jagdrecht des Fürstentums Bayreuth mit Berücks. des deutschen und bayerischen Jagdrechts. Diss. Bayreuth: Ellwanger 1909. (VI, 83) — Bj 102

Médecin, Paul: Étude sur l'admission des étrangers en France. Thèse. Paris: Larose & Tenin 1909. (XI, 304) — Fr 602
[Bibliographie: p. 293—300.]

Orth, Georg: Spiel und Wette im Strafrecht. Diss. Heidelberg: Rössler, Herbert 1909. (110) — XXI 297

Report on the police establishment and the police fire brigade including criminal and other miscellaneous statistics of the Brighton Borough police for the year 1908— . (County Borough of Brighton.) — IV 306

Prostitució

Prostitution

Fiaux, Louis: La prostitution réglementée et les pouvoirs publics dans les principaux états des deux mondes. Paris: Alcan 1909. (XXIII, 425) (Histoire gén. du mouvement pour l'abolition de la police des moeurs.) — XXIII 858

(Fraenkel, C.): Städtische Lusthäuser. Von M. K. G. Vorw. v. C. F. Leipzig: Barth 1905. (35) — XX 697

Hadügy

Armée — Heerwesen

Charencey, Comte de: Guerre privée et combat singulier. Alençon: Impr. Alençonnaise 1909. (45) (Extr. du Bull. de la Soc. hist. et archéologique de l'Orbe.) — XVII 1688

Weil Fülöp: A megújított pesti magyar polgári gyalog-őrhad 1844. évi nyárutó 15. Rákos mezején ünnepelt zászlószentelésének emlékkönyve. Ford. F. M. — Die Fahnenweihe des erneuten, löblichen, ungarischen Infanterie-Bürger-Korps in Pesth. Ein Gedenkbuch der Feier, welche am 15. Aug. 1844, auf dem Rákosfelde in Pesth stattgefunden, nebst einer Geschichte der Pesth-Ofner und Wiener Bürgermilizen. Pest: Landerer & Heckenast 1845. (66, 168) — Bp 2319

XIII. PÉNZÜGYTAN

Finances publiques

Finanzwesen

Czoernig, Karl Fr. v.: Darstellung der Einrichtungen über Budget, Staatsrechnung und Kontrole in Oesterreich, Preussen, Sachsen, Bayern, Württemberg, Baden, Frankreich und Belgien. Wien: W. Braumüller 1866. (VII, 187) — XIX 226

Kautz Gyula: A pénzügytan rendszere. [*1862—63.*] 2. átdolg. kiad. Pest.: Heckenast 1872. (X, 257) (A nemzetgazdaság- és pénzügytan rendszere, 2.) — XIX 228

Osswald, Joseph: Die Rechtsverhältnisse an öffentlichen Sachen nach geltendem deutschen Privat- und Verwaltungsrecht. Diss. Heidelberg: 1909. (104) — Nm 1295

Predöhl, Max G. A.: Die Entwicklung der Lotterie in Hamburg. Ein Beitrag zur Geschichte der Lotterie. Diss. Hamburg: Lütcke & Wulff 1908. (72) — Hamb 117

Rau, Karl Heinr.: Grundsätze der Finanzwissenschaft. Abt. 1—2. [*1832.*] 3. verm. Aufl. Leipzig: C. F. Winter 1855. (X, 413) — XIX 225

Weil, Oskar: Die staats- und verwaltungsrechtliche Stellung der Domänen, rechtshistorisch und nach geltendem Recht. Diss. Leipzig: A. Hoffmann 1909. (88) — Nm 1306

Állami pénzügyek

Finances nationales — Staatsfinanzen

Annual report of the Secretary of the Treasury on the state of the finances. 1878, 1906/7— . Washington 1878— . (House of representatives.) — Am 38

Atkinson, Edw.: The financial outlook. An address made before the Chamber of commerce of the State of New York. New York: Chamber of commerce 1894. (23) — Am 530

Delory, G. & H. Chesquière: Un budget bourgeois. (France 1909.) 405.224,076 francs de dépenses. Lille: Dhoosche 1909. (44) — Fr 616

Finance [of the] Commonwealth of Australia. Bulletin 1— . Melbourne 1908— . [Commonwealth bureau of census & statistics]
1—2. Knibbs, G. H.: Summary of australian financial statistics. — Austr q 15

Murray, David: The land and the finance bill. Glasgow: Mac Lehose 1909. (XIV, 122) — Br 428

Pillersdorff, F. v.: Die österreichischen Finanzen. [*1850?*] 2. Aufl. Wien: Jasper, Hügel & Manz 1851.
4 in [Kredit & Finanzwesen.] — XIX 224

Schwarz, O.: Die Finanzsysteme der Grossmächte. (Internationales Staats- und Gemeindefinanzwesen.) Leipzig: Göschen 1909. (99) (Samml. Göschen, 451.) — XIX 230

***State finance** statistics, 1890 and 1895. Comparative receipts, expenditures, funds and debts. Albany 1897. (429–482)
== New York State Library Legislation bulletin 8. — Am 493

***Xenophon's** Discours upon improving the revenue of the State of Athens. Transl. by Walter Moyle. Glasgow: Foulis 1751. (44)
== In: Petty, Political arithmetic. 1751. — XVIII 896

Adók

Impôts — Steuern

Annual accounts of the Chamberlain of the City of London, relating to coal and wine duties, Blackfriars bridge, police etc . . . London 1875. (13) 4°
== [3. in London Reports.] — IV q 4

Bányász István: Néhány szó magyar adórendszerünkhöz. Veszprém: Köves & Boros 1898. (16) — Mo XIX 161

Stenographischer **Bericht** über die Versammlung vom 12. Juli 1909 im Zirkus Schumann zu Berlin betr. die Reichsfinanzreform und Gründung des Hansa-Bundes. Berlin: Hayn 1909. (63) — Nm 1326

***Direkte Steuern** in Böhmen in den Jahren 1901 und 1904 und Zuschläge zu denselben für Zwecke der territorialen Selbstverwaltung, sowie Gemeinde-Getränkeauflagen und -Mietzinssteuern im Jahre 1901. Prag: Statist. Landesamt Böhmen 1909. (CXVI, 143) 4°
== Mitteilungen des Statist. Landesamts Böhmen. Bd. 10, H. 2. — Au q 38

Enneccerus, L.: Vermögensteuer, fundirte Einkommensteuer, oder Erbschaftssteuer? Marburg: N. G. Elwert 1893. (54) — Pr 264

Enneccerus, L.: Die Steuer-Reform in Staat und Gemeinde. Marburg: N. G. Elwert 1892. (IV, 94) — Pr 266

Exner Kornél: Egyenes adóink reformjának irányelvei. Bp.: Márkus 1897. (109) — Mo XIX 158

A magyar egyenesadók történeti **fejlődése.** Kiadja a m. k. pénzügyminiszterium. Bp.: Pesti könyvny. 1895. (146) (Az egyenesadó-enquête irományai.) — Mo XIX 159

Fiedler, Willy: Ertragsbesteuerung des Bankgewerbes in Bayern. Diss. Nürnberg: B. Hilz 1909. (VIII, 117) — Bj 107

Glücksthal Samu: A kereseti és jövedelmi adó az új adójavaslatokban. Az Orsz. Magy. Keresk. Egyesülés határozati javaslatának indokolása. Bp.: Franklin 1908 (23) — Mo XIX 160

Karski, J.: Die Brandschatzung des Volkes durch indirekte Steuern in Deutschland. Leipzig: Leipziger Buchdr. 1909. (IV, 90) — Nm 1265

Kolnig, Gust.: Europäische Steuerwehen. Wien: E. Konegen 1909. (80) — XIX 227

Linschmann, Hugo: Die Reichsfinanzreform von 1909. Berlin: Nagel 1909. (180) — Nm 1329

Wie steht die **Nationalliberale Partei** zur Reichsfinanzreform? Darstellung der Vorgänge in der Reichsfinanzkommission. Berlin: Buchh. d. Nationalliberalen Partei 1909. (21) — Nm 1251

Quidde, L.: Die bayerische Steuerreform. München: J. Schweitzer 1909. (VIII, 192) — Bj 92

Pénzintézeti adózás **reformja.** A [Magyarországi Pénzintézetek Országos] Szövetségének beadványa a m. kir. pénzügyminiszter úrhoz. Bp. 1908. (Pénzintézeti Szemle 5. 1908. (57—73) — Mo XIX 157

Reichsfinanzgesetze vom 15. Juli 1909 einschliesslich der Reichsstempelgesetze und des Erbschaftssteuergesetzes. Text-Ausg. Berlin: Guttentag 1909. (414) — Nm 1327

Rouchon-Mazerat, Edm.: Les charges fiscales des mutations de propriétés foncières à titre onéreux. Paris: Rousseau 1909. (106) — Fr 595

Secrétan, Henri: L'impôt progressif sur le revenu et l'impôt sur le capital mobilier. 3. ed. Lausanne: F. Payot 1892. (16) — Sv 190

Die neuen **Steuerprojekte** und die Beschlüsse der Finanzkommission des Reichstages. Berlin: Verl. f. Fachliteratur 1909. (39) (Veröff. d. Ver. Berliner Kaufleute & Industrieller, 3.) — Nm 1252

Die **Steuervorlagen** des Reichstags. Berlin: P. Parey 1909. (210—75) (Aus: Archiv d. dtschen Landwirtschaftsrats.) — Nm 1248

Vihar Károly: Az 1910. évi január hó 1-én életbelépő házbéradótörvény. A jövedelmi adótörvénynek a háztulajdonost érdeklő intézkedései, adókiszámítási táblázatokkal. Bp.: Auer 1909. (24) — Bp 2305

Weitpert, Konrad: Die Steuern vom Immobiliarbesitzwechsel in den deutschen Staaten. Diss. Göthen: Schettlers Erben 1908. (116) — Nm 1299

Községi pénzügyek

Finances communales — Gemeindefinanzen

***Biermer,** Magnus: Der Fall Dullo in Offenbach a. M. und seine kommunalpolitische Bedeutung. Giessen: E. Roth 1908. (27)
= Biermer: Samml. nationalök. Aufsätze, 2. H. 1. — XVIII 427

Haushaltspläne der Stadt Mageburg für 1909— . Magdeburg 1908— . 4° — III q 330

Headley, F. W.: Local indebtedness.
= Headley: Darwinism & modern socialism. 1909. (215—217) — XVII 1709

Reitzenstein, F. Frhr. v.: Das kommunale Finanzwesen. Tübingen: Laupp 1889. (627—788.) (Aus: Schönberg's Handb. d. pol. Ök. 3. Aufl.) — XIX 229

Report from the select committee on the application of sinking funds in exercise of borrowing powers, together with the proceedings of the committee, minutes of evidence, and appendices. London: Wyman 1909. (XXXVI, 100) — IV q 210

Report of the auditor of the City and County of Denver, of the financial affairs. 1905, 1906, 1908— . Denver [1906— .] — VIII 218

Rosenbusch, Alfred: Die Organisation des Kommunalkredits, unter spez. Berücks. der Verhältnisse in der Rheinpfalz. Augsburg: Reichel 1908. (115) — Bj 95

Statement of receipts & expenditures of all funds 1909— . [Denver 1909— .] (City & County of Denver.) — VIII 219

Veit, Rudolf: Das Finanzwesen der Stadt Altenburg. Halle a. S. : Kaemmerer 1909. (V, 176) — III 1026

Walter, Ferd.: Die Finanzwirtschaft der Landeshauptstadt Graz seit der Verleihung des eigenen Statutes bis zur Gegenwart (1869—903.) Diss. K. Heidelberg: Rössler 1905. (69) — II 130

Községi adók és illetékek

Impôts et taxes communaux — Gemeindesteuern u. -Gebüren

Assessment and valutation Conference. 1909.] London: Southwood 1909. (109) (County of London.) — IV 291

Bendermacher, Wilh.: Die Berechnung der Gemeinde-Einkommensteuer in den Provinzen des Preussischen Staates. Köln: Kölner Verl.-Anst. 1894. (39) — Pr 268

Despatches from His Majesty's consular officers respecting the taxation of land values at New York, Boston, San Francisco, and Cleveland (Ohio). London: Harrison 1909. (19) 4° (Miscellaneous 6.) — VIII q 216

Díjjegyzék Temesvár városban fizetendő helypénzről. — Tarif über das in der Stadt Temesvár zu zahlende Standgeld. Temesvár: Uhrmann 1905. (29) [Magyar & német.] — I 524

Díjszabályzat Temesvár városban fizetendő kövezetvámról. Temesvár 1895. (189—194) — I 523

Díjszabályzat Temesvár városban fizetendő helypénzekről. Temesvár 1895. (197—201) — I 526

Domány János: A városok háztartásának rendezése és a városok fejlődésének biztosítása kül. tek. a fogyasztási adókra. Komárom: Hungária 1909. (32) — I 519

Előterjesztés a városi vámról szóló székesfővárosi szabályrendelet tervezetéről. Bp.: Pesti könyvny, r.-t. 1903. (35) (Budapesti keresk. & iparkamara.) — Bp 2322

Ludwig-Wolf, L. F.: Leipziger Steuerbuch. Eine Sammlung der auf das Steuerwesen bezüglichen, neben der Staats-, Grund- und Einkommensteuer geltenden landes- und ortsgesetzlichen Bestimmungen. Leipzig: Rossberg 1909. (IV, 121) (Jurist. Handbibliothek, 295.) — III 968

Prospetti statistici [dell] ufficio III: dazio. 1908— . Bologna 1909— . 4° (Comune di Bologna.) — VI q 87

Relazione sulla proposta per la tassazione dei fondi nudi. Fiume 1909. (4) 4° (Avvisatore uff. d. Municipio di Fiume.) — I q 184

The **tax laws** containing all provisions of the laws of the State of New York regulating taxation in New York City. Brooklyn—New York: Eagle Building 1903. (68) — VIII 235

La **vérité** sur la suppression de l'octroi. Nimes: J.-B. Gagne 1909. (62) (Ville de Nimes.) — V 400

Wallach, Martin: Umsatzsteuer oder Wertzuwachssteuer? Anh.: Entwurf einer den Grundsätzen der Gerechtigkeit entsprechenden Wertzuwachssteuer-Ordnung. Diss. Berlin: Scholem 1908. (47) — XIX 231

Die in 357 preussischen Gemeinden erhebenen **Zuschläge** zu direkten Steuern in den Jahren 1908 u. 1909. Bearb. im statist. Amt d. Stadt Posen. Posen 1909. (21) — Pr 261

Számvitel

Comptabilité — Rechnungswesen

Hufnagel, Wilhelm: Vorschriften für die Vermögensverwaltung und das Rechnungswesen der bürgerlichen Gemeinden im Königreich Württemberg. Stuttgart: Hess 1909. (XIV, 536) — Wb 49

Kerkápoly Zoltán: 5%-os kamattérítés és késedelmi kamatkulcs az egyenes adók és illetékekhez. Kalocsa: Jurcsó A. 1907. (171) — Mo XIX 156

Lepelletier, F.: Les procédés de comptabilité dans les finances locales anglaises. Paris: Giard & Brière 1909. (21) (Extr. de la Revue de science et de législ. financ.) — IV 289

Szabályrendelet a fővárosi számvevőség és a fővárosi központi pénztár működésére felügyelő bizottmány alakításáról és hatásköréről. Bp.: Pesti könyvny. 1887. (7) — Bp 2280

XIV. KÖZMŰVELŐDÉS. KÖZOKTATÁS

Culture. Enseignement

Bildungs- und Unterrichtswesen

Bellai József: Népművelési és szociálpedagógiai intézményeink. Temesvár: Csendes J. 1908. (20) — Mo XVII 211

Az E. M. K. E. **évi jelentése** 1892/3— . Kolozsvár 1893— . — Mo XXII 408
1892/3. Irta Sándor József.

Levasseur, É[m].: Les établissements scientifiques [de Paris]. == Société de statistique. 1909. (175—80) — V 401

***Mayo,** A. D.: The opportunity and obligation of the educated class of the colored race in the Southern States. An address. Washington: Gov. pr. off. 1900. (1227—1246)
== 7 in Chapter[s] from the report[s] of the Commissioner of education. — Am 585

Rhees, William J.: The Smithsonian Institution. Documents relative to its origin and history. Washington: Smithsonian Inst. 18/9. (XIV, 1013) (Smithsonian Misc. Coll. 328) — Am 575

Rhees, William J.: The Smithsonian Institution. Journals of the Board of Regents, reports of committees, statistics etc. Washington: Smithsonian Inst. 1879. (VII, 844) (Smithsonian Misc. Collection. 329) — Am 575

Scheu, Rob.: Kulturpolitik. Wien: Wiener Verl. 1901. (88) — XVII 1676

A Magyar Nemzeti Múzeum **szervezete** és szolgálati szabályzata. Bp.: Egyetemi ny. 1898. (38) — Bp 2307

Társaskörök

Clubs — Gesellige Vereine

A Park-Club **alapszabályai.** Javaslat. Bp.: Athenaeum (59+43) 2° — Bp f 1

Statuten des Ofner bürgerlichen Geselligkeit-Clubs. A Budai Polgári Társaskör alapszabályai. Pest 1872. (16) — Bp 2268
[Német & magyar.]

Iskolaügy. Pedagógia

Pédagogie — Schulwesen

Annual statement of the Commissioner of Education to the secretary of the interior. 1903—1905, 1907— . Washington: Gov. pr. off. 1907— . — Am 521

Censo escolar national correspondiente a fines de 1883 y principios de 1884. T. 1—3. Buenos-Ayres: Tribuna Nacional 1885. — Am 541
1. Poblication escolar. (XXXI, 421)
2. Estadisti a escolar. (CVI)
3. Legislacion escolar. (XXXVI, 224)

Chapter[s] from the report[s] of the Commissioner of education. [1—11.] Washington: Gov. pr. off. 1896—1907. — Am 585

1. Papers prepared for the World's library congress held at the Columbian exposition. Ed. by Melvil Dewey. 1896.
2. Teaching of civics in Switzerland, France and England. 1898.
3. Physical training. By Edward Missey Hartwell. 1899.
4. The public school and the public library. 1899.
5. Report of Committee of the National educational association on the relations of public libraries to public schools 1899.
6. Swedish gymnastics. By Theodore Hough. 1900.
7. The future of the colored race. 1900.
8. English secondary schools for boys. By Ph. Aronstein. 1901.
9. Education in London under the administration of the London school board. 1904.
10. On physical training. By Edward Mussey Hartwell. 1904.
11. Educational periodicals. 1907.

The international **conference** on education, held at Philadelphia, 1876. Washington: Gov. pr. off. 1877. (92) (Bur. of education.) — XXII 295

Copy of the abstract of accounts submitted te the London School Board by the Finance Committee thereof. London 1875. (23) (London School Board, Accounts) 4°
== [2. in London Reports.] — IV q 4

Digest of public school laws. Washington: Gov. pr. off. 1896. (1063—1300) (Bur. of education. Chapter from the Rep. of the Commissioner of education for 1893. (4) — Am 557

***Education** in London under the administration of the London school board. Washington: Gov. pr. off. 1904. (273—92)
== 9 in Chapter[s] from the report[s] of the Commissioner of education. — Am 585

***Educational** periodicals. Washington: Gov. pr. off. 1907. (57—61)
== 11 in Chapter[s] from the report[s] of the Commissioner of education. — Am 585

Elliot, Edw. C.: State school systems: legislation and judicial decisions relating to public education, 1904—1906. *[1906.]* 2. ed. Washington: Gov. pr. off. 1907. (153) (Bur. of education. Bull. No. 3, 1906.) — Am 526

A közoktatási ügyosztály **előterjesztése** 10 iskola épitése iránt. Bp.: Háziny. 1909. (7) 4º — Bp q 778

Griffis, Will. E.: Education in Japan. Washington: Gov. pr. off. 1875. (64) (Circulars of information of the Bur. of education. No. 2. 1875.) — Ázs 68

Hailmann, Will. N.: German views of american education, with particular reference to industrial development. *[1906.]* 2. ed. W shington: Gov. pr. off. 1907. (55) (Bur. of education. Bull. No. 2, 1906.) — Am 525

Jászi Viktor: A tanszék szabadsága.
= Debreceni ref. főiskola akadémiai évkönyve, 1908/9. (3—15) — I 31

Klotzsch, Geo.: Gesetz über das Diensteinkommen der Lehrer und Lehrerinnen an den öffentlichen Volksschulen vom 26. Mai 1909. Erläutert. Berlin: Heymann 1909. (VIII, 259) — Pr 253

Levasseur, É[m].: L'enseignement [dans Paris].
= Société de statistique. 1909. (167—74) — V 401

Locke, John: Some thoughts concerning education. *[1693]*
= Locke: Works 8. 1824. (1—211) — XXV 766

Mantoux, Paul: L'enseignement et l'Etat en Angleterre.
= Mantoux: A travers l'Angleterre contemp. 1909. (227—55) — Br 423

March, Francis A.: The spelling reform. Washington: Gov. pr. off. 1893. (86) (Bur. of education. Circular of information. No. 8. 1893.) — Am 558

Proceedings of the department of superintendence of the National Educational Association at its meetings at Washington 1884, 1886, 1888. Washington: Gov. pr. off. 1884—88. (Circular of information of the Bur. of education.) — Am 555

A középiskolai matematikai tanítás **reformja.** Szerk. Beke Manó & Mikola Sándor. Bp.: Franklin 1909. (XVI, 216) (Orsz. középisk. Tanáregy. kiadv.) — Mo XXII 403

Rein, W.: Pädagogik im Grundriss. *[1890.]* 4. Aufl. Leipzig: Göschen 1907. (136) (Samml. Göschen, 12.) — XXII 291

***Report** of committee of the National educational association on the relations of public libraries to public schools. [Washington: Gov. pr. off. 1899.] (663—719)
= 5 in Chapter[s] from the report[s] of the Commissioner of education. — Am 581

Report of the Commissioner of education 1881—5, 1889—90, 1898—99, 1905— . Washington: Gov. pr. off. 1883 — Am 59

Seyfert, Rich.: Schulpraxis. Methodik der Volksschule. *[1896.]* 3. umgearb. Aufl. Leipzig: Göschen 1907. (191) (Samml. Göschen, 50) — XXII 292

Smith, Anna Tolman: The education bill of 1906 for England and Wales as it past the House of Commons. *[1906.]* 2. ed. Washington: Gov. pr. off. 1907. (48) (Bur. of education. Bull. No. 1, 1906.) — Br 419

Special report by the Bureau of education [upon the] educational exhibits and conventions at the exposition New Orleans 1884—85. Vol. 3 in 1. Washington: Gov. pr. off. 1886. — Am 556
1. Catalogue of exhibits. (240)
2. Proceedings of the international congress of educators (576)
3. Proceedings of the department of superintendence of the National Educational Association & adresses delivered one education days. (148)

Statistics of city school systems. [T. 1—10.] Washington: Gov. pr. off. 1897—1907. (U. S. Bur. of education. Advance sheets.) — VIII 204

***The teaching** of civics in Switzerland, France and England. Washington: Gov. pr. off. 1898. (233—66)
= 2 in Chapter[s] from the report[s] of the Commissioner of education. — Am 585

Thorndike, Edw. L.: The elimination of pupils from school. Washington: Gov. pr. off. 1908. (63) (Bur. of education Bull. No. 4. 1907.) — Am 529

Weszely Ödön: Az erkölcsi nevelés és a tanitás szociális jelentősége.
= Értekezések a társad. tudományok köréből. 1909. (14—28) — XVII 1677

Elemi oktatás

Enseignement élémentaire — Elementar-Unterricht

Elementary education in London. Washington: Gov. pr. off. 1878. (24) (Circulars of information of the Bureau of education No. 2, 1878.) — IV 296

A Budapest székesfővárosi VII. kerület, Damjanich-utcai községi polgári fiúiskola 1— . **értesítője** az 1908/9— . iskolai évről. Bp.: Háziny. 1909— . — Bp 2273
1. Szerk. Hittig Lajos.

A Budapest székesfővárosi VIII. kerületi Homok-utcai községi polgári fiúiskola 1— . **értesítője** az 1908/9— . iskolai évről. Bp.: Háziny. 1909— . — Bd 2272
1. Közli Csomóssy Sándor.

Gordy, J. P.: Rise and growth of the normal-school idea in the United States. Washington: Gov. pr. off. 1891. (145) (Bur. of education. Circular of information. No. 8. 1891.) — Am 553

Horváth N. János: A szentkirályi-utcai községi elemi népiskolának története. Bp.: Reich Á. 1909. (43) — Bp 2317

Luppe: Ergänzende Wohnungseinrichtungen. Krippen, Kindergärten, Kleingärten. Referat.
= Wohnungsfrage u. Säuglingssterblichkeit. 1909. (41—50) — XXIII 884

Le **projet** de loi de M. Ch. Woeste contre les écoles normales publiques provinciales et communales. Bruxelles: Cops 1909. (79) (Ligue de l'enseignement. Documents 13.) — Bg 140

La **proposition** Woeste sur les écoles normales et la liberté des pouvoirs locaux. Par. S. L. Bruxelles: Dewit 1909. (20) (Extr. de la Revue cath. de droit.) — Bg 139

Közép- és felsőoktatás

Enseignement secondaire et supérieur

Mittel- und Hochschulunterricht

***Aronstein,** Ph.: The development of english secondary schools for boys. Washington: Gov. pr. off. 1901. (45—84)
= 8 in Chapter[s] from the report[s] of the Commission of education. — Am 585

Campbell, John P.: Biological teaching in the colleges of the United States. Washington: Gov. pr. off. 1891. (103) (Bur. of education. Circular of information. No. 9. 1891.) — Am 559

Cserey Lőrinc, Nagy-ajtai: Hálaló beszéd a tudományoknak felséges Mária Theresia kegyes gondviselése által Budán is felállított lakóhelyökbe való beiktatások örvendetes napjára. Wien: Trattner 1777. (85) — Bp 2315

Epitome institutionum philosophicarum artiumque liberalium habendarum in Regia studiorum Universitate Budensi. Budae: Typ. Regiae Univers. 1777. (30) — Bp 2271

Felsmann József: A Budapest fő- és székvárosi VIII. ker. községi főreáliskola első huszonöt évének története. Bp.: Pesti könyvny. rt. 1896. (129) — Bp 2295

Kemény X. Ferenc: A budapesti IV. ker. közs. főreáliskola története 1854—1896. Bp: Pesti kny. rt. 1897. (384) — Bp 2302

Mako, Paul: Rede auf die Errichtung der königlichen hohen Schule zu Ofen im Jahre 1777. Aus d. Latein. Wien: Trattner 1779. (39) — Bp 2316

Report of the committee on secondary school studies appointed at the meeting of national education 1892, with the reports of the conferences arranged by this committee. Washington: Gov. pr. off. 1893. (249) (U. S. Bureau of education.) — Am 531

Sherwood, Sidney: The university of the State of New York: history of higher education in the State of New York. Washington: Gov. pr. off. 1900. (538) (U. S. Bur. of education.) — Am 537

Szakoktatás és nőképzés

Enseignement professionnel — Fachunterrichtswesen

Davis, N. S.: Contributions to the history of medical education and medical institutions in the United States. 1776—1876. Washington: Gov. pr. off. 1877. (60) — Am 532

Jewell, James Ralph: Agricultural education including nature study and school gardens. *[1906.]* 2. ed. Washington: Gov. pr. off. 1908. (148) (Bur. of education. Bull. No. 2, 1907.) — Am 528

Molnár Istv.: Tanítóság és mezőgazdaság.
= Értekezések a társad. tudományok köréből. 1909. (254—78) — XVII 1677

Notice sur l'école professionnelle et ménagère d'Yeure. Montévrain: imp. de l'école d'Alembert [1896.] (32) — V 415

Notice historique et statistique sur l'école d'horticulture de Villepreux de 1882 à 1894. Montévrain: imp. de l'école d'Alembert 1894. (34) — V 416

Notice sur l'école Roudil, établissement agricole des enfants assistés du département de la Seine à Ben-Chicao (Algérie). Montévrain: imp. de l'école D'Alembert 1894. (45) (Adm. gén. de l'assistance publ. à Paris) — Fr 615

Schack Béla: Kereskedelmi iskoláink multja és jelene. Bp.: Lampel 1903. (159) — Mo XXII 402

Tájékoztató a keleti kereskedelmi akadémia szervezetéről és tantervéről. Bp.: Pesti kny. r.-t. 1908. (37) — Bp 2323

Technical instruction in Europe. A review of the reports of the british royal commissioners. Washington: Gov. pr. off. 1885. (55) (Circulars of information of the Bur. of education. No. 3, 1885.) — XXII 294

Szabad oktatás

Enseignement autodidacte — Volkshochschulwesen

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület munkásgimnáziumának **értesítője.** 1— . 1908— . Nagybecskerek 1909— . — Mo XXII 407
1. Szerk. Knyaskó Lajos. 1909. (48)

Déri Gyula: A magyar University Extension. Az egységes nemzeti társadalmat előkészítő intézmények évkönyve az 1899/1900. évről. Bp.: Nemzeti Szemle 1901. (XIII, 143) — Mo XXII 404

Jones, Arthur J.: The continuation school in the United States. Washington: Gov. pr. off. 1907. (157) (Bur. of education. Bull. No. 1, 1907, — Am 527

Maennel, B.: The auxiliary schools of Germany. Transl. by Fletcher Bascom Dressler. Washington: Gov. pr. off 1907. (137) (Bur. of education Bull. No. 3, 1907.) — Nm 1261

Iskolai és gyermekkönyvtárak

Bibliothèques scolaires et pour les enfants

Schul- und Kinderbibliotheken

Catalogue of books annotated and arranged and provided by the Carnegie Library of Pittsburgh for the use of the first eight grades in the Pittsburghs schools. Pittsburgh: Carnegie Libr. 1907. (331) — XVI 667

Catalogue of books in the children's department of the Carnegie Library of Pittsburgh. Pittsburgh: Carnegie Libr. 1909. (604) — XVI 668

Annotated **Catalogue** of books used in the home libraries and reading clubs conducted by the children's department. Pittsburgh: Carnegie Libr. 1905. (110) (Carnegie Libr. of Pittsburgh.) — XVI 669

Circular of information concerning the training school for children's librarians of the Carnegie Library of Pittsburgh. 9— . 1909/10— . Pittsburgh: Carnegie Libr. 1909— . — XVI 666

Gifts for children's book shelves. A list for mothers. Pittsburgh: Carnegie Libr. 1908. (32) (Carnegie Libr. of Pittsburgh. Repr. from the Monthly bulletin.) — XVI 664

A list of good stories to tell to children under twelve years of age; with a brief account of the story hour conducted by the children's department. Pittsburgh: Carnegie Libr. 1900. (31) (Carnegie Libr. of Pittsburgh.) — XVI 663

Story hour courses for children from greek myths, the Iliad and the Odyssey as conducted by the children's department. 1906/7. Pittsburgh: Carnegie Libr. 1906. (29) (Carnegie Library of Pittsburgh.) — XVI 665

Iskolaegészségügy. Sport

Hygiène de l'enseignement — Schulhygiene. Sport

Annual report of the medical officer of health and school medical officer for 1908— . Brighton 1909— . (County Borough of Brighton.) — IV 307

***Books** on gardening. A brief annotated list prepared in the interest of school gardens. 2nd ed. rev. 1906. (8)
= Reference list [of the Public Library of the District of Columbia.] 1. — XVI 689

***Hartwell,** Edward Mussey: Physical training. Washington: Gov. pr. off. 1899. (487—589)
= 3 in Chapter[s] from the report[s] of the Commissioner of education. — Am 585

***Hartwell,** Edward Mussey: On physical training. Washington: Gov. pr. off. 1904. (721—57)
= 10 in Chapter[s] from the report[s] of the Commissioner of education. — Am 585

***Hough,** Theodore: A review of Swedish gymnastics. Washington: Gov. pr. off. 1900. (1209—1226)
= 6 in Chapter[s] from the report[s] of the Commissioner of education. — Am 585

Márkus Jenő: A Budapesti Korcsolyázó-Egylet negyvenéves története. (1869—1909.) Bp.: Korcsolyázó-Egyl. kiad. 1909. (162) — Bp 2306

Martle, Albert: Sanitary conditions for schoolhouses. Washington: Gov. pr. off. 1891. (121) (Bur. of education. Circular of information No 3, 1891.) — Am 554

Memoria de las colonias escolares organizadas por el ayuntamentio de Barcelona en 1906, 1907 y 1908. Barcelona: Henrich y Ca 1909. (211) [Comisión de hygiene de la infancia] — VII 407

Report of the Open air playground Committee [of the] Civic Improvement League. 1903, 1905. St. Louis: Free open air playgrounds 1903—05. — VIII 254

Report of education committee on the medical treatment of children attending elementary schools 1909— . London 1909— . 4° (London County Council. Education committee.) — IV q 204

***Summer travel.** A selected list of books with occasional annotations. 2nd ed. Washington: Public Library 19 8. (29)
= Reference list [of the Public Library of the District of Columbia.] 3. — XVI 688

Művészet. Műemlékek

Art public — Kunst. Kunstdenkmäler

Adolph, P.: Das kgl. sächs. Gesetz gegen die Verunstaltung von Stadt und Land vom 10. März 1909. nebst der Ausführungsverordnung vom 15. März 1909. Erläutert. Leipzig: Rossberg 1909. (VII, 189) (Jurist. Handbibliothek, 288.) — Sz 75

Catalogue of a memorial exhibition of the works of August Saint-Gaudens. Carnegie Institute, 1909. Pittsburgh: Carnegie Institute 1909. (99) — XVI 686

Conwentz, H.: The care of natural monuments with special reference to Great Britain and Germany. Cambridge: University Press 1909. (XI, 185) — XX 720

Henszlmann Imre: [Magyarország műemlékei.] 1—2. k. Bp.: Egyet. ny. 1876—1880. 4° — Mo XXII 28
1. Magyarország ó-keresztény, román és átmeneti stilű műemlekeinek rövid ismertetése. 1876. (177)
2. Magyarország csúcs-íves stilű műemlékei, Győr, Sopron, Pozsony, Szt. György, Bazin, Modor és Nagyszombat. 1880. (221)

Mészáros Imre & D'Isoz Kálmán: A Filharmóniai Társaság multja és jelene 1853—1903. Bp.: Hornyánszky 1903. (107) 4° — Bp q 781

Váradi Antal: Huszonöt év. Az orsz. zene- és színművészeti akadémia szinészeti osztályának (azelőtt Orsz. szinésziskola) keletkezése es fejlődése 1864—1889-ig. Bp.: Athenaeum 1890. (80) — Bp 2293

XV. TÖRTÉNELEM

Histoire — Geschichte

Arndt, E. M.: Einleitung zu historischen Karakterschilderungen. Berlin: Realschulbh. 1810. (VIII, 250) — XXIV 186

Ausländer, Fritz: Friedrich Wilhelms I. Verhältnis zu Österreich vornehmlich im Jahre 1732. Ein Beitrag zur Geschichte der preussischen Politik. Diss. Königsberg: E. Wernichs 1908. (112) — Pr 267

Beksics Gusztáv: A magyar doktrinairek. Csengery Antal, b. Eötvös József, b. Kemény Zsigmond, Szalay László, Trefort Ágoston. Bp.: Rudnyánszky 1882. (168) — Mo XXIV 648

Giorgi Bertola, Aurelio de: Über die Philosophie der Geschichte in 3 Büchern, aus dem Italienischen. [*178?*] 2. Aufl. Neuwied: J. L. Gehra 1793. (VI 383) — XXIV 188

Berzeviczy Alb.: Beatrix királyné (1457—508). Történelmi élet- és korrajz. Bp.: Magy. Tört. Társ. 1908. (695) (Magy. tört. életrajzok, 24. 1—5. f.) — Mo XXIV 645

Beschorner, Hans: Über den Wiederaufbau der meisten im Dreissigjährigen Kriege zerstörten Dörfer. Ein Beitrag zur Geschichte der Wüstungen in Deutschland. XXIV 185
= Lamprecht: Studium Lipsiense. 1909. (73—89)

Bradshaw, F.: Self-government in Canada and how it was achieved: the story of Lord Durham's report. London: King 1909. (414) — Am 518
[Select bibliography on canadian history. 1763—1840, p. 361—74.]

Dixon, Will. Hepworth: White conquest. Vol. 1—2. Leipzig: B. Tauchnitz 1876. — Am 514

Guizot, M.: Discours sur l'histoire de la révolution d' Angleterre. Leipzig: Brockhaus 1850. (99) — Br 413

Kachelmann, Johann: Geschichten der ungarischen Bergstädte und ihrer Umgebung. Tl. 1—3. Schemnitz: Mihalik. 1853—67. — Mo XIII 301
1. Erste Vorlesung (bis zum Jahre 1000.) 1853. (VI, 80)
2. Zweite Vorlesung (bis zum Jahre 1301.) 1855. (VI, 192)
3. Ein Beitrag zur Geschichte der Hussiten und der Reformation. 1867. (VI, 173)

[Lamprecht] Studium Lipsiense. Ehrengabe Karl Lamprecht dargebracht von seinen Schülern: Fr. Arens, H. Barge [etc.] Berlin: Weidmann 1909. (VI, 609) — XXIV 185

Merkwürdige **Nachrichten** von dem Leben und der Staatsverwaltung berühmter Staats- und Premierminister der neuesten Zeiten. Gotha: Dieterich 1765. (395) — XXV 189

Rakovszky [István], Stefan: Das Pressburger Rathaus und der Stadtrat, dessen Geschichte, Entwickelung und Verhältnisse im Mittelalter. Pressburg: Wigand 1872. (53) (Aus: Altertüml. Ueberlieferungen von Pressburg.) — I 544

Sebestyén Gyula: A történettanítás mint szociálpolitikai tényező.
= Értekezések a társad. tud. köréből. 1909. (71—80) — XVII 1677

***Sorel,** Geo.: La révolution Dreyfusienne. Paris: Rivière 1909. (64)
= Bibliothèque du Mouvement Socialiste, 8. — XVII 1284

Szalay Imre: Visszaemlékezés Trefort Ágostonra. Bp.: Franklin 1909. (99) (Bőv. k. l. a Budapesti Szemléből.) — Mo XXIV 643

Thalióczy Lajos: Egy lapocska az aquincumi ásatások történetéből. Torma Károly emléktáblája leleplezése alkalmából. Bp.: Államny. 1909. (16) — Bp 2275

XVI. FÖLDRAJZ ÉS ETNOLÓGIA

Géographie et ethnologie

Geographie und Ethnologie

Barus, Karl: A continous record of atmospheric nucleation. Washington: Smithsonian inst. 1905. (XVI, 226) (Smithsonian contributions to knowledge. Vol. 34.) — XI q 8

Cecchi, Antonio: Da Zeila alle frontière del Caffa. Viaggi. Vol. 1—3. Roma: Loescher & Co. 1886. — Afr 41

Chervin: Climat, topographie, etnographie [de Paris].
= Société de statistique. 1909. (11—8) — V 401

Congresso geografico internazionale. — XI 303
3. Venezia 1881. Vol. 1—2. Roma: Soc. geogr. ital. 1882—84.
1. Notize e rendiconti. 1882. (397)
2. Comunicazioni e memoirie 1884. (XXXVI, 665)

Farkas Jenő: Felsőbánya. Bp.: Orsz. Monogr. társaság [1909.] (38) (K. l. a Magyarország vármegyéi és városaiból.) — I 528

Hegyfoky Kabos: Az eső évi periodusa Magyarországon. — Die jährliche Periode der Niederschläge in Ungarn. Bp.: Pesti Könyvny. r.-t. 1909. (129) 4° [Magyar & Német]
= M. k. orsz. meteorológiai & földmágn. Int. hiv. kiadványai, 8. — Mo XI q 4

Huret, Jules: En Allemagne: Berlin. Paris: Bibl. Charpentier 1909. (400) — Berl 171

Matrat, Paul: Les environs de Paris.
= Société de Statistique. 1909. (57—66) — V 401

Middleton, Thomas Cooke: Some notes on the bibliography of the Philippines. Philadelphia: Free Library 1900. (58)
= Bulletin of the Free Library of Philadelphia 4. — XVI 689

Mitteilungen der Geographischen Gesellschaft in München. 1— . 1904/6— . München 1906— . — XI 300

Muller, S.: De reis van Jan Cornelisz. May naar de ijsze en de amerikaansche kust 1611—1612. Verzameling van bescheiden. 's-Gravenhage 1909. (LVI, 226) — XI 301

Murphy, Hen. C.: Henry Hudson in Holland. An inquiry into the origin and objects of the voyage which lad to the discovery of the Hudson River. With bibliographical notes. The Hague: Nijhoff 1909. (XII, 150) — XI 302

***Platz** Bonifác: Az ősember kritikai méltatása. Bp.: Magy. Tud. Akad. 1909. (42)
= Értekezések a társad. tud. köréből. 16. 2. sz. — XVII 210

Rehbein, Arthur: Eine Fahrt ins bergische Land. Barmen: Fülle [1907.] (39) (Siemens-Schuckert-Werke. Die Barmer Bergbahn.) — III 981

Simms, W. Gilmore: The life of Captain John Smith, the founder of Virginia. [*1848.*] 4. ed. New York: Cooledge & Brother [184?] (VII, 10—379) — XXIV 187

La **Société** de statistique. Notes sur Paris. Nancy: Berger-Levrault 1909. (LXVI, 220) (Société de statistique de Paris.) — V 401

Telléry Gyula: Igló könyve. A Szepesi Lapok 25 éves fennállásának emlékére. Igló: Szepesi Lapok 1909. (303) — I 543

Thirring Gusztáv: Budapest környéke. Gyakorlati kalauz kirándulók, turisták stb. részére. Bp.: Magy. turista egyes. 1900. (XX, 389) — Bp 2314

Várostervek

Plans de villes — Stadtpläne

Philip's Parliamentary and municipal map of Greater Liverpool, including Garston and the Borough of Bootle. Liverpool: Philip [1909?] (87 × 64 cm.) — IV 311

Plan [de la ville de] Bruxelles. 1 : 10.000. Bruxelles: Pharus & Cie [1909?] (80 × 108 cm.) — VII 406

Plan [der Stadt] Hamburg. 1 : 14.700. Berlin : Pharus [1909 ?] (68 × 80 cm.) — Hamb 116

Plan [der Stadt] Leipzig. 1 : 13.175. Berlin : Pharus [1909 ?] (71 × 92 cm.) — III 1025

Plan & guide de Paris. 1 : 14.000. Paris : Pharus [1909 ?] (61), (94 × 71 cm.) — V 409

Plan der Reichshaupt- & Residenzstadt Wien mit Angabe der neuen Bezirkseinteilung und den früheren Gemeindegrenzen. 1 : 20.000. Wien : Hartleben [1908 ?] (85 × 98 cm.) — Bécs 235

Standford's map of Central London. London : Standford [1909 ?] (100 × 67 cm.) — IV 308

XVII. TERMÉSZETTUDOMÁNY

Sciences naturelles — Naturwissenschaft

Barrington, Amy & Karl Pearson: A first study of the inheritance of vision and of the relative influence of heredity and environment on sight. London: Dulau & Co. 1909. (61) 4⁰
= Eugenics laboratory memoirs. 5. — XII q 7

Heron, David: A first study of the statistics of insanity and the inheritance of the insane diathesis. London: Dulau 1907. (33) 4⁰
= Eugenics Laboratory memoirs 2. — XII q 7

Schuster, Edgar & Ethel Elderton: The inheritance of ability, being a statistical study of the Oxford class lists and of the school lists of Harrow and Charterhouse. London: Dulau & Co. 1907. (42) 4⁰
= Eugenics laboratory memoirs 1. — XII q 7

Schuster, Edgar: The promise of youth and the performace of manhood being a statistical inquiry int the question whether success in the examination for the B. A. degree at Oxford is followed by succes in professional life. London: Dulau & Co. 1907. (16)
= Eugenics laboratory memoirs, 3. — XII q 7

Sundbärg, Gustav: Maisons souveraines de l'Europe en 1841/1890. Étude démographique. Upsala: Almquist & Wiksells 1909. (195—237) (Extr. de Ekonomisk Tidskrift.) — XII 268

*The **treasury** of human inheritance. 1—3. London Dulau 1909. (XII, IV, 79) 4⁰
= Eugenics laboratory memoirs 6, 9. — XII q 7

XVIII. KÖZEGÉSZSÉGÜGY

Hygiène publique — Gesundheitswesen

Értekezések. Kézikönyvek.

Essais. Traités — Abhandlungen. Handbücher

Alsberg, Mor.: Militäruntauglichkeit und Grossstadt-Einfluss. Hygienisch-volkswirtschaftliche Betrachtungen und Vorschläge. Leipzig: Teubner 1909. (27) — XXIII 861

Pour la **beauté** naturelle de la femme. Contre la mutilation de la taille par le corset. Préf. de Edmond Haraucourt. Paris: Ligue des Mères 1909. (52) — XXIII 887

Hygienisches Zentralblatt. Bd. 4— . Leipzig: Gebr. Borntraeger 19.8— . — XXIII 875
4. Hrsg. v. Paul Sommerfeld.

Iparegészségügy. 7. évf. Bp.: Molnárok Lapja 1908. 4⁰ — XXIII q 44
7. Szerk. Nagy Béla. 1908.

Key, Axel: Die Pubertätsentwicklung und das Verhältnis derselben zu den Krankheitserscheinungen der Schuljugend.
= Verhandl. d. X. intern. med. Kongresses, 1890. (66—130) — XXIII 862

Lévy, Michel: Traité d'hygiène publique et privée. *[1844.]* 5. ed. augm. T. 1—2. Paris: Baillière & fils 1869. — XXIII 866

Medizinische Reform. Wochenschrift für soziale Medizin, Hygiene und Medizinalstatistik. Hrsg. v. Rud. Lennhoff. Jg. 15. 1907. Berlin: Braunbeck & Gutenberg 1907. 4⁰ — XXIII q 45

Rech, Karl: Das Sanitätsrecht für den Seekrieg nach den Ergebnissen der zweiten Haager Konferenz. Diss. Bonn: Trapp 1908. (110) — XXIII 881

Transactions of the 7th international congress of hygiene and demography. London 1891. Vol. 1—4, 6—13. London: Eyre and Spottiswoode 1892—3. — XXIII 762
1. Sect. 1. Preventive medicine. 1892. (IV, 408)
2. „ 2. Bacteriology. 1892. (341)
3. „ 3. The relations of the diseases of animals to those of man. 1892. (254)
4. Sect. 4. Infancy, childhood and school life. 1892. (273)
5.
6. „ 6. Architecture in relation to hygiene. 1892. (162)
7. „ 7. Engineering in relation to hygiene. 1892. (266)
8. „ 8. Naval and military hygiene. 1892. (156)
9. „ 9. State hygiene. 1892. (267)
10. Div. 2. Demography. 1892. (346)
11. Indian hygiene and demography. 1892. (266)
12. Municipal hygiene and demography. 1892. (183)
13. Miscellanea. 1893. (414)

Közegészségi állapotok és törvényhozás

Situation et législation sanitaires

Hygienische Verhältnisse und Gesetzgebung

Cosby, Arthur: The sanitary code [of the City of New York].
= Cosby, A.: Code of ordinances 1909. (121—167) — VIII 252

Deutsches **Gesundheitswesen.** Festschrift zum X. internat. Kongress. Hrsg. v. M. Pistor. Berlin: J. Springer 1890. (309) — Nm 1260
1. Das Reichsgesundheitswesen. (140)
2. Das Gesundheitswesen in Preussen. (143—239)
3. Das Gesundheitswesen in Bayern. (240—260)
4. Das Gesundheitswesen in Württemberg. (261—309)

L'Hygiène publique en Hongrie. Par le Ministre de l'intérieur. Bp.: Wodianer 1909. (IV, 326) — Mo XXIII 198

***Norme** pel servizio di polizia veterinaria e per la sorveglianza sulle macellazioni. Genova: Pagano 1905. (4) (Città di Genova, Uffizio d'igiene)
= 2 in [Macellazione nella città di Genova]. — VI 245

Opere di risanamento [compiute nel] ventennio 1886—1905. Sviluppo e perfezionamento dei servizi municipali attinenti alla igiene pubblica. Note demografiche. Genova: Bacigalupi 1906. (55, II) 4⁰ — VI q 86

Picard, Edm.: Code de l'hygiène et de la salubrité publiques. Avec la collabor. de Geo. Delacroix. Bruxelles: Larcier 1909. (528) — Bg 135

Pistor, M[oritz]: Englisches Gesundheitswesen. Reiseerinnerungen aus 1891. Braunschweig: Vieweg & Sohn 1892. (337—364) (Aus: Deutsche Vierteljahrschr. f. öff. Gesundheitspfl.) — Br 404

9th **report** of the medical officer of the privy council. With appendix. 1866. London: Eyre & Spottiswoode 1867. (520) (Public health) — Br 422

Sanitary district of Chicago. A concise report on its organisation, resources, constructive work, methods and progress. Prepared by the Chief engineer. Chicago: Clohesey 1904. (33) — VIII 237

Simon, John: English sanitary institutions. London: Cassel & Co. 1890. (XV, 469) — Br 406

***Singer,** Karl: Die Abminderung der Sterblichkeitsziffer Münchens. Ein Beitrag zur Frage der Einwirkung hygienischer und sozialpolitischer Maassnahmen auf die Gesundheit der Städte. München: Seitz & Schauer 1895. (51)
= [Einzelschriften d. Statist. Amtes d. Stadt München, 1.] — III 713

***Singer,** K[arl]: Hygiene & soziale Fürsorge in München. Eine Auswahl von Einrichtungen in Bild und Zahlen. München: G. Franz 1907. (22, 48)
= [Einzelschriften d. Statist. Amtes d. Stadt München, 4.] — III 713

Verwaltungsbericht des Sanitätsdepartments 1908— . [Basel 1908— . (Aus: Verwaltungsber. d. Kanton Basel-Stadt.) — VII 403

Bericht über die hiesigen Versuche mit „Antistaubit" zur Bekämpfung des Strassenstaubes im Sommer und Winter. Berlin 1909. (7) (Direktor d. städt. Strassenreinigungw.) — Berl q 49

Breckenridge, L. P.: How to burn bituminous coal in boiler furnaces without smoke. St. Louis: Railway Club 1908. (259—295) (Off. proceed. St. Louis Railway Club 12. 1908.) — XXIII 873

The **electrification** of railway terminals as a cure for the locomotive smoke evil in Chicago with special consideration of the Illinois central railroad. Preb. by Milton J. Foreman, William A. Evans [etc.] Chicago: Donnelley & Sons 1908. (353) — VIII 227

Heepke, W.: Die modernen Vernichtungsanlagen organischer Abfallstoffe. [Bd.] 1—2. Halle a S.: C. Marhold 1905. — XXIII 482
1. Die Leichenverbrennungsanstalten (die Krematorien.) 1905. (118)
2. Die Kadaververnichtungsanlagen. 1905. (185)

The **house-fly** at the bar indictment guilty or not guilty? New York 1909. (48) (Merchants' Association of New York.) — XXIII 870

Siemens-Schuckert. Entstäubungspumpen. [Berlin] 1909. (15) — XV 236

The **smoke nuisance:** Report of the Smoke Abatement Committes of the Civic League. St. Louis: Civic League 1906. (36) — VIII 246

Orvostudomány

Médecine — Heilkunde

Abstracts of some of the communications to be made in the several sections [of the] International medical congress. Ed. John Hamilton. Washington 1887. (138) — XXIII 857

Congrès international de médecine, 16— . Fasc. 1. [Vol 21.] Bp.: Franklin 1909. — XXIII 869
16. Budapest, 1909.

Sinclair, William J.: Semmelweis, his life and his doctrine. A chapter in the history of medicine. Manchester: Univ. Press 1909. (X, 369) — Bp 2300

Verhandlungen des X. internationalen medizinischen Kongresses, Berlin 1890. Hrsg. v. Redaktionskomité. Tl 1. Berlin: Hirschwald 1891. — XXIII 862
1. Allgemeiner Teil. (CLXIV, 351)

Wochenblatt der k. k. Gesellschaft der Ärzte in Wien. 1868. — XXIII 930

Köztisztaság. Utcahigiéne

Hygiène de l'air et du sol

Strassenreinigung und -Hygiene

Bericht über die diesjährigen Versuche mit Ölbesprengung auf Asphaltpflaster zur Bekämpfung des Strassenstaubes. Berlin 1908. (4) (Direktor d. städt. Strassenreinigungsw.) — Berl q 47

Parkok

Parcs — Parkanlagen

Annual report of the Pittsburgh playgrounds, vacation schools and recreation parks. Pittsburgh: Pittsburgh Playground Association 1909. 13.— . — VIII 199

Cosby, Arthur: Park ordinances, rules and regulations [of the City of New York.]
= Cosby, A.: Code of ordinances 1909. (262—273) — VIII 252

Meuriot, Paul: Les promenades parisiennes.
= Société de statistique 1909. (49—56) — V 401

The **park question.** 1—2. New York: Bureau of municipal research 1908. — VIII 234
1. Critical study and constructive suggestions pertaining to administrative and accounting methods of the department of parks: Manhattan and Richmond. (152)
2. Critical study and constructive suggestions pertaining to revenue and deposits of the department of parks: Manhattan and Richmond. (124)

***Schultze,** Ernst: Amerikanische Volksparke. Gautzsch: F. Dietrich 1909. (31)
= Kultur & Fortschritt, 259/60. — XVII 529

Taylor, Albert D.: Street trees, their care and preservation. Ithaca: University 1908. (451—491) (Bull. of the Cornell University 256.) — XXIII 885

Tree planting. Report of the tree planting committee of the Civic Improvement League of St. Louis. St. Louis 1905. (11) — VIII 245

Lakásegészségügy

Hygiène du logement

Wohnungshygiene

*Kalckstein, W. v.: Arbeitergärten (Schrebergärten). Gautzsch: F. Dietrich 1909. (14)
= Kultur & Fortschritt, 262. — XVII 529

*Mac Gregor, Ford H.: Tenement house legislation, state and local. Madison: Wisconsin free libr. 1909. (96)
= Comparative legislation bulletin, 19. — XVI 648

Naumann, Friedrich: Die Wohnung als Grundlage des Familienlebens. Referat.
= Wohnungsfürsorge u. Säuglingsfürsorge, 1909. (3—16) — XXIII 884

Sarason, D.: Freiluftháuser, ein neues Bauprinzip für Krankenanstalten und Wohngebäude. Berlin: Hirschwald 1909. (23) (Aus: Hygien. Rundschau) — XXIII 888

Steps taken to locate and to solve problems of enforcing tenement laws. New York 1909. (16) (Bur. of. Mun. research.) — VIII 247

Unwin, Raymond & Baillie Scott: Town planning and modern architecture at the Hampstead Garden Suburb. London: Fisher Unwin 1909. (98) — IV 302

Wienkoop, Artur: Das englische Landhaus. Eine Sammlung englischer Hauspläne. Wiesbaden: Westdeutsche Verlagsges. 1909. (95) — Br 426

Élelmiszerhigiéne

Falsifications des denrées alimentaires

Nahrungsmittelhygiene

Az uj **bortörvény** (1908. évi 47. t.-c.) kis kátéja. Bp.: Pallas 1909. (184) — Mo XIII 299

Compte-rendu des travaux du Congrès international pour la répression des fraudes alimentaires et pharmaceutiques. 1— . Genève: J. Soullier 1909— . (Soc. univ. de la Croix-blanche de Genève.) — XV 222
1. Genève 1908. (290)

Kremers, & Schlossmann: Die Milch in Gesetz und Rechtsprechung. Berlin: Heymanns 1909. (VIII, 39) (Veröff. d. Ver. f. Säuglingsfürsorge, 3.) — Nm 1334

Maier, Adolf: Über die Autolyse von Nahrungsmitteln. Diss. Berlin: S. Karger 1909. (15) — XXIII 880

Kórházak. Fürdők

Hôpitaux. Bains — Krankenhäuser. Bäder

Elmebetegek családi ápolása [tárgyában kiadott] belügyminiszteri körrendelet. [Bp: Háziny. 1909.] (15) — Mo XXIII 200

A székesfővárosi Sáros- és Rudas-fürdők kiviteli tervpályázatának biráló-bizottsága által kiküldött szakértő albizottság **jelentése**. Bp.: Háziny. 1907. (18) 4° — Bp q 785

Jones, J. Ernest: A history of the hospitals and other charities of Birmingham. Birmingham: Midland educational Co. [1909.] (100) — IV 288

Kabierske, [E]: Das Breslauer Hallenschwimmbad. Seine Entstehungsgeschichte und Einrichtungen nebst einem geschichtlichen Überblick über die Entwickelung des Badewesens und des Schwimmens. Breslau: Korn 1899. (226) — III 964

Temesvár város új **közkórháza** és elmegyógyintézete. Építési tervezetek. Kiadja az új közkórház épitését előkészitő bizottság. Temesvár: Uhrmann 1907. (71) 4° — I q 165

Mayr, Otto: Der Heilquellenschutz in der österreichischen und ausländischen Gesetzgebung. Wien: Selbstverl. 1909. (185) — XXIII 883

Reiner Ede: A budai Mária-forrás gyógyhatásáról, tekintettel a benne foglalt alkali nitrátokra. Bp.: Thália 1907. (14) — Bp 2318

Reiner, Ede: Budapest fürdőváros. Bp. Háziny. 1909. (42) — Bp 2309

Schleyer, W.: Bäder und Badeanstalten. Leipzig: Scholtze 1909. (XVI, 748) — XXIII 833

Sormani, Giuseppe: Geografia nosologica dell'Italia. Roma: Botta 1881. (XVI, 335) (Dir. d. statistica. Estr. dagli Annali di Statistica.) — OI 230

Budapest székesfőváros közkórházainak **zárszámadása**. 1908— . Bp.: Háziny. 1909— . 4° — Bp q 779

Fertőző betegségek. Tuberkulózis

Fertőtlenítés

Maladies contagieuses. Tuberculose. Desinfection

Ansteckende Krankheiten. Tuberkulose. Desinfektion

Appendix A & B to the Report of the General board of health on the epidemic cholera of 1848 & 1849. London: Clowes & Sons 1850.
A. Report by Sutherland. (IV, 164)
B. Report by Grainger. (201)

Hammer Dezső: Budapest székesfőváros közp. fertőtlenitő intézetéről. Bp.: Háziny. 1909. (13) — Bp 2299

Hammer [Dezső], Desider: Die hauptstädtische Central-Desinfektionsanstalt. Bp: Hausdruckerei 1909. (13) — Bp 2324

Hammer [Dezső], Desiré: L'établissement central de désinfection de Budapest. Bp: Impr. de la ville 1909. (13) — Bp 2325

Hecht: Alkohol und Geschlechtskrankheiten.
= Bericht ü. d. 1. österr. Alkoholgegnertag. 1909. (49—52) — Au 705

King, George & Arthur Newsholme: On the alleged incraese of cancer. London: Harrison 1893. (209—242) (From the Royal Society) — XXIII 853

Malattie infettive dell'uomo denunziate nell' anno 1906— . Roma 1907— . (Dir. gen. della sanità publ.) — OI 231

Mettler, R.: Die städtische Desinfektionsansalt der Stadt Zürich. = Erismann: Die Gesundheits-Wohlfahrtspflege d. Stadt Zürich. 1909. (194—196) — VII 408

I[illegible]ch [Henrik], Heinrich: Die Lungenheilstättenbewegung in Ungarn. 1909. [8] (Aus: Oesterr. Ärzte-Ztg.) — Mo XXIII q 16

Pearson, Karl: A first study of the statistics of pulmonary tuberculosis. 1907. (26) 4⁰
= Drapers' Company research memoirs, 2. — XII q 5

Pistor, Mor.: Grundzüge für Bau, Einrichtung und Verwaltung von Absonderungsräumen und Sonderkrankenhäusern für ansteckende Krankheiten. Braunschweig: F. Vieweg 1893. (659—76) (Aus: Dtsche Vierteljschr. f. öff. GesundhPfl.) — XXIII 859

***Pope,** Ernst: A second study of the statistics of pulmonary tuberculosis: Marital infection. Ed. & rev. by Karl Pearson, with an appendix by Ethel M. Elderton. London: Dulau 1908. (36) 4⁰
= Drapers' Company research memoirs ... 3. — XII q 5

Report on the mortality of cholera in England, 1848—49. London: W. Clowes 1852. (VIII, CLXXIV, 300) — Br 420

Report of the committee for scientific inquiries in relation to the cholera-epidemic of 1854. London: Eyre & Spottiswoode 1855. (129) (Gen. board of health. Medical council.) — Br 405

Report on the cholera epidemic of 1866 in England. London: Eyre & Spottiswoode 1868. (XC, 321) (Suppl. to the 29. Ann. rep. of the registrar-general in England.) — Br 407

Tauszk Ferenc: Tiz év a tüdővész elleni küzdelemből. Szegénysorsú Tüdőbetegek Sanatorium-Egyesületének fennállása alkalmából. Bp.: Rákosi J. 1908. (445) — Bp. 2312

Weichselbaum: Alkohol und Tuberkulose.
= Bericht ü. d. 1. österr. Alkoholgegnertag. 1909. (20—24) — Au 705

Himlő. Himlőoltás

Variole. Vaccination — Pocken. Impfung

Bericht über die Leistungen auf dem Gebiete der Vaccinationslehre. (Red. von M. B. Freund.) (O. O.) 1888. (465—484) (Vierteljahrsschr. f. Dermat. & Syph.)
10. in [Impffrage.] — XXIII 854

Böing, H.: Zur Pocken- und Impffrage. Entgegnung auf die Kritik von Lotz in Basel. [Braunschweig]: Vierteljschr. f. [öff.] Gesundheitspfl. 1882. (597—618)
7. in [Impffrage.] — XXIII 854

Brown, Thomas: An investigation of the present unsatisfactory and defective state of vaccination; and the several expedients proposed for removing the now acknowledged defects of the Jennerian practice. Letters, adressed to Geo. Gregory. Edinburgh: Maclachlan Stewart 1842. (VIII, 139) — XXIII 863

Hamernik, Jos.: Contagium, Epidemie und Vaccination. Prag: Strejsovszky 1867. (IX, 37)
1. in [Impffrage.] — XXIII 854

Impfpolemische Gänge. Basel: 1880. (4) (S. A.: Correspondenzbl. f. schweiz. Aerzte.)
9. in [Impffrage.] — XXIII 854

Die Impffrage.] 10 He. in 1 — XXIII 854
1. Hamernik, Joseph: Contagium, Epidemie und Vaccination, Prag: Skrejšovsky 1867. (IX, 37)
2. Der dermalige Zustand des Impfwesens der Reichshaupt- und Residenzstadt Wien nach den Ergebnissen der im J. 1883/84 stattgehabten Impfung. Wien: L. Praetorius 1885. (55) (Aus: Med. Chir. Central-Blatt 7.)
3. Jung, Benj.: Verbot der Kuhpoken-Impfung. Stuttgart: J. Kieeblatt 1864. (42)
4. Zemanek, Adolf: Impfgegner und Impfschäden. Ein Beitrag zur Sanitätsstatistik. Wien: Urban & Schwarzenberg 1885. (24) (Aus: Wiener Med. Presse.)
5. Zemanek, Adolf: Der experimentelle & statistische Beweis für den Nutzen der Impfung und Wiederimpfung. 1886. (17—42) (Aus: Organ d. milit-wissenschaftl. Vereine.)
6. Toni, H. W.: Bureaukraten-Statistik und Impfzwang oder das Kön. Preussische Statistische Bureau und seine Stellung zur Impffrage. Berlin: Th. Grieben 1875. (41)
7. Böing, H.: Zur Pocken- und Impffrage. (597—618)
8. Zedtwitz, Adolf Graf v.: Die Impffrage in der Petitionskommission des Deutschen Reichstages. Berlin: Harrwitz [1881. (4)]
9. Impfpolemische Gänge. Basel: 1880. (4) (Aus: Correspondenzbl. f. schweitz. Aerzte.)
10. Freund, M. B.: Bericht über die Leistungen auf dem Gebiete der Vaccinationslehre. Breslau 1888. (445—484) (Aus: Vierteljahrschr. f. Dermatol. & Syph. 1888.)

Der dermalige Zustand des **Impfwesens** der Stadt Wien nach den Ergebnissen der im Jahre 1883/84 stattgebhabten Impfung. Haupt-Impfbericht erstattet vom Wiener Stadtphysikate. Wien: Praetorius 1885. (55) (Aus: Med. Chirurg. Zentral-Blatt.)
2. in [Impffrage.] — XXIII 854

Jung, Benj.: Verbot der Kuhpocken-Impfung. Stuttgart: Kleeblatt 1864. (42)
3. in [Impffrage.] — XXIII 854

Kolb, G. Fr.: Zur Impffrage. Unzulänglichkeit der bisherigen Ermittelungen und Verlagen nach Aufhebung des Impfzwanges. Leipzig: A. Felix 1877. (78)
3. in [Vaccination.] — XXIII 855

Lotz, Th.: Etwas mehr Licht über die Impffrage und deren Behandlung durch Ad. Vogt. [O. O.] 1877. (45) (Aus: Zeitschr. f. schweiz. Statist. 1877.) — XXIII 856

Lotz, Th.: Pocken und Vaccination. Bericht über die Impffrage. [187?] 2. Aufl. Basel: Schwabe 1880. (142)
1. in: [Vaccination.] — XXIII 856

Report on an epidemic of small-pox at Sheffield during 1887—88; by Barry. London: Eyre & Spottiswoode 1889. (XXII, 304) (Loc. gov. board.) 4⁰ — Br q 99

First **report** of the Royal Commission appointed to inquire into the subject of vaccination, with minutes of evidence and appendices. London: Eyre & Spottiswoode 1889. (IV, 132) 4⁰ (Vaccination Commission.) — Br q 101

Stricker, Wilh.: Studien über Menschenblattern, Vaccination und Revaccination. Frankfurt a. M.: Auffahrt 1861. (134)
2. in [Vaccination.] — XXIII 855

Toni, H. W.: Bürokraten-Statistik und Impfzwang oder das k. preussische Statistische Bureau und seine Stellung zur Impffrage. Berlin: Grieben 1875. (41) — XXIII 854
6 in [Impffrage.]

[Vaccination.] 3 He. in 1. — XXIII 855
1. Lotz, Th.: Pocken und Vaccination. Basel: Schwabe 1880. (142)
2. Stricker, Wilh.: Studien über die Menschenblattern, Vaccination und Revaccination. Frankfurt a. M.: F. B. Auffarth 1861. (134)
3. Kolb, Fr.: Zur Impffrage. Unzulänglichkeit der bisherigen Ermittelungen und Verlangen nach Aufhebung des Impfzwanges. Leipzig: A. Felix 1877. (78)

Vogt, A.: A. Kottmanns Verteidigung des Impfzwanges. Solothurn: Zepfel 1890. (20) (Aus: Solothurner Tagblatt.) — XXIII 864

Zedtwitz, Adolf Graf v.: Die Impffrage in der Petitionskommission des deutschen Reichstages. Berlin: Harrwitz [1880? 4] (S. A.) — XXIII 854
8 in [Impffrage.]

Zemanek, Adolf: Impfgegner und Impfschäden. Wien: Urban & Schwarzenberg 1885. (24) (Aus: Wiener Medizin. Presse.) — XXIII 854
4 in [Impffrage.]

Zemanek, Adolf: Der experimentelle und statistische Beweis für den Nutzen der Impfung und Wiederimpfung. [Wien]: Organ d. militwissenschaftl. Vereine 1886. (17—42) — XXIII 854
5 in [Impffrage.]

Alkoholizmus

Alcoolisme

Alkoholismus

Bericht über den 1—. österreichischen Alkoholgegnertag. Hrsg. vom Organisationskomitee. Wien: Deuticke 1909— . — Au 705
1. Wien, 1908. Zsgest. v. A. Daum & F. Eicher.

Foxcroft, Frank: A city without saloons, [Cambridge Mass.] = Roberts: Time limit and local option. 3. ed. 1908. (195—98) — Br 430

Koren, John: Economic aspects of the liquor problem. Boston: Houghton 1899. (X, 327)
[Bibliographie, p. 313—322] — XVII 1673

Pach, Heinrich: Die Bekämpfung der Trunksucht in Ungarn. Berlin: J. Sittenfeld 1909. (4) (Aus: Concordia.) — Mo XXIII 195

Roberts, Charles: Time limit and local option. A restatement of a licensing controversy. [*1908.*] 3. ed. London: King 1908. (204) — Br 430

Gyógyító személyzet

Orvosok. Gyógyszerészek

Personnel médical. Médecins. Pharmaciens — Ärzte. Apotheker

Ehlert, Kurt: Worin liegt der Grund für die Rechtmässigkeit eines ärztlichen Eingriffes, der ohne Einwilligung des Behandelten oder seines Vertreters vorgenommen wird? Diss. Berlin: W. Pilz 1909. (61) — Nm 1322

Gadd, H. Wippell: The poisons and pharmacy act, 1908. With notes. London: Baillière 1909. (56) — Br 429

Jordan, Sebastian: Die Rechtsverhältnisse der Apotheker in Bayern. Diss. München: V. Höfling 1909. (72) — Bj 99

A Fővárosi Könyvtár adományozóinak jegyzéke az 1909. év III. negyedében

Liste des donateurs durant le 3e trimestre 1909

A Fővárosi Könyvtár igazgatósága köszönettel igazolja az alant felsorolt könyvadományokat, amelyek az 1909. év III. negyedében érkeztek be:

MAGÁNOSOK

	mű	db
Basch Imre	19	20
Beatty John W. (Pittsburgh)	1	1
Bellai József (Temesvár)	1	1
Bianco José (Buenos-Ayres)	1	1
Blocq Louis (Paris)	1	1
Charencey, Comte de (St.-Maurice)	1	1
Childs Richard (New York)	1	1
Gárdonyi Albert	4	4
Harrer Ferenc	2	2
Havass Rezső	1	1
Horváth János	1	1
Körösy Józsefné	255	475
Kohl Medárd	1	1
Kolozsvári Pál	2	2
Madzsar József	2	2
Pach Heinrich (Magyarfalu)	10	10
Poussineau Félix (Paris)	1	1
Reiner Ede	1	1
Sundbärg Gustav (Stockholm)	1	1
Szabó Ervin	4	4
Szalay Imre	1	1
Thallóczy Lajos (Wien)	1	1
Thirring Gusztáv	8	8
Vadász Ede	3	3
Weston E. B. (Providence)	1	1
Wildner Ödön	1	1
Zerkovitz Zsigmond	5	5

HATÓSÁGOK, INTÉZETEK, TESTÜLETEK STB.*

BUDAPESTEN

	mű	db
Áll. felső ipariskola	1	1
V. ker. áll. főgimnázium	1	1
VII. ker. (Barcsay-u.) áll. főgimnázium	1	1
V. ker. áll. főreáliskola	1	1
Belügyminiszterium	3	3
Budai Hirlap	1	1
Budapesti Látogatók Lapja	1	1
Bpesti önkéntes mentőegyesület	1	1
Bpesti szoba- és ablaktisztító munkások szövetkezete	1	1
Déli vaspályatársaság	1	1
Ferenc József-nevelőintézet	1	1
Földmívelésügyi miniszterium	3	3
Földtani intézet	1	2
Föv. közmunkák tanácsa	2	5
Fővárosi tanács	2	2
Fővárosi tanács jogi ügyosztálya	17	34
Hajléktalanok menhelye-egyesület	1	1
Igazságügyminiszterium	1	3
Kassa-oderbergi vasút igazgatósága	1	1
II. ker. kath. főgimnázium	1	1
Kereskedelemügyi miniszterium	3	3
Kereskedelmi akadémia	1	1
Kereskedelmi és iparkamara	1	1
Kereskedő Ifjak Lapja	1	1
Közgazdaság szerkesztősége	1	1
Közp. statisztikai hivatal	3	3
Magyar Főváros szerkesztősége	1	1
Magyar gazdaszövetség	1	1
Magyar mérnök- és építészegylet	1	1
Magy. numizmatikai társ.	1	1
Magyar Utazó Kereskedő szerkesztősége	1	1
Meteorologiai intézet	2	2
Munkásbiztositási hivatal	1	1
Múzeumok és könyvtárak főfelügyelősége	2	2
Múzeumok és könyvtárak orsz. tanácsa	1	1
Nemzeti zenede	1	1
Nemzetközi orvosi kongresszus	1	21
Nemzetk. tejgazdasági kongresszus	2	10
Nőtisztviselők orsz. egyesülete	1	2
Orsz. Iparegyesület	1	1
Orsz. zeneakadémia	1	1
Pénzügyminiszterium	1	8
Polgármesteri hivatal	24	32
Posta és távirda vezérigazgatóság	1	2
Protestáns árvaegylet	1	1
Revue d'Orient	1	3
Tanárképző-intézeti gyakorló főgimnázium	1	1
Tanker. főigazgató	14	14
Természettud. szövetség	1	1
Tudományegyetem rektori hivatala	4	5
Vizügyi és Hajózási Közlöny	1	1

EGYEBÜTT

	mű	db
Aachen. Statist. Amt	1	1
Albany. Public Service Commission	1	1
Altona. Städt. Statist. Amt	1	1
Amsterdam. Bureau van Statistiek	3	4
Amsterdam. Gemeenterad	1	3
Athènes. Bureau de statistique	1	1
Athènes. Ministère de l'interieur	1	1
Augsburg. Stadtmagistrat	4	4
Baden (Schweiz). Brown, Boveri & Cie A. G.	14	14
Barcelona. Ayuntamiento	1	1
Barcelona. Estadistica municipal	1	1
Barmen. Statist. Amt	2	2
Basel. Stadtverwaltung	2	2

* Ezek közt több régebbi adomány, amelyek azonban csak most dolgoztattak föl.

	mű	db
Basel. Statist. Amt	2	4
Berlin. Bureau f. Statistik der Juden	1	2
Berlin. Direktion d. städtischen Strassenreinigungswesens	5	5
Berlin. Gewerbeaufsichtsbeamte f. Sachsen-Meiningen	1	1
Berlin. Kaiserl. Gesundheitsamt	2	2
Berlin. Kais. Statist. Amt	6	6
Berlin. Magistrat	2	19
Berlin. Statist. Amt d. Stadt	1	1
Bern. Eidg. statist. Bureau	2	2
Bern. Eidg. Versicherungsamt	1	1
Bern. Gemeinderat	1	1
Besztercebánya. Keresk. és iparkamara	2	2
Bologna. Sindaco	1	1
Boston. Amer. sewage disposal Co.	1	1
Bremen. Statist. Amt	2	2
Breslau. Statist. Amt	1	1
Brighton. Public library	2	4
Brighton. Town clerk	4	4
Bristol. Electricity department	1	2
Bruxelles. Office du travail	1	1
Bucuresti. Bureau de la statistique du commerce	1	1
Buenos Ayres. Statistique municipale	1	1
Cairo. Statistical department	2	2
Calcutta. Superintendent gov. printing	2	2
Cambridge. University library	1	1
Cassel. Städtisches Statist. Amt	1	1
Charlottenburg. Stadtmagistrat	1	1
Chemnitz. Wohlfahrtspolizei-Amt	4	4
Chicago. Bureau of statistics	1	1
Chicago. City club	1	1
Chicago. Civic federation	2	2
Cleveland. Department of public service	2	2
Cöln. Arbeitsnachweis-Anstalt	2	2
Cöln. Stadtmagistrat	1	1
Cremona. Consiglio comunale	2	2
Czernowitz. Statist. Landesamt	1	2
Debrecen. Ref. főiskola	1	1
Debrecen. Városi tanács	5	8
Denver (Colo). Mayor	3	5
Dessau. Gas-Gesellschaft	1	1
Dortmund. Hafenverwaltung	1	1
Dortmund. Magistrat	11	11
Dresden. Stadtmagistrat	1	1
Dresden. Statist. Amt	1	1
Düsseldorf. Statist. Amt	9	9
Philadelphia. Free library	2	19
Pittsburgh. Carnegie library	11	11
Edinburgh. Local government board for Scotland	1	1
Eger. Érseki jogliceum	1	1
Eger. Hevesmegye alispánja	1	1
Elberfeld. Statist. Amt	1	1
Fiume. Municipio	1	1
Frankfurt a/M. Soziales Museum	1	1
Frankfurt a/M. Stadtmagistrat	2	2
Frankfurt a/M. Statist. Amt	1	1
Gand. Fonds de chômage	1	1
Genova. Municipio	9	9
Gotha. Stadtrat	1	1
Göttingen. Universitätsbibliothek	1	1
Habana. Jefatura local	1	1
Habana. Junta superior de sanidad	1	1
Halle a/S. Stadtmagistrat	2	2
Hamburg. Handelstatist. Bureau	1	1
Hamburg. Stadtmagistrat	4	4
Hamburg. Statist. Bureau	1	1
Hamburg. Volksheim	1	1
Havre. Bureau d'hygiène	1	1
Heidelberg. Universitäts-Bibliothek	70	70
Helsingfors. Finska Vetenskaps-Societeten	2	6
Hódmezővásárhely. Városi számvevőség	1	2
Jersey. Public library	2	2
Karlsruhe. Magistrat	1	1
Karlsruhe. Statist. Amt	1	1
Kiel. Magistrat	4	8
Kiel. Statist. Amt d. Stadt	1	2
Kobenhavn. Statens stat. bureau	1	1
Königsberg. Magistrat	17	17
Königsberg. Statist. Amt d. Stadt	1	1
Königsberg. Universitäts-Bibliothek	6	6
Kristiania. Statist. Centralbureau	1	2
Kristiania. Sundhets-kommission	1	1
Leeds. City engineer's office	1	1
Leipzig. Stadtmagistrat	4	5
Liège. Comité de patr. des habitations ouvr.	1	1
Liège. Le Collège	1	1
Liverpool. Baths department	1	1
Liverpool. Electrical engineers office	1	1
Liverpool Superintendent of street lighting	2	2
London. Board of agriculture	1	1
London. Board of trade	2	2
London. County council.	16	19
London. Cremation society	2	2
London. Registrar general	1	3
Louisville. Free public library	1	1
Lübeck. Bureau d. Handelskammer	1	1
Lübeck. Stadtmagistrat	1	1
Luxembourg. Bureau de statistique	2	2
Madrid. Inspección gen. de sanidad exterior	1	1
Madrid. Instituto estatistico	1	1
Magdeburg. Magistrat	1	1
Manchester. Health office	1	1
Mannheim, Magistrat	1	2
Meiningen. Staatsministerium	1	1
Melbourne. Bureau of statistics	8	21
Mexico. Direccion de estadistica	1	1
Milano. Associazione tipografico libraria	1	1
Milano. Società umanitaria	1	1
Mülheim. Felten & Guilleaume-Lahmeyer-Werke A. G.	1	1
München. Geografische Gesellschaft	1	2
München. Statist. Landesamt	2	2
Münster. Verein z. Förderung d. Kleinwohnungswesens	1	1
Nagykőrös. Polgármester	2	2
Nagyvárad. Jogakadémia igazgatósága	1	1
Newcastle-upon-Tyne, Public libraries	2	2
New York. Board of health	1	1
New York. Brooklin publ. library	1	1
New York. Bureau of municipal research	1	1
New York. Department of water supply	2	5
New York. Merchants association	5	5
New York. National civic federation	1	3
New York. Public service commission	3	3
New York. State library	1	34
Nürnberg. Cont. Gesellschaft für elektr. Unternehmungen	7	7
Nürnberg. Stadtmagistrat	6	6
Nyitra. Felvidéki magyar közm. egyesület	1	1
Paris, Compagnie générale des omnibus	1	9
Paris. Comité des congrès intern. des assurance sociales	1	1
Paris. Ministère de la justice	1	1
Paris. Société de charité maternelle	1	1
Pittsburgh. Playground association	1	1
Plauen. Stadtrat	1	1

	mű	db
Posen. Statist. Amt	1	1
Pozsony. Jogakadémia	2	2
Pozsony. Városi tanács	1	1
Pozsony. Városi számvevői hivatal	2	2
Prag. Statist. Landesamt	2	2
Providence. Health department	1	1
Providence. State registrar of vital statistics	1	1
Roma. Direzione gen. delle privative	2	2
Roma. Direzione generale della sanita publica	1	1
Roma. Direzione generale della statistica	3	3
Rouen. Inspecteur du service de la prot. des enfants	1	1
Santiago. Oficina de estadistica	1	1
St. Pétersbourg. Bureau de statistique	3	3
Schöneberg. Magistrat	1	1
Schöneberg. Zentralverband der Gemeindebeamten Preussens	1	1
Sheffield. Cleansing department	1	2
Schwerin. Grossh. Statist. Amt	1	1
Sofia. Direction de la statistique	4	4
Stockholm. Bureau de statistique	2	2
Sopron. Keresk. és iparkamara	1	1
Strassburg. Bürgermeisteramt	3	3
Strassburg. Statist. Amt d. Stadt	2	2
Stuttgart. Stadtmagistrat	2	2
Szeged. Iparkamara	1	1
Szeged. Városi tanács	5	5
Temesvár. Városi tanács	14	14
Torda. Polgármesteri hiv.	1	1
Torino. Consiglio municipale	6	6
Triest. Officina comunale del gas	1	9
Troppau. Statist. Landesamt	2	4
Upsala. Universitäts-Bibliotek	1	1
Washington, Bureau of the Census office	8	56
Washington. Bureau of statistics	1	1
Washington. Commissioner of education	33	56
Washington. Dep't of commerce & labor	1	2
Washington. Health officer	1	1
Washington. Library of Congress	19	40
Washington. Public library of Columbia	2	7
Wien. Compass-Verlag	1	2
Wien. Handelsministerium	4	4
Wien. Kaiser Franz Joseph-stiftung f. Volkswohnungen	1	11
Wien. Ministerium f. öff. Arbeiten	2	2
Wien. Statist. Abteilung d. Magistrats	2	2
Wien. Statist. Zentralkommission	3	7
Wien. Verein „Volksheim“	1	7
Zürich. Städt. Arbeitsamt	1	6
Zürich. Stadtmagistrat	7	7

APRÓ KÖZLEMÉNYEK

Hirek a Fővárosi Könyvtárból. Az *Értesítő* ezen, az 1909. évi III. negyedévi gyarapodást tartalmazó száma a könyvtári személyzet körében előfordult szabadságolás és betegeskedés, majd technikai akadályok miatt a szokottnál jóval később, 1910 január közepén jelenik meg, holott máskor a 3. negyedévi gyarapodást rendszerint november első napjaiban szoktuk publikálni. Az 1909. évi utolsó szám, amely a IV. negyedévi gyarapodást és az egész évi gyarapodás névmutatóját fogja közölni, előreláthatólag február elején, az 1910. évi első szám ugyane hó végén fog megjelenni.

Az *Értesítő* ezen számában föl van már dolgozva a † Körösy József hagyatékából a könyvtárra szállt gyűjtemény. Ezenkívül lényeges részét teszik a gyarapodásnak északamerikai állami és községi hatóságoknak, egyleteknek, testületeknek kiadványai, amelyeket Basch Imre könyvtári hivatalnok amerikai tanulmányútja folyamán létesített összeköttetések révén kaptunk. Ezen ajándékozások és csereviszonyok, valamint vásárlások által az amerikai politikai, városigazgatási és szociálpolitikai irodalom erősen megbővült könyvtárunkban s még gazdagabb és teljesebb lesz, ha majd megérkezik a new-yorki *Public Library* több száz darabra rúgó ajándéka, amely ugyancsak ilyen irodalmat tartalmaz. Ezen gyarapodás földolgozása még folyamatban van és közlése átnyúl majd az 1910. évi *Értesítőbe* is.

Fenntebb említés történt arról a becses könyvajándékról, mellyel a newyorki *Public Library* gazdagította a Fővárosi Könyvtárt. Basch Imre id. könyvtárhivatalnok mult esztendőben az Egyesült-Államokban tanulmányúton járt s kieszközölte a Public Library szíves engedelmét, hogy hivatalos kiadványokban gazdag duplum gyűjteményéből kiválogathassa azt, amit a Fővárosi Könyvtár használhat. De sajnos, ez az ajándék, mely 400 kötetből állott s New York város kiadványainak szinte teljes gyűjteményét és sok más ritka s szinte megszerezhetetlen hivatalos publikációt tartalmazott, a Cunard-társaság Slavonia hajójával együtt a tengerbe süllyedt.

E veszteségünk pótlására a Public Library nagylelkűen újra összeállított egy 465 darabból álló gyűjteményt s ezt az elsüllyedt könyvek helyett elküldte a Fővárosi Könyvtárnak. Ez újabb ajándékért a főváros tanácsa köszönetet mondott a New York Public Librarynek.

† Kautz Gyula könyvtárából, vásárlás útján, több száz kötetnyi értékes gyűjteményhez jutottunk, mely főként a régi és a mult századbeli közgazdaságtani és politikai klasszikusok és rendszerek könyvtárunkban eddig is elég gazdagon képviselt irodalmát egészíti ki; a gyűjtemény ezenkívül sok magyar közgazdasági és politikai röpiratot is tartalmaz. Földolgozásuk előreláthatólag ez év második negyedében lesz befejezve.

Megjelent a könyvtári *Közlemények* 4. száma, ugyanazon okokból, mint az *Értesítő* e száma, egy hónappal később, mint normális viszonyok közt megjelenhetett volna. A *Közlemények* ezen száma a könyvtár anyaga egyik legfontosabb részének szakkatalógusát közli, a községi üzemek irodalmát, *Községi szociálizmus* címen. Összesen 37 üzemről van a katalógusban szó, köztük persze sok olyanról is, amelynek irodalma még alig-alig kezd kibontakozni. Mégis kb. 3000 könyv- és folyóiratcikk címét sikerült összeszednünk, úgy, hogy ez a füzet eddig legterjedelmesebb kiadványunk. Ára 2 K és Kilián F. utóda könyvkereskedése útján minden könyvkereskedésben kapható.

Személyi változások. A könyvtári állások újjá, illetve átszervezése folytán szükséges választásokat a tanács október hó utolsó napjaiban ejtette meg és megválasztotta: főkönyvtárosnak dr. Szabó Ervin addigi könyvtárost, könyvtárosnak dr. Gárdonyi Albert addigi segédkönyvtárost, segédkönyvtárosnak dr. Rácz Gyula közgazdasági és politikai írót. — Enyvvári Jenő id. könyvtártiszt tanulmányai kiegészítésére hat havi szabadságot kapott, amely időt a göttingeni egyetemen tölt el. Helyettesítésére Kőhalmi Béla számgyakornok lett beosztva.

Editions de la Bibliothèque Municipale de Budapest

En vente chez F. Kilián, libraire, ou en échange directement pour des publications d'intérêt communal ou politique

Bulletin de la Bibliothèque. 3e année, 1909. Gratis.
Les années 1 et 2 sont epuisées.

Publications:

1. Catalogue systématique. 1er fasc.: **L'Habitation et les questions corrélatives de la construction des villes.** 1907. 56 pp. K 1·—
   Supplément 1907 et 1908: gratis.
2. Catalogue systématique. 2e fasc.: **Les Finances communales.** 1908. VIII pp. et 139 coll. K 1·—
   Supplément 1908: gratis.
3. **La Réforme électorale.** Liste choisie d'ouvrages sur l'électorat politique et administratif, la démocratie, le parlementarisme et les partis politiques. 1909. 34 coll. K —·50
4. Catalogue systématique. 3e fasc.: **Socialisme municipal.** 1909. VII p. + 210 coll. + 13 p. K 2·—

Guide à l'usage des visiteurs de la Bibliothèque. (En langue magyare.) 1909. 8 pp. Gratis.

Publikationen der Stadtbibliothek von Budapest

Zu haben bei F. Kilián, Buchhandlung, oder direkt im Tausch für Veröffentlichungen von kommunalem oder politischem Interesse

Bulletin der Stadtbibliothek. Jg. 3. 1909. Gratis.
Jg. 1 und 2 vergriffen.

Veröffentlichungen:

1. Systematischer Katalog. 1.: **Die Wohnungsfrage und die anknüpfenden Fragen des Städtebaues.** 1907. 56 S. K 1·—
   Nachtrag für 1907 u. 1908: gratis.
   „Ein höchst wertvolles Literaturverzeichnis für jeden, der sich mit der Wohnungsfrage beschäftigt."
   Kommunales Jahrbuch. Jg. 1, p. 197.
2. Systematischer Katalog. 2.: **Das Gemeindefinanzwesen.** 1908. VIII S. + 139 Sp. K 1·—
   Nachtrag für 1908: gratis.
   „Eine vorzügliche Bücher- und Zeitschriften-Bibliographie dieses weitschichtigen Gebiets. Die systematische Anordnung des Stoffs ist klar und übersichtlich." *Kommunales Jahrbuch.* Jg. 2, Tl. 1, p. 581.
3. **Die Wahlreform.** Verzeichnis von ausgewählten Schriften über parlamentarisches und kommunales Wahlrecht, Demokratie, Parlamentarismus und Parteiwesen. 1909. 34 Sp. K —·50.
4. Systematischer Katalog. 3: **Gemeindesozialismus.** 1909. VII S. + 210 Sp. + 13 S. K 2·—

Führer durch die Bibliothek. (Nur ungarisch.) 1909. 8 S. Gratis.

BULLETIN
DE LA
BIBLIOTHÈQUE MUNICIPALE DE BUDAPEST

NOVEMBRE 1909
IIIe ANNÉE, Nº 4

Pour l'Étranger le Bulletin est exclusivement affecté aux échanges. Les demandes et les publications doivent être adressées à la Bibliothèque municipale, Károly-körút 28, Budapest IV.

TABLE DES MATIÈRES:

Basch, Emeric: Impressions d'Amérique I. 131
Publications entrées à la Bibliothèque durant le IIIe trimestre 1909 134
Donations à la Bibliothèque, 1909, III. 179
Miscellanées 182

A FŐVÁROSI KÖNYVTÁR ÉRTESÍTŐJE

1909 DECEMBER
III. ÉVFOLYAM, 5. SZÁM

Fővárosi bizottsági tagoknak és tisztviselőknek, intézeteknek, testületeknek, valamint a Fővárosi Könyvtárban bárkinek ingyen; előfizetési ára egész évre 1 K

TARTALOM:

Basch Imre: Könyvtári impressziók Amerikából. II. 187
A Fővárosi Könyvtár szerzeményei az 1909. év IV. negyedében 190
Betűrendes tárgy- és névmutató az 1909. évi szerzemények jegyzékéhez 242
Adományozók jegyzéke az 1909. év IV. negyedében 253
Apró közlemények 255

A Fővárosi Könyvtár (IV., Károly-körút 28.) mindenki számára nyitva van:

köznapokon 9-től 2-ig,

vasár- és ünnepnap 9-től 12-ig.

Mutató a legújabb szerzeményekhez

I. **Könyvtártan. Általános könyvészet** 190—191
Könyvtártan 190 — Könyvészeti segédmunkák 190 — Könyvtárak 191 — Könyvtárigazgatás 191 — Könyvtári katalógusok 191 — Irodalomtörténet 191

II. **Általános munkák. Lexikonok** 191

III. **Bölcsészet** 191—192

IV. **Egyház** 192

V. **Társadalomtudomány. Társadalmi kérdés** 192—198
Bibliográfia 192 — Történet. Elmélet 192 — Társadalmi képződmények. Család. Osztályok. Vallás. Erkölcs 192 — Faj és nemzetiségi kérdés 193 — Szociográfia 193 — Szociális kérdés 194 — Keresztény szociálizmus és -konzervativizmus 195 — Szociálizmus 195 — Szociálista mozgalom 197 — Szindikálizmus. Anarchizmus 198 — Nőkérdés 198

VI. **Statisztika. Demológia** 198—201
Elmélet 198 — Népesedéselmélet 199 — Országos és helyi statisztika 199 — Születés. Halálozás 199 — Vándorlások 200

VII. **Közgazdaságtan** 201—210
Elmélet. Módszer. Történet 201 — Gazdaságtörténet és leírás 201 — Termelési tényezők 202 — Szövetkezés 202 — Részvénytársaság. Kartell. Trösztök 202 — Erdekképviseletek 203 — Lakásügy 203 — Telek- és háztulajdon 204 — Földtulajdon 204 — Mezőgazdaság. Bányászat 205 — Ipar 206 — Kisipar 207 — Kereskedelem 207 — Külkereskedelem. Vámügy 208 — Városok élelmezése. Drágaság 208 — Közlekedés. Vasutak. Hajózás. Telefon 209 — Közuti vasutak 209 — Pénz- és hitelügy 209 — Takarékpénztárak 209 — Tőzsde 210 — Vagyonmegoszlás 210 — Biztosításügy 210

VIII. **Munkáskérdés és törvényhozás** 210—216
Általában és egyes országokban 210 — Szellemi munkások. Alkalmazottak 211 — Mezőgazdasági munkások 211 — Ipari és közlekedési munkások 211 — Hatósági munkások 211 — Otthonmunka 212 — Házi cselédek 212 — Női és gyermekmunka 212 — Munkaszerződés. Ipari biráskodás 212 — Munkabér és munkaidő 213 — Munkanélküliség. Munkaközvetítés 213 — Munkásbiztosítás és -egészségügy 214 — Tanoncügy 215 — Szakegyletek 215 — Sztrájk 216

IX. **Szegényügy. Jótékonyság** 216—217
Általában és egyes országokban 216 — Gyermekvédelem 217 Csecsemők 217

X. **Államtudomány** 217—219
Értekezések. Kézikönyvek 217 — Politikai pártok 218 — Parlamentárizmus. Demokrácia 218 — Állam és egyház 219 — Egyes országok politikai viszonyai 219 — Országgyűlési irományok 219

XI. **Jogtudomány** 219—220
Elmélet. Jogtörténet 219 — Magánjog 220 — Büntetőjog Törvénykezés 220 — Nemzetközi jog 220

XII. **Közjog és közigazgatás** 220—229
Magyar közjog és közigazgatás 220 — Külföldi közjog és közigazgatás 221 — Egyesületi és sajtó jog 221 — Parlamenti választójog 222 — Köztisztviselők 222 — Községi igazgatás 222 — Községi igazgatás Ausztriában 223 — Községi igazgatás az Egyesült Államokban 223 — Községi igazgatás Franciaországban 224 — Községi igazgatás Nagybritanniában 225 — Községi igazgatás Németországban 225 — Egyéb községi igazgatás 225 — Községi üzemek 225 — Községi választások 226 — Községi tisztviselők 226 — Közmunkák 226 — Világítás 227 — Városépítés 227 — Kisajátítás. Községi bekebelezés 227 — Csatornázás. Folyamrendészet 228 — Vízvezeték 228 — Közutak 228 — Vágóhidak 228 — Rendőrség. Tűzrendészet 228 — Hadügy 229

XIII. **Pénzügytan** 229—231
Értekezések. Kézikönyvek 229 — Állami pénzügyek 229 — Adók 229 — Községi pénzügyek 230 — Községi adók és illetékek 230 — Községi hitelügy 231 — Számvitel 231

XIV. **Közművelődés. Közoktatás** 231—233
Nevelésügy 231 — Iskolaügy 232 — Iskolaegészségügy 232 — Szabad oktatás 232 — Muzeumok 232 — Művészet. Műemlékek 233

XV. **Történelem** 233
Magyar történelem 233 — Külföldi történelem 233 — Városok története 233

XVI. **Földrajz és etnológia** 234
Általában 234 — Magyar városok 234 — Külföldi városok 234 — Várostervek 234

XVIII. **Közegészségügy** 234—
Értekezések. Kézikönyvek 234 — Közegészségi állapotok és törvényhozás 235 — Közegészségügy oktatása 235 — Lakásegészségügy 235 — Köztisztaság. Utcahigiéne 236 — Parkok 236 — Vízellátás 237 — Élelmiszer- és táplálkozáshigiéne 237 — Ipari egészségügy 237 — Kórházak. Fürdők 238 — Temetők 238 — Fertőző betegségek. Fertőtlenítés 238 — Tuberkulózis 238 — Alkoholizmus 240 — Állategészségügy 241

XX. **Nyelvészet. Szépirodalom** 241

Megjelent

és Kilián F. útján minden könyvkereskedésben kapható:

Közlemények:

1. Szakkatalógus. 1. f. *A lakáskérdés és a városszabályozás kapcsolatos kérdései.* 56 lap. 1907. K 1·—
2. Szakkatalógus. 2. f. *A községi pénzügy.* VIII + 139 lap. 1908. . . . . „ 1·—
3. *A választóreform.* Válogatott jegyzék a parlamenti és községi választójog irodalmából. 1909. „ —·50
4. Szakkatalógus. 3. f. *Községi szocializmus.* VIII + 210 + 13 lap. 1909. . . . . „ 2·—

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS
HÁZINYOMDÁJA — 1909. —

Könyvtári impressziók Amerikából

Írta *Basch Imre*, id. könyvtári hivatalnok

II.

Valójában az összes amerikai könyvtárak együttesen egy egységes könyvtárrendszert alkotnak, melynek középpontja a washingtoni *Library of Congress* és az ország többi könyvtárai szervezet, irányítás, összeműködés dolgában mintegy csak fiókjai ennek a csodálatos könyvtárnak. Egyik könyvtár pontosan olyan mint a másik, katalógusainak szerkesztésétől a technikai berendezésig szinte mindenben. Egységessé tették a gyakori kongresszusok és sok számú egyesületek, melyek a könyvtárak fejlesztésén dolgoznak s amik nemcsak, hogy nagyban megkönnyítik és egységesítek a könyvtárak használatát, de messzemenő és az egész országot átfogó munkamegosztásban egyesitik a könyvtárakat. És a munkamegosztás nem szorul pusztán a könyvanyag okos megosztására s a könyvtárak specializálására (miről mult cikkem szólt, s amelynek átfogó szintezését adja a kifejlett könyvtárközi kölcsönzési viszony, mely nemcsak az egy városban párhuzamosan dolgozó könyvtárak megosztott munkáját egyesiti, de az egész ország összes könyvtárait is), de a könyvtár belső technikai munkáját is ökonomizálják e szervezéssel.

A katalogizálás szabályainak teljes egyöntetűsége (az American Library Association és Department of Education of U. S. útján) lehetővé tette, hogy az Egyesült-Államok több százra rugó tudományos könyvtárainak szinte minden katalogizáló munkáját egyetlen egy helyre, a Library of Congressbe egyesitsék. Ez a könyvtár minden újonnan beszerzett, ajándékozott és 1901 januárja óta újra katalogizált munkáról nyomtatott karton cédulákat készit. E cédulák felölelik a tudomány minden ágát és a szépirodalmat, kivéve a folyóiratokat, hivatalos munkákat, pamfleteket és ehhez hasonló be nem fejezett s kisebb jelentőségű nyomtatványokat. A katalógus-lapokból nagy raktárt tart s darabját: az elsőt 10 fillérért, minden továbbit 2·5 fillérért árusítja a többi könyvtárnak. Természetesen a kártyákat csak egyféle formában (12·5 × 7·5 cm.) (főcédula) nyomatják és ezeket használják megfelelő jelzésekkel ellátva utalókul is, sőt (minthogy az amerikai könyvtárak legtöbbje helynaplóul (*shelf-book*) nem könyvet, hanem cédulakatalogust vezet, melynek különös előnye, hogy igen megkönnyiti az áthelyezéseket) ezeket a nyomtatott cédulákat vásárolják a helynapló céljára is. S igy ami a könyvtárak munkájának, főleg a kisebbekben, legnagyobb részét tenné ki, egyetlen helyre központosítva sokkal olcsóbban, jobban, hozzáértőbben s formában csinosabban állíthatják ki s amellett e munka alól mentesítve minden erejüket az olvasók kiszolgálására és a könyvtár propagálására koncentrálhatják. *)

Hasonlóan segítenek a könyvtáraknak munkájukban még az egyes állami hivatalok is azzal (főként a Department of Agriculture), hogy hivatalos publikációikhoz nyomtatott katalogus-cédulákat mellékelnek, melyek formája megegyezik a L. of C. cédulaival. Sőt olyik könyvkereskedő is készit ilyen cédulákat kiadványairól.

Munkamegosztás, specializálás, az egyéni érték fokozatos kiküszöbölése és nivellálása, az amerikai társadalmi és gazdasági intézményeknek ez a sarkpontja. Ez emelte az amerikai ipart s kereskedelmet mai poziciójára, s ez egyik legmarkánsabb sajátsága könyvtáraiknak is, és kétségtelenül

*) E szervezetet ismerteti: *Handbook of card distribution.* Washington : Library of Congress 1907.

egyik titka sikereiknek. A belső munka ilyen szervezését, részben a munka igen apró részekre való megosztásával, részben pedig bámulatosan kifejlett irodai-technikai felszerelésükkel, különböző kártyarendszerekkel, doboz-szisztémákkal érik el.

A könyvtárak belső organizációjuk tekintetében osztályokra (department) oszlanak, mint katalogizáló, klasszifikáló (a különféle beosztásokat végző és szerkesztő), kötészeti, beszerzési stb. oszlopa, melyeknek élén egy-két igazán képzett, tanult, irodalomban s könyvtári adminisztrációban jártas (rendesen) férfi áll, akikben összpontosul úgyszólván minden olyan dolog intézése, ami tudást és puszta mechanikai begyakorlottságnál több praxist kíván. E néhány osztályfőnökbe összefoglalódik az egész könyvtár igazán szelleminek nevezhető munkája. A könyvtári munka másik s kvantitative nagyobbik része (s a belső szervezés és találékonyság tendenciája e rész növesztése felé vezet) mechanikusan végezhető, melyből kidesztillálták mindazt, ami szellemi, s a legapróbb részletekig való megosztás révén mindenki egy pár heti gyakorlat után minden különösebb előképzettség nélkül igen jól végezheti el. A könyvtár személyzete kvalitásainak e leszállítása: drágábbat olcsóbbal, tanultat kevésbé tanulttal: férfi munkát női munkával való felcserélése (a könyvtár e belső szervezete a fentebb említett néhány vezető funkcionárius kivetelével a könyvtári pályát kizáróan női foglalkozássá alakította), nincs a munka jóságának rovására, hanem egyenesen előnyére, nemcsak a belső munka szempontjából — képzettségben tehát autoritásban is alacsonyabb munkással szemben könnyebb a mechanikusan egymásba kapcsolódó összeműködést megteremtő díszciplinát fenntartani, — de a közönséggel való bánásmód és kiszolgálás szempontjából egyenesen kívánatos és követendő példa. Különösen népies intézményeknél jelentős, hogyan szervezzük és neveljük az adminisztráló erőket úgy, hogy túlhajtott tekintélyérzéssel el ne riasszák a kisebb autoritású s társadalmilag alatta álló közönséget. Nem egy jól indult kulturintézmény vált hatástalanná a bürokratizmus miatt s az európai könyvtárak ellen való panasz is legtöbbször ez ellen irányul. A kérdés megoldása annál is nehezebb, mert semmiféle parancs vagy szervezeti forma nem segíthet, mert a hiba sem itt rejlik. Megoldás csak az lehet, ha a közönséggel bánó személyzetet (s ez az amerikai könyvtárakban a személyzet nagyobbik fele) társadalmi állásukban közelebb hozzuk az olvasók társadalmi pozíciójához. És hogy a szükséges rendet se bontsa meg és a személyzet bírjon mégis annyi tekintéllyel, hogy azt fenntartsa: nőket alkalmaznak s az Amerikában igen kifejlett és parancsoló nő iránti tisztelet megadja az ehhez szükséges és elégséges tekintélyt. És mert az amerikai semminemű különbséget sem tesz magán- és közhivatal között, nem különbözőek sem társadalmi tekintély, sem anyagi biztonság tekintetében: általában is a közhivatalok hangja, belső szervezete, a közönséggel való bánás módja teljesen hasonló a magánvállalatok hivatalaiéhoz. A személyzet tekintélyének gyengítése, de egyben megfinomítása és a nagy európai üzletekben tapasztalható előzékenységnek a könyvtárakba való bevivése, ez teszi az amerikai könyvtárt annyira *homelike*-ké, innen való a kellemes, meleg, otthonias hangulata, mely megtölti emberekkel a könyvtárakat, csalja, marasztalja és ennek révén neveli is a közönséget.

Egy nemzet sem tud annyi eredményt felmutatni a nemzetiségi politikájában, egyik sem bizonyított annyi felszívó erőt, mint az amerikai nép. És ebben a politikájában jelentős tényező a népkönyvtárak intézménye is, de csak azért, mert okosan megtudta tartani azt a mértékletességet és határt, melyen túl szükségképpen az eredménytelenségbe vezet minden erőlködés. Ahogy, mint láttuk, mindig gondja volt oly eszközökre is, melyek feladata elsősorban a közönség megnyerése, úgy vigyázott arra is, nehogy túlzott sovinizmussal elriassza az idegen nyelvű közönséget, és így eleve lehetlenné tegye megnyerését.

Az amerikaiak jól látják, hogy csak művelt népet, érdeklődő, kíváncsi, tudnivágyó s ambiciózus embereket lehet könnyen és gyorsan egy új nyelv megtanulására és asszimilálódásra serkenteni, amikor nem a külső kényszerűség, de a belső szükségérzés hajtja tanulásra. És ha az ehhez szükséges műveltséget nem nyerte még el anyanyelvén, akkor az első feladat, hogy ezt a műveltséget és intelligenciát szerezze meg, mellékes, hogy milyen nyelven. Az így kiművelt embert hajszolni fogja az amerikai politikai, gazdasági s társadalmi élet, a sajtó, a színház stb., hogy maga fusson az alkalom után, hogy az angol nyelvet megtanulhassa.

Ezzel a taktikával dolgoznak a könyvtárak is: idegenek számára gondoskodnak az anyanyelvükön való irodalomról; ezzel, és csak így is lehet, vonzzák magukhoz a bevándorlókat, szoktatják a könyvtár használatára, nevelik, művelik előbb az anyanyelvén. A többi már magától megy. Nincs az az érdeklődő és tudnivágyó ember, ki soká megállhatná, hogy állandóan idegennyelvű könyvek között járván, ne vágyódjon a megismerésük után. S így szinte minden könyvtárban található kisebb-nagyobb könyvkészlet az európai bevándorlók nyelvén való irodalomból (a primitivebb nyelveket sem véve ki), sőt nagyobb városokban az idegenek városrészében elhelyezett könyvtárfiókok az illető nemzetiségnek oly-

kor igen bő irodalmával rendelkeznek. New Yorkban az eastside-i magyarságnak van rendelve pl. a magyar irodalomban igen gazdag *Hamilton-Fish Park Branch*, amely egy amerikanizált magyar nő, Miss *Augusta Markowitz* kitünő vezetése alatt áll és igen sok jó szolgálatot tesz a környék magyarjainak.

Az amerikai könyvtáradminisztráció kifelé való politikája nem meríti ki mindazt, ami őket fölébünk helyezi és amit tanulhatunk tőle. Belső ügykezelésük nem kisebb fejlettséget mutat, de lényeges haladottságuk abban nyilvánul meg: hogy hogyan dolgoznak a közönségért a közönséggel.

*

Végül kötelességemnek érzem, hogy megköszönjem mindazt a szivességet és lekötelező jóindulatot, mellyel a könyvtárak vezetőségei és a különböző hatóságok utamon segítettek. Különös köszönettel tartozom dr. J. S. Billings úrnak, a New York Public Library igazgatójának, ki megengedte, hogy egy hónapot tölthessek volonteurként a vezetése alatt álló könyvtárban, dr. Herbert Putnam úrnak, a Library of Congress igazgatójának és Zerkowitz Emil kereskedelmi tanácsos úrnak, ki összeköttetéseim nagy részét egyengette.

A Fővárosi Könyvtár szerzeményei az 1909. év 4. negyedében

Publications entrées à la Bibliothèque municipale durant le 4e trimestre 1909

I. KÖNYVTÁRTAN. ÁLTALÁNOS KÖNYVÉSZET

Bibliothéconomie — Bibliothekslehre

Bachofen von Echt, Adolf: Die Errichtung einer wissenschaftlichen Zentralbibliothek. Vortr. [Wien]: Schöler [1899.] (8) — Bécs 240

Bulletin des bibliothèques populaires. Publ. sous les auspices de la Bibliothèque de l'enseignement public & de l'Inspection gén. des bibliothèques. Année 1. 1906. Paris: Cornély 1906. — XVI 711

Goyau, Geo.: A propos de bibliothèques populaires.
= = Goyau: Autour du catholicisme social, 3. 1909. (177—21) — XVII 1041

Knoblauch, Wilhelm v.: Die moderne Leihbibliothek. Leipzig: Beyer 1909. (52) — XVI 693

Könyvészeti segédmunkák

Livres de référence — Nachschlagbücher

Catalogue-tarif à prix forts et nets des journaux, revues et publications périodiques, publ. à Paris jusqu'en nov. 1909— . Table systématique. Année 30— . Paris: Le Soudier 1910— . — XVI 697
30. Publ. par Henri Le Soudier.

Clegg, James: The international directory of booksellers and bibliophile's manual; including lists of the public libraries of the world, publishers, book collectors, learned societies and institutions, universities and colleges; also bibliographies of book and library catalogues, concordances, bookplates. etc. 8th ed. Rochdale: J. Clegg 1910. (XVIII, 516) — XVI 699

Holzmann, Michael & Hanns Bohatta: Deutsches Pseudonymen-Lexikon. Wien: Akad. Verl. 1906. (XXIV. 323) — XVI 705

Jacobs, Henry: „Where to find it"; an index to sources of information on all subjects of general interest. New York: Author 1909. (27) — XVI 703

Könyvtárak

Bibliothèques — Bibliotheken

Annual report [of the] St. Louis Public library. 1907/8— . St. Louis 1909— . — XVI 702

Annual report [of the] Burlington Free public library. 22— . 1908— . Burlington 1909— . — XVI 700

Annual report [of the] Carnegie library of Homestead, Pennsylvania, 11— . [Homestead] 1908- - . — XVI 717

[Bányai Elemér]: Múzeumi dagerrotipek. Írta Zuboly. Bp.: Globus 1909. 2⁰ (Pesti Napló, 1909. 210—211. sz.) — XVI q 27

[Bányai Elemér]: A Nemzeti Múzeum. Írta Zuboly. Bp.: Globus 1909. 4⁰ (Pesti Napló 216—219. sz.) — XVI q 28

Bunce, John Thackray: Free libraries, art gallery and school of art of Birmingham.
= = Bunce: History of Birmingham, 2. 1885. (206—93) — IV 332

The **Chicago** Public library. A handbook for readers and visitors. [.] 2. ed. Chicago 1909. (45) — XVI 725

Handbook to the New York Public library. Astor Lenox and Tilden foundations. 2. ed. New York 1909. (71) — XVI 724

The **Newberry Library.** [.] 2. ed. Chicago 1908. (15) — XVI 723

Real estate owned by the City of New York used for public libraries. New York: Bur. of. mun. investigation & statistics 1908. (114) — VIII 308

Report of the trustees of the Newberry library for 1888—1906. Chicago 1888— . — XVI 709
1888—1891. Proceedings of the Newberry Library.

Report of the Public libraries committee [of the] city and county of Newcastle-upon-Tyne. 28. 1908/9— . Newcastle 1909— . — XVI 701

Satzungen des Vereins Zentralbibliothek in Wien (vormals Verein „Bibliothek"). Wien: Zentralbibliothek (11) — Bécs 239

Vince, Charles Anthony: Free libraries of Birmingham. 1885—1890.)
= Bunce:History of Birmingham, 3. 1902. (163—69)
— IV 332

Könyvtárigazgatás

Administration des bibliothèques — Bibliotheksverwaltung

Alden & Harlow: Views of Carnegie library. Pittsburgh: Walker [190?] (44) 4⁰ — XVI q 30

Brown, James Duff: Guide to librarianship. A series of reading lists, methods of study, and tables of factors and percentages required in connexion with library economy. London: Libraco 1909. (93) — XVI 698

Catalogue rules supplementary to „Catalog rules, author and title entries compil. by committees of the American library Association and the (British) Library association. 1908." [Chicago 1908.] (6) (John Crerar library.) — XVI 710

Classification [of] class Z: bibliography and library science [of the] Library of congress. Washington: Gov. pr. off. 1902. (68) — XVI 672

Cutter, Charles A.: Rules for a dictionary catalog. *[1876.]* 4. ed. Washington: Gov. pr. off. 1904. (173) (U. S. Bur. of education.) — XVI 714

Handbook of card distribution, with references to Bulletins 1—20. 2. ed. Washington: Gov. pr. off. 1907. (76) (Library of congress, card section.) — XVI 716

Library of congress. Card section. Bulletin. No. 1—21. [Washington] 1902— . — XVI 713

Library of congress. Card catalog. Preliminary list of subject subdivisions under names of subject headings with country subdivisions. [Washington] 1908. (20) — XVI 712

Loubier, Jean: Der Bucheinband in alter und neuer Zeit. Berlin: Seemann *[1904.]* (186) (Monographien d. Kunstgewerbes) — XVI 691

Alphabetisches **Schlagwortverzeichnis** mit Schema der systematischen Uebersicht zum Schlagwortkatalog der Stadtbibliothek Zürich. Zürich: Selbstverl. 1909. (XVIII, 158) — XVI 692

Könyvtári katalógusok

Catalogues de bibliothèques — Bibliotheks-Kataloge

A list of books in the reading room [of] the John Crerar library. 1909. Chicago 1909. (VIII, 488) — XVI 695

Catalogue of books in the Cambria free library of Johnstown, Pa. [and] 2. supplement to the catalogue 1906. Johnstown 1901—06. — XVI 715

Czekelius Aurél & Mihályfi József: A Magyar mérnök- és építész-egylet könyvtárának címjegyzéke. Bp.: Pátria 1896. (83) — XVI 720

Finding list of books except fiction in the Public library of the city of Denver with author and subject indexes. Denver 1903. (308) 4⁰ — XVI q 26

Irodalomtörténet

Histoire littéraire — Litteraturgeschichte

Raleigh, Walter: Shakespeare. *[1907.]* Angolból ford. Czeke Marianne. Függ.-et összeáll. Bayer Józs. Bp.: Magy. tud. akad. 1909. (278) (Magy. tud. akad. könyvkiadó váll. U. f. 80.) — XXV 786

II. ÁLTALÁNOS MUNKÁK

Généralités — Allgemeines

Gasteiger, M.: Arbeiter und Presse. München: Verb. südd. kath. Arbeiterver. [1908.] (80)
= Soziale Bücherei, 14. — XVII 1808

Gömöri Lajos: A posta befolyása hirlapirodalmunkra.
= Gömöri: Gazdaságtörténeti vázlatok. 1905. (7—38)
— Mo XVIII 171

Die **Reform.** Wochenschrift red. von Franz Schuselka. Jg. 8—11. Wien: Waldheim 1871. — XXIV 191

Rivista di scienza. Scientia. Organo internazionale di sintesi scientifica. — Revue internationale de synthèse scientifique. Com. di dir.: G. Bruni, A. Dionisi [etc.] Anno 3— . Vol. 5— . Bologna 1909— . — XXV 780

Lexikonok

Dictionnaires — Lexika

The **Encyclopaedia britannica;** a dictionnary of arts, science, and general literature. [With] Index. [And] New volumes dealing with recent events and developments. Vol. 1—35. 9th & 10th ed. Edinburgh: A. & Ch. Black 1875—1903. — XXV 785

Meyer's Grosses Konversations-Lexikon. Ein Nachschlagewerk des allgemeinen Wissens. Bd 1—20. 6. gänzl. neubearb. & verm. Aufl. Leipzig: Bibliogr. Institut 1905—8. — XXV 782

III. BÖLCSÉSZET

Philosophie

Büchner [Ludwig] Lajos: Az isten fogalma és annak jelentősége a jelenkorban. [Der Gottesbegriff und dessen Bedeutung in der Gegenwart. 1874.] Ford. Andor Imre. Bp.: Vass 1905. (71) — XXV 774

Ferenczi Sándor: Lélekelemzés. Értekezések a psychoanalysis köréből. Bp.: Szilágyi B. 1910. (93) — XXV 784

Kant, Immanuel: Was ist Aufklärung. München: Buchh. Nat. Ver. 1910. (16)
= Vorkaempfer deutscher Freiheit, 1. — Nm 1365

La Mettrie, [Julien Offroy] de: Der Mensch eine Maschine. [L'homme-machine, 1748.] Übers., mit Vorrede & Anmerkungen vers. v. Max Brahn. Leipzig: Dürr 1909. (XXII, 72)
= Philos. Bibliothek, 68. — XXV 665

Mc Cabe, Joseph: Modern rationalism being a sketch of the progress of the rationalistic spirit in the nineteenth century. Rev. ed. London: Watts & Co. 1909. (200) — XXV 777

Schopenhauer Arthur: Az akarat szabadságáról. [Über die Freiheit des menschlichen Willens. 1839.] Ford. Szabó Károly. Bp.: Vass 1906. (128) — XXV 772

Steenbergen, Albert: Henri Bergsons intuitive Philosophie. Jena: E. Diederichs 1909. (109) — XXV 778

IV. EGYHÁZ

Theologie

Hoensbroech, Gr. Paul v.: 14 Jahre Jesuit. Persönliches und Grundsätzliches. T. 1— . Leipzig: Breitkopf & Härtel 1909— . — Nm 1377
1. Das Vorleben: die ultramontan-katholische Welt, in der ich aufwuchs. 1909. (XXIV, 310)

Sexton, W. J.: Church and people. An attempt to answer the question: what has the church of England done for the people of England? London: Skeffington 1909. (231) — Br 447

V. TÁRSADALOMTUDOMÁNY. TÁRSADALMI KÉRDÉS

Sociologie. Question sociale

Sozialwissenschaft. Soziale Frage

Bibliográfia

Bibliographie

King, Bolton & Thom. Okey: List of principal books [on Italian social and political subjects].
= King: Italy to-day. 1909. (398—405) — Ol 236

A **list** of books on social reform in the Public library of the city of Boston. Boston: Public library 1898. (58) — XVI 696

Siegfried, André: Litteraturverzeichnis zur Sozial- und Wirtschaftspolitik Neu-Seelands.
= Siegfried: Neu-Seeland. 1909. (XI—XVI) — Ausztr 28

Wright, Caroll D.: Bibliographical suggestions for students of sociology.
= Wright: Outline of practical sociology. 1909. (IX—XVIII) — Am 644

Történet. Elmélet

Histoire. Théorie — Geschichte. Theorie

Achelis, Th.: Soziologie. Leipzig: Göschen 1901. (148) (Samml. Göschen) — XVII 1719

Gorter Hermann: A történelmi materializmus. Ford. Pogány József. Bp.: Haladás 1909. (125) — XVII 1755

Gumplowicz, Ludwig: Sozialphilosophie im Umriss. Innsbruck: Wagner 1910. (VII, 162) — XVII 1767

Loria, Achille: A szociologia feladata és iskolái. *[La sociologia. 1910]* Ford. Pór Ödön. Bp.: Politzer 1904. (IX, 126) (Társad. tudom. könyvtár) — XVII 1716

Picard, Edmond: Gustav Le Bon et son oeuvre. Paris: Mercure de France 1909. (80) (Les hommes & les idées.) — XVII 1784

Seligman, Edwin R. A.: The economic interpretation of history. *[1902]* 2. ed. rev. New York: Columbia Univ. press. 1907. (IX, 166) — XVII 1745

Steffen, Gustav F.: Lebensbedingungen moderner Kultur. Sozialpolitische, soziologische und sozialpolitische Studien. Übers. v. Margarethe Langfeld. Jena: Fischer 1909. (IV, 372) — XVII 1764

Steffen, Gustav F.: Die Soziologie.
= Steffen: Lebensbedingungen moderner Kultur 1909. (180—199) — XVII 1764

Wright, Caroll D.: Outline of practical sociology. With special reference to american conditions. *[1889.]* 7th ed. rev. New York: Longmans, Green 1909. (XXVII, 431) (Amer. Citizen Ser.) — Am 644

Társadalmi képződmények

Osztályok. Vallás. Erkölcs. Tulajdon

Sociologie spéciale. Classes. Religion. Morale. Propriété, etc.
Spezielle Soziologie. Klassen. Religion. Moral. Eigentum, etc.

Achelis, Th.: Die Religion der Naturvölker im Umriss. Leipzig: Göschen 1909. (164) (Sammlung Göschen) — XVII 1758

Dawbarn, C. Y. C.: Property, its nature, incidents, limitations and varieties.
= Dawbarn: Liberty & progress. 1909. (132—169) — XVII 1774

Ellis, Havelock & J. A. Symonds: Das konträre Geschlechtsgefühl. [*Sexual inversion, 1897?]* Dtsche Ausg. u. Mitw. v. Hans Kurella. Leipzig: Wigand 1896. (XVI, 308) (Bibl. f. Sozialwiss. 7.) — XXV 771

Faure, Sébastien: Isten bűnei. *[Les crimes de Dieu, 189?]* Bp.: Világosság 1906. (39) (Szocialista diákok könyvtára) — XXV 773

Fényes László: A társadalom és a nemi kérdés. Bp. 1907. (112) — XVII 1724

Chent, W. J.: Mass & class. A survey of social divisions. New York: Macmillan 1905. (IX, 260) — XVII 1747

Heigl, Ferd.: Spaziergänge eines Atheisten. Zur Erkenntnis der Wahrheit. *[1888.]* 8. Aufl. Bamberg: Handels-Dr. [1900?] (94) — XVII 1761

Kindermann, Karl: Die Führer im modernen Völkerleben, ihr Grundcharakter, ihre Erziehung, ihre Aufgaben. Stuttgart: E. Ulmer 1909. (VIII, 348) — XVII 1766

Loria, Achille: La distribuzione della ricchezza e le classi sociali. — Teoria biologica delle classi sociali.
= Loria: Corso completo di economia pol. 1910. (205—336) — XVIII 924

Mészáros Gyula: A csuvas ősvallás emlékei. Bp.: M. Tud. Akadémia 1909. (464) (Csuvas népköltési gyűjtemény.) — XVII 1737

Somló Bódog: Ethika. Pozsony: Stampfel 1900. (61) (Tudományos zsebkönyvtár 59) — XVII 1715

Westermarck, Ed.: Die Hörigkeit der Kinder. Gautzsch: Dietrich 1909. (20)
= Kultur & Fortschritt, 279—80. — XVII 529

Faj és nemzetiségi kérdés

Races et nationalités
Rassen und Nationalitätenfrage /Politische Anthropolo

Baker, Ray Stannard: Following the color line; an account of negro citizenship in the american democracy. New York: Page & Co. 1908. (XII, 314) — Am 592

Constable, F. C.: Poverty and hereditary genius, a criticism of Francis Galton's theory of hereditary genius. London: Fifield 1905. (XVI, 149) — XVII 1744

Dessewffy Aurél: Magyar nyelv és ellenzői.
= Széchenyi: Üdvlelde. (60—114) — Mo XXV 235

Drage, Geoffrey: Racial questions.
= Drage: Austria—Hungary. 1909. (532—595) — Au 732

Driault, E. & G. Monod: L'Autriche-Hongrie depuis 1867. Les luttes des nationalités.
= Driault & Monod: Évolution du monde moderne. 1910. (341—54) — XXIV 192

Du Boys, W. E. Burghardt (ed.): The negro artisan. 1902.
= Commons, J. R.: Trade unionism. 1905. (349—70) — XVII 1794

Edwards, Rich. Henry: The negro problem. Madison: Edwards 1908. (32)
= Studies in amer. social conditions, 2. — Am 558

Escouflaire, Rodolphe C.: La démagogie irlandaise, 1906—1909. Paris: Pedone 1909. (365) — Br 450

Essai sur le principe des nationalités, par Un Diplomate. Paris: Plen 1882. (239) — XVII 1718

Eving, Quincy: The heart of the race. Boston: Atlantic monthly Co. 1909. (11)
= [Negro problem in the United States, 2.] — Am 656

Goyau, Geo.: L'église du peuple: rôle national et social du clergé irlandais.
= Goyau: Autour du catholicisme social, 4. 1909. (21—70) — XVII 1041

Grimké, Archibald H.: Why disfranchisement is bad. Philadelphia: Hougton. Mifflin 1904. [8]
= [Negro problem in the United States, 3.] — Am 656

Hanslik, Erwin: Die nationalen Verhältnisse [in der Stadt Biala].
= Hanslik: Biala, 1909. (224—233) — II 135

Hoffmann Mór: A nemzetiség és a nemzeti nyelv. Nagykanizsa: Fischel 1877. (174) — Mo XX 409

Horváth József Lajos: A válság és a román kérdés. Lugos: Gutenberg 1909. (75) — Mo XX 722

Jones, Jenkin Lloyd: Lincoln the emancipator. Sermon. Chicago: Unity publ. Co. 1909. (13)
= [Negro problem in the United States, 4.] — Am 656

Krones, F.: Zur Geschichte des deutschen Volkstums in Karpatenlande, mit bes. Rücks. auf die Zips und ihr Nachbargebiet. Festschrift. Graz: Leuchner & Lubensky 1878. (33) — Mo XXIV 657

Lombroso, C[esare]: Der Antisemitismus und die Juden im Lichte der modernen Wissenchaft. *[L'antisemitismo e le scienze moderne, 1894.]* Dtsch v. H[ans] Kurella. Leipzig: Wigand 1894. (VIII, 114) — XVII 1801

[The **Negro problem** in the United States. 1—6.]
[1.] Frederick Douglas center, a social settlement. [Chicago] [2]
[2.] Ewing, Quincy: Te heart of the race. Boston 1909. (11)
[3.] Grimke, Archibald H.: Why disfranchisement is bad. Philadelphia 1904. [8]
[4.] Jones, Jenkin Lloyd: Lincoln the emancipator. Sermon. Chicago 1909. (13)
[5.] Storey, Moorfield: Abraham Lincoln. Address. Boston 1909. (24)
[6.] Wooley, Celia Parker: Lessons from Atlanta Riots. Chicago [190?] (8)

Storey, Moorfield: Abraham Lincoln. Address. Boston: Geo. H. Ellis 1909. (24)
= [Negro problem in the United States, 5.] — Am 656

Taft, Will. H.: The future of the negro.
= Taft: Political issues. 1909. (66—73) — Am 640

Taft, Will. H.: The outlook of negro education.
= Taft: Political issues. 1909. (261—67) — Am 640

Taft, Will. H.: The uniting of whites and negroes.
= Taft: Political issues. 1909. (268—74) — Am 640

Taft, Will. H.: Hopeful views of negro difficulties.
= Taft: Political issues. 1909. (240—44) — Am 640

Taft, Will. H.: A cheerful review of negro activites.
= Taft: Political issues. 1909. (291—99) — Am 640

[Thomas, Will. I.]: The psychology of race-prejudice. [Chicago 1905.] (593—611) (From: Amer. journ. of sociology.) — Am 658

Washington, Booker T. & W. E. Burghardt Dubois The american negro. (Southern States.) His economie progress in relation to his moral and religions development. London: Unwin 1909. (222) — Am 564

Wooley, Celia Parker: Lessons from Atlanta Riots. Chicago: Fred. Douglas center [190?] (8)
= [Negro problem in the United States, 6.] — Am 656

Szociográfia

Sociographie

Abraham. A.: Social England in the 15th century. A study of the effects of economic conditions. London: Routledge & Ss 1909. (238) — Br 439

Adams, Thomas Sewall: Poverty, earnings and unemployment.
== Adams & Sumner: Labor problems. 1908. (142—74) — XVII 1793

Bahr, Hermann: Wien. Stuttgart: Krabbe [1909.] (136) (Städte & Landschaften, 2.) — Bécs 241

Bloch, Leo: Soziale Kämpfe im alten Rom. *[1900.]* 2. Aufl. Leipzig: Teubner 1908. (IV, 150) (Natur & Geisteswelt, 22.) — XVII 1785

***Casey:** Who are the bloodsuckers? London: I. L. P. [1905?] (16)
== [Independent labour party. Pamphlets, Landquestion, 3.] — Br 465

***Curran,** Pete: Human documents. Character sketches. London: I. L. P. [190?] (19)
== [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 6.] — Br 466

Drage, Geoffrey: Austria-Hungary. London: Murray 1909. (XVIII, 846) — Au 732

Driault, E. & G. Monod: Évolution du monde moderne. Histoire politique et sociale. Paris: Alcan 1910. (VII, 699) (Bibliothèque d'histoire contemp.) — XXIV 192

Eichholz, [Joh. E.] Ehrenreich: Schicksale eines Proletariers. Ein Volksbuch. Leipzig: Reclam 1846. (361) — XVII 1807

Gaskell, P.: The manufacturing population of England, its moral, social, and physical conditions, and the changes which have arisen from the use of steam machinery; with an examination of enfant labour. London: Baldwin 1833. (VIII, 361) — Br 459

Ghent, W. J.: Our benevolent feudalism. New York: Macmillan 1902. (VII. 202) — Am 591

Gompers' (President) review of labor conditions.
== Biennial report, Bureau of labor statist. of Colorado. 9. 1904. (280—284) — Am 650

King, Bolton & Thom. Okey: Italy to-day. *[1901.]* New & enlarg. ed. London: J. Nisbet 1909. (XII, 414) — Ol 226

Lorédan, Jean: La grande misère et les voleurs au 18e siècle. Marion du Faoutët et ses associés 1740—1770. Paris: Perrin & Cie. 1910. (XV, 402) — Fr 635

Pelloutier, Fernand & Maurice: La vie ouvrière en France. Paris: Reinwald 1900. (344) Bibliothèque internat. d. sciences sociologiques.) — Fr 649

Rácz Gyula: Pusztuló Magyarország. Bp.: Márkus S. 1909. (56) — Mo XVII 220

Report on housing and industrial conditions and medical inspection of school children. Dundee: J. Leng 1905. (XVI, 150) (Dundee social union.) — IV 325

Siegfried, André: Neu-Seeland. Eine sozial- und wirtschaftspolitische Untersuchung. *[1909.]* Übers. v. Max Warnack Berlin: Heymann 1909. (XVI, 350) (Mod. Wirtschaftsprobleme, 3.) — Ausztr 28

Szociális kérdés

Question sociale — Soziale Frage

Abbe, Ernst: Sozialpolitische Schriften. Jena: G. Fischer 1906. (XIII, 402) (Gesammelte Abhandl. 3.) — XVII 1713

Adams, Thomas Sewall & Helen L. Sumner: Labor problems. A text book. *[1905.]* 5th ed. New York: Macmillan 1908. (XV, 579) — XVII 1793

Adams, Thomas Sewall: The material progress of the wage earning classes.
== Adams & Sumner: Labor problems. 1908. (502—50) — XVII 1793

Annual meeting of the National civic federation, 9— . New York: Nat. civic fed. 1909— .
9. New York 1908. — Am 660

Capital and labor. By a Black-listed machinist. Chicago: Kerr 1902. (203) — Am 619

Carnegie, Andrew: Problems of to-day. Wealth, labour, socialism. 2. ed. London: Allen & Ss. 1909. (194) — XVII 1760

***Clynes,** J. R.: What are you worth? London: I. L. P. 1909. (12)
== [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 5.] — Br 466

Dawbarn, C. Y. C.: Liberty & progress. London: Longmans, Green & Co. 1909. (XVI, 339) — XVII 1774

Diefenbach, J.: Über die Arbeiterfrage. Vortr. Stuttgart: E. Müller 1872. (32) — XVII 1818

***Hardie,** J. Keir.: Can a man be a christian on a pound a week? London: I. L. P. [190?] (19)
== [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 10.] — Br 466

[Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous. 1— .] London: I. L. P. [190?— .] — Br 466

[1.] Barnes, Geo. N.: Robert Burns. (12)
[2.] Barnes, Geo. N.: Karl Marx. (21)
[3.] Benson, T. D.: Free trade, tariff reform, and socialism. [1907?] (15)
[4.] Brockhouse, H.: The old and the new. A dialogue. (16)
[5.] Clynes, J. R.: What are you worth? 1909. (12)
[6.] Curran, Pete: Human documents. Character sketches. (19)
[7.] Gavan-Duffy, T.: Liberalism plus capitalism. [1907?] (16)
[8.] Gavan-Duffy, T.: The merchant shipping bill: a liberal fraud. [1909?] (20)
[9.] Glasier, J. Bruce: How millionaires are made. Being the history of John and James. (20)
[10.] Hardie, J. Keir: Can a man be a christian on a pound a week? (19)
[11.] Hardie, J. Keir: Indian budget speech. 1908. (12)
[12.] Hardie, J. Keir: The I. L. P. all about it. [.] 3d ed. (12)
[13.] Hardie, J. Keir: My confession of faith in the labour alliance. [1909.] (16)
[14.] Haslam, James: Cotton and competition. Striking facts and figures [1909?] (12)
[15.] Kelsall, T.: The trade union struggle. [1909?]
[16.] Smart, H. Russel: Socialism and the budget. [1907] (15)
[17.] Snell, Henry: Secular education, the only way. [1909?] (14)
[18.] Snowden, Philip: A few hints to Lloyd George. Where is the money to come from? The question answered. 1909. (12)
[19.] Snowden, Philip: How to get an old age pension. [1909?] (12)
[20.] Snowden, Philip: Socialism & teetotalism. 1909. (16)
[21.] Snowden, Philip: The new Workmen's compensation act made plain. 1907. (15)
[22.] Tolstoi, Leo: The hanging Czar. [.] Transl. by L. & A. Maude. [1909?] (12)
[23.] Warlde, Geo. J.: The nationalisation of railways [1908.] (14)
[24.] Washington, Samuel: A nation of slaves. Talks with John Bull. [1906?] (16)

James, Edmund J.: The rise of the modern laborer.
== Mac Neill, Geo. E.: The labor movement. 1887. (1—20) — Am 637

[Mac Neill, Geo. E.]: The problem of to-day.
== Mac Neill: Labor movement. 1887. (454—69) — Am 637

Rose, Frank: The machine monster! A warning to skilled workers. London: I. L. P. [1909.] (14)
= [Independent labour party. Pamphlets. Unemployment, 6.] — Br 648

Schultze-Delitzsch: Kapitel zu einen deutschen Arbeiterkatechismus. Leipzig: Keil 1863. (170) — XVII 1723

Sickinger, E.: Forderungen und Sünden des Arbeiterstandes. Mainz: Kirchheim 1873. (IV, 94) — XVII 1806

Smythe, William E.: Constructive democracy; the economics of a square deal. New York: Macmillan 1905. (VII, 457) — Am 607

Stahl, Fr. Wilh.: Die Arbeiterfrage sonst und jetzt. Berlin: Lüderitz 1872 (47) (Dtsche Zeit & Streitfragen. 1. 6.) — XVII 1819

Taft, Wil. H.: The republican view of labor.
= Taft: Political issues. 1909. (36—51) — Am 640

Wright, Caroll D.: The labour system.
= Wright: Outline of practical sociology. 1909. (223—306) — Am 644

Kereszténységszociálizmus és -konzervativizmus

Socialisme et conservatisme chrétiens
Christlicher Sozialismus und Konservativismus

Gasteiger, M.: Christlich-soziale Bewegung in Deutschland. München: Verb. südd. kath. Arbeiterver. [1909.] (110)
= Soziale Bücherei, 11. — XVII 1808

Goyau, Georges: Autour catholicisme social. Sér. 1—4. Paris: Perrin 1906—9. — XVII 1041
1. *[1896]* 6e éd. rev.
2. 3e éd.

Goyau, Geo.: La renaissance catholique en Angleterre et ses effets sociaux.
= Goyau: Autour du catholicisme social. 3. 1909. (194—238) — XVII 1041

Lamy, Étienne: Catholiques et socialistes. A propos des semaines sociales. Paris: Bloud & Sie 1910. (61) (Questions de sociologie.) — XVII 1754

La-Tour-Du-Pin La Charce, marquis de: Aphorismes de politique sociale. Paris: Nouv. libr. nat. 1909. (104) (Études sociales & pol.) — XVII 1781

Sexton, W. J.: Church and people. An attempt to answer the question: what has the Church of England done for the people of England? London: Skeffington 1909. (231) — Br 446

Soziale Bücherei. Gesammelte Schriften für die soziale Praxis. Bd 2—3, 5—6, 9— . München: Verb. südd. kath. Arbeiterver. 1906— . — XVII 1808
1.
2. Walterbach, W.: Welchen Vortrag soll ich halten? 2. verm. & verb. Aufl. 1906. (VIII, 84)
3. Giessler Paul: Das Gewerbegerichts-Gesetz. 2. erw. Aufl. [1907.] (78)
4.
5. Ritzer, Otto: Selbsthilfe des Arbeiters durch das Kassenwesen. 1907. (60)
6. Walterbach, C.: Enzyklika Leo XIII. über die Arbeiterfrage, Nach der Ausg. Eckard neu bearb. 1908. (103)
7.
8.
9. Retzbach, Anton: ABC des öffentlichen Haushaltes. [1908.] (88)
10. Schirmer, Karl: Das Reichs-Vereinsgesetz. Ein praktisches Handbüchlein. [1908.] [416)
11. Gasteiger, M.: Christlich-soziale Bewegung in Deutschland. [1909] (110)
12. Gasteiger, M.: Geschichte der christlichen Gewerkschaften in Süddeutschland. [1908.] (134)
13. Gasteiger, M.: Einzelbilder aus der christlichen Gewerkschaftsbewegung. [1908.] (75)
14. Gasteiger, M.: Arbeiter und Presse. [1908.] (80)

Taft, Willt. H.: The Youngmen's christian association.
= Taft: Political issues. 1909. (245—60) — Am 640

Walterbach, C.: Enzyklika Leo XIII. über die Arbeiterfrage. Nach der Ausg. Eckard neu bearb. München: Verb. südd. kath. Arbeiterver. 1908. (103) — XVII 1808
= Soziale Bücherei. 6.

Szociálizmus

Általában

Socialisme. Généralités. — Socialismus. Allgemeines

Ambrus Istv.: A szociálizmus. Eger: Érseki lyceumi ny. 1888. (244) — XVII 1817

Barnes, Geo. N.: Robert Burns. London: I. L. P. [190?.] (12)
= [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 1.] — Br 466

Barnes, Geo. N.: Karl Marx. London: I. L. P. [190?.] (21)
= [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 2.] — Br 466

Benson, T. D.: Socialism. London: I. L. P. [190?] (16)
= Independent labour party. Pamphlets. Socialism, 1.] — Br 470

Benson, T. D.: Socialism and service. London: I. L. P. 1907. (15)
= [Independent labour party. Pamphlets. Socialism, 2.] — Br 470

Blatchford, Robert: Merrie England. With introd. by Eugene v. Debs. Chicago: Kerr & Co. 1908. (156) — XVII 1752

Bretschneider, Karl Gottlieb: Der Simonismus und das Christenthum. Oder beurteilende Darstellung der Simonistischen Religion, ihres Verhältnisses zur christlichen Kirche, und der Lage des Christentums in unserer Zeit. Leipzig: Vogel 1832. (VI, 215) — XVII 1822

Brockhouse, H.: The old and the new. A dialogue. London: I. L. P. [190?] (16)
= [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 4.] — Br 466

Brooks, John Graham: The social unrest. Studies in labor and socialist movements. New York: Macmillan 1905. (394) — XVII 1746

Campbell, R. J.: Socialism. London: I. L. P. [1907.] (14)
= [Independent labour party. Pamphlets. Socialism, 3.] = Br 470

Carnegie, Andrew: Individualism versus socialism.
= Carnegie: Problems of to-day. 1909. (194) — XVII 1760

Cognetti de Martiis, [Salvatore]: Socialismo antico. Indagini. Torino: Bocca 1889. (XXIII, 632) (Biblioteca di scienze sociali, 7.) — XVII 1772

Connolly, James: Socialism made easy in two sections. 1. Workshop talks. — 2. Political action of labor. Chicago: Kerr & Co. 1909. (61) — XVII 1732

Csebrenyák József: Mit akarnak a szociáldemokraták. == Ingwer: A szocializmus fejlődéséhez. 1895. (54—56) — XVII 1813

De Leon, Daniel: Reform or revolution. Address delivered in Boston 1896. New York: Labor News Co. [1905.] (32) — XVII 1743

De Leon, Daniel: What means this strike. New York: Labor News Co. 1898. (31) — XVII 1727

Dodel, Arnold: Aus Leben und Wissenschaft. Gesammelte Vorträge & Aufsätze. 1. Stuttgart: Dietz 1893. — XVII 1823
1. Bauer, Arbeiter und Wissenschafter. Vortr. Stuttgart 1893. (126)

Engels Frigyes: Szociálizmus fejlődése, utópiától a tudományig. *[Die Entwicklung des Sozialismus von der Utopie zur Wissenschaft. 1878.]* Ford. Bokányi Dezső. Bp.: Népszava 1897. (55) — XVI 1814

Földes Béla: A szociálizmus fejlődése napjainkig. Bp.: Franklin 1903. (76) (Olcsó könyvtár) — XVII 1714

Glasier, J. Bruce: How millionaires are made Being the history of John and James. London: I. L. P. [190?] (20) == [Independent labour party. Pamphlets Miscellaneous, 9.] — Br 466

Glasier, Katharine Bruce: Socialism and the home. London: I. L. P. [190?] (12) == [Independent labour party. Pamphlets. Socialism, 4.] — Br 470

Goyau, Geo.: L'École saint-simonnienne: ses doctrines antirévolutionnaires et ses appels à l'église. == Goyau: Autour du catholicisme social, 1. 1908. (173—95) — XVII 1041

Hervé, Gustave: L'internationalisme. Paris: Giard & Brière 1910. (VIII, 178) (Collection d. doctrines politiques. 11.) — XVII 1749

Hillquit, Morris: Socialism in theory and practice. New York: Macmillan 1909. (IX. 361) — XVII 1792

Hobson, J[ohn] A.: Liberalism and socialism. == Hobson: Crisis of liberalism. 1909. (91—158) — Br 463

[Independent labour party. Pamphlets. Socialism. 1— .] London: I. L. P. [190?— .] — Br 470
[1.] Benson, T. D.: Socialism. (16)
[2.] Benson, T. D.: Socialism and service. 1907. (15)
[3.] Campbell, R. J.: Socialism. [1907.] (14)
[4.] Glasier, Katharine Bruce: Socialism and the home. (12)
[5.] Kettle, F.: Social education. (16)
[6.] Macdonald, Ramsay: Socialism to-day. [1909.] (11)
[7.] Small, Laurence: Darwinism and socialism. (14)
[8.] Snowden, Philip: The individual under socialism. (14)
[9.] Wells, H. G.: Will socialism destroy the home? (14)
[10.] Williams, T. Russel: The difficulties of socialism. (13)

Ingwer: A szociálizmus fejlődéséhez. I. nyomán írta Csebrenyák József. Függelék: Mit akarnak a szociáldemokraták? Bp.: Gutenberg 1895. (56) (Magy. munkáskönyvtár. 2.) — XVII 1813

Kovács Gábor: A szociálizmus. Budapest: Stampfel 1907. (231) (Tud. zsebkönyvtár 201—203) — XVII 1154

Lister, C. A.: Riches and poverty. A statement of socialism. London: I. L. P. [1908?] (15) == Independent labour party. Pamphlets. Landquestion, 7.] — Br 465

Macdonald, Ramsay: Socialism to-day. London: I. L. P. [1909.] (11) == [Independent labour party. Pamphlets. Socialism, 6.] — Br 470

Mahler, Leonhard: Marxismus und soziale Entwicklung. (Drei Fehler der neuern Marxkritik). Berlin: Puttkammer & Mühlbrecht 1907. (16) (Aus: Zeitschr. f. ungar. öff. & Privatrecht) — XVII 1726

Nicolas, Aug.: Das Verhältnis des Protestantismus und aller Häresien zum Sozialismus. *[Du protestantisme et de toutes les hérésies dans leur rapport avec le socialisme, 1852.]* Aus d. Franz. übers. Anhang: Die Entwickelung des Protestantismus in Deutschland. Paderborn: F. Schöningh 1853. (564) — XVII 1809

Niel, Louis: Deux principes de vie sociale. La lutte pour la vie. L'entente pour la vie. Paris: Rivière 1909. (92) — XVII 1762

Pannekoek, Anton: Die taktischen Differenzen in der Arbeiterbewegung. Hamburg: E. Dubber 1909. (132) — XVII 1711

Pohle, Ludwig: Die Sozialdemokratie eine vorübergehende Erscheinung? Berlin: Heymann 1900. (IV, 40) (Burschenschaftl. Bücherei, 1, 2.) — XVII 1799

Power, (Father): At the root of socialism: A study of a Glasgow manifesto. A lecture delivered before the Socialdemocratic federation. Edinburgh: Sands & Co. 1909. (36) — XVII 1775

Prinzipien der Sozialdemokratie und Lassalle'sche Lehren kritisch beleuchtet. Berlin: Angerstein 1878. (38) — XVII 1804

Schiebler, Karl Wilh.: Der Saint Simonismus oder die Lehre von Saint Simon und seiner Anhänger. Leipzig: Allg. niederländische Buchh. 1831. (128) — XVII 1810

Small, Laurence: Darwinism and socialism. London: I. L. P. [190?.] (14) == [Independent labour party. Pamphlets. Socialism. 7.] — Br. 470

Snowden, Philip: The individual under socialism. London: I. L. P. [190?.] == [Independent labour party. Pamphlets. Socialism. 8.] — Br 470

Sohm, Rud. & Max Lorenz: Der Arbeiterstand und die Sozialdemokratie. Reden. Leipzig: R. Werther 1896. (34) — XVII 1816

Sozialistenspiegel. 3. Aufl. Berlin: Gartz 1903. (63) — XVII 1800

Spargo, John: The common sense of socialism. A series of letters addressed to Jonathan Edwards, of Pittsburg. Chicago: Kerr & Co. 1908. (184) — XVII 1407

Spargo, John: The socialists: who they are and what they stand for. The case for socialism plainly stated. Chicago: Kerr & Co. 1908. (146) — XVII 1741

Vail, Charles H.: Modern socialism. Chicago: Kerr & Co. 1908. (179) — XVII 1740

Vail, Charles H.: Principles of scientific socialism. Chicago: Kerr & Co. 1908. (237) — XVII 1739

Vandervelde, Emile: Die Entwickelung zum Sozialismus. *[Le collectivisme et l'évolution industrielle 1900.]* Übers. v. Albert Südekum. Berlin: Sozialist. Monatshefte 1902. (231) — XVII 1725

Vérecque, Charles: La conquête socialiste du pouvoir politique. Paris: Giard & Brière 1909. (256) — XVII 1770

Washington, Samuel: A nation of slaves. Talks with John Bull. London: I. L. P. [1906?] (16)
= [Independent labour party. Pamphlets Miscellaneous, 24.] — Br 466

Wells, H. G.: A modern utopia. New York: Nelson & Sons [190?] (378) — XVII 1748

Wells, H. G.: Will socialism destroy the home? London: I. L. P. [190?] (14)
= [Independent labour party. Pamphlets. Socialism, 9.] — Br 470

Williams, T. Russel: The difficulties of socialism. London: I. L. P. [190?.] (15)
= [Independent labour party. Pamphlets. Socialism, 10] — Br 470

Szociálista mozgalom

Mouvement socialiste — Sozialistische Bewegung

Biermann, W. Ed. Die politische Bewegung des tollen Jahres in Kurhessen. Winkelblechs Tätigkeit als Volkstribun und Parlamentarier 1848—1849.
= Biermann: K. G. Winkelblech. Bd. 1. 1909. (202—362) — XVII 1791

Biermann, W. Ed.: Die deutsche Arbeiterbewegung des tollen Jahres. Winkelblech & Stephan Born 1848—1849.
= Biermann: K. G. Winkelblech. Bd. 2. 1909. (207—307) — XVII 1791

Buchinger Manó: Politikai pártszervezet és házi agitáció. Bp.: Népszava 1909. (31) — Mo XVII 217

Compte rendu du congrès général de l'Association internationale des travailleurs. 4., 6. — XVII 1811
4. Bâle 1869. Bruxelles: Brismée 1869.
5.
6. Genève, 1873. Locle: Siège du Comité féd. jurassien 1874.

Ely, Richard T.: The labor movement in America. *[1886.]* New ed. rev. enlard. New York: Macmillan 1905. (XVI, 399) — Am 601

Die **Emanzipation** des vierten Standes und die Zerstörung des russischen Übergewichts. Leipzig: Ehrlich 1891. (48) — Or 191

Felsen, Hans: Das Buch des deutschen Arbeiters. Betrachtungen über Zeitfragen. Altenburg: Geibel 1890. (72) — Nm 1374

Gilman, Nicholas Paine: Socialism and the american spirit. Boston: Houghton, Mifflin & Co. 1893. (X, 376) — Am 606

Hanford, Ben: Fight for your life! *[1909.]* 2. ed. New York: Wilshire 1909. (127) — XVII 1728

Hardie, J. Keir: The I. L. P. All about it. 3. ed. London: I. L. P. [190?] (12)
= [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 12.] — Br 466

Hardie, J. Keir: My confession of faith in the labour alliance. London: I. L. P. [1909.] (16)
= [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 13.] — Br 466

Hervé, Gustave: La 1e Internationale des travailleurs. [1864—1872.)
= Hervé: L'internationalisme. 1910. (89—123) — XVII 1749

Hervé, Gustave: La 2e Internationale des travailleurs: l'internationale socialiste (1889—1909.)
= Hervé: L'internationalisme. 1910. (132—151) — XVII 1749

Hillquit, Morris: Historical sketch of the socialist movement.
= Hillquit: Socialism. 1909. (320—357) — XVII 1792

King, Bolton & Thom. Okey: The socialists [of Italy].
= King: Italy to-day. 1909. (61—80) — OI 236

Kropotkin, Peter: Die pariser Kommune. *[La Commune de Paris 1880.]* Berlin: Weidt 1906. (20) (Dtsche Arbeiterbibliothek, 5.) — V 430

Kropotkin, P[eter] Fürst: Die Schreckensherrschaft in Russland. *[1909.]* 2. Aufl. Stuttgart: Lutz 1909. (92) — Or 188

Lebius, Rudolf: Indiskrete Fragen an die Sozialdemokratie. Berlin: Reichsverbands-Verl. [1907?) (39) — XVII 1700

Lorentzen, Theodor: Arbeiter-Partei oder Revolutions-Partei? Wer hat Recht, Naumann oder ich? Kiel: Lipsius & Tischer 1898. (100) — Nm 1380

[Mac Neill, Geo. E.]: The labor movement in America to 1861. Progress of the movement from 1861 to 1886.
= Mac Neill: Labor movement. 1887. (67—171) — Am 637

Marx, Karl: Enthüllungen über den Kommunisten-Prozess zu Köln. *[1853.]* Neuer Abdr. mit Einleitung von Friedrich Engels. Hottingen. Zürich: Volksbuchhandlung 1885. (83) (Sozialdemokr. Bibliothek) — XVII 1717

National convention of the Socialist Party, 1904. 1908— . Chicago: Socialist Party [1904— .] — Am 652

Patterson, Joseph Medill (ed.): Socialist campaign book. Chicago: Nat. Headquarters Soc. Party 1908. (160) — Am 631

Pinkerton, Allan: Strikers, communists, tramps and detectives. New York: Carleton & Co. 1878. (XII, 412) — Am 608

Powderly, T. V.: Thirty years of labor. 1859 to 1889. The National labor Union of 1886, the Industrial Brotherhood of 1874, and the order of the Knights of labor of America and the world. Columbus, O.: Excelsior publ. house 1889. (693) — Am 657

A Magyarországi szociáldemokrata párt **programmja** és szervezeti szabályzata. Bp.: Világosság 1908. (16) — Mo XVII 226

Rosenthal, A.: The differences between the Socialist Party and the Socialist Labor Party also between socialism, anarchism and anti-political industrialism. New York: Rosenthal 1908. (44) — Am 599

Schölermann, Wilhelm: Massregeln oder Männer? Berlin: Scheibel [190?] (6) (Aus: Deutsche Zeitung.) — XVII 1795

Die ersten deutschen **Sozialistenkongresse** (1865—1875). Frankfurt a. M.: Volksstimme 1906. (148) — Nm 1344

Sullivan, J. W.: Socialism as an incubus on the american labor movement. New York: Volunteer Press 1909. (97) — Am 621

Tolstoi, Leo: The hanging Czar. Transl. by L. & A. Maude. London: I. L. P. [1909?] (12)
= [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 22.] — Br 466

Ungern-Sternberg, R. von: Die Erziehung der St. Petersburger Arbeiterschaft zur Revolution. Vorwort v. Schiemann. Berlin: Puttkammer & Mülbrecht 1909. (93) — Or 189

Zacher: Die rote Internationale. Berlin: Hertz 1884. (IV, 190) — XVII 1796

Szindikalizmus. Anarchizmus

Syndicalisme. Anarchisme — Syndikalismus. Anarchismus

Bouglé, C.: Syndicalistes et Bergsoniens. Paris: Le Soudier 1909. (403—416) (La Revue du mois) — XVII 1712

Delesalle, Paul: L'action syndicale et les anarchistes.
= Rapports du congrès antiparlementaire intern. 1900. (319—22) — XVII 1815

Éditions du Mouvement socialiste. Dir. Hubert Lagardelle. 1— . Paris: Giard & Brière 1909— . — XVII 1786
1. Beaubois, Gabriel: La crise postale et les monopoles d'Etat. 1909. (54)

Étudiants socialistes révolutionnaires internationalistes de Paris. Le communisme et l'anarchisme.
= Rapports du congrès antiparlementaire intern. 1900. (267—74) — XVII 1815

Étudiants socialistes révolutionnaires internationalistes de Paris. Rapport sur la grève générale.
= Rapports du congrès antiparlementaire intern. 1900. (134—41) — XVII 1815

Grave, Jean: Réformes, révolution. *[1905.]* 2. éd. Paris: P. V. Stock 1910. (363) (Bibl. sociologique, 41.) — XVII 1708

Jelentés a Franciaországi általános munkásszövetség működéséről az antimilitarizmus és az általános sztrájk ügyében. Ford. gr. Batthyány Ervin. Szombathely: Testvériség 1906. (15) — XVII 1720

Kropotkine, Pierre: Communisme et anarchie.
= Rapports du congrès antiparlementaire intern. 1900. (134—41) — XVII 1815

Pataud, E. & E. Pouget: Comment nous ferons la révolution. Paris: J. Tallandier [1909.] (298) — XVII 1710

As to politics. A discussion upon the relative importance of political action and of classconscious economic action and the urgent necessity of both. New York: Labor News Co. 1907. (78) — XVII 1731

Powderly, T. V.: Anarchy and the Knights.
= Powderly: 30 years of labor. 1889. (526—58) — Am 657

Rapports du Congrès antiparlementaire international de 1900, Paris. Paris: Temps nouveaux [1900.] (129—342) (Les Temps nouveaux. Suppl. littéraire, Nos 23 à 32) — XVII 1815

Szilárd Ödön: Stirner és bölcselete. Bp.: Deutsch & Társa 1910. (176) — XVII 1782

Trautmann, E. & George Schleeweis: Industrial combinations. New York: Indust. Literature Bur. 1909. (31) (Standard literature on industrial unionism.) — XVII 1733

Roller Arnold: A szociális generálsztrájk. *[Der soziale Generalstrike, 1905.]* Ford. Grosch H. New York: Internationale propaganda csoport 1906. (46) — XVII 1789

Nőkérdés

Question féministe — Frauenfrage

Benson, T. D.: Woman — the communist. London: I. L. P. [190?] (16)
= [Independent labour party. Pamphlets. Woman's question, 1.] — Br 469

Bücher, Karl: Die Frauenfrage im Mittelalter. *[1909.]* 2. verb. Aufl. Tübingen: Laupp 1910. (VI, 92) — XVII 1797

Ford, Isabella: Women and socialism. London: I. L. P. [1906.] (16)
= [Independent labour party. Pamphlets. Woman's question, 3.] — Br 469

Gerhard, Adele & Helene Simon: Mutterschaft und geistige Arbeit. Eine psychologische und soziologische Studie. *[1901.]* 2. unveränd. Aufl. Berlin: Reimer 1908. (IX, 333) — XVII 1696

[Independent labour party. Pamphlets. Woman's question. 1— .] London: I. L. P. [190?— .] — Br 469
[1.] Benson, T. D.: Woman — the communist. (16)
[2.] Elmy, E. C. Wolstenholme: Woman's franchise: the need of the hour. *[1908?]* 2. ed. [1909?] (16)
[3.] Ford, Isabella: Women and socialism. [1906?] (16)
[4.] Hardie, J. Keir: The citizenship of women, a plea for women's suffrage. *[1905.]* 3. ed. 1906. (15)

VI. STATISZTIKA. DEMOLÓGIA

Statistique. Demologie

Statistik. Demologie

Elmélet

Theorie

Schiavi, A[lessandro]: Nozioni elementari di statistica. *[190?]* 2. ed. Milano: Tip. degli Operai 1909. (68) (Uff. del lavoro della Società umanitaria. Scuola pratica di legislazione sociale, 5.) — X 287

Statuto della Unione statistica delle città italiane. [Firenze 190?.] [2] — VI 241

Thirring Gusztáv: A városi statisztika szervezése.
= Magy. városok orsz. kongressz. iratai, 1. 1909. [39—55] — I 548

Unione statistica delle città italiane. Atti. Num. 1—4, 6—7. Firenze 1905—8. — VI 194

Népesedéselmélet

Demologie

Bell, [William] Wilhelm: Preisschrift von den Quellen und Folgen einer starken Bevölkerung. *[What causes principally contribute to render a nation populous? 1756.]* Nebst angehängten Lehrsätzen aus der Polizei-, Handlungs- und Finanz-Wissenschaften auf Anleitung Joseph von Sonnenfels, verteidigt von Ernst Schernberg. Wien: Trattnern 1768. ([28], 47) — XII 277

Bullock, Charles: The law of population.
= Bullock: Selected readings on economics. 1907. (255—75) — XVIII 906

Galton, Francis: Results derived from the natality table of Kőrösi by employing the method of contours or isogens. [London]: Harrison [1894.] (23) (From: Proceed. of the Royal Society, 55) — X 289

Jacquart, Camille: Le divorce et la séparation de corps. Bruxelles: Dewit 1909. (166)
= Jacquart: Essais de statistique morale, 2. — XVII 1443

Loria, Achille: La popolazione.
= Loria: Corso completo di economia pol. 1910. (605—71) — XVIII 924

Lufft, Herm.: Über die Darstellung der Fruchtbarkeitsverhältnisse einer Bevölkerung. Diss. Borna-Leipzig: Noske 1908. (44) — XII 278

Wright, Caroll D.: Marriage and divorce.
= Wright: Outline of practical sociology. 1909. (151—76) — Am 644

Országos és helyi statisztika. Népességi statisztika

Statistiques nationales et locales. Demographie

Nationale und lokale Statistik. Demographie

Analysis of the american family.
= Century of population growth, 1790—1900. 1909. (96—102) — Am q 58

Billings, John S.: Report on the social statistics of cities in the United States at the 11th census: 1890. Washington: Gov. pr. off. 1895. (VII, 137) 4° (Dep. of the interior, Census off.) — VIII q 18

Bulletin trimestriel de statistique démographique et médicale [de Belgique]. 1904— . [Bruxelles] 1904— . (Commission centrale de statistique de Belgique.) — Bg q 22

Census bulletin (of the) 12th census of the United States. No. 1a, 3, 11, 62, 83, 122, 123, 135, 149, 150, 180, 189, 190, 200, 214—217, 228, 236, 239, 241, 243—247. Washington 1900—2. — Am 644

The **Census** of Great Britain in 1851; comprising an account of the numbers and distribution of the people, their ages, conjugal condition, occupations, and birthplace; with returns of the blind, the deaf-dumb, and the inmates of public institutions and an analytical index. London: Longman 1854. (VIII, 200) — Br 460

A **Century** of population growth from the first census of the United States to the twelfth, 1790—1900. Washington: Gov. pr. off. 1909. (VII, 303) (Dep. of commerce & labor, Bur. of the census.) — Am q 58

Ducamp: Démographie et bureau municipal d'hygiène. Lille: Danel 1909. (83) — V 418

Gürtler, Alfred: Die Volkszählungen Maria Theresias und Josef II. 1753—1790. Innsbruck: Wagner 1909. (X, 152) — Au 730

Jordbrukstaellingen i Kongeriget Norge, 30 sept. 1907. H. 1— . Recensement du 30 sept. 1907. Utgit av det Statistiske Centralbureau. Kristiania 1909— . (Norges off statistik, V, 85.) — Sk 154
1. Utsaed, landbruksredskaper, kreaturhold, saeterbruk. — Sémences, machines agricoles, animaux domestiques, pâturages et laiteries dans la montagne. 1909. (191)

Mitteilungen des Statistischen Amts der Stadt Altona. No. 1— . Altona 1909— . 4° — III q 354

Occupations and wealth in the United States.
= Century of population growth, 1790—1900. 1909. (142—48) — Am q 58

La **Population** de la ville de Varsovie en 1908— . Warszawa 1909— . 4° [Orosz, lengyel & francia.] — VII q 87

White and negro population in the United States.
= Century of population growth, 1790—1900. 1909. (80—92) — Am q 58

Proportion of children in white population of the U. S.
= Century of population growth, 1790—1900. 1909. (103—10) — Am q 58

Sex and age of the white population of the United States.
= Century of population growth, 1790—1900. 1909. (93—95) — Am q 58

Statistique annuelle de géographie comparée 1909— . Année 5— . Paris 1909— . — XI 307
5. Par Jean Binot. 1909.

Wines, Fred. Howard: Report on the defective, dependent, and delinquent classes of the population of the United States, as returned at the 10th census (june 1, 1880). Washington: Gov. pr. off. 1888. (LV, 581)
= Tenth census of the United States, 21. — Am q 13

Wright, Caroll D.: The population of the United States. The status of the population of the United States.
= Wright: Outline of practical sociology. 1909. (21—45) — Am 644

Születés. Halálozás

Natalité. Mortalité — Natalität. Mortalität.

Blaschke, Ernst: Die Konstruktion einer Absterbeordnung von untersuchten männlichen Leben nach den 24 jährigen Erfahrungen (1865—1888) des Ersten allg. Beamten-Vereines der Österr.-ungar. Monarchie. Abt. 2. Wien: Hof- & Staatsdr. 1890. (501—534) (Aus: Vom Beamten-Vereine z. Feier seines 25 jährigen Jubiläums hg. Denkschr.) — XII 281

Bunce, John Thackray: Causes of death in Birmingham.
= Bunce: History of Birmingham, 2. 1885. (119—25) — IV 332

Bunce, John Thackray: Vital statistics of Birmingham.
= Bunce: History of Birmingham. 2. 1885. (110—18) — IV 332

Buro, Egon: Das Geschlechtsverhältnis der Gestorbenen in allen Altersklassen. Diss. Berlin: W. Moeser 1909. (39) — XII 280

Caccini, A.: The prevention of consumption among Italian immigrants.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 4. 1. 1908. (454—465) — XXIII 899

Drigalski, von: Die Bekämpfung der Säuglingssterblichkeit in Halle a. S. 1908/09. Jena: Fischer 1909. (37) — III 1063

Fisher, Irving: Economic aspect of lengthening human life. New York: Assoc. of life insurance presidents 1909. (18) — Am 625

Fisher, Irving & Burnside Foster: Movement of lengthen life. Abstracts from some editorial comments on suggestions concerning ways to increase human longevity made to the Association of life insurance presidents. New York: Assoc. of life insur. presidents. [1909.] (24) — XII 282

Foster, Burnside: A suggestion concerning the increased longevity of life insurance policy-holders. New York: Assoc. of life insur. presidents. 1909. (8) — Am 627

Hodgetts, Chas A.: Consumption and vital statistics.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis 4. 1. 1908. (371—378) — XXIII 899

Mac Millan, Margaret: Infant mortality. London: I. L. P. [1906?] (15)
= [Independent labour party. Pamphlets. Municipal matters, 2.] — Br 467

Nomenclatures des maladies. (Statistique de morbidité. — Statistique des causes de décés.) Arrêtée par la Commission intern. chargée de la revision décennale de la nomenclature nosologique intern. — X 188
1. Avec notice & annexes par Jacques Bertillon. Montévrain: Alembert 1903. (89)
2. Nomenclature par Jacques Bertillon. Paris: Chaix 1909. (77)

Pelloutier, Fernand & Maurice: La mortalité dans les classes pauvres.
= Pelloutier: La vie ouvrière en France. 1900. (239—264) — Fr 649

Pikler J. [Gyula], Jul.: Das budapester System der Todesursachenstatistik. Ein Beitrag zur Frage der internationalen Vergleichbarkeit. Berlin: Puttkammer & Mühlbrecht 1909. (41) (Publ. d. Statist. Bur. Budapest.) — Bp 2341

Risser, René: Étude sur l'établissement des tables de mortalité de population, mortalité professionnelle, mortalité dans le cas de l'invalidité. Paris: Dulac [1909.] (105) — XII 279

Robertson, W. & Charles Porter: Vital statistics of England.
= Robertson: Sanitary law. 1909. (650—679) — Br 441

Statistics of infectious disease notifications and of mortality. Edinburgh: Morrison & Gibb 1909. (VI, 74) 4° (Suppl. to the -14. Annual report of the Local governm. board f. Scotland.) — IV q 226

Vándorlások

Migrations — Wanderungen

Barré, M. H.: L'immigration française dans les Bouches-du-Rhône et l'émigration de ce département dans les autres circonscriptions métropolitaines. Paris: Impr. nat. 1909. (19) (Du Bull. de géographie historique.) — Fr 638

Die Bevölkerungsabnahme der mecklenburgischen Domanial-Pachthöfe 1863—1905.
= Landarbeit & Kleinbesitz, 7. 1909. (63—75) — Nm 697

Caro, Leopold: Auswanderung und Auswanderungspolitik in Österreich. Leipzig: Duncker & Humblot 1909. (VI, 284)
= Schriften d. Ver. f. Sozialpol., 131. — XVIII 523

Deutsches Auswanderungsgesetz vom 9. Juni 1897.
= Schriften d. Ver. f. Sozialpol., 131. (248—254) — XVIII 523

Hall, Prescott F.: Immigration and its effects upon the United States. *[1906.]* New York: Holt 1907. (XII, 393) (Amer. publ. problems.) — Am 593

Hart, A. B.: The growth of cities in the Unites States.
= Bullock: Selected readings in economics. 1907. (60—73) — XVIII 906

Italienisches Auswanderungsgesetz vom 31. Jänner 1901.
= Schriften d. Ver. f. Sozialpol., 131. (254—270) — XVIII 523

Kray: Erfahrungen bei den Ansiedelungen in Pommern.
= Landarbeit & Kleinbesitz, 7. 1909. (33—62) — Nm 697

Loria, Achille: La colonizzazione.
= Loria: Corso compl. di economia pol. 1910. (657—64) — XVIII 924

Loria, Achille: L'emigrazione.
= Loria: Corso completo di economia pol. 1910. (647—56) — XVIII 924

Martino Giardina, Frédéric di: L'émigrant dans le droit positif italien. Notes de législation sociale. Modica: Sarta 1909. (78) — 01 234

Martinez, Alb. B. & Maur. Lewandowski: Immigration et colonisation en Argentine.
= Martinez: L'Argentine au 20e siècle. 1909. (87—98) — Am 590

Interstate migration in the United States.
= Century of population growth, 1790—1900. 1909. (125—27) — Am q 58

Paton, Walter: Emigration statutes and general handbook. London: Darling 1908. (103) (Emigrants information off. Handbook, 14.) — Br 443

Foreign born population in the United States.
= Century of population growth, 1790—1900. 1909. (128—31) — Am q 58

Powderly, T. V.: Introduction of foreign labor in the United States.
= Powderly: 30 years of labor. 1889. (411—50) — Am 657

La **Propaganda** parlamentare dell'Istituto coloniale italiano per la tutela dell'emigrazione. L'emigrazione al parlamento nazionale. L'organizzazione della rappresentanza coloniale. Roma: Unione Ed. 1909. (224) (Istituto coloniale italiano.) — Ol 235

Schweizerisches Bundesgesetz vom 22. März 1888 über den Geschäftsbetrieb der Auswanderungsagenturen.
= Schriften d. Ver. f. Sozialpol., 131. (242—248) — XVIII 523

Stone, W.W. & Morrow: The Chinese and the labor question
= MacNeill, Geo. E.: Labor movement. 1887. (429—53) — Am 637

Sumner, Helen L.: Immigration.
= Adams & Sumner: Labor problems. 1908. (63—112) — XVII 1793

Turner, F. J.: The significance of the frontier in american history.
= Bullock: Selected readings in economics. 1907. (23—60) — XVIII 906

Ungarisches Auswanderungsgesetz (Gesetzartikel II.) vom Jahre 1909.
= Schriften d. Ver. f. Sozialpol., 131. (270—283) — XVIII 523

Warne, Frank Julian & John R. Commons: Slavs in coal mining. 1904.
= Commons: Trade unionism. 1905. (336—48) — XVII 1794

Watchorn, Rob.: The relation of immigra ion to the problem of securing social conditions favorable to general immunity.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 3. 1908. (774—783) — XXIII 899

Wright, Carroll D.: Immigration in the United States.
= Wright: Outline of practical sociology. 1909. (105—14) — Am 644

Wright, Carroll D.: Native and foreign born in the United States.
= Wright: Outline of practical sociology. 1909. (46—64) — Am 644

Wood-Simons, May: The woman movement. The question of prostitution.
= Patterson: Socialist campaigne book. 1909. (88—95) — Am 631

Wright, Carroll D.: Urban and rural population in the United States.
= Wright: Outline of practical sociology. 1909. (115—124) — Am 644

VII. KÖZGAZDASÁGTAN

Économie politique et sociale

Volkswirtschaftslehre

Elmélet. Módszer. Történet

Théorie. Méthodes. Histoire

Theorie. Methoden. Geschichte

Adams, Smith: Political economy for plain people. London: Clarion 1909. (96) — XVIII 910

Biermann, W. Ed.: Karl Georg Winkelblech (Karl Marlo). Sein Leben und sein Werk. Bd. 1—2. Leipzig: Deichert 1909. — XVII 1791
1. Leben und Wirken bis zum Jahre 1849. (XIV, 387)
2. Die deutsche Handwerker- und Arbeiterbewegung des Jahres 1848. — Winkelblechs Leben und Wirken bis zu seinem Tode 1865. (VI, 511)

Biermann, W. Ed: Winkelblechs „Untersuchungen über die Organisation der Arbeit", ihr Inhalt und ihre Bedeutung für die Geschichte der Nationalökonomie.
= Biermann: Winkelblech. Bd. 1. (53—201) — XVII 1791

Böhm-Bawerk, Eugen: Kapital und Kapitalismus. Abt. 1—2. Innsbruck: Wagner. — XVIII 911
1. Geschichte und Kritik der Kapitalzins-Theorien. [*1884.*] 2. verm. & verb. Aufl. 1900. (XXXV, 702)
2. Positive Theorie des Kapitals [*1888.*] 3. Aufl. 1909. (XXIII, 171)

Bonar, James: Philosophy and political economy in some of their historical relations. London: Sonnenschein 1909. (XVI, 410) — XVIII 916

Bullock, Charles: Selected readings in economics. London: Ginn 1907. (IX, 705) — XVIII 906

Charasoff, Georg v.: Karl Marx über die menschliche und kapitalistische Wirtschaft. Berlin: H. Bondy 1909. (105) — XVIII 909

Elek István & Mezei Kornél: A társadalmi gazdaságtan alapjai. Kimerítő bibliográfiával. Bp.: Grill 1910. (XII, 173) — XVIII 928

Emery, H. C.: The influence of speculation upon prices.
= Bullock: Selected redings on economics 1907. (367—387) — XVIII 906

Engländer, Oskar: Zur Theorie des Produktivkapitalzinses. Halle a. S.: Niemeyer 1908. (188) — XVIII 927

Ely, Rich. The law of monopoly price.
= Ely: Monopolies & trusts. 1900. (96—141) — XVIII 907

Gömöri Lajos: Az állam beavatkozása a közgazdaságba.
= Gömöri: Gazdaságtört. vázlatok 1905. (93—102) — Mo XVIII 171

Goyau, Geo.: La disgrâce de l'économie libérale: la question sociale à la Chambre en juin 1896.
= Goyau: Autour du catholicisme social. 1. 1908. (230—47) — XVII 1041

Guyot, Yves: Les préjugés économiques. Paris: Alcan 1910. (VI, 192) (Bibliothèque utile.) — XVIII 913

Hearn, W. E.: Human wants. A general survey.
= Bullock: Selected readings in economics. 1907. (236—45(— XVIII 906

Jevons, W. S.: The theory of utility.
= Bullock: Selected readings in economics. 1907. (245—55) — XVIII 906

Labriola, Arturo: Il capitalismo. Lineamenti storici. Torino: Bocca 1910. (393) — XVII 1802

Loria, Achille: Corso completo di economia politica. Milano: Bocca 1910. (VIII, 711) (Nuova coll. di opere giuridiche, 156.) — XVIII 924

Marx [Karl] Károly: Bérmunka és tőke. *[Lohnarbeit und Kapital. 1848.]* Ford. Weltner Jakab. Előszót írta Engels Frigyes. *[1891.]* 2. jav. kiadás. Bp.: Népszava 1906. (30) — XVIII 904

Mezei Kornél: Bibliográfia a társadalmi gazdaságtan módszerének és törvényeinek kérdéséhez.
= Elek & Mezei: A társadalmi gazdaságtan alapjai. 1910. (157—73) — XVIII 923

Schmoller, Gustav: Historical changes in the rate of interest.
= Bullock: Selected readings in economics. 1907. (563—68) — XVIII 906

Seager, Henry Rogers: Introduction to economics. [*1903.*] 3. ed. rev. & enlarg. New York: H. Holt 1908. (XXII, 618) — XVIII 912

Serrigny, Bernard: Les conséquences économiques et sociales de la prochaine guerre d'après les enseignements des campagnes de 1870—71 et de 1904—05. Pref. de Fred. Passy. Paris: Giard & Brière 1909. (476) (Études économ. et sociales.) — XVIII 919

Trade cycles.
= Distress due to unemployment. 1909. (328—34) — IV q 280

Gazdaságtörténet és leírás

Histoire et description économiques

Wirtschaftsgeschichte und -Beschreibung

Cruppi, Jean: Pour l'expansion économique de la France. Dix-neuf mois au Ministère du commerce et de l'industrie. Paris: Stock 1910. (391) — Fr 620

Drage, Geoffrey: Bosnia and the Herzegovina.
= Drage: Austria-Hungary. 1909. (596—650) — Au 732

Drage, Geoffrey: The Balkan.
= Drage: Austria-Hungary. 1909. (651—724) — A

Geschichte der Handelskammer zu Frankfurt a. M. (1707—1908). Beiträge zur frankfurter Handelsgeschichte. Hg. v. d. Handelskammer. Frankfurt a. M.: Baer 1908. (XV, 1371) — III 1077

Gömöri Lajos: Gazdaságtörténelmi vázlatok. *[1904.]* 2. kiad. Bp. Szerző 1905. (102) — Mo XVIII 171

Finanzielles und wirtschaftliches **Jahrbuch** für Japan. Hg. vom Finanzminist. Jg 9— . 1909— . Tokio: Staatsdr. — Ázs 70

Jelentés a bosnyák tanulmányútról [a Budapesti Kereskedelmi és iparkamara és kereskedelmi egyesületek megbízásából: K a t o n a Sándor, S c h r e y e r Jenő stb.]. Bp.: Pesti könyvny. 1909. (32) — Au 722

Martinez, Albert: B. & Maur. L e w a n d o w s k i: L'Argentine au 20e siècle. *[1906.]* 3. éd. Paris: Colin 1909. (LXI, 434) — Am 590

Melhárd Gyula: Somogyvármegyei gazdaságtörténeti adatok. Kaposvár: Jancsovits 1896. (75) — Mo XVIII 172

Niemeyer, G. F.: Über die Ursachen des englischen National-Reichtums. Berlin: H. Frölich 1800. (236) — Br 440

Rácz Gyula: A pusztuló Magyarország. Bp.: Márkus 1909. (56) — Mo XVIII 220

Rácz Gyula: Gazdasági önállóság alkotja meg nemzeti és világgazdasági függetlenségünket. Bp.: Politzer 1905. (125) — Mo XVII 221

Schweighofer, J. M.: Abhandlung von dem Kommerz der österreichischen Staaten, worinnen der gegenwärtige Zustand der inländischen Fabriken und Manufakturen, die dermalige Lage des Provinzialverkehrs, und die sämmtliche Land- und Seehandlung der Österreicher mit den auswärtigen Staaten genau abgeschildert wird. Wien: Hartl 1785. (435) — Au 726

White, Edward [ed.]: Pittsburgh the powerful. An interpretation of the commercial, financial and industrial strength of a great city. Pittsburgh: Industry publ. co. 1907. (104) 4° — VIII q 20

Willets, Gilson: Workers of the nation. An encyclopedia of the occupations of the american people and a record of business, professional and industrial achievement at the beginning of the 20th century. Vol. 1—2. With the assistance of Rob. J. T r a c e w e l l, S. N. D. N o r t h, [etc.] New York: Collier 1903. — Am 598

Termelési tényezők

Agents de la production — Produktionsfaktoren

Bücher, Karl: Arbeit und Rhythmus. *[1896.]* 4. neubearb. Aufl. Leipzig: Teubner 1909. (X, 476) — XVII 1765

Bullock, Charles: The division of labor.
= = B u l l o c k: Selected readings on economics. 1907. (287—301) — XVIII 906

Grashof, I.: Über die Wandlungen des Arbeitsvermögens im Haushalt der Natur und der Gewerbe. Berlin: Habel 1877. (36) (Samml. gemeinverständl. wissenschaftl. Vorträge, 12. 265—88.) — XVIII 926

Hahn, Eduard: Die Entstehung der Pflugkultur (unsres Ackerbaus.) Heidelberg: Winter 1909. (VIII, 192) — XVIII 917

Hobson, John A.: The evolution of modern capitalism. A study of machine production. *[1906.]* New & rev. ed. New York: Walter Scott publ. Co. 1908. (XV, 450) — XVIII 908

James, Edmund J.: History of mechanical labor.
= = M a c N e i l l, Geo. E.: The labor movement. 1887. (21—44) — Am 637

Kraft, Max: Güterherstellung und Ingenieur in der Volkswirtschaft, in deren Lehre und Politik. Wien: Hartleben 1910. (IV, XII, 216) — XVIII 918

Pfleghart, A.: Grundzüge einer Bundesgesetzgebung über die Ausnützung und Verwertung der Wasserkräfte. T. 1—2. Zürich: Fäsi & Beer 1907—9. — Sv 197
1. Die Ausnützung der Wasserkräfte. 1907. (VIII, 142)
2. Die Verwertung der Wasserkräfte. Anh.: Entwurf eines Bundesgesetzes über die Ausnützung und Verwertung der Wasserkräfte. 1909. (129)

Szövetkezés

Coopération — Genossenschaftswesen

Ely, Rich. T.: Co-operation in America.
= = E l y: Labor movement in America. 1905. (167—209) — Am 601

Étudiants socialistes révolutionnaires internationalistes de Paris. Le coopératisme et le néo-coopératisme.
= = R a p p o r t s du congrès antiparlementaire intern. 1900. (207—14) — XVII 1815

Giddings, F. H.: Co-operation.
= = M a c N e i l l, Geo. E.: Labor movement. 1887. (508—31) — Am 637

Gide, Charles: Les sociétés coopératives de consommation. *[1904.]* 2. éd. rev. & augm. Paris: Colin 1910. (XII, 293) (Bibliothèque du Musée social.) — XVIII 922

Jahrbuch des Zentralverbandes österreichischer Konsumvereine. 1909— . Wien: Vorwärts 1909— . — Au 735

King, Bolton & Thom. O k e y: Cooperation in Italy.
= = K i n g: Italy to-day. 1909. (193—214) — 01 236

Powderly, T. V.: Co-operation under difficulties.
= = P o w d e r l y: 30 years of labor. 1889. (452—70) — Am 657

Roche, Jules: Les sociétés coopératives et l'impôt sur le revenu.
= = R o c h e: Impôt sur le revenu. [1909.] (379—84) — Fr 640

Schulze-Delitsch, H.: Die arbeitenden Klassen und das Assoziationswesen in Deutschland als Programm zu einem deutschen Kongress. Leipzig: G. Mayer 1858. (VI, 119) — Nm 1376

Sumner, Helen L.: Cooperation.
= = A d a m s & Sumner: Labor problems. 1908. (379—432) — XVII 1793

Wolff, Henry W.: A co-operative credit bank handbook. *[1893.]* 2. ed. rev. & enl. London: King 1809. (XII, 74) — Br 447

Részvénytársaság. Kartell. Tröszt

Sociétés anonymes. Cartels. Trusts
Aktiengesellschaften. Kartelle. Trusts

Collier, Will. Miller: The trusts, what can we do with them? What can they do for us? New York: Baker & Taylor 1900. (VI, 338) — Am 595

Domestic corporations [in the State of Colorado] 1907/8.
= Biennial report of the secretary of state Colorado. 1908. (7—148) — Am 615

Ely, Rich. T.: Monopolies and trusts. New York: Macmillan 1900. (XI, 278) (Citizen's library.) — XVIII 907

Foreign corporations in Colorado. 1908.
= Biennial report of the secretary of state Colorado. 1908. (149—154) — Am 615

Industrial combinations in the United States.
= Willets, Gilson: Workers of the nation, 1. 1903. (15—25) — Am 598

La Follette, R. M.: The inside story of the panic of october 1907.
= Patterson: Socialist campaigne book. 1908. (49—87) — Am 631

Levy, Hermann: Monopole, Kartelle und Trusts in ihren Beziehungen zur Organisation der kapitalistischen Industrie. Dargestellt an der Entwicklung in Grossbritannien. Jena: Fischer 1909. (XIV, 322) — Br 445

Moody, John: The truth about the trusts. A description and analysis of the american trust movement. New York: Moody Co. 1904. (XXII, 514) — Am 597

Official report of the National anti-trust conference. 1900. Chicago: Bowen [1900.] (XV, 586) — Am 594

Rousiers, Paul de: Les syndicats industriels de producteurs en France et à l'étranger. Trusts, cartells, comptoirs. Paris: Colin 1901. (VIII, 290) — XVIII 915

Russell, Charles Edw.: The greatest trust in the world. New York: Ridgway-Thayer Co. 1905. (VIII, 252) — Am 614

Smythe, William E.: The taming of monopoly.
= Smythe: Constructive democracy. 1905. (53—273) — Am 607

Taft, Will. H.: Bryan's claim to the Roosevelt policies.
= Taft: Political issues. 1909. (52—65) — Am 640

Érdekképviseletek

Représentation des intérêts — Interessenvertretung

Allgemeine **Artikeln** für Innungen oder Zünfte des Königreichs Ungarn. Ofen: Univ. Schrift. 1813. (41) 4° (Ad Nrum 7262.) — Mo XIV q 39

Brandt, L. D.: Der Hansabund, seine Ziele und Gegner. Leipzig: Grunow 1909. (15) — Nm 1345

Chamber of Commerce of Pittsburgh. Annual report 1896/7— . [Pittsburgh] 1907— . — VIII 331

Ipari **érdekképviseletek** Magyarországon az 1906. évben. Kiadja a kereskedelemügyi miniszter. Bp.: Athenaeum 1909. (135) — Mo XIV 143

Erdmann, Gustav Adolf: Moderne Hansepolitik. Leipzig: Gracklauer 1909. (78) — Nm 1354

Morse, Hosea Ballou: The gilds of China; with an account of the gild merchant or Co-hong of Canton. London: Longmans, Green 1909. (IX, 92) — Azs 69

National association of manufacturers of the United States of America. [Where to look; services and privileges.] [And] Services of the Foreign department [of the National association of manufacturers], regulations. 1908. New York [1908.] — Am 671

Tänzler, Fritz: Die Hauptstelle Deutscher Arbeitgeberverbände. *[1905.]* 2. veränd. & verm. Aufl. Berlin: Guttentag 1907. (52)
= Schriften d. Hauptstelle Dtscher Arbeitgeberverbände, 2. — Nm 1367

Tille, Alexander: Die Arbeitgeberpartei und die politische Vertretung der deutschen Industrie. Vortr. Saarbrücken 1908. (32) (Südwstdtsche Flugschr., 5.) — Nm 1371

Lakásügy

Habitation — Wohnungswesen

Büscher, Gustav: Bodenbesteuerung und Wohnungsfrage.
= Büscher: Eine Steuerreform. 1905. (34—40) — Sv 194

Chartier, Marius: Les attributions des juges de paix résultant de la législation sur les habitations à bon marché et la petite propriété. (Lois des 12 avr. 1906 et 10 avr. 1908.) Loi du 12 juillet 1909 sur le bien de famille insaisissable. Paris: Marchal & Godde [1909.] (VIII, 381) — Fr 624

Chartier, Marius: Bibliographie des habitations à bon marché et de la petite propriété.
= Chartier: Attributions des juges de paix rés. de la législation sur les habitations à bon marché. 1909. (V—VIII) — Fr 624

Dawbarn, C. Y. C.: The housing problem.
= Dawbarn: Liberty & progress. 1909. (308—20) — XVII 1774

Documents à consulter, modèles et renseignement divers [concernant les habitations à bon marché]. 7. éd. rév. & compl. Paris: Secrétariat de la Soc. française des habitations à bon marché. 1909. (137) — Fr 648

Entwicklung der Landarbeiter-Wohnung. Erfahrungen beim Bau einer Häuslerei. Erfahrungen bei den Ansiedelungen in Pommern. Bevölkerungsabnahme der mecklenburgischen Domanial-Pachthöfe. Berlin: Parey 1909. (75)
= Landarbeit & Kleinbesitz, 7. — Nm 697

Feitzinger, Heinr.: Die Wohnungsbeschaffung in den Grossstädten. Vortr. Wien: Oiketerion 1890. (23) — XVII 207

Habitations à bon marché.
= Congrès d. maires de France, 3. 1909. (35—44) — V 424

Habitations ouvrières en Belgique.
= Compte rendu de la Caisse gén. d'épargne et de retraite. 1908. (38—49) — Bg q 21

Hillquit, Morris: The housing of the poor.
= Hillquit: Socialism. 1909. (314—20) — XVII 1792

Housing of the working people of the United States by employers.
= Biennial report, Bur. of labor statist. of Colorado. 9. 1904. (263) — Am 650

Hunter, Rob.: Tenement conditions in Chicago, Report. Chicago: City homes assoc. 1901. (208) — VIII 257

Mémoires couronnés à la suite du concours institué par la ville de Genève sur la question des petits logements. Genève: J. Carey 1877. (IV, 333) — VII 411

1. Dameth, H.: La question des petits logements à Genève. (1—163)
2. Moschell, J.: La question des logements économiques à Genève. (165—214)
3. Matthey, G.: Mémoire relatif à la création de logements pour les personnes peu aisées. (215—231)
4. Lombard, B.: Projet d'un cité économique à Genève ou réponse au programme posé par l'administration municipale de Genève sur la construction de petits logements à bon marché. (233—333)

New working-class accomodation 1908. Return showing the addition to working-class accommodation in the county of London and the neighbourhood in 1908; with particulars of the number of rooms and tenements contained in the houses, and the average weekly rents charged per tenement and per room. London: King 1909. (14) 4⁰ (London county council.) — IV q 227

Octavia Hill association of Philadelphia, [1—5.] Philadelphia 1906—09. — VIII 318

[1.] Annual report. 11— . [1907— .]
[2.] Distinctive features. 1906. (15)
[3.] The improvement of a street. 1906. (11)
[4.] Hector McIntosh playground. 1908. [7]
[5.] Philantropy and four per cent. For the better housing of the poor. 1908. [20]

Philantropy and four per cent. For the better housing of the poor. Philadelphia 1908. (20)
= Octavia Hill associaton, [5.] — VIII 318

Rapport annuel [du] Comité de patronage des habitions ouvrières et des institutions de prévoyance pour l'arrondissement de Verviers. 1908— . Verviers 1909— . — VII 415

Rapport sur les travaux du Comité de patronage des habitations ouvrières de l'arrondissement de Malines. 1908— . Malines 1909— . — VII 418

Rapport du Comité de patronage des habitations ouvrières et des institutions de prévoyance de l'arrondissement de Huy. 1908— . Huy 1909— . — VII 417

[Schott]: Der mannheimer Wohnungsmarkt, November 1909. Mannheim 1909. (6)
= Beiträge z. Statistik d. Stadt Mannheim, 21. — III q 33

Schwimmer, [Rózsa] Rosika: Neue Heimkultur. (Zentralhaushaltung - Einküchenhaus). Gautsch: Dietrich 1909. (17)
= Kultur & Fortschritt, 281. — XVII 529

Tenement house laws [for Pennsylvania]. [Pitsburgh] 1903. (19) — VIII 305

Thomann, H. & C. Brüschweiler: Bevölkerungs- und Wohnungsverhältnisse in der Stadt Zürich. Zürich: Rascher 1909. (52) (Aus: Gesundheits- & Wohlfahrtspflege d. Stadt Zürich.) — VII 416

Vince, Charles Anthony: The improvement scheme and housing of the working classes of Birmingham. (1885—1899)
= Bunce: History of Birmingham, 3. 1902. (340—63) — IV 332

Walker, Mary L. & Mona Wilson: Housing conditions in Dundee.
= Report on housing & industr. conditions. 1905. (1—23) — IV 325

Die Wohnungen und Grundstücke in Königsberg i. Pr. nach der Aufnahme vom 1. Dez. 1905.
= Königsberger Statistik, 1907. 1908. (1—31) — III 207

Telek- és háztulajdon

Propriété urbaine
Grund- und Hauseigentum

Dönges, Reinhard: Beiträge zur Entwicklung Münchens unter bes. Berücks. des Grundstückmarktes. München: Lindauer 1910. (119) — III 1057

Hurd, R. M.: The distribution of urban land values.
= Bullock: Selected readings in economics. 1907. (568—89) — XVIII 906

Huysmans, Camille: La plus-value immobilière dans les communes belges. Gand: Volksdr. 1909. (56) — VII 1757

Die Hypothekenbewegung in Königsberg i. Pr., 1886—1906.
= Königsberger Statistik, 1907. 1909. (73—76) — III 207

Most, [Otto]: Vermögensnachweis der Stadtgemeinden, insbes. Ermittelungen der Werte städtischer Grundstücke. Aachen: Ruelle 1908. (8) 4⁰ — III q 355

Wolff, Hellmuth: Haushöhe und Hausrente. Beitrag zum Problem der Stockwerkhäufung. Halle. a. S.: Gebauer-Schwetschke 1909. (76)
= Beiträge z. Statistik d. Stadt Halle a. S., 7. — III 589

Zerkowitz Zsigmond: Épületjog és földhitel. Magánjogi tanulmány. Bp.: Franklin 1909. (22) (A Jogállamból) — XXI 304

Földtulajdon

Propriété foncière — Grundeigentum

Annual report of proceedings under the small holdings and allotments act, 1908, the universities and college estates acts, the glebe lands act, 1888, the improvement of land acts, the settled land acts, the agricultural holdings acts and certain other acts, 1908— . P. 1— . London: Darling 1909— . (Board of agriculture & fisheries.)
1. Small holdings. 1909. — Br 456

Barnes, Geo. N.: Henry George, London: I. L. P. [190?.] (20)
= [Independent labour party. Pamphlets. Land question, 1.] — Br 465

Brockhouse, H.: The curse of the country. The land monopoly. London: I. L. P. [1909.] (12)
= [Independent labour party. Pamphlets. Land question, 2.] — Br 465

Cobden-Sanderson, Anne: Richard Cobden and the land of the people. London: I. L. P. [1909.] (12)
= [Independent labour party. Pamphlets. Land question, 4.] — Br 465

George, Henry: The land question.
= MacNeill, Geo. E.: Labor movement, 1887. (561—74) — Am 637

[Independent labour party. Pamphlets. Land question. 1— .] London: I. L. P. [190?— .] — Br 465

[1.] Barnes, Geo. N.: Henry George. (20)
[2.] Brokhkouse, H.: The curse of the country. The land monopoly. [1909.] (12)
[3.] Casey: Who are the bloodsuckers? [1905?] (16)
[4.] Cobden-Sanderson, Anne: Richard Cobden and the land of the people. [1909.] (12)
[5.] Higgs, Rich.: Socialism and agriculture. [1908.] (15)
[6.] Jones. T. I. Mardy: Mining royalties and all about them. [1908.] (16)
[7.] Lister, C. A.: Riches and poverty. A statement of socialism. [1908?] (15)
[8.] Snowden, Philip: How to get small holdings and allotments. [1908?] (8)
[9.] Washington, Samuel: A corner in flesh and blood. Talks with John Bull. [1906?] (16)
[10.] Washington, Samuel: Simple division. Talks with John Bull. (14)
[11.] Wedgwood, Josiah C.: Henry George for socialists. [1908.] (14)
[12.] Williams, T. Russel: Henry George, socialism and the single tax. (14)

Krause, Hermann: Die Familien-Fideikommisse vom wirtschaftlichen, legislatorischen, geschichtlichen u. politischen Gesichtspunkte. Berlin: Puttkammer 1909. (249) — XIII 126

Land and real tariff **reform,** being the land reformers' handbook for 1909— . Iss. 1— . London: Edwards 1909— . — Br 457
1. Ed. by Jos. Edwards.

La petite propriété rurale en France. Enquêtes monographiques (1908—9). Paris: Impr. nat. 1909. (XIV, 348) (Minist. de l'agriculture.) — Fr 639

Schams Ferenc: Képzetek a jószágoknak árendálása és kiárendálásáról Magyarországban. — Ideen über Pacht- und Verpachtung der Landgüter in Ungarn. Pest: Trattner 1824. (179) — Mo XIII 303
[Magyar és német.]

Snowden, Philip: How to get small holdings and allotments. London: I. L. P. [1908?] (8)
= [Independent labour party. Pamphlets. Land question, 8.] — Br 465

Utchormansky, B. N.: Die Grundbesitzverteilung.
= Utchormansky: Die Getreideproduktion d. Vereinigten Staaten. 1906. (39—42) — Am 651

Wedgwood, Josiah C.: Henry George for socialists. London: I. L. P. [1908.] (14)
= [Independent labour party. Pamphlets. Land question, 11.] — Br 465

Williams, T. Russel: Henry George, socialism and the single tax. London: I. L. P. [190?] (14)
= [Independent labour party. Pamphlets. Land question, 12.] — Br 465

Mezőgazdaság. Bányászat

Agriculture. Mines

Landwirtschaft. Bergbau

Annual report of the [Colorado] State Board of agriculture and the State agricultural College, 30— . Including the Annual report of the Agricultural experimental station Fort Collins, 21— . 1908— . Denver 1908— . — Am 645

Bullock, Charles J.: American agriculture.
= Bullock: Selected readings in economics. 1907. (73—95) — XVIII 906

Croner, Johannes: Die Geschichte der agrarischen Bewegungen in Deutschland. Berlin: Reimer 1909. (269) — Nm 1347

David Ed.: Szociálizmus és mezőgazdaság. *[Sozialismus und Landwirtschaft. Bd. 1. 1903.]* Ford. Szabados Sándor. 1—2. Bp.: Grill 1909. (Társadalomtud. könyvtár) — XVII 1750

Drage, Geoffrey: Austrian agriculture.
= Drage: Austria-Hungary. 1909. (54—94) — Au 732

Drage, Geoffrey: Hungarian agriculture.
= Drage: Austria-Hungary. 1909. (300—342) — Au 732

Faurot, C. S.: A practical talk to practical farmers on sugar beet culture. Longmont, Colo: Longmont Call pr. 1903. (24) — XIII 128

Landwirtschaftliches **Gemeindelexikon** für das Grossherzogtum Hessen. Hrsg. v. d. Grossh. hessischen Zentralstelle f. d. Landesstatistik. Darmstadt: Staatsverl. 1909. (47) — Kn 138

Gesetz betr. die Regelung des Kohlenbergbaues in England vom Jahre 1908.
= Österr. Jahrbuch d. Arbeiterversicherung f. 1908. (117—21) — Au 737

Jones, T. I. Mardy: Mining royalties and all about them. London: I. L. P. [1908.] (16)
= [Independent labour party. Pamphlets. Land question, 6.] — Br 465

Higgs, Rich.: Socialism and agriculture. London: I. L. P.]1908.] (15)
= [Independent labour party. Pamphlets. Land question, 5.] — Br 465

Landwirtschaftliche Abhandlungen des Instituts für exakte Wirtschaftsforschung. Hg. v. R. Ehrenberg. 1— . Berlin: Parey 1909— . — XIII 124
1. Wenckstern, Herm. v.: Existenz-Bedingungen sesshafter Landarbeiter. 1909. (XXVII, 330)

Landwirtschaft, Gewerbe und Handel in Japan.
= Finanzielles & wirtschaftl. Jahrbuch f. Japan. 9. 1909. (46—86) — Azs 70

Lecarpentier, Georges: Les „crofters" d'Écosse. Paris: Rousseau 1906. (126) (Le Musée social, Mémoires 2.) — Br 458

Martinez, Alb. B. & Maur. Lewandowski: L'Argentine au point de vue agricole.
= Martinez: L'Argentine au 20e siècle 1909. (99—210) — Am 590

Mining, agriculture, and the fisheries in the United States.
= Willets, G.: Workers of the nation, 2. 1903. (616—814) — Am 598

Möller, J.: Über das Salz in seiner kulturgeschichtlichen und naturwissenschaftlichen Bedeutung. Berlin: Lüderitz 1874. (32) (Samml. gemeinverständl. wissenschaftl. Vortr.) — XXIII 929

Ohneland, Hans: Worauf warten wir Proletarier?! Oder: Junker, Wirtschaftskrise und Weltkrieg. Berlin: Zitelmann 1902. (71) — XVII 1798

Schiff, Walter: Österreichs Agrarpolitik seit der Grundentlastung. Bd. 1— . Tübingen: Laupp 1898. — Au 738

Schmidt, Alfred: Das Salz. Eine volkswirtschaftliche und finanzielle Studie. *[1874.]* 2. Aufl. Leipzig: E. Bidder 1874. (XVI, 144) — XIII 127

Simons, A. M.: The american farmer. Chicago: Kerr 1908. (214) — Am 609

Szemere Miklós: Magyar versenyügy és a főváros. Bp.: Hornyánszky 1909. (22) — Bp 2336

Tinsley, J. D.: Dry farming in New Mexico. New Mexico: Bur. of immigration 1908. (16) — Am 633

Utchormansky, B. N.: Die Getreideproduktion der Vereinigten Staaten von Nordamerika seit 1890 und die zukünftige Gestaltung der Getreideausfuhr. Diss. Erlangen: Junge 1906. (160) — Am 651

Utchormansky, B. N.: Die Betriebsweise der Landwirtschaft.
= Utchormansky: Die Getreideproduktion der Vereinigten Staaten. 1906. (59—97) — Am 651

Utsaed, landbruksredskaper, kreaturhold, saeterbruk. Sémences, machines agricoles, animaux domestiques, pâturages et laiteries dans la montagne. Utgit av det Statistiske Centralbureau. Kristiania: Aschehoug 1909. (191)
= Jordbruckstaellingen i Kongeriget Norge, 30 sept. 1907., 1. (Norges off. statistik, V. 85.) — Sk 154

Walker, F. A.: The general characteristics of American agriculture
= Bullock: Selected readings in economics. 1907. (77—95) — VIII 906

Wilson, James: The future of american agriculture.
= Bullock: Selected readings in economics. 1907. (95—104) — XVIII 906

Worst, J. H.: The agricultural outlook. [Fargo] 1909. (11) — Am 670

Ipar

Industrie

Barnett, Geo. E.: The introduction of the linotype. 1904.
= Commons, J. Rt: Trade unionism. 1905. (250—273) — XVII 1794

Beer, Friedr.: Die volkswirtschaftliche Bedeutung der technischen Entwickelung in der Schuhindustrie. Leipzig: Klinkhardt 1909. (148)
= Technisch-volkswirtschaftl. Monographien. 8. — XIV 80

Bullock, Charles J.: The manufacturing of the United States,
= Bullock: Selected readings in economics. 1907. (155—193) — XVIII 906

Bullock, Charles J.: The growth of the factory system in the United States.
= Bullock: Selected readings in economics. 1907. (145—155) — XVIII 906

Clothing trades in 1906 [of the United Kingdom]. London: Darling 1909. (LXVI, 237)
= Earnings & hours enquiry. 2. — Br q 109

Drage, Geoffrey: Austrian industry.
= Drage: Austria-Hungary. 1909. (95—166) — Au 732

Drage, Geoffrey: Hungarian industry.
= Drage: Austria-Hungary. 1909. (343—389) — Au 732

Drösser, Ellinor: Die technische Entwicklung der Schwefelsäurefabrikation und ihre volkswirtschaftliche Bedeutung. Leipzig: W. Klinkhardt 1908. (VII, 220)
= Technisch-volkswirtschaftl. Monographien. 4. — XIV 80

Eisenbetonbau.
= Bericht ü. d. 8. intern. Architekten-Kongress. 1909. (324—75) — XXV 781

Electrical industries and trades in the United States.
= Willets, G.: Workers of the nation. 1. 1905. (103—15) — Am 598

Ertel, Josef: Die volkswirtschaftliche Bedeutung der technischen Entwicklung der Zelluloidindustrie. Leipzig: W. Klinkhardt 1909. (139)
= Technisch-volkswirtschaftl. Monographien. 5. — XIV 80

Gömöri Lajos: Öseink és az Árpádok ipara és kereskedelme.
= Gömöri: Gazdaságtört. vázlatok 1905. (39—51) — Mo XVIII 171

Grossmann, Robert: Die technische Entwicklung der Glasindustrie in ihrer wirtschaftlichen Bedeutung. Leipzig: W. Klinkhardt 1908. (IV, 121)
= Technisch-volkswirtschaft. Monographien, 3. — XIV 80

Hall, Henry: Report on the ice industry of the United States. 1888 (41)
= Tenth census of the United States. 22. — Am q 13

Haslam, James: Cotton and competition. Striking facts and figures. London: I. L. P. [1909?] (12)
= [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 14.] — Br 466

Heinemann, Bruno: Die wirtschaftliche und soziale Entwickelung der deutschen Ziegelindustrie unter dem Einflusse der Technik. Leipzig: W. Klinkhardt 1908. (137)
= Technisch-volkswirtschaftl. Monographien, 6. — XIV 80

Helm, Elijah: An international survey of the cotton industry.
= Bullock: Selected readings in economics. 1907. (215—36) — XVIII 906

Manufacturing and mechanical industries of the United States.
= Willets, G.: Workers of the nation, 1. 1903. (3—363) — Am 598

The manufacturer.
= Willets, G: Workers of the nation, 1. 1903. (3—14) — Am 598

Martinez, Alb. B. & Maur. Lewandowski: L'Argentine au point de vue commercial et industriel.
= Martinez: L'Argentine au 20e siècle. 1909. (211—324) — Am 590

Technisch-volkswirtschaftliche **Monographien.** Hg. v. Ludwig Sinzheimer. Bd 1— . Leipzig: W. Klinkhardt 1908— . — XIV 80

1. Schuchart, Th.: Die volkswirtschaftliche Bedeutung der technischen Entwicklung der deutschen Zuckerindustrie 1908. (267)
2. Haarmann, Hermann Justus: Die ökonomische Bedeutung in der Seeschiffart. 1908. (107)
3. Grossmann, Robert: Die technische Entwicklung der Glasindustrie in ihrer wirtschaftlichen Bedeutung. 1908. (IV, 121)
4. Drösser, Ellinor: Die technische Entwicklung der Schwefelsäurefabrikation und ihre volkswirtschaftliche Bedeutung. 1908. (VII, 220)
5. Ertel, Josef: Die volkswirtschaftliche Bedeutung der technischen Entwicklung der Zelluloidindustrie. 1908. (139)
6. Heinemann, Bruno: Die wirtschaftliche und soziale Entwicklung der deutschen Ziegelindustrie unter dem Einflusse der Technik. 1908. (137)
7. Wachs, Alexander: Die volkswirtschaftliche Bedeutung der technischen Entwicklung der deutschen Wollindustrie. 1909. (135)
8. Behr, Friedr.: Die volkswirtschaftliche Bedeutung der technischen Entwickelung in der Schuhindustrie. 1909. (148)
9. Schaefer, Franz: Die volkswirtschaftliche Bedeutung der technischen Entwickelung in der Papierfabrikation. 1909. (284)
10. Trier, Julius: Die volkswirtschaftliche Bedeutung der technischen Entwickelung der deutschen Lederindustrie. 1909. (91)

Pelikan, Richard v.: Die Realgewerbe. Wien: Perles 1910. (IV, 167) — Au 727

Deutsches **Reichsgesetzbuch** für Industrie, Handel und Gewerbe einschliesslich Handwerk und Landwirtschaft. Vollständige Sammlung aller einschlägigen Reichsgesetze, Verordnungen, Ausführungsbestimmungen etc. Erl., bearb. & hg. v. d. Red. d. Reichs-Gesetzbuches f. Industrie, Handel & Gewerbe. Bd 1—2. 38. Aufl. Berlin: Bruer 1904. — Nm 164

Dasselbe: 42. Aufl. 1909.

Report on power and machinery employed in manufactures... Henry Hall: Report on the ice industry of the United States. Washington: Gov. pr. off. 1888.
= Tenth census of the United States, 22. — Am q 1 3

Schaefer, Franz: Die volkswirtschaftliche Bedeutung der technischen Entwickelung in der Papierfabrikation. Leipzig: W. Klinkhardt 1909. (284)
= Technisch-volkswirtschaftl. Monographien, 9. — XIV 80

Schuchart, Th.: Die volkswirtschaftliche Bedeutung der technischen Entwicklung der deutschen Zuckerindustrie. Leipzig: W. Klinkhardt 1908. (267)
= Technisch-volkswirtschaftl. Monographien, 1. — XIV 80

Schriften der Hauptstelle Deutscher Arbeitgeberverbände. H. 1— . Berlin: Guttentag [u. a.] 1905— . — Nm 1367
1. Bueck, H. A. & Leidig: Der Ausstand der Bergarbeiter im Ruhrkohlenrevier. 1905. (84)
2. Tänzler, Fritz: Die Hauptstelle deutscher Arbeitgeberverbände. [.] 2. veränd. & verm. Aufl. 1907. (52)
3. Tänzler, [Fritz]: Das gewerbliche Unternehmertum, seine Bedeutung für Volkswirtschaft und Staat. 1909. (24)

Schulze-Gävernitz, Gerhard v.: Der Grossbetrieb ein wirtschaftlicher und sozialer Fortschritt. Eine Studie auf dem Gebiete der Baumwollindustrie. Leipzig: Duncker & Humblot 1892. (VI, 281)
— Br 453

Swift & Co.: Visitors' reference book november 1908. Prepared as a souvenir of a visit to the plant of Swift & Co. at Chicago, Ill., and as a reminder of the modern methods and activities of the american packing industry. Chicago 1908. (31)
— VIII 316

Tänzler, Fritz: Das gewerbliche Unternehmertum, seine Bedeutung für Volkswirtschaft und Staat. Berlin: Zillessen 1909. (24)
= Schriften d. Hauptstelle Dtscher Arbeitgeberverbände, 3. — Nm 1367

Taussig, F. W.: The iron industry in the United States.
= Bullock: Selected readings in economics. 1907. (193—215) — XVIII 906

Egy új ipartörvény **tervezete.** [Több pesti céhtől.] Bp.: Fanda 1867. (28) 4° — Mo XIV q 40

Textile trades in 1906 [of the United Kingdom]. London: Darling 1909. (LXXIV, 250)
= Earnings & hours enquiry. 1. — Br q 109

Tonge, Thomas: How to build up Denver. Denver: Bagey-Tully pr. Co. [1908?] (4) — VIII 285

Trier, Julius: Die volkswirtschaftliche Bedeutung der technischen Entwicklung der deutschen Lederindustrie. Leipzig: W. Klinkhardt 1909. (91)
= Technisch-volkswirtschaftl. Monographien, 10. — XIV 80

Wachs, Alexander: Die volkswirtschaftliche Bedeutung der technischen Entwickelung der deutschen Wollindustrie. Leipzig: W. Klinckhardt 1909. (135)
= Technisch-volkswirtschaftl. Monographien, 7. — XIV 80

Walpole, Spencer: The great inventions.
= Bullock: Selected readings in economics. 1907. (125—45) — XVIII 906

Weber, Alfred: Über den Standort der Industrien. T. 1— . Tübingen: Mohr 1909— — XVIII 920
1. Reine Theorie des Standorts. Mathematischer Anhang v. Georg Pick. 1909. (VII, 246)

Kisipar

Petite industrie — Kleingewerbe

Biermann, W. Ed.: Die deutsche Handwerkerbewegung des tollen Jahres. Winkelblech als ihr Führer. 1848—1849.
= Biermann: Winkelblech. 2. 1909. (1—206) — XVII 1791

***Jung,** Franz: Das Borg-Unwesen im Handwerk und seine Bekämpfung durch Einziehungsämter auf genossenschaftlicher Grundlage. Düsseldorf: Mittelstands-Vereing f. Handel & Gewerbe 1909. (16)
= Gewerbliche Mittelstands-Bibliothek, 1. — XVII 1736

Kaiser, Karl: Die Wirkungen des Handwerkergesetzes in Württemberg und Baden. Stuttgart: F. Enke 1909. (X, 92) (Tübinger staatswiss. Abhandl., 4.) — Wb 50

Gewerbliche **Mittelstands-Bibliothek.** Hg. v. d. Wissensch. Zentralstelle der Mittelstands-Vereinigung für Handel & Gewerbe H. 1— . Düsseldorf: Selbstverl. 1909— — XVII 1737
1. Jung, Franz: Das Borg-Unwesen im Handwerk und seine Bekämpfung durch Einziehungsämter auf genossenschaftlicher Grundlage. 1909. (16)
2. Irl: Die Vergebung öffentlicher Arbeiten an Handwerker-Genossenschaften. 1909. (16)
3. Stoky: Wie treibt man fortschrittliche Mittelstandspolitik? 1909. (14)

***Stocky:** Wie treibt man fortschrittliche Mittelstandspolitik? Düsseldorf: Mittelstands-Vereing f. Handel & Gewerbe 1909. (14)
= Gewerbl. Mittelstands-Bibliothek, 3. — XVII 1736

Kereskedelem

Commerce — Handel

Andree, Karl: Geographie des Welthandels. *[1867—72.]* Neubearb. Hg. v. Franz Heiderich & Rob. Sieger. Bd 1— . Frankfurt a. M.: H Keller 1909— . — XVIII 925

Benkő Gyula: Magyar könyvkereskedelmi szokásjog. Bp.: Pallas 1889. (19) (A Jogból) — XVI 707

Bunce, John Thackray: Markets and fairs of Birmingham.
= Bunce: History of Birmingham, 2. 1885. (171—87) — IV 332

Drage, Geoffrey: Austrian commerce.
= Drage: Austria-Hungary. 1909. (167—213) — Au 732

Drage, Geoffrey: Hungarian commerce.
= Drage: Austria-Hungary. 1909. (390—419) — Au 732

Joniak, Nikolaus: Moderner Wucher. Leipzig: Reform-Verl. 1909. (29) — XV 244

Märkte und Messen in der Stadt Halle a. S.
= Bürgerbuch der Stadt Halle a. S. 1909. (239—38) — III 1056

[A **Magyar könyvkereskedők egylete** előterjesztése a kereskedelemügyi miniszterhez a részletüzletnek az új ipartörvénytervezetben történt korlátozása tárgyában.] Bp.: Athenaeum [1909.] (20) 4_0 — Mo XV q 46

Maire, F. J.: Mémoire sriaonné sur la circulation intérieure du commerce dans les états de la maison d'Autriche. P. 1—2. Strassbourg: Gay 1786. — Au 723

Rocke: Anleitung zur Bekämpfung des gesetzwidrigen Geschäftsgebahrens der Auktionatoren, Hausierer, Detailreisenden und Plandleiher in Goldwaren und Uhren. Unter Mitw. v. Glier erl. Leipzig: Diebener 1900. (37) — XV 246

Schack Béla (szerk.): A magyar kereskedő könyve. A kereskedelmi tudnivalók képes enciklopédiája. 1— Bp.: Révai testv. 1907 — XV 183
1. Kereskedelmi alapismeretek. Írták: Harmat Mór, Jónás János, Kovács Gyula stb. 1907. (VII, 658)
2. Kereskedelmi üzletvitel. Írták Bánfi Oszkár, Kreutzer Lipót, Koltai Virgil stb. 1907. (646)
3. Az értéküzlet. Írták: Jónás János, Baross Géza, Czakó Emil stb. 1909. (771)

Schernberg, Ernst: Lehrsätze aus der Handlungswissenschaft.
= Bell, Preisschrift von den Quellen und Folgen einer starken Bevölkerung. Wien 1768. — XII 277

Szabályzat a Magyar Könyvkereskedők Egylete tagjai által üzleti forgalomban a közönségnek nyujtható kedvezmények tárgyában. Bp.: Pallas 1909. (6) — XVI 719

Trade and general business in the United Stares.
= Willets, G.: Workers of the nation, 1. 1903. (364—504) — Am 598

Travelling salesmen, canvassers and real estate agents in the United States.
= Willets, G.: Workers of the nation, 1. 1903. (458—69) — Am 598

Vektigal[ordnung] und Mautordnung. Wien: Kürner 1659. (15) — Au 736
3 in: Neue peinliche Landgerichtsordnung in Österreich. 1657.

Vince, Charles Anthony: Markets and fairs of Birmingham. (1885—1899)
= Bunce: History of Birmingham, 3. 1902. (137—50) — IV 332

Wiesner Jakab: A kiadóról és a könyvről. Bp.: Csak szorosan 1903. (15) XVI 706

Wiesner Jakab: Egyesületünk és a magyar könyvkereskedelem. Bp.: Pallas [1906.] (47) (A Corvinából.) — XVI 708

Külkereskedelem. Vámügy

Commerce extérieur. Douanes
Auswärtiger Handel. Zollwesen

Abstract and detailed tables shoving imports according to countries of consignment and exports according to countries of final destination. Comp. in the Office of the director-general of commercial intelligence, India. 1— . Calcutta 1909— . (Suppl. to the Ann. statement of the seaborne trade and navigation of British India.) — Ázs q 41

Auswärtiger Handel von Japan.
= Finanzielles & wirtschaftl. Jahrbuch f. Japan, 9. 1909. (88—118) — Ázs 70

Benson, T. D.: Free trade, tariff reform, and socialism. London: I. L. P. [1907?] (15)
= [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 3.] — Br 466

Beöthy Leó: Nemzetlét. Tanulmány Magyarország jelen helyzetének megvilágosítására és orvoslására. Bp.: Athenaeum 1876. (233) — Mo XVII 214

Bullock, Charles J.: The balance of trade.
= Bullock: Selected readings on economics. 1907. (453—472) — XVIII 906

Cruppi, Jean: Conventions de commerce entre la France et le Canada.
= Crupp Pour l'expansion économique de la France. 1910. (335—337) — Fr 630

Cruppi, Jean: Discussion des propositions de loi tendant a modifier le tarif général des douanes. Séance de la Chambre des députés du 5 juillet 1909.
= Cruppi: Pour l'expansion économique de la France. 1910. (229—235) — Fr 630

George, Henry: Protection or free trade? [Washington] 1892. (111) — XVIII 914

Gibson, A. H.: Tariff reform; from a national standpoint. London: Simpkin, Marschall 1909. (77) — Br 462

Hillier, Alfred P.: The commonweal. A study of the federal system of political economy. London: Longmans, Green 1909. (XII, 162) — Br 454

Lányi Bertalan: Az autonom vámtarifa és a külkereskedelmi szerződések életbeléptetése.
= Lányi: A Fejérváry-kormány. 1909. (569—99) — Mo XXIV 651

Schneider Sándor, Sóvári, és Lukács Géza: Vámpolitikai központ Magyarországon. A kereskedelmi szerződéseknél véleményező hatáskörrel felruházott központi intézmény kérdése hazánkban. Bp.: Lampel [1909.] (83) — Mo XV 343

Taft, Will. H.: A pledge of tariff reform.
= Taft: Political issues. 1909. (130—40) — Am 640

Tryon, G. C.: Tariff reform. London: Nat. review off. 1909. (139) — Br 464

Verhandlungen der Zoll-Konferenz der Mitteleuropäischen Wirtschaftvereine in Deutschland, Österreich und Ungarn. (Nürnberg, Oktober 1908.) Berlin: Puttkammer & Mühlbrecht 1909. (XIII, 330)
= Veröff. d. Mitteleurop. Wirtschaftsvereine. 7. — XVIII 437

Watson, Robertson J.: The case for tariff reform. London: Simpkin, Marshall 1909. (XII, 917) — Br 466

Városok élelmezése

Drágaság

Approvisionnement des villes. Disette — Lebensmittelversorgung der Städte. Teuerung

Beaurieux, Noel: Les prix du blé en France au 19e siècle. (Histoire & statistique.) Paris: Larose 1909. (108) — Fr 625

Bullock, Charles J.: Variation in the prices of agricultural products.
= Bullock: Selected readings on economics. 1907. (363—67) — XVIII 906

Herzog, Anton: Die Lebensmittelpolitik der Stadt Strassburg im Mittelalter. Berlin: Rothschild 1909. (IX, 118) — III 1055

Kurella, Hans: Der neue Zolltarif und die Lebenshaltung des Arbeiters. Berlin: Springer 1902. (45) (Handelspol. Flugschr., 3.) — Nm 1372

Newmann, Robert: The relation of retail prices to wholesale.
= Bullock: Selected readings on economics. 1907. (354—63) — XVIII 906

Közlekedés

Vasutak. Hajózás. Telefon

Communication. Chemins de fer. Navigation. Téléphone
Verkehrswesen. Eisenbahnen. Schiffahrt. Telephon

Bericht der 29. Kommission über den Entwurf eines Gesetzes über den Verkehr mit Kraftfahrzeugen. Nr. 908. d. Drucksachen. Berlin: Heymann 1909. (110) 4° — Nm q 75

Fuhrmann, Otto: Die Bedeutung des lokalen Nachrichtenverkehrs für das wirtschaftliche Leben. Ein Beitrag zur Fernsprechergebürenreform. Berlin: Eberling 1909. (116) — XV 243

Gömöri Lajos: A zóna-tarifa története.
= Gömöri: Gazdaságtört. vázlatok. 1905. (77—92) — Mo XVIII 171

Gömöri Lajos: A közlekedésügyi eszmék fejlődése.
= Gömöri: Gazdaságtört. vázlatok, 1905. (53—75) — Mo XVIII 171

Haarmann, Hermann Justus: Die ökonomische Bedeutung der Technik in der Seeschiffahrt. Leipzig: W. Klinkhardt 1908. (107)
= Technisch-volkswirtschaftl. Monographien, 2. — XIV 80

Kemmann, G.: Der Londoner Verkehr nach dem Bericht des englischen Handelsamts. Berlin: Springer 1909. (62) — IV 328

Konkoly-Thege Miklós: Úti jelentés 1909. [Az 1909. áprilisban Monacoban tartott léghajózási kongresszusról és az 1909. májusi drezdai fényképészeti kiállításról.] Bp.: Heisler 1909. (42) — XI 304

Randolph, Isham: Reply of the internal improvement commission of Illinois to Lyman E. Cooley's criticism of its plans and estimates as contained in its 1909 report. [Chicago 1909.] (9) — Am 672

Schmidt, Georg H.: Der Hafen von Dortmund. Denkschrift über den Ausbau und die Entwicklung im ersten Jahrzent. Dortmund: Ruhfus 1909. (80) — III 1067

Transportation by land and water in America.
= Willets, Workers of the nation, 2. 1903. (507—615) — Am 598

Verkehr von Japan.
= Finanzielles & wirtschaftl. Jahrbuch f. Japan, 9. 1909. (146—66) — Azs 70

Vince, Charles Anthony: The ship canal enquiry and canal and railway rates of Birmingham. (1885—1899)
= Bunce: History of Birmingham, 3. 1902. (364—71) — IV 332

Warlde, Geo. J.: The nationalisation of railways. London: I. L. P. [1908.] (14)
= [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 23.] — Br 466

Közúti vasutak

Tramways — Strassenbahnen

Melha Kálmán: A városok és az alsóbbrendű vasutak.
= A M. városok orsz. kongressz. iratai, 1. 1909. (252—69) — I 548

Street railways in Colorado.
= Biennial report, Bureau of labor statist. of Colorado. 11. 1908. (231—232) — Am 650

Vince, Charles Anthony: Tramways of Birmingham. (1885—1899)
= Bunce: History of Birmingham, 3. 1902. (87—107) — IV 332

Pénz- és hitelügy

Finances et crédit
Finanz- und Kreditwesen

Banken und Geldmarkt von Japan.
= Finanzielles & wirtschaftl. Jahrbuch f. Japan, 9. 1909. (120—44) — Azs 70

Bullock, Charles J.: The natural history of money.
= Bullock: Selected readings on economics. 1907. (387—400) — XVIII 906

Croner, Johannes: Die Währungsfrage.
= Croner: Gesch. d. agrarischen Bewegung in Dtschland. 1909. (192—241) — Nm 1347

Diouritch, Georges: L'expansion des banques allemandes à l'étranger; ses rapports avec le développement économique de l'Allemagne. Paris: Rousseau 1909. (798) — Nm 1364

Drage, Geoffroy: Austrian finance.
= Drage: Austria-Hungary. 1909. (214—59) — Au 732

Drage, Geoffroy: Hungarian finance.
= Drage: Austria-Hungary. 1909. (420—52) — Au 732

Goyau, Geo.: Les congrès catholiques de Padoue et Fiesole: l'usure. — Le congrès lyonnais de la démocratie chrétienne: l'usure.
= Goyau: Autour du catholicisme social, 1. 1908. (271—87) — XVII 1041

Laughin, Laurence: The regulation of a bank-note currency.
= Bullock: Selected readings on economics. 1907. (431—43) — XVIII 906

Leihamt der Stadt Halle. a S.
= Bürgerb. d. Stadt Halle. a. S. 1909. (225—36) — III 1056

White, Andrew D.: Paper money in France.
= Bullock: Selected readings on economics. 1907. (406—31) — XVIII 906

Wildner, H.: Der gegenwärtige Stand der Leihhausfrage nebst Anweisung, wie den Schäden entgegengetreten werden kann. Leipzig: Diebener 1907. (6) — XV 245

Takarékpénztárak

Caisses d'épargne — Sparkassen

Bullock, Charles J.: The accumulation of capital, saving and spending.
= Bullock: Selected readings on economics. 1907. (301—18) — XVIII, 906

Compte rendu du congrès mutualiste sous les auspices de l'Union nationale des fédérations mutualistes neutres de Belgique, 24— . Bruxelles 1909— . — Bg 143
24. Louvière, 1909.

Compte rendu des opérations et de la situation de Caisse généralle d'épargne et de retraite instituée par la loi du 16 mars 1865 sous la garantie de l'État. Année 190— . [Bruxelles] 1909 — . 4° — Bg q 21

Conférence des caisses d'épargne de l'Est. Procès-verbal et rapports de la réunion de 1909— . Pithiviers 1909— . — V 422

Hobson, J. A.: Criticism of the doctrine of saving.
= Bullock: Selected readings on economics. 1907. (318—25) — XVIII 906

Proceedings of the annual meeting [of the] Savings bank section, American bankers association, 7— . New York 1908— . — Am 604
7. Denver, 1908.
8. Chicago, 1909.

Sparkasse der Stadt Halle a. S.
= Bürgerbuch d. Stadt Halle 1909. (210—25) — III 1056

Taft, Will. H.: Postal savings banks and the guaranty of bank deposits.
= Taft: Political issues. 1909. (141—60) — Am 640

Zahnbrecher, Franz X.: Zur Einführung von Postsparkassen in Bayern unter bes. Berücks. der ländlichen Spar- und Darlehenskassenvereine. München: Bayer. Zentraldarlehenskasse 1909. (108) — Bj 114

Tőzsde

Bourse — Börse

Bullock, Charles J.: The organisation of exchange.
= Bullock: Selected readings on economics. 1907. (325—40) — XVIII 906

Croner, Johannes: Die Börsenreform.
= Croner: Gesch. d. agrarischen Bewegung in Dtschland. 1909. (173–91) — Nm 1347

Emery, H. C.: Speculation of the produce exchanges of the United States.
= Bullock: Selected readings on economics. 1907. (340—54) — XVIII 906

Haristory, Just: Le marché financier français. Paris: Alcan 1909. (95) — Fr 627

Washington, Samuel: A corner in flesh and blood. Talks with John Bull. London: I. L. P. [190?] (16)
= [Independent labour party. Pamphlets. Land question, 9.] — Br 465

Vagyonmegoszlás

Distribution de la richesse — Verteilung des Reichtums

Commons, John R.: The distribution of wealth. New York: Macmillan 1905. (X, 258) — XVIII 905

Walker, Mary L. & Mona Wilson: Family income and expenditure in Dundee.
= Report on housing & industr. conditions. 1905. (24—46) — IV 325

Washington, Samuel: Simple division. Talks with John Bull. London: I. L. P. [190?] (14)
= [Independent labour party. Pamphlets. Land question, 10.] — Br 465

Biztosításügy

Assurances — Versicherungswesen

Cox, Robert Lynn: The geographical distribution of the investments of life insurance companies. New York: Assoc. of life insurance presidents 1909. (13) — Am 623

Gubler, S. E. & H. Renfer: Zur Frage der Verstaatlichung der Mobiliarversicherung in der Schweiz. Gutachten. Herisau: Schläpfer 1909. (315) — Sv 198

Proceedings of the annual meeting of the Association of life insurance presidents. New York 1907— . — Am 639

Les sociétés d'assurances mutuelles agricoles.
= Écon. franç. 38. 1. 1910. (10—12)

Statuten des Österreichisch-ungarischen Verbandes der Privatversicherungs-Anstalten [Nebst] Geschäftsordnung der mathematisch-statistischen Vereinigung des Österreichisch-ungarischen Verbandes der Privat-Versicherungsanstalten. Wien: Gerold [1904.] — Au 733

Szántó Menyhért: Állatbiztosítás.
= Jelentés a 8. nemzetk. állatorvosi kongresszusról, 1. 1909. (92—102) — XXIII 713

VIII. MUNKÁSKÉRDÉS ÉS TÖRVÉNYHOZÁS

Question et législation ouvrières
Arbeiterfrage und -Gesetzgebung

Általában és egyes országokban

En général et dans les divers pays
Im allgemeinen und in einzelnen Ländern

Adams, Thomas Sewall: Labor laws.
= Adams & Sumner: Labor problems. 1908. (461—501) — XVII 1793

Der Arbeiterschutz in seiner grundsätzlichen Bedeutung, historischen Entwicklung und seinen Zukunftsaufgaben.
= Protokoll d. Verh. d. 7. Kongresses d. christl. Gewerksch. (113—51) — Nm 1360

Biennial report of the Bureau of labor statistics of the state of Colorado. 9, 11— . 1903/4, 1907/8,— . Denver 1904— . — Am 650

Fleissner, Herm.: Arbeiterpolitik.
= Fleissner: Sozialdemokr. Gemeindepol. in Dresden. [1909.] (85—108) — III 1070

Hirsch, Paul: Die soziale Gesetzgebung im 19. Jahrhundert. Berlin: Aufklärung 1901. (62) (Am Anfang d. Jahrhunderts, 3.) — XVII 1805

Index of all reports issued by bureaus of labor statistics in the United States 1902. Washington: Gov. pr. off. 1902. (287) — Am 662

James, Edmund J.: Recent labor legislation in the United States.
= Mac Neill, Geo. E.: The labor movement. 1887. (45–66) — Am 537

Krejcsi [Rezső], E. R. J.: Die ungarische Arbeitergesetzgebung. München: Viereck (34) (Sozialpol. Zeit- & Streitfragen, 32.) — Mo XVII 225

[Mac Neill, Geo. E.]: Labor legislation.
= Mac Neill: Labor movement. 1887. (172—81) — Am 637

Neumann, Fr. J.: Zur Reform deutscher Fabrikgesetzgebung. Vortr. Leipzig: Duncker & Humblott 1874. (23) — Nm 1375

Pflüger, Paul: Die Sozialpolitik der Kantone. Zürich: Schweiz. Grütliver. 1908. (24) (Sozialpol. Zeitfr. d. Schweiz. 1.) — Sv 193

Pic, Paul: La protection légale des travailleurs et le droit international ouvrier. Paris: Alcan 1909. (IV, 172) — XVII 1779

Pach [Henrik], Heinrich: Das ungarische Soziale Museum. Berlin: Allg. Med. Verlagsanst. 1909. (6) (Aus: Medizin. Ref.) — Mo XVII 224

Powderly, T. V.: The labor bureau.
= Powderly: 30 years of labor. 1889. (302—27) — Am 557

Report of the commissioner of labor on Hawaii, [1], 3— . 1902, 1905— . Washington: Gov. pr. off. 1903— . — Am 642

Special report[s] of the commissioner of labor. 11— . Washington: Gov. pr. off. 1904— . — Am 641
11. Wright, Caroll D.: Regulation and restriction of output. 1904. (932)

Whittelsey, Sarah Scovill: Massachusetts labor legislation. 1901.
= Commons, J. R.: Trade unionism. 1905. (482—508) — XVII 1794

Szellemi munkások. Alkalmazottak

Ouvriers intellectuels. Employés — Geistige Arbeiter. Angestellte

Artaud, A.: La question de l'employé en France. Paris: Roustan 1909. (XII, 300) — Fr 631

Gesetzliche Befähigung und staatliche Diplomierung der Architekten.
= Bericht ü. d. 8. intern. Architekten-Kongress. 1909. (376—416) — XXV 781

David, Oscar: Les revendications des employés. Préf. d'Émile Vandervelde. Bruxelles: Brismée 1909. (IV, 93) — Bg 141

The professions in the United States.
= Willets, G.: Workers of the nation, 2. 1903. (815—992) — Am 598

Raymond, Walter: Beiträge zu den Untersuchungen über die wirtschaftliche Lage der Privatangestellten. Diss. Göttingen: Dieterich 1909. (55) — XVII 1768

Stenographers, typewriters and bookkeepers in the United States.
= Willets, G.: Workers of the nation, 1. 1903. (470—75) — Am 598

Ziegler, Theobald: Der deutsche Student am Ende des 19. Jahrhunderts. *[1895.]* 10. Aufl. Leipzig: Göschen 1908. (255) — Nm 1366

Mezőgazdasági munkások

Ouvriers agricoles — Landwirtschaftliche Arbeiter

Acsády Ignác: A magyar jobbágyság története. Bp.: Grill 1908. (551)
= Magy. közgazd. könyvtár, 3. — XVIII 511

Mendelson, Franz: Die landwirtschaftliche Arbeiterfrage. Anhang: Rechtsmittel beim Kontraktbuch im Reich und in den Bundesstaaten. Hannover: Jänecke 1909. (VI, 133) (Bibliothek d. ges. Landwirtschaft, 54.) — Nm 1348

Rudnay Béla: A Csermenyek és a parasztság büntető bírósága a 16—17. századokban. Bp.: Franklin 1909. (158) — Mo XXIV 656

Wenckstern, Herm. v.: Existenz-Bedingungen sesshafter Landarbeiter. 1— . Berlin: Parey 1909.
= Landwirtsch. Abh. d. Inst. f. exakte Wirtschaftsforschung, 1. — XIII 124

Ipari és közlekedési munkások

Ouvriers industriels et du transport
Industrie- und Transportarbeiter

Allard, A.: Le catéchisme des ouvriers du bâtiment. Gand: Volksdruckerij 1909. (46) — XVII 1771

Commons, John R.: Labor conditions in slaughtering and meat packing. 1904.
= Commons: Trade unionism. 1905. (222—49) — XVII 1794

Commons, John R.: The teamsters of Chicago. 1905.
= Commons: Trade unionism. 1905. (36—64) — XVII 1794

Foster, Frank K.: Shoemakers in the movement.
= Mac Neill, Geo. E.: Labor movement. 1887. (192—213) — Am 637

Gavan-Duffy, T.: The merchant shipping bill: a liberal fraud. London: I. L. P. [1909?] (20)
= [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 8.] — Br 496

Girbig, Emil: Die soziale Lage der Flaschenmacher Deutschlands. Anhang: Protokoll der deutschen Flaschenmacherkonferenz. 1— . Dresden [1908— .] — Nm 1361

Harsányi Adolf: Kávések, pincérek. kávéfőzők. Bp.: Kávések szöv. 1909. (80) — Bp 2335

Howard, Rob.: Progress in the textille trades.
= Mac Neill, Geo. E.: Labor movement. 1887 (214—40) — Am 637

Jarett, John: The story of the iron workers.
= Mac Neill, Geo. E.: Labor movement. 1887. (268—311) — Am 637

Kaiser, Karl: Die Gestaltung des Gesellenwesens.
= Kaiser: Wirkungen d. Handwerkergesetzes i. Württemberg & Baden. 1909. (61—75) — Wb 50

Die **Lohn-[Verhältnisse],** Arbeits- und sanitarischen Verhältnisse der Bäckerarbeiter Zürichs. Zürich: Grütliver. 1903. (10) — VII 412

Mac Bridge. John: Coal miners.
= Mac Neill, Geo. E.: Labor movement. 1887. (241—67) — Am 637

The railroad man.
= Willets, G.: Workers of the nation, 2. 1903. (535—51) — Am 598

Rogers, E. H.: The building trades.
= Mac Neill, Geo. E.: Labor movement. 1887. (331—60) — Am 637

The seaman.
= Willets, G.: Workers of the nation, 2. 1903. (590—604) — Am 598

Statistische Aufnahme über die Arbeits- und Lohnverhältnisse der Zigarrensortierer und Kistenbekleber Deutschlands. Okt. 1907. Hamburg: Arnhold 1908. (77) (Verb. d. Zigarrensortierer & Kistenbekleber Dtschlands.) — Nm 1368

Hatóságok munkásai

Ouvriers des autorités publiques
Staats- und Gemeindearbeiter

Allgemeine **Arbeitsordnung** für die Arbeiter bei der Stadt Essen. Essen-Ruhr: Thaben & Schwemann 1909. (19) — III 1050

Ortstatut betr. die Ausdehnung der Krankenversicherungspflicht auf Gemeindeangestellte usw. [d. Stadt Halle a. S.]
= Bürgerbuch d. Stadt Halle. 1909. (362—64) — III 1053

Die Rechtsverhältnisse der städtischen Angestellten und Arbeiter der Stadt Halle a. S.
= Bürgerbuch d. Stadt Halle. 1909. (83—110) — III 1056

Vince, Charles Anthony: Labour questions in Birmingham. 1885—1899.
= Bunce: History of Birmingham, 3. 1902. (388—90) — IV 332

Otthonmunka

Travail à domicil — Heimarbeit

Bullock, Charles J.: Domestic industry vs. the factory system.
= Bullock: Selected readings in economics. 1907. (114—25) — XVIII 906

Commons, John R.: The sweating system in the clothing trade. 1901.
= Commons: Trade unionism. 1905. (316—35) — XVII 1794

Jacques, Mabel: Home occupations in families of consumptive and possible dangers to the public.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 3. 1908. (564—70) — XXIII 899

Sumner, Helen L.: The sweating system.
= Adams & Sumner: Labor problems. 1908. (113—41) — XVII 1793

Verhandlungen des allgemeinen schweizerischen Heimarbeiterschutzkongresses. 1— . 1909— . — Sv 195

1. In Zürich, 1909. Schweiz. Grüttliver. 1909. (196)

Házi cselédek

Domestiques — Dienstboten

Domestic service and miscellaneous pursuits.
= Willets, G. Workers of the nation, 2. 1903. (1035—43) — Am 598

Schoch, Paula: Hausfrau und Dienstbote! Eine Studie über ihr gegenseitiges Verhältnis vom Standpunkt der Hausfrau aus. München: Müller [1909.] (20) — XVII 1778

Szabályrendelet. Szatmár-Németi város szabályzata a városi cselédszerző intézet felállításáról. Szatmár-Németi: Morvai 1907. (6) — I 545

Szalay Sándor: Városi cselédkérdés. Bp.: Toldi 1909. (69) — XVII 1790

Szalay Sándor: A cselédközvetítés.
= Szalay: Városi cselédkérdés. 1909. (19—29) — XVII 1790

Női és gyermekmunka

Travail des femmes et des enfants

Frauen- und Kinderarbeit

Adams, Jane: Youth in industry.
= Adams: Spirit of youth. 1909. (107—39) — XVII 1776

[**Child labor** in Pennsylvania. 1—2. Pittsburgh 1907—9.] — Am 667

Chyzer Béla: A gyermekmunka Magyarországon. Bp: Orsz. Gyermekvédő Liga 1909. (122) (Orsz. gyermekvédő liga könyvt., 5.) — Mo XVII 209

Goldstein, Fanny: Der Arbeiterschutz zu gunsten der Kinder und Frauen in der Schweiz. Bern: Stämpfli 1904. (58) — Sv 199

Hammond, M. B.: Women's wages in manual work. 1900.
= Commons, J. R.: Trade unionism. 1905. (396—422) — XVII 1794

Roberts, Peter: Employment of girls in the textile industries of Pennsylvania. 1904.
= Commons, J. R.: Trade unionism. 1905. (423—34) — XVII 1794

Spargo, John: Child slavery. Poverty and death.
= Patterson: Socialist campaigne book. 1908. (96—118) — Am 631

Sumner, Halen L.: Woman and child labor.
= Adams & Sumner: Labor problems. 1908. (19—67) — XVII 1793

Theimer, Kamilla: Frauenarbeit in Österreich. Wien: Selbstverl. 1909. (251) — Au 734

Walker, Mary L. & Mona Wilson: Women's labour and infant mortality in Dundee.
= Report on housing & industr. conditions. 1905. (65—84) — IV 325

Willett, Mabel Hurd: The employment of women in the clothing trade. New York: Columbia univ. press 1902. (206) (Studies in history, economics & publ. law, 16, 2.) — Am 612

Willett, Nabel Hurd: Women in the clothing trade.
= Commons, R.: Trade unionism. 1905. (371—95) — XVII 1794

Woman and child labor laws in the United States.
= Adams & Sumner: Labor problems. 1908. (551—54) — XVII 1793

Wright, Caroll D.: Employment of women and children.
= Wright: Outline of practical sociology. 1909. (208—22) — Am 644

Munkaszerződés. Ipari bíráskodás

Contrat de travail. Conseils de prud'hommes

Arbeitsvertrag. Gewerbegerichte

Adams, Thomas Sewall: The agencies of industrial peace.
= Adams & Sumner: Labor problems. 1908. (287—332) — XVII 1793

Commons, John R.: Trade agreements. 1901.
= Commons: Trade unionism. 1905. (1—12) — XVII 1794

Giessler, Paul: Das Gewerbegerichts-Gesetz. 2. erw. Aufl. München: Verb. südd. kath. Arbeiterver. [1907.] (78)
= Soziale Bücherei, 3. — XVII 1808

Kowalzig, F.: Über Bestrafung des Arbeitsvertragsbruches und über Gewerbegerichte. Berlin: Guttentag 1875. (44) — Nm 1379

Landgraf, J.: Die Sicherung des Arbeitsvertrages. Eine juridisch-ökonomische Studie. Berlin: Lüderitz 1873. (64) (Dtsche Zeit- & Streitfragen, 2. 30.) — XVII 1820

Lang, Otto: Der Arbeits-Tarifvertrag. Basel: Helbing & Lichtenhahn 1909. (65—124) (Verhandl. d. Schweiz. Juristenver., 1909. 2.) — XVII 1787

Macrosty, Henry W.: State arbitration and the minimum wage in Australasia. 1903.
= Commons, J. R.: Trade unionism. 1905. (195—221) — XVII 1794

O'Neill, John J.: Arbitration.
= Mac Neill, Geo. E.: Labor movement. 1887. (497—507) — Am 637

Oppenheim, H.: Gewerbegericht und Kontraktbruch. (Zur Revision der deutschen Reichs-Gewerbeordnung.) Berlin: Oppenheim 1874. (100) — Nm 1373

Ortsstatut betr. das Gewerbegericht vom 24. Febr. 1903 der Stadt Halle a. S.
= Bürgerbuch d. Stadt Halle 1909. (298—330) — III 1058

Ortsstatut betr. das Kaufmannsgericht vom 22. Nov. 1904. der Stadt Halle a. S.
= Bürgerbuch d. Stadt Halle 1909. (330—62) — III 1053

Rocke: Über Tarifgemeinschaften. Vortr. Leipzig: Diebener (32) — XVII 1756

State regulation of employment. Decisions of courts.
= Commons, J. R.: Trade unionism. 1905. (509—26) — XVII 1794

Steffen, Gustav F.: Die Freiheit des Arbeitsvertrages.
= Steffen: Lebensbedingungen moderner Kultur 1909. (261—322) — XVII 1764

Die **tarifliche Lage** im deutschen Buchdruckgewerbe unter bes. Berücks. des Zeitungsgewerbes. Hannover: Ver. Dtscher Zeitungsverleger 1909. (27) — Nm 1346

Trade agreement.
= Annual meeting of the Nat. civic federation, 9. 1909. (19—69) — Am 660

Munkabér és munkaidő

Salaires et durée du travail — Arbeitslohn und Arbeitszeit

Addams, Jane & Alice Hamilton: The „Piece Work" system as a factor in the tuberculosis of wage-workers.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 3. 1908. (139—41) — XXIII 899

Arbeitszeit und Löhne in der Holzindustrie. Ergebnisse einer Statistik des Deutschen Holzarbeiter-Verbandes 1906. Stuttgart: Dietz 1908. (320) — Nm 1362

Bullock, Charles J.: The hours of labor.
= Bullock: Selected readings in economics. 1907. (640—58) — XVIII 906

Conrad, Otto: Lohn und Rente. Leipzig: Deuticke 1909. (V, 256) — XVIII 923

Dawbarn, C. Y. C.: The employed.
= Dawbarn: Liberty & progress. 1909. (1—120) — XVII 1774

Earnings and hours enquiry. Report of an enquiry by the Board of trade into the earnings and hours of labour of workpeople of the United Kingdom. [P.] 1— . London: Darling 1909— . 4° — Br q 109

1. Textile trades in 1906. 1909. (LXXIV, 250)
2. Clothing trades in 1906. 1909. (LXVI, 237)

Halsey, F. S. & James Rowan: The premium plan of paying for labor. 1902.
= Commons, R.: Trade unionism. 1905. (274—88) — XVII 1794

Hours of labor. 1901.
= Commons. J. R.: Trade unionism. 1905. (454—81) — XVII 1794

Lemberger, Hedwig: Der Zehnstundentag in den fabrikmässigen Betrieben der Textil- und Bekleidungsindustrie Österreichs. Wien: Deutike 1909. (71)
= Schriften d. österr. Ges. f. Arbeiterschutz, 13. — Au 380

[Mac Neill, Geo. E.] The hours of labor.
= Mac Neill: Labor movement. 1887. (470—82) — Am 637

Payment of laborers upon money due contractors.
= Bienn. report of the Bureau of labor statist. of Colorado, 11. 1908. (229) — Am 650

Powderly, T. V.: The eight-hour problem.
= Powderly: 30 years of labor. 1889. (471-525) — Am 657

Profit sharing in the United States.
= Adams & Sumner: Labor problems. 1908. (555—58) — XVII 1793

Report and special report from the Select committee on the daylight saving bill, together with the proceedings of the committee, minutes of evidence, and an appendix. London: Wyman 1909. (XVIII, 239) 4° — Br q 108

Ryan, J. A.: Salaire et droit à l'existence. Trad. par Lazare Collin. Préf. de Lucien Broçard. Paris: Giard & Brière 1910. (XLVII, 355) (Études écon. et sociales, 8.) — XVIII 921

Schmoller, Gustav: Historical changes in the rate of wages.
= Bullock: Selected readings in economics. 1907. (533—43) — XVIII 906

Smith, Adam: Wages and profits in the different employments of labor and stock.
= Bullock: Selected readings in economics. 1907. (543—63) — XVIII 906

Stenographisches Protokoll und Materialien der Enquête betr. die Einführung der Achtstundenschicht und die Verlängerung der Sonntagsruhe im Bergbau und die Regelung der Lohnzahlung beim Bergbau. Abgehalten vom Unterausschusse d. sozialpol. Ausschusses, 26. bis 29. Okt. 1908. Wien: Hof- & Staatsdr. 1909. (XX, 269) — Au 736

Sumner, Helen L.: Profit sharing.
= Adams & Sumner: Labor problems. 1908. (333—78) — XVII 1793

Taussig, F. W.: Present work and present wages.
= Bullock: Selected readings on economics. 1907. (513—33) — XVIII 906

Walker, Mary L. & Mona Wilson: Employment and wages in Dundee.
= Report on housing & industr. conditions. 1905. (47—64) — IV 325

Waxweiler, Émile: L'évolution de l'idée d'association des salaires aux profits. Bruxelles: Misch & Thron 1909. (32) (Extr. de la Rev. écon. internat.) — XVII 1759

Munkanélküliség. Munkaközvetítés

Chômage. Bureaux de chômage

Arbeitslosigkeit. Arbeitsnachweis

Barnes, G. N.: The problem of the unemployed. London: I. L. P. [1908?] (16)
= [Independent labour party. Pamphlets. Unemployment, 1.] — Br 468

Barnes, G. N.: The unemployed problem. London: I. L. P. [1909?] (12)
= [Independent labour party. Pamphlets. Unemployement, 2.] — Br 468

Bogart, Ernest L.: Public employment offices in the United States and in Germany. 1900.
= Commons. J. R.: Trade unionism. 1905. (603—26) — XVII 1794

Compte rendu de l'assemblée générale [de] l'Assistance par le travail. Fondation Mamoz. 14— . Nancy 1909— . — V 425

Dawbarn, C. Y. C.: Our underpaid and unemployed.
= Dawbarn: Liberty & progress. 1909. (226—329) — XVII 1774

Earnings and unemployment in 1901.
= Adams & Sumner: Labor problems. 1908. (559—60) — XVII 1793

Free employment bureau.
= Bienn. report of the Bureau of labor statist. of Colorado, 11. 1908. (94) — Am 650

Fels, Jos. & John Orr: The remedy for unemployment. London: I. L. P. [1909?] (10)
= [Independent labour party. Pamphlets. Unemployment, 3.] — Br 468

Hardie, J. Keir: John Bull and his unemployed. A plain statement on the law of England as it affects the unemployed. London: I. L. P. 1905. (16)
= [Independent labour party. Pamphlets. Unemployment, 4.] — Br 468

[Independent labour party. Pamphlets. Unemployment. 1— .] London: I. L. P. [190?— .] — Br 468
[1.] Barnes, G. N.: The problem of the unemployed. [1908?] (16)
[2.] Barnes, G. N.: The unemployed problem. [1909?] (12)
[3.] Fels, Jos. & John Orr: The remedy for unemployment. [1909?] (10)
[4.] Hardie, J. Keir: John Bull and his unemployed. A plain statement on the law of England as it affects the unemployed. 1905. (16)
[5.] Macdonald, J. Ramsay: The new unemployed bill of the Labour party. [1907?] (15)
[6.] Rose, Frank: The machine monster! A warning to skilled workers. [1909.] (14)
[7.] Smart, H. Russel: The right to work. [1906?] (15)
[8.] Summerbell, T.: Afforestation. The unemployed and the land. [1907?) (16)

Macdonald, J. Ramsay: The new unemployed bill of the Labour party. London: I. L. P. [1907?] (16)
= [Independent labour party. Pamphlets. Unemployment, 5.] — Br 468

Powderly, T. V,: The army of unemployed.
= Mac Neill, Geo. E.: Labor movement, 1887. (575—84) — Am 637

Distress due to unemployment. Report of the Royal commission on the poor laws and relief of distress. P. 6. London: Wyman 1909. (303—445) 4° (From: Parliamentary paper, [Cd. 4499] 1909.) — IV q 230

Smart, H. Russel: The right to work. London: I. L. P. [1909.] (14)
= [Independent labour party. Pamphlets. Uneployment, 7.] — Br 648

Summerbell, T.: Afforestation. The unemployed and the land. London: I. L. P. [1907?] (16)
= [Independent labour party. Pamphlets. Unemployment, 8.] — Br 648

Watts, J. Hunter: Self-maintenance for the unemployed. London: Twentieth Century press 1909. (15) — XVII 1777

Willoughby, Wil. Franklin: Insurance against unemployment.
= Commons, J. R.: Trade unionism. 1905. (589—602) — XVII 1794

Munkásbiztosítás és -egészségügy

Assurance et hygiène ouvrières

Arbeiterversicherung und -Hygiene

Alterpensionsgesetz in England vom Jahre 1908.
= Österr. Jahrbuch d. Arbeiterversicherung f. 1908. 1909. (51—54) — Au 737

Bauer, G., Rob. Schmidt & Luise Zietz: Die Reichsversicherungsordnung. Berichte.
= Protokoll ü. d. Verhandl. d. Parteitages d. Sozialdemokr. Partei Dtschlands. 1909. (446—510) — XVII 394

Bellamy-Brown, Jacques: La protection internationale des travailleurs et les accidents du travail. Paris: Giard & Briére 1909. (348) — XVII 1753

Braun, Adolf: Ausdehnung der Statistik über die Krankenversicherung im Deutschen Reiche. Berlin: Heymann 1901. (21) (Aus: Archiv f. soz. Gesetzg. & Statistik.) — Nm 1378

Brabant, Georges: La réparation des accidents du travail. Examen pratique du projet de loi gouvernemental. Laeken 1898. (63) (Congrès internat. de la législ. douanière et de la réglementation du travail 1898.) — Bg 144

Entwicklung und Stand der deutschen Arbeiterversicherung.
= Protokoll d. Verh. d. 7. Kongresses. d. christl. Gewerksch. (113—51) — Nm 1260

Furlan, Alois V.: Über die Grundlagen der Versicherung der Privatangestellten. Eine statistische Untersuchung. Diss. Göttingen: Hofer 1908. (68) — XVII 1769

Gavan-Duffy, T.: Liberalism plus capitalism. London: I. L. P. [1907?] (16)
= [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 7.] — Br 466

Gesetz betr. die Unfallversicherung in der Land- und Forstwirtshaft in Dänemark vom 27 Mai 1908.
= Österr. Jahrbuch d. Arbeiterversicherung f. 1908. 1909. (54—62) — Au 737

Halász Aladár: A munkásbetegsegélyezés és balesetbiztosítás kézikönyve. Bp.: Lampel 1909. (360) — Mo XVII 218

Henderson, Charles Richmond: Industrial insurance with relation to the conflict with tuberculosis.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 3. 1908. (263—84) — XXIII 899

Hillquit, Morris: Workingmen's insurance.
= Hillquit: Socialism 1909. (254—69) — XVII 1792

Industrial insurance.
= Annual meeting of the Nat. civic federation, 9. 1909. (70—197) — Am 660

Die künftige Gestaltung der Reichsversicherungs-Ordnung.
= Protokoll d. Verh. d. 7. Kongresses. d. christl. Gewerksch. (172—233) — Nm 1360

Österreichisches Jahrbuch der Arbeiterversicherung für 1908— . Jg. 3— . Wien: Verb. d. genossensch. Krankenkassen 1909— . — Au 737
3. Red. v. Leo Verkauf. 1909. (156)

Az Országos munkásbetegsegélyző és balesetbiztosító pénztár **évi jelentése.** 1— . 1907/8— . Bp. 1909— . — Mo XVII 223

Pach Henrik: A magyar munkásbiztosítás mérlege és jövője. Bp. 1909. (6) (A Gyógyászatból) — Mo XVII 222

Pinkus, Norbert: Workmens' insurance in Germany. 1904.
= Commons, J. R: Trade unionism. 1905. (574—88) — XVII 1794

Price, G. M.: Medical factory inspection.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 4. 1. 1908. (306—13) — XXIII 899

Ritzer, Otto: Selbsthilfe des Arbeiters durch das Kassenwesen. München: Verb. südd. kath. Arbeiterver. 1907. (60)
= Soziale Bücherei, 5. — XVII 1808

Robertson, W. & Charles Porter: Sanitary law and practice. [1904.] 2. ed. London: Sanitary publ. Co. 1909. (XX, 694)
[Shop hours. (629—36), Factories & workshops. (560—80)] — Br 441

Sciama, Gaston: Les retraites ouvrières. Paris: Cornély 1909. (28) (De la Revue pol. & parlementaire.) — Fr 636

Snowden, Philip: How to get an old age pension. London: I. L. P. [1909?] (12)
= [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 19.] — Br 466

Snowden, Philip: The new workmen's compensation act made plain. London: I. L. P. 1907. (15)
= [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 21.] — Br 466

A Verhovay betegsegélyző-egylet alapszabályai. [és] Emléklapok a Verhovay bs. egylet nagygyűlése a pittsburgi 34. fiók zászlószentelése alkalmából. Cleveland & Pittsburgh 1909. — Am 668

Weber, Adna F.: Employers' liability and accident insurance. 1902.
= Commons, J. R.: Trade unionism. 1905. (546—73) — XVII 1794

Tanoncügy

Apprentissage — Lehrlingswesen

Industrial betterment and education.
= Willets, G.: Workers of the nation, 1. 1903. (32—41) — Am 598

Kaiser, Karl: Die Gestaltung des Lehrlingswesens.
= Kaiser: Wirkungen d. Handwerkergesetzes i. Württemberg & Baden. 1909. (31—60) — Wb 50

Sumner, Helen L.: Industrial education.
= Adams & Sumner: Labor problems. 1908. (433—60) — XVII 1793

Vauclain, S. M.: The system of apprenticeship at the Baldwin locomotive works. 1904.
= Commons, J. R.: Trade unionism. 1905. (394—15) — XVII 1794

Szakszervezetek

Syndicats — Gewerkschaften

Adams, Thomas Sewall: Labor organizations and employer's associations.
= Adams & Sumner: Labor problems. 1908. (214—86) — XVII 1793

Artaud, A.: Organisations professionnelles.
= Artaud: L'employé en France. 1909. (112—205) — Fr 631

Arthur, P. M.: The rise of the railroad organization.
= Mac Neill, Geo. E.: Labor movement. 1887. (312—30) — Am 637

Bericht über die Verhandlungen der internationalen Konferenz christl. Gewerkschaftsführer. Hg. durch d. internat. Sekretariat d. christl. Gewerkschaften. 1— . Rapport sur les délibérations de la conférence internationale de dirigeants de syndicats chrétiens. — Verslag van de handelingen der internationale conferentie van christelijke leiders der vakorganisatie. 1— . [Német, francia és holland.] — XVII 1788
1. Zürich, 1908. Köln: Christl. Gewerkschaftsverl. 1908.

Buchmann, Joseph R.: The story of a labor agitator. New York: Outlook Co. 1903. (XI, 460) — Am 611

Bullock, Charles J.: The politics of labor organizations.
= Bullock: Selected readings in economics. 1907. (589—613) — XVIII 906

Christliche Gewerkvereine. Ihre Aufgabe und Tätigkeit. 3. erw. Aufl. M. Gladbach: Westd. Arbeiter-Ztg. 1900. (63) (Arbeiter-Bibliothek, 1—2.) — XVII 1803

Commons, John R.: Trade unionism and labor problems. Boston: Ginn 1905. (XV, 628) — XVII 1794

Commons, John R.: The New York building trades. 1904.
= Commons: Trade unionism. 1905. (65—86) — XVII 1794

Darrow, Clarence S.: The open shop. Chicago: Hammersmark publ. Co. 1904. (32) (Soc. economic ser., 1. 2.) — XVII 1738

Dawbarn, C. Y. C.: The true functions of trade unions.
= Dawbarn: Liberty & progress 1909. (121—31) — XVII 1774

Delesalle, Paul: Les bourses du travail et la C. G. T. Paris: Rivière [1909.] (63)
= Bibliothèque du mouvement prolétarien, 9. — XVII 1284

Dibblee, G. Binney: The printing trades and the crisis in british industry. 1902.
= Commons, J. R.: Trade unionism. 1905. (289—303) — XVII 1794

Dierig, Günther: Die Koalitionsfreiheit der Gewerbetreibenden und gewerblichen Arbeiter. Tübingen: Mohr 1909. (IX, 62) (Abh. aus d. Staats-, Verw.- & Völkerrecht. 6, 2.) — Nm 1352

Ebert, Justus: Trades unionism in the United States 1742—1905. Bulwark of capitalism or framework of socialism? New York: Labor News Co. 1905. (26) — Am 602

Farquhar, John M.: Printers and their unions.
= Mac Neill: Labor movement. 1887. (183—91) — Am 637

Friedman, Morris; The Pinkerton labor spy. Rev. ed. New York: Wilshire book Co. 1907. (VIII, 223) — Am 605

Gasteiger, M.: Einzelbilder aus der christlichen Gewerkschaftsbewegung. München: Verb. südd. kath. Arbeiterver. [1908.] (75)
= Soziale Bücherei, 13. — XVII 1808

Gasteiger, M.: Geschichte der christlichen Gewerkschaften in Süddeutschland. München: Verb. südd. kath. Arbeiterver. [1908.] (134)
= Soziale Bücherei, 12. — XVII 1808

Gerigk, Hubert: Christlische Gewerkschaft oder katholische Fachabteilung. 2. Aufl. Breslau: Aderholz 1904. (80) (Aus: Neisser Ztg.) — XVII 1763

Geschichte der berliner Buchbinder-Bewegung. Festschrift zum 25-jährigen Bestehen der Zahlstelle Berlin des Deutschen Buchbinder-Verbandes. Berlin: Dtscher Buchbinder-Verb. 1908. (214) — Berl 181

Goyau, Geo.: Idéal corporatif et réalité syndicale.
= Goyau: Autour du catholicisme social, 3. 1909. (66—76) — XVII 1041

History of the Knights of labor. By the founders.
= Mac Neill, Geo. E.: Labor movement. 1887. (397—428) — Am 637

Hunter, Robert: The crisis, the unions and the courts; the tyranny of injunctions; the power of unity. Chicago: Bloch 1909. (32) — Am 600

The incorporation of trade unions. 1903.
= Commons, J. R.: Trade unionism. 1905. (137—55) — XVII 1794

Kelsall, T.: The trade union struggle. London: I. L. P. [190ɔ ?] (12)
= [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 15.] — Br 466

Leroy, Maxime: Syndicats et services publics. Paris: A. Colin 1909. (XI, 321) — Fr 618

Declaration of the principles of the K[nights] of l[abor].
= Mac Neill: Labor movement. 1887. (483—96) — Am 637

Mac Neill, Geo. E.: The labor movement: the problem of to-day . . . Boston: A. M. Bridgmen 1887. (XX, 615) — Am 637

Metal workers and industrial unionism. Chicago: Industr. workers of the world [190?]. (4)
= Industrial union leaflet, 17. — XVII 1512

Noyelle, H.: Les chambres du travail en Allemagne. Thèse. Paris: Rousseau 1909. (186) — Nm 1351

Protokoll der ersten deutschen Flaschenmacher-Konferenz.
= Girbig: Soziale Lage der Flaschenmacher 1908. (77—127) — Nm 1361

Protokoll der Verhandlungen des Kongresses der christlichen Gewerkschaften Deutschlands. 7— . — Nm 1360
Cöln: Christlicher Gewerkschafts-Verl. 1909— .

Railway labor organisations.
= Willets, G.: Workers of the nation, 2. 1903. (552—69. — Am 598

Randell, Robert: John Mitchell exposed. His auticratic and traitorous conduct in the Colorado Utah strike, and his nefarious connection with the National civic federation laid bare. New York: Labor News Co. 1905. (32) — Am 603

Report of the proceedings of the international conference of the National trade union centres. 6— . 1909— . — XVII 1824
6. Paris. 1909. Berlin: Singer 1909. (32)

Sassenbach, Johann: Verzeichnis der in deutscher Sprache vorhandenen gewerkschaftlichen Literatur. 3. Ausg. [Nebst] Nachtrag zur 3. Ausg. 1908. Berlin: Generalkomm. d. Gewerksch. Deutschl. 1908. (48—85) — XVI 694

Sumner, Helen L.: The benefit system of the Cigar makers union.
= Commons, J. R.: Trade unionism. 1905. (527—45) — XVII 1794

Swinton, John: Striking for the labor's side of the labor question. Articles specially contributed by Samuel Gompers, Eugene V. Debs & John W. Hayes. New York: American manufacturing & publ. Co. 1894. (498) — Am 630

Taft, Will. H.: The railroads and the courts.
= Taft: Political issues. 1909. (110—129) — Am 640

Trade unions and labor conditions.
= Willets, G.: Workers of the nation, 1. 1903. (26—31) — Am 598

Trade unionismus.
= Distress due to unemployment. 1909. (310—314) 4° — IV q 230

Warne, Frank Julian: The miners' union: its business management. 1905.
= Commons, R.: Trade unionism. 1905. (13—35) — XVII 1794

***Webb** Sidney és Beatrice: Munkás demokrácia. *[Industrial democracy. 1901.]* Ford. György Endre. 1—2 k. Bp.: Grill 1909.
= M. Közgazd. Könyvtár 10—11. — XVIII 511

Witte, A. v.: Die Gewerkschaftsbewegung in Russland. Karlsruhe i. B.: Braun 1909. (83) (Volkswirtschaftl. Abhandl. d. badischen Hochschulen, 10. 3.) — Or 190

Witte, A. v.: Literaturverzeichnis der Gewerkschaftsbewegung in Russland.
= Witte: Gewerkschaftsbewegung i. Russland. 1909. (81—83) — Or 190

Wright, Caroll D.: Regulation and restriction of output. Washington: Gov. pr. Off. 1904. (932)
= Special report[s] of the commisssioner of labor, 11. — Am 641

Sztrájkok

Grèves — Arbeitseinstellungen

Adams, Thomas Sewall: Strikes and boykotts.
= Adams & Sumner: Labor problems. 1908. (175—213) — XVII 1793

Die Aussperrung in Rheinland-Westfalen.
= Jahresbericht d. Verbandes der Steinsetzer . . . Dtschlands, 1908. (184—210) — Nm 1209

Bogart, Ernest L.: The Chicago building trades dispute of 1900. 1901.
= Commons, R.: Trade unionism. 1905. (87—135) — XVII 1794

Bueck, H. A. & Leidig: Der Ausstand der Bergarbeiter im Ruhrkohlenrevier. Jan.—Febr. 1905. Berlin: Guttentag 1905. (84)
= Schriften d. Hauptstelle Dtscher Arbeitgeberverbände, 1. — Nm 1367

Debs, Eugene V.: Labor strikes and their lessons.
= Swinton: Striking for life. 1894. (316—329) — Am 630

Decisions of courts in labor disputes. 1895.
= Commons, J. R.: Trade unionism. 1905. (156—94) — XVII 1794

Gompers, Samuel: The railway strike of 1894.
= Swinton: Striking for life 1894. (297—305) — Am 630

Gompers, Samuel: The strike and its lessons.
= Swinton: Striking f. life. 1894. (306—315) — Am 630

Hayes, W.: The strike and the government.
= Swinton: Striking for life 1894. (329—335) — Am 630

Mendelson, Franz: Rechtsmittel beim Kontraktbruch der landwirtschaftlichen Arbeiter.
= Mendelson: Landwirtschaftl. Arbeiterfrage. 1909. (76—130) — Nm 1348

Taft, Will. H.: Labor and the writ of injunction.
= Taft: Political issues. 1909. (161—65) — Am 640

Taft, Will. H.: Gompers, the courts and labor.
= Taft: Political issues. 1909. (203—24) — Am 640

Trautmann, W. E.: Why strikes are lost; how to win. New York: Industrial lit. bur. 1909. (29) (Standard literature on industrial unionism.) — XVII 1734

IX. SZEGÉNYÜGY. JÓTÉKONYSÁG

Bienfaisance. Assistance
Armenwesen. Wohltätigkeit

Annual report of the New York Association for improving the condition of the poor, 53d— . New York 1906— . (A. I. C. P. notes, 1. Nos. 4—5.) — Am 618

Persönliches **Armenkataster** der Stadt Linden. Linden 1908. (3) 4° — III q 353

Armen[wesen] und Fürsorgewesen [der Stadt Halle a. S.]
= Bürgerbuch d. Stadt Halle a. S. 1909. (365—389) — III 1053

The **Associated charities** of Pittsburgh, its organisation, purposes and methods. Report of a special committee to the Chamber of commerce of Pittsburgh. Pittsburgh: Print. Co. 1909. (16) (Assoc. charities of Pittsburgh.) — VIII 299

Aveling, Henry F. & Mary E. E. James (etc.): The history sheet or case-paper system. London: King 1909. (XII, 167) — IV 326

Foerstl, Joh. Nep.: Das Almosen. Eine Untersuchung über die Grundsätze der Armenfürsorge in Mittelalter und Gegenwart. Paderborn: Schöningh 1909. (156) — XVII 1773

Lohse & Samter: Zwangsmassregeln gegen Arbeitsscheue und gegen säumige Nährpflichtige. Berichte. Leipzig: Duncker & Humblot 1909. (VI, 80)
= Schriften d. Dtschen Ver. f. Armenpfl. & Wohlt., 88. — XVII 342

Staatsbeiträge an die Armenausgaben der Gemeinden, 1907.
= Statist. Mitteilungen, Kanton Zürich, 101. Anh. — Sv 4

Gyermekvédelem

Protection de l'enfance — Kinderschutz

Addams, Jane: The spirit of youth and the city streets. New York: Macmillan 1909. (162) — XVII 1776

Blin, Prosper: La condition des enfants trouvés et abandonnés dans le droit français ancien et actuel. Thèse. Paris: Rousseau 1909. (154) — Fr 622

Mac Millan, Margaret & A. Cobden-Sanderson: London's children. How to feed them and how not to feed them. London: I. L. P. [1909?] (14)
= [Independent labour party. Pamphlets. Municipal matters', 3.] — Br 467

Müller, Rud.: Armen- und Waisenhäuser.
= Müller: Städt. Wohlfahrtseinrichtungen. 1910. (60—61) — XXIII 938

Palin, J. H.: Bradford and its children: how they are fed. London: I. L. P. [1909?] (14)
= [Independent labour party. Pamphlets. Municipal matters', 4.] — Br 467

Rapport de l'inspecteur départemental de l'assistance publique, Service des enfants assistés. 1907— . Annecy 1908— . (Départ. de la Haute-Savoie.) — Fr 645

Schriftenwesen über die Jugendfürsorge.
= Jahrbuch d. dtschen Jugendfürsorge i. Böhmen, 1. 1908. (519—44) — Au 630

Simon, Helene: Die Schulspeisung. Leipzig: Duncker & Humblot 1909. (VIII, 193)
= Schrif. d. Ver. f. Armenpfl. & Wohltät., 89. — XVII 342

Spargo, John: Underfed school children; the problem and the remedy. Chicago: Kerr & Co. 1906. (29) (Essays on the application of socialism to particular problems, 1.) — XVII 1729

Szana Sándor: A két éven felüli gyermekek túlságos vagy hiányos táplálkozottságának okairól. Bp.: P. Lloyd. 1901. (12) (Az Orv. Hetilapból) — XXIII 903

Szana Sándor: A gyermekvédelem szervezése Temesvárott. Bp.: Pallas 1902. (26) (Az Orvosok Lapjából) — I 546

Szana Sándor: Az állami gyermekvédelem fejlesztéséről. Temesvár: Uhrmann 1903. (19) — Mo XXIII 205

Szana Sándor: Tanulmányút a temesvári állami gyermekmenhely s gyermek-poliklinika berendezése ügyében. Bp.: Pallas 1903. (68) (Az Orvosok Lapjából) — XXIII 905

Csecsemők

Nourrissons — Säuglinge

Grundsätze über die Gewährung von Stillunterstützungen und die Mutterberatungsstelle der Stadt Plauen. Plauen 1909. (2) — III 1048

Stenographischer Bericht über die Verhandlungen des deutschen Kongresses für Säuglingsschutz und der Mitgliederversammlung der Deutschen Vereinigung für Säuglingsschutz. 1— . Berlin 1909— . — XXIII 937
1. Dresden, 1909.

Szana Sándor: A csecsemők tejjel való ellátásának szabályozása. Csecsemőtejszállító intézetek. Bp.: Pallas 1901. (16) (Az Orvosok Lapjából) — XXIII 900

Szana Sándor: A dajkaságba adott gyermekek ellenőrzésének rendszerei, kül. tek. egy honi rendszerre. Temesvár: Unio 1901. (22) — Mo XXIII 204

Szana Sándor: A csecsemőkórházak ügye, kül. tek. Magyarországra. Bp.: Pallas 1902. (24) (A M. Orvosok Lapjából) — Mo XXIII 203

Szana Sándor: A beteg csecsemők intézeti ápolásának higieniája. Bp.: Athenaeum 1903. (23) (A Bp. Orvosi Ujságból) — XXIII 901

Szana Sándor: Vizsgálatok a csecsemők közellátásáról. Temesvár: Fehérkereszt egyl. 1906. (44) (Gyermekvéd. dolgozatok, 4.) — XXIII 904

Szana [Sándor], Alexander: Kurze Bemerkungen über den heutigen Stand der Frage von der Anstaltspflege kranker Säuglinge. Leipzig: Barth 1908. [5] (Aus: Zeitschr. f. Säuglingsfürsorge) — XXIII 902

X. ÁLLAMTUDOMÁNY

Politique — Staatswissenschaft

Értekezések. Kézikönyvek

Essais. Traités — Abhandlungen. Handbücher

Concha Győző: Közigazgatástan. Bp.: Grill 1905. (VII, 446)
= Concha: Politika. 2, 1. — XX 168

Goodnow, Frank J.: Politics and administration. A study in government. New York: Macmillan 1900. (XIII, 270) — XX 732

Gumplowicz, Ladislaus: Nationalismus und Internationalismus im 19. Jahrhundert. Berlin: Aufklärung 1902. (56) (Am Anfang d. Jahrhunderts, 7.) — XX 744

Gumplowicz, Ludwig: Unser Wissen vom Staate.
= Gumplowicz: Sozialphilosophie. 1910. (25—40) — XVII 1767

Gumplowicz, Ludwig: Staat und Menschheit.
= Gumplowicz: Sozialphilosophie. 1910. (40—58) — XVII 1767

Gumplowicz, Ludwig: Der Staat und die sozialen Gruppen.
= Gumplowicz: Sozialphilosophie. 1910. (58—67) — XVII 1767

Gumplowicz, Ludwig: Politik im sozialen Prozesse.
= Gumplowicz: Sozialphilosophie. 1910. (67—77) — XVII 1767

Harrer Ferenc: Az állami szervezet alapjai kül. tek. a végrehajtó hatalomra. Bp.: Grill 1910. (108) — XX 737

Justi, Joh. Heinr. Gottlob v.: Der Grundriss einer guten Regierung in fünf Büchern. Frankfurt: Garbe 1759. (478) — XX 742

Menger, [Anton] Antal: Néppolitika. [*Volkspolitik. 1906.*] Ford. Kelen Ferencné. Bp.: Europa 1907. (93) — XVII 1722

Pikler Gyula: Az emberi egyesületek és különösen az állam keletkezése és fejlődése. [*1897.*] 5. jav. & bőv. kiad. Bp.: Politzer 1905. (100) — XX 738

Proudhon, Pierre Jos.: Du principe fédératif et de la nécessité de reconstituer le parti de la révolution. Si les traités de 1815 ont cessé d' exister. Actes du futur congrès. [*1863.*] Nouv. éd. Paris: Flammarion [1909.] (320) (Oeuvres complètes de P.-J. Proudhon.) — Fr 619

Schernberg, Ernst: Lehrsätze aus der Polizeiwissenschaft.
= Bell: Preisschrift v. d. Quellen und Folgen einer starken Bevölkerung. 1768. — XII 277

Spence, C. H.: The teaching of civics in public schools with a syllabus and list of books. Pref. by A. A. David. Bristol: Baker 1909. (24) — Br 444

Steffen, Gustav. F.: Staat und Kultur.
= Steffen: Lebensbedingungen moderner Kultur. 1909. (134—75) — XVII 1764

Volney, C[onstantin] F[rançois]: Die Ruinen oder Betrachtungen über die Revolutionen der Reiche und das natürliche Gesetz. [*Les ruines. 1791. — La loi naturelle. 1793.*] 11. Aufl. Übers. v. Georg Forster. Braunschweig: Vieweg 1860. (247) — XVII 1721

Politikai pártok

Partis politiques — Politische Parteien

Barth, Theodor & Rudolf Breitscheid: Die Aufgaben der demokratischen Vereinigung. Berlin: Concordia [1909.] (19) (Demokr. Flugblätter, 2.) — Nm 1349

Goodnow, Frank J.: The boss. — Responsibility of parties.
= Goodnow: Politics and administration. 1900. (168-97, 199—254.) — XX 732

Goyau, Geo.: Catholicisme et radicalisme en Italie.
= Goyau: Autour du catholicisme social, 1. 1908. (212—29) — XVII 1041

Goyau, Geo.: L'évolution du parti modéré et le catholicisme social.
= Goyau: Autour du catholicisme social, 1. 1908. (196—211) — XVII 1041

Goyau, Geo.: Les origines sociales du Centre allemand.
= Goyau: Autour du catholicisme social, 3. 1909. (232—37) — XVII 1041

Jentsch, Karl: Die Partei. Frankfurt a. M.: Rütten & Loening 1909. (123)
= Gesellschaft, 30. — XVII 828

Taft, Will. H.: The republican party: what it has done.
= Taft: Political issues. 1909. (87—109) — Am 640

Tammany Hall democratic-republican general committee of the county of New York. Statement of, and rules and regulations for conducting the primary election. 1904, 1908. [And] Rules and regulations of the Democratic-republican organization of the county of New York. 1908. New York [1904—08.] — Am 664

Parlamentárizmus. Demokrácia

Parlementarisme. Démocratie

Parlamentarismus. Demokratie

Bouglé, C.: La démocratie devant la science. Études critiques sur l'hérédité, la concurrence et la différentiation. *[1904.]* 2. éd. rev. Paris: Alcan 1909. (312) (Bibliothèques gén. d. sciences sociales, 21.) — XX 740

Déroulède, Paul: Les parlementaires. Discours. Paris: Bloud 1909. (54) — Fr 621

Ferrand, Joseph: Césarisme et démocratie. L'incompatibilité entre notre régime administratif et notre régime politique. Paris: Plon-Nourrit 1904. (II, 258) — Fr 632

Guizot, [François]: A demokrácia Franciaországban. [*De la démocratie en France. 1849.*] Ford. Kohlbauer Ferenc. Bp.: Franklin 1898. (90) (Olcsó könyvtár, 935—936) — Fr 617

Hobson, J[ohn] A.: The swiss referendum.
= Hobson: Crisis of liberalism. 1909. (50—70) — Br 463

Lányi Bertalan: A parlamenti kormányrendszer Angliában.
= Lányi: A Fejérváry-kormány. 1909. (253—70) — Mo XXIV 651

Rácz Gyula: Társadalmunk osztálytagozódása és a magyar demokrácia kialakulásának utjai. Bp.: Népszava 1909. (36) — Mo XVII 219

Rogers, James Edward: The american newspaper. Chicago: Univers. of Chicago press 1909. (XIII, 213) — Am 635

Állam és egyház

Eglise et État — Staat und Kirche

Gide, Charles: La séparation des églises & de l'État. Toulouse: Soc. provinciale d'éd. [1905.] (48)
= Bibliothèque de propagande régionaliste, 5. — Fr

Goyau, Geo.: L'église de l'État: un théoricien anglican de l'absolutisme religieux: Gladstone.
= Goyau: Autour du catholicisme social, 4. 1909. (71—85) — XVII 1041

Haupt, Hans: Staat und Kirche in den Vereinigten Staaten von Nordamerika. Giessen: Töpelmann 1909. (76) (Studien z. prakt. Theologie, 3, 3.) — Am 622

Staat und Kirche in den Debatten der Frankfurter Paulskirche 1848. München: Buchh. Nat. Ver. 1910. (119)
= Vorkaempfer deutscher Freiheit, 4. — Nm 1365

Ziegler, Theobald: Der Kulturkampf.
= Ziegler: Die geistigen und sozialen Strömungen d. 19. Jahrh. 1910. (393—449) — Nm 1369

Egyes országok politikai viszonyai

Questions politiques de divers pays
Politische Fragen einzelner Länder

Graf **Andrássy** [Gyula] und seine Politik. Wien: Beck 1871. (62) — Au 725

Le **Catéchisme social.** Plan d'une organisation politique précédé d'une coup d'oeil rapide sur la société actuelle, sa situation, son avenir. Par l'auteur de la Décadence de l'Europe. Paris: Libr. du Luxembourg 1876. (XXVI, 97) — Fr 647

Deák Ferenc: Fölirási javaslata, melyet 1861. évi augusztus hó 8-án a nemzeti képviselőházban előadott. Pest: Wodianer 1861. (63) (K. l. a Magyarország 185. sz. után) — Mo XXVI 87

Fries, J. F.: Zwei politische Flugschriften 1814 und 1817. München: Buchh. Nat. Ver. 1910. (31)
= Vorkaempfer deutscher Freiheit, 2. — Nm 1365

Hobson, J[ohn] A.: The crisis of liberalism: new issues of democracy. London: King 1909. (XIV, 284) — Br 463

Lányi Bertalan: A Fejérváry-kormány. (1905—1906.) Kormányzatpolitikai és alkotmányjogi megvilágításban. Bp.: Benkő 1909. (V, 635) — Mo XXIV 651

Legislative voters league [of Cook county.] The legislative campaign, 1904. Report on candidates for state senator and state representative. [Chicago 1904.] (16) — VIII 329

Schücking, Lothar Engelbert: Demokratische Betrachtungen. München: A. Langen [1909.] (61) — XX 730

Scotus, Viator: Absolutismus in Kroatien. Wien: Stern 1909. (32) — Mo XXIV 654

Siegfried, André: Die Grundlagen des politischen Lebens in Neu-Seeland.
= Siegfried: Neu-Seeland. 1909. (31—75) — Ausztr 28

Taft, Will. H.: Political issues and outlooks. Speeches. New York: Doubleday, Page 1909. (VI, 299) — Am 640

Taft, Will. H.: In defense in the Philippine policy.
= Taft: Political issues. 1909. (74—86) — Am 640

Vorkämpfer deutscher Freiheit. Dokumente liberaler Vergangenheit. Hg. vom Akademischen Freibund. H. 1— . München: Nat.-Ver. 1910— . — Nm 1365

1. Kant, Immanuel: Was ist Aufklärung. 1910. (16)
2. Fries, J. F.: Zwei politische Flugschriften 1814 und 1817. 1910. (31)
3. Siebenpfeiffer: Vom Hambacher Fest 1832. 1910. (22)
4. Staat und Kirche in Debatten der frankfurter Paulskirche 1848. 1910. (119)
5. Die Grundrechte des deutschen Volkes. Aus der deutschen Nationalversammlung zu Frankfurt a. M. 1848—49. 1910. (116)

Országgyűlési iromány ok

Documents parlementaires — Parlamentsschriften

Erdély nagyfejedelemség 1837. április 17-én N.-Szebenben kihirdetett országgyűlésének **irománykönyve.** Szeben: Hochmeister [1837.] (380) — Mo XXVI q 37

Az erdélyi nagyfejedelemség s hozzá visszakapcsolt részek három nemes nemzeteiből álló rendeinek Kolozsvárt 1841 november 15-én kezdődött országgyűlésekről készített **jegyzőkönyv.** Kolozsvár: Ev. ref. főiskola könyv- és könyomó int. 1841. (784, LVIII) 4° — Mo XXVI q 36

Magyar **országgyűlési zsebkönyv** [1865—6 évre]. Pest: Lauffer 1865. (332) — Mo XXVI 88

XI. JOGTUDOMÁNY

Droit et jurisprudence — Rechtswissenschaft

Elmélet. Jogtörténet

Théorie. Histoire du droit — Theorie. Rechtsgeschichte

Friedmann Ernő: A korlátozott beszámithatóság a mai jogban. Bp.: Franklin 1910. (16) — XXI 301

Klinda, Theophilus: Tractatus de abbatibus et praepositis titularibus, cum agitata eorum de usu pontificalium quaestione. Strigonii: Buzarovits 1909. (XXXI, 37) — XXI 310

Kohler, Josef: Das Recht. Frankfurt a. M.: Rütten & Loening 1909. (94)
= Gesellschaft, 31. — XVII 828

Pikler Gyula: A jog keletkezéséről és fejlődéséről. [*1897.*] 2. jav. & bőv. kiad. Bp.: Politzer 1902. (280) — XXI 305

Rehme, Paul: Stadtrechtsforschungen. T. 1— . Halle a. S.: Buchh. d. Waisenhauses 1908— . — III 1059

1. Über das älteste bremische Grundbuch (1438—1558) und seine Stellung im Liegenschaftsrechte. 1908. (XII, 127)
2. Über die breslauer Stadtbücher. Ein Beitrag zur Geschichte des Urkundenwesens, zugleich der städtischen Verwaltung und Rechtspflege. 1909. (XVI, 226)

Szentmiklósi Márton: A római jog institutiói. [*1896.*] 4. jav. kiad. Bp.: Athenaeum 1908. (VI, 451) — XXI 300

Vécsey Tamás: A római jog institutiói. Jogtörténeti bevezetéssel a forrásokba. [*1892.*] 7. jav. kiad. Bp.: Franklin 1907. (XIV, 588) — XXI 306

Magánjog

Droit privé — Privatrecht

The **Copyright bill** S. 6330; H. R. 19.853 59th congress, 1st sess. compared with copyright statutes now in force and earlier United States copyright enactments. Washington: Gov. pr. off. 1908. (86) (Library of congress.) — Am 659

Dolezal, Ed.: Photogrammetrie in der Architektur und Denkmalpflege.
= Bericht ü. d. 8. intern. Architekten-Kongress. 1909. (451—75) — XXV 781

Erős Sándor: Über das geistige Eigentumsrecht des Architekten.
= Bericht ü. d. 8. intern. Architekten-Kongress. 1909. (476—98) — XXV 781

Regelung des Rechtschutzes des künstlerischen Eigentumes an Werken der Baukunst.
= Bericht ü. d. 8. intern. Architekten-Kongress. 1909. (213—42) — XXV 781

Storck, Erich: Der Anspruch auf Übertragung des Eigentums an Grundstücken. Diss. Göttingen: Hofer 1909. (X, 79) — Nm 1355

Wohnungsmiet-Statuten der Haupt- und Residenzstadt Budapest. Mit Anmerkungen, sowie den hinzugehörigen Verordnungen. Bp.: Eggenberger (38) — Bp 2338

Büntetőjog. Törvénykezés

Droit pénal. Procédure — Strafrecht. Prozessrecht

Angyal Pál: A tömeg bűntettei. Bp.: Magy. tud. akad. 1905. (69)
= Értekezések a társ. tud. köréből. 13, 5. — XVII 210

Biennial report of the Attorney general of the state of Colorado. 1907/8— . Denver 1908— . — Am 649

Darrow, Clarence S.: Crime and criminals. Chicago: Kerr 1908. (27) — XVII 1730

Mahler Lénárt: Társadalmi ethika és büntetőjog. Bp.: Deutsch 1908. (16) (A Jog-ból.) — XXI 302

Nerincx, Alf.: L'organisation judiciaire aux États-Unis. Paris: Giard & Brière. 1909. (XI, 427) — Am 620

Neue Executionsordnung in Österreich unter der Enns. Wien: Kürner 1657. (162) — Au 739
1-in: Neue peinliche Landgerichtsordnung in Österreich. 1657.

Neue Revisionsordnung in Österreich unter der Enns. Wien: Kürner 1655. (10) — Au 739
4 in: Neue peinliche Landgerichtsordnung in Österreich. 1657.

Pikler Gyula: A büntetőjog bölcselete. 2. folytatás a Jog keletkezéséről és fejlődéséről című könyvhöz. *[1897.]* 6. kiad. Bp.: Politzer 1908. (VI, 128) — XXI 309

Reasons for establishing a separate criminal court in Philadelphia and draft of a bill therefore. [Philadelphia 1907.] (12) — VIII 333

Toldy Géza: Fiat lux! Fénykévék polgári törvénykezésünknek székesfővárosunkban tapasztalt állapotára. [*1908.*] 2. kiad. Bp.: Kilián 1909 (21.) — Bp 2337

Verhandlungen des ersten deutschen Jugendgerichtstages 15—17. März 1909. Hg. v. d. Deutschen Zentrale f. Jugendfürsorge. Berlin: Teubner 1909. (154) — XXI 307

Nemzetközi jog

Droit international — Völkerrecht

Csarada János: A tételes nemzetközi jog rendszere. 2. kiad. Bp.: Franklin 1910. (XVI, 643) — XXI 303

Ullmann, E. v.: Völkerrecht. [*1898.*] Neubearb. Tübingen: Mohr 1908. (VIII, 555)
= Öffentl. Recht d. Gegenwart, 3. — XX 734

Vogel, Wilh.: Der Schutz wissenschaftlicher, religiöser und sittlicher Interessen im Völkerrecht. Diss. Frankfurt a. M.: Vogel 1908. (XIV, 76) — XXI 311

White, D. Andrew: The diplomatic service of the United States, with some hints toward its reform, 1905.
= Smithsonian miscellaneous collections, 48. 1907. (117—38) — Am 629

XII. KÖZJOG ÉS KÖZIGAZGATÁS

Droit public. Administration
Staats- und Verwaltungsrecht

Magyar közjog és közigazgatás

Droit public et administration hongrois
Ungarisches Staats- und Verwaltungsrecht

Ferdinandy, Gejza v.: Staats- und Verwaltungsrecht des Königreichs Ungarn und seiner Nebenländer. [*Magyarország közjoga (Alkotmányjog), 1902.*] Übers. v. Heinr. Schiller. Hannover: Jänecke 1909. (XVI, 318)
= Bibliothek d. öff. Rechts, 16. — XX 554

Hegedüs János: A vármegye kormányzója. Közigazgatási tanulmány. 3. kiad. Bp.: Pleitz F. P. 1909. (24) — Mo XX 723

Huszty, Stephan: Jurisprudentia practica seu commentarius novus in jus Hungaricum. Lib. 1—3. Agriae: typ. Scholae episcopalis 1778. — Mo XXI 299

Lányi Bertalan: Alkotmányjogi szempontok. A királyi hatalom korlátai. A parlamenti kormányrendszer.
= Lányi: Fejérváry-kormány. 1909. (195—249) — Mo XXI 651

Vázsonyi Vilmos: A királyi placetum a magyar alkotmányban. Bp.: Grill 1893. (107) — Mo XX 725

Werbőczy István: Tripartitum opus juris consuetudinarii regni Hungariae. Magyarország szokásos jogának hármaskönyve. [*1517.*] Ford., jegyzetekkel & a mű történetének megírásával kísérte Csiky Kálmán. Bp.: Egyetemi ny. 1894. (XXX, 560) — Mo XXI 300

Külföldi közjog és közigazgatás

Droit public et administration étrangers

Ausländisches Staats- und Verwaltungsrecht

Bedwell, C. E. A.: The legislation of the Empire, being a survey of the legislative enactments of the British dominions from 1898 to 1907. Pref. by the Earl of Rosebery and an introd. by John Macdonell. Vol. 1—4. London: Butterworth 1909. — Br 452

Bibliothèque de propagande régionaliste. 2—5. Toulouse: Soc. provinciale d'éd. 1903— . — Fr 188

1.
2. Foncin, P.: Régions et pays. 1903. (28)
3. Boncour, J. Paul & Charles Maurras: Un débat nouveau sur la république et la décentralisation [1904.] (161)
4. Métin, Albert: La Révolution et l'autonomie locale. [1904.] (29)
5. Gide, Charles: Le séparation des églises & de l'État. [1905.] (48)

Boncour, J. Paul & Charles Maurras (éd.): Un débat nouveau sur la république et la décentralisation. Opinions de E. Buré, G. Clémenceau, etc. Toulouse: Soc. provinciale d'éd. [1904.] (161)
= Bibliothèque de propagande régionaliste, 3. — Fr 188

Chasles, Pierre: Le parlament russe. Son organisation. Ses rapports aves l'empereur. Préf. de Anatole Leroy-Beaulieu. Paris: Rousseau 1910. (XV, 218) — Or 187

Chastanet, L.: Décentralisation des services publics. Autonomie des services publics.
= Chastanet: Fonctionnariat & syndicalisme. 1909. (22—34) — Fr 628

Deschanel, Paul: La décentralisation. Paris: Berger-Levrault 1895. (VI, 181) — Fr 630

Deschanel, Paul: Le département.
= Deschanel: La décentralisation. 1895. (43—83) — Fr 630

Errera, Paul: Das Staatsrecht des Königreich Belgien. Tübingen: Mohr 1909 (XX, 460)
= Öffentl. Recht d. Gegenwart, 7. — XX 734

Foncin, P.: Régions et pays. Toulouse: Soc. provinciale d'éd. 1903. (28)
= Bibliothèque de propagande régionaliste, 2. — Fr 188

Göz, Karl: Das Staatsrecht des Königreich Württemberg. Tübingen: Mohr 1909. (XI, 573)
= Öffentl. Recht d. Gegenwart, 2. — XX 734

Die **Grundrechte** des deutschen Volkes. Aus der deutschen Nationalversammlung zu Frankfurt a. Main 1848—1849. München: Buchh. Nat. Ver. 1910. (116)
= Vorkaempfer deutscher Freiheit, 5. — Nm 1365

Hillquit, Morris: Administrative reforms.
= Hillquit: Socialism 1909. (284—88) — XVII 1792

Ingenblek, Jules: Le pouvoir présidentiel et l'impérialisme aux États-Unis. (Essai de droit public comparé.) Bruxelles: Goemaere 1909. (69) — Am 613

Laband, Paul: Deutsches Reichsstaatsrecht. 5. Aufl. Tübingen: Mohr 1909. (VIII, 464)
= Öffentl. Recht der Gegenwart, 1. — XX 734

Neue peinliche **Landgerichtsordnung** in Österreich unter der Enns. Wien: Kürner 1657. (162)
[Beigedr.: 1.] Neue Executionsordnung in Österreich unter der Enns. Wien: Kürner 1655. (21)
[2.] Neue Infectionsordnung wie es ins gemein in der Haupt- und Residenzstadt Wien in den Infectionssachen zu halten. Wien: Kürner (35)
[3.] Vectigal- und Mautordnung. Wien: Kürner 1659. (15)
[4.] Neue Revisionsordnung in Österreich unter der Enns. 1655. (10) — Au 739

Lebon, André: Das Verfassungsrecht der französischen Republik. Tübingen: Mohr 1909. (VI, 205)
= Öffentl. Recht d. Gegenwart, 6. — XX 734

Mayer, Otto: Das Staatsrecht des Königreich Sachsen. Tübingen: Mohr 1909. (VI, 328)
= Öffentl. Recht d. Gegenwart, 9. — XX 734

Mende, Gottfr.: Die deutschen Militärkonventionen und die Reichsverfassung. Diss. Cassel: Becker & Rennert 1908. (54) — Nm 1356

Métin, Albert: La Révolution et l'autonomie locale. Toulouse: Soc. provinciale d'éd. [1904.] (29)
= Bibliothèque de propagande régionaliste, 4. — Fr 188

Posener, Paul: Rechtslexikon. Handwörterbuch der Rechts- und Staatswissenschaften. Bd. 1—2. Berlin: Weber 1909. — XX 743

Querfurth, Karl: Die rechtliche Stellung der Mitglieder des Bundesrates. Diss. Kiel: Krause 1908. (42) — Nm 1357

Rhamm, Albert: Das Staatsrecht des Herzogtums Braunschweig. Bearb. nach Otto's braunschweigischem Staatsrecht.
= Öffentl. Recht d. Gegenwart, 4. — XX 734

Saripolos, Nikolaus N.: Das Staatsrecht des Königreich Griechenland. Tübingen: Mohr 1909. (IV, 191)
= Öffentl. Recht d. Gegenwart, 8. — XX 734

Tezner, Friedr.: Österreichisches Staatsrecht in Einzeldarstellungen für den praktischen Gebrauch. [1— .] Wien: Manz 1909— . — Au 728
[1.] Der Kaiser. 1909. (VI, 343)

Tezner, Friedrich: Der Kaiser. Wien: Manz 1909. (VI, 343)
= Tezner: Österr. Staatsrecht, [1.] — Au 728

Ulbrich, J.: Das österreichische Staatsrecht. *[1904.]* Neubearb. Aufl. Tübingen: Mohr 1909. (VIII, 378)
= Öffentl. Recht d. Gegenwart, 10. — XX 734

Walz, Ernst: Das Staatsrecht des Grossherzogtums Baden. Tübingen: Mohr 1909. (VI, 512)
= Öffentl. Recht d. Gegenwart, 5. — XX 734

Egyesületi és sajtójog

Droit d'association et de la presse — Vereins- und Pressrecht

Kenedi Géza: Védőbeszéde a Szanin pörben. Bp.: Franklin 1909. (20) (A Jogállamból.) — Mo XXI 298

Schirmer, Karl: Das Reichs-Vereinsgesetz. Ein praktisches Handbüchlein für das Vereinsleben. München: Verb. südd. kath. Arbeiterver. [1908.] (116)
= Soziale Bücherei, 10. — XVII 1808

Parlamenti választójog

Droit électoral politique — Politisches Wahlrecht

Breton, J. L.: Contre la proportionnelle. Préf. de Jules Destrée. Paris: Cornély 1909. (254) — Fr 629

Elmy, E. C. Wolstenholme: Woman's franchise: the need of the hour. [1908?] 2. ed. London: I. L. P. [1909?] (15)
= [Independent labour party. Pamphlets. Woman's question, 2.] — Br. 469

Hardie, J. Keir: The citizenship of women; a plea for women's suffrage. [*1905.*] 3. ed. London: I. L. P. 1906. (15)
= [Independent labour party. Pamphlets. Woman's question, 4.] — Br 469

Hawke, Napier: The premier and the suffragette. A novel. London: Drane [1909.] (158) — Br 448

La Jaline, Jean de: La suffrage féminin en Angleterre et les suffragettes. Paris: Roustan 1909. (120) — Br 451

Württembergisches Landtagswahlgesetz vom 16. Juli 1906 nebst Vollzugsverfügung dazu vom 10. Oktober 1906 und den einschlägigen Bestimmungen der Verfassungsurkunde. 2. Aufl. Stuttgart: Kohlhammer 1907. (IV, 114) — Wb 51

Moore, Blaine F.: The history of cumulative voting and minority representation in Illinois, 1870—1908. Pref. by J. W. Garner. Urbana-Champaign: Univers. pr. 1909. (48) (Univers. of Illinois, Univers. studies, 3, 3.) — Am 617

Pierantoni, Augusto: La riforma della legge elettorale. Proposte. Napoli: A. Trani 1909. (VII, 64) — Ol 233

Köztisztviselők

Fonctionnaires — Öffentliche Beamten

Annual report of the Executive committee of the Civil service reform association of Pennsylvania. 26— . 1907— . Philadelphia 1907— . — Am 665

Artaud, A.: Employés d'administration et employés de l'État.
= Artaud: L'employé en France. 1909. (66—74) — Fr 631

Das **Badische Beamtengesetz** mit Gehaltsordnung, Wohnungsgeld-, Reisekosten- und Etatgesetz, sowie Vollzugs-Verordnungen. 4. neubearb. Aufl. Karlsruhe i. B.: J. Lang 1909. (XII, 332) — Bd 64

Beaubois, Gabr.: La crise postale et les monopoles d'État. Paris: Giard & Brière 1909. (54)
= Editions du Mouvement socialiste, 1. — XVII 1786

Bonaparte, Charles J.: What is civil service reform? New-York: Nat. civil service reform league 1902. [6]
= [Civil service reform, 1.] — Am 666

The **Business value** of civil service reform. New York: Nat. civil service reform league 1909. (11)
= [Civil service reform, 2.] — Am 666

[Cary, Elisabeth Luther]: A primer of the civil service and the merit system. [New York: Rohde & Haskins 190?.] (14)
= [Civil service reform, 4.] — Am 666

Cary, Edw.: The civil service. The merit system, the spoils system. [Philadelphia]: Civil service reform assoc. 1903. (11)
= [Civil service reform, 3.] — Am 666

Chastanet, J. L.: Fonctionnariat et syndicalisme. Paris: Jouve 1909. (84) (Comité d'action & de propagande syndicalistes.) — Fr 626

Chastanet, J. L.: Le syndicat des agents des P. T. T. et le tribunal correctionnel.
= Chastanet: Fonctionnariat et syndicalisme. 1909. (84) — Fr 626

Cim, Albert: Bureaux et bureaucrates. Mémoires d'un employé des P. T. T. Paris: Flammarion 1909. (391) — Fr 634

Cim, Albert: Les politiciens et le favoritisme.
= Cim: Bureaux et bureaucrates. 1909. (283—337) — Fr 634

[Civil service reform in the United States. 1—8.] — Am 666

[1.] Bonaparte, Charles J.: What is civil service reform? New-York 1902. [6]
[2.] The business value of civil service reform. New York 1909. (11)
[3.] Cary, Edw.: The civil service. The merit system, the spoil system. [Philadelphia] 1903. (11)
[4.] Cary, Elisabeth Luther: A primer of the civil service and the merit system. NewYork [190?] (14)
[5.] The merit system of making appointments to public offices. What it is, why it is needed? [Philadelphia 1905?] (14)
[6.] The merit system in appointment to office. Report. St. Louis 1909. (23)
[7.] Oakley, Imogen B.: A sketch of the history of civil service reform in England, India, and the United States. 2 ed. [Knoxville, Tenn.] 1904. (19)
[8.] Salmon, Lucy Maynard: Syllabus for the study of the civil service reform. [Boston] 1903. (19)

Delius, H.: Die Beamtenhaftpflichtgesetze des Reiches und der Bundesstaaten. [*1901.*] 2. verm. & verb. Aufl. Berlin: Guttentag 1909. (XVI, 463) (Guttentag'sche Samml. Dtscher Reichsgesetze, 94.) — Nm 1353

Le **Fonctionnarisme** la plus grande calamité du siècle. Par AEM. Pamiers: L. Narbonne 1909. (32) — Fr 641

Fonctionnaires et retraites publics 1908/09— . Bucarest 1909— . 4° (Royaume de Roumanie. Ministère de l'industrie et du commerce. Service de la statistique.) — Tk q 71

Cakley, Imogen B.: A sketch of the history of civil service reform in England, India, and the United States. 2. ed. Knoxville, Tenn.]: Gen. Fed. of women's clubs 1904. (19)
= [Civil service reform, 7;] — Am 666

Public service and miscellaneous pursuits.
= Willets, G.: Workers of the nation, 2. 1903. (993—1043) — Am 598

Salmon, Lucy Maynard: Syllabus for the study of the civil service reform. [Boston]: Massachusetts State fed. of womens clubs 1903. (19)
= [Civil service reform, 8] — Am 666

Die **Rangverhältnisse** der wissenschaftlich gebildeten Staatsbeamten im Königreich Sachsen. Dresden: C. A. Koch 1909. (15) — Sz 78

Községi igazgatás

Administration communale — Gemeindeverwaltung

Bibliography of municipal betterment. Kansas City 1908. (76) (Kansas City Public library quarterly. Apr. 1909.) — XVI 690

Bonaparte, Charles J.: The essential element in good city government. *[1900.]* 3. ed. Philadelphia 1904. (16)
= National municipal league leaflets, 1901. 5. — VIII 248

Fesler, Mayo: Civis philistinism. Philadelphia 1908. (14)
= National municipal league leaflets, N. S. 5. — VIII 248

Gladden, Washington: Civic religion. 5. ed. Philadelphia 1904. (19).
= National municipal league leaflets, 1904. 3. — VIII 248

Goodnow, Frank J.: Municipal government. New York: Century Co. 1909. (IX, 401) — XX 731

Harrer Ferenc: A közjogi önállósággal bíró helyi társadalmak viszonya az államhoz. Az önkormányzat.
= Harrer: Az állami szervezet alapjai. 1910. (87—108) — XX 737

La-Tour-Du-Pin La Charce, marquis de: La commune. — La province.
= La-Tour-Du-Pin: Aphorismes de politique sociale. 1909. (90—93) — XVII 1781

Vérecque, Charles: Le pouvoir communal.
= Vérecque: La conquête socialiste. 1909. (231—44) — XVII 1770

Wilson, Woodrow: Civic problems.
= Yearbook of Civic League of St. Louis. 1909. (11—25) — VIII 256

Községi igazgatás Ausztriában

Administration communale en Autriche
Gemeindeverwaltung in Österreich

Hanslik, Erwin: Biala, eine deutsche Stadt in Galizien. Geographische Untersuchung des Stadtproblems. Unter Mitw. v. Franz Farny. Wien: Prochaska 1909. (264) — II 135

Oertl, Anton, Adolf Bauer & Hugo Echsler: Formalien-Handbuch. Sammlung von Gesetzen, Entscheidungen und Verordnungen, betr. die Gewerbe-, Markt-, Sanitäts- und Strassenpolizei und die Bestimmungen über Gewerbesteuer-Angelegenheiten, nebst Unterweisungen zur Beurteilung der wichtigsten Nahrungs- und Genussmittel und deren Verfälschungen. [Nebst] Ergänzungsheft 1—3. Wien: Selbstverl. 1893— . — Bécs 237

Községi igazgatás az Egyesült Államokban

Administration communale dans les États-Unis
Gemeindeverwaltung in den Vereinigten Staaten

Allen, Will. H.: Better business methods for cities. [New York] 1908. (195—200) (From: Review of reviews.)
= [Bureau of mun. research, 1.] — VIII 311

Ames, Herbert B.: The city problem; what is it? — Root, E. T. Christian citizenship. Philadelphia 1901. (12) (Publ. of the Nat. mun. league 8.) — VIII 270

Annual message of the mayor of the city of Philadelphia with annual reports of the directors of public safety, public works, museums and libraries, public health, education, city controller, city treasurer & receiver of taxes. 1— . Vol. 1—3. Philadelphia 1908— . — VIII 262

[Bureau of municipal research, New York. Pamphlets. 1—12. New York] 1907—9. — VIII 311
[1.] Allen, Will. H.: Better business methods for cities 1908. (195—200)
[8.] Mitchel, John Purroy: Watchfulness and publicity. are New York's municipal safeguards. 1908. (11)
[12.] Purposes and methods of the Bureau of municipal research. 1909. (16)

Champernowne, Henry: The boss. An essay upon the art of governing american cities. New York: Richmond 1894. (VIII, 243) — VIII 268

[Chicago new charter movement. 1—3.] Chicago 1904—7. — VIII 319
[1.] The Chicago new charter movement. Why the pending constitutional amendment should be adopted. 1904. (11)
[2.] A digest of an act to provide a charter for the city of Chicago. 1905. (15)
[3.] The new Chicago charter. Why it should be adopted at the special election, Sept. 17th 1907. (14)

Citizens' association of Chicago. Annual report 34— . 1908— . [And] Manual of citizens' association, 1892. [And] What citizens' association has done in a third of a century of civic work 1874—1908. Chicago 1892—1909. — VIII 323

Citizens union [of New York]. Report of the Committee on legislation. [New York] 1908. (69) — VIII 326

City club of Philadelphia. Officers, directors, committees, reports presented at the 4th annual meeting, charter, bylaws, house rules and members. Philadelphia 1909. (62) — VIII 309

Civic club of Allegheny County. [Report. 1906., 1908— . Pittsburgh] 1907— . — VIII 312

The **Civic federation** of Chicago. Annual report, 1903— . [And] What [the Civic federation] has accomplished. Chicago 1899—1904. — VIII 320

The **Civic league of St. Louis.** A year's work Adresses and reports at the annual meeting. 1908— . St. Louis 1908— . — VIII 334

Eastman, Will. Reed: Some municipal problems that vexed the founders. Address. New York: New York Soc. of the order of the founders & patriots of America, 1906. (17) — VIII 283

English, H. D. W.: The function of business bodies in improving civic conditions. Pittsburgh 1908. (From: Proceed. of the Nat. mun. league.) — VIII 282

Potential facts regarding Denver. Denver: Chamber of commerce [1909.] (47) — VIII 286

Goodnow, Frank J.: Municipal home rule. A study in administration. New York: Macmillan 1895. (XXIV, 283) — VIII 279

Kellogg, Paul U.: The civic responsibilities of democracy in an industrial district. Pittsburgh: Nat. mun. league 1908. (15) — VIII 302

Legislation affecting Philadelphia enacted by the special session of the General assembly of Pennsylvania 1906. [Philadelphia]: Comm. of seventy [1906.] (48) — III 332

Lewis, Alfred Henry: The boss, and how he came to rule New York. *[1903.]* 4th pr. New York: A. S. Barnes 1904. (XIII, 409) — VIII 277

Mac Farland, Horace J.: The awakening of Harrisburg. Some account of the improvement movement begun in 1902; with the progress of the work to the end of 1906. Harrisburg: Nat. mun. league [1907.] (20) — VIII 278

Mitchel, John Purroy: Watchfulness and publicity are New York's municipal safeguards. [New York] 1908. (11) (From: New York world.)
= [Bureau of mun. research, 8.] — VIII 311

[Municipal voters' league of Chicago. Miscellaneous. 1—10. Chicago 1901—9.] — VIII 324
3. Zeisler, Sigmund: The Municipal voters' league of Chicago. 1902. (11)

National municipal league leaflets. 1901. 3., 1904. 3., N. S. 1., 5., 7— . Philadelphia 1901— . — VIII 248
1901. 5. Bonaparte, Charles J.: The essential element in good city government. *[1900.]* 3. ed. 1901. (16)
1904. 3. Gladden, Washington: Civic religion. 5. ed. 1904. (19)
N. S. 1. Villard, Oswald Garrison: William Henry Baldwin: a life of civic endeavor. 1905. (8)
2.
3.
4.
5. Fesler, Mayo: Civic philistinism. 1908. (14)
6.
7. English, H. D. W.: The functions of business bodies in improving civic conditions. 1909. (13)
8. Woodruff, Clinton Rogers: National municipal league's wprk for charter reform. 1909. (15)

[Ordinances of Chicago 1—5.] Chicago 1907—1909. — VIII 310
[1.] Bakery ordinance, 1907. (8)
[2.] Clean street ordinance, wide tire ordinance, wheel tax ordinance, rules of the road, and zone of quiet. 1908. (16)
[3.] Night soil ordinance, 1907. (6)
[4.] The city ordinance rel. to the planting, preservation and and promotion of trees and shrubbery in the streets, and the employment of a city forester, 1908. (8)
[5.] Plumbing ordinance, 1908. (30)

Parkhurst, Charles H.: Our fight with Tammany. New York: Scribner 1895. (VII, 295) — VIII 267

Pittsburgh civic commission. Plan & scope. Pittsburgh 1909. (15) — VIII 306

Porter, H. H.: How to provide for Chicago's growth. [1909?] (4) — VIII 291

Proceedings of the town meeting. [Philadelphia]: Comm. of Seventy [1905.] (83) — VIII 304

Programm for the 15— . annual meeting of the National municipal league & the 17— . National conference for good city government and the 5— . annual meeting of the American civic association. Cincinnati 1909. (27) — VIII 298

Purposes and methods of the Bureau of municipal research. [New York 1909.] (16)
= [Bureau of mun. research, 12.] — VIII 311

Report of delegation appointed to attend the joint conference of the National municipal league and the American civic association at Providence. Pittsburgh: Art engraving & pr. Co. 1907. (19) — VIII 315

Schlüter, H.: Municipale Forderungen der Socialdemokratie, oder welche Reformen erstrebt die Socialdemokratie in den Gemeinden. New York: Socialist co-operative publ. assoc. 1901. (22) (The Volks-Zeitung Library.) — XX 745

Sloss, Rob.: The city house cleaning. New York: Bur. of mun. research 1908. (11) (From: Van Norden.) — VIII 317

Steffens, Lincoln: The struggle for self-government, being an attempt to trace american political corruption to its sources in six states of the United States. With a dedication to the Czar. New York: Mc Clure, Phillips 1906. (XXIII, 294) — Am 638

Villard, Oswald Garrison: William Henry Baldwin: a life of civic endeavor. Philadelphia 1905. (8)
= National municipal league, leaflets, N. S. 1, — VIII 248

[Voters' league of Pittsburgh. Miscellaneous. 1— . Pittsburgh 1903— .] — VIII 325

White, Thomas Raeburn: The revolution in Philadelphia. [Philadelphia 1909.] (21) (From: Proceed. of the Nat. mun. league.) — VIII 280

[William Penn party in Philadelphia. Miscellaneous, 1—3. Philadelphia] 1905—9. — VIII 322

Wilson, Woodrof: Civic problems. Address. St. Louis: Civic League 1909. (15) — VIII 281

Woodruff, Clinton Rogers: National municipal league's work for charter reform. Philadelphia 1909. (15)
= National municipal league leaflets, N. S. 8. — VIII 248

Wright, Caroll D.: Special problems of city life.
= Wright: Outline of practical sociology. 1909. (125—50) — Am 644

Year book, addresses and reports at the annual meeting of the Civic league of St. Louis 1909— . St. Louis 1909— . — VIII 256

Year book [of] City club of Chicago. 4— . 1909/9— . Chicago 1909— . — VIII 276

Zeisler, Sigmund: The Municipal voters' league of Chicago. Chicago 1902. (16) (From: The World review.)
= [Municipal voters' league of Chicago, 3.] — VIII 324

Községi igazgatás Franciaországban

Administration communale en France
Gemeindeverwaltung in Frankreich

La Cité: municipale, industrielle, commerciale, scientifique, artistique. Année 10, 1907. Réd.: Ernest Gay. Paris 1907. 4° — V q 80

Congrès des maires de France. 3— . 1909— . — V 424
1.
2.
3. Paris, 1908.

Deschanel, Paul: La commune.
= Deschanel: La décentralisation. 1895. (4—43) — Fr 630

Hamon Joseph: La vie municipale dans les communes du canton de Passais pendant la Révolution. Thèse. Rennes: Oberthor 1909. (316) — V 419

Községi igazgatás Nagybritanniában

Administration communale en Grande-Bretagne

Kommunale Verwaltung in Grossbritannien

[Independent labour party. Pamphlets. Municipal matters. 1— .] London: I. L. P. [190?— .] — Br 667

[1.] Griffin, H. Travers: A municipal bread supply. (15)
[2.] MacMillan, Margaret: Infant mortality. [1906?] (15)
[3.] MacMillan, Margaret & A. Cobden-Sanderson: London's children. How to feed them and how not to feed them. [1909?] (12)
[4.] Palin, J. H.: Bradford and its children: how they are fed. [1909?] (14)
[5.] Short, A. W.: Municipal milk supply, 1905. (14)
[6.] Snowden, Philip: A straight talk to ratepayers. Facts for citizens about rising rates, municipal debt, municipal trading. [1907.] (16)

Special report from the select committee on local legislation, together with the proceedings of the committee. London: Wyman 1909. (LX) 4° — IV q 224

Községi igazgatás Németországban

Administration communale en Allemagne

Gemeindeverwaltung in Deutschland

Bürgerbuch der Stadt Rixdorf. Rixdorf: Mier & Glasemann 1909. (XV, 571) — III 1064

Bürgerbuch der Stadtgemeinde Halle a. d. Saale. Halle a. S.: Gebauer-Schwetschke 1900. (V, 486) — III 1058

Essener Bürgerbuch. Sammlung der Ortsstatuten, Polizeiverordnungen, Regulative und sonstigen die Gemeindeanstalten und Einrichtungen der Stadt Essen betr. Bestimmungen. Hg. v. d. städtischen Verwaltung. T. 1— . Essen: Haarfeld 1909—. — III 1061

Fleissner, Herm.: Sozialdemokratische Gemeindepolitik in Dresden. [Bd] 1— . Dresden: Kaden [1909— .] — III 1070

Ganz, Georg: Ortsgesetze und Polizeiverordnungen für die Stadt Arnstadt. Arnstadt: E. Frotscher 1908. (VIII, 359) — III 1058

Gerland, Otto: Die ortspolizeilichen Bestimmungen der Stadt Hildesheim. [*1887.*] 4. Umgearb. Aufl. Hildesheim: Lax 1908. (168) — III 1065

Hammer, Karl: Magistrat und Stadtverordnete nach der östlichen Städteordnung vom 30. Mai 1853. Berlin: Vahlen 1909. (VIII, 104) — III 1040

Kamptz, B. v.: Die Landgemeindeordnung für die Provinz Westfalen v. 1856 in ihrer heutigen Gestalt. [*1893.*] 2. neubearb. Aufl. Paderborn: Schöningh 1909. (74) — Pr 270

Scheffler, Karl: Berlin, ein Stadtschicksal. Berlin: Reiss 1910. (267) — Berl 182

Die **Selbstverwaltungskörper.** Ihre Zuständigkeit und die Bedeutung der Wahlen zu denselben. Köln: Bachem 1909. (96) (Flugschr. d. Rhein. Zentrumspartei, 5.) — III 1084

Statistisches Jahrbuch der Stadt Linden mit Verwaltungsübersicht. 1— . 1909— . Linden 1909— . — III 1069

[Zur **Vereinfachung** des Geschäftsganges der Stadt Stettin.] Stettin 1909. (4) 4° — III q 352

Verhandlungen des Sächsischen Gemeindetages 1909— . — Sz 77
1909. In Annaberg. Leipzig: Rossberg 1909.

Verwaltungsbericht der Zentralstelle des Deutschen Städtetages 1906— . Berlin 1907— — III 1074

Wendt, Heinr.: Die Stein'sche Städteordnung in Breslau. T. 1—2. Breslau: Morgenstern 19 9— .
= Mitteilungen aus d. Stadtarch. u. d. Stadtbibl. 1909. 9—10. — III 1049

Községi igazgatás egyéb országokban

Administration communale dans les autres pays

Gemeindeverwaltung anderer Länder

Bollinger: Gegenwärtige Verwaltung der Stadt Zürich.
= Erismann: Gesundheits- & Wohlfahrspflege Zürichs, 1909. (35—39) — VII 408

Gascon, Marin José y: La réforme du régime local en Espagne. Paris: Giard & Brière 1909. (32) (Extr. de la Revue du droit public en France.) — VII 413

A magyar városok országos kongresszusának **iratai.** 1— . Bp.: Háziny. 1909— . — I 548
1. Az 1. rendes egyetemes ülés naplója. Szerk. Harrer Ferenc. 1909. (320)

King, Bolton & Thom. Okey: Local government [in Italy].
= King: Italy to-day. 1909. (263—76) — Ol 236

Községi üzemek

Entreprises communales — Gemeindebetriebe

Hobson, J[ohn] A.: The psychology of public enterprise.
= Hobson: Crisis of liberalism. 1909. (139—58) — Br 463

Municipal industries.
= Distress due to unemployment. 1909. (317—318) — IV q 280

Pflüger, P[aul]: Der Gemeindesozialismus der Stadt Zürich. Denkschrift. Zürich: Schweiz. Grütliver. 1908. (40) — VI 351

Short, A. W.: Municipal milk supply. London: I. L. P. 1905. (14)
= [Independent labour party. Pamphlets. Municipal matters', 5] — Br 467

Snowden, Philip: A straight talk to ratepayers. Facts for citizens about rising rates, municipal debt, municipal trading. London: I. L. P. [1907.] (16)
= [Independent labour party. Pamphlets. Municipal matters', 6.] — Br 467

Griffin, H. Travers: A municipal bread supply. London: I. L. P. [190?] (15)
= [Independent labour party. Pamphlets. Municipal matters', 1.] — Br 467

Szabó Ervin: Községi szociálizmus. Függ.: Munkaviszonyok községi vállalatokban. — Gemeindesozialismus. Anh.: Arbeitsverhältnisse in städtischen Betrieben. — Socialisme municipal. Suppl.: Conditions du travail dans les entreprises municipales. Bp.: Kilián 1909. (VII, 210, 13)
= Fővárosi könyvtár közleményei. Szakkatalógus, 3. — XVI 575

Községi választások

Élections communales — Gemeindewahlrecht

Bagge, H.: Die Bürgerschaftswahlen im Stadtgebiet nach dem hamburgischen Wahlgesetz vom 5. März 1906. 4. verm. Aufl. Hamburg: Boysen 1909. (44) — Hamb 118

Direct primary nominations. Why they should be adopted for New York. New York: Citizens Union 1909. (44) — Am 663

Evert, Geo.: Die Dreiklassenwahl in den preussischen Stadt- und Landgemeinden nach dem Gesetze vom 30. Juni 1900. Berlin: Heymann 1901. (86) — Pr 273

Lloyd, Seymour: Municipal elections, and how to fight them. *[1906.]* New ed. London: Vacher 1909. (XI, 159) — IV 317

Az összes választók s a legtöbb adót fizetők sorából választott bizottsági rendes- és póttagok, valamint a kerületi választmányi tagok közül kilépők s továbbra is bennmaradók **névjegyzéke.** Bp.: Igazoló választmány 1909. (21) — Bp 2344

Községi tisztviselők

Fonctionnaires communaux

Gemeindebeamte

An **Act** to provide for the granting of superannuation allowances to the officers and pensions to the servants of the metropolitan borough and city of Westminister and for other purposes. London: Eyre & Spottiswoode 1909. (17) (Westminister city council) — IV 322

Assmann, Wilhelm: Versorgungsrecht der Kommunalbeamten. Kommunalbeamtengesetz von 1898, Pensionsgesetz und Reliktengesetz von 1907. Berlin: Deutscher Städteverl. 1908. (96) (Aus: Kommunale Rundschau.) — III 1076

Bestimmungen betr. die Annahme, Ausbildung, Beschäftigung und Prüfung des Personals im Bureau und Kassendienste der städtischen Verwaltung zu Köln. Köln 1909. (17) — III 1073

Bestimmungen über die Dienstverhältnisse der Beamten der Stadt Cottbus. Cottbus: Heine 1909. (24) — III 1066

Bestimmungen über die Anstellung und Besoldung der Beamten im höhern Bureau- und Kassendienst der Haupt- und Residenzstadt Hannover. Hannover: Jänecke 1909. (19) — III 1072

Le contrat de travail municipal.
= Congrès d. maires de France, 3. 1909. (58—62) — V 424

Deming, Horace E.: Municipal nomination reform. Philadelphia: Nat. mun. league 1905. (15) (Publ. of the Nat. mun. league, 14.) — VIII 265

Denkschrift zur Frage der Neuregelung der Dienst-, Gehalts- und Pensionsverhältnisse des Beamten- und Lehrpersonals der Stadtgemeinde München. München: Gerber 1909. (VI, 216) — III 1081

Open competitive **examination** for second-class clerkships, 1909. London: King 1909. (36) 4° (London county council.) — IV q 229

Fleissner, Herm.: Teuerungszulagen.
= Fleissner: Sozialdemokr. Gemeindepol. in Dresden. [1909.] (73—77) — III 1070

The **Merit system** in appointment to office. Report of the Civil service committee of the Civic league to the Board of freeholders of St. Louis: St. Louis: Civic league of St. Louis 1909. (23)
= [Civil service reform, 6.] — Am 666

Szabályrendelet a székesfőváros közigazgatási alkalmazottainak és azok hozzátartozóinak nyugdíjszerű ellátásáról. Bp.: Saj. kiad. 1909. (29) (Bp. szf. szabályrendeletei.) — Bp 2343

Vince, Charles Anthony: Superannuation and pensions in Birmingham. (1885—1899)
= Bunce: History of Birmingham, 3. 1902. (391—94) — IV 332

Közmunkák

Travaux publics — Öffentliche Arbeiten und Lieferungen

Compte rendu des travaux [du] Congrès national des travaux publics français. 3— . (Assoc. française pour le développement des travaux publics.) — Fr 589
3. Bordeaux, 1907. Paris: Ch. Lépice 1907.

Hoor Tempis Mór: A magyarországi városok munkaszükséglete.
= A m. városok orsz. kongressz. iratai. 1. 1909. (311—17) — I 548

Irl: Die Vergebung öffentlicher Arbeiten an Handwerker-Genossenschaften. Düsseldorf: Mittelstands-Ver. f. Handel & Gewerbe. 1909. (16)
= Gewerbl. Mittelstands-Bibliothek, 2. — XVII 1736

Marchés. Volume arrêté à la date du 6 juillet 1909. Paris: Charles-Lavauzelle [1909.] (319) (Comptabilité générale & marchés.) — Fr 643

Mémoire et rapports rel. aux chantiers de travaux publics ouverts dans Paris [et] Mesures adoptées pour la coordination des travaux. Mémoire au Conseil municipal. [Paris: Chaix 1909.] (117, 11) (Préfecture du Départ. de la Seine.) — V 429

Roeder, Fritz: Die Naturalienbeschaffung für den Verpflegungsbedarf des bayerischen Heeres. Ein Beitrag zur staatlichen Submissionspolitik. Stuttgart: Cotta 1909. (XII, 178) (Münchener Volkswirtsch. Studien, 92.) — Bj 141

Világítás

Éclairage — Beleuchtung

Bunce, John Thackray: The gas department of Birmingham.
= Bunce: History of Birmingham, 2. 1885. (341—93) — IV 332

Elektrizitätswerk der Stadtgemeinde Halle a. S.
= Bürgerbuch d. Stadt Halle 1909. (138—49) — III 1060

Újpest r. t. város közvilágítására vonatkozó **[elő-terjesztés és]** ajánlatok. Újpest 1909. 2 f. 4⁰ — I q 189

Gas[werke]- und Wasserwerke der Stadtgemeinde Halle a. S.
= Bürgerbuch d. Stadt Halle 1909. (115—38) — III 1056

Hoor-Tempis Móric: A soroksári Dunaágon tervezett hydroelektromos mű. Bp.: Háziny. 1909. (50) 4⁰ — Bp q 802

Light, power, and apparatus.
= Willets, G.: Workers of the nation, 1. 1903. (116—25) — Am 598

Müller, Rud.: Beleuchtung.
= Müller: Städt. Wohlfahrtseinrichtungen. 1910. (18—25) — XXIII 938

Vince, Charles Anthony: Electric lighting of Birmingham. (1885—1899)
= Bunce: History of Birmingham, 3. 1902. (283—89) — IV 332

Vince, Charles Antony: The gas department of Birmingham. (1885—1899)
= Bunce: History of Birmingham, 3. 1902. (264—82) — IV 332

Városépítés

Construction des villes — Städtebau

Bauwesen (einschliesslich Strassen und Kanäle) der Stadt Halle a. S.
= Bürgerbuch d. Stadt Halle 1909. (461—83) = III 1063

Bericht über den internationalen Architekten-Kongress. 8— . — XXV 781
8. Wien, 1908. Wien: Schroll. 1908.

Brix, Joseph: Die ober- und unterirdische Ausbildung der städtischen Strassenquerschnitte. Berlin: W. Ernst 1909. (25)
= Städtebauliche Vorträge, 2. 2. — XX 593

Bunce, John Thackray: The improvement scheme of the corporation of Birmingham.
= Bunce: History of Birmingham, 2. 1885. (455—506) — IV 332

A **City plan** for Saint Louis. Reports of the several committees appointed by the executive board of the Civic league to draft a city plan. Saint Louis: Civic League 1907. (113) — VIII 297

Gesetz wegen Abänderung des § 13 des Gesetzes, betr. die Umlegung von Grundstücken in Frankfurt a. M., vom 28. Juli 1902. — Gesetz gegen die Verunstaltung von Ortschaften und landschaftlich hervorragenden Gegenden. Berlin: Reichsdr. 1907. (259—66) (Preuss. Gesetzsamml., 35.) — III 1080

Housing [bill], town planning, &c. bill. Return for copy of explanation of references to statutes in the housing, town planning, &c. bill. [And] An act to amend the law rel. to the housing of the working classes, to provide for the making of town planning schemes, and to make further provision with respect to the appointment and duties of County medical officers of health, and to provide for the establishment of public health and housing committees of county councils. London: Eyre & Spottiswoode 1909. (22, IV, 48) 4⁰ — IV q 225

A budapesti **igazságügyi palota** Hauszmann Alajostól. Bp.: Pátria 1901. (11, XX) (Magy. mérnök- és építészegylet könyvkiadó váll., 3. 1.) 2⁰ — Bp f 3

Kelsey & Guild: Beautifying and improving Greenville, South Carolina. Report. Boston 1907. (48) — VIII 287

Laws of the Commonwealth of Massachusetts relating to inspection of buildings, the attendance of children in schools and regulating the employment of labor. Boston: Wright & Potter 1896. (75) (Commonwealth of Massachusetts.) (Depart. of inspection of factories, etc.) — Am 655

Marsh, Benjamin C.: Town planning in relation to the anti-tuberculosis campaign.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 4. 1. 1908. (319—23) — XXIII 899

Marsh, Benjamin Clarke: An introduction to city planning. Democracy's challenge to the american city. With a chapter on the technical phases of city planning by Georg B. Ford. New York: Marsh 1909. (156) — VIII 273

Marsh, Benjamin Clarke: Bibliography of good books on city planning.
= Marsh: Introd. to city planning. 1909. (153—56) — VII 273

Mayreder, Karl: Baugesetz und Baukunst, ein Vergleich der Bauordnungen von Berlin, London, Paris, Rom und Wien hinsichtlich ihres Einflusses auf die baukünstlerische Ausgestaltung der Wohngebäude und des Stadtbildes.
= Bericht ü. d. 8. intern. Architekten-Kongress. 1909. (417—41) — XXV 781

Mielke, Robert: Das Dorf. Ein Handbuch der künstlerischen Dorf- und Flurgestaltung. Leipzig: Quelle & Meyer 1910. (VI, 290) — XX 736

Les **Richesses** d'art de la ville de Paris. [Vol. 3— .] Paris: Laurens 1909— . — V 421

Szesztay László: A városépítés előmunkálatai.
= A m. városok orsz. kongresszusának iratai, 1. 1909. (283—98) — I 548

Tenement house ordinance [for St. Louis.] [St. Louis 190?] (21) [Typed.] — VIII q 19

Tyburn gallows. London: Truscott 1909. (24) (London county council.) — IV 329

Unwin, Raymond: Town planning in practice. An introduction to the art of designing cities and subures. London: Fisher 1909. (XXI, 416) — XX 735

Kisajátítás. Községi bekebelezés

Expropriation. Incorporation communale

Enteignung. Eingemeindung

Alexander-Katz, Paul: Enteignung und Städtebau. Berlin: W. Ernst 1909. (21)
= Städtebauliche Vorträge, 2. 6. — XX 593

Bredt, Victor: Die Zonenenteignung und ihre Zulässigkeit in Preussen. Zugleich ein Beitrag zur Lehre vom öffentlichen Interesse. Leipzig: Duncker & Humblot 1909. (XV, 254) — Pr 271

Garancsy Mihály: A városi kisajátítási jog.
= A m. városok orsz. kongresszusának iratai, 1. 1909. (231—55) — I 548

Pestalozzi, H.: Eingemeindungen der Stadt Zürich.
= = Erismann: Gesundheits- & Wohlfahrstpfl. d. Stadt Zürich. 1909. (28—34) — VII 408

Csatornázás. Folyamrendészet

Canalisation. Police des eau — Kanalisation. Wasserpolizei

Fambri, P.: Intorno alle condizioni idrauliche del Danubio a Budapest, dopo i lavori di rettificazione del 1872. Roma: Salviucci 1877. (16) (Reale Accademia dei Lincei) — Bp q 806

Haselhoff, Emil: Wasser und Abwässer. Ihre Zusammensetzung, Beurteilung und Untersuchung. Leipzig: Göschen 1909. (146) (Samml. Göschen.) — XXIII 933

Heinz: Kanäle und Sammelbecken. Berlin: C. Habel 1877. (32) (Dtsche Zeit- & Streit-Fragen, 94.) — XXIII 860

Juppont: Les taxes sur les canalisations utilisant la grande voirie.
= = Congrès d. maires de France, 3. 1909. (21—27) — V 427

Kovács Sebestyén Aladár: A városi szenyvizek elvezetése.
= = A m. városok orsz. kongresszusának iratai, 1. 1909. (299—310) — I 548

Metzger, H.: Städteentwässerung und Abwasserreinigung. Hand- und Hilfsbuch für technische Gemeinde- und Verwaltungsbeamte. Berlin: Heymann 1907. (XII, 300) — XX 733

Müller, Rud.: Kanalisation.
= = Müller: Städt. Wohlfahrtseinrichtungen. 1910. (9—17) — XXIII 938

Schaffer Antal: Újpest csatornázása. Bp.: Pesti Lloyd 1886. (21) (Magyar mérnök- és építészegylet közlönyéből. — I 553

A **Tisza** hajdan és most. Kiadja az Orsz. vízépítési igazgatóság. 3— . r. Bp.: Pallas 1906— (Földmív. miniszter kiadv.) — Mo XI f l
1.
2.
3. A Tisza folyó hosszszelvénye. 1— . k. 1906— .

Vízvezeték

Distribution d'eau — Wasserversorgung

Bunce, John Thackray: The water department of Birmingham.
= = Bunce: History of Birmingham, 2. 1885. (394—454) — IV 332

Újpest r. t. város vízművének létesítésére vonatkozó [előterjesztés] és ajánlatok. Újpest 1909. 2 f. 4° — I q 190

Müller, Rud.: Wasserversorgung.
= = Müller: Städt. Wohlfahrtseinrichtungen 1910. (1—8) — XXIII 938

Plumbing ordinance of Chicago. 1908. Chicago 1908. (30)
= = [Ordinance of Chicago. 5.] — VIII 310

Reeds, Chester Alb.: City and village water supplies and systems.
= = Bowman, I.: Water resources of the East St. Louis district. 1907. (62—120) — Am 653

Vince, Charles Anthony: The water department of Birmingham. (1885—1899)
= = Bunce: History of Birmingham, 3. 1902. (290—339) — IV 332

The **Water works directory** and statistics. Including alphabetical index of officials, and list of associations of water engineers. 28. — iss. 1909— . London: Hazell, Watson & Viney 1909— . — IV 324

Közutak

Routes — Strassen

Bournon, Fernand: La voie publique et son décor. Colonnes, tours, portes, obélisques, fontaines, statues, etc. Paris: Laurens 1909. (II, 232)
= = Richesses d'art de la ville Paris, [3.] — V 421

Boynton, C. W.: Portland Cement sidewalk construction. Chicago: Univer. Portland Cement Co. 1908. (61) — XIV 81

A Magyar mérnök-egylet **emlékirata** az álladalmi utak megvámoltatásáról és kezelésöknek a megyékre átruházásáról. Pest: Emich 1868. (16) — Mo XV 347

The **Improvement** of a street. Philadelphia. 1906. (11)
= = Octavia Hill association. [3.] — VIII 318

Juppont: Rues particulières & voies privées.
= = Congrès d. maires de France, 3. 1909. (34) — V 427

Strassenordnung für den Stadtkreis Berlin vom 31. Dez. 1899. in der Fassung der dazu ergangenen abändernden und ergänzenden Verordnungen bis zur Polizeiverordnung vom 22. Juli 1908. Berlin: Hayn 1909. (44) — Berl 183

Strassenpolizeiordnung für die Stadt Nürnberg von 1909. (791—814) (Amtsbl. d. Stadt Nürnberg.) — III 1082

Modern **wood pavements**, creo-resinate process. New York [1909?] (United States wood preserving Co.) — VIII 288

Vágóhidak

Abattoirs — Schlachthöfe

Müller, Rud.: Schlachthäuser und Schlachthöfe.
= = Müller: Städt. Wohlfahrtseinrichtungen. 1910. (62—69) — XXIII 938

Schlacht[hof]- und Viehhof sowie Freibank der Stadtgemeinde Halle a. S.
= = Bürgerbuch der Stadt Halle 1909. (153—208) — III 1056

Rendészet. Tűzrendészet

Police. Police des incendies — Polizei. Feuerpolizei

Cohn, Georg: Kinematographenrecht. Vortr. Berlin: Decker 1909. (48) — XXI 308

Feuerlöschwesen der Stadt Halle a. S.
= = Bürgerb. d. Stadt Halle 1909. (263—68) — III 1056

Gubler, S. E.: Feuerpolizei und Löschwesen.
= = Gubler & Renfer: Verstaatlichung d. Mobiliarversicherung i. d. Schweiz. 1909. (192—95) — Sv 198

Irwin, Willoughby J.: Study of the relation of prostitution to tuberculosis.
= = Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 3. 1908. (332—41) — XXIII 899

Lang, Otto: Gegen die politische Polizei. 3. Aufl. Zürich: Schweiz. Grütliver. 1898. (32) — Sv 196

Policemen, detectives and firemen.
= Willets, G.: Workers of the nation, 2. 1903. (1027—34) — Am 598

Report of the commissioner of police of the Metropolis 1874, 1880, 1895, 1899— . London 1875— . 4° — IV q 3

Statistical tables of the Dublin metropolitan police for the year 1908— . Dublin 1909— . — IV q 225

Wilfling, August: Der administrative Waffengebrauch der öffentl. Wachorgane und des Heeres. Unter bes. Berücks. der Rechte Österreichs, Preussens, der deutschen Mittelstaaten, Englands, Frankreichs und Italiens rechtsvergleichend dargestellt. Wien: Deuticke 1909. (VIII, 282)
= Wiener Staatswiss. Studien, 8, 3. — Au 357

Ziegler, Theobald: Die akademische Ehre und die Prostitution.
= Ziegler: Dtsche Student am Ende d. 19. Jahrhunderts. 1908. (61—70) — Nm 1366

Hadügy

Armée — Heerwesen

Bürkli, Karl: Demokratisierung unseres Heerwesens. Vortr. Zürich: Schweiz. Grütliver. 1897. (34) (Aus: Grütlianer.) — Sv 192

Steuer György: Katonaügyi tanácsadó. Bp.: Pátria 1909. (112) (Magy. gazdaszöv. kiadv.) — Mo XX 724

XIII. PÉNZÜGYTAN

Finances publiques

Finanzwesen

Értekezések. Kézikönyvek

Essais. Traités — Abhandlungen. Handbücher

Conrad, J[ohannes]: Finanzwissenschaft. [*1899.*] 5. erw. & erg. Aufl. Jena: Fischer 1909. (VIII, 326)
= Conrad: Grundriss. z. Studium d. pol. Ökonomie, 3. — XVIII 211

Justi, Johann Heinrich Gottlob v.: Politische und Finanzschriften über wichtige Gegenstände der Staatskunst, der Kriegswissenschaften und des Kameral- und Finanzwesens. Kopenhagen: Roth 1761. (632) — XX 741

Plehn, Carl C.: Introduction to public finance. [*1896.*] 3. ed. New York: Macmillan 1909. (XV, 480) — XIX 233

Retzbach, Anton: ABC des öffentlichen Haushaltes. München: Verb. südd. kath. Arbeiterver. [1908.] (88)
= Soziale Bücherei, 9. — XVII 1808

Steffen, Gustav F.: Das sozialpolitische Prinzip der Finanzwirtschaft.
= Steffen: Lebensbedingungen moderner Kultur. 1909. (332—60) — XVII 1764

Állami pénzügyek

Finances nationales — Staatsfinanzen

Biennial report of the auditor of State Colorado, 1906/8— . Denver 1908— . — Am 646

Il **Bilancio** del Regno d'Italia negli esercizi finanziari dal 1862 al 1907/8. Roma: Bertero 1909. (338) 4° (Ragioneria generale dello Stato.) — Ol q 75

Finanzen von Japan.
= Finanzielles & wirtschaftl. Jahrbuch f. Japan, 9. 1909. (8—44) — Ázs 70

Hardie, J. Keir: Indian budget speech. London: I. L. P. 1908. (12)
= [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 11.] — Br 466

Bosznia és Hercegovina közigazgatásának évi **költségvetése** [és] költségvetésének indokolása. 1906, 1909— . Wien: Államny. 1905— . — Au q 126

Martinez, Alb. B. & Maur. Lewandowski: L'Argentine au point de vue financier.
= Martinez & Lewandowski: L'Argentine au 20e siècle. 1909. (325—428) — Am 590

Matlekovics [Sándor], Alexander v.: Geschichte des ungarischen Staatshaushaltes 1867—1893. Prag: Tempsky 1895. (51) (Aus: Zeitschr. f. Volkswirtsch., Sozialpol. & Verw.) — Mo XIX 163

Rosebery, Lord: The budget, its principles & scope. A speech delivered to a meeting of the Commercial community of Glasgow. London: Humphreys 1909. (45) — Br 442

Smart, H. Russel: Socialism and the budget. London: I. L. P. [1907.] (15)
= [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 16.] — Br 466

Peter, Hans: Der Alkoholzehntel und seine Verwendung durch die Kantone. Zürich: Orell, Füssli 1909. (51) — Sv 191

Snowden, Philip: A few hints to Lloyd George. Where is the money to come from? The question answered. London: I. L. P. 1909. (12)
= [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 18.] — Br 466

Bosznia és Hercegovina közigazgatásának **zárszámadása** az 1901— . évre. Wien: Államny. 1904— . — Au 731

Adók

Impôts — Steuern

Die Bewegung der steuerpflichtigen Bevölkerung und ihres Einkommens in Königsberg i. Pr.
= Königsberger Statistik, 1907. 1908. (43—66) — III 207

Büscher, Gustav: Eine Steuerreform zu Gunsten der Arbeit. Ein Wort zum Nachdenken an das arbeitende Volk der Schweiz. Zürich: Schweiz. Grütliver. 1905. (62) — Sv 194

Coghlan, T. A.: Taxation and rating of land in New South Wales.
= Taxation of land, [1.] [1909.] (81—88) — Br q 107

Cox, Rob. Lynn: Taxation of life in the United States. Columbus: Internat. tax assoc. 1908. (16) — Am 624

Cox, Rob. Lynn: The impropriety of taxing returns to life insurance policyholders. Boston: Life underwriters assoc. 1909. (6) — Am 628

Direct taxation in Germany.
= Taxation of land, [1.] [1909.] (51—60) — Br q 107

Direct taxation in France.
= Taxation of land, [1.] [1909.] (61—66) — Br q 107

Goulard, Paul: Les modifications successives de l'impôt sur les actes juridiques & les mutations de l'an VII à 1908. Thèse. Paris: Giard & Brière 1909. (239) — Fr 628

Kramer, Hugo: Die Einkommen- und Vermögensbesteuerung der Ausländer und Forensen in Preussen, Sachsen, Oldenburg, Württemberg, Baden, Hessen. Berlin: Springer 1909. (VIII, 118) — Nm 1363

Land taxes in Holland.
= Taxation of land, [2.] [1909.] (13—30) — Br q 107

Liechtenecker, Arthur: Die neue österreichische Gebäudesteuer. Kurze systematische Darstellung des Gesetzentwurfes. Wien: Manz 1909. (56) — Au 729

Nitschke, Kurt: Einkommen und Vermögen in Preussen und ihre Entwicklung seit Einführung der neuen Steuern mit Nutzanwendung auf die Theorie der Einkommensentwicklung. Diss. Breslau: Fischer 1902. (43) — Pr 272

Oppenheimer, [Franz] Francis: Income tax in Germany and more particulary Prussia.
= Taxation of land, [1.] [1909.] (25—46) — Br q 107

Reeves, W. Pember: Land taxes and rates, and the valuation of land in New Zealand.
= Taxation of land, [1] [1909.] (67—80) — Br q 107

Reform of life insurance taxation. New York. Insurance Journal 1908. (7) — Am 626

Roche, Jules: L'impôt sur le revenu. Paris: Flammarion [1909.] (VI, 420) — Fr 640

Roche, Jules: Impôt sur les valeurs mobilières. — Droits de timbre et de transmission.
= Roche: Impôt sur le revenu. [1909.] (239—50) — Fr 640

Steiger, J.: Zur Steuerstatistik des Schweizerischen Städte-Verbandes über die Besteuerung der Aktiengesellschaften und Konsumgenossenschaften. Brugg: Effingerhof 1909. (38) (Aus: Schweiz. Zentralblatt.) — VII 419

A **Summary** of the reports of special state tax commissions. Chicago: Civic Fed. of Chicago. 1907. (75) — Am 661

Supplemental papers on land taxes in New South Wales.
= Taxation of land, [1.] 1909. (157—92) — Br q 107

Taxation of land, &c. London: Wyman [1909.] — Br q 107
[1.] Papers bearing on land taxes and on income tax, &c., in certain foreign countries, and on the working of taxation of site values in certain cities of the United States and in British Colonies. [1909.] (327)
[2.] 2. series of memoranda and extracts relating to land taxation and land valuation. [1909.] (79)

Taxes levied on capital in foreign countries.
= Taxation of land, [1.] [1909.] (47—50) — Br q 107

Working of taxation of the unimproved value of land in New Zeeland, Nem South Wales and South Australia.
= Taxation of land, [1.] [1909.] (111—56) — Br q 107

Working of taxation of the unimproved value of land in Queensland.
= Taxation of land, [1.] [1909.] (193—212) — Br q 107

Working of taxation of the unimproved value of land in Canada.
= Taxation of land, [1.] [1909.] (213—34) — Br q 107

Községi pénzügyek

Finances communales — Gemeindefinanzen

Annual report on the comparative financial statistics of the cities and towns of Massachusetts, 1— . Nov. 30—Apr. 1, 1906/7— . By the chief of the Bureau of statistics of labor. Boston 1908— . (Public document, 79— .) — VIII 296

Die **bayerischen Kreisfinanzen.** München: Lindauer 1909. (63, 77) 4°
= Beiträge z. Statistik Bayerns, 74. — Bj q 1

Bunce, John Thackray: Finances of the corporation of Birmingham.
= Bunce: History of Birmingham, 2. 1885. (20—109) — IV 332

Sull '**Incremento** delle spese per le guardie di città e sulla repartizione dei tributi locali. Firenze: Barbèra 1906. (16) (Suppl. al fasc. N. 3. degli Atti del Comitato esecutivo per l'Annuario statist. delle città italiane.) — VI 232

Közgyűlési határozat [a fővárosi költségvetés előirányzata tárgyában. 1910— .] Bp.: Háziny. 1909. 4° — Bp q 804

Lukács Ödön: A városok háztartásának rendezése.
= A m. városok orsz. kongressz. iratai, 1. 1909. (57—174) — I 548

Vince, Charles Anthony: Finance of the corporation of Birmingham. (1885—1899.)
= Bunce: History of Birmingham, 3. 1902. (34—66) — IV 332

Községi adók és illetékek

Impôts et taxes communaux — Gemeindesteuern u. -Gebüren

Büscher, Gustav: Die Wertzuwachssteuer.
= Büscher: Die Steuer-Reform, 1905. (23—29) — Sv 194

Gesetz, betr. die Heranziehung der Beamten, Elementarlehrer und unteren Kirchendiener zur Gemeindeeinkommensteuer vom 16. Juni 1909 nebst Ausführungsanweisung vom 6. Juli 1909. Berlin: Heymann 1909. (7) (Gesetztexte, 8) — Pr 269

Juppont: Péremption en matière de taxes municipales régulièrement approuvés.
= Congrès d. maires de France, 3. 1909. (19—20) — V 424

Land taxes in Italy and more particulary in Rome.
= Taxation of land, [2.] [1909.] (7—12) — Br q 107

Mallet, Bernard: Taxation of increment value in Frankfort and other german cities.
= Taxation of land, [1.] [1909.] (7—24) — Br q 107

Ortsstatut betr. die Erteilung von Schankerlaubnissen vom 5. März 1908 der Stadt Halle a. d. S.
= Bürgerb. d. Stadt Halle 1909. (364—65) — III 1053

Picheral, J. Louis: La suppression de l'octroi à Nimes. La vérité sur le projet des taxes de remplacement. Nimes: Malachane 1909. (20) (Comité de protestation.) — V 423

Steuerwesen der Stadt Halle a. d. S.
= Bürgerbuch d. Stadt Halle 1909. (397—461) — III 1053

Taxation of land values in certain cities of the United States of America.
= Taxation of land, [1.] [1909.] (89—110) — Br q 107

Tretau, E.: Zur Reform der Gemeindeeinkommensteuer in Altona, 1909. Altona: Timmermann 1909. (15) 4°
= Mitteilungen d. Statist. Amts d. Stadt Altona, 1. — III q 354

Wallach, Martin: Wertzuwachs- oder Umsatzsteuer. Berlin: Puttkammer & Müllbrecht 1909. (46) — XIX 232

Községi hitelügy

Emprunts communaux — Städtische Anleihen

Juppont: Amortissement des emprunts communaux.
= Congrès d. maires de France, 3. 1909. (28—30) — V 427

Madarassy-Beck Gyula: A városok hitelügye.
= A m. városok orsz. kongressz. iratai, 1. 1909. (175—230) — I 548

Memorandum of matters relating to New York City's debt that suggest the necessity either for judicial ruling or for legislation. New York: Bur. of munic. research 1908. (31) — VIII 265

Most, Otto: Die Anleiheaufnahme der grösseren deutschen Städte 1897/1907. Berlin: Loewenthal 1908. (345—408) (Mitt. d. Zentralstelle d. deutschen Städtetages. 1908.) — III 1060

Schäfer, Friedr.: Die Befriedigung des Kreditbedürfnisses der grösseren deutschen Städte, 1906—1909. Bericht. Berlin: Zentralstelle d. dtschen Städtetages 1909. (50) — III 1068

Zadow, F.: Der ausserordentliche Finanzbedarf der Städte. Jena: Fischer 1909. (112) — III 1054

Számvitel

Comptabilité — Rechnungswesen

Modern **accounting methods** as applied to a municipal budget. Report of the Committee on municipal affairs on the budget of the city of Pittsburgh for 1909. [Pittsburgh] 1909. (27) — VIII 307

Bochkor Károly: A gazdasági számtan rendszere. (Államszámviteltan.) [*1888.*] 6. átdolg. kiad. Bp.: Nagel 1906. (XV, 596) — Mo XIX 162

Cleveland, Frederick A.: Chicago accounting reform. Philadelphia: Nat. mun. league 1903. (19) — VIII 303

A **Department** of municipal audit and examination. Report on an investigation of the office of commissioners of accounts New York city. New York: Bur. of mun. research. 1907. (35) — VIII 274

Hartwell, Edward M.: Report of the National municipal league committee on uniform municipal accounting and statistics. Philadelphia: Nat. mun. league 1901. (18) — VIII 266

Lengyel Vilmos: A községi háztartás és számvitel. Bp.: Közig. Könyvtár. 1905. (240) — I 550

Metz, Herman A. (ed.): Press comment on a plan for reorganizing New York city's department of finance. New York: Bur. of. mun. research [1908.] (53) — VIII 313

Roche, Jules: Pénalités encourues d'une part en cas de déclaration reconnue inexacte et d'autre part en cas de contravention aux formalités prescrites pour l'émission, la négociation, etc. des titres en France.
= Roche: Impôt sur le revenu. [1909.] (351—60) — Fr 640

XIV. KÖZMŰVELŐDÉS. KÖZOKTATÁS

Culture. Enseignement

Bildungs- und Unterrichtswesen

Nevelésügy

Pédagogie — Erziehungswesen

Amicus Juventutis: Pályamutató. A pályaválasztás előtt álló mindkét nembeli magyar ifjúság kalauza. 3. bőv. kiad. Bp.: Rákosi J. 1909. (591) — XXII 302

Cruppi, Jean: Insuffisance de l'enseignement technique.
= Cruppi: Pour l'expansion économique de la France. 1910. (24—68) — Fr 630

L'École moderne de Ferrer et ses filiales.
= Francisco Ferrer. [1909.] (15—32) — Sp 59

Fiction and books for the young in the Public library of the city of Denver. Denver 1903. (316) 4° — XVI q 31

Kettle, F.: Social education. London: I. L. P. [190?.] (16)
= [Independent labour party. Pamphlets. Socialism, 5.] — Br 470

Newton, R. Heber: Industrial education.
= Mac Neill, Geo. E.: Labor movement. 1887. (532—60) — Am 637

Pannwitz, Rudolf: Die Erziehung. Frankfurt a. M.: Rütten & Loening 1909. (151)
= Gesellschaft, 32. — XVII 828

Report of a conference on the teaching of english in London elementary schools. London: King 1909. (70) (London county council, Education depart.) — IV 331

Snell, Henry: Secular education, the only way. London: I. L. P. [1909?] (14)
= [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 17.] — Br 466

Budapest fővárosi polgári iskolákban szervezett német nyelvi tanfolyamok **terve.** Bp.: Háziny. 1909. (16) — Bp 2349

Verordnung des Ministeriums für Kultus und Unterricht von 1905, womit eine definitive Schul- und Unterrichtsordnung für allgemeine Volksschulen und Bürgerschulen erlassen wird. [Wien] 1905. (36) — Au 740

Wright, Caroll D.: Education in the United States.
= Wright: Outline of practical sociology. 1909. (177—207) — Am 644

Iskolaügy

Instruction publique — Schulwesen

Biennial report of the Colorado school of [illegible] [of] Golden. 1908— . Denver 1908— . — Am 647

Contribution de l'État aux frais de l'enseignement primaire.
= Congrès d. maires de France, 3. 1909. (72) — V 427

Delabrousse, Jaques: La décentralisation administrative et les universités régionales. Paris: Fontemoing 1901. (126) — Fr 623

Education and teaching in the United States.
= Willets, G.: Workers of the nation, 2. 1903. (909—15) — Am 598

Elliott, Edw. C.: State school systems: legislation and judicial decisions rel. to public education, 1904—6. Washington: Gov. pr. off. 1906. (156) (Dep. of the interior. Bur. of education, Bull. 3, 1906.) — Am 669

Hlavatsek András & Király Ernő: A selmecbányai ág. hitv. ev. kerületi lyceum története, Breznyik János: A selmecbányai ág. ev. egyház és lyceum története című műve alapján. Selmecbánya: Joerges 1896. (142) — I 554

Községi iskolák, óvodák és iskolaszékek **jegyzéke.** Bp.: Háziny. 1909. (8) — Bp q 801

List of managers of public elementary schools maintained but not provided by the Council. London: King 1909. (109) (London county council.) — IV 321

Papp József: A soproni evang. tanítóképzőintézet története. 1858—1908. Sopron: Röttig 1909. (113) — I 551

Pieyre: Traités décennaux entre l'État & les communes sur les collèges.
= Congrès d. maires de France, 3. 1909. (45—51) — V 424

Report of the state superintendent of public instruction of the state of Colorado. 1905/6— . Denver 1906— . — Am 634

[Stiftung für ein deutsches Universitäts-Studentenheim.] Wien: Verl. d. Universität 1909. (14.) (Feierliche Sitzung d. Akad. Senats d. wiener Universität aus Anlass d. 60-jährigen Regierungs-Jubiläums Franz Joseph I.) — Bécs 238

Unterrichts[wesen] und Bildungswesen der Stadt Halle a. S.
= Bürgerbuch d. Stadt Halle 1909. (268—98) — III 1058

Werthes, Friedrich August Clemens: Rede bei dem Antritt des öffentlichen Lehramst der schönen Wissenschaften auf der Universität von Pest. Pest: Weingand & Köpfl 1784. [14] — Bp 2333

Iskolaegészségügy

Hygiène scolaire — Schulhygiene

Edwards, J. F.: Medical inspection of schools. Pittsburgh: Civic club of Allegheny county [1908.] (8) — XXIII 945

[Előterjesztés és javaslat a székesfőváros községi elemi népiskoláiban életbeléptetendő iskolaorvosi intézmény tárgyában.] Bp.: Háziny. 1909. (26) 4° — Bp q 803

Gerlóczy Zsigmond: Az iskolai fürdőkről.
= Az Orsz. magy. népfürdő-egyesület jelentése 1907/8, 1909. (31—47) — Mo XXIII 202

Gulick, Luther H.: Tuberculosis and the public schools.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 3. 1908. (682—93) — XXIII 899

Medical inspection of school children in Dundee. Reports by Mary L. Walker, Mona Wilson, &c.
= Report on housing & industr. conditions. 1905. (85—145) — IV 325

Schwalbe, B.: Schulhygienische Fragen und Mitteilungen. Berlin: Gaertner 1898. (37) (Wissenschaftl. Beil. & Jahresb. d. Dorotheenstädtischen Realgymnasiums zu Berlin 1898.) — Berl 180

Siegert, W.: Die Schulkrankheiten, ihre wahrscheinlichen Ursachen und ihre Verhütung durch die Familie. Leipzig: Grieben 1887. (36) — XXIII 949

Szabad oktatás

Enseignement autodidacte — Volkshochschulwesen

Means of education and self culture offered day-workers by the city of Buffalo. [Buffalo 190?.] (28) — VIII 335

Petit, Eduard: Rapport sur l'éducation populaire en 1907—1908. Paris: Journ. Off. 1908. (74) (Extr. du Journal Off.) — Fr 637

A szabadoktatás országos **szervezete.** Az Orsz. közoktatási tanács kebelében 1907 & 1908-ban folytatott tárgyalások iratai. Közreadja az Orsz. közoktatási tanács Bp.: Franklin 1909. (259) — Mo XXII 410

Walterbach, C.: Welchen Vortrag soll ich halten? 2. verm. & verb. Aufl. München: Verb. südd. kath. Arbeiterver. 1906. (VIII, 84)
= Soziale Bücherei, 2. — XVII 1808

Múzeumok

Musées — Museen

Szalay Imre: Az Erzsébet királyné emlékmúzeum. [*1908.*] 2. kiad. Bp.: Stephaneum 1909. (86) — Bp 2348

Szalay [Imre], Émeric: Musée commémoratif de la reine Elisabeth. Bp.: Stephaneum 1908. (78) — Bp 2347

Le méme: 2. éd. 1909. (97)

Szalay [Imre], Emerich: Das Königin Elisabeth Gedenkmuseum. Bp.: Stephaneum 1908. (77) — Bp 2345

Dasselbe: 2. Aufl. 1909. (98)

Szalay Imre: The queen Elisabeth memorial museum. *[1908.]* 2. ed. enlarg. Bp.: Stephaneum 1909. (94) — Bp 2346

Művészet. Műemlékek

Art public — Kunst. Kunstdenkmäler

Bánóczi László: A Thália megszünése. Bp. 1910. (4) (Incze: Magy. Művészeti Almanach.) — Bp 2353

Bredt, J. W.: Die neue Gesetzgebung auf dem Gebiete der Denkmalpflege und des Heimatschutzes. München: Callwey 1909. (22) (Dürer-Bund.) — Nm 1359

Erhaltung öffentlicher Baudenkmale.
= Bericht ü. d. 8. intern. Architekten Kongress. 1909. (243—323) — XXV 781

Feldegg, Ferd. R. v.: Über innere Grundlagen moderner Architekturauffassung.
= Bericht ü. d. 8. intern. Architekten Kongress. 1909. (442—50) — XXV 781

[Az Országos magyar képzőművészeti társulat választmányának jelentése, zárszámadása és költségelőirányzata. 1908— . Bp. 1908— .] — Mo XXII 406

Kacsóh Pongrác: A zene fejlődéstörténete.
= Műveltség könyvtára, [7.] 1909. (561—676) — XXV 614

Lyka Károly: A képzőművészetek történeti és technikai fejlődése.
= Műveltség könyvtára, [7.] 1909. (1—558) — XXV 614

A magy. kir. operaház 1884—1909. Adatok a szinház huszönötéves történetéhez. Kiadta a m. kir. operaház igazgatósága. Bp.: Markovits & Garai 1909. (421) — Bp 2342

Regelung der staatlichen Kunstpflege.
= Bericht ü. d. 8. intern. Architekten Kongress. 1909. (159—83) — XXV 781

[**Ferrer,** Francisco]: Francisco Ferrer (1859—1909). Sa vie, son oeuvre. Publ. par le Comité de défense des victimes de la répression espagnole. Paris: Schleicher [1909.] (80) — Sp 59

[illegible]**mann,** O. Bernhard: Zur Einigung Österreichs. Stuttgart: Göpel 1862. (87) — Au 724

[illegible] Béni: A szerb felkelés története 1807—1810. Kiadta Thallóczy Lajos. 1—2. k. Bp.: Tud. akad. 1909. — Tk 146

Mahler Ede: Ókori Egyiptom. Bp.: Tud. akad. 1909. (335) (Magy. tud. akad. könyvkiadó váll., 79.) — Afr 43

Proudhon, P[ierre] J[os.]: Si les traités de 1815 ont cessé d'exister.
= Proudhon: Du principe fédératif. 1909. (243—320) — Fr 619

Puntous, Th.: Un diocèse civil de Languedoc. Les états particuliers du diocèse de Toulouse aux 17e et 18e siècles. Paris: Giard & Brière 1909. (458) — Fr 633

Siebenpfeiffer: Vom Hambacher Fest 1832. München: Buchh. Nat. Ver. 1910. (22)
= Vorkaempfer deutscher Freiheit, 3. — Nm 1365

Ziegler, Theobald: Die geistigen und sozialen Strömungen des 19. Jahrhunderts. [*1903.*] 3. umgearb. Aufl. Berlin: Bondi 1910. (700) (Das 19. Jahrhundert in Deutschlands Entwicklung, 1.) — Nm 1369

XV. TÖRTÉNELEM

Histoire — Geschichte

Magyar történelem

Histoire hongroise — Ungarische Geschichte

Janotyckh, Joh. v. Adlerstein: Archiv des ungarischen Ministeriums und Landesverteidigungsausschusses. Bd 1—3. Altenburg: Pierer 1851. — Mo XXIV 655

Kertbeny, K. M.: Alfabetische Namensliste ungarischer Emigranten 1848—1864. Sammt vorläufigen biografischen Andeutungen in Abreviaturen. Brüssel: Kiessling 1864. (103) — Mo XXIV 650

R. **Kiss** István: Az utolsó nemesi felkelés. 1— . k. Bp.: Benkő 1909— . — Mo XXIV 658

Nyáry Albert: A heraldika vezérfonala. Bp.: Tud. akad. 1886. (291) — Mo XXIV 652

Radvánszky Béla & Závodszky Levente: A Héderváry-család oklevéltára. 1— . k. Bp.: Tud. akad. 1909— . — Mo XXIV 653

Külföldi történelem

Histoire etrangère — Ausländische Geschichte

Cochin, Augustin: La crise de l'histoire révolutionnaire. Taine & Aulard. [*1909 ?*] 2. éd. Paris: Champion 1909. (103) — Fr 642

Városok története

Histoire de villes — Stadtgeschichte

Barthold, F. W.: Die Geschichte der deutschen Hanse. Bd 1—2. [*1853.*] Neue Ausg. Magdeburg: Deubach & Lindemann 1909. — III 1075

Beschreibung eines furchtbaren Raubmordes, welcher in der königl. Freistadt Pesth verübt wurde. Wien [184?.] [4] — Bp 2352

Bunce, John Thackray: History of the corporation of Birmingham with a sketch of the earlier government of the town. Vol. 1—3. Birmingham: Cornish 1878—1902. — IV 332
3. By Charles Anthony Vince: 1885—1899.

Lehmann Ferenc: A budai királyi paloták. A legrégibb időktől a mai napig. 2. kiad. Bp.: Légrády 1901. (88) — Bp 2354

Mitteilungen aus dem Stadtarchiv und der Stadtbibliothek zu Breslau. 9— . Breslau 1909— . — III 1049
9—10. [*Wendt,* Heinr.]: Die Stein'sche Städteordnung in Breslau. T. 1—2. Breslau: Morgenstern 1909.

Rhys, Ernest: London, the story of the city. London: Priory press Hampstead 1909. (58) — IV 323

Szalay József: Városaink a tizenharmadik században. Bp.: Kocsi 1878. (160) — I 552

[Die **Überschwemmung** von Ofen und Pesth am 16. März 1838.] Wien: J. Schott [1838.] — Bp q 805

XVI. FÖLDRAJZ ÉS ETNOLÓGIA

Géographie et ethnologie

Geographie und Ethnologie

Lorenz, Felix von: Sizilien. Leipzig: Klinkhardt & Biermann [1909.] (170)
= Stätten d. Kultur, 19. — XI 297

Magyarázatok a Magyar Korona országainak részletes geológiai [és] agrogeológiai térképéhez. Kiadja a m. k. Földtani intézet. [1— .] Bp.: Franklin. — Mo XI 400
[1.] Gesell Sándor & Pálfy Mór: Abrudbánya környéke. 1908 (32, 54 × 38 cm.)
[2.] Telegdi Roth Lajos, Böckh János & Stürzenbaum Józs.: Kismarton vidéke. 1904. (29, 52 × 38 cm.)
[3.] Telegdi Roth Lajos, Schafarzik Fer.: Krassova és Teregova környéke. Írták T. R. L., S. F., Adda Kálmán & Böckh János. 1906. (43, 54 × 38 cm.)
[4.] Pálfy Mór & Primics György: Magura környéke. 1907. (24, 53 × 38 cm.)
[5.] Inkey Béla, Horusitzky Henrik & Timkó Imre: Magyar-Szölgyén és Párkány-Nána vidéke. 1903. (16, 52 × 39 cm.)
[6.] Treitz Péter: Szeged és Kistelek vidéke. 1905. (24, 54 × 38 cm.)

A **Reading** and reference **list** on costume. New York: Brooklyn publ. library 1909. (64) — XI 306

Shaler, N. S.: The effect of the physiography of North America upon men of european origin.
= Bullock: Selected readings in economics. 1907. (1—23) — XVIII 906

Taeger Henrik: A Vérteshegység földtani viszonyai. Bp.: Franklin 1909. (256)
= A m. k. Földtani intézet évkönyve, 17. l. — Mo XI 236

Stokes, Adrian & Marianne: Hungary. London: Black 1909. (XIX, 320) — Mo XI 399

Borovszky Samu [szerk.]: Heves vármegye. Bp.: Orsz. monogr. társ. [1909.] (X, 699)
= Magyarország vármegyéi és városai, [11.] — Mo XI 9

Magyar városok

Villes hongroises — Ungarische Städte

Békésy Károly: Kolozsvár. Kolozsvár: Ajtai A. 1903. (612) — I 549

Halász Henrik: Budapest fővárosi útmutató (idegenek kalauza). — Hauptstädtischer Wegweiser. — Travers la capitale. Bp.: Orsz. községi közp. ny. 1910. (VI, 143) [Magy., német & francia.] — Bp 2351

Pap Domokos: Torda és környéke. Turista kalauz. Torda: Fodor 1909. (93) — Mo XI 397

Stokes, Adrian & Marianne: Budapest.
= Stokes: Hungary. 1909. (244—85) — Mo XI 399

Külföldi városok

Villes étrangères — Ausländische Städte

Behrend, Walter: Rostock und Wismar. Leipzig: Klinkhardt [1909.] (141)
= Stätten der Kultur, 31. — XI 297

Dirr, Pius: Augsburg. Leipzig: Klinkhardt & Biermann [1909.] (268)
= Stätten d. Kultur, 20. — XI 297

Greven, K.: New York und Umgebung. Praktischer Wegweiser. 3. Aufl. Berlin: Goldschmidt 1904. (IV, 216) (Griebens Reiseführer, 86) — VIII 1469

Schubring, Paul: Urbino. Leipzig: Klinkhardt. [1909.] (118)
= Stätten der Kultur, 22. — XI 297

Van Dyke, John C.: The new New York. A commentary on the place and the people. New York: Macmillan 1909. (XV, 425) — VIII 275

Várostervek

Plans de villes — Stadtpläne

Bartholomew's reduced survey [of] Glasgow district. Edinburgh: J. Bartholomew [1909.] (100 × 63 cm.) — IV 327

Pianta guida di Napoli. Nuov. ed. Milano: Sacchi & Figli [190?] (64 × 55 cm.) — VI 252

Plan de **Marseille.** Dictionnaire alphabétique des rues, boulevards, places, cours etc. de Marseille & de la banlieue. Marseille: Flammarion & Vaillant [190?] (65 p., 75 × 47 cm) — V 420

Polk, R. L. & R. L. Dudley: Map of greater Pittsburgh and environs. Pittsburgh: Polk & Dudley 1909. (100 × 79 cm.) — VIII 330

Rand & MacNally: Vest pocket map of St. Louis and vicinity shoving steam railroads and electric lines. Chicago: Rand, McNally 1908. (68 × 51 cm.) — VIII 295

Rand & MacNally: New and concise map of Chicago. Chicago: Rand, McNally 1906. (85 × 55 cm.) — VIII 292

Rand & MacNally: New handy map of Boston. Chicago: Rand, McNally 1909. (66 × 47 cm) — VIII 293

Rand & MacNally: New handy map of New York City with large scale map of the Borough of Manhattan, showing rapid transit tunnel. Chicago: Rand, McNally 1909. (85 × 47 cm) — VIII 294

XVIII. KÖZEGÉSZSÉGÜGY

Hygiène publique — Gesundheitswesen

Értekezések. Kézikönyvek

Essais. Traités — Abhandlungen. Handbücher

Berger, H.: Die sozial-hygienischen Forderungen der Zeit. (Wohlfartsämter.) Berlin: Hirschwald 1910. (25) — XXIII 923

Drigalski, v.: Aufgaben der Kommunalhygiene. Vortr. Leipzig: Leineweber 1909. (26) (Aus: Gesundheit.) — XXIII 919

The Elements of social science; of physical, sexual and natural religion; with the solution of the social problem. By a Graduate of Medecine. [*1854.*] 9. ed. enlarg. London: Truelove 1871. (592) — XVII 1735

Favill, Henry Baird: Legitimate exercise of police power for the protection of health.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 3. 1908. (222—30) — XXIII 899

Franke, Jul. Heinr.: Die Wissenschaft vom physischen, geistigen und sozialen Leben auf der Grundlage einer einheitlichen Weltanschauung. Berlin: Wortmann 1880. (236) — XXIII 924

Frari, A. A.: Bibliografia ossia catalogo alfabetica delle opere conosciute sulla peste e sulla pubblica amministrazione sanitaria.
= Frari: Della peste. 1840. 1. 1. (CXLIX, XVII, 964) — XXIII 944

Müller, Rud.: Städtische Wohlfahrtseinrichtungen. Wien: J. Eberle 1910. (VIII, 73) — XXIII 938

Sander, Friedr.: Handbuch der öffentlichen Gesundheitspflege. Leipzig: S. Hirzel 1877. (VI, 503) — XXIII 916

Smith, Arthur W.: Selected bibliography [of] sanitary science and allied subjects. Boulder: Daily Camera 1909. (37) — XVI 704

[Weigl, J.:] Kommunale Gesundheitspflege. Gladbach: Volksver.-Verl. 1909. (16) (Gemeinnützige Volksbibliothek, 7.) — XXIII 936

Közegészségügyi állapotok és törvényhozás

Situation et législation sanitaires
Hygienische Verhältnisse und Gesetzgebung

Erismann, F.: Die Gesundheits- und Wohlfahrtspflege der Stadt Zürich. Festschrift. Zürich: Rascher & Cie. 1909. (524) (Deutscher Ver. f. öff. Gesundheitspflege 34.) — VII 408

Feleki Sándor: Budapest egészségügye érdekében alkotott rendeletek és határozatok. [És] Pótfüzet az 1905—9. évekről. Bp.: Háziny. 1904—9. — Bp 553

Finkelnburg: Die öffentliche Gesundheitspflege Englands, nach ihrer geschichtlichen Entwickelung und gegenwärtigen Organisation nebst einer Vergleichenden Übersicht der sanitärischen Institution in anderen Kulturstaaten. Bonn: Marcus 1874. (VII, 222) — Br 449

Fisher, Irving: Federal health organization.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 4. 1. 1908. (271—274) — XXIII 899

Lederle, Ernst J.: New York City's sanitary problems and their solution. Philadelphia: Amer. Acad. of pol. & social science 1904. (117—27) (Publ. of the Amer Acad. 414) — VIII 290

Monthly bulletin New York state department of health. Vol. 23— . New York 1907— . — Am 596

Patureau-Mirand: Bureaux d'hygiène.
= Congrès d. maires de France, 3. 1909. (64—65) — V 427

Robertson, W. & Charles Porter: Sanitary law and practice. [*1904.*] 2. ed. London: Sanitary Publ. Co. 1909. (XX, 694) — Br 441

Közegészségügy oktatása

Enseignement hygiénique — Hygienische Aufklärung

Anders, Howard S.: The body or the bacillus: which shall be emphasized in the hygienic education of the public?
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 3. 1909. (614—621) — XXIII 899

Heron, G. A.: Report on the teaching of elementary hygiene in the training colleges and elementary schools of Great Britain and Ireland.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 1908. (693—713) — XXIII 899

Jacobs, Henry Barton: Hygienic instruction in schools.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 3. 1908. (621—628) — XXIII 899

Knopf, S. Adolphus: The popular lecture in the crusade against tuberculosis.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 3. 1908. (663—676) — XXIII 899

Sanders, W. H.: What states, counties and municipalities may do toward the education of tuberculosis.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 4. 1. 1908. (476—482) — XXIII 899

Snedden, David S.: Training teachers for education against tuberculosis.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 3. 1908. (589—596) — XXIII 899

Stark, Berthe: Antituberculosis work in the Pittsburgh public schools.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 3. 1908. (505—510) — XXIII 899

Stilles, Ch. Wardell: A proposition to introduce a public health week into the public schools.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 3. 1908. (628—641) — XXIII 899

Ward, Henry S.: Educational propaganda trough local lay agencies; especially in schools, settlements, and charity organisations.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 3. 1908. (596—602) — XXIII 899

Winship, A. E.: Elementary instruction as to tuberculosis.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 3. 1908. (285—589) — XXIII 899

Lakásegészségügy

Hygiène du logement — Wohnungshygiene

Beetz, Gerold E.: Das eigene Heim und sein Garten. Unter bes. Berücks. der Verhältnisse unseres Mittelstandes. [Nebst] Musterbeispiele [für] Arbeiterhäuser, Einfamilien-, Doppel- und Mehrfamilienhäuser. Villen und Landhäuser für eine und mehr Familien. [*1908.*] 3. verb. Aufl. Wiesbaden: Westdeutsche Verlagsges. 1909. (171, 192) — XXIII 940

Beetz, Gerold E.: Die Heizung.
= Beetz: Eigenes Heim & sein Garten. 1909. (129—41) — XXIII 940

Beetz, Gerold E.: Die Beleuchtung.
= Beetz: Eigenes Heim & sein Garten. 1909. (142—44) — XXIII 940

Denison, Charles: A suggested law to regulate house ventilation for the prevention of tuberculosis.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 4. 1. 1908. (323—333) — XXIII 899

Evans, W. A.: Sanitary measures in the home in relation to tuberculosis.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 4. 1. 1908. (313—319) — XXIII 899

Fragstein, A. V.: Was sollen wir brennen? Leipzig: R. Lincke 1882. (II, 96) — XXIII 928

Die **Herstellung** der Reinlichkeit in den Wohnungen der Armen. Ein Beitrag zu sozialer Verbesserung. 3. Aufl. Darmstadt: Wittich 1886. (40) — XXIII 934

Keim, A: Die Feuchtigkeit der Wohngebäude, der Mauerfrass und Holzschwamm nach Ursache, Wesen und Wirkungen betrachtet. Wien: Hartleben 1882. (XVI, 112) (Hartleben's Chemisch-techn. Bibliothek 89.) — XXIII 915

Lauber, A.: Zur Latrinenfrage. Eine Studie mit Beziehung auf die Verhältnisse Stuttgarts. Stuttgart: Schickhardt & Ebner 1873. (56) — III 1071

Letulle, Maurice & Augustin Rey: The fight against tuberculosis in large cities. The sanitary dwelling as a factor in the prevention of tuberculosis. The city antituberculosis; scientific methods of construction.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. Spec. vol. 1908. (221—247) — XXIII 899

Order for the sanitary inspection of city buildings and the prevention of tuberculosis among employes of the city of Saint Louis. St Louis 1909. (14) — VIII 261

Patterson, Elsie Thayer: Disinfection in tenement-houses by the Department of health of N. Y. City with instructions given by the visiting nurses.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 3. 1908. (500—502) — XXIII 899

Phelan, Marie T.: The disinfection of houses. What is not done
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 3. 1908. (502—505) — XXIII 899

Pries: Die Entwickelung der Landarbeiter-Wohnung in Mecklenburg.
= Landarbeit & Kleinbesitz, 7. 1909. (5—26) — Nm 697

Report of the Tenement house department of the city of New York. 1— . 1902— . New York 1902— . — VIII 301

Seemann, H.: Erfahrungen beim Bau einer Häuslerei.
= Landarbeit & Kleinbesitz, 7. 1909. (27—32) — Nm 697

Squire, Edward & E. B. Hulbert: Five years' inquiry into the home conditions of poor consumptives in the west of London.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 3. 1908. (374—381) — XXIII 899

Tenement house administration. Steps to enforce the tenement house law. New York: Bur. of. Mun. Research 1909. (175) — VIII 266

Wohnungsamt der Stadt Chemnitz. Einrichtung der Wohnungsaufsicht und Jahresbericht 1907— . Chemnitz 1908— . — III 1078

Parkok

Parcs — Parkanlagen

Branson, R.: Yosemite against corporation greed. Shall half of Yosemite National Park be destroyed by San Francisco? Aurora, Neb.: Author 1909. [31] — VIII 289

Bunce, John Thackray: Baths and parks of Birmingham.
= Bunce: History of Birmingham, 2. 1885. (188—205) — IV 332

The **City ordinance** rel. to the planting, preservation and promotion of trees and shrubbery in the streets and the employment of a city forester. Chicago: Denicke 1909. (8)
= [Ordinances of Chicago, 4.] — VIII 315

Hector Mac Intosh playground. Philadelphia 1908. [7.]
= Octavia Hill ossociation [4.] — VIII 318

Müller, Rud.: Öffentliche Gärten.
= Müller: Städt. Wohlfahrtseinrichtungen. 1910. (30—36) — XXIII 938

Pittsburgh playground association. [1—4.] Pittsburgh 1907—8. — VIII 321
[1.] Annual report of the Pittsburgh playgrounds, vacation schools and recreation parks, 12— . 1907— .
[2.] Pittsburgh playgrounds from 1896 to 1907. [1907.] (8)
[3.] Schedule and outlines of work for the summer playgrounds and vacation schools. 1908. (32)
[4.] Selected list of games for the Pittsburgh playgrounds and vacation schools. [190?] (37)

Playground association of America, Papers of the Chicago meeting. Chicago 1907. 261. — Am 648

Playground association of Chicago. Chicago [1908?] — VIII 327

Stewart, Seth T.: Recreation centers in the city of New York.
= Playground association of America. Papers ot the Chicago meeting. 1907. (40—44) — Am 648

Taylor, Graham Romeyn: How they played at Chicago.
= Playground association of America. Papers of the Chicago meeting. 1907. (1—10) — Am 648

Vince, Charles Anthony: Parks and gardens of Birmingham. (1885—1899)
= Bunce: History of Birmingham, 3. 1902. (156—62) — IV 332

Köztisztaság. Utcahigiéne

Hygiène de l'air et du sol

Strassenreinigung und -Hygiene

Assmann, W.: Strassenhygiene in Bochum.
= Weyl: Fortschritte d. Strassenhyg., 1. 1901. (1—31) — XXIII 941

Bernheim, Samuel: Relations de l'air avec la tuberculose; sterilisation de l'air.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 1. 1. 1908. (172—174) — XXIII 899

Crelle: Über die Mittel und die nötigen Bauwerke zur Reinigung der Städte und zur Versorgung derselben mit Wasser, mit bes. Berüks. Berlin. [Berlin] 1842. (36—46) (Ber. üb. die . . . Verh. d. Akad. d. Wissensch. zu Berlin.) — Berl 179

Clean city day. Why you need the day, why one day needs you. Pittsburgh 1909. (5) — VIII 314

Clean street ordinance, wide tire ordinance, wheel tax ordinance, rules of the road, and zone of quiet. Chicago: Bur. of streets 1908. (16)
= [Ordinances of Chicago, 2.] — VIII 310

Genzmer, E. & Th. Weyl: Leitsätze betr. Strassenhygiene.
= Weyl: Fortschritte d. Strassenhyg., 1. 1901. (90—91) — XXIII 941

Müller, Rud.: Strassenpflege.
= Müller: Städt. Wohlfahrtseinrichtungen. 1910. (26—29) — XXIII 938

Müller, Rud.: Müllbehandlung und Beseitigung.
= Müller: Städt. Wohlfahrtseinrichtungen. 1910. (45—52) — XXIII 938

Müller, Rud.: Öffentliche Bedürfnisanstalten.
= Müller: Städt. Wohlfahrtseinrichtungen. 1910. (40—44) — XXIII 938

Night soil ordinance of the city of Chicago, 1907. Chicago 1907. (6)
= [Ordinances of Chicago, 3.] — VIII 310

Röhrecke, B.: Berlins Müllabfuhr 1901.
= Weyl: Fortschritte d. Strassenhyg., 1. 1901. (32—43) — XXIII 941

Wernich, A.: Über gute und schlechte Luft. Berlin: Habel 1880. (35) (Samml. gemeinverständl. wissenschaftl. Vorträge, 15.) — XXIII 946

Weyl, Th. [Hg.]: Fortschritte der Strassenhygiene. Unter Mitw. v. W. Assmann & R. Roehrecke. H. 1. Jena: Fischer 1901. (92) — XXIII 491

Weyl, Th.: Die Strassenreinigungsmaschine „Salus".
= Weyl: Fortschritte d. Strassenhyg., 1. 1901. (45—50) — XXIII 941

Weyl, Th.: Die Sortieranstalt der Hausmüllverwertung München in Puchheim.
= Weyl: Fortschritte d. Strassenhyg., 1. 1901. (51—58) — XXIII 941

Weyl, Th.: Bemerkungen über den Stand der Müllbeseitigung, mit bes. Rücks. auf Müllsortierung.
= Weyl: Fortschritte d. Strassenhyg., 1. 1901. (59—66) — XXIII 941

Weyl, Th.: Die Verwertung des Küchenmülls von New York.
= Weyl: Fortschritte d. Strassenhyg., 1. 1901. (67—74) — XXIII 941

Weyl, Th.: Der Müllverbrennungsofen von Dörr in Köln.
= Weyl: Fortschritte d. Strassenhyg., 1. 1901. (75—81) — XXIII 941

A vízellátás higienéje

Hygiène de la distribution d'eau

Hygiene der Wasserversorgung

Bartow, Edward: Chemical and biological survey of the waters of Illinois. Urbana: University 1908. (88) (Univ. of Illinois bull. 6, 4.) — Am 654

Bowman, Isaiah: Water resources of the East St. Louis District. Assisted by Chester Albert Reeds. Urbana: Univ. of Illinois 1907. (X, 128) (Illinois state geological survey, Bull., 5.) — Am 653

Élelmiszer- és táplálkozáshigiéne

Falsification des denrées alimentaires

Hygiène d'alimentation

Nahrungsmittel und Ernährungshygiene

Clevisch, A.: Die Versorgung der Städte mit Milch. Hannover: M. H. Schaper 1909. (VIII, 96) — XXIII 907

Clevisch, A.: Literatur der Milchversorgung.
= Clevisch: Versorgung der Städte mit Milch. 1909. (59—71) — XXIII 907

Fáy Aladár: A tej és tejtermékek gümős fertőzőképessége.
= Jelentés a 8. nemzetk. állatorvosi kongresszusról, 2. 1906. (136—64.) — XXIII 713

Gibbs, Winifred S.: Lessons in the proper feeding of the family. New York: New York assoc. f. improving the condition of the poor 1909. (42) — XXIII 910

Guckeisen, Aug.: Die modernen Prinzipien der Ernährung nach v. Pettenkoffer und Voit. Köln: DuMont-Schauberg 1880. (159) — XXIII 912

Häne, A.: Wie ernährt man sich am besten und billigsten? Vortr. 2. Aufl. Rorschach 1890. (28) — XXIII 911

Kjerrulf: Verfälschung des Fleisches und der Fleischprodukte und die zu deren Nachweise dienenden neueren Untersuchungsmethoden.
= Jelentés a 8. nemzetk. állatorvosi kongresszusról, 1. 1906. (709—17) — XXIII 713

Martel, H.: Falsifications de la viande et des produits carnés alimentaires. Nouveaux moyens d'analyse.
= Jelentés a 8. nemzetk. állatorvosi kongresszusról, 1. 1906. (721—33) — XXIII 713

Müller, O.: Die Milch- und die Molkereiprodukte als Verbreiter der Tuberkulose.
= Jelentés a 8. nemzetk. állatorvosi kongresszusról, 2. 1906. (175—91) — XXIII 713

Mulder, G. J.: Die Ernährung in ihrem Zusammenhange mit dem Volksgeist. 1847. [*De voeding in Neederland in verband tot den volksgeest.*] Übers. v. Jac. Moleschott. Utrecht: Bötticher 1847. (VIII, 80) — XXIII 935

Wider die **Nahrungsfälscher.** Organ des Untersuchungsamtes für Lebensmittel etc. in Hannover. Jg. 4. Hannover: Helwing 1881. — III 1062

Deutsches **Nahrungsmittelbuch.** Hg. v. Bunde Deutscher Nahrungsmittel-Fabrikanten & -Händler 2. geänd. & verm. Aufl. Heidelberg: Winter 1909. (VII, 408) — Nm 1370

Oidtmann, H.: Das moderne Salzschwelgen oder: Die Giftwirkungen des Kochsalzes auf den menschlichen und tierischen Organismus. Leipzig: Knapp 1883. (96) (Aus: Gesundheitswacht am häuslichen Herd.) — XXIII 922

Rubner [Max] Miksa: A tápanyagok és a táplálkozás tana. [*Unsere Nahrungsmittel und die Ernährungskunde. 1904.*] 2. bőv. kiad. Légrády [1909.] (142) (Egészségápolás könyvtára, 16.) — XXIII 925

Uffelmann, I.: Das Brot und dessen dietätischer Wert. Vortr. Berlin: Habel 1884. (36) (Samml. gemeinverständlicher wissenschaftl. Vorträge, 19.) — XXIII 947

Vieth, P.: Die Milchprüfungs-Methoden und die Controle der Milch in Städten und Sammelmolkereien. Bremen: Heinsius 1879. (116) — XXIII 914

Ipari egészségügy

Hygiène industrielle — Gewerbehygiene

Bakery ordinance of the city of Chicago, 1907 Chicago 1907. (8)
= [Ordinances of Chicago, 1.] — VIII 310

Berot-Berger: Préservation antituberculeuse chez les jeunes filles dans les centres manufactures.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 3. 1908. (253—56) — XXIII 899

Dock, George: The influence of overwork and nervous strain in tuberculosis.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 3. 1908. (135—39) — XXIII 899

Hoffmann, Frederick L.: Tuberculosis as an industrial disease.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 3. 1908. (141—179) — XXIII

Martin, John: Factory legislation and tuberculosis.
= Transactions of the 6th international congress on the tuberculosis. 3. 1908. (179—184) — XXIII 899

Pach Henrik: A Társadalmi Múzeum és a közegészségügy fejlesztése. Bp.: Pesti Lloyd 1909. (11) (Az Orvosi Hetilapból.) — Mo XXIII 207

Schjerning, Otto v.: Sanitätsstatistische Betrachtungen über Volk und Heer. Vortr. Berlin: Hirschwald 1910. (IV, 116) (Biblioth. v. Coler-v. Schjerning, 28.) — XXIII 927

Sullivan, J. W.: The printer's health. 1903.
= Commons, J. R.: Trade unionism. 1905. (435—53) — XVII 1794

Szana Sándor: Az új ipartörvény közegészségügyi szempontból. Bp.: Pallas 1908. (30) (A M. Gy. O. Sz. Közleményeiből) — Mo XVII 215

Szana [Sándor], Alexander: Das neue Gewerbegesetz vom hygienischen Standpunkte. Bp.: Petőfi 1909. (20) (Aus: Pester Medic.-Chirurg. Presse) — Mo XVII 216

Winslow, C. E. A. The cash value of factory ventilation.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 3. 1908. (184—191) — XXIII 899

Kórházak. Fürdők

Hôpitaux. Bains — Krankenhäuser. Bäder

Ahasvera: Italien und seine Krankenhäuser. 1— . Leipzig 1908— . — VI 251
1. Mailand-Milano. 1908. (20)

Előterjesztés a Kispesten létesítendő állami munkásteleppel kapcsolatos nép- és iskolafürdők ügyében.
= Az Orsz. magy. népfürdő-egyesület jelentése 1907/8. 1909. (18—26) — Mo XXIII 202

Esse, C. H.: Die Krankenhäuser, ihre Einrichtung und Verwaltung. Berlin: Enslin 1857. (VIII, 504) — XXIII 908

Das städtische **Hallenschwimmbad** zu Darmstadt' Beschreibung nebst Haus- und Badeordnung' Darmstadt: H. Hohmann 1909. (46) — III 1046

Az Országos magyar népfürdőegyesület **jelentése** 1907/8— . évi működéséről. Bp.: 1909— . — Mo XXIII 202
1907/8. Szerk.: Weinberger Miksa.

Müller, Rud.: Krankenanstalten und Krankenhäuser.
= Müller: Städt. Wohlfahrtseinrichtungen. 1910. (53—59) — XXIII 938

Müller, Rud.: Öffentliche Bäder.
= Müller: Städt. Wohlfahrtseinrichtungen. 1910. (37—39) — XXIII 938

Pittsburgh's need. The Soho public baths. Public baths a public question. Pittsburgh [1909?] (6) — VIII 272

Szana Sándor: A csecsemőhalmazat által okozott ártalom tanához. Bp.: 1905. (14) (A Budapesti Orvosi Ujságból.) — XXIII 906

Zeidler: Die ökonomische Verwaltung des Krankenhauses. Vortrag. Leipzig: Leineweber 1909. (39) — XXIII 917

Temetők

Cimetières — Friedhöfe

Begräbniswesen [der Stadt Halle a. d. S.]
= Bürgerb. d. Stadt Halle. 1909. (241—259) — III 1058

Bunce, John Thackray: The borough of cemetery of Birmingham.
= Bunce: History of Birmingham. 2. 1885. (334—40) — IV 332

Desgroux: Les consessions perpétuelles dans les cimetières.
= Congrès d. maires de France, 2. 1909. (67—70) — V 427

Széchenyi István gr.: Üdvlelde. Gróf Dessewffy Aurél hátrahagyott némi iromány-töredékeivel. Pest: Trattner-Károlyi 1843. (137) — Mo XXV 235

Fertőző betegségek

Fertőtlenítés

Maladies contagieuses. Desinfection

Ansteckende Krankheiten. Desinfektion

Desinfektionsanstalt [der Stadt Halle a. d. S.]
= Bürgerb. d. Stadt Halle 1909. (238—241) — III 1056

Frari, A. A.: Della peste e della pubblica amministrazione sanitaria. Vol. 1, P. 1. Venezia: Andreola 1840. — XXIII 944
1. Bibliografia ossia catalogo alfabetica delle opere conosciute sulla peste e sulla pubblica amministrazione sanitaria. 1840. (CXLIX, XVII, 964)

Neue **Infektionsordnung** in Österreich unter der Enns. Wien: Kürner 1655. (21) — Au 739
2. in: Neue peinliche Landgerichtsordnung in Österreich. 1657.

Lex, Gustav: Eine statistische Bearbeitung des in den Jahren 1841—1908 in den Sektionprotokollen des pathologisch-anatomischen Instituts der Universität Heidelberg gesammelten Krebsmaterials. Diss. Heidelberg; Dörr 1909. (63) — XXIII 931

Litthauer: Über Einrichtung von Desinfektionsanstalten. Leipzig: G. Thieme. 1889. (16) (Aus: Deutsche Med. Wochenschr.) — XXIII 913

Mierzinski, Stanislaus: Die Desinfektionsmittel. Berlin: Springer 1878. (92) — XXIII 921

Qidtmann, H.: Auf der Anklagebank, weil ich gegen wissenschaftliche Überzeigung meine Kinder nicht wollte impfen lassen. Linnich: Selbstverl. 1878. (73) — XXIII 909

Scarlet fever. Report by the medical officer of health, submitting a report by W. H. Hamer and Henry Jones on an outbreak of scarlet fever in London and surrey and a bacteriological report by Mervyn Cordon. London: King 1909. (14) 4° (London county council.) — IV q 228

Schwarzweller, Konrad: Statistik über Wochenbettfieber in der Universitätsfrauenklinik in Heidelberg 1903 bis 1907. Diss. Heidelberg: Rössler 1908. (13) — XXIII 932

Wallace, Alfred R.: Forty-five years of registration statistics, proving vaccination to be both useless and dangerous. P. 1—2. 2. ed. with corr. not. & an appendix by Alexander Wheeler. London: Allen 1889. (45) — XXIII 939

Tuberkulozis

Tuberculose

Allen, W. H. & Rufus E. Miles: Official information necessary to social control of tuberculosis.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 4. 1. 1908. (387—391) — XXIII 399

Bartha [János], Johannes: Die getroffenen und noch erwünschten amtlichen Massregeln gegen die Tuberkulose in der königl. Freistadt Kolozsvár.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis 4. 1. 1908. (162—169) — XXIII 899

Biggs, Hermann M.: The administrative control of the tuberculosis in New York.
= Transaction of the 6th internat. congress on tuberculosis 4. 1. 1908. (189—203) — XXIII 899

Biggs, Hermann M.: Geheimrat Putter's information bureaus and dispensaries.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis 4. 1. 1908. (226—232) — XXIII 899

Bollag, Max: Tuberkulose-Gesetzgebung in der Schweiz.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 4. 1. 1908. (132—135) — XXIII 899

Bonney, Sherman G.: The relative value of climate in the campaign against tuberculosis.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 1908. (296—300) — XXIII 899

Bracken, H. M.: The present statut on railway sanitation in the United States.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 4. 1. 1908. (333—358) — XXIII 899

Burgess, Florence R.: Sanatorium atmosphere.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 3. 1908. (518—520) — XXIII 899

Bushnell, F. G.: An aspect of the evolution of the state in its relationship to tuberculosis.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 4. 1. 1908. (264—271) — XXIII 899

Cabaniss, S. H.: Hospital care for the advanced and incurable cases of consumption.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 3. 1908. (543—546) — XXIII 899

Caderon, Fernando: Tuberculosis in the Philippines.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 4. 1. 1908. (465—476) — XXIII 899

Cannon, Ida M.: The tuberculosis work of the social service department at the Massachusetts General Hospital of Boston.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 3. 1908. (531—536) — XXIII 899

Carter, Lucy Nelson: Tuberculosis among the Indians.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis 3. 1908. (574—576) — XXIII 899

Cedercranz, Conrad: The task of the state in the antituberculosis movement.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 4. 1. 1908. (36—40) — XXIII 899

Chyzer, C.: La lutte contre la tuberculose en Hongrie.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 4. 1. 1908. (154—162) — XXIII 899

Clapp, H. C.: The function of municipal governments in licensing private sanatorium for tuberculosis. — XXIII 899
= Transactions of the 6th internat congress on tuberculosis 4. 1. 1908. (253—264)

Clinical study and therapy of tuberculosis-sanatoriums, hospitals, and dispensaries.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 1. 2. 1908. (579—1258) — XXIII 899

Coni, Emilo R.: The campaign against tuberculosis in the Argentine republic.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 4. 1. 1908. (49—62) — XXIII 899

Dixon, Samuel G.: The government control of tuberculosis in Pennsylvania.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis 4. 1. 1908. (232—242) — XXIII 899

Dyar, Clara E.: The blue star. A simple and practical way to inferest people in tuberculosis and to raise funds to combat the disease.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 1908. (676—682) — XXIII 899

Elliott, J. H.: The present status of antituberculosis work in Canada.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 4. 1. 1908. (135—154) — XXIII 899

Farkas, Benő: Zur Bekämpfung der Tuberkulose in den Gemeinden.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 4. 1. 1908. (274—278) — XXIII 899

Favill, Henry Baird: Playgrounds in the prevention of tuberculosis.
= Playground association of America. Papers of the Chicago meeting. 1907. (31—36) — Am 648

Fishberg, Maurice: Tuberculosis among the Jews.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 3. 1908. (415—429) — XXIII 899

Fisher, Ivring: The cost of tuberculosis in the United States and its reduction.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 3. 1908. (5—36) — XXIII 899

Flick, Lawrence F.: Tuberculosis in the Irish race.
= Transactions of the 6th internat. congress, on tuberculosis. 3. 1908. (473-480) — XXIII 899

Foley, Edna L.: Home teaching in tuberculosis class.
= Transactions of the 6th internat. congress. on tuberculosis. 3. 1908. (539—543) — XXIII 899

Folks, Homer: A state droused. Effective control of tuberculosis in small cities and rural.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 3. (110—120) — XXIII 899

Glower, James W.: The monetary loss in the United States due to tuberculosis, based on the returns of the twelfth census of the United States.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 3. 1908. (55—87) — XXIII 899

Grafer, Thomas W. B.: Economic aspects of tuberculosis in Milwaukee.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 3. 1908. (195—209) — XXIII 899

Hazard, Rowland G.: Some economic aspects of the free treatment of tuberculosis by the state.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculose. 4. 1. 1908. (242—246) — XXIII 899

Head, George Douglas: Pulmonary tuberculosis among the Scandinavians.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 3. 1908. (463—473) — XXIII 899

Heiser, Victor: The tuberculosis problem in the Philippines and the elimination of intestinal parasites as the first step in its solution.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 4. 1. 1908. (127—132) — XXIII 899

Helm, F.: Die Tätigkeit der internat. Vereinigung gegen die Tuberculose.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 4. 1. 1908. (182—189) — XXVIII 899

Holman, Lydia: Tuberculosis in rural North Carolina.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 3. 1908. (515—518) — XXIII 899

Hrdlicka, Ales: Contribution to the study of tuberculosis in Indian.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 3. 1908. (480—496) — XXIII 899

Hutchinson, Woods: The relations between income and tuberculosis.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 3. 1908. (717—722) — XXIII 899

Jacobs, Henry Barton: A farm colony experiment.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 3. 1908. (398—407) — XXIII 899

Jacobsen, J. L.: The problem of the tuberculosis in Cuba.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 4. 1. 1908. (113—127) — XXIII 899

Kingsbury, John A.: The awakening of a state: an educational campaign for the prevention of tuberculosis.
= Transactions of the 6th international congress on tuberculosis. 3. 1908. (93—109) — XXIII 899

Kirsch: Die Tuberkulose und ihre Bekämpfung in der kaiserlich-deutschen Marine und in der deutschen Schutzgebieten.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 4. 1. (411—423) — XXIII 899

Kitasato, Shibasburo: Tuberculosis and its prevention in Japan.
= Transactions of the 6th internat. congress. on tuberculosis. Spec. vol. 1908. (1—20) — XXIII 899

Kürsteiner, W.: Statistik der Volkssanatorien für Erwachsene in der Schweiz und gegenwärtiger Stand der Tuberkulosenbekämpfung in der Schweiz.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 4. 1. 1908. (40—49) XXIII 899

Lancastre, Antonio Maria de: The fight against tuberculosis in Portugal.
= Transactions of the 6th internat. congress. on tuberculosis. 4. 1. 1908. (94—112) — XXIII 899

Leupp, Francis E.: Fighting the scourge among the Indians.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 4. 1. 1908. (428—437) — XXIII 899

Liceaga, Eduardo: Statistical data relative to tuberculose in Mexico.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 4. 1. 1908. (376—381) — XXIII 899

Marc, A.: Note sur le rôle des associations de la propriété bâtie en France au sujet de la tuberculose, et particulièrement de la Chambre syndicale de Paris.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 3. 1908. (713—717) — XXIII 899

Neander, C.: The institution „Halsan" (Health) and work.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 3. 1908. (319—320) — XXIII 899

Newcomb, Elizabeth W.: the care of patients after discharge from sanatoriums: The question of farm colonies and industrial settlements.
= Transactions of the 6th international congress on tuberculosis. 3. 1908 (387—392) — XXIII 899

Norton, William Harmon: The colleges of the Unites States and the campaign against tuberculosis.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 1908. (602—614) — XXIII 899

Okolicsányi-Kuthy Dezső: A népfürdők a gümőkór elleni küzdelemben.
= Az orsz. magy. népfürdő-egyesület jelentése, 1907—8. 1909. (27—30) — Mo XXIII 202

Pannwitz, Gotthold: Social life and tuberculosis.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. Spec. vol. 1908. (49—65) — XXIII 899

Patrikios, B.: La lutte contre la tuberculose en Grèce.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 4. I. 1908. (28—36) — XXIII 899

Philip, R. W.: The antituberculosis program: coordination of preventive measures.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. Spec. vol. 1908. (248—269) — XXIII 899

Price, Marshall L.: The statutory control of tuberculosis with special reference to the Maryland system.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 4. 1. 1908. (200—226) — XXIII 899

Probst, C. O.: Some of the newer phases of construction and management of state sanatoriums as exemplified by the Ohio institution.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 4. 1. 1908. (246—253) — XXIII 899

Propaganda contra la tubercolosi. Padova: Tip. Cooperativa 1902. (2) (Camera del lavoro, Padova.) — VI 253

Reed, C. A. L.: A great national problem.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 4. 1. 1908. (278—287) — XXIII 899

Reichen, Albert: Auskunfts- und Fürsorgestelle für Lungenkranke. Zürich: Schweiz. Grütliverein. 1909. (64) (Sozialpol. Zeitfr. d. Schweiz. 4 (5.)) — XXIII 920

1.— **report** and recommendations of the Municipal commission on tuberculosis to the Municipal assembly of the city of Saint Louis. St. Louis 1909— — VIII 263

Richer, Arthur: Le traitement des états pré-tuberculeux dans les institutions spéciales (Preventoriums.)
= Transactios of the 6th internat. congress on tuberculosis, 1908. (722—725) — XXIII 899

Rördam, Holger: Measures against human tuberculosis in Denmark.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 4. 1. 1908. (3—25) — XXIII 899

Saar: Die Bekämpfung der Tuberkulose in der deutschen Armee.
= Transactions of the 6th international congress on tuberculosis, 4. 1. 1908. (402—411) — XXIII 899

Saenz, Carlo D.: La tuberculosis pulmoner en las cuidades de Guyaquil y Quito.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 4. 1. 1908. (62—83) — XXIII 899

Saltereain, Joaquin: The first six years work of the Uruguayan league against tuberculosis.
= Transactions of the 6th internat. congress on the tuberculosis, 4. 1. 1908. (83—94) — XXIII 899

San, Yvo Araki: Tuberculosis in Tokyo and vicinity.
= Transactions of the 6th internat. congress. on tuberculosis, 3. 1908. (573—574) — XXIII 899

Smith, Theobald: The relation between human and animal tuberculosis.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 4. 1. 1908. (651—661) — XXIII 899

Stella, Antonio: The prevalence of tuberculosis among the Italiens in the United States.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 3. 1908. (422—429) — XXIII 899

Transactions of the 6th international congress on tuberculosis. Vols. 1—6. Proceedings. Philadelphia: Fell 1908. — XXIII 899

Trivett, John. B.: Tuberculosis in New South Wales. A statistical analysis of the mortality from tubercular diseases (1876—1908). Sidney: Gullick 1908. (81) — Austr 27

Turton, Amy: The first open-air sanatorium for tuberculosis in Italy.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 3. 1908. (525—528) — XXIII 899

Unterberger, Simon Th. von: Russian laws on tuberculosis.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 4. 1. 1908. (306—307) — XXIII 899

Vaughan, Victor C.: The duties of the government in the restriction of tuberculosis.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 4. 1. 1908. (189—198) — XXIII 899

Warthin, Alfred S.: The present state of our knowledge concerning heredity in tuberculosis.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 1. 1. 1908, (377—1245) — XXIII 899

Wilbor, Cressy L.: Collection of statistics of tuberculosis.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 4. 1. 1908. (358—371) — XXIII 899

Willcox, Walter F.: The economics loss to N. Y. state in 1907 from tuberculosis.
= Transactions of 6th internat. congress on the tuberculosis. 3. 1908. (37—47) — XXIII 899

Williams, Talcott: The ransom of a great city.
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 3. 1908. (132—135) — XXIII 899

Wilson, Robert: Is the prevalence of tuberculosis among the negroes due to race tendency?
= Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 3. 1908. (454—463) — XXIII 899

Alkoholizmus

Alcoolisme — Alkoholismus

Edwards, Rich. Henry: The liquor problem. Madison: Edwards 1908. (30)
= Studies in amer. social conditions, 1. — Am 558

Ely, Richard T.: The relation of temperance reform to the labor movement.
= = Ely: Labor movement in America. 1905. (377—399) — Am 601

Drunkards graves: increase of mortality from alcoholism in prohibition territory. New York 1908. (5)
= = [Temperance movement in the american cities, 6.] — Am 639

Möller, J.: Über den Alkohol. Vortr. Berlin: Lüderitz 1867. (35) (Samml. gemeinverständl. wissenschaftl. Vorträge, 1. 25—48.) — XXIII 948

Newton, John: Our national drink bill. Its direct and indirect effects upon national health, morals, industry and trade. London: Nisbet & Co. 1909. (155) — Br 545

Pelloutier, Fernand & Maurice: L'alcoolisme.
= = Pelloutier: La vie ouvrière en France. 1900. (303—323) — Fr 649

Peter, Hans: Der Alkoholzehntel und seine Verwendung durch die Kantone. Zürich: Orell Füssli 1909. (51) — Sv 191

Powderly, T. V.: Temperance.
= = Powderly: 30 years of labor. 1889. (580—626) — Am 657

Protokoll der ordentlichen Generalversammlung des deutschen Arbeiter-Abstinenten-Bundes, nebst Bericht an die Delegierten. 3— . Berlin: Deutscher Arbeiter-Abstinenten Bund. — Nm 1358
3. In Hannover 1909. Berlin 1909. (88)

Snowden, Philip: Socialism and teetotalism. London: L. P. 1909. (16)
= = [Independent labour party. Pamphlets. Miscellaneous, 20.] — Br 466

[Temperance-movement in the american cities. 1—6.] Chicago & New York 1908. — Am 639
[1.] Saloons and drunkenness. New York 1908. (7)
[2.] Prohibition makes drug fiends. New York 1908. (6)
[3.] Wine and the christian church. New York 1908. (7)
[4.] Liberals, wake up. Chicago [190?] (3)
[5.] Constitution and by-laws of the United societies for local self-government Chicago. Chicago 1908. (23)
[6.] Drunkards graves increase of mortality from alcoholism. in prohibition territory. New York 1908. (5)

Wright, Caroll D.: The temperance question.
= = Wright: Outline of practical sociology. 1909. (390—416) — Am 644

Ziegler, Theobald: Die akademische Ehre und das Trinken.
= = Ziegler: Deutscher Student am Ende d. 19. Jahrh 1908. (47—60) — Nm 1366

Állategészségügy

Hygiène des animaux — Tiergesundheitspflege

Backhaus, F.: Das Viehseuchengesetz vom 26. Juni 1909 mit Erläuterungen. Berlin: Heymann 1909. (84) — Nm 1350

Dyson, O. E.: Economics as a positive factor in the dissemination of tuberculosis in animals.
= = Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 4. 1. 1908. (512—532) — XXIII 899

Österreichisches Gesetz, betr. Abwehr und Tilgung von Tierseuchen, vom 6. Aug. 1909, nebst Durchführungsverordnuug. =
= = Veröffentl. d. kais. Gesundheitsamtes 33. 1909. (1469—1504) — XXIII q 1

Hughes, Arthur D.: Precautionary sanitary legislation against tuberculosis of the domesticated animals in the United States.
= = Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 4. 1. 1908. (952—984) — XXIII 899

Melvin, A. D.: The economic importance of tuberculosis of food-animals.
= = Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis. 4. 1. 1908. (501—512) — XXIII 899

Mohler, J. R. & J. Washburn: Rewiew of recent investigations on tuberculosis conductud by the United States bureau of animal industry.
= = Transactions of the 6th international congress on tuberculosis. 4. 1. 1908. (620—645) — XXIII 899

Noack, Otto G.: Meat and dairy herd inspection as preventive measures against the spread of tuberculosis among cattle.
= = Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 4. 1. 1908. (987—997) — XXIII 899

Reynolds, M. H.: The problem of bovine tuberculosis control.
= = Transactions of the 6th internat. congress on tuberculosis, 4. 1. 1908. (927—952) — XXIII 899

XX. NYELVÉSZET. SZÉPIRODALOM

Philologie. Littérature

Bonifaccio, G.: Guida epistolare italiana-tedesca. Moduli di lettere per ogni sorta di soggetti colla traduzione tedesca di contro. 2. ed. — Deutsch-italienischer Briefsteller. Muster zu Briefen jeder Art. Mit der gegenübergedruckten italienischen Übersetzung. Berlin: Langenscheidt 1907. (XI, 355) — XXV 783

Burián János: Magyar-latin [és] Latin-magyar szótár. [1—2. k.] Bp.: Franklin 1907—1909. — XXV 790
1. *[1898.]* 2. jav. kiad. 1907. (524)
2. *[1901.]* 2. jav. kiad. 1909. (VI, 847)

Froment, Ed. & L. Müller: Guide épistolaire français-allemand, modèles de lettres sur toutes sortes de sujets. — Deutsch-Französischer Briefsteller, Muster zu Briefen jeder Art. 13. Aufl. Berlin: Langenscheid [19 .] (178, 204) — XXV 788

Muret, E.: Taschenwörterbuch der englischen und deutschen Sprache. — Pocket dictionary of the english and german languages. T. 1—2. *[1867.]* 2. Aufl. Berlin: Langenscheid 1902. — XV 775
1. Englisch-Deutsch. — English-German. 1902. (XVI, 496)
2. Deutsch-Englisch. — German-English. 1902. (XXI, 452)

Rothwell, J. S. S.: English-german letter-writter, models of letters on all subjects. — Deutsch-englischer Briefsteller. Muster zu Briefen jeder Art. 5. Aufl. Berlin-Schöneberg: Langenscheid 1907. (VIII, 192) — XXV 789

Villatte, Césaire: Taschenwörterbuch der französischen und deutschen Sprache. — Dictionnaire de poche de la langue française et allemande *[1882?]* 2. Aufl. T. 1—2. Berlin: Langenscheid. 1902. — XXV 776
1. Französisch-Deutsch. 1902. (XIX, 440)
2. Deutsch-Französisch. 1902. (XVI, 422)

Molnár Ferenc: A Pál-utcai fiúk. Regény. Bp.: Franklin 1907. (242) — Bp 2339

Molnár Ferenc: Liliom, egy csirkefogó élete és halála. Külvárosi legenda. Bp.: Franklin 1910. (143) — Bp 2340

Betűrendes tárgymutató az 1909. évi szerzemények jegyzékéhez

Adók 68, 115, 167, 229
községi 69, 115, 168, 230
Alkalmazottak 54, 103, 153, 211
Alkoholizmus 75, 121, 178, 240
Állam 59, 108, 157, 217
Állam és egyház 60, 157 218
Állami pénzügyek 67, 167, 229
Államszocializmus 42, 95, 138, 195
Államtudomány 58, 107, 157, 217
Állategészségügy 241
Általános munkák 40, 93, 136, 191
Amerikai községi igazgatás 64, 112, 163, 223
Anarchizmus 44, 95, 138, 198
Angol községi igazgatás 64, 112, 163, 225
Anyavédelem 57, 106, 155

Bankügy 53, 103, 152
Bányászat 49, 100, 145, 205
Békéltetés 56, 104, 155, 212
Bibliográfia 39, 92, 135, 190
társadalomtudományi . . 93, 192
Biztosításügy 53, 103, 152, 210
Bölcsészet 40, 93, 136, 191
Budapest földrajza . . 73, 119, 173, 234
Budapesti szépirodalom . . 76, 122, 241
Budapest története 72, 233
Büntetőjog 61, 109, 159, 220

Család 41, 94, 137
Csatornázás 67, 113, 228
Csecsemők 57, 106, 156, 217

Demokrácia 59, 108, 157, 218
Demológia 44, 96, 139, 198
Drágaság 148, 208

Egyesületi jog 61, 109, 161, 221
Egyház 40, 93, 136, 192
Élelmiszerhigiéne . . . 74, 120, 176, 237
Elemi oktatás 70, 117, 170, 232
Életrajzok 72, 118, 172, 233
Emlékiratok 72, 118
Építésrendészet 66, 114, 165, 227
Érdekképviseletek . . . 51, 101, 146, 203
Erkölcs 41, 94, 137, 192
Etnológia 73, 119, 173, 234

Fajok 41, 94, 137, 193
Felső oktatás 71, 117, 171, 232
Fertőtlenítés 75, 120, 176, 238
Fertőző betegségek . . 75, 121, 176, 238
Földrajz 73, 119, 173, 234
Budapest 73, 119, 173, 234
magyar városok . . 73, 119, 173, 234
külföldi városok . . 73, 119, 173, 234
Földtulajdon 48, 100, 145, 204
Folyamrendészet 228
Francia községi igazgatás 64, 112, 164, 224
Fürdők 74, 120, 176, 238

Gazdasági leírás . . . 47, 98, 143, 201
Gazdaságtörténet . . . 47, 98, 143, 201
Gázipar 146, 227
Gyámság 58
Gyarmatosítás 46, 97, 142, 200
Gyermekhalandóság . . 46, 97, 140, 199
Gyermekkönyvtárak 171, 190
Gyermekmunka 55, 154, 212
Gyermekvédelem . . . 57, 106, 156, 217
Gyógyító személyzet . . . 74, 120, 178
Gyógyszerészek 74, 121, 178
Gyógyszertárügy 74, 121, 178
Gyülekezési jog 61, 109, 161, 221

Hadügy 67, 166, 229
Hajózás 52, 149, 209
Halandóság 46, 97, 140, 199
gyermekek 46, 97, 140, 199
Halottégetés 75, 122
Hatóságok munkásai . 55, 104, 162, 211
Házi cselédek 54, 103, 153, 212
Háztulajdon 49, 99, 144, 204
Himlő 75, 121, 177, 238
Hitelügy 53, 103, 151, 209

Idegenek ellenőrzése . . . 67, 166, 228
Ipar 50, 100, 146, 206
Ipari bíráskodás 56, 104, 155, 212
Ipari egészségügy . . . 73, 119, 174, 237
Iparfelügyelet 54, 103, 155, 210
Ipari munkások 54, 103, 153, 211
Ipari törvényhozás . . 50, 101, 147, 206
Irodalomtörténet 40, 191
Iskolaegészségügy . . . 70, 116, 172, 232
Iskolai könyvtárak 171
Iskolaügy 70, 116, 169, 232

Jelzálogügy 151
Jogbölcselet 60, 108, 158, 219
Jogi tanács 58, 106, 155, 216
Jogtörténet 108, 219
Jogtudomány 60, 108, 158, 219

Kartell 47, 144, 202
Kereskedelem 51, 101, 147, 207
Keresztény szociálizmus . . 42, 95, 195
Kisajátítás 66, 113, 165, 227
Kisipar 50, 100, 147, 207
Könyvtárak 39, 92, 134, 190
Könyvtárigazgatás . . 39, 92, 135, 191
Könyvtári katalógusok . 39, 92, 135, 191
Könyvtártan 39, 92, 134, 190
Kövezés 67, 114, 166, 228
Közegészségi állapotok 73, 119, 174, 235
Közegészségügyi törvényhozás 73, 119, 174, 235
Közegészségügy 73, 119, 174, 234
Középoktatás 71, 117, 171, 232
Középület 67, 114, 165, 227
Közgazdaságtan 47, 97, 142, 201
Közigazgatás 61, 109, 160, 220
magyar 61, 109, 160, 220
külföldi 62, 109, 160, 221
Közjog 61, 109, 160, 220
magyar 61, 109, 160, 220
külföldi 62, 109, 160, 221
Közlekedés 52, 102, 149, 209
Közlekedési munkások . 54, 103, 153, 211
Közmunkák 66, 113, 226
Közművelődés 70, 116, 169, 231
Közoktatás 70, 116, 169, 231
Községi adók 69, 115, 168, 230
Községi bekebelezés 66, 165, 227
Községi igazgatás . . . 63, 111, 162, 223
Ausztria 64, 112, 164, 223
Egyesült-Államok . 64, 112, 163, 223
Franciaország . . . 64, 112, 164, 224
Magyarország . . . 63, 111, 162, 225
Nagybritannia . . . 64, 112, 163, 225
Németország . . . 64, 112, 164, 225
Községi hitel 68, 115, 168, 231
Községi illetékek . . . 68, 115, 168, 230
Községi pénzügyek . . 68, 115, 168, 230
Községi tisztviselők . . 65. 113, 164, 226
Községi üzemek 225
Községi választások . . 63, 110, 164, 226
Köztisztaság 74, 120, 175, 236
Köztisztviselők 63, 111, 162, 222
Közszállítás 66, 113, 226
Közutak 52, 102, 149, 166
Kórházak 74, 120, 176, 238
Külföldi közigazgatás . 62, 109, 160, 221
Külföldi közjog 62, 109, 160, 221
Külföldi városok földrajza 73, 119, 173, 234
Külföldi történelem . . 71, 118, 172, 233
Külkereskedelem . . . 51, 102, 148, 208

Lakásbérleti jog 61, 159
Lakásegészségügy . . . 75, 121, 176, 235
Lakásügy 48, 99, 144, 203
Lexikonok 40, 191

Magánjog 60, 108, 158, 220
Magyar közigazgatás . 61, 109, 160, 220
Magyar közjog 61, 109, 160, 220
Magyar községi igazgatás 63, 111, 162, 225
Magyar történelem . . 71, 118, 172, 233
Magyar városok földrajza 73, 119, 173, 234
Mathematika 76, 122
Mentőügy 122
Mezőgazdaság 49, 100, 145, 205
Mezőgazdasági munkások 54, 103, 153, 211
Műemlékek 71, 118, 172, 233
Művészet 71, 118, 172, 233
Munkabér 55, 104, 154, 213
Munkaközvetítés . . . 55, 105, 154, 213
Munkaidő 55, 104, 154, 213
Munkáltató szervezetek 51, 101, 146, 203
Munkanélküliség . . . 55, 105, 154, 213
Munkásbiztosítás . . . 56, 105, 154, 214
Munkásegészségügy . . 56, 105, 154, 214
Munkáskamarák 56, 215
Munkáskérdés 54, 103, 152, 210
Munkaszerződés 104, 154, 212
Munkaviszonyok közmunkáknál 55, 104, 211
Múzeumok 71, 172, 232

Német községi igazgatás 64, 112, 164, 225
Nemzetiség 41, 94, 137, 193
Nemzetközi jog 61, 109, 159, 220

Népesedés 45, 97, 140, 199
Népesedési statisztika . . 45, 97, 141, 199
Nevelésügy 70, 116, 169, 231
Női munka 54, 103, 154, 212
Nőképzés 71, 117, 171
Nőkérdés 44, 96, 139, 198
Nyelvészet 76, 122, 241

Országgyűlési irományok 59, 108, 158, 219
Országos statisztika . . . 45, 96, 139, 199
Orvosok 74, 120, 178
Orvostudomány 73, 119, 175, 234
Osztályok 41, 94, 137, 192
Osztrák községi igazgatás 64, 112, 164, 223
Otthonmunka 54, 103, 153, 212

Parkok 75, 121, 175, 236
Parlamentárizmus . . . 59, 108, 157, 218
Pártok 60, 108, 157, 218
Pedagógia 70, 116, 169, 231
Pénzügy 53, 103, 151, 209
Pénzügytan 67, 115, 166, 229
Politikai leírások . . . 59, 107, 157, 219
Posta 52, 102, 149
Prostitució 114, 166, 228

Rendeletgyűjtemények . 61, 110, 161, 220
Rendőrség 67, 166, 228
Részvénytársaság 47, 98, 202

Sajtójog 61, 109, 161, 221
Sport 70, 116, 172
Statisztika 44, 96, 139, 198
Szabadoktatás 71, 117, 171, 232
Szakegyletek 56, 105, 155, 215
Szakoktatás 71, 117, 171, 232
Számvitel 116, 169, 231
Szegényügy 57, 106, 155, 216
Szellemi munkások . . 54, 103, 153, 211
Szépirodalom 76, 122, 241
Szindikalizmus 56, 95, 198
Szociáldemokrácia . . . 43, 95, 138, 195
Szociális kérdés 42, 95, 138, 194
Szocializmus 43, 95, 136, 195
Szociográfia 42, 95. 138, 193
Szövetkezés 48, 99, 143, 202
Sztrájk 56, 105, 155, 216
Szülésznők 74, 120, 178
Születés 45, 97, 140, 190

Takarékpénztárak 152, 209
Tanoncügy 55, 154, 215
Táplálkozáshigiéne . . 74, 120, 176, 237
Társadalomtudomány . 40, 94, 137, 192
Társadalomtudományi bibliográfia 93, 192
Technika 76, 122
Telefon 52, 102, 149, 209
Telekpolitika 49, 99, 144, 204
Telektulajdon 49, 99, 144, 204
Telepítés 46, 97, 142, 200
Temetkezés 75, 122, 238
Termelési tényezők . . 46, 97, 143, 202
Természettudomány 119, 174
Történelem 71, 118, 173, 233
Magyarország . . . 71, 118, 172, 233
külföld 71, 118, 172, 233
városok 72, 118, 172, 233
Budapest 72, 233

Törvénygyűteménye . 61, 110, 161, 220
Törvénykezés 61, 109, 159, 220
Tőzsde 53, 152, 210
Tröszt 47, 144, 202
Tuberkulozis 75, 121, 176, 238
Tűzrendészet 67, 113, 166, 228
Tulajdon 192

Ügykezelés 65, 113, 165
Urbanizmus 46, 97, 142, 200
Utcahigiéne 74, 120, 175, 236
Útépítés 67, 114, 166, 228
Útrendészet 67, 114, 166, 228

Vágóhidak 148, 228
Vagyonmegoszlás . . . 46, 97, 142, 210
Választójog 63, 110, 161, 222
községi 63, 110, 164, 226
Vallás 41, 94, 137, 192
Vámügy 51, 103, 148, 208
Vándorlások 46, 97, 142, 200
Városegészségügy . . . 74, 120, 175, 236
Városépítés 66, 114, 165, 227
Városi közlekedés . . 52, 102, 149, 209
Városok élelmezése 148, 208
Városok statisztikája . 45, 96, 139, 199
Várostervek 73, 119, 234
Várostörténet 72, 118, 172, 233
Vásárok 148
Vasutak 52, 102, 149, 209
Világítás 227
Villamossági ipar 146, 227
Vízellátás higiénéje 237
Vízvezeték 228

Betűrendes névmutató az 1909. évi szerzemények jegyzékéhez*)

*Table alphabétique des noms des auteurs contenus dans les listes des publications entrées à la Bibliothèque durant l'an 1909***)

Aa 142b
Abbe 194a
Abbott 119b
Abel 74a
Abel, E. 72b
Abraham 193b
Achelis 192b
Achenwall 96b
Acsády 211a
Acworth 163b
Adam 59a
Adams, B. 59a
Adams, H. B. . 95a, 117b, 146a
Adams, S. 201a
Adams, Th. S. . . 194a, b, 200b, 202b, 210b, 212a, b, 214a, 215a, 216b
Adda 234a
Addams 213a, 217a
Adickes 61a
Adler, F. 71b
Adler, M. 43a
Adler, V. 41b
Adolph, Aug. 110b
Adolph, P. 172b
Agoston . . 60a, 60b, 61b, 63b, 104b
Agthe 54b
Ahasvera 238a
Aischin 59a
Ajtay 107a
Albu 122a
Alden 191a
Alden, P. 106b, 107b
Alexander, B. 40a
Alexander, O. 148a
Alexander-Katz 227b
Alibert 111a
Allard 211b
Allen, C. R. 56a
Allen, W. H. . . . 223a, b, 238b
Allix 46b
Almási 60a
Alsberg 174a
Alten 115b
Altenrath 69a
Alter 110b
Althans 165a
Altrock 151b
Altschüler 144a
Ambrus 195b
Ames 223b
Amicus Juventutis 231b
Anderegg 57a
Anders 235b
Anderton 135a
Andor 191b
Andrássy 219a
Andréadès 53b
Andree 207b
Andreics 49b
Andrews 39b
Angyal E. 58a
Angyal P. 220a
Anschütz 121b
Ansiaux 50a
Anson 160a
Apáthy 94a
Apolant 65b
Apponyi 109b, 116b
Arendt 115b
Arens 173a
Árkövy 145b
Arnd 71b
Arndt 172b
Arner 45a
Arnold 108b
Aronstein 169b, 171a
Artaud 211a, 215a, 222a
Arthur 215a
Asbóth 122b
Aschaffenburg 61a
Aschenborn 74a
Asher 148a
Ashley 162b, 163b
Aslanian 94a
Asquith 71a
Assmann . . 63a, 66b, 266a, 236b
Astier 71a
Atkinson 167a
Atzél 97a
Auer 64a
Augé 40a
Aulard 118b, 233a
Ausländer 172b
Aveling, H. F. 217a
Aveling, M. & E. 72a
Avenel 97b
Ayala 58b

Babeuf 138b
Bach 72a
Bachem 151a
Bachofen 190a
Back 109b
Backhaus 241a
Bacon 48b
Bader 150a
Bagge 226a
Bahr 194a
Baines 161b
Baker 163a, 193a
Balásházy 72a
Balduin 224b
Balkay 100a
Ballod 46a
Ballot 109b
Balogh A. 41a
Balogh K. 117a, 159b
Balthazar 156b
Balty 42b
Bánffy 118b
Bánfi 208a
Bang 147b
Bánóczi 223a
Bányai 190b
Bányász 167a
Baradt 159b
Barboux 115a
Barczinski 147b
Bárczy 49a, 63b, 165b
Bardócz 119a
Barge 173a
Barnes 194b, 195b, 204a, 205a, 213b
Barnett 206a
Baross G. 208a
Baross J. 138b, 153a
Barralet 49a
Barré 200a
Barrington 137b, 174a
Barry 177b
Barsi 74a
Barth, Th. . . . 59a, 60b, 218a
Barth, W. 102a
Bartha 239a
Barthold 233b
Bartholomew 234b
Barthos 102b
Bartlett 62a
Bartow 237a
Bartoldy 62a
Barus 173a
Basch 139a
Baschwitz 99b
Basta 118b
Batthyány 198a
Baudin 47b, 73b
Bauer, A. 223a
Bauer, C. 93b
Bauer, G. 214a
Bauer, K. 160a
Bauer, O. 137b
Baumann, G. 160a
Baumann, J. 107a
Baumgarten 60b
Bayer 100a
Bayet 63b
Bearde 145a
Beatse 50a
Beaubois 198a, 222a
Beaujean 99a
Beaurieux 208b
Bebel 161b
Beck, H. 40a
Beck, D. 53a, 103a
Beck, L. 100a
Becker 47b
Bedeus 109b
Bedwell 221a
Beer 206a
Beetz 235b
Begey 164a
Behr 146a, 206b
Behrend 234a
Beissel 74a
Beke 170a
Békefi 117a
Békésy 234a
Beksics 172b
Bell 199a, 208a
Bellai 169a
Bellamy-Brown 214b
Belloc 154a
Bellom 55b
Below 97b
Belval 75b
Bemis 143b
Bems 136a
Bendermacher 168b
Beniczky 107b
Benkő 207b
Benson, A. L. 59a
Benson, J. D. 194b, 195b, 196a, 198b, 208a
Bentham 108a
Beöthy 116a, 208a
Bergemann 71b, 75b
Berger 234b
Bergson 192a
Bernát 143b
Bernhard 112a
Bernheim 236b
Bernstein, A. 48a
Bernstein, E. . . . 45a, 95b, 97b
Bernstorff 160a
Berot-Berger 237b
Bertha 118b
Berthold 160b
Bertillon 141b, 200a
Berzeviczy 172b
Beschorner 172b
Besold 151a
Best 65b
Beta 94b
Bethlen 110b
Bettelheim 161a
Beyer, B. 61b
Beyer, G. 47b
Bezecny 41b
Bianco 145a
Bianconi 57a
Biaut 76a
Bie 50a
Biermann . . . 197a, 201a, 207b
Biermer . 103a, 115a, 144a, 168a
Biddaer 64b
Biggs 239a
Binding 110a
Binot 199b
Biondi 118b
Biró 74a
Bischoff 147b
Bismarck 157b
Blackstone 108a
Blaschek 49b
Blaschke 199b
Blatchford 138b, 195b
Bleichner 152b
Bley 94b
Blin 217a
Bliss 55b
Bloch, A. 161a
Bloch, I. 41a
Bloch, L. 194a
Bloch, M. 108b
Block 149a
Blocq 156a
Blondel 117b
Blos, A. 72a
Blos, W. 72a, 138b
Blow 117a
Blum 94a
Bochkor 231a
Bodman 166a
Böckh 234a
Böhm-Bawerk 143a, 201a
Böhmert 48b
Böing . . . . . 177a, b
Böttger 40a
Boeuf 62a
Bogart 213b, 216b
Bogeng 61b
Bohatta 190a
Bohl 145a
Bokányi 196a
Bolgár 46a
Bollag 239a

*) A számok az *Értesítő* illető oldalára utalnak, a számok után levő betük a hasábra és pedig *a* a baloldali, *b* a jobboldali hasábra.

**) Les chiffres renvoient aux pages, les lettres *a* et *b* aux colonnes.

Bolles 59b
Bollinger 225b
Bollmann 112a
Bolzani 160b
Bonaparte 109a, 222a, 223a
Bonar 201a
Boncour 221a
Bonifaccio 241b
Bonnet 66a
Bonney 239a
Bonnier 66b
Bonus 137a
Bornhak 157a
Bornscheuer 67a
Borovszky 72a, 234a
Borries 72b
Bosanquet 57a
Bosányi 105a
Bosko 59a
Bosse 64a
Bouasse 40b
Boucard 107a
Boudin 43a
Bouglé 198a, 218b
Boumann 93a
Bouquet 155b
Bourdeau 96a
Bournon 228b
Bouteloup 146a
Boveri 146b
Bowman 237a
Bowstead 110b
Boynton 228b
Brabant 214b
Bracken 239a
Bradshaw 173a
Brandt 203a
Brandts 106a
Branson 236a
Brauchitsch 62a
Braun, A. 214b
Braun, F. 143a
Braun, L. 96a
Braunbehrens 62a
Brázay 143a
Breckenridge 175a
Bredt 114b, 137b, 227b, 233a
Breitscheid 218a
Brenning 97b
Brentano 99a, 115a, 140b
Breton 222a
Bretschneider 195b
Breznyik 232a
Brinkmann 54b, 66b
Brisson 46b
Brix 227a
Brizon 55a
Brocard 213b
Broch 68a
Brockhouse 194b, 195b, 204b, 205a
Broda 40a
Brodie 165a
Bródy 48b
Bröcker 114a
Bronime 46a
Brooks 195b
Brotherus 136a
Brousse 110b
Brown 146b
Brown, C. H. 63b
Brown, E. E. 117a
Brown, J. D. 191a
Brown, Th. 177a
Brown, W. F. 163a
Bruce 163b
Brügelmann 44a
Brüschweiler 204a
Brunet 66a, 113b
Bruni 111a
Brunn 62a
Bryce 59a
Bucerius 63b
Buchinger 197a
Buchmann 215a
Bücher 99a, 198b, 202a
Büchler 72b
Büchner 191b
Buek 72b, 207a, 216b
Bürkli 229a
Buscher 203b, 229b, 230b
Bukovszky 120a
Bulle 76b
Bullock 199a, 200b, 201a, b, 202a, 204b, 205a, 206a, b, 207a, 208a, b, 209b, 210a, 212a, 213a, 215a, 234a
Bunce 190b, 199b, 204a, 207b, 208a, 209a, b, 212a, 226b, 227a, 228a, 230b, 233b, 236a, 238a
Buonarotti 43a, 138b
Burckhardt 45b
Buré 221a
Burger 60b
Burgess 239a
Burián 241b
Buro 199b
Buschkel 116a
Buschnell 239a
Buss 94b
Butler 116b
Buzay 76a

Cabaniss 239a
Caccini 200a
Caderon 239a
Cahn 161b
Caillaud 97b
Cajus 59a
Cakley 222b
Calmi 160b
Calver 98b
Camera 49a
Campbell 161a
Campbell, I. P. 171a
Campbell, R, J. 195b, 196a
Cannon 239a
Carbonarius 42b
Carnegie 190b, 194b, 195b
Caro 200b
Carpentier 62a
Carter 239a
Cary, E. L. 222b
Cary, Ed. 222b
Casey 194a, 205a
Catell 116a
Cathrein 96a, 100a
Cecchi 173a
Cedercranz 239a
Cercel 152a
Challaye 107a
Chambrun 160b
Champernouwe 223b
Chapin 103b
Chapmann Catt 111a
Charasoff 201a
Charbonnel 63b
Charencey 166b
Charpentier 51b
Chartier 203b
Chase 116a
Chasles 160b, 221a
Chastanet 221a, 222b
Chastenet 60b
Chatel 108b
Chent 193a
Chervin 173a
Chesquière 167a
Cheysson 57b, 152b, 156a
Chikadzumi 106a
Childs 161b
Cholnoky 40a
Chyzer 100b, 105a, b, 212a, 239a
Cim 222b
Claassen 67b
Clairemont 143a
Clapp 239a
Clark 97b, 144a
Clarke 117b
Clegg 190a
Clémenceau 221a
Cleveland 111a, 231a
Clevish 207a
Clynes 194b
Crelle 236b
Cresson 57b
Croce 60b
Croiset 70a
Croner 205a, 209b, 210a
Cronthal 72b
Crowell 48b
Crüger 48a
Cruppi 201b, 208b, 231b
Cruveilhier 75b
Cobden 204b
Cobden-Sanderson 205a, 217a
Cochery 52a
Cochin 233a
Coghlan 229b
Cognetti 195b
Cohn 228b
Colbert 100b
Collas 67b
Collier 202b
Collin 213b
Combothecra 58b
Commons 110b, 193a, 206a, 210a, 211a, b, 212a, b, 215b
Concha 217b
Coni 239a
Connolly 196a
Conrad, E. 140b, 153a
Conrad, J. 100b, 229a
Conrad, O. 213a
Conrad, W. 48b
Constable 193a
Constancio 141a
Conti 114b
Conwentz 172b
Cooley 209a
Cordon 238b
Cornélissen 46b
Corry 157b
Cosby 163a, 165a, 174b, 175b
Coste 137a
Cotton 39a
Cox 210a, 229b, 230a
Csallner 145b
Csaplovics 50a, 60b
Csarada 109a, 220b
Csebrenyák 196a
Cserey 171a
Cseténi 53b
Csiky 220b
Csizmadia 153b
Csomóssy 170b
Csorba 108a
Csuday 72a
Cuminal 71a
Cuno 103b
Cunow 72a
Cuny 105b
Curran 194a, b
Curtis 113b, 161a, b
Cushing 59b
Cutter 135a, 191a
Czakó 208a
Czekelius 191a
Czettler 145b
Czoernig 166b

Dabney 117b
Damaschke 46b, 97b, 115b
Dameth 204a
Dargenty 156a
Darrow 215b, 220a
Darvasy 68a
Daum 146a, 178a
Daus 150a
David 205b, 211a
Davidson 163b
Davis 171a
Davot 48a
Dawbarn 192b, 194b, 203b, 213a, b, 215b
Deák 219a
Dearly 108a
Debs 43a, 195b, 216a, b
Deherme 108a, 157b
Dejean 150a
Delabarre 114a
Delabrousse 232a
Delacroix 174b
Delatour 152a
Delbet 40b, 73b
Delbrück 115a
De Leon 196a
Delesalle 198a, 215b
Delisle 92a
Delius 222b
Delory 167a
Delpérier 57b
Delpy 73a
Deming 112a, 163a, 226b
Deneke 106b
Denison 235b
Dennler 58a
De Quincey 92b
Déri F. 51a
Déri Gy. 171b
Déroulède 218b
Dezsényi 162b
Deschanel 221a, 225a
Desgroux 238b
Desiderius 70a
Deslandres 58b
Deslinières 43a
Desroys du Roure 166a
Dessaint 109b
Dessewffy A. 107a, 193a, 238b
Dessewffy M. 59b
Destrée 57b, 222a
Dewey, D. R. 140a, 154a
Dewey, M. 134a, 169b
Dibblee 215b
Dick 159a
Diefenbach 194b
Diehl 48a
Diener 159b
Dienstag 40b, 116b
Dierig 215b
Dieth-Locher 65a
Dietrich 117b
Dietzsch 68a
Dinwiddie 75a
Diouritch 209b
Dirr 234b
Disraeli 157b
Dittmar 46a
Dix 145a
Dixon 121b, 173a, 239a
Dock 237b
Dodd 109a
Dodel 196a
Dömötör 71b
Dönges, R. 204b
Doenges, W. 73a
Döpner 69b
Dohse 58a
Doležal 220a
Domány 168b
Dominicus 105a
Dominitz 68a
Domizlaff 53b
Donadieu 119b
Donald 110b
Donaldson 44a
Donner 52b, 166a
Douglas 193b
Douxchamps 50a
Drage 193a, 194a, 201b, 205b, 206a, 207b, 209b
Drake 57b
Drapers 177a
Dresslar 171b
Drews 138a
Driault 59a, 193a, 194a
Drigalski 200a, 234b
Drösser 206a, b
Drumont 72a
Dubois 44a, 50a, 193b
Du Boys 193a
Ducamp 199b
Duchesne 114b
Dudley 234b
Dühring 47a
Dürr, E. 40b
Dürr, M. 40b
Dufay 68b
Dufour 114b
Duguit 110a
Dullo 168a
Dumcke 76b
Duncan 141a
Dunszt 160a
Dupleix 75b
Dupont 55b
Durham 173a
Durkheim 41a
Durrer 139b, 154b
Duvergier 110b
Dyar 239a
Dynnebier 145b
Dyson 241a

Eastman 223b
Eaton 63b
Eberstadt 48b, 165b
Ebert, C. 119b, 121a
Ebert, J. 215b
Ebner 147b
Echsler 223a
Echérac 156a
Edelmann 119b
Edelsheim-Gyulai 106b
Edgeworth 102a
Edvi Illés L. 51a
Edvi Illés K. 63a
Edwards 138b, 142a, 153a, 150a, 193a, 240b
Edwards, J. 205a, 232a

Effenberger 102a
Effler 57b
Ehinger 141a
Ehlert 178b
Ehnhart 150a
Ehrenberg 53b
Ehrenberg, R. 205b
Ehrman 75b
Eichborn 115a
Eicher 178a
Eichholz 194a
Einhorn 142b
Eisler 73b
Eisner 40b, 43a
Ekkehard 99a
Elbé 63b
Elderton 137b, 174a
Elek I. 201a, 201b
Elek P. 148a
Elliot 170a, 232a
Elliott 239a
Ellis 73a, 192b
Elmy 198b, 222a
Ely 138b, 142b, 197a, 201b, 202b, 203a, 241a
Emery 201b, 210a
Endell 114a
Enfantin 43b
Engels 43a, 47a, 138b, 148a, 153b, 196a, 197b, 201b
Engländer 201b
English 111a, 223b
Enneccerus 167b
Entsch 159b
Entz 40a, 73b
Eötvös 42a, 137b
Erdmann, G. A. 203a
Erdmann, W. 65b
Erismann 177a, 225b, 228a, 235a
Erkelenz 60b
Erkelenz, A. 155a
Erlenmeyer 151a
Erős 220a
Errera 62a, 221a
Ertel 206a, b
Erzberger 158a
Escouflaire 193a
Espitallier 102b, 114b
Esse 238a
Esslen 103a
Evans 175b, 235b
Evert 226a
Eving 193a, b
Exner 167b

Faber 95b
Fages 59a
Fairlie 112b
Falk, H. J. 97a
Falk, M. 42a
Fambri 228a
Faoutet 194a
Fargukar 215b
Farkas B. 239b
Farkas E. 51a
Farkas I. 104a
Farkas Je. 173b
Farkasházy 103a
Farnam 100b
Faucher 148a
Faure, F. 44b, 139b
Faure, S. 192b
Faurot 205b
Favill 235a, 239b
Fáy A. 237a
Fay, E. 141a
Fayans 122a
Fejér 157a
Feis 75b
Feith 46a
Feitzinger 203b
Feldegg 233a
Felden 144b
Feleki B. 49a
Feleki S. 235a
Félix-Bussineau 57b
Fels 214a
Felsen 197a
Felsmann 171a
Felten 150a
Fényes 192b
Fenyvessy 117a
Ferdinandy 220b
Ferenczi I. 50a
Ferenczi S. 192a
Ferneuil 63a
Ferrand, J. 218b
Ferrand, L. 144a
Ferrer 231b, 233b
Ferron 162b, 163b
Fesler 223a
Fiaux 166b
Fiedler 167b
Fieuillien 51b
Finck 99a
Finkelnburg 235a
Finkey 109a
Finot 94b
Finster 154b
Firtinger 50a
Fischer A. 148b
Fischer, J. 68a
Fischer V. 136a
Fishberg 239b
Fisher, I. 200a, 235a, 239b
Fisher, L. 99a, 144b
Flack 111b
Flad 66b
Fléchey 148b
Fleischmann 159b
Fleissner 210b, 225a, 226b
Flick 239b
Fock 67a, 74b
Föhlinger 52a
Földes 47a, 143b, 196a
Förster 93a
Foerstl 217a
Fogarássy 72a
Fogl 102b
Foley 239b
Folks 239b
Foltz 111a
Foncin 221a
Fontaine 144b
Fontanarosa 100b
Forbát I. 113b, 114a, 121a
Ford, B. 227b
Ford, I. 198b
Forel 41b
Foreman 175b
Forrai 147b
Forster 218a
Foscolo 58b
Foster, B. 200a
Foster, F. 211b
Fouillée 94a, 138b
Fourcade 57b
Fournière 95b
Fourié 109b
Foville 48a, 140b
Fox 69a, 70a
Foxcroft 178a
Foxwell 53b
Fraenkel 166b
Fragstein 236a
Francke 54a, 56a
Franke 235a
Frankenberg 62a
Franz 65b, 165b
Frari 235a, 238b
Freese 60b
Frenay 49a, 144b
Freund 177a, b
Frey 121b
Friedmann E. 161a
Friedmann Ernő 219b
Friedmann M. 72b, 215b
Friedmann O. 233b
Friedrichs 157a
Fries 219a
Friggs 165b
Frischmuth 150a
Fritz 92a, 117b
Fröbel 58b
Froehner 46a
Froment 241b
Froschammer 60a
Frost-Brüssel 49b
Fuchs 100a
Führ 158b
Fürst 120a
Fuhrmann 209a
Fuld 104a
Funk 147b
Furlan 214b

Gaal 94a, 100b, 142b
Gadd 178b
Gärtner 75a
Gál 111a
Galland 161b
Gallard 119b, 120a
Galton 137b, 193a, 199a
Gans 93a, 108b, 118a
Ganz 225a
Garami 138b
Garancsy 227b
Garner 222a
Gascon 225b
Gaskell 194a
Gasteiger 95a, 191b, 195a, b, 215b
Gavan-Duffy 194b, 211b, 214b
Gay 224b
Geffken 63a
Gelinck 114b
Geller 58a
Gelléri A. 104a
Gelléri M. 54b
Geml 111b
Génart 50a
Gennaro 65a
Gentil 159b
Genzmer, E. 236b
Genzmer, F. 114a
Geőcze 156a
George, H. 100a, 102a, 204b, 205a, 208b
George, L. 194b, 229b
George, L. W. 59a
George, W. 42a
Georgi 64a
Georgii 53b
Geosztányi 109b
Gerards 165b
Geréb B. 97b
Geréb T. 72a
Gerhard 198b
Gerigk 56b, 215b
Gerland 225a
Gerlóczy 75b, 165b, 232b
Gernandt 158b
Gerő 52a
Gerster 100b
Gerstfeld 119a
Gesell 234a
Geyer 156a
Ghent 194a
Gibbs 237a
Gibson 208b
Giddings 202b
Gide 47a, 142b, 202b, 218b
Giegl 110a
Giesberts 155a
Giessler 195a, 212b
Giesswein 137a
Gilles 147a
Gillés de Pélichy 50a
Gilman 104b, 197a
Ginever 107a
Gini 45b
Giorgi Bertola 172b
Girbig 211b
Girerd 99a
Gladden 223a
Glässing 144b
Glaser 53a
Glasier 194b, 196a
Glier 208a
Glower 239b
Glücksthal 167b
Glum 57b
Godart 153b
Godwin 41a, 141a
Gömöri 52a, 191b, 201b, 202a, 206b, 209a
Götz 60a
Gützinger 119a
Göz 221a
Goldfridrich 147b
Goldstein 97a, 212a
Goldzieher 72a, 93b
Golmick 46b
Gompers 194a, 216a, b
Gonda 52b
Goodnow 65a, 157a, 161b, 162b, 163a, 218a, 223a, b
Gordy 170b
Gore 108b
Gorst 64b
Gorter 94a, 192b
Gosztonyi 108b
Gothein 60b, 148a
Gotthardt 136b
Gottstein, A. 73b
Gottstein, L. 68a
Goulaid 230a
Goutschkoff 69a
Goyau 190a, 193a, 195a, 196a, 201b, 209b, 215b, 218b, 219a
Graf 66a
Grafer 239b
Graham 69a, 70a
Grainger 176b
Grambold 151a
Grandamy 113a
Grashof 202a
Graunt 141a
Grave 198a
Grayson 43a, 138b
Greef 41a
Green 92b
Greg 102a
Gregory 177a
Greven 234b
Griffin 135b, 136a, 149a, 150a, 151a, 152a, 154a, b, 162a, 225a, 226a
Griffis 170a
Grigorovici 137a
Grimké 193b
Grimm 51a, 56b, 69a, 151b
Gröning 154b
Grosch 198b
Grosser 163a, b
Grossmann 206b
Grotewold 157a
Grotjahn 119b, 121b
Gruber 75a, 99a
Grünspan 46a
Grünwald 160a
Grunenberg 48b, 147a
Gruss 142b, 156a
Gubeler 100a
Gubler 210a, 228b
Guckeisen 237a
Günther 108b
Guérand de Laharpe 45b
Gürtler 199b
Guesde 59b, 95b
Gütermann 146a
Gugel 58a, 66a
Guidi 99b
Guiet 114b
Guilbert 101a
Guild 227b
Guilfoy 75b
Guillaume 95b
Guilleaume-Lahmeyer 150a
Guillermond 73b
Guizot 59b, 173a, 218b
Gulick 232b
Gulyás 134b
Gumplowicz 94b, 108a, 137a, 192b, 218a
Guppy 118a
Guthi 159a
Guthrie 112b
Guyau 94a
Guyot 101b, 201b
Gyárfás 118b
György 100a, 155b, 216a
Gyomlai 72a

Haarmann 206b, 209a
Hadamard 71a
Häne 237a
Hässelbarth 109b
Haffner 53b
Hagenbach-Burckhardt 57b
Hahn, Ed. 202b
Hahn, Er. 61a
Hailmann 116b, 170a
Hainisch 42a
Halász A. 214b
Halász H. 234a
Halász S. 152a
Halbwachs 49a, 100a, 113a
Hall, H. 206b, 207a
Hall, P. 200a
Hall, W. 106a
Halle 52a
Halleux 61a
Halsey 213a
Hamer 238a
Hamernik 177a, b
Hamilton, A. 109b, 213a
Hamilton, J. 166a 171a
Hammacher 95a
Hammer, D. 170a
Hammer, H. 7a
Hammer, K. 22a
Hammerstein 4a

Hammond 212b
Hamon, A. 95b
Hamon, J. 225a
Haneld 155a
Hanford 197a
Hankins 44b
Hanslik 193b, 223a
Hantos 61b
Hanvay 49b
Harancourt 174a
Hardie, 194b, 197a, b, 198b, 214a, 222a, 229b
Haristory 210a
Harkányi 41b
Harlou 191a
Harmat 208a
Harms 53a, 56a
Harnier 158b
Harrer . . 65a, 111b, 218a, 223a
Harris 117a
Harrison 71b
Harsányi A. 211b
Harsányi I. 64a
Hart, A. B. 200b
Hart, H. 162a
Hartwell 169b, 172a, 231a
Haselhoff 228a
Haslam 194b, 206b
Hasner 108b
Hasting 97a
Hatschek 58b, 60a
Hatton 121b
Hattyuffy 63b
Hatzig 153b
Haupt 219a
Hauptvogel 104b
Hauszmann 227b
Havass 160a
Hawke 222a
Hayes, J. W. 216a
Hayes, W. 216b
Hazard 239b
Head 239b
Headley 138b, 168a
Hearn 201b
Hecht 176b
Hecht, F. 151b
Hecht, K. 53b
Hecke 164a
Hecker 144b
Hegedüs 220b
Hegel, G. W. F. . 93 a, b, 108b, 118a
Hegel, K. 72b
Hegyfoky 173b
Heidborn 160b
Heide 151a
Heiderich 207b
Heidlauff 160b
Heigl 193a
Heim 206b
Heimann 48b
Heimberger 61a
Heine 114b, 120b
Heinemann, B. . . . 146a, 206b
Heinz 228a
Heinze 42a
Heiser 239b
Helbeck 43a
Helbing 114b
Heller, F. 41a
Heller, R. 67a
Helm 239b
Helmreich 164a
Heltai 162b
Henderson 214b
Henkins 153b
Hennequin 149a
Hennig 116b
Henning 93a
Hennyey 52a
Henszlmann 172b
Herman 141a
Heron, D. . . . 137b, 141a, 174a
Heron, G. 235b
Herrick 134b
Herriot 153b
Herrmann 47a
Hertzka 53a, 103a
Hervé 196a, 197b
Herzberg 44a
Herzen 72b
Herzog, A. 208b
Herzog, S. 100b, 150a
Hesse 100b
Hessen 70b
Heuffel 66a, 113a
Heuser 45b
Heuss 159a
Hevesy 102b, 114b
Heyden 150a
Heymann 148a
Hiemer 154b
Higgs . . . . . 205a, b
Highmore 69b
Hillier 208b
Hillquit . . 43a, 196a, 197b, 203b, 214b, 221a
Hilse 75a
Hintze 58b
Hippel 139a
Hirsch, M. 105b
Hirsch, P. 69b, 210b
Hirzel 109a
Hittig 170b
Hlavatsek 232a
Hobbes 158a
Hobson 142b, 196a, 202b, 209b, 218b, 219a, 225b
Hock 162a
Hodenberg 152b
Hodgettes 200a
Höckner 152b
Höfer 158b
Höhne 64a
Hönig 143a
Hoensbroech 1 2a
Hoepke 175b
Hössler 72a
Hofbauer 105b
Hoffmann, F. 101b
Hoffmann, Fred. 237b
Hoffmann, H. 64a, 152b
Hoffmann, M. 193b
Hoflacher 62b
Hollmann 118a
Hollós 40a
Holman 239b
Holzmann 190a
Homolka 119a
Honoré 113b
Hoor Tempis 226b, 227a
Hope, A. T. 154b
Hope, Geo. 102a
Horn 151a
Hornbeck . . . 156b, 159b, 161a
Hornsitzky 234a
Hornstein 151b
Horovicz 63a
Horovitz 72a
Horsfall 66b
Horváth Á. 44b
Horváth J. L. 193b
Horváth M. 97a
Horváth N. J. 170b
Horváth Z. 93b, 95a
H[orvatovich] 42a
Hotho 93a
Hotopf 150a
Hough 169b, 172a
Howard 211b
Howell 105b
Hrdlicka 239b
Huart 148b
Huber 142a
Hubrich 110a
Hue 110a
Hübbe-Schleiden 46b
Hübsch 166b
Hüttner 109a, 144a
Hüvös 114a
Hufnagel 169a
Hughes 241a
Hugo 105b
Hulbert 236a
Hunkel 154b
Hunter 43a, 203b, 215b
Hunziker 94b
Hurd 204b
Huret 173b
Huszty 220b
Hutchins 154a
Hutchinson 239b
Huysmans 204b

Jack 40a
Jacobs 190a, 235b, 239b
Jacobsen 239b
Jacquart 199a
Jacquemin 162b
Jacques 212a
Jaeckel 96b
Jaeger, G. 108b
Jaeger, I. 99b
Jaeger, K. 110b
Jaffé, F. 66a
Jaffé, M. 112a
Jahr 135a
James, E. 117b, 194b, 202b, 210b
James, W. 40b
Jancsó 157a
Jankó 96b
Janotyckh 233a
Jansen 64a
Jarett 211b
Jasper 43b
Jastrow 54a
Jászai 51a, 56b, 105b
Jászi O. 42a, 63a
Jászi V. 170a
Jaurès 104b
Jay 109b
Jbischeff 160b
Jbsen 93b
Jchenhäuser 41b
Jedlik 117a
Jekelius 97a
Jellinek, G. 62b, 157b
Jellinek, K. 154a
Jentsch 218b
Jessen 70b
Jevons 201b
Jewell 171a
Jéze 107a
Imhof, A. 70a
Imhof, B. 146a
Incze 102b, 114b
Ingalls 163a
Ingenbleek 68a, 221a
Ingersoll 104b
Ingram 41b
Ingwer 62b, 196a
Inkey 234a
Jodl 162a
Johnston 134b
Jolowicz 41b
Jónás 93b, 208a
Jones, A. 171b
Jones, E. 98b
Jones, H. 238b
Jones, I. E. 176b
Jones, I. L. 193b
Jones, S. 112b
Jones, T. . . . . 205a, b
Jonescu 145a
Joniak 207b
Joó 61b
Jordan, L. 150a
Jordan, S. 178b
Joseph II. 72b
Josephson 39b
Jouault 146a
Joynson-Hick 138b
Irinyi 119a
Irl 207b, 226b
Irwin 228b
Isaacsohn 158b
Isoz, d' 172b
Juillerat 75a
Jung, B. 177b
Jung, F. 207b
Junge 145b
Juppont . . 228a, b, 230b, 231a
Justi 218a, 229a
Iványi 60b, 72b

Kabierske 176b
Kachelmann . 136b, 145b, 173a
Kacsóh 233a
Kaff 143b
Kahl 61a
Kajet 67a
Kaiser, K. . . . 207b, 211b, 215a
Kaiser, M. 122a
Kalantaroff 160b
Kalb 136b
Kalchberg 108a
Kalchschmidt 150b
Kalckstein . 49a, 58b, 105a, 176a
Kállay 233b
Kálnoky 119a
Kampffmeyer 121a
Kampis 111b
Kamptz 225a
Kant 192a
Kaposi 94b
Kapp 46b
Karcher 62b
Karl Friedrich 97b
Károly 100a
Karpinski 112a
Karr 59b
Karrer 66b
Karsai 58a, 106b
Karski 167b
Kastil 93b
Kaszás 44a
Katona 202a
Katscher . 41b, 102b, 143b, 148b
Katzenstein, S. 44a
Katzenstein, L. 55a
Kautsky 43a, 43b, 72a, 94a, 95b, 96a, 100a
Kautz 166b
Keck 69b
Keglevich 118a
Keim 236a
Kelen 218a
Kell 101b
Kellenaers 153a
Keller, A. 106b
Keller Gy. 71a
Kellog 111b, 224a
Kelly 106a
Kelsall 194b, 216a
Kelsey 227b
Kemény 171a
Keményfy 136b
Kemmann 209a
Kempel 56b
Kenedi 221b
Kenéz 56b
Kennedy 56b
Képessy 52a
Kerkápoly 169a
Kertbeny 233a
Keserics 150b
Kettle 196a, 231b
Keuffer 113b
Key, A. 174b
Key, E. 139a
Keynes 47a
Kjerrulf 237b
Kimmich 53b
Kimmig, R. 53b
Kimmig, W. 141a
Kindermann 47a, 193a
King, B. 192a, 194a, 197b, 202b, 225b
King, G. 176b
King, H. 163a
King, I. 96b
Kingsbury 239b
Király 232a
Kirsch 239b
Kiss 233a
Kitasat o 240a
Klank 160b
Klausmann 71b
Klein 148a
Klinda 219b
Klingenberg 157
Klöti 162a
Klotzsch 170a
Knapp 142b, 153b
Knetsch 110a
Knibbs 138b, 145b, 149b, 156b, 167a
Knies 96b
Knight 57a
Knoblauch 190a
Knoll 103b
Knopf 235b
Knorr 62b
Knott 138a
Knox 52a
Knyaskó 171b
Kobélatzky 153a
Kobler 165b
Koch 166a
Köbke 166a
Köerfer 145b
Köhler 75a, 121a, 144b
Körner 148a
Körösi 199a
Köthzsche 142b
Kövesligethy 40a
Kogutovicz 119a
Kohlbauer 218b
Kohler 219b
Kohli 113a

Kolb, G. 140b, 177b
Kolb, V. 42b
Kolnig 167b
Kolozsváry 61a
Koltai 208a
Komáromi 51b
Komoróczy 162b
Komorzynski 100b
Konickx 158b
Konkoly-Thege 209a
Korányi 159b
Koren 178b
Kormos 115a
Korn 153b
Kornis 138a
Kossuth F. 103b
Kossuth L. 72a
Kostanecki 106a
Kottmann 178a
Kovács A. 59b
Kovács G. 196a
Kovács Gy. 208a
Kovács L. 107b
Kovács S. 228a
Kováts 106b
Kowalzig 212b
Kraepelin 143b
Kraft 202b
Krajner 61a
Králik 48a
Kramer 230a
Kramsall 111a
Kraus 63b
Krause 205a
Kraut 75b
Krautwig 73b
Kray 200b
Krejcsi 148b, 210b
Kremers 176a
Kremski 65b
Kretzschmar 67a
Kreutzer 54b, 208a
Kriegel 119b
Kroeger 92b
Kröner 102b
Krones 193b
Kropotkin 197b, 198a
Kuckuck 50b
Kuczynski 55b, 96b
Kühn 73a
Kühnel 73a, 119a
Kürsteiner 240a
Kunfi 70a, 142b
Kúnos 76b
Kurella 73a, 192b, 193b, 208b

Laband 221a
Labriola 43b, 47a, 201b
La Chesnais 107a
Lachner 157b
Lacour 118b
Lacroix 53b
Láday 117a
Lafargue 41a
Laffrat 57b
La Follette 203a
Lagardelle 96a, 198a
Lahor 144b
La Jaline 222a
Lajosfalvi 162b
Laky 163a
La Mettrie 192a
Lamprecht 94b, 98b, 118b, 136a, 142b, 145b, 147b, 148a, 172b, 173a
Lamy 195a
Lancastre 240a
Landauer 154a
Landgraf 212b
Landolt 96b
Landsberg 55b, 58a
Láng M. 44b, 71a
Lang, O. 212b, 229a
Langbein 110a
Lange 110b
Langfeld 192b
Langrehr 153a
Lansburgh 53b
Lanson 71a
Lányi 208b, 218b, 219b, 220b
La Porte 43b
Larcier 65a
Larnaude 58b
Larousse 40a

Lass 104a
László 51b
La-Tour-Du-Pin La Charce 195a, 223a
Lauber 236a
Laughin 209b
Laurent 60a
Laveleye 43b, 100a, 142b
Lavisse 70a
Layaud 143b
Layer 66a
Layriz 52b
Lebius 95b, 197b
Lebon, A. 221b
Le Bon, G. 192b
Lecarpentier 205b
Lecher 160a
Lechler 106a
Lecky 41b
Lederle 235a
Ledger 138b
Lehmann 233b
Lehoczky 72b
Lehr 102a
Leidig 207a, 216b
Leistikow 159a
Leites 56b
Leitz 56a
Lemberger 213a
Lembke 71b
Le Mesurier 72b
Lemontey 60a
Lempertz 148a
Lendl 119a
Lendvai 47b
Lengyel 231b
Lenhossék 40a
Lennhoff 174b
Lenschau 95a
Leo XIII 40b, 42b
Leon 96a
Leonhard 66a
Leopold 61a, 160b
Lepelletier 169a
Leroy 216a
Leroy-Beaulieu 43b, 47b, 96a, 221a
Le Soudier 190a
Lestyánszky 51b
Letaconnoux 101b
Letulle 236a
Leupp 240a
Levasseur, 47b, 97b, 104b, 139b, 148a, 169a, 170a
Levenstein 103b
Lévy B. 51a
Levy, H. 203a
Lévy, M. 174b
Lewandowski 200b, 202a, 205b, 206b, 229b
Leweck 151b
Lewis 224a
Lévy 138b
Lex 238b
Leyret 107b
Liceaga 240a
Liebe 64a
Liebermann 51a, 74b
Liebknecht 43a
Liechtenecker 230a
Lifschitz 47a
Limousin 147a
Lincoln 193b
Lindel 64b
Lindemann 105b, 106b
Lindhamer 140b
Lindheim 46a
Linschmann 167b
Linzen-Ernst 47a, 98a
Lippert 118b
Lister 196b, 205a
Litthauer 238b
Littke 40a
Livius 59b
Lloyd 226a
Loch 97a
Locke 136a, b, 150b, 151a, 157a, 170a
Lodemann 112a
Lodge 109b, 156a
Loebe 113b
Löwe 41b
Lohse 217a
Lombard 204a
Lombroso 193b
Longuet 43b

Loppin 65a
Lord 104a
Lorédan 194a
Lorentzen 197b
Lorenz, F. 234a
Lorenz, J. 153b
Lorenz, M. 196b
Loria 47a, 94a, 97a, 98a, 100b, 102a, 103a, 105a, 115a, 192b, 193a, 199a, 200b, 201b
Lotz 177a,b
Loubier 191a
Louis-Jaray 138a
Lourties 116b
Louzon 157b
Lovett 96a
Lowell 113a
Lucam 152a
Ludwig-Wolf 168b
Lübeck 40a
Lufft 199a
Lukács G. 208b
Lukács Gy. 110a
Lukács Ö. 64a, 99b, 111b, 116a, 230b
Lukinaz 155b
Lumm 103a
Lunn 64b
Luppe 57a, 170b
Lusensky 62b
Lushington 163b
Luther 101a
Luxemburg 43b
Lyka 233a
Lyncker 150b

Macaulay 72b, 73a
Mac Bridge 211b
Mac Cabe 192a
Mac Carthy 92a
Macchiavelli 107a
Mac Curdy 116b
Macdonald 196a, b, 214a
Macdonell 221a
Mac Farland 224a
Mac Gregor 161a, 176a
Mach 136b
Machaček 119a
Machalicky 49b
Machler, E. 233b
Mac Lean 57a
Maclear 65a
Mac Lennan 41b, 94b
Mac Leod 73b
Mac Millan, A. 149b
Mac Millan, M. 200a, 217a, 225a
Macmorran 163b
Mac Nally 234b
Mac Neal 66a
Nac Neill 194b, 197b, 200b, 202b, 210b, 211b, 213a, 216a
Macrosty 212b
Mac Vicar 163b
Madarassy-Beck 231a
Madison 109b
Madzsar 73b, 118a, 119b
Maennel 171b
Magne 66b
Magnien 92b
Mágocsy-Dietz 40a, 73b
Mahaim 150b
Mahler, K. 157a
Mahler, L. 196b, 220a
Maier 176a
Mailáth J. 42a
Mailáth K. 107b
Mailly 44b
Maire 207b
Mako 171a
Malcomes 44b
Malepert 71a
Mallet 230b
Malon 43b
Malthus 141a
Mamoz 213b
Mandello 44b
Manes 53b
Mangold, F. 63a, 70a, 99b, 143a, 153b
Mangold, G. 102a
Mangoldt 49a
Manneberg 159a
Mannstaedt 47a
Mantoux 138b, 158a, 160b, 170a
Marat 107a

Marc 240a
March, F. 170a
March, L. 139b
Marcks 58b
Marczali 68a, 72a
Marfels 142b
Margó 117a
Marheineke 93a
Marie 62b
Markow 45b
Marks 92b
Márkus 172a
Marsh 227b
Martel 237b
Martin, E. 53b, 113a
Martin, I. 237b
Martinez 200b, 202a, 205b, 206b, 229b
Martini 158b
Martino 200b
Martle 172a
Márton 108a
Marvin 39a
Marx 41a, 42a, 43a, 47a, 72a, 138b, 139a, 142b, 148a, b, 153b, 197b, 201b
Mason 98b
Maspero 72a
Massard 67b
Massat 164b
Massow 56a
Masterman 95a
Mater 63b
Mathews 138a, 162a
Matlekovics 229b
Matrat 173b
Matter 94b
Matthey 204a
Maude 194b, 198a
Mauranges 110b
Maurice 43b
Maurras 221a
Maurus 98a
Mauve 154b
Mayer, A. 47a
Mayer, E. 42b
Mayer, Eu. 150b
Mayer, J. 114a
Mayer, L. 61a
Mayer, O. 63b, 221b
Mayet 44b, 49b
Mayo 169a
Mayr, E. 152a
Mayr, G. 46b, 155b
Mayr, O. 176b
Mayreder 227b
Meakin 154a
Médecin 166b
Mehlich 75b
Mehring 139a
Meier 160b
Meissner 67b
Melha 209a
Melhárd 202a
Melvin 241b
Mende 221b
Mendelson 211a, 216b
Mendenhall 117b
Menger 143a, 218a
Méray-Horváth 107b
Meredith, C. 53b
Meredith, H. 47b
Mesko 144a
Mestre 110b
Mészáros Gy. 193a
Mészáros I. 172b
Meszlény 48a
Métin 221b
Mettler 177a
Metz 231b
Metzger 120b, 121a, 228a
Meuriot 175b
Meyer 191b
Meyer, H. 136a, 150b, 159b
Meyer, H. R. 149b
Meyer, K. 40a
Meyer, L. 96a
Meyer, R. 49b
Mezei 201a, b
Mezey 103a
Michaltschen 40b
Michel 48a
Michelet 93a
Michelis 52a
Michels 43b
Micius 95b

Middleton 134b, 173b
Mielke 227b
Mierzinski 238b
Mihalik 71b, 134b
Mihályfi 191a
Mika 72a
Mikola 170a
Mildschuh 99b
Miles 238b
Mill 98a, 102a
Millerand 47b
Mischler 44b
Mitchel 223b, 224a
Mitscher 158a
Mittelstein 61b
Miyakava 62b
Mocsáry 42a
Möbius 164b
Möller 205b, 241a
Mörchen 56a
Möser 153b
Möslein 147b
Mohler 241b
Moleschott 231b
Moll 48a
Molnár F. 76b, 241b
Molnár I. 171a
Molnár L. 55a
Money 102a
Monod, G. 71b, 158a, 193a, 194a
Monod, H. 106a
Monsarrat 69a
Moody 203a
Moore, B. 222a
Moore, F. 137a
Moore, V. 66a
Moreau 102b, 114b
Moreau, A. 139b
Moreau, F. 110a
Morel 92b
Morgan 73a
Morgan, A. 141a
Morgenthaler 150b
Morócz 50b
Moron 68b
Morris 96a
Morrison 116b
Morse, A. 102a
Morse, H. 203b
Moschell 204a
Moser, K. 136b
Moser, L. 141a
Most . . 42a, 115b, 204b, 231a
Moyle 167a
Mros 67a
Muckle 139a
Mülberger 96a
Müller 63a
Müller, F. 58b, 160b
Müller, Joh. 69a
Müller, Jos. 93a, 160b
Müller, L. 241b
Müller, O. 237b
Müller, P. 48b
Müller, R. 217a, 227a, 228a,b, 235a, 236b, 238a
Müller, T. 120a
Müller-Lyer 41a
Münsterberg 57a
Münsterberg, H. 42a
Münstermann 158b
Mugdan 158b
Muirhead 156a
Mulder 237b
Muller 173b
Mundt 107a
Munro 111b, 112b
Munzinger 146b
Murat 157b
Muret 241b
Murhard 60a
Murphy 173b
Murray 167a
Muséeljan 145a
Musfeldt 66b
Mya 106b

Nabert 94b
Nachod 53a
Nacht 44a
Nadeau 42a
Nagy B. 174b
Nagy F. 60b, 61a, 69b
Naldrett 163b
Naumann 197b
Naumann, F. 176a
Návay 70a
Naville 162a
Navratil 143b
Neander 240a
Neefe 141a
Neher 104a
Németh 159a
Nerincx 220a
Neuenhahn 164a
Neumann 53a
Neumann, F. S. 139a, 155b, 164a
Neumann, F. T. 210b
Neumann, F. X. 47a
Neumark 158b
Newcomb 240a
Newmann 208b
Newsholme 176b
Newton, J. 241a
Newton, R. H. 231b
Neymarck . . . 47a, 48a, 68b
Nichelmann 158b
Nicolas 196b
Nicolay 95a
Niel 196b
Niemeyer 202a
Nietzsche 40b, 93b, 137a
Nikiphoroff 115b
Ninde 95b
Nitschke 230a
Nixon 68b
Noack 241b
Noizette 66a
Nolte 73a
Nonne 75b
Nordau 138a
Nordhoff 139a
North 202a
Norton 240a
Novák, F. 114b
Novák, L. 71a
Nowak 73a
Noyelle 216a
Noyes 139a
Nussbaum 75a
Nyáry 233a
Nyitra-Zerdahely 59b
Nyok-Ching Tsur 50b

Oberländer 110a
Ochelhäuser 147a
Oertl 223a
Oertmann 109a
Offermann 41a
Offroy 192a
Ohlshausen . . . 48b, 66b, 75a
Ohneland 205b
Oidtmann 237b
Okey . . 194a, 197b, 202b, 225b
Okolicsányi-Kuthy . 121b, 240a
Olberg 96b
Olcott 135a
Oldenberg 93a
O'Neil, Ch. 110b
O'Neill, Y. 212b
Onslow 163b
Oppenheim 212b
Oppenheimer 98a, 230a
Orbán 59b
Orloff 48a
Orpen 43b
Orr 214a
Orth 166b
Osborne 112b
Osiander 148b
Osswald 167a
Oster 164b
Osthoff 149a
Osváth Al. 73b
Osváth An. 111b
Ostwald 94a, 119b
Otto 221b
Otto, B 100a
Oubert 104b
Overland 159a

Pabst F. 48a, 49b
Pach 153a, 155a, 156a, 177a, 178b, 211a, 214b, 237b
Pain 74b
Paine 112b
Pálfy 234a
Palin 217a, 225a
Palóczy 165b
Panel 121a
Panizza 41b
Pannekoek, Anna 94a
Pannekoek, Anton 196b
Pannier 62b
Pannwitz, G. 240a
Pannwitz, R. 231b
Pap Dáv. 101a
Pap Dom. 234a
Pape 147a
Papharaszti 158a
Papp 232a
Pappafava 164b
Paraf 67b
Parkhurst 224a
Parodi 157b
Parsons, F. 163b
Parsons, J. R. 117b
Parvus 46b
Passy 201b
Pásztor J. 153b
Pásztor M. . . . 95a, 98b, 151a
Pataud 198a
Paton 200b
Patrikios 240a
Patterson 203a
Patterson, E. Th. 136a
Patterson, J. M. 197b
Patureau-Mirand 235a
Pauer 136b
Paulian 196a
Pauly 61a
Paz y Mélia 76b
Pearson . 137b, 138a, 174a, 177a
Peat 49a
Pecqueur 143a
Pelikan 206b
Pelloutier 194a, 200a, 241a
Penot 153a
Péret 112b
Périé 141a
Périn 94a, 98a
Perry 117b
Pesch 47a
Peschke 159a
Pestalozzi 228a
Peter 229b, 241a
Petermann 70a
Petit 116b, 232b
Petőfi 76b
Petrik 71b
Petrovics 59b
Petty 141a, 143a, 167a
Peyerimhoff 47b
Pfleghart 202b
Pfeiffer, J. 40a
Pfeiffer, Th. 120b, 121b
Pflüger 210b, 225b
Pfuelf 161a
Phelan 236a
Philip 173b
Philip, R. W. 240a
Platt 41b
Platter 41b, 143a
Platz 173b
Platzer 44b, 96b
Plehn 229a
Ploetz 46a
Pic 211a
Picard 174b, 192b
Picheral 230b
Pidgin 139b
Pielert 163a
Pieper 55b
Pierantoni 222a
Pieyre 232a
Pigou 47a
Pikler Gy. 136b, 218a, 219b, 220a
Pikler J. Gy. . . . 69b, 74a, 200a
Pillersdorff 167a
Pinkerton 197b
Pinkus 214b
Pistor 174b, 175a, 177a
Pius X. 42b
Piutti 114b
Pixley 49a
Poetzsch 56a
Pogány 192b
Pohle, L. 99b
Pohle, Lg 196b
Pohlmann-Hohenaspe . . 67b
Poincaré 76a
Polag 141a
Polk 234b
Pollock 62b, 110b
Pólya 99a
Pope, E. 177a
Pope, G. 137b
Popper 58b
Pór 192b
Porges 152b
Poroszkay 49b
Porter, Ch. . . . 200a, 214b, 235b
Porter, H. H. 224a
Porter, J. A. 65a
Posadowsky 152a
Posener 161a, 221b
Pottere 100b
Potthoff 104a
Pouget 198a
Poussineau 156a
Power 196b
Powderly 197b, 198a, 200b, 202b, 211a, 213b, 214a, 241a
Powers 111b
Prámer 93b
Pratt 105b, 145a
Prausnitz 114a, 119b, 121a, 141b
Predöhl 167a
Prescott 74a
Pressensé 43b
Pretty 106b
Preuer 163a
Preuss 65b, 162b
Prevost 115a
Preyer 146b
Preziosi . . . . . 15?a
Price, G. M. 214b
Price, M. L. 240a
Pries 236a
Priester 65b
Primics 234a
Probst 240a
Protot 99b
Proudhon . 43b, 96a, 218a, 233b
Pullman 155b
Puntous 233b
Purlitz 111a, 157b
Putnam-Jacobi 111a

Querfurth 221b
Quesnel 114b
Quetelet 44b, 141b
Quidde 167b
Quidtmann 238b

Raab 144b
Rácz 42a, 47b, 60a, 194a, 202a, 218b
Radvánszky 233a
Räde 75a
Raffety 115a
Raguin 66b
Rahlson 45b, 48b, 69a
Raine 115a
Rajnik 148b
Rákosi 109b
Rakovszky 173a
Raleigh 191b
Ranc 43a
Ranck 146a
Rand 234b
Randall 144a, 159b
Randell 216a
Randolph 209a
Ranke 94b
Rapmund 74a
Rau 167a
Rauchberg 68b
Ravizza 106a
Raydt 116b
Raymond 211a
Rebeillard 58a, 64b
Rech 174b
Recknagel 121a
Réczey 159b
Rédey 163a
Redlich 163b
Reed 240a
Reeds 228a
Reeves 230a
Rehbein 173b
Rehme 219b
Rehmke 40b
Reichen 240a
Reicher 57b, 58a, 106b
Reichesberg 104b
Rein 170a
Reiner 176b
Reinick 134b, 161b

Reiswitz 101b
Reitzenstein 168a
Renard 105b
Renfer 210a
Renton 110b
Rényi 160a
Rerrich 75a
Réthy 119a
Retzbach 147a, 195b, 229a
Reumann 105a
Révész 100a
Rey, Ab. 73b
Rey, Au. 236a
Reyer 143b
Reynolds 112b, 241b
Rham 221b
Rhees 169a
Rhein 112a
Rheinberg 146b
Rhys 233b
Ricardo 98a
Richel 39a
Richer 240b
Richter, A. 71a
Richter, E. 166a
Riess 57b
Rigutini 76b
Risser 200a
Rist 142b
Ritzer 195a, 214b
Robert 120b
Roberts, Ch. 178a, b
Roberts, H. 121a
Roberts, P. 212b
Robertson 200a, 214b, 235b
Roberty 94a
Robinson 65a, 112b
Roblin 112b
Roche 202b, 230a, 231b
Rochefort 101b
Rochelle 116b, 152a
Rocke 208a, 213a
Rodet 107a
Roeder 226b
Rödinger 59a
Röhrecke 237a
Rördam 240b
Roesle 121b
Roesler 115b
Roessler 120b
Rogers, E. H. 211b
Rogers, J. E. 218b
Rogers, S. E. 64b
Rohrbach 142b
Roller 198b
Rónai 54a
Roosevelt 50b
Root 223b
Rose 195a
Rosebery 221a, 229b
Rosenberg 105a
Rosenbusch 168a
Rosenkranz 93a
Rosenthal 197b
Rost 144b
Rostand 154b
Roth 49b
Rothstein 42b
Rothwell 241b
Rottländer 106b, 115b
Rouchon-Mazerat 167b
Rousiers 53a, 203a
Rousseau 107a
Roux 75a
Rowan 213a
Royce 59b
Rubinek 148b
Rubner 237b
Rudas 94a
Rudnay 211a
Rücker 69a
Ruge 72a
Ruland 94b
Rumbold 144b
Rupp 147a
Russell 203a
Rutten 43a
Ryan 213b
Ryser 153b

Saar 240b
Sack 73a
Saenz 240b
Saillard 113a
Saint-Just 107a
Saint-Léon 55a
Saint-Simon 43a, b, 96a
Salmon 222b
Salomon 58a
Saltereain 240b
Samter 217a
San 240b
Sander 235a
Sanders, D. 76b
Sanders, W. H. 235b
Sandig 161a
Sándor J. 169a
Sándor T. 42b
Sándy 99a
Sanftenberg 62b
Sangnier 48a
Sarason 176a
Saripolos 221b
Sassenbach 216a
Sauerbeck 101b
Sauerteig 64b
Saussure 118b
Savorgnam 41a, b, 59a, 63a
Sax 47b
Schack 171b, 208a
Schadenberg 161a
Schaefer 206b, 207a
Schäfer, Fz. 75a
Schäfer Fch. 231a
Schaeffer 51a
Schäffle 106a
Schär 120b
Schafarzik 234a
Schaffer 228a
Schaffner 154a, 155a, 157b, 161a, 162a, 163b
Schams 205a
Schanz 68a
Schapiere-Neurath 73a, 139a
Scharp 115a
Scheffer 119a
Scheffler 225b
Schelcher 114b
Schelle 165b
Schellwien 40b
Scherl 150b
Schernberg 199a, 208a, 218a
Scheu 169a
Scheuermann 67a, 166a
Schiavi 198b
Schiebler 196b
Schiemann 198b
Schjerning 238a
Schiff 205b
Schiller 220b
Schillo 146b
Schindler 101a
Schinz 40b
Schippel 52a
Schirmacher 55b
Schirmer 195b, 221b
Schlaf 59a
Schleeweis 198b
Schlesinger 51a
Schleyer 176b
Schloss 105a
Schlossmann 101b, 176a
Schlotter 110a
Schlüter 224b
Schmedding 106a
Schmid 143a
Schmidt 66a
Schmidt, Ad. 152a
Schmidt, Al. 205b
Schmidt, G. H. 209a
Schmidt, H. 142b
Schmidt, R. 214a
Schmitt 149a
Schmoller 201b, 213b
Schnabel 113b
Schneegans 158a
Schneemelcher 155b
Schneider, M. 156b
Schneider, S. 208b
Schoch 212a
Schölermann 197b
Schön 139a
Schoenborn 161a
Schönherr 72a
Schoff 101b
Schollenberger 110a
Schooch 151b
Schoppenhauer 192a
Schott 204a
Schrenk 65a
Schreyer 202a
Schröder 146a
Schubring 234b
Schuchart 206b, 207a
Schücking 63a, 158a, 219a
Schütz 122a
Schulpe 64a
Schulte 152b
Schultz 57b
Schultze, E. J. 175b
Schultze, T. 93a
Schulz 107b
Schulze 46b
Schulze-Delitzsch 48a, 99a, 195a, 202b
Schulze-Gävernitz 207a
Schumacher 47b
Schumann 152a
Schupp 96a
Schurig 157a
Schurz 73a
Schuselka 72b, 191b
Schuster 137b
Schuster, E 174a
Schwalbe 232b
Schwartz, H. 110a
Schwartz, O. 68b
Schwarz, El. 94a
Schwarz, Em. 137a
Schwarz, O. 167a
Schwarze 41a
Shhwarzschild 50b
Schwarzweller 238b
Schweiger 119a
Schweigger 114b
Schweighofer 202a
Sehweinbach 111a
Schweitzer 147a
Schwimmer 44b, 156b, 204a
Schwinkowski 151a
Sciama 215a
Scott, B. 176a
Scott, C. 138a
Scott, L. 149b, 161a
Scott, W. 134b, 149b, 161a, 176a
Scotus 42a, 219a
Seager 201b
Sebestyén 173a
Secrétan 168a
Seeger 64b
Seemann 236a
Seidel 51b, 68a
Seignobos 41a, 70a, b
Seilhac 56b
Seliger 96a
Seligman 98b, 115b, 192b
Seli 57a
Selymes 63a
Sembritzky 69b
Semmelweis 175a
Séran 116a
Serfőző 148b
Serrigny 201b
Seton-Watson 42a
Seutemann 46a, 58a, 69b, 112a
Severing 56b
Sexton 192a, 195a
Seyfert 170a
Shaler 234a
Shaw, A. 59b, 144a
Shaw, B. 43a
Sherwood 171a
Shinn 144a
Short 225a, b
Sicard de Plauzoles 45b
Sickinger 195a
Sidgwick 93b
Siebenpfeiffer 233b
Sieger 207b
Siegert 232b
Siegfried 192a, 194a, 219a
Siemens-Schuckert 147a, 175b
Sieveking 148a
Silbergleit 69a
Silberstein 138a
Simon J. 55b, 139a, 198b, 217a
Simon, T 175a
Simon, K. 161a
Simons 205b
Simonyi 76b
Simmenroht 155a
Simms 173b
Sinclair, U. 50b
Sinclair, W. 175a
Singer 140b, 153a, 156b, 175a
Sinzheimer 158b, 206b
Siösteen 95a
Sissovics 111b
Sloss 224b
Small 196a, b
Smart, H. R. 194b, 214a, 229b
Smart, W. 143a
Smith, A. 213b
Smith, A. T. 170a
Smith, A. W. 235a
Smith, C. D. 44a
Smith, E. B. 144a, 158a, 163b, 165a
Smith, J. 173b
Smith, R. M. 154a
Smith, Th. 240b
Smythe 195a, 203a
Snedden 235b
Snell 194b, 231b
Snowden 194b, 196a b, 205a, 215a, 225a, b, 229b, 241a
Söpkéz 147a
Sohlich 109a
Sohm 196b
Solberg 159a
Sombart 44a
Somfai 116a
Somló 41a, 137a, 193a
Sommerfeld 174b
Somogyi B. 56a
Somogyi L. 162b
Somogyi M. 95a
Sonnenfels 199a
Sonntag 92b
Sontag 151b
Soper 120a
Sorel 40b, 52b, 56b, 60a, 157b, 173a
Sormani 176b
Spanu 156b
Spargo 196b, 212b, 217a
Spence 218a
Spencer, H. 41a, 93b
Spencer, M. G. 97a
Spiegel 109b
Spies 151b
Spiess 122b
Spira 162a
Sprenger 161b
Sprincer 61b
Squire 236a
Stadthagen 51a
Stäuber 151b
Stäudlin 40b
Stahl 195a
Stankeit 66a
Stankovits 75a, 121a
Starbuck 94b
Stark 235b
Stauff 48b
Stauracz 164a
Steeger 64a
Steenbergen 192a
Steffen 192b, 213a, 218a, 229a
Steffens 224b
Steiger 230a
Stein 40a, 41a
Steinbach 109b, 110a
Steinitzer 68b
Steinmann-Bucher 47b
Stella 240b
Stépanov 156b
Stern, I. 44a, 159b
Stern, L. 94a
Stern, L. Ch. 40a
Steuer G. 109b
Steuer Gy. 229a
Steuernagel 74b
Stewart 236b
Sthamer 161a
Stier-Somlo 69b, 161a
Stille 114b
Stilles 235b
Stillkrauth 120b
Stirner 40b
Stokes 234a
Stoky 207b
Stone 200b
Storey 193b
Stork 220a
Strack 66b
Stradal 120b
Strauss 56a, 58a
Stricker 177b
Strószner 120a
Strohm 135a
Strong 95b
Strub 150b

Struve 46a
Stryk 151b
Stubenrauch 161b
Studt 62a
Stübben 66b, 151b, 165b
Stürzenbaum 234a
Sturz 46b
Südekum 197a
Süpfle 66a
Süskind 149a
Süssheim 51b
Sullivan 198a, 238a
Summerbell 214a
Sumner 194a, 200b, 202b, 212a, b, 213b, 215a, 216a
Sundbärg 174a
Sundermann 100b
Supple 155b
Sutherland 176b
Sutner 110a
Suttner 59a
Swaine 159b
Swatikow 63a
Swift 207a
Swinton 216a
Swoboda 93b
Symonds 192b
Szabados . 138b, 148a, b, 205b
Szabó E. 226a
Szabó J. 117a
Szabó K. 192a
Szabó S. 75b
Szabolcsy 102b
Szádeczky 67b
Szafraniec Bystrzonowski . 59b
Szalay I. 173a, 232b
Szalay Józs. 233b
Szalay S. 212a
Szana 217b 238a,
Szántó Gy. 121a
Szántó M. 210b
Szatmári 52a
Széchenyi 70a, 100b, 193a, 238b
Szécsen 107b
Székely D. 92b
Székely V. 95a, 109a
Szemere 205b
Szende 60b
Szentkirályi 160a
Szentmiklósi 219b
Szeöke 100a
Szesztay 114a, 227b
Szilágyi 60a
Szilárd B. 76a
Szilárd Ö. 198b
Szőke 96b

Tábori 95a, 109a
Taeger 234a
Tänzler 203b, 207a
Täubler 112a
Taft 193b, 195a, b, 203a, 208b, 210a 216a, b, 217b, 219a
Taine 233a
Tambaro 63b
Tammany Hall 218b
Tanay 71a
Táncsics . . . . . 139a, 157a, b
Tardieu 50b
Taussig 207a, 213b
Tauszk 177a
Taylor, A. 175b
Taylor, F. 50b
Taylor, G. 44a, 236b
Technikus 162b
Tegze 41a
Telegdy Roth 234a
Telléry 173b
Tenot 72a
Tessmer 111a
Testut 96a
Tezner 221b
Thallóczy 173a, 233b
Than 117a
Thaly E. 150b
Thaly K. 118b
Theimer 212b
Thiel 44b
Thielau 151b
Thiemich 106b
Thiers 112b
Thiersch 165b
Thirring . 49b, 111b, 173b, 198b
Thomann 204a
Thomas, Aqu. 107a
Thomas, Al. 67a
Thomas, M. C. 117b
Thomas, W. 193b
Thompson 138b
Thomson 134b, 135a
Thonnar 50b
Thorn 106b
Thorndike 170b
Thorwart 152b
Thuriet 68b
Tildsley 44a
Tille 203b
Timkó 234a
Tinsley 206a
Tixier 104b
Todorovits 52a
Tönnies 137b, 158a
Tognetti 99b
Toldy F. 92b
Toldy G. 220b
Tolnay 145b
Tolman 104a
Tolstoi, J. 138a
Tolstoi, L. 194b, 198a
Tonge 207a
Toni 177b
Torma 173a
Tornauw 143b
Tövölgyi 118b
Toynbee 143b
Tracewell 202a
Traub 155b
Trautmann, E. 198b
Trautmann, W. E. 216b
Trefort 173a
Treitz 234a
Treptow 74b
Treton 231a
Treuge 60b
Trier 206b, 207a
Trivett 240b
Trost 101b
Trüdjen 44a
Tryon 208b
Tschinkel 52a
Tucker 106b
Turán 120a
Turgeon 96a, 98b
Turgot 100b
Turner 200b
Turton 240b
Tury 62a
Twistel 120b

Überreiter 166a
Ürmössy 136a
Uffelmann 237b
Ulbrich 221b
Ullmann 220b
Unger 39b
Ungern-Sternberg 198a
Unterberger 240b
Unterholzner 55a
Unwin 176a, 227b
Utchormansky . . . 205a, 206a

Vacher 138a
Vadász 136b
Vadnay 109b
Vail 197a
Vainberg 55b
Vallée 114b
Vallentin 42b
Vallès 43b
Vallette 162a
Valois 157b
Vámbéry 109a
Van de Carr 39a,b
Van der Borght . . 53b, 155a
Van der Meulen 142a
Vandervelde 197a, 211a
Van Dyke 234b
Van Kleeck 39b
Vanselow 116b
Váradi 172b
Várady 73a
Vargha . . . . . 42a, b, 116b
Várhidy 111b
Varju 71b, 118b
Varlez 154b
Varró 93b
Varsányi 42b
Vaszary 136b
Vauclain 215a
Vaughan 240b
Vázsonyi 220b
Veber 64b
Vécsey 220a
Veit 168a
Vérecque 197a, 223a
Veress 118b
Verhaegen 50b
Verhovay 215a
Veridicus 59b
Vermaut 50b
Vermorel 107a
Vertán 108a
Vierkandt 94a
Vieth 237b
Vihar 168a
Villard 224b
Viliatte 241b
Vince 191a, 204a, 209a, b, 212a 226b, 227a, 228a, 230b, 233b 236b
Vincent 63a
Vine 118a
Virágh 162b
Virchow 46a, 74b
Vitéz 61b
Vogel 220b
Vogt 177b, 178a
Voigt 67a
Volkhardt 159b
Volney 218a
Vorbrodt 94b
Vosberg 112a
Voss 67a
Voss, W. 150b

Wach 161a
Wachs 206b, 207a
Wächter 48b
Wagener 115b
Wagner, Ad. 149b, 151b
Wagner, G. 74a
Walker, F. A. 206a
Walker, M. L. . 204a, 210a, 212b, 213b, 232b
Wallace 145a, 238b
Wallach 168b, 231a
Walli 48b
Wallichs 50b
Walpole 108b, 207a
Walras 47b
Walter, E. 162a
Walter, F. 168a
Walter, W. 166a
Walterbach, C. . . . 195b, 232b
Walterbach, W. 195a
Walton 135a
Walz, E. 221b
Walz, K. 113a
Ward 235b
Ware 163a
Warlde 194b, 209a
Warnack 194a
Warne 201a, 216a
Warneck 60a
Warner 144a
Warthin 240b
Washburn 241b
Washington, B. T. . . 116b, 193b
Washington, S. 194b, 197a, 205a, 210a
Wassam 53a
Wassermann 146b
Wassertrüdinger 161b
Watchorn 201a
Waterman 95a
Watson 208b
Watts 214a
Waxweiler 213b
Webb, B. 216a
Webb, S. 43a, 216a
Webb, S. & B. . . . 57b, 155b
Weber, A. 54a, 143a
Weber, Al. 207a
Weber, A. F. 215a
Weber, H. 146a
Wedgwood 205a
Wehrbein 152b
Weichselbaum 177a
Weigl 235a
Weil, F. 166b
Weil, O. 167a
Weil, S. 162a
Weill 136b
Weinberger 238a
Weingarten 74b
Weinmann 155b
Weiskopf 49a, 70b
Weiss 165b
Weissweiler 58a
Weitling 139a
Weitpert 68b, 168a
Weizenhofer 98a
Wekerle 115b
Weld 52b
Wells 196a, 197a
Weltner 56b, 201b
Wenckstern 205b, 211a
Wendt 225b, 233b
Werbőczy 220b
Werner 70b
Wernich 237a
Wernicke 68b, 102a
Werthauer 100a
Werthes 232a
West 117b
Westenberger 111a
Westermarck 94b, 107a, 153b 193a
Westheimer 159b
Weszely 137b, 170b
Weyl 237a
Wheeler 238b
Whitaker 47b
White, A. D. 209b, 220b
White, E. 202a
White, Th. R. 224b
Whitin 54b
Whittelsey 211a
Whitten 153a
Wickes 155b
Wicks 110a
Wieland 72b
Wienkoop 176a
Wieser 143a
Wieser, F. 98b, 99b
Wiesner 208a
Wilbor 240b
Wild 104a
Wildner, H. 209b
Wildner Ö. 93b, 121a
Willling 229a
Wilhelm 41b
Willcox 240b
Willecke 159a
Willerval 74b
Willett 212b
Willets 202a, 205b, 206a, b, 208a, 209a, 211a, b, 212a, 227a, 229a, 232a
William Penn. 224b
Williams, I. J. 163a
Williams, T. 196a
Williams, Ta 240b
Williams, T. R. . . . 197a, 205a
Willmann 71a
Willoughby 99b, 100b, 103b, 104a, 105a, 214a
Wilson, J. 206a
Wilson, M. 204a, 210a, 212b, 213b, 232b
Wilson, R. 240b
Wilson, W. 223a, 224b
Wilson, W. H. 41b
Windolph 95b
Wines 199b
Wing 75b
Winkelblech 201a
Winship 235b
Winslow 238a
Winter, F. 154a
Winter, M. 55a
Winterfeld . . . 93b, 137a, 139a
Witte 216b
Wittek 116b
Wittig 72a
Wlád 42a
Wölbling 56b
Woeste 170b
Woldemar 95a
Woldt 65b
Wolfbauer 150b, 157a
Wolff, F. 118a
Wolff, H. 204b
Wolff, Th. 102b
Wolff, W. H. 99b, 202b
Woodruff . . . 65b, 112b, 224b

Woods 65b, 112b
Wood-Simons 201a
Wooley 193b
Woolley 193b
Worst 206a
Wright, C. 192b, 195a, 199a,b, 201a, 211a, 212b, 216b, 224b, 232a, 241a
Wright, H. 138b
Wundt 93a
Wyss 39b

Xenophon 143a, 167a

Zacher 198a
Zacherl 146a
Zadow 231a
Zahnbrecher 149a
Zahnbrecher, F. 210a
Zalai 94b
Závodszky 233a
Zawadowski 148b
Zedtwitz 177b, 178a
Zehmen 156b
Zeidler 238a
Zeisler 224b
Zemanek 177b, 178a
Zemplén 76a
Zenker 60a
Zepler 108b
Zerkowitz 204b
Ziegler, G. 147b
Ziegler, H. 117a
Ziegler, T. 211a, 219a, 229a, 233b, 241a
Zietz 214a
Zigány 63a
Zimmer 40a
Zimmermann, A. 148b
Zimmermann, F. 165a
Zimmermann, M. 165b
Zimmermann, P. 108b
Zimmermann, R. 93b
Zimmermann, W. . . . 56a, 155b
Zimmern 111a
Zipse 159a
Zitelmann 59a
Zitzlaff 112a
Zižek 44b
Zoccoli 44a
Zolla 49b
Zuckerkandl 98b
Zuppinger 147a
Zuttere 50b

A Fővárosi Könyvtár adományozóinak jegyzéke az 1909. év IV. negyedében

Liste des donateurs durant le 4e trimestre 1909

A Fővárosi Könyvtár igazgatósága köszönettel igazolja az alant felsorolt könyvadományokat, amelyek az 1909. év IV. negyedében érkeztek be:

MAGÁNOSOK

	mű	db
Ball Charles B. (Chicago)	1	1
Bárczy István	1	1
Barré M. H. (Marseille)	1	1
Basch Imre	23	26
Bauer Leó	26	26
Bertillon J. (Paris)	1	1
Branson J. R. (Aurora, Nebr.)	1	1
Darvasy Károly	1	1
Gárdonyi Albert	1	1
Klinda Teofil	1	1
Konkoly-Thege Miklós	1	1
Kőhalmi Béla	6	6
Laib István	1	1
Martin-Dupont, N. (Annecy)	2	4
Most Otto (Düsseldorf)	2	2
Pach Henrik (Magyarfalu)	3	3
Porter Georg F. (Chicago)	1	1
Rácz Gyula	3	3
Sirrine Wm. G. (Greenville)	1	1
Staindl Mátyás	1	1
Szabó Ervin	19	19
Szana Sándor	16	16
Thirring Gusztáv	4	6
Vadász Ede	1	1
White Thomas (Philadelphia)	1	1
Zerkovitz Zsigmond	1	1

HATÓSÁGOK, INTÉZETEK, TESTÜLETEK STB.*)

BUDAPESTEN

Államvasutak igazgatósága	1	1
Belügyminiszterium	1	1
Bpesti kávések szövetsége	1	1
Erzsébet királyné emlékmúzeum	1	6
Földmívelésügyi miniszterium	3	9
Földtani intézet	2	2
Fővárosi statiszt. hivatal	1	1
Fővárosi tanács	2	4
Gör. kath. egyházközség	1	1
Izr. hitközség	1	1
Kegyes tanítórend főnöke	1	1
Keresk. és iparkamara	2	2
Kereskedelemügyi miniszterium	1	1
Nemzeti zenede	1	1
Népfürdő-egyesület	1	1
Orsz. közoktatási tanács	1	1
Orsz. munkásbiztosító pénztár	1	1
Orvosi Hetilap	1	1
Rendőrfőkapitány	1	1
Statisztikai hivatal	5	5
Tiszavölgyi társulat	1	1

EGYEBÜTT

Aachen. Oberbürgermeisteramt	1	1
Aachen. Stadtmagistrat	1	1
Albuquerque. Bureau of immigration	1	1
Altona. Magistrat	2	2
Basel. Statist. Amt	1	1
Berlin. Kaiserl. Statist. Amt	5	8
Berlin. Zentralstelle d. Städtetages	1	1
Bern. Eidgen. Alkoholverwaltung	2	2
Bern. Gemeinderat	2	2
Beszterce. Gewerbelehrlingsschule	1	1
Boston. Board of gas	1	2
Boston. Public library	1	1
Breslau. Stadtarchiv	1	2
Brooklyn. Public library	1	1
Bruxelles. Caisse gén. d'épargne	1	1
Bruxelles. Ministère de l'intérieur	5	5
Bucarest. Ministère de l'industrie	1	1
Buffalo. Public library	1	1
Burlington. Free library	1	1
Calcutta. Commercial intelligence department	2	2
Calcutta. Superintendent gov. printing	4	4
Charlottenburg. Statist. Amt	2	2
Chemnitz. Wohnungsamt	1	2
Chicago. Bureau of statistics	1	1
Chicago. Bureau of streets	1	1
Chicago. Citizen's Association	5	5
Chicago. City club	3	3
Chicago. Civic federation	6	6
Chicago. J. Crerar Library	2	2
Chicago. Department of health	3	3
Chicago. Legislative voters leageu	1	1
Chicago. Municipal-voters' league	1	1
Chicago. Newberry Library	2	20
Chicago. Playground association	3	3
Chicago. Portland Cement Co	1	1
Chicago. Public library	1	1
Chicago. Societies tor local self-government	1	1
Cottbus. Stadtmagistrat	1	1
Darmstadt. Bürgermeisterei	1	1
Darmstadt. Zentralstelle f. Landesstatistik	1	1
Denver. Board of Public Works	1	1
Denver. Chamber of commerce	1	1
Denver. Department of Public Instruction	7	9
Denver. Public Library	2	2
Dresden. Statist. Amt	1	1
Dundee. Social union	1	1
Düsseldorf. Statist. Amt	2	2
Elberfeld. Statist. Amt	2	2
Essen. Oberbürgermeister	2	2
Firenze. Sezione di statistica	1	1
Frankfurt. Stadtbibliothek	1	1
Frankfurt. Stadtmagistrat	1	1
Frankfurt. Statist. Amt	3	4
Gent. Gemeenteraad	1	1
Glasgow. Town clerk	1	1
Göttingen. Universitäts-Bibliothek	8	8
Hamburg. Medizinalamt	1	1
Hamburg. Stadtbibliothek	1	1
Halle. Statist. Amt	1	1
Hannover. Magistrat	1	1
Hannover. Stadtbibliothek	2	2
Hódmező-Vásárhely. Polgármesteri hivatal	1	2
Homestead. Carnegie library	1	1
Huy. Comité de patronage des habitations ouvrières	1	1
Johnstown. Cambrie free library	1	2

* Ezek közt több régebbi adomány, amelyek azonban csak most dolgoztattak föl.

	mű	db
Kansas Mo. Public Library	1	1
Karlsruhe. Stadtrat	1	1
Karlsruhe. Statist. Landesamt	1	1
Kobenhavn. Stadtmagistrat	1	1
Kobenhavn. Statens Statist Bureau	2	2
Kolozsvár. Polgármesteri hivatal	14	16
Köln. Stadtmagistrat	1	1
Königsberg. Statist. Amt	1	1
Kristiania. Statist. Centralbureau	2	13
Lille. Bureau d'hygiène	2	2
Linden. Stadtmagistrat	1	1
Linden. Statist. Amt	1	1
Linz. Gemeinderat	1	1
London. Board of trade	3	4
London. Cremation society	1	9
London. County council	27	29
Luxemburg. Office de statistique	3	3
Magdeburg. Statist. Amt.	1	1
Magdeburg. Stadtmagistrat	1	1
Mainz. Stadtmagistrat	6	6
Malines. Comité des habitations ouvrières	1	1
Mannheim. Statist. Amt	1	1
Marosvásárhely. Kórházigazgatóság	1	1
Melbourne. Bureau of statistics	3	3
Milano. Sezione statistica del comune	1	1
Montréal. Bureau d'hygiène	2	2
Montréal. Conseil de ville	1	1
Mülhausen i. E., Stadtmagistrat	1	1
München. Statist. Amt	1	1
München. Statist. Landesamt	3	3
Münster. Verein z. Förderung d. Kleinwohnungswesens	1	1
Nancy. Bureau munic. d'hygiène	1	1
Newcastle. Public Library	1	1
New York. Association of Manufacturers	1	1
New York. Association of Life Insurance presidents	8	9
New York. Bureau of Municipal Research	3	3
New York. Citizens union	2	2
New York. Civil service reform association	3	3
New York. Civil service reform league	3	3
New York. National civic federation	1	1
New York. Public library	2	2
New York. Public service commission	3	3
New York. Savings bank section	1	1
New York. State department of health	1	2
New York. Tammany Hall	2	2
New York. Wood Preserving Company	1	1
Nürnberg. Stadtmagistrat	1	1
Pannonhalma. Szent Benedek-rend	1	1
Paris. Direction des travaux	1	2
Paris. Fondation Mamoz	1	1
Paris. Ministère de l'instruction publique	1	1
Pesaro. Municipio	2	2
Paris. Préfet de la Seine	3	3
Paris. Société de statistique	1	1
Paris. Service de la statistique	1	1
Philadelphia. Civil Service reform association	3	4
Philadelphia. City club	4	4
Philadelphia. Mayor	1	3
Philadelphia. National Municipal League	7	7
Philadelphia. Octavia Hill association	5	6
Philadelphia. William Penn party	3	3
Pittsburgh. Carnegie library	1	1
Pittsburgh. Civic club of Allegheny county	3	3
Pittsburgh. Civic Commission	1	1
Pittsburgh. Chamber of commerce	5	5
Pittsburgh. Child labor association	6	6
Pittsburgh. Voters' League	1	1
Plauen, Oberbürgermeisteramt	2	2
Posen. Magistrat	1	1
Prag, Statist. Landesamt	2	2
Providence. Chamber of commerce	1	1
Reims. Conférence des caisses d'épargne de l'Est	1	1
Rotterdam. Burgemeester	1	2
Rouen. Bureau d'hygiène	1	1
St. Louis. Civic league	5	5
St. Louis. Commission on tuberculosis	2	2
St. Louis. Public baths commission	1	1
St. Louis. Public library	1	1
Sepsiszentgyörgy. Polgármesteri hivatal	1	1
Sidney. Bureau of statistics	3	4
Sofia. Direction génér. de statistique		
Sopron. Polgármester	1	1
Stettin. Stadtmagistrat	2	2
Stockholm. Statist. Centralbyran	1	1
Szatmárnémeti. Rendőrkapitányi hivatal	2	2
Szeged. Keresk. és iparkamara	1	2
Szeged. Polgármesteri hivatal	2	2
Tokio. Municipal office	1	1
Urbana. State geologist	1	1
Urbana. University of Illinois	1	1
Varsovie. Bureau de statistique	1	1
Verviers. Comité des habitations ouvr.	1	1
Washington. Bureau of the census	3	4
Washington. Commissioner of education	1	1
Washington. Department of commerce & labor	3	4
Washington. Library of congress	1	1
Washington. Smithsonian institution	1	3
Washington. Treasury department	1	1
Wien. Gem. Finanzministerium	1	1
Wien. Stadtmagistrat	1	1
Wien. Verband d. Privat-Versicherungs-Anstalten	2	2
Wien. Statist. Zentralkommission	1	1
Wien. Universitätsbibliothek	1	1
Wien. Zentralanstalt für Meteorologie	1	1
Wiesbaden. Statist. Amt	1	1
Zirc. Ciszterci apátság	1	1
Zürich. Statist. Amt	2	3
Zürich. Städt. Arbeitsamt	1	1
Zürich. Stadtbibliothek	1	1

APRÓ KÖZLEMÉNYEK

Budapest nagyobb könyvtárai 1908-ban. Értesítőnk ez évi 2. számában az 1907. évi magyar statisztikai évkönyv nyomán ismertettük a budapesti nagyobb könyvtárak 1907. évi állapotát. Most jelent meg az 1908. évi statisztikai évkönyv s ezért alkalomszerűnek tartjuk ugyanazon könyvtári adatok folytatólagos ismertetését.

A 10.000 kötetnél nagyobb állományú budapesti könyvtárak száma kettővel szaporodott, t. i. a ref. főiskola Ráday-könyvtárával (23.000 kötet) és az Országos paedagógiai könyvtárral (23.000 kötet). Az 1908. évi statisztikai évkönyv szerint a 10.000 kötetnél nagyobb állományú budapesti közkönyvtárak száma ezekkel harmincötre emelkedett, amely szám még mindig nem teljes, mert nyomtatásban megjelent forrásokból többet is ismerünk, amint ezt az 1907. évi eredmények ismertetésénél már felemlítettük. Sajnálattal látjuk, hogy az Iparművészeti múzeum könyvtára és a Képzőművészeti múzeum könyvtára még mindig óriási számokkal szerepelnek, holott mindkettőnek állománya túlnyomóan műlap, amelyeket nem volna szabad a könyvtár könyvállományával egy összegben kimutatni. Ugyanez áll a Nemzeti múzeumi könyvtárról is, melynek oklevélállományát külön kellene kimutatni, mert a milliós szám teljesen megtévesztő.

A mintalapokat és okleveleket számba nem véve, 100.000 kötetnél nagyobb állományú könyvtár 1908-ban is csupán négy volt Budapesten, t. i. a nemzeti múzeumi, tud. egyetemi, tud. akadémiai és közp. statisztikai hivatali könyvtárak. Azonos maradt az 50.000 kötetnél nagyobb állományú budapesti könytárak száma is, t. i. összesen nyolc, köztük a fővárosi könyvtár 70.000 kötettel.

Miután a nemzeti múzeumi könyvtár 218.000-nyi évi gyarapodásában az okleveles gyarapodás is benn van, amely nem vehető ugyanazon kategóriába a könyvgyarapodással, ettől el kell tekintenünk. Ettől eltekintve Budapest összes könyvtárai között legerősebben gyarapodott a Fővárosi könyvtár (9162 darabbal), utána az Országos paedagógiai könyvtár következik (7400 darabbal), míg az egyetemi könyvtár csupán 5179 darabbal, az akadémiai könyvtár 4148 darabbal és a képviselőházi könyvtár 3230 darabbal gyarapodtak.

A könyvtárt használók száma 1908-ban is az egyetemi könyvtárban volt a legnagyobb (81.651), utána a nemzeti múzeumi könyvtár következik 40.684 használóval. 20.000-nél több a technológiai iparmúzeum, 16.000-nél több a József-műegyetem és a budapesti könyvtáregyesület könyvtáraiban volt a használók száma. Jelentékeny volt még az olvasók száma a képzőművészeti főiskola (7000), az iparművészeti múzeum (6518), a tud. akadémia (6245), az országos paedagógium (5446), a természettudományi társulat (4103) és a székesfőváros (2975) könyvtáraiban. A fővárosi könyvtár használóinak száma az 1907. évi eredményekhez viszonyítva (3.300) fogyott, de ez nem a használat csökkenésével magyarázandó, hanem azon, Értesítőnk ez évi 1. számában említett ténnyel, hogy az olvasótermi kézikönyvtárt és az olvasóteremben elhelyezett nagyszámú folyóiratot használók számát nem tartja nyilván a könyvtár és statisztikájába sem dolgozza fel az adatokat. Ez intézkedés a könyvtár használatának megkönnyítését célozta és a használók számát tényleg erősen gyarapította.

A kikölcsönzők száma 1908-ban a budapesti könyvtáregylet könyvtárában volt a legnagyobb (20.316), az egyetemi könyvtárban 3843, a nemzeti múzeumi könyvtárban 2653, a Természettudományi Társulat könyvtárában 2569, a fővárosi könyvtárban pedig 2123 volt. A Természettudományi Társulat könyvtárában a tavalyihoz képest (3465) esett, a fővárosi könyvtárban pedig (1465-ről 2123-ra) emelkedett a kikölcsönzők száma.

Feltűnően hamis számos könyvtár forgalmi statisztikája, mert nem adnak hű képet a könyvtárban használt és a könyvtárból kikölcsönzött könyvek számáról, s ezért az eredményeket nem is tehetjük vizsgálat tárgyává. Épen a legnagyobb könyvtárak tűnnek ki e téren. A múzeumi könyvtár p. o. kimutat 40.684 látogatót, 2653 kölcsönzőt, és a használt könyvek számát 5329-ben állapítja meg. Az egyetemi könyvtárban a látogatók száma 81.651, a kölcsönzők száma 3813, a használt könyvek száma 8099. Az akadémiai könyvtárban a látogatók száma 6245, a kölcsönzők száma 136, a használt könyek száma 788. A műegyetemi könyvtárban ismét a látogatók száma 17.262, a kölcsönzők száma 1123 és a használt könyvek száma 17.643. Nyilvánvaló, hogy e pontra a könyvtárak nem adnak helyes választ, mert csupán a kölcsönzés útján használt könyvek számát mutatják ki, holott a belső olvasótermi használatot is ki kellene mutatni.

A könyvtári javadalmazás és a könyvtári személyzet száma tekintetében lényegesebb változás nem történt.

Végül fel kell említenünk e helyen, hogy a statisztikai évkönyv e könyvtárakat közkönyvtáraknak nevezi, pedig alig van közöttük közkönyvtár, mert sem a hatósági, sem pedig az iskolai könyvtárak nem közkönyvtárak.

BULLETIN
DE LA
BIBLIOTHÈQUE MUNICIPALE DE BUDAPEST

DÉCEMBRE 1909
IIIe ANNÉE, No 5

Pour l'Étranger le Bulletin est exclusivement affecté aux échanges. Les demandes et les publications doivent être adressées à la Bibliothèque municipale, Károly-körút 28, Budapest IV.

TABLE DES MATIÈRES:

Basch, Emeric: Impressions d'Amérique II. 187
Publications entrées à la Bibliothèque durant le IVe trimestre 1909 190
Tables alphabétiques des matières et des noms des auteurs contenus dans les listes des publications entrées à la Bibliothèque durant l'an 1909 242
Donations à la Bibliothèque, 1909, IV. 253
Miscellanées 255